ION CUCEU o MĂRIA CUCEU
VECHI OBICEIURI AGRARE ROMÂNEŞTI
TIPOLOGIE ŞI CORPUS DE TEXTE
Tipologie şi corpus de texte
E D I T U R A M I N E R V A
B u cu r e şi t i 1988

PREFAŢĂ

Acest volum dedicat obiceiurilor agrare româneşti apare din necesitatea abordării ştiinţifice moderne şi complete a unui domeniu de cercetare până azi vitregit, dar de o mare importanţă în cunoaşterea fiinţei spirituale a poporului român. El pune la îndemâna specialiştilor, printr-o tipologie bibliografică şi un corpus de texte ritual-ceremoniale, bogata informaţie acumulată pentru investigarea unuia dintre cele mai vechi, mai răspândite şi mai interesante ritualuri agrare ale românilor: *Păpăluga* sau *Paparuda*.

Tipologizarea informaţiei etnografico-folclorice reprezintă o treaptă de neocolit în studierea obiceiurilor, o operaţiune majoră, deosebit de complexă, ce marchează, de regulă, pragul important în procesul de conceptualizare şi maturizare în ştiinţă. Lucrările tipologice şi sistematizatoare nu prea atrag însă pe cercetători, muncile de bibliografiere, de excerptare a documentaţiei şi de clasificare propriu-zisă a datelor fiind considerate operaţiuni rutiniere, nepasionante, de nivel inferior. În absenţa unor bibliografii complete şi suficient de analitice şi a unor mijloace moderne şi rapide de extragere a informaţiei, fazele preliminare, de identificare a surselor şi de copiere a materialului durează ani de eforturi susţinute, adesea lipsite chiar de lumina speranţei că la sfârşitul documentării a epuizat toate izvoarele şi poţi oferi cercetătorilor mai fericiţi din viitor un instru.

ment de lucru perfect. Lucrările de acest fel cer, înainte de toate, pasiune şi dăruire, muncă îndelung răbdătoare în scotocirea şi scoaterea la lumină a întregii informaţii asupra unei teme, după care sunt necesare demersuri repetate în găsirea celor mai adecvate şi mai revelatoare modalităţi de indexare a acesteia. Xu există, de multe ori, nici jalonări teoretico-metodologice şi nici modele cât de cât viabiale,

mai ales pentru domeniul atât de puţin cercetat încă al obiceiurilor populare.

Împreună cu ritualul îngemănat al *Sângeorzului* sau *Păpălugării*, *Paparuda* este practica rituală cea mai răspândită pentru invocarea ploilor şi promovarea fertilităţii. /Aceste ritualuri străvechi au fost atestate în peste 1.000 de localităţi de pe tot cuprinsul spaţiului etnic românesc, la care se vor adăuga în curând alte câteva sute, după publicarea hărţilor *Atlasului Etnografic al României*. Între obiceiurile agrare numai *Pluguşorul* mai cunoaşte o asemenea difuziune teritorială în folclorul românilor.

NOTĂ ASUPRA EDIŢIEI

Această, primă tipologie etnografico-folclorică necesită – ca orice non instrument de lucru – câteva date referitoare la structura ei şi la modalităţile de folosire a informaţiei bogate pe care o indexează. Nu ne vom mai opri asupra rostului tipologiilor şi legăturii acestora cu corpusurile de arhivă, probleme tratate în introducere, ci vom da lămuririle tehnice absolut necesare accesului la materialul documentar pe care-l punem în circuit ştiinţific.

Pentru a uşura descrierea sintetică a ritualului şi catalogarea tipologică a motivelor rituale, precum şi utilizarea corpusului de texte, am prezentat amănunţit sursele documentare într-un capitol numit *Localităţi şivarj & tile*. Se indică aici numele actual al localităţii de unde a fost cules materialul, numele prescurtat al judeţului, fondul originar cu toate datele:

cotă, titlu, pagină, conţinut, informatorul şi vârsta, culegătorul şi data culegerii, eventuale menţiuni în alte lucrări. Aici ne-am folosit de următoarele abrevieri: *AFC* – Arhiva de Folclor Ouj-Napoca, *AFMB*-Arhiva de Folclor a Moldovei şi Bucovinei (Iaşi), *AICED* – Arhiva Institutului de Cercetări Etnologice şi Dialectologice (Bucureşti), *ALR* – Fondul documentar al Atlasului Lingvistic Român (E. Petrovici – Sever Pop), păstrat la Institutul de Lingvistică şi Istorie Literară din Cluj-Napoca.

A MET – Arhiva Muzeului Etnografic al Transilvaniei, *ACFC* – Arhiva

Cercului studenţesc de folclor al Facultăţii de Filologie din

Ouj-Napoca.

ASFUI – Arhiva Seminarului de folclor al Universităţii din Iaşi. Pentru a indica diversele fonduri ale acestor arhive am folosit sigle uzitate în lucrări de folclor: *i* – fond de informaţii, *fgr* – fonogramă, *mg* – înregistrări pe magnetofon, *mss* – manuscris. Din fondurile B.P. Haşdeu şi

N. Densuşianu am fost nevoiţi să extragem integral informaţiile privind obiceiurile agrare, întrucât tipologiile realizate de Ion Muşlea şi Ovidiu Bârlea

(*Tipologia folclorului din răspunsurile la chestionarele* lui *B.P. Haşdeu*.

Bucureşti, Editura Minerva, 1970) şi Adrian Fochi (*Datini şi eresuri*

Populare de la sfârşitul secolului al XIX-lea: Răspunsurile la chestionarele lui Nicolae Densuşianu, Bucureşti. Editura Minerva, 1976) nu ne-au

7

Vechimea preistorica a obiceiului, de care vorbeşte Ovidiu Bârlea în valoroasa sa sinteză *Folclorul românesc I* (Bucureşti, Editura Minerva, 1981, p. 399).

„Confirmată de factura magică evident arhaică, cu structură poetică hexasilabică simplă, ca şi melodia care o îmbracă", a constituit cel de-al doilea argument, după acela al răspândirii geografice, în opţiunea noastră pentru începutul studierii tipologice a obiceiurilor agrare.

Cartea aceasta nu este o monografie. Ea deschide doar calea unei asemenea lucrări, pregătind materialul românesc în vederea studierii lui comparative cu cel provenit de la popoarele sud-est europene, unica bază în abordarea acestui străvechi obicei, a cărui cunoaştere ar putea avea însemnătate istorică deosebită.

Cercetări premonografice similare la greci, albanezi, bulgari, la popoarele din

Iugoslavia ar apropia momentul sintezei necesare, contribuind la Cunoaşterea substratului spiritual comun. Noi dorim să cercetăm, în continuare, celelalte obiceiuri agrare: *Muma Ploii şi Tatăl Soarelui*,

Caloianul, *Sângeorzul sau Bloaja*.

Cununa Secerii şi *Pluguşorul*, pentru a pune temelii documentare sigure investigării acestei laturi a spiritualităţii noastre tradiţionale.

Cluj-Napoca, 23 iulie 1988

nalului folcloric vor putea consulta corpusul de arhivă sau chiar înregistrările din fonotecile marilor arhive.

Faţă de cele zece – douăzeci de variante pe care s-au bazat piuă acum încercările monografice asupra ritualului Paparudei, corpusul nostru pune la îndemână cercetătorului peste 700, ţintind spre totalitatea celor atestate şi accesibile.

Intenţia autorilor acestei lucrări este de a ţine la zi corpusul de arhivă şi a aduce noi contribuţii documentare la cercetarea ritualului, mai ales după ce vor fi publicate materialele adunate cu prilejul anchetelor pentru

Atlasul Etnografic al României, din cele 600 de puncte ale sale.

putut servi în măsura dorită la descrierea amănunţită a ritualului Paparudei, la întocmirea catalogului de motive şi corpusului de texte, scopul nostru fiind de a adânci perspectiva în domeniul cercetat.

De la localitatea indicată în descrierea sintetică a ritualului, în catalogul de motive sau sub un text ritual, cercetătorul va ajunge firesc la toate datele asupra informaţiei din lista *Localităţilor şi variantelor*. În numeroase cazuri dintr-o localitate avem însă două sau mai multe documenteatestări, dar marcarea grafică a acestora ar fi încărcat prea mult analizele tipologice. Pentru cei interesaţi de date suplimentare, fondul documentar centralizat, constituit ca instrument de uz intern în cadrul Arhive

de Folclor Cluj-Napoca, va putea fi consultat cu folos, într-un viitor apropiat.

Importantă pentru etnograf sau folclorist este în primul rând aria de răspândire a unui element sau motiv, apoi variabilitatea acestora în spaţiu, de aceea, cu riscul unei fărâmiţări a descrierii tipologice, am prezentat obiceiul în complexitatea sa, secvenţă cu secvenţă, element de element, în contiguitate geografică, pentru a scuti pe viitorul cercetător de consultarea întregii documentaţii.

Catalogul tipologic al motivelor Paparudei indică, tot în contiguitate geografică, localităţile în care s-au înregistrat variante ale cântecului Paparudei, cu pâecizarea poziţiei motivului, prin indicarea versurilor (1 – 4.

7 – 8 etc). Am menţionat la început variaţia nemarcată a fiecărui motiv, de regulă lexicală şi mai puţin semnificativă folcloric; am consemnat apoi variaţia semnificativă tipologic, care a determinat apariţia familiilor de motive. Uneori am înregistrat în catalog şi atestări motivice din variante paralele sau din fragmente de variante necuprinse în corpusul de texte, din informaţia auxiliară.

Corpusul de texte rituale cuprinde toate variantele şi fragmentele de variante interesante documentar, orânduite geografic şi numerotate. Variantele paralele (dictată/înregistrată) au fost incluse numai atunci când atestă un anumit grad de diferenţiere sau o ilustrativă variaţie în structurarea motivică.

Spaţiul tipografic oferit şiabsenţa valorii literare a textelor ritual ceremoniale înmănuncheate aici ne-au împiedicat să publicăm desfăşurat variantele Paparudei, cu notarea şi sublinierea refrenelor, silabelor de legătură sau de completare, anacruzelor, repetiţiilor de tot felul şi acelor atât de interesante indicaţii de scenariu ritual.

În reproducerea textelor ne-am bizuit pe regulile de bază în publicarea materialelor folclorice, unde criteriul autenticităţii este suveran. Tacit am îndreptat greşelile din unele texte publicate, moderni *nad* ortografia lor. Inconsecvenţa notării dialectale în culegerile din arhive şi specificitatea lucrării noastre ne-au determinat să abandonăm puţinele semne diacritice atât în descrierea tipologică şi în catalogul de motive, cât şi în corpusul de texte. Dialectologii şi alţi filologi interesaţi de aspectul fonetic al matel ORPUSUL

ŞI TIPOLOGIA OBICEIURILOR AGRARE

Elaborarea instrumentelor de lucru în domeniul ştiinţei folclorului rămâne preocuparea majoră a actualei generaţii de slujitori ai disciplinei. Îndeosebi forţele de cercetare din institutele de profil sunt total absorbite de activitatea de alcătuire şi publicare a corpusurilor şi tipologiilor folclorice, în speranţa că realizarea acestui obiectiv va determina depăşirea impasului generat de acumularea unei

informaţii bogate, dar greu controlabile în dispersarea ei, făcând posibili noi paşi în direcţia unor studii *dt* sinteză şi comparative.

Ideea alcătuirii instrumentelor de lucru este destul de veche în folcloristica românească. Ea s-a ivit odată cu înmulţirea numărului colecţiilor de folclor, din a doua jumătate a secolului trecut, căpătând conţinut după dezvăluirea rolului variantelor în cercetarea creaţiei populare (B. P. Haşdeu) 1. Istoria acestei idei este deosebit de interesantă şi va trebui scrisă, în viitor, de cercetători mai detaşaţi de frământările celor prinşi astăzi în vârtejul obsesional generat de atracţia firească spre investigaţii adâncite, de orizont teoretic şi comparatist, şi necesitatea apăsătoare a muncii anevoioase în edificarea unor lucrări de care ei nu se vor putea, probabil, folosi. Nu ne propunem aici nici prezentarea ideii în dezvoltarea sa, nici a stadiului în care se afla instrumentele de lucru, decât în măsura în care aceasta va fi necesară în tratarea problemei care ne preocupă.

Cercetarea obiceiurilor a rămas la noi mult în urmă în raport cu studierea literaturii populare propriu-zise. Lăsate de folclorişti în seama etnografilor, prin limitarea domeniului folcloristicii la studierea „poeziei obiceiurilor", aceste importante componente ale culturii spirituale au rămas de fapt ale nimănui. Pentru numeroase ritualuri cercetarea n-a progresat decât în direcţia acumulării sporadice de material, fiind privată de aportul unor demersuri speciale de sistematizare şi clasificare a informaţiei.

11

p înrădăcinate în straturi adânci de credinţe şi reprezentări mitologice sau magico-religioase, străvechile ritualuri agrare şi pastorale merită mai multă atenţie decât li se dă atunci când sunt tratate sub formula expeditivă: *Alte obiceiuri de peste an*. Cunoaşterea lor mai profundă va contribui la elucidarea multor probleme din trecutul cultural al poporului român, la înţelegerea fiinţei spirituale a acestuia, în a cărei formare, de-a lungul timpului, au avut rol hotărâtor.

Cercetarea etnografico-folcloristică românească este datoare să abordeze cu toată seriozitatea obiceiurile populare, să ajungă la cunoaşterea temeinică a obârşiei lor îndepărtate şi la relevarea caracterului lor organic în contextul larg al spiritualităţii tradiţionale

românești.

În două încercări de prezentare a stadiului actual în cercetarea obiceiurilor noastre agrare 9 am dorit să subliniem „necesitatea unor lucrări care să concentreze și să clasifice bogata informație acumulată" 10, propunând o tipologie bibliografică și un corpus de texte rituale pentru fiecare obicei. Atari lucrări ar constitui prima treaptă în procesul de cunoaștere sistematică a ritualurilor agrare românești, prin orânduirea informației din volume, din periodice și din arhivele de profil, care ar putea fi coroborată cu

— Cea rezultată din investigațiile actuale pentru elaborarea *Atlasului etnografic al României*. Preconizam, desigur, tipologizarea datelor privind ritualurile agrare propriu-zise, printr-o descriere sintetică la nivel de element constitutiv, moment ritual, act sau gest ceremonial, cu redarea ariei de răspândire a fiecăruia și marcarea variației semnificative tipologic. Această descriere tipologică a obiceiului urma să fie însoțită de tipologia bibliografică a textelor ritual-ceremoniale.

Un obicei popular este un fenomen social complex, dar unitar.

În structura lui există o legătură indisolubilă între ritualul propriu-zis, mai precis între actele rituale ce-l compun și formulele orale, rostite sau cântate. Aceste fețe ale unuia și aceluiași fenomen de cultură nu pot fi studiate și înțelese izolat. Procesul de cunoaștere tinde aici spre abordarea structurilor în întregul lor, până la credințele și reprezentările mitologice de substrat și nu poate fi fragmentat fără riscul rătăcirii metodologice.

O asemenea perspectivă de abordare a obiceiurilor agrare are la bază criteriul esențial al funcționalității, pe care îl adâncește odată cu evidențierea conexiunilor de structură, ce rezultă din dispunerea sistemică a întregii informații accesibile, din verificarea frecvenței anumitor conexiuni și din raportarea la aria lor de răspândire.

13

Bibliografia generală și cea curentă a etnografiei și folclorului, prin părțile publicate sau prin cele aflate în fișe, a contribuit „fără îndoială, la accelerarea ritmului de lucru și în acest domeniu vitregit al culturii populare2. Tipologizarea informației etnografice despre

obiceiuri din două importante fonduri documentare.

B. P. Hasdeu3 şi N. Densuşianu 4, a reprezentat, la vremea ei, un model de urmat în elaborarea tipologiilor bibliografice ale obiceiurilor.

Dar aceste imbolduri n-au reuşit să determine un curent în favoarea instrumentelor de lucru complexe şi să scoată cercetarea din rutina abordărilor fragmentariste şi a „sintezelor" fără bază.

documentară reala.

Cercetătorii baladei, ai unor specii ale prozei populare, mai nou cei ai liricii, beneficiază de instrumente de lucru utile 5, nu perfecte desigur, dar în stare să determine o emulaţie în studierea acestor categorii folclorice, prin lărgirea orizonturilor, prin descătuşarea energiei creatoare a specialistului eliberat de obsesia documentării, pentru a nu mai aminti de iluminările aduse în privinţa unităţii şi organicităţii fenomenelor şi faptelor de cultură populară în contiguitate istorico-geografică. Alte două categorii folclorice, cimiliturile° şi proverbele şi zicătorile 7, sunt adunate în două.

fonduri centralizate în cadrul Arhivei de Folclor din Cluj-Napoca, unde cercetătorul poate găsi întregul material existent în volume, periodice, manuscrise din biblioteci şi din arhive publice, copiat şi clasificat în vederea publicării sub forma unor dicţionare tezaur.

Departe de un asemenea stadiu, cercetările privind obiceiurile populare rămân încă datoare cu eforturi de concentrare şi sistematizare a materialului adunat, pentru a-l putea integra treptat în circuitul ştiinţific, depăşind în felul acesta faza investigaţiei deformate de limitarea informaţiei.

Nici în domeniul obiceiurilor situaţia nu este peste tot aceeaşi.

Se constată şi aici unele decalaje de la un obicei la altul, diferenţierea nefiind însă decât graduală. Materialul adunat în arhivele de specialitate e mai bogat în cazul acelora însoţite de „poezie":

obiceiuri de nuntă, de înmormântare, de colindat, pentru care s-a făcut ceva şi în direcţia orânduirii sistematice, dar numai pe latura

„Literară" sau „muzicală" a informaţiei, practicile rituale propriu-zise rămânând adesea în fondurile auxiliare, greu accesibile8.

Postulatul metodologic al limitării domeniului folcloristicii la

„Poezia obiceiurilor" şi înţelegerea rigidă a graniţelor dintre două discipline au devenit o piedică în cercetarea modernă a uneia din.

cele mai viguroase ramuri a culturii noastre populare.

12

Vocaţiei sale de întemeietor, de organizator de arhivă şi îndrumător al colaboratorilor acestei instituţii îi datorăm astăzi nu numai bogatul material adunat din toate provinciile României interbelice, ci şi orientarea dată spre concentrarea şi sintetizarea informaţiei în instrumente de arhivă şi tipologii moderne. În această privinţă, „strădania lui a fost mai mult decât exemplară".

şi astăzi ştim că „el plănuia redactarea unui indicator amplu de natura tematică, în care, alături de datele extrase din răspunsurile la Chestionarul lingvistic al lui Haşdeu, să fie înserate şi cele existente în Arhiva de folclor, cele mai multe cuprinse în răspunsurile la chestionarele difuzate de el" 13. I. Muşlea a înţeles că poezia obiceiurilor nu poate fi cunoscută şi explicată în afara ritualului dat, fapt ce a şi determinat interesul faţă de structurile de adâncime ale obiceiurilor propriu-zise şi de credinţele populare corelate.

Concepţia sa asupra obiceiurilor este destul de clară în acest sens.

El considera că nu numai ca încadrare generală, dar şi la nivelul distribuţiei funcţionale a diverselor formule orale, a motivelor ce compun textele e necesară o dublă raportare: la secvenţele ritualului şi la stratul de credinţe şi reprezentări din sfera mitologici populare. Unele motive ale poeziei rituale sunt indisolubil fixate în structura obiceiului şi îşi dezvăluie valenţele funcţionale la prima alăturare cu momentul ritual sau ceremonial dat, altele sunt mai puţin revelatoare în această privinţă, datorită, desigur, incompletitudinii informaţiei privitoare la obiceiuri şi credinţe.

Această constatare, pe care o desprindem din studiile aplicate ale învăţatului folclorist clujean *u*, impune, ca pe o necesitate metodologică de prim ordin, concentrarea şi clasificarea datelor etnografice despre obiceiuri. O tipologie a textelor rituale este, prin urmare, de neconceput fără a lua în considerare suma actelor şi gesturilor ce compun ritualul, fără tipologizarea obiceiurilor.

La o concluzie asemănătoare a ajuns şi folcloristul ieşean

Petru Caraman, care a consacrat colindatului şi descolindatului două mari lucrări 1 5. Întreaga sa operă, din păcate neaccesibilă încă, pusă sub semnul abordării complexe a fenomenelor de cultură populară, e dominată de nevoia acumulării masive şi sistematizării datelor comparative, etnografice şi folclorice, a aşezării acestora pe coordonate spaţio-temporale care să lumineze explicaţiile asupra originii, genezei şi funcţiilor unor fenomene 16.

Contribuţia acestor învăţaţi trebuie integrată în timp. Ea nu a apărut izolat, ci în contextul mişcării ştiinţifice a vremii.

La confluenţa dintre orientarea filologică a folcloristicii şi direcţia sociologică ivită din experienţa Şcolii monografice a lui

Dimitrie Gusti, metodologia cercetării obiceiurilor populare se

15

Obiceiurile agrare româneşti n-au constituit până acum obiectul unei cercetări speciale *n*, pe măsura valorii lor documentare şi a rolului ce l-au jucat în viaţa spirituală a satului românesc. Etnografia, căreia îi revenea o asemenea sarcină după noile delimitări metodologice, s-a interesat tot mai puţin de investigarea temeinică a culturii spirituale. Îndepărtându-se prea mult de filologie şi de metodele acesteia, preocupată în primul rând de cultura materială şi lipsită de posibilităţi în formarea specialiştilor, etnografia noastră s-a bazat în cercetarea obiceiurilor pe contribuţiile folcloriştilor cu viziune mai largă asupra fenomenelor de cultură populara sau ale unor sociologi: S. Fl. Marian, E. Sevastos, E. Niculiţă-Voronca, A. Gorovei, T. Pamfile, I. Ionică, T. Gherman, I. Muşlea.

P. Caraman, C. Brăiloiu, T. Herseni, H.H. Stahl, Gh. Pavelescu.

Contribuţia folcloristicii e mai importantă nu numai sub aspect cantitativ, ci şi calitativ, dacă ne gândim la densitatea informaţiei din cele câteva mari colecţii realizate în acţiuni sistematice de culegere: I. Micu Moldovan, B.P. Haşdeu, N. Densuşianu.

I. Pop Reteganul, Gr. Creţu, Traian Gherman sau din arhivele moderne de folclor create de C. Brăiloiu şi Ion Muşlea, în perioada interbelică.

Aceeaşi concluzie se desprinde şi din urmărirea aportului celor

două discipline la conturarea metodologiei de cercetare, a tehnicilor propriu-zise de investigare a obiceiurilor populare.

În vreme ce puţinele contribuţii ale etnografilor, inclusiv ale celor de frunte ca Romulus Vuia şi Tiberiu Morariu, se smulg greu din descrieri nesintetice, fragmentariste, neglijând aspectele filologice de terminologie populară, variaţia elementelor de structură, legăturile subterane ale textelor cu diversele acte rituale, cercetarea folcloristică de orientare filologică a făcut mari progrese spre a metodologie strict ştiinţifică de studiere a obiceiurilor, metodologie preluată şi de exigenta direcţie sociologică din cadrul Şcolii lui

D. Gusti.

Un loc aparte într-o viitoare istorie a cercetării obiceiurilor populare româneşti ocupă Ion Muşlea şi Petru Caraman, folcloriştii ce au pus, într-un fel sau altul, bazele studierii sistematice a datinilor şi credinţelor alături de literatura populară, în sfera, lărgită astfel a folcloristicii.

Preocupările de bibliografiere, de adunare şi sistematizare a informaţiei referitoare la obiceiuri, culminând cu acel model de tipologizare a datelor din răspunsurile la Chestionarele lui B.P. Haşdeu, alături de studiile sale dedicate unor obiceiuri, reprezintă doar faţa vizibilă a contribuţiei lui Ion Muşlea 12 la progresul cercetării în acest domeniu, situat între etnografie şi folcloristică.

14

noua orientare niciun amănunt nu este mărunt sau periferic.

Cetelor de copii sau unor practici „căzute" în repertoriul lor li se acordă tot atâta importanţă ca şi celor, atât de riguros organizate, ale feciorilor. Se relevă ideea nouă că *în* viaţa spirituală a satului fiecare „vârstă" are rolul şi importanţa ei, că în practicarea obiceiurilor corelaţia acestora cu structurile sociale trebuie urmărită cu toată atenţia.

Perioada interbelică a favorizat în primul rând acumularea de material informativ, graţie anchetelor sistematice ale monografiştilor, dar mai ales arhivelor create de C. Brăiloiu şi Ion

Muşlea. Noile viziuni interpretative, mai aplicate şi mai temeinice, conturau teorii ştiinţifice noi şi în domeniul atât de disputat

al caracterului specific al culturii noastre populare, considerată preponderent pastorală.

Sub fascinaţia *Mioriţei* şi sub povara strivitoare a argumentelor din cunoscuta lucrare a lui O. Densuşianu dezbaterea polemică, deschisă a problemei îşi făcea cu dificultate ioc, teoria preponderenţei pastorale fiind îmbrăţişată încă de mulţi cercetători.

Imboldul în direcţia unei mai drepte judecări a rolului celor două ocupaţii în trecutul cultural al poporului nostru a venit, se pare, din partea cercetării istorice moderne, după dezvăluirile tulburătoare ale marelui Pârvan din *Getica* 1 9, urmate de iluminările sociologiei şi de cercetările etnografilor moderni, mai ferm orientaţi în investigarea terenului decât înaintaşii lor. Progresele sociologiei rurale, atât la noi cât şi în străinătate, în special în Statele

Unite ale Americii, unde apărea masiva lucrare de referinţă *A*

Sistematic Source Book în Rural Sociology 2 O, editată de Pitirim

Sorokin, C. Zimmerman şi C.J. Galpin, şi în Germania, unde se impunea o şcoală sociologică în cultura populară, au impulsionat cercetările, determinând considerarea agriculturii ca „ocupaţie principală a sătenilor – aş putea zice aproape exclusivă" 2 1.

Studiile relevă interdependenţa dintre factorii sociali-economici determinaţi de ocupaţia de bază şi structurile sociale specifice, văzând în diversele categorii de manifestări modalităţi de integrare a colectivităţii în natură, care determină, la rândul lor, sociabilitatea specifică rurală, viaţa spirituală complexă, integrată a subunităţilor sociale, ceremoniile, credinţele, literatura populară chiar, oferind noi puncte de sprijin în înţelegerea şi explicarea fenomenelor folclorice.

Tot atât de strâns fixată în ritmurile cosmice şi biologice universale ca păstoritul, agricultura a putut genera modele comportamentale şi atitudini „metafizice" în măsură egală cu ocupaţia prin care s-a explicat *Mioriţa* şi bogăţia liricii noastre populare, aducând

ridică pe o treaptă nouă şi rezultatele nu întârzie să se arate. C. Brăiloiu.

H. H. Stahl, Traian Herseni, Ion Ionica, I.C. Cazan, Ernest

Bernea, Ştefania Cristescu-Golopenţia şi alţi monograf işti se interesează în mod special de obiceiuri, ca manifestări sociale, spirituale, publicând numeroase studii parţiale în „Sociologie românească", în „Arhiva pentru ştiinţa şi reforma socială", în alte reviste ale vremii, ajungându-se la o adevărată emulaţie în acest domeniu al culturii populare. 17

Se înregistra, astfel, în perioada interbelică o neaşteptată şi îmbucurătoare schimbare de optică în câmpul etnologiei, datorită progreselor făcute de ştiinţa românească în general şi afirmării unor şcoli moderne în istorie, filologie şi folcloristică, dar mai ales în sociologie; satul, ca unitate socială complex structurată intră masiv în atenţia cercetării socio-umane, într-un program vast şi de durată, pe baza unor investigaţii concrete, la care sunt antrenate echipe compuse din specialiştii mai multor domenii.

Cercetările acestora descoperă treptat raporturile dintre factorii sociali-economici şi manifestările de viaţă spirituală, reliefând dimensiunile sociale ale obiceiurilor populare, care, la rândul lor, dau posibilitatea înţelegerii mai exacte a poeziei rituale, prin evidenţierea acelor fire „comune care se întreţes subteran în domeniile culturii populare" şi a legilor „care le guvernează" 1 8. Se simte acut nevoia unor explicaţii mai adânci, care să înlăture şabloanele etnocentrice ale vechilor orientări, atât prin comparativismul încă slab afirmat, cât şi prin interpretarea fenomenelor din perspectivă multidisciplinară şi prin prisma funcţionalităţii lor. O consecinţă firească a noii orientări o constituie înlăturarea vechilor tipare de clasificare, ce favorizau etnografismul limitat, încurajând dispersia şi fragmentarea datelor despre obiceiuri.

Folcloristica şi etnografia nu-şi mai dispută drepturile asupra domeniului, care se autonomizează oarecum într-o sociologie a obiceiurilor populare. Clasificarea extrem de largă a obiceiurilor în *obiceiuri calendaristice*, sau *de peste an* şi *obiceiuri din ciclul vieţii de familie* sau *legate de momente mai importante din viaţa omului*, uzitată până astăzi pentru comoditatea ei, a fost treptat abandonată de noua orientare folcloristică, datorită repercusiunilor negative asupra şanselor de delimitare funcţională reală, de diferenţiere din

perspectiva structurilor socio-economice ale colectivităţii rurale, văzută şi aceasta în evoluţia ei.

Noua direcţie îşi lărgeşte orizontul interpretativ şi prin accentul pus pe factorii economico-sociali: ocupaţii, profesiuni, grupări sociale, de vârstă, de sex, „societăţi tradiţionale", înlăturând altă cauză a rămânerii în urmă în cercetarea obiceiurilor. Pentru.

16

V Datorăm, aşadar, lui Caracostea un îndemn aproape testamentar la cercetarea aprofundată a obiceiurilor noastre agrare, a căror vechime şi putere de remanentă a subliniat-o cu pregnanţă:

„În jurul culturii cerealelor există şi la noi o *mitologie* şi mai ales *datini străvechi* care aşteptau să fie puse în lumină. Sunt datini agricole străvechi care semnalizează o îndelungată continuitate pretutindeni [...]. Plugăritul privit sub latura reflexelor de arta este un domeniu vast, care îşi aşteaptă adunarea materialului, lămuriri principiale şi investigaţii comparative" 2 7.

Observând că, „fiind o formă de viaţă mai evoluată decât păstoritul, plugăritul prezintă mai largi aspecte de colaborare socială, atât în ce priveşte răspândirea formelor, cât şi cele sociale mai largi" 28, Caracostea accentuează asupra vechimii unor obiceiuri ca *Drăgaica* şi ritualul aducerii cununii „care ne duc departe în datini precreştine" 29.

Rezultatele cercetărilor etnografice şi de folclor sunt adesea deformate de baza documentară pe care s-au înălţat, de limitarea firească a acesteia în raport cu vechimea, cantitatea şi valoarea informaţiei acumulate.

Treptat, odată cu lărgirea sferei cercetărilor şi cu acumularea de materiale, rezultând din investigaţii sistematice de teren, lucrurile încep să se limpezească. Conexiunile de substrat se arată tot mai frecvent ochiului atent la semnificaţii, făcând loc ipotezelor noi, pentru a căror edificare sunt necesare alte căutări. Studiul obiceiurilor agrare ilustrează, prin evoluţia lui, acest mecanism dialectic.

În perioada interbelică înregistrăm, aşadar, o tendinţă pozitivă de verificare critică a rezultatelor la care ajunseseră folcloristica şi etnografia, marcată, în primul rând, de impulsionările metodologice

ale primelor investigaţii interdisciplinare şi de saltul instituţionalizării, realizat din păcate numai de folcloristică.

Apropierea de disciplinele înrudite, în primul rând de filologie şi de sociologie, se impunea cu necesitate, dată fiind natura complexă a fenomenelor culturii populare, sociale în esenţa lor. Pe de altă parte, crearea arhivelor de folclor a făcut posibilă intensificarea acţiunilor de culegere şi coordonarea acestora. La Cluj, Ion Muşlea a elaborat chestionarele Arhivei de Folclor a Academiei, instrumente de o mare valoare metodologică şi cu consecinţe practice imense pentru cercetarea obiceiurilor agrare 3 O. Folcloriştii grupaţi la Şcoala sociologică şi în jurul lui C. Brăiloiu dau o atenţie tot mai mare studierii „ceremoniilor agrare", oferind uneori modele de investigaţie complexă3 1.

19

În acelaşi timp aportul substanţial în creaţia ritual-ceremonială de grup, ce contribuie la compunerea acelei ambianţe spirituale specifice, care dă vieţii sătеşti „impresia binefăcătoare de fundamental şi esenţial" 2 a.

Cercetarea obiceiurilor agrare căpăta importanţă deosebită în acest stadiu de evoluţie a diverselor ramuri ale etnologiei româneşti, într-un fel sau altul, mulţi dintre cercetătorii trecutului – istorici, folcloriști, etnografi, filologi – ajung la o apreciere mai exactă a locului şi rolului agriculturii, ca ocupaţie tradiţională de bază, în viaţa spirituală şi în istoria poporului român.

Drumul parcurs de cercetarea trecutului până în acest punct a fost destul de sinuos, interesul pentru anumite aspecte ale culturii tradiţionale a oscilat de la o etapă la alta, înregistrându-se adevărate „mode" în afirmarea unor ipoteze şi teorii unilaterale asupra genezei şi evoluţiei folclorului nostru, cu consecinţe negative asupra dezvoltării firești a ştiinţei. Astfel, pe la începutul secolului al XX-lea se constată o tendinţă de intensificare a cercetărilor privind păstoritul, care au atras pe unii din cei mai de seamă filologi şi folcloriști ai timpului: B.P. Haşdeu, O. Densuşianu şi D. Caracostea, marcând, pentru o lungă perioadă, în special orientarea filologică a folcloristicii române. Atracţia nu venea numai din revelaţia capodoperei păstoreşti, *Mioriţa*,

a cărei cercetare era abia la început, ci îndeosebi din reala vechime a îndeletnicirii, cu terminologia riturilor şi poeziei ei, încât reacţiile polemice

23 stârnite nu sunt întru totul justificate.

E adevărat că multă vreme păstoritul a fost socotit „îndeletnicirea de căpetenie", „forma de viaţă cea mai caracteristică a poporului român" 2 4, dându-i-se „cuvenita atenţie", în vreme ce

„Plugăritul a fost mai puţin cercetat, deşi este cunoscut că uneltele agricole, *sapa*, *grapa* şi *plugul* erau cunoscute din viaţa [vârsta]

pietrei lustruite, iar lexicografia ne arată că cultura cerealelor intra în formele de bază ale moştenirii noastre romanice. Ceva mai mult: *inul* şi *cânepa*, care au deosebită însemnătate folclorică, au intrat în aceeaşi moştenire, într-o vreme când cânepa era necunoscută grecilor, care de-abia în secolul al V-lea o împământenesc" 25.

Această mărturie, marcând o spectaculoasă schimbare de atitudine, este deosebit de preţioasă. Rodul unor căutări îndelungate.

ea este reprezentativă nu numai pentru evoluţia concepţiei lui

D. Caracostea 28 asupra rădăcinilor folclorului, ci pentru dezvoltarea însăşi a celor două ramuri ale etnologiei noastre, folcloristica şi etnografia, care se apropie astfel de înţelegerea raporturilor complexe dintre ocupaţiile tradiţionale de bază în viaţa şi spiritualitatea românească.

18

alături, cantitativ şi calitativ, de cea tezaurizată în arhivele de specialitate. Tot atât de importantă este informaţia adunată de folcloristul ardelean Traian Gherman, ultimul reprezentant al vechii şcoli folcloristice a Blajului şi editorul revistei „Comoara satelor", ale cărui lucrări despre ritualurile: *Sângeonul sau*

Bloaja32, Plugaru133, *Boul* ferecat34 şi cea intitulată *Obiceiurileie seceriş şi cânteede de cunună* (inedită) se constituie într-un *veritabil fond documentar* pentru cunoaşterea etnografică şi folclorică a obiceiurilor agrare româneşti din peste 800 de localităţi din

Transilvania. Scrise pe baza unui material adunat, în mare

măsură, cu ajutorul chestionarelor, prin corespondenţi, aceste lucrări impresionează prin seriozitatea şi profunzimea descrierii etnografice, abundente în detalii semnificative. Spre deosebire de etnografii sau folcloriştii grăbiţi să interpreteze după simpla alăturare a doua, trei variante, Traian Gherman nu s-a ferit de prezentarea pe larg a zeci de descrieri ale aceleiaşi secvenţe din desfăşurarea unui ritual agrar, conştient că descripţia atentă la amănuntul caracteristic prin varietate are pentru etnograf aceeaşi însemnătate documentară ca varianta de text sau melodică pentru folclorist.

Orânduirea tipologică a materialului, cu raportări la structura de bază a obiceiului cercetat, cu marcarea funcţionalităţii elementelor ce-l compun, densitatea, consistenţa cantitativă şi calitativă a informaţiei pe care o încorporează aşază lucrările lui Gherman printre cele de referinţă în cercetare.

Material referitor la obiceiurile agrare se află în fondul documentar al *Atlasului lingvistic român* 85, în cel de manuscrise al

Muzeului Etnografic al Transilvaniei36, în arhivele cercurilor studenţeşti de folclor din Cluj-Napoca şi Iaşi, în unele lucrări monografice în manuscrisă 7.

Informaţia cea mai bogată şi mai valoroasă, adunată sistematic şi cu mijloace moderne de culegere, provine desigur din principalele noastre arhive de folclor: Arhiva de Folclor Bucureşti

(1928), funcţionând astăzi în cadrul Institutului de Cercetări

Etnologice şi Dialectologice şi Arhiva de Folclor Cluj-Napoca

(1930), aflată azi la Sectorul de Etnologie şi Sociologie al Centrului de Ştiinţe Sociale, dar şi din Arhiva de Folclor a Moldovei şi Bucovinei

(1968) din cadrul Centrului de Lingvistică, Istorie literară şi Folclor Iaşi şi Arhiva de Folclor a Universităţii din Timişoara.

În privinţa posibilităţilor de documentare, arhivele noastre mari de folclor au atins nivelul superior al profesionalismului, în ciuda unor lipsuri, ce se mai menţin ici-colo în organizarea fondurilor.

Desigur, fiecare din ele posedă un stoc diferit de informaţie într-un domeniu dat. O situaţie ideală ar reprezenta specializarea

Un bun şi util instrument de lucru în studierea folclorului nu poate fi realizat astăzi decât prin parcurgerea şi cuprinderea întregului material informativ adunat. Aceasta este o condiţie esenţială, dictata de natura însăşi a oricărei lucrări de bibliografiere, de indexare şi clasificare a informaţiei; exhaustivitatea nu trebuie, nicidecum, înţeleasă ca o simplă chestiune de ambiţie metodologică.

Mai mult decât în alte ştiinţe, în cercetarea etnograficofolclorică adâncimea investigaţiei este determinată de gradul de stăpânire a materialului documentar, de nivelul atins în cunoaşterea varietăţii şi bogăţiei lui, a răspândirii lui geografice, de unde marea importanţă a instrumentelor de lucru în asigurarea unor progrese ritmice şi constante ale ştiinţei. Ar fi suficient să amintim aici că Haşdeu a fost primul învăţat care a atras atenţia asupra acestei specificităţi a folcloristicii, prin formularea teoriei „varianturilor", că mari folclorişti ca O. Densuşianu, D. Caracostea şi

C. Brailoiu au dezvoltat această teorie, subliniind importanţa bibliografiei, corpusurilor şi tipologiilor în fundamentarea disciplinei.

Exhaustivitatea este un ideal greu de atins astăzi în folcloristică, mai ales în condiţiile existenţei sutelor de colecţii şi „arhive".

de instituţie sau particulare mai greu accesibile, dar acceptarea în principiu a unor lucrări de referinţă ce renunţă din capul locului la cuprinderea materialului din marile arhive ni se pare echivalentă cu abandonarea unui criteriu de baza al cercetării ştiinţifice moderne.

Din acest punct de vedere realizările de până acum în elaborarea tipologiilor şi corpusurilor trebuie privite critic şi diferenţiat, pentru a ne feri în viitor de experienţe negative.

O altă problemă de metodă care merită să fie adusă în discuţie se referă la necesitatea racordării eforturilor noi la realizări anterioare în câmpul cercetării. Un pas făcut în cunoaştere este prea scump plătit dacă nu se bizuie pe înfăptuirile trecutului, ferind pe cercetător de reluarea operaţiilor rutiniere de documentare la sursă, netezindu-i acestuia cărarea spre investigaţia de nivel interpretativ. Asemenea achiziţii există, din fericire, şi în cercetarea obiceiurilor agrare, înscrise într-o evoluţie treptată, firească, pe care o descoperim în diverse etape din istoria folcloristicii, mai ales după instituţionalizarea disciplinei,

dar şi în contribuţiile înaintaşilor.

Cercetătorul obiceiurilor agrare porneşte astăzi de la materialul publicat sporadic în volume şi în periodice, înregistrat şi de amplele monografii S. Fl. Marian şi T. Pamfile, dar mai cu seamă de la cel din valoroasele fonduri B.P. Haşdeu şi Nicolae Densuşianu, care aduc o informaţie extrem de bogată şi de interesantă, ce sta

20

Tipologiile etnografico-folclorice sunt, în ultimă analiză „bibliografii adânc specializate, care sistematizează şi orânduiesc analitic în grad înalt, fenomenele de cultură populară, cu scopul reconstituirii, prin dispunerea sinoptică a variaţiei, a formelor de manifestare cu valoare arhetipală. Ele sunt, aşadar, studii de arheologie socială de a căror valoare operaţională depinde nemijlocit interpretarea, explicarea fenomenelor folclonco-entografice. De mai bine de un secol, cercetarea folclorică apelează la ele în speranţa că vor aduce lumină în hăţişul documentaţiei abundente. Dezideratul metodologic este, aici, epuizarea surselor existente, înregistrarea exhaustivă a materialului şi prezentarea lui cât mai exactă şi mai concisă, ca în orice bibliografie analitică. Un raţionament elementar arată că nu avem certitudinea identificării tuturor tipurilor unei specii folclorice, fără să avem la îndemână toate variantele subsumate culese, pentru a putea reveni asupra lor în testarea repetată a modalităţilor de extrapolare şi circumscriere a filiaţiei elementelor de structură. Corpusul de arhivă, al unei categorii folclorice facilitează o continuă perfecţionarea.

sistemului clasificator, ferind pe cercetător de impasul metodologic al lipsei de consecvenţă, care într-o tipologie poate avea urmări grave.

Rezolvarea ideală a problemei stocării şi indexării informaţiei privitoare la un ritual agrar aparţine, probabil, tehnicilor automate de prelucrare a datelor. Până la introducerea acestora în arhivele de folclor, documentaţia trebuie adunată şi sistematizată integral, nu prin rezumate aproximative, care fac întotdeauna loc scăpărilor şi inconsecvenţei. Efortul impus este, desigur, copleşitor şi epuizant, mai ales când forţele angajate în cercetare sunt reduse.

pPână în prezent abia am reuşit să încheiem documentarea la ritua-Uurile de ploaie: *Paparuda*, *Caloianul*, *Muma Ploii* şi altele câteva mai mărunte.

Pentru acest prim volum consacrat fipologizării obiceiurilor agrare româneşti ne-am concentrat atenţia asupra ritualului *Paparudei*, de cea mai largă răspândire după *Pluguşor*.

În demersul nostru am pornit de la ideea că un ritual reprezintă o unitate structural-funcţională complexă, în sânul căreia aşa-zisele „texte poetice" sunt componente fireşti ale structurii de adâncime şi, în consecinţă, „poezia obiceiului" nu poate fi cunoscută şi înţeleasă, deci nici tipologizată, decât studiind întregul din care face parte.

Prima parte a lucrării noastre este dedicată descrierii tipologice a ritualului propriu-zis, fără de care e imposibilă cercetarea şi sistematizarea formulelor rituale rostite sau cântate, constituente

lor, eventual pe genuri şi specii, pe categorii, prin schimb de materiale în copii xerox, pentru edificarea unor fonduri documentare de bază sau corpusuri de arhivă, punându-se în acest fel temelii sigure unor lucrări de referinţă durabile.

Aceasta este şi calea urmată de autorii acestei lucrări în adunarea şi concentrarea materialului referitor la obiceiurile agrare româneşti, pentru o perioadă mai lungă de timp, cu posibilităţi de lărgire continuă a sferei de cuprindere a surselor şi de perfecţionare a tehnicilor de stocare şi prelucrare a informaţiei.

În vederea atingerii acestui obiectiv mai îndepărtat copiem integral, foto-mecanic sau manual, fiecare informaţie independentă, pe o fişă de mărimea jumătăţii de coală, cu toate indicaţiile bibliografice şi de „biologie" folclorică. Elaborăm astfel, într-o primă etapă, un corpus de arhivă, care va scuti şi pe cercetătorul viitor de anevoioase operaţiuni de identificare şi de excerptare a datelor din multitudinea de surse, uşurând nu numai munca noastră de tipologizare, dar şi a altor generaţii de folclorişti şi etnografi, ce vor veni cu noi viziuni interpretative. Punem totodată bazele prelucrării automate a unei informaţii, care, prin variabilitatea ei debordantă, numai prin asemenea tehnici de investigare va putea fi mai adânc studiată.

Publicarea integrală a unor asemenea corpusuri nu este nici realizabilă, nici necesară, în condiţiile aprofundării specializărilor şi autonomizării pronunţate a domeniilor. Mai ales în folclor, unde faptele sunt de nesfârşită şi inepuizabilă repetiţie semnificativă, ar însemna ca fiecare generaţie de cercetători să pretindă ediţii revizuite ale unor asemenea molohi documentari.

Numai corpusul literaturii populare propriu-zise ar necesita câteva sute de volume mari, fără să mai poată interesa publicul mai larg, iar specialistului lăsându-i totuşi nemulţumirea pricinuită de perisabilitatea şi nedesăvârşirea operei edificate. Obiceiurile agrare, cu informaţie etnografică difuză şi cu texte de o extremă bogăţie şi varietate, cu credinţele şi reprezentările mitico-magice de substrat ar cere la rândul lor un mare număr de volume tipărite. Tipologizarea materialului etnografico-folcloric este, de aceea, impusă de evoluţia ştiinţei noastre ca o operaţiune majoră şi complexă, ce fixează un prag important în procesul ei de conceptualizare şi maturizare. Necesitatea tipologizării este, în al doilea rând, dictată de tendinţa firească de adâncire a perspectivei, întrucât cunoaşterea varietăţii şi răspândirii geografice a riturilor şi motivelor este greu de conceput fără indexarea întregului stoc existent de date.

22

organice în ţesătura obiceiului, cu funcţii şi semnificaţii structural delimitate. Operaţiunea este bivalentă, cum reiese şi din alăturarea mai puţin obişnuită a celor doi termeni: *descrierea* purtând marca analiticului, iar *tipologizarea* fiind, prin definiţie, abstractivă şi sintetizatoare. Este vorba aşadar de o descriere sintetică, nu simplă şi lineară, ca descrierile clasice, care nu ţin seama de variabilitate, de raportul general-particular, de valoarea de relicvă a unor elemente slab răspândite teritorial sau neglijate de culegători, deci de natura aluvionară a stratificărilor de acte şi gesturi ritual-cere

[moniale.

Riturile şi elementele ceremoniale sunt, în esenţa lor, fapte de repetiţie, de infinită variabilitate. Variaţia lor nu este însă, cum s-ar crede, numai o piedică în calea studierii arhetipale, ci totodată o şansă nebănuit de promiţătoare în aprofundarea formelor originare.

Limpezirea structurii de rezistenţă a unui ritual prin tipologizarea componentelor sale şi identificarea întregului conex de relaţii funcţionale amplifică posibilităţile de diferenţiere şi definire a elementelor de bază şi de scrutare a semnificaţiilor genuine.

Al doilea mare avantaj metodologic pe care-l aduce descrierea tipologică rezidă în critica internă a documentaţiei, în capacitatea ei de a ierarhiza valoric datele oferite de mărturii orale, inegale şi neunitare, culese uneori la distanţe de timp de peste un secol. În dispunerea sinoptică, prin controlul asociativităţii şi filiaţiilor logice, se exclud de la sine confuziile şi erorile de interpretare de la nivelul memoriei colective păstrătoare sau gravele intervenţii mistificatoare ale unor culegători. Sunt scoase în relief, din coleidoscopia înfăţişărilor concrete de acte şi gesturi rituale înlănţuite în secvenţe cu funcţii strict determinate, acele „forme simple" atât de înfrigurat căutate de comparatişti şi de adepţii poligenezei. Depunerile stratificate ulterior (creştine-timpurii, cultural-medievale, alogene, creştine-târzii) pot fi desprinse ca nişte cruste suprapuse, iar cercetătorul va reuşi să descrie mai uşor şi mai exact procesul continuu al demagizării şi desacralizării în translaţia *ritual-ceremonial – ludicispectacular*.

Fără îndoială, ordinea tipologică adusă în noianul de date deschide orizonturi noi explorării profunde a obiceiurilor. De aceea, ea trebuie să preceadă cercetările cu caracter monografic, căci, înainte de a alerga după material comparativ în cunoaşterea ritualurilor agrare româneşti, este metodologic necesar să facem relevantă structural – morfologic şi funcţional întreaga documentaţie de care dispunem. Majoritatea studiilor despre *Paparudă* s-au mărginit la câteva zeci de variante din volume, dar tipo

24

Ia şi corpusul nostru de texte înregistrează peste 1200 de documente.

…

Descrierea tipologica a unui ritual mai are un important hiectiv: rânduirea sincronică a elementelor rituale sau ceremonia

1 e operaţiune de maximă însemnătate pentru nivelul viitoarelor studii monografice.

Vârsta exactă a unei serii de acte rituale nu va putea fi niciodată stabilită şi nici nu vom ajunge vreodată să cunoaştem, asemenea fizicienilor, legile refrangibilităţii formelor culturale primare, dar tipologiile riguroase ne vor feri de confuziile ce rezultă din anacronismul practicat cu dezinvoltură în etnografie şi folclor.

Identificarea straturilor istorice dintr-o structură ritual-ceremonială, reconstituită pe suma întregii informaţii, este dificilă şi nesigură, dar oferă, din păcate, calea unică de la studiul unor date culese în ultimii 150 – 200 de ani spre trecutul multisecular al obiceiurilor agrare.

Ultimul avantaj metodologic al descrierii tipologice a ritualului, poate cel mai important, constă în orizontul larg deschis geografiei folclorice. Valorizând totalitatea atestărilor unui act ritual-ceremonial, cu evidenţierea variabilităţii în spaţiul de răspândire şi din perspectivă diacronică, ea diversifică şi îmbogăţeşte calitativ inventarul de date semnificative, sporind şansele decriptării sensurilor acestora şi degajării legitaţilor interne ce au întreţinut dinamismul „tradiţiei vii", singura obiectivă, pe care noi o putem aborda. Cu alte cuvinte, o lucrare aparent factologică şi migălos analitică, care fărâmiţează informaţiile şi imaginile directe şi vii, este chemată, paradoxal, să contribuie la înţelegerea evoluţiei istorice a unor practici rituale dintr-o perspectivă antropologică integratoare. Rânduirea contiguu geografică a atestărilor unui act ritual, element de terminologie sau obiect ritual oferă posibilitatea circumscrierii ariilor de răspândire, într-un veritabil atlas etnografic. Prin detalierile pe care le mijloceşte descrierea tipologică, actul ritual poate fi mai precis conturat pe spaţii reduse, fapt extrem de important în procesul cunoaşterii şi ierarhizării sale diacronice, întrucât ochiul specialistului va şti aici să delimiteze ariile dominate de forme elementare, mai vechi şi organice, de cele în care predomină cele evoluate, de diverse influenţe.

Nicio deviere de la metoda nu este îngăduită. O singură localitate omisă ar sărăci calitativ descrierea, chiar dacă e vorba de simpla atestare a practicării în trecut a ritualului. Radiografierea orizontală corectă a ritualului înlesneşte studierea straturilor istorice succesive şi desluşirea liniilor de forţă din osatura funcţională a unui

ritual, dezvăluindu-ne forme primitive, străvechi. Observ

25

vaţia făcută de Caracostea ca „în realitate, straturile adânci dăinu.

Iese şi apar adesea cu o putere elementară sub forme noi" 3 ffl devine de-a dreptul tulburătoare prin adevărul conţinut. 4

Descrierea tipologică a ritualului e urmata de indexarea textelor rituale, adică de un catalog amănunţit al motivelor ce compun variantele şi de corpusul propriu-zis al acestora. La ce-<*

lelalte obiceiuri agrare precedura metodologică adecvată v. a putea da alte înfăţişări instrumentelor de lucru preconizate.

Marea vechime istorică a ritualului Paparudei, imp «ortanţa lui în lămurirea unor probleme spinoase ale trecutului no-stru în spaţiul carpato-dunărean şi în definirea profilului spiritualităţii tradiţionale, alături, evident, de celelalte obiceiuri agrare, justifică eforturile mari de cercetare tipologică, premergătoare stadiului său monografic, care va trebui să aştepte tipologii şi corpusuri similare la celelalte popoare din sud-estul Europei, pentru o întemeiere comparativă solidă. 8

Lucrarea de faţă se înscrie modest în efortul general al cercetării etnografico-folclorice de aprofundare a unei laturi neglijate a culturii noastre populare, alături de contribuţii valoroase, unele 7

cu caracter monografic, datorate cercetătorilor: Tancred Banaţeanu

3°, Traian Gherman 40, Ilarion Cocişiu 41, Gh. Pavelescu 42.

Dumitru Pop 43, Alexandru Popescu 44, Nicolae Bot45, Lia Stoica 8

Vasilescu 46, şi de ale altora. Profilul ei este, în definitiv, rezultatul unei căutări de soluţii în clasificarea şi sistematizarea informaţiei referitoare la ritualurile populare, atât de însemnate în perspectiva istoriei generale a religiilor şi implicit a studierii trecutului spiritual al popoarelor. I

Punând în lumină răspândirea largă şi uniformă a ritualului în spaţiul etnic românesc, marea bogăţie şi varietate a mărturiilor sale de viaţă, într-o tonifiantă unitate, lucrarea vorbeşte despre 19

forţa de creaţie spirituală şi vechimea unui popor agrar, cu o *n*

moştenire culturală impresionantă.

NOTE

1 întemeietorul folcloristicii moderne a întrezărit încă din 1867, în prefaţa la volumul lui I.C. Fundescu, *Literatură populară*, caracterele specifice ale 18

variabilităţii folclorice, dar abia în lucrările de maturitate a adâncit problema-*Bibliografia generală a etnografiei şi folclorului românesc* I (1800 – 1891), [Bucpireşti], Editura pentru Literatură, 1968. Celelalte două volume, de până la

1918, aşteaptă să fie publicate.

26

T Muşlea, *Or*. Birlei, *Tipologia folclorului din răspunsurile la chestionarele lui B*. *P-Hasdeu*, Bucureşti, Editura Minerva, 1970.

Adrian Fochi, *Datini şi eresuri populare de la sfârşitul secolului al XIX-lea*.

Răspunsurile la chestionarele lui Nicolae Densuşianu, Bucureşti, Editura

Minerva, 1976.

AI I. Amzulescu, *Cântecul epic eroic*. Tipologie şi corpus de texte. [Bucureşti].

Editura Academiei Republicii] Socialiste România, ’1981 şi *Balada familială*.

Tipologie şi corpus de texte poetice. [Bucureşti], Editura Academiei

R.S.R., 1983; Sabina C. Stroescu, *La typologie bibliographique des faceţies roumaines* I – I.I. [Bucureşti]. Editions de L’Academie de la République

Socialiste de Roumanie, 1969; Tony Brill, *Catalogul tipologic al basmelor despre animale şi poveştilor formulă*, în „Anuarul de Folclor”.

(AF) V I I I – I X (1987 – 1988); Sabina Ispas şi Doina Truţă, *Lirica de dragoste*. Index motivic şi tipologic I – I I.I. [Bucureşti], Editura Academiei

R.S.R.”, 1985, 1986, şi 1988.

Un corpus de arhivă, realizat de Ion Cuceu şi Virgiliu Florea cu ajutorul unui colectiv, a stat la baza unui *Dicţionar tipologic al*

cimiliturilor româneşti, pe care sperăm să-l vedem definitivat şi publicat în curând.

Aceiaşi autori au realizat, într-un colectiv mai larg, *Dicţionarul tezaur al proverbelor şi zicătorilor româneşti*, o lucrare amplă ce indexează peste 100.000

texte şi urmează să fie pregătită şi înaintată la tipar.

Pentru a putea găsi câteva fişe de observaţie directă sau date referitoare la un obicei, cercetătorul pierde timp preţios, nu totdeauna răsplătit de valoarea materialelor informative identificate. În lipsa de sistematizare a unor fonduri, primejdia e de a nu epuiza o categorie oarecare de date, de unde gustul amar al incompletitudinii documentării.

Actualitatea unei teme etnografice şi de folclor: *obiceiurile agrar*e în AF, III-IV

(1982 – 1983), p. 101 – 110 şi *Cercetarea obiceiurilor agrare şi problema tipologizării lor*, în AF, V – V I I (1984 – 1986), p. 281 – 304.

Ion Cuceu, Maria Cuceu, *Actualitatea unei teme*… p. 110.

Spaţiul nu ne îngăduie o istorie a problemei, care rămâne în sarcina celui ce va aborda monografic aceste fenomene de cultură populară.

Cf. *Cercetări etnografice şi de folclor*, I – I I, Ediţie îngrijită, Cu studiu introductiv, bibliografie, registrul corespondenţei de specialitate, indice de Ion Taloş.

Bucureşti, Editura Minerva, 1971 – 1972. Volumul II, *Obiceiuri şi literatură populară*, cuprinde majoritatea studiilor sale importante în această problematică.

Ovidiu Bi rlea, *Istoria folcloristicii româneşti*. Bucureşti, Editura Enciclopedică

Română, 1974, p. 496.

Ion Muşlea nu expune în studiile sale, decât rar, date privind concepţia sa despre obiceiuri şi cercetarea lor, dar puţini alţii au ajuns la poziţii mai înaintate ca el în studierea propriu-zisă a acestor fenomene complexe.

27

15 *Obrzed koledovania u Slowian i u Rumunow*. *Studjum*

porownawcze, Krakowi;

1933, VIII-i 630 p. Versiunea românească: *Colindatul la români*, *slavi la alte popoare*. Studiu de folclor comparat. Ediţie îngrijită de Silvia Ciubotari

Prefaţă de Ovidiu Bârlea, Bucureşti, Editura Minerva, 1983 XXVI + 637 j

Descolindatul în orientul şi sud-estul Europei-Studiu de folclor compara

2 volume, 900 p. dact. Două capitole din această lucrare s-au publicat, i

AF II, (1981), p. 57 – 94 şi în AF, V I I I – I X (1987 – 1988).

16 Cf. Ion H. Ciubotaru, *Moştenirea ştiinţifică a profesorului Petru Caramat***7*

În „Anuar de lingvistică şi istorie literară" (Iaşi), XXVII (1982), p. 257 – 28: 23

17 O cercetare amănunţită asupra contribuţiei monografiştilor la cunoaştere2

obiceiurilor populare, a spiritualităţii tradiţionale în general va arăta roliao lor imens în primenirea teoriei şi metodologiei în disciplinele etnologice, ia scoaterea la lumină a tuturor cercetărilor de teren realizate de ei, inclusiv;

celor ce nu au ajuns în arhive publice, ar da măsura aportului lor în cercetare; 3 i culturii noastre populare.

18 O. Bârlea, *Folclorul românesc*, vol. I, Bucureşti, Editura Minerva, 1981, p. 16

16 Vasile Pârvan, *Getica*. *O protoistorie a Daciei* de... Membru al Academiei Ro mâne. Bucureşti, Cultura Naţională, 1926.

20 Minneapolis, 1930 – 1932; în trei volume. 33

21 George Em. Marica, *încercare de definiţie a satului*, Cluj-Sibiu, 1942, p. 9. *zi*

22 *Ibid*., p. 28.35

23 în special în formulările pregnante din lucrările lui O. Densuşianu: *Păstoritu*, *la popoarele romanice. Însemnătatea lui linvgistică şi etnografică*. Bucureşti

Editura Vieţii Nouă, 1913 şi *Viaţa păstorească în poezia noastră*

populară}*6*

Bucureşti, Casa Şcolilor, vol. I, 1922, V I I I – 1 3 1 p., voi II, 1923, 165 p., teoria a generat o polemică înverşunată, începând cu replica lui P. Cane el 3 7

Originea poeziei populare. Precizări, distincţiuni, Bucureşti, Casa Şcolilor.

1922, 56 p., în cursul căreia s-a uitat că cel mai serios răspuns acestei ipoteze l-ar da studierea obiceiurilor agrare româneşti şi nu etichetele de „idee funda-38

mental greşită" sau „obsesie maladivă" („Anuarul Muzeului Etnografic a13 9

Transilvania" X (1978) p. 125 – 146).

2 i D. Caracostea, *Poezia tradiţională românească*. Balada populară şi doina-Ediţie critică de D, Şandru. Prefaţă de Ovidiu Bârlea, vol. II, Bucureşti.

Editura pentru Literatură, 1969, p. 225.

25 D. Caracostea, O. Bârlea, *Problemele tipologiei folclorice*, Bucureşti, Editura

Minerva, 1971, p. 190.

26 învăţatul care scrisese aceste rânduri înainte: „Plugăritul nostru este ceva relativ recent: sub forma lui intensă, el nu e mai vechi de un secol. Pacea de la Adrianopol, de la 1829, deschizând porturile, a adus o intensificare agricolă.

Săteanul însă nu s-a simţit în largul lui cu această formă nouă agricolă intensă.

Zgârie niţel pe plugarul nostru şi dai de un cioban". (*Poezia tradiţională înă* II. P225.). Dar marele folclorist a văzut că „nimic nu tulbură mai uit intuiţia, decât perdeaua ideologică interpusă între cercetător şi creaţiune De aici necesitatea de a înlătura pe toţi acei «idoli» – fie concepte, fie prejudecăţi

— Care ne acoperă însăşi esenţa plăsmuirilor poporane" (*ibid*., p. *9*).

De aceea, în lucrarea *Problemele tipologiei folclorice*, încheiată, după moartea lui Caracostea, de elevul său Ovidiu Bârlea, se acordă atenţia cuvenită aportului plugăriei la creaţia noastră folclorică.

D. Caracostea, O. Bârlea, op. cit., p. 191.

Ibid.

Ibid., p. 192.

V. studiul introductiv la volumele lui Ion Muşlea, *Cercetări etnografice şi de folclor*, *p*. XII-XIV. Importante în cercetarea obiceiurilor agrare sunt Chestionarele

ÎI şi IV, consacrate calendarului de primăvară şi vară.

V. în special *Cununa în şanţ* (*Năsăud*), în „Sociologie Românească" I (1936), nr. *2*, p. 11 şi urm., un model de cercetare folclorică, dar mai ales exemplara lucrare a lui Ion Ionică *Dealul Mohului*. *Ceremonia agrară a cununii în Ţara*

Oltului (Bucureşti, Tipografia Bucovinei – I.E. Torouţiu, 1943).

Sângeorzul sau Bloaja, *un obicei agrar la românii din Transilvania*, în „AF".

V – V I I (1984 – 1986), p. 89 – 118.

Plugarul sau trasul în apă, în „AF" II (1981), p. 157 – 200.

Sărbătoarea boului sau boul ferecat, în „Marisia", IX (1979), p. 599 – 618.

Folcloristul e obligat să consulte nu numai materialul cartografiat de lingvişti, ci şi materialul rezultat din anchete, păstrat la Institutul de Lingvistică şi

Istorie Literară din Cluj-Napoca.

În manuscrisele Muzeului Etnografic predomină informaţiile referitoare la colindat, dar apar şi date despre alte obiceiuri agrare.

Demne de atenţie sunt lucrările de licenţă sau pentru obţinerea unor titluri didactice, dintre care multe aduc un material valoros documentar. Noi n-am putut cerceta, din păcate, decât pe cele de la Cluj-Napoca.

Dumitru Caracostea, Ovidiu Bârlea, op. cit., p. 169.

Le „Pluguşor" – une coutume agraire roumain, în „Revista de Etnografie".

II (1948), nr. 2 – 3.

V. notele 32 – 34.

Cântecelede %eceeriş [1951] în „Studii şi comunicări" (Sibiu), IV (1982), p. 21 – 79.

„Boid îyistruţat”. *Un vechi obicei agrar în Transilvania*, în „Anuarul Muzeului

Etnografic al Transilvaniei” IX (1977), p. 284 – 288.

Cele mai numeroase studii aparţin profesorului Dumitru Pop: *între colinde şi cântecele de secere*, în „Folclor literar”, II (1968), p. *185 – 191; *Contribuţii la studiul Caloianului*, în Studii şi comunicări” I I I (1981), p. 7 – 26; *Pluguşorul*

— *Sinteză folclorică românească*, în „Studii şi comunicări”, IV (1982), p. 145 – 172, *Drăgaica*, în AF, V – V I I (1984 – 1986), p. 61 – 88.

28 29

Rumänische Emtebrăuche Inaugural Disertation. Bonn, 1974; *Cânt ebrăuch în Siebenbilrgen und im Banat*, în „Forschungen zur Volks – und Landes kunde”, 22 (1979) şi *Tradiţii de muncă românești*. În *obiceiuri*, *folclor*, *art*, *populară*. Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1986.

Contribuţii la studiul cântecelor de seceriş, în: „Analele Societăţii de limba română

(Zrenjanin), 2 (1971), 127 – 136.

Paparuda, în „REF”, 15 (1970), nr. *5*, p. 373 – 387. LOCALITĂŢI ŞI VARIANTE

Afumaţi (1 Mai) I F: AICED mg. 3006 N, inf. grup, 28.V.1966.

N. Rădulescu.

Agaş BC: AFMB Chestionar 878: paparudele = păpuşi pentru ploaie.

Agighiol TL: Galavu, *Tradiţie* p. 79: 1 var. contrafăcută, culeasă în 1970.

Albeşti AG: Haşdeu IX, 146, N… Izbăşescu, 8. VII 1885; Cruceană

1981, p. 21 – 22; descrierea ritualului pe Valea Topologului şi pe Valea superioară a Argeşului.

Albeşti (Sari-ghiol) TL: Haşdeu XIV, 427 – 427 v, A. Popov.

Albeşti OT: Densuşianu 4557, 4, I. Olănescu 8. VI 1896.

Albeşti VS: Haşdeu VI, 18, Al. D. Holban, [1885].

Alexeni IL: Haşdeu VII, 12, I. Negulescu, 6.1.1885.

Alibunar RSFJ: Bartók RFM ÎI 710, I I I 544; var., inf. un ţigan

40 a; XII 1912.

Alimăneşti OT: Haşdeu XI, 9 – 9 v, C.L. Corbeanu 14. VIII 1885.

Alimpeşti GJ: AICED mg. 265 lj, 1 var., inf. grup fete, cui.

M. Kahane, C. Georgescu, 25. VII 1963.

Almaş-Salişte HD: AICED i 3111; descrierea ritualului şi 1 var.

Inf. Indreu Eleonora, Socolon Samfira, Giura Ileana, cui.

P. Carp; AICED i 3127: descrierea ritualului şi 1 var, inf. Moldusa Monidora, Sima Rujmeliana, Indreu Eleonora, cui. Gh. Ciobanu; AICED fgr. 8338 a-b, 2 var. aceleaşi informatoare, cui. T. Alexandru, P. Carp. 1940.

Alunişu OT: AFC 391, p. 5 – 6; descrierea ritualului, 1 var., inf.

Greaca I. Bădescu 63 a, Tilca F. Bădescu, 32 a, cui. Gh. Bădescu-Aluniş, 1932; v. Cuceu 1980, p. 677.

Amărăşti DJ: Haşdeu V, 464, G. Popilian, C. Vladimirescu.

C. Poppescu, S. Vasilescu, 15. IV, 1885.

Andreeşti GJ: Densuşianu 4555, 122 v, C. Dobrescu, 10. VII.1896.

Ancora Ploieşti (?): AICED i 13593, p. 21, fragment de text şi melodie, scurtă descriere, inf. Lăudatu Ioan, [E. Comişel].

31

Apareu BH: Sărac, *Schiţa monografică*, p. 14, o variantă, f. j-j

…5 „v – iAcTR-AFC 992, 2 – 3, descrierea ritualului, fragm. var.:

Archind BN: AICED i 4563; atestarea ritualului Sângeorz-Bloaj Pacal-V E l e n-a Dumitrescu 1939; v. Cuceu 1980, p. 680.

sub denumirea *papâlugă*, inf. Pântican Ioan, cui. L. Stanei, *1* *G*-Hasdeu IX, 397, C. Petrescu, 29. VI, 1885.

leanu, 24 aug. 1949; AICED i 4565: atestarea n tu al u l g S BT; ASFUI, Ds. 1633: descrierea ritualului, 1 var. du-Smgeorz-Bioală, sub denumirea de *papâlugără*, inf. Pinticî-a a iv a inf Brumă Viorica 16 a, 1.V.1970.

Ignat, cui. Gh. Ciobanu, 22. VIII 1949. raireni-Cucuteni IS: AFMB Chestionar 878: ritual contaminat

Argeşelu (Ciumeşti) AG: Haşdeu IX, 207, 1. Marinescu, 3. VII ISS; 1 O 6

În g r o p are a păpuşii, fragm. de text.

ArgetoaiaDJ: Haşdeu V, 11 v, C. Alexandrescu, 28.111.1885. R – l

e’s t i DT: Haşdeu V, 18 v, I. Poppescu, 1885.

Anciubr: AICED mg. 4488 r, mi. Anica Samoilă, 79 a, 14. V. 1 9 4 A G – Haşdeu IX, 157 v, N. Panaitescu, 19. VI-20.X.1885.

G Suhţeanu. Bălăneşti OT: Haşdeu XI, 19, CD. Alimanescu, 30.1.1885.

Arţari Vlăiculeşti CL: AICED fgr. 12834 a; 1 var. şi crescrierebălceşti VI: Densuşianu 4555, 334 v, D. Demetrescu, 7. VII, 1896.

ritualului, mi. Stere Ionescu, cui. D.G. Popescu. Bălen-G L: Haşdeu III, 6 v, Paul T. Mităchescu, 27. IV, 1885;

Avrămeşti VS: Haşdeu XV, 6 v, G. Cojocaru [1885]; Densuşiar, „Densuşianu 4558, 35, coresp. neidentificat, 6. II.1896; AICED

4560, 382, C. Solomon, 15. IX.1896; ASFUI mg. 227 \ (*955 g*\ descrierea succintă, inf. Grigoriu Margareta, 1951.

662 – 687, descrierea ritualului, 1 var. inf. Filipescu Dumitrib a l e n i Ro mână DB: Haşdeu IV, 32, N. Simionescu, 16. VIII.1885.

73 a, cui. D.S. Ravaru, 1978. Băleni-Sârbi DB: Haşdeu IV, 14, D. Poppescu, 14. VIII.1!

Babaroaga AG: ACFC 5247, 1 var. mi. Popa Flonca, 45 a, cubălilesti AG: Haşdeu IX, 177 v-178, Ioan Bălilescu [li

Voichiţa Băcanu, 15. VIII 1961. Băltati TR = Stejaru TR.

Bacea HD: AFC 639, p. 55 – 57, descrierea obiceiului, 1 var., inlteşti PH: AICED i 5833; atestarea obiceiului practicat de plugarul loviche, 42 a, cui. Traian Olariu, 1934, v. Cuce ţigani, cui. Em. Comişel Dragnea, [1946]; fgr. 10303; 1 var.

1980, p. 680. cui. E. Comişel, 1946.

Baia de Aramă MH: Haşdeu IX, 9 v, I.D. Spineanu, 11 ÎI ISS – ăneasa (Parachioi) CT: Haşdeu II, 291 v, Ion Negrescu, 12. VII.

Baia de Criş I asdeu XVIII, 310 v, Liciu Iancu, 1. III.188! 1885; Densuşianu 4554, 41 v, I. Negrescu [1896].

Băneasa GL: Haşdeu III, 31 v, Al. Grossu, 15.V.1885.

Băneasa TR: Haşdeu XIV, 18, V. Popescu, V. 1885.

Balş OT: ALR 876/35; descrierea ritualului, 1 variantă, inf. Maibăneşti-Besteloaia DB: AFC 657, 18 – 19, descrierea obiceiului.

Dumitru Irimie, 50 a, 21. VI.1933: Petrovici, *Texte*, p. 292 i

variantă; cui. G.I. Dobrescu, 1934; v. Cuceu 1980, p. 678

Balta MH: Densuşianu 4555, 299, I. Popescu, [1896]. 679.

Balta Albă BZ: Densuşianu 4558, 362, I. Constantin inf. Dimiaibănia CS: Ursu, *Cântece şi jocuri*, p. 163; 1 var. de la Ana Giurgie.

Balcani BC: Haşdeu X, 267 – 267 v, Mironescu, 27. IV. 1885.

Balinteşti GL: Haşdeu III, 22 v-23, Gh. Enache, 20.X.1

Mladin 85 a, 16. VII.1896.58 a (cu melodie).

Banloc TM: AICED fgr. 5890 a, 1 var., inf. Bot Lena, cui. Bărăştii de Vede OT: Densuşianu 4557, 30 v-31, I. Voiculescu.

T. Alexandru, 1936.1. IV.1896.

Barcea GL: AFMB mg. 546 I 27; 1 var., inf. Gotu Ileana, 56 abărăşti VS (?): Densuşianu 4560, 492, din partea revizorului cui. Lucia Cireş. Al. Vasiliu [1886].

Batăr BH: „Poporul" V (1898), nr. 44, p. 701 – 702, 1 var. Bărbăteşti VI: AFC 691, p. 19 – 20, descrierea ritualului, 1 vaamplă descriere, auzită din copii, notată dialectal, desigu nantă, Marin D. Niţu, 5. XII, 1934; v. Cuceu 1980, p. 679.

tot de G. Alexici; reprod: Alexici, *Texte*, 1899 p. 200 Bărbulesti IL: AFC 367, p. 19 – 20; 1 var., Inf. Dumitru Maria.

Marian 1901, p. 320 – 321. bul. Valeriu Al. Popa, V. Sălciile PH.

Bazna ZB: Gherman, *Meteorologie populară*, p. 108, informaţibătrâna HD: AICED i 3143; descrierea ritualului, inf. Bistreanu comunicată de L. Moldovan; cf. Gherman, *Ploaia*, 1924

p. 25.

Băbeni BZ: Densuşianu 4558, 396, I. Aristotel, 16. IV, 1896.

32

Floarea, cui. Ilarion Cocisiu; AICED i 18643, descrierea ritualului, f. inf., cui. Em. Comişel, 1954; AICED i 18648, descrierea ritualului şi o variantă, inf. Onica Maria, 62 a, cui. Em. Comişel, 1954.

33

1 GL: Densuşianu 4560, 238 v, Ioan P. Ivanovici, lânzi Coroci

5 i! în nPnsnsianu 4555, 236 v, P. Ioviţu [1895].

Bătrâni PH: AICED i 9652, descrierea ritualului, inf. Tronaţ Obaita MH: *ven> s* 3267 m 1 var. inf. Gh. Mihai, 11 ani.

Ilinca, 34 a, cui. M. Moris, 1950; AICED i 10571, descrierf,

Obiceşti 9 Tqf i7 cui. Radu Don.

ritualului! var. fragm., inf. Izmana Ana, 9 a, cui. Z. Su] I 6 J V T Y Hsdeu' XVIII 310 v L. Iancu, 1. III.1885.

ţeanu, 1950.; Obâlna HD. f a e y 3 8 L Georgescu, 29. IX.1885.

Beceni BZ: Haşdeu II, 4 v, I. Constantinescu, 12.V.1885; Densiodaieştii DJ J". 4 5 5 5 3 2 7 v, Ştefan Bosicescu [1896].

şianu 4556, 390 v, I. Constantinescu, 24.V.1896. iodeşti VI: Uensuşia Rădulescu, 4. VI, 1885.

Bechet DJ: ACFC 4541, 1 variantă, f. inf., cui. Didu Tudora., Ogaţi A: „Haşdeu XV 61 v – 6 2, Gh. Ciorescu, 6. XI.1884.

Beia BV: Gherman, *Meteorologie populara*, p. 106, informaţţogdana y b. *ti yersurii* p. 95; 1 var„Cules personal comunicată de Nistor Cristescu. – ogdâneş™ Wed ăneşti, iud. Vâlcea".

BeicaMS: Gherman, *Meteorologie populară*, p. 108; cf. Ghermai din t Te k's d eu XV 509 v I. Iuga [1885]; Densuşianu

Ploaia, 1924, p. 25. logd-o 389 – 390 P. Stamatiu, 20. IV.1896.

Beiuş BH: Sala, *Credinţe*, 1900, p. 55; 1 var. şi descrierea ritualur, *yW*?? * n d eu XV 71 A. Pârvan, 9. XII.1884.

„De la Beiuş şi Vaşcău"; Reprod.: Marian 1901, p. 3 lfogdamţa Vb. na – cu diferenţe; Gherman *Ploaia*, 1924, p. 60 – 61... ogeşti Vb r tu *x n* [*e* y Popescu, 27.V.1885.

Bela DB: Haşdeu IV, 46 v, N. Petrescu, XII.1884. O g e Ş r-nf. rhi URSS – fo' Zc/or *din părţile Codrilor*, 1973.

Bereasa VS: Haşdeu XVI, 87 v, I. Manoilescu, 3. XII.1885". °*Zhicenif*°™ în f Constandache Mih. 55 a, cul. H.M. Băeşu.

Bereşti GL: Haşdeu I I I, 54, P. Petrovici, 19.V.1885; Densuşian Pi? Vr* tinseni M.P. Drăgan, 1966.

4558, 39 v, A. Pârvanu, 4. III.1896. A

v \ *10", ° X I I 50 v – 5 1, C. St. Negoescu [1885]; Den-Bereşti (Târg) GL: Haşdeu III, 439 v, Th. Coatu, 4. VII.1885-ogza VJSL u eu. N e g oescu 1 8 %; A F M B

30. IX.1885. Chestionar 878 – 879, date sumare despre ritualul paparudei cui. M. Kahane, L. Georgescu.

olintinu din Vale GR: AICED i 19205, atestarea obiceiului, mi.

mendu OJU, ŞWK4 i, F. x –, HWVHWW.*»-* – ic Ţ) UTnitru

Vasilica 51 a, cui. V. Proca, l. i. v i. i w i.

cui. Ilarie Racoţa, 24.111.1932; v. Cuceu 1980, p. 676. w. * F M B chestionar 878 – 879; descrierea sumară a

Bâlciureşti DB: Haşdeu IV, 67, Stan Stănescu, H.V. 1 8 8 5 – o l o t

22.X. 1885… oră Tiesti II Haşdeu VII, 34, C. Ionescu, 31. XII. 1885.

Bistriţa MH: Haşdeu IX, 20, C. Drăghicescu [1885J. °™e i CI Haşdeu VII, 362 v, I. Teodorescu [1885].

Bâlvăneştii de Jos (Băseşti) MH: AICED fgr. 8778 1, var. În ţ ™

Cârpaci Maria, 17 a, cui. D. Şandru. Publ. Şandru, *Folclo*. cu l E se t r o V i e i >

p. 203. ordeasca Veche (Obileşti) VN: Haşdeu XII, 184, A.V. Mogoş.

Bârca DJ: Haşdeu V, 30, M.P. Vârvescu, 29. IV.1885; D e n's i° în e f e a v e } A F M B Vhestionar 878 – 879; descrierea rituaşianu

4555, 2 v, M. Vârvescu, 10. VII.1896. filiâi va da «. fixă

Bârlăleşti (Bârlea?) VS: Haşdeu VI, 136 – 137, I. Pândele (1 v; o r d ei verde BR: Densuşianu 4556, 204, Afrodita Gheorghiu nantă sumară). r 18961

Bârzeiu (de Pădure) GJ: Densuşianu 4555, 128 v, V. Mălăesci, L. >g S u g y N. A F M B chestionar 878 – 880; atestarea

19.11.1896. ritualului la dată fixă – paparuda.

Bâsca Chiojdului (Chiojdu Bâsca) BZ: Haşdeu I I, 34 v, T. Popesci ritualului ia aara P *v*

29.V.1885; Densuşianu 4556, 397, T. Popescu, 30. IV.189 t 35

Blăgeşti VS: Haşdeu XV, 62, S. Furnescu, 8.V. – 28.X.1885.

34

BorlovalS. Haşdeu XVIII, 28, Mihail Dragalina, 30.1 J

1 T A

cui. T. Algerx-and Trbu, b '2 3. *l* VIVI alr.li a9 nătbă. – r a g a l in a Rusa al

Borlovenii Vechi CS: AICED i 17546, descrierea ritualului fi r casta DJ: Haşdeu V, 72 v – 7 3, St. Ionescu.

de text, tară mi., cui. Em. Comişel, Z. Sulițeanu 1957 Vhu PH: Haşdeu XI, 290, Gh. Brebeanu şi Ioan Dinulescu

Bota Dobnţa GJ: AICED mg. 3423 A k, 1 var. /inf Constam [1885]; Densuşianu 4557, 213 – 213 v, I. Dinulescu, 30.

Pop 45 a, 7. VII. 1967, M. Kahane. instant L

3 OII i. i 8 9 6.

BoteniAG: Haşdeu V, 59 v-60, D. Bădescu [„18851 Chelehueşti BT: AFMB Chestionar 878: udarea femeilor însărcinotenii

Muscelului. 37 – 18 1 vor ATPT?

20466; descrierea ritualului, inf. Zaharia Elena cui L Gf 1°-I I L 1 8 8 5 – gescu 1960. e o v a CS: Haşdeu XVIII, 49 v, Demetriu Receanu, 26.1.1885.

— Boureni D J: Dumitraşcu, *Datini şi credinţe* 1914 p 144 – 1, icovăţ DJ: Haşdeu V, 84, Florea Niculescu, 29. IV.1885.

tara mi şi dată „din Boureni Dolj şi Obislâv Vâlcea" l e o v a t ™: A ICED, mg. 3102 V h, 1 var., inf. Adămoiu Ion prod. Gherman, *Ploaia*, 1924 p 24 10.1.1966, N. Rădulescu.

Boureni IS: AFMB Chestionar, 878 – 879: descrierea ritualil d a B Z: Haşdeu X I I „M-Chiriţescu [1885[.

„Adus din Muntenia, din vremea când o fost evacuati ac o l d a i I S: A F M B Chestionar 878: atestarea ritualului udării tfozovici CS: Petrovici, *Folklor* 1935, p. 138 – 1 var inf Iei f e în ei l o r's u b denumirea de paparude.

Bufta, 50 a, succintă descriere a ritualului-Ursu în t 1 B Z: Haşdeu XII, 106, P. Rădulescu, 12. XI.1884.

Ş jocuri* p. 161 – 162; 2 variante: inf. Cristina Constan-W1 1, C L: A I C E D i 3 6 2 O descrierea obiceiului, date despre

80 a; mi. Jurgi Sofia, 17 a, (cumelodie); AICED – fgr 1458* în f o r în a t o r i 1 7-VIII, 1938; AICED fgr. 6892 b, 1 var., inf.

1 varianta mi. Bobeica Elizabeta 38 a, Bobeica Anica 59 M a n-a S t a n R°Ş°gacu l – L Cocişiu, 17. VIII.1938; AICED

R *A CU}i* C° l în V H 1 9 5 5 disl9 4 2 e *l* v-ar – în f – Maria S t a n Ro? °ga> ctil: C. Brăiloiu! f a d u de >* A: Densuşianu 4556, G.I. Marinescu 15 V 18 f d! e în G J: D e n's u Ş i-a nu 4555, 134, I. Horhoianu, 23. VII.1896.

gragadiru TR: Densuşianu 4557, 367, I. Florescu '15 V l „1 8 g h e a de S u's A G: A I° E D i 19245, p. 16 – 17, succintă descriere.

Braniştea GL: Haşdeu III, 77, I. Tăcu, 15. VI 1885 *x* v-ar – în f – în v – G h – Bodescu, cui. V. Proca, 1954.

braniştea GR: Densuşianu 4557, 615, Al. Stănciulescu 10 VI 1 8 (! b u e a n J S: Haşdeu VIU, 1, 153 v, Ion Petrovanu, 10. VII.1885.

Braniştea MH: Haşdeu IX, 31, G. Puşcăsanu, 8. V 1886 * l z D J: Haşdeu V90 v, S.M. Bulzescu, 28. IV, 1885; AMET

mastavaţu OT: Densuşianu 4555, 286, inf. Ilie Ghena 62 4 6 7 desc r – r i tu al u lui Ş* 1 var., inf. Boghianu Constantin.

Florea Lungana, 63 a, cui. M. Florescu, 15. VII.1896 J4 a, 1 9 4 8".

mdeanu BZ: Densuşianu 4556, 385 v, I.P. Tăras, 2. VI 1896 *mh*" < &} *L*: Cruceană 1981, p. 2 0 – 2 1; o descriere a ritua-Bradetu AG: AFMB, Fond „P. Caraman", caiet VII f 25 Şi m; la P22 1 var., inf. Popescu Aurel, 35 a, 1939; Mohanu

„Descrierea ritualului, 1 var. f. inf. „*Fântâna dorului*, 1975, p. 172 – 173, 2 varianteprima de la".

p S S *V* D

T

e n să-i a™ 4 5 5 9 389 v (393 v), D. Georgescu, 28 V 18 i h a Maria 9 a; a ci o u a am P la d el a Văcăruş I. Maria.

Brahaşeşti GL: Haşdeu XIII, 28 v, Gh. Bunescu f18851 Dem 75 a; la P* 6 O 8° descriere a ritualului.

şianu 4560, 210, R. Tănăsescu, 20. IV.1896 – AFMB C h e's t i-a V S: Haşdeu V I 5 7 G h – C andrea 20. VII.1885.

B r a w f S V 8 A A G i: o o pe S C U *Mon°Zmfie*> P-U (3 2) 1 var., inf. Sotir

Braieşti SV AFMB Chestionar 878 – 880: sumară descriere, 1 9 7 4

ritualului needificatoare, fragm. de text era A R: Gmra, *Schiţa monografică*, p. 70; 1 var. de inf. Ruga târanişteni NT: Densuşianu 4560, 13 P Furdui 12 11896 Catiţa-Brezuţă, 54 a, 1966.5

*°zeşti OT: Densuşianu 4557, 43, N. Mitulescu, 7. VI. 1896

3 6 znea IS: AFMB Chestionar 880: atestarea ritualului, fragm de text. °

37

Caira Cetatea Albă URSS: AFC 371, p. 21, descrierea rituali

fragm. de text, cui. Alex. Decencu, 1932.

Calopăr DJ: Haşdeu V, 98 v, C. Bărbulescu [1885].

M fuceu; deser. rit., 1 var. fragm.; AFC mg. 2021 ÎI d, inf Supărare Maria 65 a, 22. VIII.1971; I. Cuceu, M. Cuceu, deser. rit., 1 var. fragm.

Wmneşti (Crătuneşti) I F: AICED mss 86, p. 110 – 111, 1 var.

auzită la rudarii din satu' –, în anul 1898, cui. Dobre Ştefănescu, la p. 139 – 145 amplă descriere a obiceiului.

Caratal (Cartai Şirm?).

9. II.1896. TT rioo-i>acâru BR: Haşdeu I, 154 v-155, V. Mihăescu, XII, 1884;

CaravanetiTR: Haşdeu XIV, 33 – 33 v, Elena Hurmuz [1 8 8 e – D e n's u sianu 4556, 228, acelaşi referent, 29. IX.1896.

ca Rosetti BZ: Nartea, *Paparuda* 1932, p. 7; 1 var. cu l C L; Haşdeu v II, 77, M. Michăilescu [1885].

de un elev, fără detalii., camaşir (Ciamasir) Ismail URSS: AFC 672, p. 39, atestarea ri-Carpen DJ: Densuşianu 4555, 8, G.G. Bălăşescu, 28.1 V, în tu a i u i u i, 1 fi agm. de text, inf. X. Starâş: cui. Matei Starâş.

Carvăn CT: Densuşianu 4553, 170 v, [1896]. 1 9 3 4; v Cuceu 1 9 8 O) p. 6 7 9.

Carvănu Mic CT: Galavu, *Tradiţia*, 78 – 79; varianta culeasă… I.L. Haşdeu V I I, 88 v, G. Nicolescu, 11. XII.1884.

deţinere", în 1968, grav afectată de intervenţia c. G j. G AjlED fig. 365 b: 1 var., inf. Marina Tutunariu, cui. J.

Emilia Dragnea Comişel, 1941.

I. Cuceu, L. Dubău; deser. şi fragm. de var.: epturaPH: Densuşianu 4557, 222 – 222 v, St. Nitzescu, 30. IV. 1896.

Catanele DJ: Haşdeu V, 112 v, V. Bourianu, [1885]; luţ-e p tu r a de S u's P I j: A F C *115*> p 2; descrierea ritualului, 1 var.

Din literatura, 1899, p. 115 – 116; deser. rit., 1 vânai fragmentară, inf. Smaranda Dumitru Tănase 76 a, cui.

Reprod. Marian, 1901 p. 310, 313. Aurel V. Ionescu, 1935; v. Cuceu 1980, 679.

Cavadineşti GL: Densuşianu 4558, 43, V. Bujorianu, 2. VIII. U. *Ty*. kâxriv ATrwn

Cazasu BR: Haşdeu I, 123, T.N. Popârlan, l o o e – *nu*

15219 descrierea ritualului, inf. Patru

Oneşan Truc, cui. E. Comişel, 1954.

Căbeşti BC: Haşdeu XV, 102 v, C. Voicu [1885]. lemăteşti D J: Densuşianu 4555, 20 v, D. Nicolăescu, 8. VI.1886;

Căoi (Căoniu) – Veţel HD: Haşdeu XVII, 417 – 417 v, Augu AICED mss 145, text 59: descrierea ritualului, 1 var., inf.

— Dr-v egan, I-l ITIT. ÎI 80 805 ţ. Tlî-*AIT* r t. l V! T.*J.1* T» S y impi

Căpâlna i l e g al i, 1.11.100J. Învu ivx. vjrmia, LUI. jueuiilând. u u s-a na BH: AFC mg 2019 I s, inf. Jurezu Maria 45 a, l l. V I.I. l, e r n i e a I F; Popescu *Paparudele* 1885, p.

Gh. Petrescu; l var.; *ibid*. Fitarău Floare 69 a; l v tă cu i e a s-a din g u r a pa p arudelor d

Aaxa. F vi» mu g. 2019 ÎI k, inf. Vidican Mina, 58 a; 11. VII, 1, variantă aproape identică cu varianta b.

Gh. Petrescu, succintă deser., 1 var.; Mârza, *Folclor* 1

Pârvu M. Ghiţă, cui. Leontina Bârsănescu, 1933.

506 – 507; o variande pr. Al. Popescu", variantă aproape identică cu varianta Creţu din Grindu IL

şi cu varianta D. Ştefănescu.

p. 100, 1 var. culeasă de Gh. Petrescu, iulie 1971, inf. Vidie r te şi t i G L: AFMB Chestionar 878 – 880: ritualul udării femeilor iMm «-u mi să „— 5 i-Jn97 a o – „p [Ocu" mm-evll-o"-dj"; prel] j… şi-i iftect le cluol în „lala Udăaili tlal îţi: i Axdă-…

Că poteşti BC: AFMB Chestionar 878: ritualul udam r e e i p r o e (p în t în a B a nu l u i) D.J. Haşdeu y în *y*> *f* P r e descu şi paparuda… n Y T 1 Q S, G. Popescu [1885].

g S s t *W*: X mg o K, & % & * „*l* «V ce» real) AG: Haşdeu IX, 196, C. Enachescu, f t S.

1971 I Cuceu, M. Cuceu; 1 var. şi deser. rit; AFC

2022* I în f. Mândru Ioan, 64 a, 22. VIII.1971; I. Cu 39

38

Cheşa BH: AFC 012816, inf. Hambaraş Gheorghe 58 a, 19" „… *Mi IJLJ*> * & i i.

Ioan Vesa Ilie Popa; succintă deser., 1 fragm. de text., o p o t i v a HD: AICED i 3027, ampla descriere a ritualului inf.

Chilia (Chiliile) BZ: Haşdeu II, 50, C.O. Păturescu, 15. VI.18 °P Pogan Andome 13 a, Filan Viryara, cuiLT. Alexandru, 1935;

Chilia OT: Haşdeu XI, 28 v, Teodor Anton, 24.1.1885. AICED fig. 5781 a; 1 varianta, mi. Pogan Andome 13 a.

Ienasoni Teresia, 10 a, cui. T. Alexandru, 1935; AICED

fier. 5791 e, 1 variantă, inf. Varvara Filan, cui. T. Alexandru.

1935.

Chiojdeni VR: Densuşianu 4558, 417, inf. Ion Ibriş, 46 a, C.N. I

pescu, 31.111.1896.

Chiojdu Bâsca BZ = Bâsca Chiojdului BZ.

Chişcani BR: Densuşianu 4556, 224 v, I, Nicolescu, 2.X.1896. Obia DB: Haşdeu IV, 91 v, St. Istratescu 31.1.1885; AICED

Chişcăreni IS: Haşdeu VIII, 195, G. Bottez, 1885. fgr. 196 fjb; 2 variante aproape identice descrierea ritualului.

Chişlaca AR: AICED i 26783: atestare a ritualului, note muzica «e I l i e T l la 7 O a A u r i e a T l la L e a n-a G e ac a cu l „L C o e l!? în inf. Hardău Saveta, 62 a, cui. I. Hertea, 1967.1935. *k* */* & ** 4 ft<1 – r7 T *t* XT – *MT*

Chizătău TM: ALR 76/10, inf. Ion Dragis 57 a, 27. VIII.19 î>ciiiba Mare BH: AICED mg. 4012 VI, inf. Nistor Moise a *e*, p. 48; atestare şi Petrovici, *Texte*, p 1 variantă. Cotii 58. a 1971, M. Kahane L Georgescu; AICED mg.

Cintei AR: AFC 632, p. 10 – 16; deser. rit., 1 variantă, cui. 10 i

Nistor, [1934]: v. Cuceu 1980, p. 681.

Cioara Doiceşti BR: Densuşianu 4556, 254, cules de la ţiganii d.

4011 Kf, inf. Mina Nan 49 a, 1971, M. Kahane, L. Georgescu;

AICED mg. 4011 Ki, inf. Trif Ana a Bujorului, 66 a, 1971.

M. Kahane, L. Georgescu.

localitate, cui. I. Dumitrescu, 30. IX. 1896. (Azi Bărăganul Bpodaeşti] VS: Densuşianu 4560, 476 – 476 v, Gr. Popovici.

Cioara Radu Vodă BR: Densuşianu 4556, 237 v-238, N. Simi 3-v l-.1°?; – AT, *Ann e n* i i 1

nescu, l. IV.1896. (Azi Bărăganul BR). DImăneşti GJ: AFC 400, p. 6 – 7, deser. ritualului l varianta.

Ciobanu CT: Haşdeu II, 258, Gh. A. Eftuşescu, 18.1.1885. ampla,

cui Dem. Pasarescu, 1932; v. Cuceu 1980, p. 677;

Ciochina IL: *Cântece de pe Ialomiţa*, 1971, p. 41; 1 var., inf. Băi, aceleaşi date în AFC 689 p. 35

Dumitra Iţea BR: Densuşianu 4556, 213 v, I. Ionescu, 25. IX. 1896.

Ciocârlia de Sus (Biulbiu) CT: Densuşianu 4553, 124 – 124 mlăuş (îngl. Sântana) AR: AMET 392, p. 12 – 13, Simion Onu

N Lungescu [18961 Ardeleanu; deser. ritualului, 1 var.

Cioroiaşi (Cioroiaşu, plasa Balta) DJ: Haşdeu V, 125, D. P o r f ™.:? d l u”? V, 7 – T w S. l 1 1 r.

Ciumeşti AG = Argeşelu AG.

Ciunteşti AR: AFC 011847, descriere şi o variantă, inf. Bab;

Alexandru, 67 a, cui. I. Cuceu, 21 aug. 1973.

Ciurari TR: Densuşianu 4557, 405 v, T. Bârleanu, 25.V.1896.

Ciutura DJ: Haşdeu V, 132 v, [1885].

Imori MS: AFC mg 1776 Iy, inf. Chirteş Nastasia, Crişan Rafila.

1 LXI. 1968, I. Cuceu, Gh. Petrescu, L. Dubău; deser. sumară a rit., 1 fragm. de text.

Dmoşteni DJ: Densuşianu 4555, 6 [I] Stănculescu, 3. IV. 1896.

Îndrăche (azi Condrăcheşti) BC: Densuşianu 4560, 219, N. Botezatu.

2. IV.1896.

Câineni vI”: Cruceană, 1981, p. 20L-21J; deser. rit. Într-un grup pridrea GL: ASFUI mg. 236 r, 218 – 261; descrierea ritua. lului, sate din Loviştea.

CâmpbH: Pavelescu, *Cercetări*, 1947, p. 108; descrierea obiceiuh

1 variantă, inf. Savetă Moş 58 a, 21 28 aug. 1940.

Câmpofeni (Câmpu Foamii) GJ: AICED fig. 6306 e; 1 variant inf. Roşoreanu V, Rădoi Gh., cui. C. Brăiloiu, 21. VII.193 ţ>păcioasa GJ: Drăguţ *Paparudele*, 1899, p. 1110

AICED Disc. 955 e, 1 variantă, inf. V. Rosoviceanu, I. Ge nantă, fără inf., nedatată, cu o amplă şi interes culescu, cui. C. Brăiloiu.

Cârja VS: Densuşianu 4560, 398, 14.X.1896.

Cârjoani VS: Haşdeu XV, 166 v-167, I. Chirică, 30. VII.1885

Cleanov D J: Densuşianu 4555, 241 v, I. Predescu [1885 – 1896]

Cleşneşti GJ: Haşdeu IX, 44 v, I.M. Păunescu, 25.V.1855.
1 variantă, inf. Boboş Stana 51 a, cui. Mariana Brăescu.
1979.
constantin] Brâncoveanu IL: *Cântece de pe Ialomiţa*, 1971, p. 40.
var., inf. Iordache Elena.
1111; o vainteresantă descriere a ritualului; Reprod. Marian, 1901, 314 – 315; Gherman.
Ploaia 1924, p. 22 – 23.
opou IŞ = Capu' Rediului IŞ.
opuzu IL: Haşdeu VII, 122 v, A. Popuzeanu, 1884.
orăbiţa Tecuci (?): Haşdeu XIII, 54, V. Tomescu, 20.11.1885.
40
41
Corbu BZ: Haşdeu XII, 123 v, Coman R. Oană, X.1884; DP
şianu 4558, 410 v, [1895 – 1896].
fixă. *r* lean Sida 38 a, Niţa ludor 4 b a;! Z03, mi. Larp;
Corod GL: Haşdeu XIII, 70, V. Stegariu 28X1 1884 – Ha< 13 a şi Ghinda (Gherbana) Cârpaci; i 266 inf. Mursa Leontma;
XIII, 98, T. Jalbă, 30. XII.1884; Densuşianu 4560 descrieri ale ritualului, variante şi fragmente de text.
V. Stegariu, LIV. 1896; AFMB Chestionar 878: ritulozia HD: AFC 806, p. 17 – 19, text dubios specific-zonelor din udării la dată fixă. sudul ţării, inf. Toader Roman 13 a, cui. Emilia Tetileanu
Coroi AR: Stanca, *Babaruga* 1896, p. 460; 1 variantă însoţit; 1 9 3 6; *7 Jfi* YTT°T? A / M R 8° UT IRRS
odescriereamănuntită, aplicată. Reprod. Marian 1901, p.'3 ilozmeşti VS: Haşdeu XIII 104 M. Roşca 14.1.1885.
320. F Crăciunii (de Sus) OT: Haşdeu XI, 47, M.A. Popescu, 24.V.1885.
Coropceni IS: ALR 514/41; atestarea obiceiului în Deleni Crăieşti GL: Haşdeu XIII, 119, N. Bradea, 30.V.1885.
Învecinat), cui. E. Petrovici. Crătuneşti ÎL = Cătruneşti IL.
Cosgun CT: Densuşianu 4553, 279, Al. Romila 9 I I I 1896 Cresuia BH: AICED i 24825; amplă descriere a ritualului, o
Cosâmbeşti IL: Haşdeu VII, 138, St Dobrescu [18851 variantă,

inf. Covaci Zonţa 24 a, cui. D. Truţa, 1961; AICED

Costugea CT: Densuşianu 4553, 134, Gh Ştefănescu 26 ÎI fi 1 2 4 8 2 6 – am P la descriere şi o variantă, inf. Bodiu Maria 67 a.

Cosmeşti (Cozmeşti) VS: Densuşianu 4558, 126 [1895 – 18961 cul D" T r uţa i 1;

1

A F. 1

mg – e? 2 4 3 *K* \ v-ar M t

e; îl

Costache Negri GL: AFMB Chestionar, 877 – 879: atestarea rit B u h a Maria 8 a U a C U U 1 L V I I L

lului contaminat cu îngroparea păpuşii. 11. VIII. 1974.

Costeni OT: AICED fgr. 6915 a; 1 variantă, inf. Scundu I. V i e C r i v în a de J o's ™: / R f g r f 7 3, a v în *filf*;

Rădulescu Ion, cui. C. Brăiloiu 15 VIII 1938 Ş°1U M a n-a – cu l – T-Alexandru, 6. VIII.1938 (Jdioara).

Costeni PH: AICED i 5563, inf. Maria St Oancea 40 a desrriel r! nge n i T R: H a's de U X I V 73 v M-Seiculescu şi M. Florescu, ritualului, 1939.", V „[1885]; Densuşianu 4557, 401 v, 27. VI.1896.

Costeşti AG: Densuşianu 4556, 40, S Glonţ r 18961 AICE] C r! şi r i l e de S u's D B: A I C E D în ss 1 4 1 Pl 0 – 1 L descrierea

17491; sumară descriere, inf. Dumitru Visan 29 a ritualului, 1 variantă, inf. Popa Mitică, cul. T. Alexandru.

Costeşti VI: Densuşianu 4555, 342, G. Pretorian, 11. VII.18 „Gr Constantinescu, 1933.

Faulete, *Obiceiuri*, p. 34 – 35 – 1 variantă inf Măeurel nu ce a B r° Ş te în S V: Densuşianu 4559, 265, V. Fihpovici.

Ana 68 a, 7. XL1975.9. VII.1896.

Costuleni URSS: AFC 628, p. 33 – 34 inf Vichente Guma 6 C nu ce a de J o's V R: D r a g° e's cu *Colotanul* 1937, p. 7: date sumare text dubios specific zonelor sudice ale ţării, cul. Iosif *n* despre obicei, primele două versuri ale paparudei.

Mareş, 1934; v. Cuceu 1980, p. 678 Crucea de Piatră Bucureşti ÎL; teodorescu 1885, p. 210, varianta

Coşereni IL: Haşdeu VII, 162, D. Georgescu 24 ÎI 1885 „scrisă la 26 decembrie 1884, după Muşat Şerban, muncitor

Coteşti AG: Haşdeu IX, 213 v C Becutu 22X1884 în su b u r b e a C nu e e a de Piatră”; reprod. idem. *Vasilca*.

Cotorca BZ: AFC 844, p. 2 – 4, descrierea ritualului l variar P* 1 1 8; Marian 1 9 O i P* 3 1 °; 9 a U, Ş a nu 1 9 1 4 P 3 5 – 3 6;

Înfioana-ţigancă analfabetă, cul. Constantin Vas, r 7 a b i f. *F*

*râdo** *°? ™™> P™ *:?? V! 1 8 8 4

15.V.1936; v. Cuceu 1980 p 680 Cuca (Oasele) GL: Haşdeu I I I, 97, N. Andnescu, 22. XI. 1884.

Cotoroaia GL: AFMB Chestionar, 878 – 880; ritualul udării ucuteni DB: Haşdeu IV, 108, I. Stănescu 9. VII.1885.

ciproce la dată fixă, fragm. de text. Cucuteni (pl. Starnicu) IS: Haşdeu VIII, 267 v, înv. Cărare, 1885.

Cotu-Lung BR: Haşdeu I, 173 v, [1885]. Cucuteni (Băiceni) IS: Haşdeu VIII, 277 v. V. Hornescu, 1885;

Covasnalv: AFC mg. 104 e, inf. Alexa Teculescu, 70 a, 3 11 19 AFMB Chestionar 878 – 879, vagă atestare a ritualului.

I. R. Nicola. „Cudalbi GL: AFMB Chestionar 878 – 879: ritualul udării reciproce la dată fixă, ritualul paparudei practicat de ţigănci, fragm.

42 de text.

43

A J DT-Hasdeu V, 160 v, N. Mihăescu [1885].

Curăţele BH: AFC 012851, inf. Jurca Catita 47 a, 18.X.19 rir\°GT: J AICED, mg3423 *A** mi. Topală Paraschiva 14 a 4

cd. M. Bocşe. °°b l nu p *4*. VII, 1967, M. Kahane; AICED, mg. 3423 Al, 1

Curcani CL: AICED – fgr. 9501 a; 2 variante (dictată şi înregist varianta, deser. ritualului, inf. Valena Sîrbu 25 a, inf. Mariţa P. Niculae, cui. Emilia Dragnea Comişel. 8VII-1967, M. Kahane.

Curpen GJ: AFC 1471, p. 73 – 74, 1 variantă, inf. Ilinca Durni1) obrosioveni OT: AICED fgr. 4316 a; 1 varianta, cui. C. Brailom.

Voiculescu 38 a, cui. V. Oprişiu 1937; v. Cuceu 1980, p. 682 12. VII.1942. * «rw” >j – ui

683. \ h r o tu AG: Cruceană, 1981, p. 21 – 22; descrierea obiceiului

Curtişoara GJ: AICED i 20420, inf. Maria Dămăsel 60 a, e pe Valea Topologului şi pe valea superioară a Argeşului;

[P. Ruxăndoiu] 1958, amplă descriere şi primele 2 versy 1 variantă, inf. Oancea E izbeta78 a 1978 Ia p. 23

Dara BZ: Densuşianu 4556, 410, D. Popescu, 6.V. 1886, spus) ocani VS: Haşdeu XV, 284 v-249, I.P. Corciova, 6. VSmaranda ţiganca, etate 70 a. 18. XL1885.

Dăeni TL: Haşdeu II, 263 v – 264, Ionăşescu G.; Densusia.) odeşti VS: Haşdeu VI 100 – 100 v, S Bălţatu UII.1885;

4553, 176, probabil acelaşi referent [1886]; AFC 101 AICED fig. 1663 f; 1 varianta, mi. Andronache Casandra, p. 5, descriere sumară şi fragm. de text, cui. Neaga Ionit: cui. I. Cocism, 29. VII.1936.

1939. b 6) olheşti IS: AFC 739, p. 1 – 2, descrierea ritualului, 1 var. frag-Dănceu MH: Popescu-Mării, *Schiţa monografică*, p. X I I – X I Imentară, inf. Elena I. Tartară 49 a, cui. Ion Berbecaru, 1935;

61, o variantă, f. inf., 1964. v. Cuceu, 1980, p. 679. e.

Dăneşti GJ: Densuşianu 4555, 147 v, St. Selaru [1896]) olheştii Mari SV: AFMB Chestionar 876/878: descrierea ritualului

Dănicei VI: AICED fgr. 9207 e, 1 variantă, inf. Piesa Flavi îngropării păpuşii denumit *Paparuda* cui. Emilia Comisei 1941) oloaversFJ: Hodoş, *Cântece bănăţene* 1898, p. 123, cântec de

Dărmăneşti DB: AFC 166, p. 4 – 6; descrierea ritualului, 1 v păpărugă scris în Doloave de A. Diaconu de la o ţigancă;

nantă, inf. Stoica Maria 62 a, cui. George I. Popescu 1931 Reprod. Marian 1901, p. 318 Gherman, *Ploaie* 1924, p. 61.

V. Cuceu 1980, p. 676.) omneşti GR: AICED fgr. 3721 b; 1 varianta, mi. Nic. Const.

Deduleşti (Dediulesti) BZ: Haşdeu XII. 133, 1. Moisescu, 18. II.188< Buzdug, V. Marioara, Ion Nustac.

Haşdeu XII, 143, înv. comunei, [1884 – 1885]Densusiai Manţu T R: Densuşianu 4557, 408 v, M. Constantinescu.

4558, 425 v, G. Drăghicescu, VII, 1896; AICED i 657Î *26—mJ*a V T, ar fi Al r MQQ.

descrierea ritualului udării în ziua de Paparudă, 10. IX.193) r ac e a? R: „H a? de

T

u

T

X} *Y*> Al. Grueanu, [1S85J.

De joi VI: Densuşianu 4556, 373, Gr. Rădulescu, 4. VII.189) r agom i r est l V Ş T

Haşdeu XV 267 v G. Solomon 30. VI.1885.

Deleni VS: Haşdeu VI, 85, D. Daulia, [1885].) ra] na de Sus PH: Densuşianu 4557, 238, D. Basilescu, 20.111.1897;

Denta TM: Bartók *RFM* ÎI 710, III 542; 1 var. 1 inf. un tiga A I C E D \ *5 1 O 9* a te's t are? S f o n V r V o S? S? U".

23 ani, XII 1912 mitru, cui. E. Dragnea Comişel, 29. XII.1942; AICED igr.

Dioşti D J: Densuşianu'4555, 290 v, C. Ionescu, 28.11.1896.5424 b *l* variantă, inf. Margareta şi Florica B. Stanică.

Dâmbovicioara AG: AICED i 14696, inf. Tentu G. Elena, 9 a, i cul-E-Dr agnea Comişel, 1943.

Tenţu Virginia, mama ei, cui. Z. Sulițeanu, 1954; 1 v a nan î) r a n o V a tu (Segarcea din Vale) OT: Haşdeu XI, 180, M. Armeanu, fragmentară şi descriere. \ & *85*. i <.

Dârmoneşti (azi Dârmăneşti) AG: Haşdeu XVI, 397 v, L. Dobre) r a cse n ei T R: Densuşianu 4557, 413, Anton Popescu, [1896].

5 XII 1884) răgăneşti BH: AFC 1766, p. 83, mi. copii din corn. Draganeşti.

Dobra HD: ALR 105/23, inf. Nemeş Alexandru, 53 a, 4.1.1932 ™1. Mihai Bruchenthal; AFC 1770, text 36, cui. Mihai

Petrovici, *Texte*, p. 70; atestarea ritualului şi fragm. d – Dnieneninai.

variantă; AFC 639, p. 5; deser. sumară, 1 variantă, mi) r aganeşti GL: Densuşianu 4560, 214 v, M.N. Stoian, 30.V. 1896.

Dancu Maria 56 a, cui. Traian Olariu, 1934; v. Cuceu 198C) răgăşani VI: Margot, 1859, p. 4 2 – 4 3; 1 variantă fragm. şi p. 680 – 681; AFC 1057, p. 16 – 17; descriere sumară, nantă, cui. Olivia Iuga,

1940; v. Cuceu 1980, p. 680.1 va descrierea ritualului; Reprod. Marian 1901, p. 307 – 308.

45

44

Dudu TR: Densuşianu 4557, 77 – 77 v, N. Diaconescu, 29. III. i

Dulceşti NT: Densuşianu 4560, 79, A. Adam, 2.X. 1896. V 194 Gh Schintee, 1885.

Duleu CS: AFC 197; atestarea unei variante la o intermat Ojioreşti D j: s – 3?? f g r 8907 a; 1 variantă, inf. Săman Raveca, originară din Duleu (Maria Laie 34 a), consemnată în Vauoreşti ZB: A 1 1 – & Cocisiii 9 VI 1940.

Mare CS, cui. Gheorghe Fată, 10. IX.1941, v. Cuceu în (Lupşa n j J n ’155 v M. Tigău, 26. XI.1884; Haşdeu

T. I, P 6 Z S: „ce < –, o olteşti GL: H & g M p> B r a

Dulgherii CT: Densuşianu 4553, 173 v, Xenofon Stenea. III, 177, *T* J

Dunăreni (Mârleanu) CT: Haşdeu II, 283 v. Al. Vasiliu [1885]. şoveanu, 8.V. 2 9 3 Q. 1 & desc r i e r e şi (v a nan t a

Duşeşti BH: Mârza, *Folclor* 1974 p. 99; 1 variantă culeasă ratoştiţa DJ. A. >*ƒ* & („} M ar în p stănescu.

21 sept. 1967, inf. Torj Vasile 48 a, [cu melodie]; AIQ „observate persoiw

mg. 3200 ÎI g, inf. Torj. Vasile 48 a, cui. I. Herţea, 1967.

Eftimie Murgu CS: denumirea actuală a satului Rudăria

Enichioi Ismail URSS: AMET 428; atestarea obiceiului p-c-m, Rr de bulgari, cui. Iradia Chirovici. rumoasa BC

„M 15 V. 1932; v. Cuceu 1980, p. 677…

L, un/. T. Ape 691 p. 19 – 20; descrierea obiceiului, 1 varianta, na CS. raţua y J M 5 X I L 1 9 3 4; v. Cuceu 1980, p. 679.

1 p r a C t ni. BC: Haşdeu X, 267 – 267 v, I. Mironescu, 15.V.1885.

— *v* „c-TR Densuşianu 4557, 418 v, I. Smârdioşanu, 19.111.1896.

Enisala TL: AFC 1243, p. 598 – 599; 1 variantă, inf. Petrana Mile™oasa l. Haşdeu III 198 v CT Onose, 6.V.1885.

… „7 – „… – 1 9 4 O; AICED i 790 r u în u l l t a° – … – 1

p. 3 – 4; descrierea obiceiului, inf. Avram Cealacu, Tudun (H™
Petre, cui. Emilia Comişel, 1940.
Iepureni VS: Haşdeu XV, 283 v, [1
Erbiceni IS: AFMB Chestionar 878: atestarea ritualului udă la dată fixă – Paparuda, fragm. de text.
Făurei VR: Haşdeu XI, 430, [1885].
35 a, cui. Tatiana Găluşcă, 1939 – 1940; AICED i 790 r u n? r Haşdeu XIII, 129, N. Krivăţ, 10.V.1885; Haşdeu
XIII 137, V. Buţuşcă [1885].
urcenii (Vechi) GL: Densuşianu 4560, 246, Miron Roşca.
16. IV. 1896; ALR 605/78; atestarea obiceiului în trecut, ia data anchetei „dispărut", cui. Emil Petrovici.
ad TM: ALR 37/27; atestarea obiceiului practicat de ţigani.
FeregiHD: AICED i 16697; desc Hen. făcute de mai mulţi ™ * (° ™ *M a să le-a* VIII, 291, înv. Brăila [1885].
Popa Mana 30 a. Bortită Mana 74 a, Bistreanu Mana 62. H a's d u în *2Q5*> Mihai Bujeniţă, 6. XI.1884; Has
Bistreanu Susana 30 a, Popovici Ion 69 a, Rădos Semei
14 a, Sofia Cuşnitu 81 a, Petre Cuşnitu 81 a; 1 fragm. e text; AICED i 17989; 1 variantă succintă descriere a ritu isdeu
III, 212 v-213, G. Teodorescu, 23. XI.1884. Hans *Paparudele*
1900, p. 1; descrierea impresionistă a obiceiului, două
1 i te –, m, a r, n e, AT – r fragmente nesemnificative de text.
! u f – S a A! CE.albenu BR: Densuşianu 4558, 447, D. Teodorescu, 31.V.1896.
117990; 1 varianta şi scurta descriere, mi. Muntean T r e y i d u i e a D T – Haşdeu V, 214, P.D. Ciocâlteu, 27. XI.1884;
Bumbescu 74 a. Densuşianu 4555, 46, fără referent, 9. VIII.1897.
Fereşti VS: AICED 1 10078, amp a descriere şi 1 varianta, în ar v a n T L? Haşdeu *X l y M1*> Me N e cu la U; 1. VII-20. VII.1885.
Nicolae Boemca 13 a, şi Profira Boemca 42 a, cui. Rodicţi V S; H a's d cu VI în v C< Mircea [1 8 8 5].
e aiceana BC: Haşdeu XIII, 158 v, înv. Miron, 23.1.1885.
ăiseni GR: Oprişan, *Folclor literar ilfovean*, 1971, p. 227 – 228.
1 variantă dubioasă, fără informator, fără dată, cu o descriere

Weiss, 1950.
Filipeşti BR: Haşdeu I, 192 v, V. Dumitriu, 1884.
Finta DB: Haşdeu IV, 122 v-123, M. Rădulescu, 29.V.1885
Fiziş BH: AFC 1578, p. 5; 1 variantă, inf. Bota Floare 63 a, cu
Gligor Bota; v. Cuceu 1980, p. 680.
nesemnificativă a obiceiului în Găiseni şi Trestieni.
ălăşeşti AG: Densuşianu 4556, 48, C. Natea, 13. VI.1896.
Fântâna Banului DJ: Haşdeu V, 171, I. Predescu şi G. Popes Căneşti GL-Hasdeu' III, 231 – 231 v, C. Melinte, 1.V.1885
(şi Moreni DJ).
Fârţăneşti GL: Haşdeu III, 146, Tutovan, 18.11.1885.
30.V.1885.
arăgău TR: Densuşianu 4557, 422 v., 423 v, I.P. Popescu, 1896.
Floreşti BC: ASFUI mi. 75 v, 171 – 191; descrierea ritualuli, auiani VI-Cruceană, 1981, p. 20 – 21; descrierea ritualului
„F T „T – 7C „1 A inf. Lupu Ioan 75 a, cui. Ad Jr i: a n A-d Jăvs. căvlli. Ţ ei i1, 5 c aug. li 9 n-7 i5 c. *J*. – *r*.
46
Într-un grup de sate din Loviştea, atestare.
— Aureni IS: Haşdeu VIII, 300 v, M. Lupescu, 4.V. 1885.
Godineşti GJ: Densuşianu 4555, 149 v, C. Dobrescu, 20.11.1896.
GogoşuDT: Haşdeu V, 260, C. Stănescu, 1885; Haşdeu XVI.
374, S. Bâsicescu [1885]; Densuşianu 4555, 71 v, inf. Ion S.
Fonea 60 a, Dica N. Jieanu 60 a, cui. C. Stănescu.
Gohor GL: Densuşianu 4560, 268 v, P. Ghinea, 22.V.1896; AFMB
Chestionar 878 – 879: ritualul udării reciproce a femeilor şi fetelor la dată fixă, ritualul propriu-zis, al paparudei, fragment de text; AFMB mg. 508 I 15: descrierea ritualului.
fragm. de text, inf. Amalia Simion Dobre (Dobroaia) 65 a.
4 ei. agricultoare, cui. Lucia Berdan.
Goicea Mare DJ: Haşdeu V, 266, St. B. Galicianu.
Goicea Mică DJ: Haşdeu V, 268 v, I.B. Momârleanu.
Goieşti DJ: Haşdeu V, 249 v, I. Adamescu, 30. IV. 1885.
Golăieşti ÎS: Densuşianu 4559, 404 v, G. Popovici [1896].
Grădinile OT: AFC 476, p. 27, sumară descriere, 1 variantă, cui.

Theodor Manea, 1933; v. Cuceu 1980, p. 677.

Grădiştea (lăcomianca) CL: Haşdeu VII, 72, D. Ionescu [1885].

Grădiştea VI: ALR 812/12; scurtă descriere şi 1 variantă, inf. Ana Ilie Popa 42 a, 1 LVI.1936; Petrovici *Texte*, p. 266.

Grădiştea [de Munte] HD: Bartók *RFM* ÎI 711, III 544 – 546; 1 var., f. inf., XII 1933.

Grăjdeni VS: Haşdeu XV, 330 v, Gh. Rotariu, 28. XI.1884.

Grebleşti VI: Cruceană, 1981; descrierea ritualului într-un grup de sate din Loviştea.

Greoni CS: AICED mg. 3104 Ve, 1 variantă, inf. Constantin. Santa, 24. VI.1966, N. Rădulescu.

Grindu IL: Creţu *Folclor din Oltenia şi Muntenia*, p. 115 – 116; O variantă de la Popescu Ion, 1887: aproape identică cu var. Dobre Ştefănescu din „Lumina pentru toţi" IV, p. 120.

Griviţa VS: AFMB Chestionar 848 – 879, sumară descriere, fragm. de text.

Gropniţa IS: Haşdeu VIII, 332, Gh. Ursachi, 10. VI.1885.

Groşeni AR: Mârza, *Folclor*, 1974, p. 101; 1 variantă culeasă în aug. 1965, inf. Irimie Iosana 53 a, [cu melodie].

Grozeşti MH: Gherghinescu, *Paparudele* „Şezătoarea", I (1892), nr. 5, p. 154 – 155; 1 variantă şi o descriere amplă. Reprod. Gheorghiu, *Datini poporane*, 1895, p. 83 – 84; Marian 1901. 308 – 309.

Grumăzeşti NT: AFMB Chestionar 878 – 879: descrierea unui ritual al îngropării păpuşii şi udării actantelor – *papâlugi*. Obicei practicat numai în satul Curechiştea.

Grumezoaia VS: Haşdeu VI, 136 – 137, I. Pândele [1885]. 43

Gravăneşti BZ: Haşdeu II, 83, Const. Stănescu, 3 LXII. 1884; Haşdeu II, 90, Alex. Georgescu, 30.1.1885; Densuşianu 4557, 419 v, Gh. Ionescu, LIII. 1896.

Gherăşeni BZ: Haşdeu II, 104, S. Ionescu [1885]; Densuşianu 4557, 434 v, I.C. Gomoescu [1895].

Gherceşti DJ: Haşdeu V, 238, T.I. Vâlcănescu, 6. IV. 1885.

Gherman TM: AFC 776, p. 2; descriere sumară a, 1 variantă, inf. Cristina Babu, 38 a şi Gavrilă Bărbăilă 64 a, cui. Caius
Pascu, 1935; v. Cuceu 1980, p. 682.
Ghidigeni GL: AFMB Chestionar 878: vagă atestare a obiceiului.
Ghigoieşti NT: AFMB Chestionar 878 – 879: descrierea ritualului, fragm. de text „era cu 50 de ani în urmă".
Ghilad TM: ALR 36/9, atestarea obiceiului, 2 variante: 1 inf.
Vikente Seca 80 a; 2 inf. Adam Ierga 78 a, 7. VIII.1930;
V. Petrovici, *Texte*, p. 33.
Ghimpaţi GR: ALR 928/52; atestarea obiceiului, menţiuni asupra referenţilor, cui. Em. Petrovici.
Giacăş ZB: Gherman *Meteorologie populară*, p. 107 – 108, informaţie comunicată de Nicolae Cancea, 15.11.1933.
Giurgeni BC: Densuşianu 4560, 90, înv. Beloiu [1895].
Giurgeni (Piua Petrii) IL: Haşdeu VII, 376, înv. comunei.
28. XII.1884.
Giurgioana BC: AFMB Chestionar 878 – 879: descrierea ritualului.
1 variantă.
Gâlţeşti VS: Haşdeu XV, 321 v, I. Cartojan, 13.V.1885.
Gângi ova DJ: Haşdeu V, 227, I.G. Antoniu, 12. IV. 1885; Densuşianu
4555, 82 – 82 v, C. Demetrescu, 14. VII.1896.
Gârbovăţ CS: Ursu, *Cântece şi jocuri*, p. 162; 1 variantă de la
Maria Constangiu 39 a, [cu melodie].
Gârbovi IL: Haşdeu VII, 191, M. Rădulescu, 23. IV. 1885.
Gârla Mare MH: Densuşianu 4555, 253, T. Popescu „din gura celor bătrâni", 1896.
Gâriiciu CT: Haşdeu II, 276 v, D. Gavrilescu [1885]; Densuşianu
4553, 189 v, P. Drăgănescu [1896].
Glimboca CS: ALR 27/32; atestarea ritualului, 1 variantă, inf.
Ana Iancu, 67 a, 3. VIII.1932; Petrovici, *Texte*, p. 21;
AICED fgr. 6014 a; 1 var., inf. Constantin Sânziana, cui.
T. Alexandru, 1936.
Glâmbocel AG: Haşdeu IX, 233, N. Vasilescu, 7.V. 1885.

Glodeanu-silistea BZ: Haşdeu II, 121, înv. şcolii [1885]; Densuşianu
4556, 517 – Th. Zaharescu, 10.V.1896.
Godeni AG: Haşdeu IX, 251 v, P. Diaconescu [1885].
Godineşti BC: Haşdeu XIII, 201 v, înv. Severin. 3.X.1885.
48
Iancu Jianu CT: AICED 1 6570; descrierea ritualului, inf. Ochita R. Sane 20 a, cui Z. Suliţeanu, 1949.
Iaz CS: Ursu, *Folclor muzical*, 1983, p. 242; 1 var., inf. Buru Mihai, 24 a., (1933).
Iazu IL: Haşdeu VII, 231, A. Petru [1885].
Ibăneşti BT: AFMB Chestionar 878 – 879: descrierea ritualului. 1 fragm. de text.
Ibăneşti MS: AFC 1481, p. 16, descrierea ritualului, cui. I. Muşlea. 1935; AFC mg. 1033 Ie, atestarea ritualului, 1 variantă.
Inf. Dan Emilia 34 a, cui. V. Medan, I. Taloş, 21. IV.1965;
AFC mg. 1504, atestarea ritualului, 1 variantă, inf. Suceava Iuliana 14 a, cui. V. Medan, 13. IV. 1967.
Ibăneşti Pădure MS: AFC 1474, p. 56 şi 1477, p. 1, 18: descrierea ritualului, inf. Vasile Chirteş 69 a, cui. I. Muşlea, 1935;
AFC mg. 1674 I s, 1 variantă, inf. Matei Nastasia 55 a, cui.
I. Taloş, L. Dubău, 21.11.1968; AFC mg. 1674 Iv, descrierea ritualului, 1 variantă, inf. Fărcaş Elena 30 a, cui. I. Cuceu.
22.11.1968; AFC mg. 1674 ÎI g, 1 variantă, inf. Fărcaş Floare 13 a, Dan Anişoara 13 a, cui. I. Cuceu, I. Taloş, 1968;
AFC mg. 1775 Iv, 1 variantă, inf. Petra Viorica 26 a, cul I. Cuceu, 2. XI.1968.
Ibăneşti OT: Haşdeu XI, 79 v, B. Stănculescu, VI, 1885.
Ibăneşti VS: Haşdeu XV, 347 v, C.I. Mironescu, 29.V.1885.
Icuşeşti NT: AFMB Chestionar 878 – 879; descrierea ritualului îngropării păpuşii, contaminări cu paparuda.
Ieselnita MH: AICED mg. 3029 Ig, 1 variantă, inf. Rădulescu Ecaterina, 22. VII.1966, O. Bârlea, N. Ursu.
Igriş TM: AICED i 26576: descrierea ritualului, 1 variantă, inf. Gaşpar Constantin 46 a, Galu Efta 66 a, Muntean Dimitrie

30 a, cui. L. Georgescu.

Ilovăţ MH: Densuşianu 4555, 264 v, D. Cotorogea, 28.111.1896.

Ineuâr: ALR 64/22, inf. Pavel Feier 42 a, 21. XII.1931; Petrovici. *Texte*, p. 44; atestarea ritualului şi fragm. de text.

Ionăşeşti GL: Haşdeu XIII, 238, I. Chirvăsuţă, 1885; Densuşianu ’4560, 287, Mihail C. Dimitriu, 13. IV. 1896.

Ipatele IS: Densuşianu 4560, 510, H. Iulean [1896].

Isaccea TL: Haşdeu XIV/365 v, Th. Paraschivescu [1885].

Isverna MH: AICED i 8428; atestarea ritualului, inf. A. Rădoi, cui. E. Comişel, 1950; AICED i 8450; descrierea ritualului, inf. Maria Moşneanu, 1950.

Işalniţa DJ: Haşdeu V, 289, Ionescu, 10. IV.1885.

Ivăneşti VS: Densuşianu 4560, 52 a, I. Andriescu, 4.V.1896.

5 t

Gura Idrici VS: AFMB Chestionar 878 – 879: descrierea ritualului, fragm.de text.

Gura Padinii OT: AFC 611, p. 5: deser. sumară şi 1 variantă; 613, p. 32 – 33: deser. mai amplă, şi 1 variantă, cui. Filip St. Marcu, 10. IV.1934; v. Cuceu 1980, p. 611.

Gurasada HD: AICED fgr. 6808 g; 1 variantă, inf. Haida Letiţia, cui. I. Cocişiu, 1938.

Gura Săraţii BZ: Densuşianu 4556, 543 v, St. Rădulescu, 18.V.1896.

Gura Văii AR: AFC 660, p. 20, atestare şi 1 variantă, cui. Ioan C. Demetrescu, 1933/1934.

Hălăngeşti GJ: Dumitraşcu, *Datini şi credinţe*, 1914, p. 143 – 144; 1 variantă şi scurtă descriere f. inf. şi dată, „din Hălăngeşti Zăicani”; Reprod. Gherman, *Ploaia*, *1924*, p. 24.

Hălăuceşti IS: AICED i 6249; atestarea ritualului udării, sub denumirea de *papâlugă*; inf. Doboş Anton Maria 16 a, cui.

E. Dragnea, VII, 1949; AICED i 6261; atestarea ritualului, inf. Mitrea Ianoş, cui. E. Dragnea, 22. VII.1949.

Heleşteni IS: Densuşianu 4560, G. Eftuşescu, 29. IX.1896.

Herepeia HD: Haşdeu XVII, 417 – 417 v, Augustin Degan. 1. II.1885.

Hângulești VR: Densușianu 4558, 453, N. Rădulescu, 20. III. 1896.

Hârtiești AG: Haşdeu IX, 273 v-274 v, I. Iorgulescu, V.1885.

Hodac MS: AFC mg. 1419 f, 1 variantă, inf. Fârcaş Floare 9 a.

Feier Elena 9 a, 18. XI. 1966; cui. T. Mârza; AFC mg. 1693 Ia, deser. obiceiului, 1 variantă, inf. Lupu Marjşca, 73 a, 22. IV.

1968, L. Dubau.

Hodişel BH: AFC mg. 2017 ÎI m, 1 variantă, inf. Motoc Zaharia

66 a, 9. VII. 1971, cui. Gh. Petrescu; AFC mg. 2020 I e, deser. ritualului, 1 variantă, inf. Ursădan Marta 59 a.

15. VIII.1971, I. Cuceu, M. Cuceu.

Hodora IS: Haşdeu VIII, 350, C. Liciu, 10.V.1885.

Horleşti IS: Haşdeu VIII, 357, T. Popovici, LV. 1885.

Humele AG: Densuşianu 4556, 64 v-65, A. Marinescu, 29. III. 1896.

Hunia DJ: AICED i 25859, 1 variantă fragmentară, inf. Văcaru

Ion 64 a, Păunescu E. 23 a, cui. A. Giurchescu, 7.1.1964.

Hurdugi (Hurduci) VS: Haşdeu VI, 145, G.V. Cireş, 16.V.1885.

Huruieşti BC: Haşdeu XIII, 221, I. Toma, 17. IV.1885.

Ialoveni URSS: Ştefănucă, *Folklor*, 1933, p. 174; simplă atestare, fără text.

Ianca BR: Densuşianu 4556, 275 – 275 v, inf. David Mosor 85 a.

Ion Mănăilă 68 a, cui. I.M. Constantinescu, 21.V.1896.

Ianca OT: Densuşianu 4555, 294, inf. Florea Badici, cui. I; Diaconu.

10. IV.1896.

50

Lanurile (Şocariciu) BZ: Densuşianu 4558, 459 v, *49% mt*

Ion Ene Pană 68 a, cui. Sava Demetrescu, 25. IIL1°™

Largu GL: AICED i 1301; atestarea ritualului practicat de ţiganii „din altă parte", inf. preot G. Teodofescu.

Laza VS: AFMB Chestionar, 878 – 879: descriereantuaiuim.

Lăpuşata VI: Densuşianu 4555, 377, I. Nicolescu, 4\> (±-(Q?"

Lăunde de Jos VI: Densuşianu 4556, 109 v, I. Preda, *Vr Q.*

Leordeni AG: Densuşianu 4556, 99, I. Diaconescu, VI, l» 9 o.

Lespezi Homocea VR: Haşdeu, XIII, 251, Gh. Basocu, în Leon. 5. III.1885.

Leu DJ: Haşdeu XII, 271, Marin Stănescu [1885]; Densuşianu 4555, 299 v, F. Ionescu [1896].

Lichitişeni BC: AFMB Chestionar, 878; mască verde purtata de o gravidă, udare rituală. TT 1 R Q fi

Licurici GJ: Densuşianu 4555, 154 – 154 v, Gr. P ănoiu r 1 o i e i

Lieşti (Şerbăneşti) GL: LIasdeu XIII, 430, St. Vechm şi J – Lipia BZ: Haşdeu II, 127, Ion Ştefan, 1.V.1885.

Lisa TR: Densuşianu 4557, 430 v, Crăciun Voictilescu, / u 1 6 y o – Livadia HD: Vlădistav, *Monografia*, p. 21, o var. f. În f %

Livezile (Tolvădia) TM: Bartók *RFM* ÎI 709, III 542; 1 var., inf. două ţigănci, 25 a, XII 1912.

Livezile (Găuri) VR: Haşdeu XI, 444, [1885]…

Lugoj TM: [Iota lui Toboc], *Paparuga*, 1908, p. 6 2 – 6 8; 1 varianta amplă, deosebit de interesantă, detalii asupra obiceiului, o adevărată fişă de observaţie directă, de la ţigăncile paparude în 2 iunie 1908 Culegătorul e Valeriu Branişte.

Luimniţa Meglenia: ALR O/12; atestarea obiceiului sub denumirea de *pipirugă*, cui. E. Petrovici. T 1 R R – Lunca (Râioasa) TR: Haşdeu XIV, 188 v, I. Ionescu – *Zb. L-ibă D*.

Luncaviţa TL: Haşdeu XIV, 380, L.I. Diaconu, 20. VIL1885.

Lupeşti VS: Haşdeu III, 272 – 273, C. Nicolau – V I 1 – 1;

Densuşianu 4558, 62 v, C. Nicolau, Î.O. V I.I. I O **!

Chestionar 878 – 880; ritualul udării reciproce * = P aPa u a a >

Lupşa MH: AICED i 4039, inf. Malica Iona 45 a, simpi a atestare „Umblă ţiganii".

Lupşanu CL: Haşdeu VII, 282 – 283, T. Theodorescu, 10. AII. 100J.

Vulpescu, *lrozii-Păpusile*, p. 109 – 111, 1 varianta cu note muzicale, f. inf. şi data culegerii; idem, C l „f e r is te a 27

românesc, p. 193, 1 variantă de la Tinca Cercei L >

august 1927…

Macedonia TM: AICED fgr 5901 a; 1 variantă, inf. Mladm Silvia, cui. T. Alexandru, 1936.

Iveşti VS: Haşdeu XIII, 243 v, A. Paşcanu, 20.11885; Densuşianu 4560, 420, Al. Cosma, 8. IX.1896; AFMB Chestionar, 878 — 879, ritualul îngropării păpuşii contaminat cu paparuda.

Izbiceni OT: ALR 886/49, descrierea ritualului şi 1 variantă, mi. Zita Mitrica Radu Mâncă 57 a, 19. IV.1935; Petrovici, *Texte*, p. 2 f98.

Izvoare (azi Izvoarele) PH: AICED i 5557, descrierea ritualului şi fragm. de variantă, inf. Chibăran, cui. H.H. Stahl; AICED I 5573; descrierea ritualului şi fragment de variantă, inf. Gaftei Adriana, cui. E. Comişel, 6. VII.1940; AICED fgr. 8265 e, o variantă, inf. Nicolae A. Ion, cui. Emilia Comişel 19.11.1940.

Izvoarele DB: Haşdeu IV, 134, B. Mihăilescu, 1. IV.1885.

Izvoarele OT: Haşdeu XI, 9 – 9 v, C.I. Corbeanu, 14. VIII.1885.

Izvoarele (Bivoliţa) TR: AICED i 7386; atestarea ritualului, inf. Ilinca Mocanu, cui. E. Dragnea Comişel, 1941; AICED fgr. 9674 a; 2 variante (dictată şi înregistrată), inf. Ivănescu Mânica, Muntean Petre, cui. Em. Dragnea Comişel, 1941.

Izvoru OT: Nijloveanu, *Poezii populare*, p. 645 – 646, o variantă, inf. Burete Constantin 16 a, ei. IX-a, 1961.

Însurăţei BR: Densuşianu 4556, 268, G. Baltă, 20.1.1896.

Jabeniţa MS: AFC 07637; atestare şi 1 variantă, inf. Preda Maria 65 a, Suciu Ana 42 a, 10. XI.1965, N. Bot.

Jdioara TM: AICED fgr. 6773 a; 1 variantă, inf. Jurmă Susana, cui. T. Alexandru, 5. VIII.1938; AICED fgr. 6773 b, 1 variantă, inf. Durnea Maria, cui. T. Alexandru, 5. VIII.1938.

Jdrela RSFJ: ALR; descrierea ritualului *crăiţelor* şi 1 variantă, inf. I. Marcovici 50 a, 17. IX.1937; Petrovici, *Texte*, 13.

Jiana (Flămânda) MH: AFC 608, p. 9 – 1 O; descrierea ritualului. 1 variantă, cui. Dimitrie Florea Purcaru, 1934; v. Cuceu 1980, p. 677 – 678.

Jijila TL: Densuşianu 4553, 339 v, C. Mihăilescu, 30.111.1896.

Jirlău BR: Haşdeu XII, 159, P. Anghelescu, 28. XI.1884; Densuşianu

4558, 462 v, P. Anghelescu, 13.V.1896.

Joiţa GR: AICED i 12654; atestarea ritualului la „ţigănci venite din alte părţi”, inf. Vinca Dumitru, cui. C. Brăiloiu, 1937;

AICED fgr.’5045 a; 1 variantă, inf. Tudorache Constantin cui. T. Alexandru, 1937.

Jorăşti GL: Haşdeu III, 249 v, V. Munteanu, 3. II.1885.

Jugur AG: AICED mg. 431 o, 1 variantă; AICED mg. 431 p.

1 variantă.

Lacu Rezii BR: Haşdeu I, 210 v, [1885].

52

Mehadia CS: Haşdeu XVIII, 263, [1885].

Melineşti DJ: Haşdeu V, 321 v, Lucsiţa Becerescu [1885].

Mereni OT: Haşdeu XI, 85, I. Cioriceanu, V, 1885; Densuşianu

4557, 135 v-136, D. Cioance, 4. IV.1896.

Merenii de Sus TR: AICED i 8182, amplă descriere a ritualului, fragm. variantă, inf. Căldărariu Const., cui. C. Brăiloiu.

1937; AICED fgr. 4170; 1 variantă, inf. Căldărariu Const.

Căldărariu Nicolae, Căldărariu Călin, cui. C. Brăiloiu.

Meziad BH: AFC 1778, p. 4; descriere sumară, cui. Petru Miheş.

1972.

Micherechi RPU: Hoţopan, *Folclorul*, 1984, p. 28 – 29, 1 variantă, inf. Florica Netea 62 a, descrierea ritualului, inf. Ioan Bara.

75 a.

Miclăuşeni IS: Densuşianu 4560, 118 – D. Mancaş, 29. IX.1896.

Micloşani DB: Haşdeu IX, 314, Andrei Dâmboviţeanu [1885];

Haşdeu IX, 345 v, I. Prunescu, 31.V.1885.

Micşuneştii Mari I F: AFC 848, p. 8 – 9, amplă descriere, o variantă, inf. Ioana Pavel, ţiganca care umblă cu paparuda, cui.

Marina Popescu, 1936; v. Cuceu 1980, p. 680.

Mierea GJ: Haşdeu V, 464, G. Popilian, C. Vladimirescu, C. Poppescu.

S. Vasilescu, 15. IV. 1885.

Miersig BH: Mârza, *Folclor*, 1974, p. 99; 1 variantă culeasă în februarie

1966 de la un grup de fete (ţigănci), [cu melodie].

Mihai Bravu BH: AICED, mg. 4228 ÎI h, inf. Ciotea Doina la.
Pane Florica 9 a, 1972, M. Kahane, L. Georgescu.
Mihăeşti AG: Haşdeu IX, 366 – 366 v, I. Enăchescu, 4. IV.1885.
Mirceşti VS: Haşdeu XVI, 274, I. Demetriu, 16.11.1885.
Miroslava IS: Haşdeu VIII (2), 26, G. Ionescu, 5. XII.1884;
Haşdeu VIII (2), 44, P. Teodorescu, 15. VI.1885.
Mischii DJ: Densuşianu 4555, 93, P. Predescu, 1. IV.1896.
Mitreni CL: AICED i 17364; atestarea ritualului, inf. Ilie Manea
Panait 67 a, cui. M. Rebinovici, 15 mai 1954.
Mizieş BH: Gherman, *Meteorologie populară*, p. 109 – 110, inf.
Florita Giurgiu 67 a, 15 martie 1958.
Mânerău (Mănăreu) AR: Bartók II 711, III 544; 1 var. inf. Mecăiţan Persida
20 a, Crişan Livia 20 a, Cojău Ana 18 a, VII 1917.
Mânjeşti vă: Haşdeu XVI 255 – 264, T. Popescu, 21. XI, 1885.
Mânjina GL: Haşdeu III, 299 v, I. Huzum, 2LIV. 1885.
Mânzăleşti BZ: Densuşianu 4556, 446 v, N. Deşliu, 20.V.1896.
Mogoşeşti OT: Haşdeu XI, 89, I. Voiculescu, 8.1.1885.
Mogoşeşti IS: AICED i 6132, descrierea ritualului, inf. Giurgeu
Ana, cui. Emilia Dragnea, 20. VI.1949.
55
Maidan (azi Brădişoru de Jos) CS: Haşdeu XVIII, 158, Sofroniu
Liuba, 1885.
Mamornita-Dorohoi (azi în URSS): Densuşianu 4559, 115.
N. Gh. Ionescu, VII, 1896.
Marga MH: AICED fgr. 8116 a; 1 variantă, în i Mihuţ Floarea, cui. T. Alexandru, 27. dec. 1939; AICED fgr. 8282 b; 1 variantă, mi Preda Luca, cui. T. Alexandru, 22.11.1940.
Matca GL: Haşdeu XIII, 54, V. Tomescu, 20.11.1885; AFMB
Chestionar 679, ritualul udării reciproce la dată fixă =
paparuda.
Mateeşti VI: Densuşianu 4555, 381, Gh. Popescu, 28. VI.1896.
Măceşii de Jos DJ: Haşdeu V, 299, Domnica Gheorghiu [1885];
ALR 872/58; atestarea ritualului, 1 variantă, inf. Ştefan
M. Suliţă 33 a, 7. IV.1936; Petrovici, *Texte*, p. 288; AICED

mss 147, p. 17; sumară descriere a ritualului, inf. Ion M.
Ştefan 72 a, cui. Maria Artopală.
Măcrina BZ: Densuşianu 4558, 473 v, Teodor Oprescu, [1896].
Măgurele I F: AICED i 3763, atestarea obiceiului, cui. E. Dragnea.
1943.
Măgurele PH: AICED i 5723, inf. Enache Manda; atestarea obiceiului
„Vin ţiganii dă prin Plopeni", cui. E. Dragnea Comişel.
1946.
Măgurele TR: Densuşianu 4557, 443 v, M. Simionescu, 20.V.1896.
Măgureni PH: Densuşianu 4557, 306 v – 307, P. Derman.
Mălăeşti DJ: Haşdeu' V, 314 v, Ilie Şerbănescu, 3.V.1885.
Mălăieşti VS: Haşdeu VI, 173 v, G. Gliga' 13. VII.1885.
Măneciu Pământeni PH: AICED i 5797, inf. Doboş Şt. Ioan 34 a, cui. E. Dragnea [1946].
Măneciu Ungureni PH: AICED i 5804, p. 5; atestarea ritualului udării, cui. E. Dragnea, 1946.
Mărăcineni BZ: Haşdeu II, 152 – 152 v, N. Popescu, 15.11.1885.
Mărculeşti IL: Haşdeu VII, 317, I. Mănescu [1885].
Mărgăriteşti OT: Densuşianu 4555, 304 v, C. Popescu, 9. IV.1896.
Mărginenii de Sus DB: Densuşianu 4557, 261 v-262 [1896].
Mărginenii de Sus PH: Haşdeu XI, 368 v, Andrei Bădescu, 29. XI. 1884.
Măscurei VS: AFMB Chestionar 878 – 879: descrierea ritualului. 1 variantă.
Măstăcani GL: Haşdeu III, 314 v, D. Alboteanu, 7. VI.1885;
Densuşianu 4558, 73, acelaşi referent, 27. VIL 1896.
Măţău AG: Haşdeu IX, 289 v, I. Vişoianu, 20.V. – 10. XI.1885;
AICED fgr. 8741 a; 1 variantă, inf. Dan Ion, Sucu Ion, cui. Emilia Comişel, 1940.
54
Nemoiu VI: Densuşianu 4555, 386, I. Diaconescu, 5. VII. 1896.
Nenciuleşti TR: Densuşianu 4557, 471, FI. Georgescu, 23.V.1896.
Nerej VR: AICED i 5999; ritualul udării în timp de secetă, mi.

Ioana Ghebu, 1938.
Nevrincea TM: Haşdeu XVIII, 251 v-252, P. Pintea, 29.1.1885.
Nicolae Bălcescu CT: Densuşianu 4553, 132 v, [1896].
Nicolae Bălcescu TL: AFC 1243, p. 599; 1 var., mi. Andormen
Olga, 12 a, cui. T. Găluscă, 1939 – 1940.
Nicoreşti GL: Haşdeu XIII, 329 – 329 v, Const. Eftimie, 30.V.1885;
Haşdeu XIII, 338, I. Nazare, 4. VI.1885; Densuşianu 4560.
292 v, I. Nazare, 14. VI.1896.
Niculeşti (Poenarii Vulpeşti) DB: AICED 3694 a; 1 var., mi.
Ioana Caipăr 40 a, cui. H. Brauner.
Niculiţel TL: Haşdeu XIV, 403 – 404, N. Ludovic; AICED i
7873; descrierea amplă a ritualului, mi. Marica V. Stingă
(Babalunga), 1940; AICED fgr. 8531 a, 2 var. (una dictată, una înregistrată), inf. Marica, cui. C. Brăiloiu, 14. VI.1940;
AICED fgr. 8560 e; 2 var. (dictată şi înregistrată), inf.
Ioana Mocanu, Chita Alexa, cui. C. Brăiloiu, 15. VI.1940;
AFC 1243, p. 598 – 599; 1 var. inf. Gherghina Gh. Gălăţeanu, cui. T. Găluşcă, 1939 – 1940.
Nimăieşti BH: Colţea, *Monografia*, p. 1 var. inf. Rif Catiţa 41 a.
1968; AFC 08438, inf. Rif Catita 41 a, 1968, cui. Mana
Colţea (aceeaşi variantă); AFC 012756; 1 var. inf. Rif
Maria 18 a, 18. VIII.1974, cui. M. Cuceu.
Nisipurile R. Sărat?: Densuşianu 4558, 479, I.N. Poppescu.
[1896].
Novaci GR: Densuşianu 4557, 636 r, S. Stănculescu, 27.V.1896.
Nucşoara AG: ALR 784/61; succintă descriere, 1 var., inf. O fetiţă de 12 ani, 23. VI.1936; Petrovici, *Texte*, p. 254; AICED i
15821; descrierea ritualului, 1 var., inf. Belu I. Consela 11 a.
Nasala Viorica 10 a, cui. L. Stănculescu, 1955; AICED i.
15822, descrierea ritualului, inf. Maria I. Moldoveanu, cui.
L. Stănculescu, 1955.
Nuci Merii Petchii IF: AICED i 19366; descrierea ritualului, fragment dintr-o variantă, inf. Anuţa Mandache, cui. G. Habenicht.
13.X.1958.

Obileşti VN = Bordeasca Veche VN.
Obistavu VI: Dumitraşcu, *Datini şi credinţe*, 1914, p. 144; 1 var. fără inf. şi dată „din Boureni-Doaj şi Obistav-Vâlcea"; Reprod. Gherman, *Ploaia*, 1924, p. 24.
Obârşeni VS: Haşdeu XV, 394, V. Iftimiu, 10.1.1885; Densuşianu 4560, 428, V. Iftimiu, 24. IX.1896.
57
Moreni IS: Haşdeu VIII, 57 N. i o ne S C, U s t are am a's t i i verzi şi
Motoşeni BC: AFMB Chestionar, 878, atestarea udării k fântână rsluelreanu, 16. XII.1884.
S al l 1 1; S e r i e r e a ritualulu „generale despre obieei „din zona de câmpie.
Mozăli-Deal AG: FOWoz fWfcita. g& O
1 O 6
nantă culeasă de Ioana iM canu faam.
Muncelu Mic HD: AICED i f (3… Vlt" Moldoveanu, 27.11.1950;
Inf. Josana Dommca, cui. Elizabeţa Mocovean
AICED i 15086. descrierea ampla a g» r f *. M i h u;
YVu-ţaa 61 În –, a-nlalfn.; f J1 r Lvafr's ea l dels9 c5 nle; r eAa ICED i, 17984;
Salomie 35 a, cui. Emilia Cemşcl 1951 AIL. EU
1 variantă de la Cătălina Vuţa 64 a, cui. Em
1954; AICED i 17985, descrierea ritualului.
Avram, cui. Em. Comişel. T: t n-ai „i „dării reciproce
Munteni GL: AFMB Chestionar 8 7 8 – 8 7 9» u
la dată fixă = paparuda AFMB m» a? g a>
udării reciproce = paparuda, int. blamate cui. Lucia Cireş. Visilescu 27. IV.1885.
Murgaşi (Murgaşu) DJ: Haşdeu V 325 v, MVaşueşcu
Naidă CS: AICED.25004. desc r i e r e» tu că / *im O*
T r n f Tudor în a cui. A. Giurchescu, cui.
Nărui! VR-1 Haşdeu XI, 493 v, I. Chiciora, 31.1.1885.
Năsturelu TR: AICED mg 2920 d, /ar
Năvodari (Cioara TR; Haşdeu XIV, 67, U tope, cu

Neajlovu (Babele) GR: Densuşianu 4557, 60, V
Negrinfof; ALR 791/59: atestare şi 1 var Luţa I. Florescu 54 a.
15. IV.1936; Petrovici, *Texte*, P-ZD6? R ŢŢ, 005
N e g r e fi AG: Haşdeu XI, *9* $; *l M 9 6*
Keguleşti BC: Densuşianu 4560, 295 v, bt. fugue
56
„Padina BZ: AFC 653, p. 1 – 4; descrierea amplă a ritualului udării în ziua de Paparuda şi a ritualului propriu-zis, 1
variantă cui. Gheorghe M. Negru 1934, v. Cuceu 1980, p. 678.
Padina Mică (azi Padina Mică) MH: AMET, 495, 26 – 27; amplă descriere, 1 variantă, cui. Ilie Chion, aprilie 1948.
Paltin VR: Haşdeu XI, 509, G. Săulescu, 18 XII 1885; AFMB
Chestionar 878: descrierea ritualului practicat în trecut.
„Acum nu mai este acest obicei".
Păcureţi PH: Densuşianu 4557, 311 v, M. Popescu, 8 VI 1896.
Pădureni (Gâşteşti Români) GR: Densuşianu 4557, 628 v, [1896];
AICED fig. 3721 b; 1 variantă, mi Nicolae Const. Buzdugan.
Marioara Ion Năstoc cui. C. Brăiloiu, 14 IV 1936; AICED
Disc 822 e; 1 variantă, inf. Ioana Juchel 10 a, Ileana M.
Găută 9 a, Zamiira Stana I. Nitu 11 a, cui. T. Alexandru.
1 X 1937.
Pădureni VS: AFMB Chestionar 878 – 880; descrierea ritualului.
I variantă.
Pădureni VR: AFMB Chestionar 878, ritualul udării reciproce la dată fixă = paparuda.
Păduresti-Oieşti AG (?): Densuşianu 4556, 133, Manea M. Paraschiv.
24 ÎI 1896.
Păduroiu AG: Densuşianu, 4556, 129 v [1896].
Pănătău BZ: Densuşianu 4556, 490, Const. Georgescu, 15 V 1896.
Păucineşti HD: Pop-Reteganul, *Proză III Sărbătorite anului*, mss., f. 130 r – 130 v, variantă, descriere detaliată, reprod.
Întreg Densuşianu, *Graiul*, 1915, p. 286 – 287; Bartók *RFM*

ÎI 712, III *546*; 1 var, inf. Dubucean Petruţ ş.a. XII 1913.

Peceneaga (Gherenele) TL: Densuşianu 4553, 184 v, Gh. Pantaziu.

30 III 1896; AFC 1243, p. 598, 1 variantă, inf. Mocanu Mira, cui. Tatiana Găluşcă, 1939 – 1940.

Pecenişca CS: ALR 2/31; atestarea rit., fragm. de text, inf.

Nicolae Golopenta, 50 a, 30 VII 1932; Petrovici, *Texte*, p. 4.

Pechea GL: AFMB Chestionar 878 – 879: ritualul udării reciproce la dată fixă.

Pecica AR: ALR 53/21; atestare şi fragm. de text, inf. Liana

Scefan 60 a, 15 XII 1931; Petrovici, *Texte*, p. 41; AFC

1509, p. 208; descrierea ritualului, 1 variantă, cui. Petre

Ugliş Delepecica, v. Cuceu 1980, p. 681.

Peretu TR: AICED i 7451; succintă descriere şi fragment dintr-o variantă, inf. Dumitru Florea Ştefan *80* a, 2 ei., cub E.

Dragnea Comişel 1943.

59

Obârşeni-Voineşti VS – AFMB Chestionar, 878 – 880, descrierea.

ritualului, fragm. de text.

Ocheni BC: Haşdeu XIII, 3.50 v, V. Spiridon, 20. IV.1885.

Odaia Bursucani VS: Haşdeu XV, 401 v, V. Bumbaru, 23.V.1885;

AFMB Chestionar 878: descrierea ritualului, 1 var.

Odaia (îngl. Turnu Măgurele) TR: Haşdeu XIV, 112, Ion Stănescu, *m5*; Densuşianu 4557, 489, I. Iondu, 27. III. 1896.

Odobasca VR: Densușianu 4558, 483, G. Ionescu [1896].

Ograda IL: Haşdeu VII, 328, I. Constantinescu, XII, 1884.

Ogretin PH: AICED i 5604; descrierea ritualului, inf. Mănescu

Mariţa, cui. Em. Comişel, 1940; AICED fgr. 8510 b, 1 var., de la aceeaşi inf., cui. Em. Comişel, 5.V.1940.

Ohaba Bistra CS: AICED fgr, 6905 V, 1 var., inf. Ştefănescu

Nic. Feşteleu Ioan, Stan Ioan, Căculan Vizanţi, cui. T. Alexandru.

15. VIII.1938; Ursu, *Contribuţii muzicale*, 1956, p. 55 – 56, 2 var., prima de la Constandin Sofia 28 a, a doua de la Cimişan Gheorghe 13 a, cui. În 1938 [cu melodie].

Oituz BC: AFMB Chestionar 878: descrierea ritualului udării

reciproce sub denumirea de paparudă, 1 var. fragmentară.

Ologeni PH: AICED i 20404; descrierea ritualului practicat de ţigăncile din Ciocănari, inf. Alexandru Voica 28 a, cui.

V. Miznik, 2. III.1960.

Olteni TR: AICED i 7436; atestarea ritualului practicat de ţigani din Vlaşca şi Găbaiţa „deşi sunt ţigani în sat", inf. Pr. A.

Păunescu, cui. E. Dragnea Comişel.

Oltina CT: Densuşianu 4553, 205 – 206 v, inf. Radu Măciucă 76 a.

Andrei Mişca 78 a, cui. Constantin Măldărescu, 30. IV. 1896.

Oniţcani URSS: ALR 463/71; atestarea ritualului şi fragment de text, cui. E. Petrovici.

Oporelu OT: Densuşianu 4557, 148, I. Liţescu, 24. IV. 1896.

Orezu IL: AFC 759, p. 2 – 3; amplă descriere, 1 variantă, inf.

Ioana Ion Stoica 34 a, rudăreasă, cui. Simion V. Pătraşcu.

1935.

Orlea OT: AICED i 26449; atestarea ritualului, inf. Iosif Purcaru

(Galan) *64* a, cui. A. Giurchescu, 1965.

Orleşti VI: Densuşianu 4555, 390 v, D. Anescu, 10. III. 1896.

Oroftiana BT: Densuşianu 4559, 160, A. Dngureanu, 15.111.1896.

Orşova MH: Haşdeu XVIII, 263, [1885].

Ostrovu HD: Densuşianu *4554*, 233, Antoniu Pop, 24.11.1897.

Ostrovu TL: AFC 1243, p. 598; 1 var., inf. Iftinca Cocoiag 61 a, cui. T. Găluşcă, 1939 – 1940.

Oteşani VI: AICED i 8104; succintă descriere a ritualului, inf.

Gh. Mărculescu, cui. I. Cocişiu, 1947.

58

Plesca-Clejani GR: AICED fgr. 4083 b; 1 variantă inf. Aurica

Dobre Băsaru, Vasilica M. Manole, Gheorghiţa Tudor, cui.

Z. Sulițeanu, 1949.

Pleşoiu OT: AFC 624, p. 2 descrierea ritualului, 1 variantă, cui.

G. D. Mendă, 12 IV 1934; v. Cuceu, 1980, p. 678.

Ploieştiori PH: Haşdeu XI, 381 [1885].

Plopana BC: Haşdeu XV, 427 v, G. Ioan Maior, IV – *15* VI 1885.

Poarta Albă (Alacapă) CT: Densuşianu 4553, 114 v, inf. N. Banciu, cui. G. Mărcoiu.

Poclușa BH: AFC mg. 2019 I i, 1 variantă, inf. Coraș Ioan, 71 a. 10 VII 1971, cui. Gh. Petrescu; AFC mg. 2019 I g (aceeaşi variantă, experimental); Mârza, *Folclor 1914*, p. 94 (aceeaşi variantă).

Podu Doamnei (Nebuna Velea) GR: Densuşianu 4557, 634, Dem. Mirescu, 4 VI 1896.

Podulupi (Regele Carol I?) IL: AFC 655, p. 1 – 2, amplă descriere a ritualului udării reciproce şi paparudei, 1 variantă, cui. Gheorghe P. Nicolae, 1934, v. Cuceu 1980, p. 678.

Pogoanele BZ: Haşdeu II, 177, înv. comunei, [1885].

Pogoneşti VS: Haşdeu XV, 442, Em. Colea, 15 VI 1885; AFMB Chestionar 878 – 879; ritualul udării reciproce la dată fixă = paparudă.

Poiana GL: Haşdeu XIII, 392, A. Negru, [1885].

Poiana IL: Haşdeu VII, 395 v – 396, A. Bărbulescu, 1 I 1885.

Poiana VI: Cruceană, 1981, p. 20 – 21; descrierea ritualului într-un grup de sate din Loviştea.

Poiana (de Jos) DB: Oprişan, *Folclor literar iljovean*, p. 228; 1 variantă dubioasă „singulară de inedită nu numai pentru Ilfov, ci pentru întreaga bibliografie a paparudelor"?!

Poiana (de Sus) DB: Haşdeu IV, 180, T. Sebeşan, VII 1885.

Poiana (de Sus) GJ: Haşdeu, V, 387, V. Pretorianu, 25 IV 1885.

Toiana Mare DJ: Haşdeu, V, 390 v, P. Chiriţescu, S. Naiculescu [1885]; AFC 152, p. 4 – 5, descrierea ritualului, 1 variantă, cui. Sterie C. Enuică, 28 VIII 1931; v. Cuceu 1980, p. 676.

Poienile (Opăriți) PH: AICED i 5695, descriere, fragm. de text, cui. Emilia Comişel, 1940; AICED fgr. 8491 b; variantă, inf. Joița Mitică, cui. Emilia Comişel, 1940.

Poieniţa Tomii HD: AICED i 15152; atestarea obiceiului, fără inf., cui. E. Comişel, 1954; AICED i 16729; descrierea ritualului. 1 variantă, inf. Mircea Domnica, 59 a, 1954.

Pojaru (de Sus) GJ: Densuşianu 4555, 160 v, inf. moş Lupu Dugheanu, cui. C. Serbulescu, 1 III 1896.

Perierii IS: AFMB Chestionar 878: sumară descriere a ritualului.
1 variantă.
Perieni VS: Haşdeu XV, 413, v, Gr. Perianu, 3 VIII 1885; Densuşianu
4560, 442 v, G. Popescu, 20 IX 1896; AFMB Chestionar
878 – 880: atestarea ritualului, fragment de text.
Perieţi IL: Haşdeu VII, 341, At. Stoenescu, 1885; AFC 1095, p. 1; atestarea obiceiului, cui. Paula Andrei [1940].
Perişani VI, Cruceană, 1981, p. 20 – 21; descrierea ritualului într-un grup de sate din Loviştea.
Pescari CS: AICED mg 3031 ÎI u, 1 variantă.
Peşteana Jiu GJ: AICED, mg. 1514 R n, inf. Pârvu Alexandru.
12 a, 1958, M. Pop.
Peştişani GJ: ALR 836/34; succintă descriere şi 1 variantă, inf.
Paraschiva Matei Soşoi, 46 a, 15 VI 1933; Petrovici, *Texte*, p. 274.
Pietroasa Mică BZ: Haşdeu II, 170, A. Nestor, 2 V 1885.
Petrovaselo TM: Bartók *RFM* ÎI 710, III 544; 1 var., f. inf.
XII 1913.
Pieleşti DJ: Haşdeu, V, 359, C. Vulcănescu, 8 V 1885.
Pietroiu Borcea = înglobat în Bor cea CL.
Pietrosita DB: Haşdeu IV, 162, T.M. Vlaingioiu şi D. Negoescu.
25 XI 1884.
Piscu DJ: Haşdeu, V, 369 v, N. Poppescu, 30 IV 1885.
Piscu GL: Haşdeu III, 373, N. Ţărcuş, 1885; Densuşianu 4558.
87 v, N. Ţărcuş, 18 V 1896; AICED i 28150; sumară descriere, inf. I. Năstase, 44 a, 28 IX 1968.
Piua Petrii IL: ALR 704/39, scurtă descriere şi 1 variantă, inf.
Sultana G. Nicoară, 57 a, 16 IX 1933, Petrovici, *Texte*, p. 236.
Pâhneşti VS: AFMB Chestionar 878 – 879; descrierea ritualului paparudei.
Pârscov BZ: Grigorescu, *Paparuda*, 1932, p. 7, 1 variantă, culeasă de un elev, fără detalii.
Pârvu-Roşu AG: Densuşianu 4556, 118 – 118 v, M. Ghiţulescu.
5 I 1897.

Plavişevita MH: AICED 3470 I n, inf. Floarea Rozalia, 64 a, 4. VIII 1968, E.D.

Plătăreşti CL: AICED fgr. 7887 b; 1 variantă, inf. Lina Nic. Bărbieru, cui. T. Alexandru, 1939; AICED Disc 1277 ÎI d. 1 variantă, inf. Lina N. Bărbieru, cui. T. Alexandru.

Pleniţa DJ: Haşdeu V, 377, M.P. Ciocâlteu, N. Potârca, Elena Corcoveanu [1885]; AMET 97, p. 7; descriere şi 1 variantă, cui. Silvia Nicolau.

60

Rasoviţa GJ: AICED fgr 8141 e; o variantă, inf. Popescu Polina, cui. T. Alexandru, 1940.

Răcăşdia (şi jur) CS: Novacovici, *Colecţiune*, 1920, p. 170 – 172, descriere amplă, 1 variantă.

Răchita DJ: Densuşianu 4555, 97 – 97 v, C.C. Rocsoreanu, 22 V 1896.

Răcoasa VR: Haşdeu XI, 519, [1885].

Rădăeşti VS: Haşdeu XV, 485 v, Gr. Mastacanu, 6 V 1885.

Rădeni IS: Haşdeu, VIII, 156, St. Ursachi, [1885].

Rădeşti AR: Oarcea, *Poezii*, 1972, p. 39, o variantă de la Rada Adrian, 53 a, cu evident intervenţii ale culegătorului.

Rădeşti OT: Haşdeu XI, 125 v, I. Theodorianu, 21 I 1885.

Războieni TL: AICED i 7901; atestarea ritualului practicat de ţiganii cudaci, inf. Constantin Ioana, cui. E. Comişel, 1940.

Recea AG: *Folclor poetic din Argeş*, p. 105; o variantă culeasă de Maria Catrina, de la Cerşanu Safta, 84 a, 1972.

Recea-Horezu VI: Haşdeu XVI 15 v, Ioachim. Iliescu, 20 VI 1885, Haşdeu XVI, 25, I. Stănescu, 1 X 1885.

Rediu GL: AFMB Chestionar 878 – 879: Ritualul udării reciproce la dată fixă.

Repedea VR: AFMB Chestionar 878: ritualul udării reciproce la dată fixă.

Reviga IL: Haşdeu VII, 460 v – 461, C. Alexandrescu.

Râjleţu-Govora AG: Haşdeu XI, 134 v, D. Bălan 27 I 1885.

Râjleţu Vieroşiu AG: = Siliştea AG.

Rânceni VS: AFMB Chestionar 878 – 879, descrierea ritualului,

fragm. de text.

Rândunica (Congazu) TL: Haşdeu XIV, 497 v, D. Niţescu, 16 VIII 1885.

Râşniţa VS: AFMB Chestionar 878 – 879 descrierea ritualului.

Rocşoreni MH: Roman, *Monografie*, p. 43, 1 variantă, f. inf. 1970.

Rogojeni (Chirilesti) GL: Haşdeu III, 119 v, Theodor Dobrea. 6 VI 1885.

Roit BH: Mârza, *Folclor* 1974, p. 94 – 95, 1 variantă culeasă în sept. 1968, inf. Fărăgău Maria 9 ani, [cu melodie].

Românu' BR: Densuşianu 4556, 296 v, T. Rădulescu, 22 X 1896.

Românești IS: Haşdeu VIII, 144 v, I. Poppa 20 IV 1885.

Roşcani IS: Densuşianu 4559, 435 v, V. Sevastian [1896].

Roşia de Amaradia (pl. Câlnicu) GL: Densuşianu 4555, 170 v. V. Ideanu, 8 III 1896.

Roşiesti VS: Haşdeu VI, 200 – 201, Gavril Ioneu, 26 IV 1885.

Roşiori BR: Densuşianu 4556, 301, Al. Brătescu, 17 XI 1896. 63

Pojogi-Cerna (Pojogi) VI: Densuşianu 4555, 401 – 401 v, Const… Preotescu, 30 VI 1896.

Policioni BZ: Densuşianu 4556, 458 – 459, G. Boierescu, 1IV 1896…

Ponoarele (Călugări) BH: Teaha, *Graiul*, p. 178; 1 variantă culeasă de la Luca Ileana, 25 ani, 25 ian – 10 febr. 1955, în notare dialectală, cu o descriere amănunţită a ritualului…

Popeşti IS: HaşdeU VIII, 102, N.A. Petrice nu, [1885].

Popeşti IS: Densuşianu 4559, 420 – 420 v, Petru Potnârleanu. [1896].

Popeşti VI: Densuşianu 4555, 407, N. Lăstur [canu], [1896].

Poroschia TR: AICFD i 22294; atestarea ritualului, 1 inf., 22 VI 1960, cal. E. Comişel; AICED mg. 4100 m, 1 variantă, cui… Emilia Cornişa

Poseşti PH: AICD i 5699; descrierea ritualului, inf. Sorescu Maria, cui. E-Dragnea, 1941.

Potcoava OT: Haşdeu XI, 118, Ioan Angelescu 24 V 1885.

Priboieni AG: Cruceană, 1981, p. 24; o variantă inf. Manole Priboianu

81 a. 1976, informaţii generale despre o obicei „din zona de câmple

Priponeşti GI: AFMB Chestionar 878: ritualul paparudei şi fragment de te.

Prisăcani IS: Densuşianu 4559, 431[1896]; AFMB mg. 463 1 11: deser., ritual*» fragm. de texte, inf. Gavril N. Natalia, 74 a (originară din Grozeşti IS), cui. Lucia Berdan, Lucia Cireş.

Prislov TL PV AllED fgr 8572 b-o; 2 variante, inf. Serghei Miţa „cui. Emilia Comişel, 16 VI 1940.

Prodăneşti GL: Haşdeu III, 379, V. Dănilăscu, 31 VII 1885.

Proviţa-de-Jos PH: Haşdeu XI, 391, P. Gheorghescu, [1885].

Prune t (Adunaţii de Geormane) D J: Haşdeu V, 6, C. Ionescu, [18851.

Prunişor MH: Haşdeu IX, 75, v, G. Marianu, 1884.

Puieşti VS: Densuşianu 4560, 458, George Năstăsescu, 25 IX 1896.

Punct'iseni VS: AFMB Chestionar 878 – 879 descrierea ritualului.

1 motiv din textul ritual.

Pupezeni GL: AFMB Chestionar 876/878 – 880 ritualul paparudei contaminat cu caloianul, fragm. de variantă.

Raciu DB: Haşdeu IV, 206 v, Stan Negoescu, 18 X 1885.

Racoviţă GJ: Haşdeu XVI, 25, I. Stănescu, IX 1885.

Racoviţă (pl. loviştea) VI: Densuşianu 4556, 139 – 139 v, G. Popescu, 23 V 1896; Cruceană, 1981, p. 20 – 21 descrierea ritualului într-un grup de sate din Loviştea.

Rasova CT: Haşdeu II, 302 v, C. Maldăr eseu, 30 VI 1885.

Rasova GJ: AllED fgr. 8058 e; 1 variantă, inf. Udriştioiu Ilinca. cui. „Emilia Comişel, 1939.

62

Sasca Română CS: AICED i 26218, o variantă, inf. Sârbu Rachila.

16 a, cui. L. Georgescu, 29 VI 1985; AICED i 26219, o variantă, inf. Tepencu Maia (bunica), Bendes Letiţia, 10

ani, cui. L. Georgescu, 29 VI 1985.

Satu-Nou CT: Haşdeu II, 313, Gh. Ştefănescu, 26 VI 1885.

Sacele (satele mărginaşe) BV: Marian, 1901, p. 316; descrierea ritualului şi 1 variantă, cern. de Domeţiu Dogariu.

Săcelu GJ: Magherescu, *Monografia*, p. 26 – 27, o variantă, f. Inf., 1971.

Sălceni VS: Densuşianu 4560, 466 v, Toma Spătaru, 30 VIII 1896.

Sălciile PH: AFC 367, 19 – 20, descrierea ritualului, 1 variantă, inf. Dumitru Maria, cui. Valeriu Alex. Popa, mai 1932 [informatoarea din Bărbuleşti IL]; v. Cuceu 1980 p. 676 – 677.

Sălcioara DB = Beşteloaia DB.

Sălişte a (Râjletu-Vieroşi) AG: Densuşianu 4557, 186 v – 187. I. Vieroşânu, 15 V 1896.

Săruleşti, BZ: Haşdeu, II, 197, Ctin Stănescu, 15 ÎI 1885.

Săuleşti GJ: Densuşianu 4555, 187 v. I. Nucleanu, 28 ÎI 1896.

Săvârşin AR: Bartók *RFM* ÎI 711, III 544; 1 var. inf. Mărcinaş Mărioară şi Olar Veta (fete), VII 1917.

Scăeni PH: Haşdeu XI, 402 v, D. Mihăilescu, 30 IV 1885.

Scăeşti DJ: Haşdeu V, 409 v, I. Săndulescu, [1885].

Scheiu AG: Densuşianu 4556, 155, Ioan-Sinescu, I 1896.

Schela GL: ASFUI mg 286 r 163 – 195: descrierea ritualului, inf. Manoilă Marioara, 87 e, cui. Cătălin Enuică.

Schitu Goleşti AG: Haşdeu IX, 377, N. Anastasescu, 28 V 1885.

Schitu Duca IS: AFMB Chestionar 878: atestarea ritualului *papaluda* (la Slobozia), fragment de text.

Seorţaru Nou BR: Densuşianu 4556, 329 v, S.M. Rădulescu. 24 V 1896.

Scorţeni BC: Densuşianu 4558, 23, Th. Demetrescu, 2 VII 1896.

Scundu VI: AICED i 24679: amplă descriere a ritualului, 1 variantă, inf. Mateescu Gheorghe 12 a, cui. Vasile Nicolescu. 11 IX 1961; AICED i 24680, descriere superficială, inf. Nistor I. Vasile, 38 a, cui. Monica Brătulescu, 1961; AICED mg. 1968 1, 1 variantă.

Seaca de Câmp DJ: Haşdeu, V, 423, Oprea Băleanu, [1885].

Seaca de Pădure DJ: Haşdeu V, 431, I. Vasilescu, 24 IV 1885.

Secăşeni CS: ALR 29/28, inf. Mergerine Stoicu, 58 a, 1 VII 1932;

Petrovici, *Texte*, p. 28 [Atestarea obiceiului, text sârbesc şi românesc].

Secăşeni (Secaş, lângă Oraviţa) CS: Marian, 1901, p. 317 – 318, corn. de Valentin Dioniu, descrierea ritualului şi 2 variante.

65

Rucăr AG: AICED i 4723: descrierea ritualului, inf. Pitea Floarea.

cui. E. Comişel; AICED fgr. 8720 b; 1 variantă, ac. inf., cui. Emilia Comişel, 27 VII 1940.

Rudăria (azi Eftimie Murgu) CS: AICED i 1809; descrierea ritualului.

2 variante, inf. Dancea Ion, cui. Emilia Comişel, 17 IV

1940; AICED fgr. 4336 a; 1 variantă, inf. Dancea Ion, cui.

Emilia Comişel, 17 IV 1940; AICED i 26201; 1 variantă „inf. Mate Iacob 62 a, cui. Gh. Ciobanu, L. Georgescu, 4 VII

1965; AICED mg. 2823 ÎI f., 1 variantă, inf. Matei Iacob

64 a, Popovici Minai (Baba), cui-Gh. Ciobanu, L. Georgescu.

4 VII 1965; AICED i 27915; 1 variantă, inf. Dragotă Veroavia

29 a, cui. Eugenia Cohn Cernea.

Rugetu (Fometeşti) VI: Haşdeu XVI, 25, I. Stănescu, 1 X 1885.

Rugi GJ: AFC ’1471, p. 80, atestarea ritualului, 1 variantă inf.

Grigore N. Sichutiu 47 a., cui. Victor Oprişiu, 1937, v. Cuceu

1980, p. 683.

Ruginoasa IS: AFMB Chestionar 878 – 879; ritualul paparudei contaminat cu ritualul îngropării păpuşii, fragm. de text…

Ruja ZB: AICED fgr. 8923 b; o variantă, inf. Pădure Ana, cui-l. Cocşiu, 16 VI 1940.

Runcu DB: Haşdeu IV, 229, 6, Secăreanu, 15 VII 1885 [răspuns identic cu cel din Pietrosita].

Runcu GJ: AICED fgr. 2702 a; 1 variantă, inf. Chirculescu Gh.

18 a, Breazu Dumitru, 13 a, Chirculescu Maria 14 a, Stânconiu

Nicolae 12 a, cui. C. Brăiloiu, 25 VIII 1930; Bernea.

Poezii populare 1976, p. 139 – 140, 1 variantă, amplă descriere a ritualului, inf. M.N. Rostogolea 19 a, Dumitru

Zugravu 26 a; cui. E. Bernea. august 1930.

Runcu Nou HD: AICED i 17969, o variantă a „cruciuliţei” şi descrierea ritualului, inf. Lăscuş Valeria, cui. O. Bârlea, 1957.

Ruptura MH: Densuşianu 4555, 271 v, G. Giurumescu [1896].

Rusăneştii (de Jos) OT: Haşdeu XII, 263 v. Florea Popescu. 8 V 1885.

Rusca VS: AFMB Chestionar 878 – 880: descrierea ritualului fragment de text.

Ruşeţu BZ: Haşdeu I, 264, înv. comunei, [1885].

Salcia DJ: Haşdeu V, 401, D. Georgescu [1885].

Saraiu CT: Densuşianu 4553, 267 v – 268, I. Constantinescu. 7 III 1896.

Sanghiol TL: Haşdeu XIV, 427 – 427 v, A. Popov.

Sasca Montană CS: AICED: 26218, o variantă, inf. Sârbu Rachila 16 a, cui. L. Georgescu, 29 VI 1965.

Sârbi BC: AFMB Chestionar 878 – 879; atestarea ritualului.

Sârbova TM: Ursu, *Monografie*, 1939, 2 variante culese în 1938: I de la Sotomia Dragi şi ţigancă, 70 a; ÎI de la Giurgie Chevereşan 54 a.

Sârca IS: Haşdeu VIII (2), 201 v, înv. Mâncas, 30 IV 1885.

Slănic AG: Haşdeu IX, 408 v, G. Bădescu, 22 VIII 1885.

Slătioara VI: Haşdeu VI, 25, I. Stănescu, 1 X 1885.

Slăviteşti (Slăveşti?) VI: Densuşianu 4555, 421 v, M. Ştefănescu [1896].

Slobozia AG: Haşdeu I, *9*, D. Receanu, 28 I 1885.

Slobozia-Conachi GL: Haşdeu, III, 403, V.I. Popa, 13 VIII 1885; Densuşianu 4558, 100, [1896].

Slobozia IL: Haşdeu VII, 477 v, I. Ionescu, 27X1 1884.

Slobozia Mihălceni VR: Densuşianu 4558, 449 v [1896].

Slobozia-Moară DB: Haşdeu IV, 314, V. Constantinescu, 7 VI 1885.

Smârdan GL: AFMB Chestionar 878 – 879: sumară descriere a ritualului şi fragm. de text.

Smulţi GL: Haşdeu III, 410 v, T. Sirieanu, 16X1 1884; Haşdeu

III 418 v, D. Râpă [Copiază pe primul]; Densuşianu 4558.
95, C.I. Patriciu, 1 III 1896.
Snagov IF: AICED i 19366; descriere succintă a ritualului şi fragm. de variantă.
Socetu TR: Haşdeu XIV/213, I. Mirea, 5V 1885; Densuşianu
4557, 524, I. Panaitescu, 23 V 1896.
Solovăstru MS: AFC mg. 1222 K, 1 variantă: inf. Serbănuţ
Ioana 50 a + grup, 11 XI 1965, N. Bot.
Somova TL: Haşdeu XIV, 448, St. Voinea, 1885; ALR 682/55, ampla descriere, 1 variantă, inf. Catrina Culea Tătaru.
60 a; 26 VIII 1935; Petrovici, *Texte*, p. 229.
Soroceni BT: AFMB Chestionar 878: vagă atestare a ritualului.
Spătaru (Spătărei?) TR: Haşdeu, XIV 227 v – 228, E. Anghelescu.
12 V 1885; Densuşianu 4557, 544, E. Anghelescu.
24 V 1896.
Spineni OT: Haşdeu XI, 206 v, Gh. Stănescu, 31 I 1885; Densuşianu
4557, 155 v, G. Stănescu, 1 IV 1896; Nijloveanu.
Poezii populare, p. 645, 1 variantă, inf. Cocoş Liţă 50 a.
3 clase, 1957.
Spinu VI: Cruceană, 1981, p. 20 – 21; descrierea ritualului într-un grup de sate din Loviştea.
Starchiojd PH: Densuşianu 4557, 325, C. Poppescu, 31 VII 1896.
Stanţa Piatra TR: Densuşianu 4557, 505 v – 506, Al. Penescu.
29 V 1896.
67
Secu D J: AFC 1008, p. 12 descrierea ritualului, 1 variantă, inf.
Nicolae Roşca 43 a, cui. Alexie Ciobotea, 25 IX 1939; v.
Cuceu 1980, p. 680.
Secui DJ: Haşdeu V, 438, M. Ionnescu [1885].
Segarcea Vale TR.
Seimenii Mari CT: Densuşianu 4553, 260, Dimitric Bozoleanu
[1896].
Semlac AR: AFC 1020, p. 13, descrierea ritualului, cui. T. Paşcolovici.

1939 – 1940.

Serdanu DB: Haşdeu IV, 291 v, A. Iliescu, 6X 1885.

Sicele BV (?): ALR 182/15; atestarea obiceiului, terminologie populară, cui. E. Petrovici.

Siliştea Crucii DJ: Haşdeu V 442 v, N. Greblescu, 30 IV 1885.

Siliştea (Nazâru) BR: Haşdeu I, 254 v, Mocanu, 27 IV 1885; Densuşianu 4556, 290 v, N. Popescu, 30 III 1896.

Siliştea (Taspunar) CT: Densuşianu 4553, 273, inf. Stoica Bilic. 59 ani, cui. I.D. Chicanî, 1 III 1896.

Sineşti IS: Densuşianu 4559, 446 – 446 v, Dimitriu [1896].

Sipeni Tutcani VS: Densuşianu, 4558 110 v, P.I. Băgulescu. 15 VII 1896.

Şiretei IS: AFMB Chestionar 987: vagă atestare a ritualului.

Sita Buzăului CV: AICED i 17057, inf. Elena Bularca-Stroe 71 a. 1956.

Silitelec BH: AFC 674, p. 34 – 35, descrierea ritualului, 1 variantă, inf. „Din popor", cui. Lazăr Onchiş, 7 IX 1934; v. Cuceu 1980, p. 681; AICED mg. 4017 I b, l variantă inf. Vlădică Maria, 34 a, Jurcă Maria, 55 a, cui. M. Kahane, L. Georgescu. IX 1971; AICED mg. 4018 ÎI m, 1 variantă, inf. Faur Ileana, 34 a, cui. M. Kahane, L. Georgescu, 2X 1971; AICED mg 4018 ÎI n, 1 variantă, inf. Faur Ioan, 36 a, cui. M. Kahane, L. Georgescu, 2 X 1 9 7 1; Mârza, *Folclor* 1974, p. 98 – 99, 1 variantă, inf. Jurcă Maria, 49 a, cui. T. Mârza, februarie 1966.

Sâmbăta Nouă TL: AICED i 7922; atestarea obiceiului, cui. E. Comişel, 1940.

Sânmihaiu Român TM: Ghei man, *Meteorologie populară*, p. 110, informaţie comunicată de V. Ardeleanu V. şi Tr. Gherman.

Ploaia în credinţele populare în „Comoara satelor" II (1924), nr. 2, p. 25.

Sânmihaiu (Sveti Mihajlo) RSFJ: ALR; atestarea ritualului şi 1 variantă, inf. Piersa Sfiera, 52 a, 5 IX 1937; Petrovici. *Texte*, p. 16.

Sântana AR = v. Comlăuş AR.

Sudrigiu BH: AFC 679, p. 1 – 2, descriere şi 1 variantă, [cu o fotografie a Dodolei din Pietroasa BH], cui. Tom a Mărăscu.

1933 – iunie 1934 v, Cuceu 1980, p. 681 – 682.

Suhaia TR: Densuşianu 4557, 534 v, M. Bunescu, 3 VI 1896.

Suharău BT: Densuşianu 4559, 173, Gh. Curlung, 2 I I I 1896.

Surdila Găiseanca BR: Densuşianu 4556, 312, Fi. Miulescu. 7 I I I 1896.

Surdila-Greci BR: Haşdeu I, 316 v, [1885]. Densuşianu 4556. 319 – 319 v, 24 X 1896.

Şuteşti VI: Haşdeu XVI, 31 v, M. Sacerdoţeanu, [1885].

Şendreni GL: Densuşianu 4558, 50 v, G. Al. Murgeanu, [1896].

Şicula AR: AFC 990, p. 15 – 17; descrierea ritualului, 1 variantă cu motive neautentice, cui. Avram Borcuţia-Cercel, 1939, v. Cuceu 1980, p. 681.

Şimileasca BZ: Densuşianu 4556, 507 v, S. Voiculescu, 1 V 1896.

Şimnicu DJ: Haşdeu V 449, I. Ionnescu, 24 IV 1885.

Şipote I S: Haşdeu VIII (2), 195, G. Gorescu, 9 V 1885.

Şirineasa VI: Densuşianu 4555, 416, C. Miulescu, 6 VII 1896.

Şişeştii (de Jos) MH: Haşdeu, IX, 116 v – 117, C. Ionescu 28 XII 1885; Densuşianu 4555, 275 v, inf. Popescu Iordache 75 a. Roventa Maria, 62 a, Mateică Meilă 40 a., cui. I. Trandafirescu. 30 I I I 1896.

Şivita GL: Haşdeu, III, 389, v I. Prodănescu, 1 V 1885.

Şoimi BH: AICED, Mg 4010 Rg inf. Tripe Ioan, a Josî, 48 a. Tripe Ioan a Deluţi, 48 a, 1971, M. Kahane, L. Georgescu.

Şopotu Nou CS: Petrovici, *Folklor* 1935, p. 138 – 139, 1 variantă de la Păuna Râncu, 50 a, cu o scurtă descriere a ritualului.

Ştefăneşti I F: ALR 769/57; atestare şi 1 variantă, inf. Paraskiva Gligori Ştefan, 70 a, 7 IX 1935; Petrovici, *Texte*, p. 248.

Ştefăneşti VI: Bălăşel, *Versuri*, I, p. 92 – 94; 2 variante din Ştefăneşti „Culese personal"; Reprod: *Flori alese*, 124 – 126, text 50.

Ştirbeşti VI: AFC 691, p. 19 – 20; sumară descriere, 1 variantă, cui. Marin D. Niţu, 5 XII 1934; v. Cuceu 1980, p. 679.

Şuica OT: Densuşianu 4557, 171 v, B. Rădulescu [1896]; Forţofoiu.

Botanică poporană, 1899, p. 46, 1 variantă, culeasă de
Balaci Mateescu, ampla descriere a ritualului. Reprod:
Marian 1901, p. 309.

Şuncuiuş BH: AFC 1578, p. 5; atestarea obiceiului, 1 variantă fragmentară, inf. Bunea Petru, 76 a, cui. Gligor Bota, v. Cuceu.
1980, p. 682.

Şuteşti BR: Haşdeu I, 334 v, C.D. Păsculescu 1 I 1885.

Talpa-Ogrăzile TR: Densuşianu 4557, 641, Stoicescu [1896].
69

Stăncuta Stanca BR: Haşdeu I, 303, I. Păişescu 31 XII 1884.

Stăneşt-i VI: Densuşianu 4555, 413, D. Rădulescu, 30 VII 1896.

Stejar u (Bălţaţi) TR: Haşdeu XIV, 11, a I. Panaitescu, 30 IV 1885.

Stejarii (Pribegi) IL: Haşdeu VII, 427 v, Alexandru Bărbulescu.
1 III – 1 VI 1885.

Stejarişul (Prostea) ZB: Gherman, *Meteorologie populară*, p. 106
107, informatic comunicată de Ion Serban.

Stâlpeni AG: Haşdeu IX, 417 v, C. Diaconescu, VI 1885.

Stâlpu BZ: Haşdeu II, 208, I. Theodorescu, 28 IV 1885; Densuşianu
4556, 536 – 536 v, I. Theodorescu, 12 V 1896.

Stânca I S: Haşdeu, VII (2), 208 v, Gr. Bantaş [1885].

Stâncăşeni VS: AFMB Chestionar 878 – 879: sumare date despre ritualul contemporan al îngropării păpuşii şi udării copiilor participanţi = paparudă.

Stoileşti VI: AICED i 640, descrierea ritualului, inf. Cătrina Ion, cui. Em. Dragnea, 1941.

Stoişeşti VS: Haşdeu VI 222 v, f. referent, 1885.

Stolojani GJ: fgr. 7900 b, 1 variantă, inf. Ciorbotea Elizabeta, cui. Emilia Comişel, 1939.

Strachina-Ţăndărci IL: AICED 4149 I e, inf. Leonora Barbu.
30 a, ’25 IV 1972, G. Suliţeanu; (o altă variantă de la Mezarache Fiinţa, 30 a).

Straja RSFJ: [Alexici] *Păpărugă*, *rugă*, în „Poporul” I (1894), nr.

9, p. 8, nesemnată, nedatată. Varianta e reluată în aceeaşi revistă, „Poporul" V (1898), nr. 44, p. 701 – 702, localizată Străje – corn. Timiş, auzită din ţigance, cu o descriere sumară, în notare dialectală. Inclusă apoi în voi.

Texte din literatura poporană I, Budapesta, 1899, p. 198 – 199. Reprod. Marian, Texte 1901, p. 321; *Flori alese* 1967, p. 121 – 122.

Strehaia MH: ALR 848/36; descrierea ritualului şi 1 variantă, inf. Saveta Ion Vedan, 69 a, 27 VI 1933; Petrovici, *Texte*, p. 281.

Stretea HD: AFC 1041, p. 3 – 4, descriere sumară, 1 variantă, inf. Saveta Curni, 48 a, cui. George Niculă, 1940, v. Cuceu

1980, p. 681.

Stroeşti AG: Robea, *Folclorul poetic*, p. 102 – 103, 3 variante:

prima de la Maria Gh. Zovoianu, 64 a, 3 IV 1969; a doua de la Lucica Horuca, 13 a, 10 VI 1969; a treia de la Paraschiva

Uţa, 74 a, 10 VI 1969.

Sudiţi IL: *Cântece de pe Ialomiţa*, 1971, p. 40; 1 var. inf., Iordache Ioana.

68

Topraisar CT: ALR 987/54; descrierea ritualului şi 1 variantă, inf. Eugenia I. Georgescu, 23 a, 20 VIII 1935; Petrovici.

Texte, p. 315.

Toracul Mare RSFJ: Viciu – *Datini poporane*. *Papăruge*, 1898, p. 216 – 217, 1 variantă neautentică, descrierea obiceiului interesantă, datele culese de Virg. Secoşan, student.

Torceşti GL: Haşdeu XIII 486 v, G. Rarinca, 19 IV 1885; Densuşianu

4560, 330 – 330 v, înv. Mironescu, 28 III 1896;

AFMB Chestionar 878 – 879; descrierea ritualului paparudei.

Trestieni GR: Oprişan, *Folclor literar iljovean*, 1971, p. 227 – 228;

1 variantă dubioasă, fără dată, fără inform., fără menţiunea originii, descriere nesemnificativă a obiceiului în Trestieni şi Găiseni.

Trivalea Moşteni (Tălpeni-Netoţii de Jos) TR: Densuşianu 4557

458 v, Şt. Georgescu, 27 V 1896.

Troianu (BeHtori) TR: Densuşianu 4557, 385, N. Pritescu 10 VI

1896.

Tudor Vladimirescu GL: AFMB Chestionar 878: atestarea ritualului a treia joi după Paşti.

Tufeni TR: Haşdeu XIV, 254, I. Popescu, 25 I 1885.

Tulcea TL: AFC 1243, p. 598; 1 variantă, inf. Serghei Ion, 41 a, cui. T. Găluşcă, 1939 – 1940.

Tulucești GL: Haşdeu I I I, 466, GH. C. Ioachim 30 V 1885 (Cotuna

Odaia); AFMB mg 379 I, 22: ritualul udării reciproce, deser.

paparudei propriu-zise, 1 variantă fragm. inf. Tănase V.

Dumitra, 66 a, cui. Ştefan Popa.

Turcenii (de Sus) GJ: Densuşianu 4555, 206 v, T.P. Tuculescu.

8 VIII 1896.

Turcineşti GJ: AFC 1471 p. 62, 63; descrierea ritualului, 2 variante, inf. Elisaveta Popescu, cui. Victor Oprişiu, 1937, v. Cuceu 1980, p. 682.

Turcoaia TL: Haşdeu XIV, 455, I. Plesnită, 5 VII 1885; Densuşianu.

4553, 356, C. Popescu-Măgureanu, I V 1896.

Turnu Măgurele TR: AICED mg. 2916 verde b., 2 variante.

Turtucaia-Durostor RPB: ALR 958/50, descriera ritualului şi

1 variantă, inf. Ioan M. Boţea, 48 a, 4 V 1935; Petrovici.

Texte, p. 311.

Tuzla-Cetatea Albă URSS: ALR, 666/44; scurtă descriere a ritualului, cui. Emil Petrovici.

Tuzla CT: ALR 990/38, atestarea ritualului practicat de bulgari, cu un fragment de text, cui. E. Petrovici.

Ţăndărei IL: Haşdeu VII, 510, înv. comunei, [1885].

71

Tăgădău AR: Mârza, *Folclor*, 1974, p. 100; 1 variantă culeasă în august 1965, inf. Dughi Lena, 45 a [cu melodie].

Tălpasu) DJ: Haşdeu V, 464, G. Popilian, C. Vladimirescu, C.

Poppescu, S. Vasilescu, 15 IV 1885.

Tălpigi GL: AFMB Chestionar, 878 – 879, ritualul udării reciproce a patra joi după Paşti.

Tătaru BR: Haşdeu I, 353, Albu Bujoescu, XII 1884; Densuşianu 4556, 344 v – 345, Ax. Stroescu, 24 IX 1896.

Tătărăstii de Sus TR: Densuşianu 4557, 556 – 556 v, Emanoil Popescu, 8 VI 1896.

Telegei-Orhei URSS: *Folclor din părţile Codrilor*, 1973, p. 143, 1 variantă de la Gâtlan Ecaterina, 24 a, cui. H.M. Băeşu. 1967.

Teleşti GJ: Densuşianu 4555, 202 – 202 v, D. Băldeanu, 3 VII 1896.

Teleormanu (Pielea) TR: Haşdeu XIV, 163, P. Christescu, 6 11 1885.

Tencănău DJ: Haşdeu V, 473 v, înv. comunei, [1885].

Teregova CS: Haşdeu XVIII, 285 v, I. Bombăcilă [1885]; AFC mg 1688 I a; atestarea ritualului, inf. Ioan Gh. 34 a, 19 III 186, 8, E. Petruţiu.

Tibiteu (Jupa) CS: AICED igr. 770 a; 2 variante (dictată şi înregistrată), inf. Cătălina Zgăbârdea, cui. C. Brăiloiu, 1935.

Timişoara TM: Haşdeu XVIII, 280 v. G. Trăila [1885].

Tincova CS: Haşdeu XVII, 290, Dionisie Popoviciu, 10 1 1885.

Tismana GJ: Densuşianu 4555, 217, D. Popescu, 11II 1896.

Titeşti VI: Cruceană, 1981, p. 20 – 21; descrierea ritualului într-un grup de sate din Loviştea.

Titu DB: Haşdeu IV, 322, Ioan Bădescu, IV 1885.

Tâmboeşti VN: Haşdeu XII, 230, C. Dimitrescu [1885].

Târgu Bujor GL: Haşdeu III, 454 v, P. Boureanu, 5 VI 1885.

Târnova CS: AICED i 20826 – 20827; descriere şi fragment de text, inf. Paica Maria, a lui Fus, 62 a, cui. N. Rădulescu.

Anca Sachelarie, 1959; AICED i 20831; 1 variantă şi succintă descriere, inf. Paica Maria, a lui Fus, 61 a, cui. M. Rahmil, 1959.

Tomşani PH: Densuşianu 4557, 354, Spiridon Ştefănescu 30 I I I 1896

Topalu CT: Haşdeu II, 320 v, C. Mihăilescu, [1885].

Topliceni (Zgârciţi) BZ: Haşdeu XII, 208, FI. Balaban, 22 II 1885; Densuşianu 4558, 486 v, D. Constantinescu, [1896].

Uzdin RSFJ: AFC 998, p. 6 descrierea ritualului, 1 variantă, cui. Silvia Milovan, 1939, v. Cuceu 1980, 682.

Vaideeni VI: Haşdeu XVI, 25, I. Stănescu, 1 X 1885.

Valchid ZB: AICED fgr. 9236 b, 1 var. mi, Cucea Cornelia, cui. Ilarion Cocişiu, 5 I 1941.

Valea Argovei CL: AICED, mg. 3005 Vi, inf. grup, 27 IV, 1966. N. Rădulescu.

Valeadeni CS: Densuşianu, 4554, 510 v, George Cătană, XII 1895.

Valea Cânepii BR: Densuşianu 4556, 365 v, G. Nestorescu, 27 IX 1896.

Valea Copcii MH: AFC 662, p. 16 – 17, descriere, 1 variantă, inf. Maria Munteanu, 45 a, cui. Iosif Dumitrescu-Bistriţa, 1934; V. Cuceu 1980, p. 679.

Valea îndărăt AG: AICED fgr. 8772 a; 1 variantă, inf. Stoica V. Vasilica, cui. C. Brăiloiu, 1940.

Valea lui Darie VS: AFMB Chestionar 878 – 879, descrierea sumară a ritualului.

Valea Lungă DB: ALR 762/75; succintă descriere a obiceiului şi 1 variantă, inf. Stanca Ion Ionică, 68 a.

Valea Mare (pl. Podgoria) AG: Haşdeu, IX, 456 v, [1885].

Valea Mare AR: Bartók *RFM* ÎI 710, III 544; 1 var., inf. Făinant Maria, 26 a; VII 1917.

Valea Mare CS: AFC 197; descrierea ritualului, 1 variantă, inf. Maria Laie, 34 ani, din Dulen, cui. Gheorghe Fată, 10 IX 1931, Cuceu 1980, 676.

Valea Mare DB: Haşdeu IX, 443, Georgiu B. Ţuţuianu, 30 V 1885.

Valea Mare VI: AICED fgr 4471 b, 1 variantă, inf. Maria Grecu. Elena Grecu, cui. C. Brăiloiu, 2 VIII 1986.

Valea Mărului (Puţeni) GL: Haşdeu XIII, 461, v, I. Ionescu. 11 IX 1885.

Valea Mică (Valea Rea) BC: Densuşianu 4558, 27, G. Agapi. 5 X 1896.

Valea Raţei BZ: Densuşianu 4558, 532, N. Râpeanu [1896].

Valea Semăn (îngl. Urlaţi) PH: AICED 5887; atestarea ritualului

practicat de ţigănci din Mizil, Apostolache „numai când e secetă”, inf. grup de copii, cui. E. Dragnea, 1949.

Vaşcău BH: Densuşianu 4554 ÎI 437 şi 454 v, Vasile Sala, 20 IV 1896; Sala, *Credinţe*, 1900, p. 55, 1 variantă şi descriere a ritualului „de la Beiuş şi Vaşcău”; Reprod. Marian 1901, p. 319 (cu diferenţe); Gherman *Ploaia*, 1924, p. 60 – 61.

Vata AG: Haşdeu XI, 236 – 236 v, Ctin Nestor, 10 ÎI 1885.

Vădastra OT: Densuşianu, 4555, 314, FI. Florescu, 23 ÎI 1896. 73

Tepeşti (Crăpăturile) VI: Haşdeu XVI, 6, Petru Dohom, 20 XII 1884.

Ţepu GL: Haşdeu XIII, 472 v, G.I. Peptenariu, 25 IV 1885.

Ţigăneşti GL: Haşdeu XIII, 483 v, C. Decusară 28 X 1884.

Ţiţeşti AG: Haşdeu IX, 430, I. Nicolescu [1885].

Ţoleşti SV: AFMC Chestionar 878: ritual împodobirii cu brazi a 3 – 4 fete, despletite, care strigă „vorbe pentru ploaie”.

Ţuţeani VS: Haşdeu III, 478 v, I. Ştefănescu, 31 V 1885.

Ţuţova IS: AFMB Chestionar 878: descrierea ritualului, fragm. de text.

Uda de Jos AG: Densuşianu 4556, 184 – 184 v, N. Nicolescu. 3 VI 1896.

Uda-Tătăruşi IS: AFC 851, p. 1, 34 – 35; descrierea ritualului. 2 variante, cui. Elena Gh. Stan, 1936, v. Cuceu, 1980, p. 680.

Umbrăreşti (Umbreşti) GL: Haşdeu 13, 497, V.I. Gâţulescu. 15 V 1885; Densuşianu 4560, 359 v, V.I. Gâţulescu, 15 IV 1896.

Ungureni BC: AFMB Chestionar, 878: paparuda = papură îngropată pentru ploaie.

Ungureni GL: Densuşianu 4560, 349, C. Decusară, 1 IV 1896.

Unirea (Osmanu) BR: Densuşianu 4556, 294 v, G. Stăncescu. [1896].

Unirea (Şocariciu) CL: Haşdeu VII, 491, P. Theodorescu, 1885.

Unirea (Risipiţi) DJ: Haşdeu, V, 396, I. Negreţu, [1885].

Urdarii (de Sus:) Densuşianu, 4555, 222, Iacob Pârvulescu, 10 IV 1896.

Urecheşti BC: AFMB Chestionar, 878, Paparude = udare reciprocă.

Urecheşti VR: Densuşianu 4558, 512 v, I. Dragomirescu/ VI 1896.

Urlueni AG: Densuşianu 4557, I. Mirea, 7 IV 1896.

Urluiu (Pârlita) TR: Haşdeu XIV, 179 v, N. Priţescu, 21 I 1885;

Densuşianu 4557, 496 v, Zamfir Barbu, 7 VI 1896.

Ursoaia OT: Ciucescu, Zamfir, *Poezii populare tradiţionale*, p. 566;

O variantă de la Stoian Ciucescu, nedatată; p. 566 – 568;

varianta a II-a, de la Dulcea Miu; p. 568: varianta a III-a de la Sterian Ciucescu; toate variantele cu intervenţii ale culegătorului, alături de formule autentice.

Uniş BH: AICED, Mg. 4011 Ve., inf. Cuciula Ion, 36 a, Teodor

Trânc, 32 a, M. Kahane, L. Georgescu, 1974.

Utvin TM: AICED i 26283; atestarea ritualului, inf. Brancu Aurel.

71 a, cui. A. Bucşan, 1965.

72

Vârciorog BH: AICED, mg. 4225 ÎI i, inf. Pop Eva, 1972, M.

Kahane, L. Georgescu.

Vârlezi GL: Haşdeu III, 490 v, Gh. Buruienescu, 15 ÎI 1885;

AFMB Chestionar 876/878: atestarea ritualului.

Vârtoapele de Sus TR: Densuşianu 4557, 597 – 597 v, Manolescu.

20 V 1896.

Vârtop DJ: Densuşianu 4555, 109, înv. D. Bârsănescu, 2 IV 1896.

Vlaici OT: Haşdeu XI, 261, I. Necşulescu, 30 V 1885.

Vâădeşti AG: Haşdeu IX, 485 v – 486, I. Vasulescu, 1 VII 1885.

Vlădeşti GL: Haşdeu III, 504 v, C. Sacanu, 6 VI 1885; AFMB

Chestionar 878 – 879: ritualul udării reciproce la îngroparea caloianului.

Voievoda TR: Haşdeu XIV, 216 v, I. Comănescu [1885]; Densuşianu

4557, 590 v, I. Comănescu, 7 IV 1896.

Voivozi (Chinez sau Chiniz) – corn. Simian BH: ALR 325/40,

descrierea ritualului 1 variantă, inf. Iuliana Halhos, 40 a.

9 VI 1934; Petrovici, Texte, p. 142 – 143.

Voineşti AG: Haşdeu IX, 499 v Iosif Aldoiu, 25 VI 1885.

Vrata MH: Densuşianu 4555, 278, G. Vlădescu, [1896].

Vulcez-Herepeia HD: Haşdeu XVII, 417 – 417 v, Augustin Degan 1 ÎI 1885.

Vultureşti VS: AFMB Chestionar 878: atestarea ritualului practicat în trecut, de ţigănci.

Zagon CV: AFC, mg. 114 e şi fm. 11972, 1 variantă, inf. Dănila Maria, 30 a, 8 V 1955, I.R. Nicola.

Zám HD: Densuşianu 4554 II, 279 v, Nicolae Russu, 13 XII 1896.

Zăbala CV: AFC, mg. 103/1 şi fm 11216, 11296, inf. Măriuca Pătulea Raveca, 93 ani, I.R. Nicola; variantă publicată în *Cue doruri*, 1969, p. 275.

Zăicoiu GJ: Haşdeu V, 464, G. Popilian, C. Vladimirescu, C. Poppescu S. Vasilescu, 15 VI 1885; Dumitraşcu *Datini şi credinţe* 1914, p. 343 – 144, 1 variantă, succintă descriere „Din Holăngeşti şi Zăiceni"; Reprod. Gherman, *Ploaia* 1924, p. 25.

Zărneşti AG: Cruceana 1981, p. 24; o variantă, inf. Dumitrescu Mihail, 64 a, 1939, descriere generală, fără detalii, în „Zona de câmpie".

Zărneşti-Câlnău BZ: Haşdeu II, 228 – 228 v, I. Stefanu, 29 IV 1885.

Zatreni VI: Densuşianu 4555, 430 v, I. Popescu, [1896].

Zăvoaia (Slujitorii Alboteşti?) BR: Haşdeu I, 271 v, I. Dan. [1885]; Haşdeu I 289, Şerbanu Ioniţă [1885].

75

Vălani AR: AFC 011848, descriere, 1 variantă, inf. Bercea Gheorghe 73 a, 21 VIII 1973, I. Cuceu.

Văleni Podgoria AG: Haşdeu IX 475 – 475 v, C. Nicolescu, I VII 1885.

Văleni – Dâmboviţa DB: Haşdeu IX, 467 v, I.N. Duculescu.

21 V 1885.
Vă tăşti GR: Vulpescu, *Irozii-Păfiuşih*, p. 109 – 113, i vas.
Vărbilău PH: AFC 1096, p. 2 – 3, descrierea ritualului, 1 fragm. de variantă, cui. Camelia Petrescu; v. Cuceu 1980, 680.
Vedea (Gura-Boului) AG: Haşdeu XI, 63 – 63 v, Ion Dragulescu. 28 I 1885; Densuşianu 4557, 116, Ion Dragulescu, 18 II 1896.
Vela D J: Haşdeu V, 485, N. Bârsănescu, 2V 1885.
Vetrişoaia VS: AFMB Chestionar 878 – 879, descrierea ritualului. 1 variantă.
Veştem ZB: Haşdeu XVII, 406 v, V. Petrişor şi Nicolau V. Popu. 3 11 1885; AICED mg. 3014 I ei, *2* variante, inf. Velţan Cornelia 68 a şi Velţan Suzana 9 a, 3 VI 1966.
Veţel HD: Haşdeu XVII, 417 – 417 v, Augustin Degan, I ÎI 1885.
Vidacut HR: AFC 181 p. 3; descrierea ritualului, 1 variantă, cui. Nicolae Humă 10 VIII 1931; v. Cuceu 1980, 676.
Vidra VR: AFMB Chestionar 878 – 879; atestarea ritualului udării reciproce, la dată fixă, în ziua de *Paparudă*.
Viile (Beilicu) CT: Haşdeu II, 246, N. Andriescu, 11 VII 1885; Densuşianu 4553, 121 v, N. Andriescu, 19 III 1896.
Viişoara TR: Haşdeu XIV, 286 v, C. Voiculescu, 1885.
Viisoara-Măruntei OT: Haşdeu XI, 248 v, Gh. Popescu, 3 1 – 23 X 1885.
Viişoara (Băsesti) VS: Haşdeu VI, 39, I, Ghibănescu, 13 V 1885.
Vlsag TM: Haşdeu XVIII, 310 v, Liviu Iancu, 1 III 1885.
Vişani BR: Densuşianu 4558, 521, C. Popescu. 2 VI 1896.
Viziru BR: Haşdeu, I, 390, I. Demetrescu, [1885]; Densuşianu 4556, 370 v – 371, G. Ionescu, 10 XI 1896.
Vizureşti – Hănţeşti GL: Haşdeu XIII, 510, Efr. Dămăceanu. 1885.
Vâlcele BC: AFC 852; descrierea obiceiului, inf. Ioan Ciobanu 52 a, Costache Cheptănaru, 73 a, cui. Constantin Pâslani. 1936 AFC 869, 47; aceleaşi date, inf. Gh. Iordache, cui. Constantin Pâslaru, 1936.
Vâlcele BZ: Densuşianu 4558, 515 – 515 v, P. Ionescu, V 1896.

Vâlsăneşti AG: Bălăşel *Versuri* I, p. 95, 1 var. corn. de G. Florescu, înv. comuna Văhăneşti (sic!) jud. Argeş.

Vânju-Mare MH: Haşdeu IX, 129 v, R. Mihăileanu, 2 V 1885.

74

DESCRIEREA RITUALULUI

NUMELE OBICEIULUI, PURTĂTORULUI MĂŞTII VERZI ŞI SĂRBĂTORII

Obiceiul pe care încercăm să-l descriem tipologic este cunoscut îsub mai multe denumiri, egale, desigur, în importanţă, a căror răspândire în spaţiu, cunoscută în detalii, poate contribui la adâncirea cunoaşterii evoluţiei lui. Înregistrând pe rând termenii cu ariile de difuziune, distingem cu exactitate şi zonele în care obiceiul a. fost atestat, în forme tipologic distincte, căci terminologia populară bine studiată prezintă un interes major.

Termenul *papalugâjpăpâlugă* (pl. *papalugiptâpâlugi*), cel mai vechi, denumind, ca şi cei următori, atât ritualul cât şi actantul principal al acestuia, purtătorul sau purtătoarea măştii verzi, prezent la Cantemir, Sulzer, Săulescu, Teodor Stefanelli, are o răspândire suficient de largă până astăzi, deşi cel de *paparudă*

I-a luat treptat locul în vetre unde. el domina altă dată. Această arie se întinde peste sudul Transilvaniei şi al Moldovei, dar în

Transilvania urcă. mai mult spre nordj Beia BV, Vidacut HR. Ibăneşti Pădure MS, Ibăneşti MS, Hodac MS, Caşva MS, Jabenita MS, Comori MS, Beica MS, Ciceu-Corabia BN, Bruiu ZB, Floxeşti ZB, Ruja ZB, Valchid ZB, Mohu ZB, Vestem ZB, Zlagna ZB, Biertan ZB, Bazna ZB, Stejarişul (Prostea) ZB, Veţel HD. Herepeia HD, Căoniu HD, Berleşti-i de Sus BR, Bereşti GL. Nicoreşti GL, Prodăneşti GL, Bogdănita VS, Mălăieşti VS, Blăgeşti VS, Roşieşti VS, Bogdana VS, Lupeşti VS, Stoişeşti VS. Dodeşti VS, Grumezoaia VS, Bârlăleşti VS, Hurdugi VS, Ţuţeani VS, Vlădeşti VS, Găgeşti VS, Viisoara (Basesti) VS, Bogdăneşti VS, Deleni VS, Bărăşt-i VS, Mirc eşti VS, Ipatele VS, Ivăneşti VS, Dragomireşti VS, Iepureni VS, Ibăneşti VS, Odaia Bursucani VS, Perieni VS, Laza VS, Râşniţa VS, Roşieşti VS, Balcani BC. Frumoasa BC, Miclăuşeni IS, Hălăuceşti IS, Stânca IS, Roşcani

IS, Mogoşeşti IS, Coropceni IS, Movileni Larga IS, Ţipileşti IS. Chişcăreni IS, Capu' Rediului (Copou) IS, Cucuteni IS, Găureni IS, Hodora IS, Miroslava IS, Moreni IS, Românești IS, Şipote 7 – ni VI-Hasdeu XVI, 55 v, D. Nissipescu, 6 ÎI 1885; AICED §083, descrierea paparudei şi fierăritului, inf. Chiţan Gheorghită. *40* a, cui. H. Brauner, 1937.

Zavoiu (Ză voieni) BH: Mârza, *Folclor*, 1974, p. 101, 1 variantă culeasă la 7 ÎI 1965, inf. Sere Savina, 59 a, [cu melodiei.

Zegaia. MH: AFC 699, p. 46 şi 58, descrierea ritualului, 1 variantă, inf. Veronica Tomescu 12 a şi I. Tomescu 12 a, cui. Mih.

I. Sâmcelescu, 1934; variantă publicată, cu ample detalii cu diferenţe nesemnificative: Sâmcelescu, *Paparudele*, 1937, p. 30; v. Cuceu 1980, p. 679.

Zimnicea TR: ALR 899/51, descrierea ritualului şi 1 varintă, inf. subiect ocazional, 17 VI 1935; Petrovici, *Texte*, p. 302.

Zimnicele TR: AICED i 28070; succintă descriere a ritualului, inf. Manole Dumitra, 37 a, cui. E Comişel, 22 VI 1958.

Zâmbreasca TR: Densuşianu 4557, 602, C.N. Dametz, 17 V 1896.

Zlagna ZB: Gherman, *Meteorologie populară*, p. 105 – 106, informaţie comunicată de Ion Trifu.

Zlătărei VI: AFC 386, p. 2 – 3; descrierea ritualului, 1 variantă, cui. D. Stănciulescu 1932, v. Cuceu 1980, p. 677.

Zofleni VS: AFMB Chestionar 878: atestarea ritualului. *păpăruie*: Ostrovu Mare HD, Glimboca CS; *papaluda*: Docani VS, Schitu Duca I S; *papahula*: Deleni VS, Prisăcani IS; *păpăuda*: Geacăş ZB; *papaluda*/ *papâludă*; Docani VS, Schitu Duca IS; *babaluda*: Buru CJ, Măhăceni CJ; *babaruda*: Ţigăneşti GL, Vlădeşti VS, Oituz BC; *păpădie*/*pădădie*: Ibăneşti BT, Borceag URSS; *mamaruţăjmămăruţă*: Stretea HD, Almaş Sălişte HD. Sititelec BH, Batăr BH, Cociuba Mare BH; *mâmărugă*: Chişlaca AR, Cintei AR, Pecenişca CS; *peperuda*: Tuzla CT; *pipiruda* Covrigi (Costeni) GJ; *pipiruga*: Luimniţa Meglenia; *crăiţa*: Jdreala RSFJ; *gogul*: Batăr BH; *bozul*: Păucineşti HD; *blojul* Clopoţiva HD. Termenul de *bloj* merită însă o menţiune aparte,

întrucât *bloaja* denumeşte, pe o arie destul de întinsă, ritualul îngemănat al *Sângeorzului* şi principalul actant al acestui ritual agrar: Brăzeşti AB, Poşaga de Jos AB, Petreştii de Jos CJ.

Petreştii de Sus CJ, Borzeşti CJ. Mai mult, *blojul* apare ca actant şi în alte obiceiuri cum sunt *Căluşarii* din Transilvania şi *Turca* sau *Capra*. s

O atenţie deosebită merita să acordăm termenului *dodoloaie* / *pl*. *dodoloi* răspândit exclusiv în vestul şi sud-vestul spaţiului nostru etnic, pe aceeaşi arie de difuziune cu termenul *păpărugă*:

Uniş BH, Şoimi BH, Hodişel BH, Căpâlna BH, Cărăsău BH.

Cociuba Mare BH, Cresuia BH, Mizieş BH, Sudrigiu BH, Drăgăneşti

BH, Apareu BH, Uzdin şi DoloaversFJ, Secăşeni CS.

Greoni CS, Răcăşdia CS, Gârbovăţ CS, precum şi denumirilor înrudite: *dâdăloaie*: Buteni AR; *dudăloaie*: Duşeşti BH; *dii-duloaie*:

Cenad TM, Gherman TM, Naidăş CS, Borlovenii Vechi CS.

Pecenişca CS, Rudăria CS; *duduia*: Macedonia TM; *dodola* / – *e*:

Covăsinţ AR; *dodoli*: Bozovici CS; *dodoliţă* / – *e*: Vaşcău BH.

Cresuia BH, Mizieş BH, Drăgăneşti BH, Uzdin RSFJ; *dodoloiul*:

Tăgădău AR, Chişlaca AR, Covăsinţ AR, Ghilad TM, Maidan CS.

Neloc CS (Lighezan).

Termenul cel mai răspândit este acela de *paparudă* / *paparudă*

I pl. *paparudele* din zonele sudice şi sud-estice ale României./

Slab infiltrată în Transilvania: Săcele BV, Zăbala CV, Zagon CV.

Boita ZB şi Ibăneşti MS, unde s-a suprapus uşor peste termenul!

specific *papalugă*, sau în aria sud-vestică, unde domină *paparuga*:!

Cozia HD, Rădeşti AR, Comloş TM, Teregova CS, Mehadia CS.

denumirea obiceiului dar şi a purtătoarei sau purtătorului măştii verzi, din zona Mehedinţi şi până în zona Moldovei de Sud este, cu neînsemnate variaţii fonetice, aceeaşi. Atestări sigure ale termenului avem din: Ieşelniţa MH, Jiana MH, Valea Copcii MH.

Padina Mică MH, Grozeşti MH, Jucă MH, Isveraa MH, Dănceu

MH, Bobaiţa MH, Gârla Mare MH, Vrata MH, Ruptura MH.

IS, Sârca IS, Brăieşti IS, Mamomiţa BT, Golăeşti BT, Tuzla
Cetatea Albă URSS, Telegei-Orhei URSS, Boghi cent-Cotovschi
URSS.

Dar termenul se află în evidente raporturi de determinare ycu cei ce numesc în Transilvania obiceiul înrudit al Sângeorzului

sau Bloajei, *păpălugârajpapalugârăjpăpâlugără*: Veştem ZB, Vorumloc

ZB, Mohu ZB, Negrileşti BN, Leleşti BN, Dobric BN.
Sântu MS, Urca CJ, Luncani CJ, Gligoreşti CJ, Căşeiu CJ, Mintiul
Gherlei CJ, Sântioana CJ, Cesariu CJ, Panticeu CJ, Bont
CJ, Ciubanca CJ, Vultureni CJ, Vale CJ, Corneni CJ, Cojoana
CJ, Vad CJ, Rugăşeşti CJ, Pădureni CJ, Fodora CJ, Batin CJ.
Berindu CJ, Codor CJ, Feleacu CJ, Dragu SJ; *papalugură*: Boian

CJ; *papalugără*: Bonţida CJ; *papalugură*: Beica MS; *papaluhârâj papăluhără*: Băbdiu CJ, Jichişul de Sus CJ, şi gău CJ, Corneni

CJ, Morău CJ, Vultureni CJ; *papalungaj'papăâunga*: Grumăzeşti

NT, Perieni IS. *Paparugă/papărugă*, cu *pluraiulpaparugi/păpărugi*, denumesc, de asemenea, ritualul şi purtătorul/purtătoarea măştii verzi: Livadia de Câmp HD, Dobra HD, Vaşcău BH, Mihai Bravu

BH, Miersig BH, Sititelec BH, Căuaşă BH, Vârciorog BH, Micherechi

RPU, Groşeni AR, Tăgădău AR, Covăsinţ AR, Pecica
AR, Semlac AR, Comlăuş AR, Şicula AR, Săvârşin AR, Sârbova

TM, Lugoj TM, Banloc TM, Macedonia TM, Jdioara TM, Crivina de Jos TM, Utvin TM, Igriş TM, Chizătau TM, Sânicolaul Român

TM, Bucovăţ TM, Nevrincea TM, Timişoara TM, Livezile (Tolvădia)

TM, Corneşti (Jadani) TM, Cenaclul (Mare) TM, Cutina
TM, Visag TM, Straja RSFJ, DoloaversFJ, Toracu Mare RSFJ.
Sveti Mihaljo RSFJ, Alibunar RSFJ, Valeadieni CS, Bozovici
CS, Bănia CS, Caransebeş CS, Ohaba Bistra CS, Secăşeni CS.
Şopotu Nou CS, Borlova CS, Târnova CS, Glimboca CS, Rudăria
CS, Sasca Română CS, Sasca Montană CS, Tibiteu (Jupa) CS.
Valea Mare CS, Maidan CS, Tincova CS, Marga MH, Isverna

MH, Bâlvăneştii de Jos MH, Izvoare PH, Enisala TL, Prislov TL, Tulcea TL, Buznea IS, Galata IS.

Din aceste denumiri au derivat, probabil, *băbalaga ploii*: Feregi HD; *băbâlugă dă ploaie* Ineu AR; *băbălugâfbăbâlugi* Bătrâna HD, Feregi HD, Cerbăl HD, Meziad BH, Cociuba Mare BH, Câmp BH, Ponoare BH, Coroiu AR; *băbârugie* Vaşcău BH; *hăbăruţăj-e*, *Zzm* HD, Gurasada HD, Bacea HD, Dobra HD. Bătrâna HD, Cărmăzăneşti HD, Poieniţa Tomii HD, Muncelu Mic HD, Meziad BH, Cociuba Mare BH. în aria de răspândire a ultimului termen întâlnim şi *papârufăf-e*: Dobra HD, Bacea HD şi în alte două informaţii nelocalizate din zonă (Degan şi Riegler), precum şi în Roit BH. Atestări izolate remarcăm pentru termenii:

78

Leord-ni AG, Pârvu Roşu AG, Păduroiu AG, Pădureşti Oieşti AG, Iacoviţa AG, Uda de Jos AG, Jugur AG, Mozăceni AG. Albeşti AG, Băgeşti AG, Bălileşti AG, Cetăţenii din Deal AG. Fureşti AG, Ciumeşti AG, Coteşti AG, Glâmbocel AG, Godeni AG, Plârtiesti AG, Măţău AG, Mihăeşti AG, Schitu Goleşti AG. Boteni AG, Bădeşti AG, Slănic AG, Stâlpeni AG, Valea Mare AG. alea Mare-Podgoria AG, Văleni Podgoria AG, Vlădeşti AG. }. pâneşti AG, Tiţeşti AG, Vedea (Gura Boului) AG, Dobrotu AG. Zarne-ţi AG, Mozăcenii Deal AG, Bughea de Sus AG, Bogaţi AG. R e ţ u Govora AG, Vata AG, Dârmăneşti AG, Drăcşăne-i TR. Frumoasa TR, Gărăgău TR, Lisa TR, Măgurele TR, Nenciuleşti TK, I f ivalea Moşteni (Tălpeni) TR, Odaia TR, Urluiu TR, Stanţa Piatra *TR*> S-o ce tu T R S u h a i-a T R Spătărei TR, Tătăreştii de Sus IR, Voievoda TR, Vârtoapele de Sus TR, Bragadiru TR. Zimbr-asca TR, Ciurari TR, Dorobanţu TR, Troianul TR, Cringem TR, Băneasa Călmăţui TR, Brânceni TR, Stejaru (Bălţaţi) IK, Năvodari TR, Lunca TR, Tufeni TR, Caravaneti TR, Izvoa „VUUM J.V. x-unuct n \, iuiem i K, Laravaneţi IK, izvoa Şpe? o l te n i TR> Peretu TR, Merenii de Sus TR, Zimnicele TR, înmicea TR, Turnu Măgurele TR, Năsturelu TR, Băcăleşti TR, Dracea TR, Viişoara TR, Voievoda TR, Izlaz TR, Băleni

Români DB, Băleni Sârbi DB, Mărginenii de Sus DB, Bek DB.

Cucuteni DB, Finta DB, Pietroşita DB, Belciureşti DB, Poiana de Sus DB, Raciu DB, Runcu DB, Serdanu DB, Slobozia Moară

D B armăneşti DB, Titu DB, Izvoarele DB, Cobia DB, Crângurile de Sus DB, Valea Lungă DB, Micloşani DB, Băneşti Beşteloaia

l) B, Drajna de Sus PH, Ceptura PH, Brebu PH, Măgureni

™, Starchiojd PH, Păcureţi PH, Tomşani PH, Ploieştiori PH.

5 S V 1? de Jos PH, Scăeni PH, Poienile (Opăriţi) PH, Ogretin pw? ăt r în i pH, Costeni PH, Măgurele PH, Măneciu Pământem

TÂTT! l ne e i u Ungureni PH, Ologeni PH, Poseşti PH, Izvoarele

H, Boţeşti PH, Sălciile PH, Vărbilău PH, Mărginenii de Sus

PH, Găiseni GR, Trestieni GR, Poiana de Jos GR, Domneşti ţ» K. Plesca Clejani GR, Ghimpaţi GR, Neajlovu (Babele) GR.

Braniştea GR, Pădureni GR, Bolintinu din Vale GR, Novaci GR.

P°du Doamnei GR, Crucea de Piatră GR, Cernica IF, Micşuneştii re-i B u cu r e Ş t i I F> Nu e i Merii Petchii IF, Snagov IF, Vârteju

I t, Crfituneşti IF, Ştefăneşti IF, Alexeni IL, legani IL, Boră

? f Vi J Broştenii Noi IL, Coşereni IL, Copuzu IL, Cosâmbeşti

IL, Ograda IL, Perieţi IL, Piua Petrii IL, Reviga IL, Ţăndărei

IL, Stejaru IL, Grindu IL, Căzăneşti IL, Strachina Ţăndărei

IL, Gârbovi IL, Slobozia IL, Podulupi IL, Orezu IL, Grădiştea

CL, Lnirea CL, Lupşanu CL, Ceacu CL, Independenţa CL, Plătăr eşti CL, Borcea (Pietrou) CL, Budeşti CL, Mitreni CL, Curcani

8!

Şişeştii de Jos MH, Baia de Aramă MH, Bistriţa MH, Braniştea

MH, Prunişor MH, Vânju Mare MH, Zegaia MH, Orşova MH.

Rocşoreni MH, Plavişeviţa MH, Cojmăneşti GJ, Alimpeşti GJ*

Curpen GJ, Copăcioasa GJ, Turcineşti GJ, Stolojani GJ, Rasova

GJ, Ruji GJ, Rasoviţa GJ, Curtişoara GJ, Celei GJ, Săcelu GJ.

Valea cu Apă Gj, Andreeşti GJ, Bârzeiu de Pădure" GJ, Budieni

GJ, Căneşti GJ, Godineşti GJ, Licuriciu GJ, Pojaru de Sus GJ.

Roşia GJ, Săuleşti GJ, Teleşti G], Turcenii de Sus GJ, CJesneşti

GJ, GJogova GJ, Runcu GJ, Hăăăngeşti GJ, Zăicoiu GJ, Mierea

GJ, Bălăceşti GJ, Ompofeni GJ, Peşteana GJ, Dobrita GJ.

Peştişani GJ, Hunia DJ, Amărăşti DJ, Bârca DJ, Fratoştiţa DJ.

Carpenii DJ, Cernăteşti DJ, Valea Stanciului (Bârca) D *J*, Bechet DJ, Galiciuica DJ, Gogoşu DJ, Gângiova DJ, Mischii D J, Răchita DJ, Vârtop DJ, Cleanov DJ, Leu DJ, Prunet DJ, Argetoaia DJ. Băileşti DJ, Bodăieşti DJ, Bucovăţ DJ, Bulzeşti DJ, Catanele DJ, Cioroiaşi DJ, Ciutura DJ, Dobridom DJ, Fântâna Banului DJ, Floreşti DJ, Calopăru DJ, Ghercești DJ, Goicea Mare DJ. Goicea Mică DJ, Găieşti D *J*, Işalnita DJ, Măceşul de Jos DJ. Mălăeşti DJ, Meliueşti D J, Murgaşi DJ, Pieleşti DJ, Plenita DJ. Unirea DJ, Frâţila DJ, Salcia DJ, Tălpaşu' DJ, Şimnicu DJ. Tencănău DJ, Vela DJ, Seaca de Pădure DJ, Scăeşti DJ, Siliştea Crucii DJ, Secui DJ, Sălcuta DJ, Boureni DJ, Moreni DJ, Poiana Mare DJ, Ştirbeşti VI, Bărbăteşti VI, Recea VI, Slătioara VI. Fometeşti VI, Racoviţă VI, Vaideeni VI, Şuteşti VI, Bodeşti VI, Costeşti VI, Dejoiu VI, Ţepeşti (Crăpătura) VI, Lăpusata VI, Mateeşti VI, Nemoiu VI, Orleşti VI, Pojogi Cerna VI. Plopeşti VI, Stăneşti VI, Şirineasa VI, Zlătărei VI, Zătreni VI, Lăunele de Jos VI, Slăveşti VI, Zăvoieni VI, Drăgăşanf VI, Bogdăneşti VI, Ştefăneşti VI, Bumbueşti VI, Racoviţă VI. Obistavu VI, Stoileşti VI, Oteşani VI, Scundu VI, Boisoara VI, Valea Mare VI, Grădiştea VI, Brastavăt OT, Vădastra OT. Mărgăriteşti OT, Aluniş OT, Ianca OT, Grădiniţa OT, Gura Padinii OT, Pleşoiu OT, Dranovătu (Segarcea de Vale) OT. Albeşti OT, Bărăştii de Vede OT, Oporelu OT, Spineni OT, Şuica OT, Alimăneşti OT, Izvoarele OT, Bălăneşti OT, Crăciunii de Sus OT, Ibăneşti OT, Mogoşeşti OT, Mereni OT, Rădeşti OT. Potcoava OT, Viişoara OT, Rusăneştii de Jos OT, Ursoaia OT. Izvoru OT, Iancu Jianu OT, Orlea OT, Dobrosloveni OT, Bobiceşti! Balş OT, Negreni OT, Izbiceni OT, Costeşti AG, Rucăr AG, Nucşoara OT, Dâmbovicioara OT, Măţău OT, Valea îndărătului AG. Burdea AG, Babaroaga AG, Vâlsăneşti AG, Teiu AG, Priboieni AG, Izvoru AG, Negraşi AG, Slobozia AG, Recea AG, Brădetu AG, Stroieşti AG, Bradu de Jos AG, Gălăsesti AG, Humele AG.

Informaţia pusă la contribuţie în această descriere tipologică

mai dezvăluie un aspect semantic al termenului *paparudă*. Pe o!

arie geografică destul de întinsă termenul se referă atât la ritualul I

cercetat, la masca verde întruchipând zeitatea ploilor, cât mai ales /

la sărbătoarea, la ziua numită din calendarul agrar tradiţional!

paparudă devenind *ziua paparudei*, ziua în care se practică pe lângă ritualul propriu-zis şi alte obiceiuri de promovare a fertilităţii ogoarelor: rituri mărunte de ploaie, caloianul, precum şi rituri de /

promovare a sănătăţii sau fecundităţii.

Atestarea acestui sens al termenului *paparudă* prezintă importanţa nu numai pentru lingvist sau filolog, ci şi pentru cercetătorul obiceiurilor, al mitologiei populare româneşti, în orizont comparativ, deoarece adâncirea problemei ar putea deschide în viitor căi de înţelegere istorică a unor enigme rezultând din incompletitudinea şi caracterul difuz al informaţieiflomparând aria de răspândire în spaţiu a acestei conotaţii a termenului, aşa cum o putem stabili pe baza atestărilor certe, cu aria geografică în care *Paparuda* se practica la o dată fixă (cf. p. 91 – 93) am putea deduce o restrângere paralelă, treptată atât a sensului terminologic cât şi a elementului cutumiar menţionat. – jDacă ţinem seamă de faptul că folcloriştii-culegători n-au privit Hcu toată seriozitatea problema elementelor de terminologie populară, în descrierea tipologică vomi, marca numai atestările concludente, cât de cât explicite. Acestea provin din: Siliştea Crucii DJ, Piscu DJ, Poiana Mare DJ, Fântâna

Banului DJ, Seaca de Câmp DJ, Moreni DJ, Costeni PHR

Starchiojd PH, Ceptura PH, Băcăleşti TR, Brânceni TR, Slobozia

IL, Gârbovi IL, Mărculeşti IL, Iazu IL, Lupşanu CL, Corbu BZ.

Beceni BZ, Chiojdu Bâsca BZ, Găvăneşti BZ, Suruleşti BZ, Mânzăleşti

BZ, Glodeanu Siliştea BZ, Pogoanele BZ, Stâlpu BZ, Gherăşeni

BZ, Pietroasa Mică BZ, Zâmesti BZ, Rusetu BZ, Cilibia BZ.

Balta Albă BZ, Băbeni BZ, Buda BZ, Deduleşt-i BZ, Valea Ratei

BZ, Măcrina BZ, Cazasu BR, Filipeşti BR, Lacu Rezii BR, Siliştea

(Nazâru) BR, Viziru BR, Tătaru BR, Jirlău BR, Surdila Greci

BR, Stăncuţa BR, Cotulung BR, Poarta Albă CT, Viile CT, Cosgun CT, Topal CT, Satu Nou CT, Rasova CT, Băneasa CT, Ciobanul CT, Dăeni TL, Niculiţel TL, Turcoaia TL, Balinteşti GL, Bereşti GL, Ţepu GL, Brăhăşeşti GL, Băneasa GL, Braniştea GL, Folteşti GL, Lieşti (Şerbăneşti) GL, Galaţi GL, Jorăşti GL, Mastacani GL, Smulţi GL, Tulucești GL, Poiana GL, Vârlezi GL, Mânjina GL, Slobozia GL, Torceşti GL, Şendreni GL, Nicoreşti GIR Corod GL, Furceni GL, Crăieşti GL, Piscu GL, lirăgăneşti GL. Gohor GL, Ionăşeşti GL, Ungureni GL, Ţigăneşti GL, Chiojdeni VN, Făurei VN, Bogza VN, Năruja VN, Lespezi (Homorcea) VN.

83

CL, Valea Argovei CL, Turtucaia RPB, Viile CT, Ciocârlia CT. N. Bălcescu CT, Costugea CT, Carvăn CT, Dulgherii CT, Oltina CT, Băneasa CT, Seimenii Mari CT, Saraiu CT, Siliştea CT, Neloc. CT, Dunăreni CT, Gârliciu CT, Ciobanu CT, Carvanu Mic CT. Topraisar CT, Topalu CT, Satu Nou CT, Rândunica TL, Jijila TL, Garvăn TL, Peceneaga TL, Turcoaia TL, Dăeni TL, Ostrov TL, Isaccea TL, Luncaviţa TL, Somova TL, Sanghiol TL, Niculiţel TL, Agighiol TL, Nicolae Bălcescu TL, Războieni TL, Brădeanu BZ, Beceni BZ, Chiojdu Bâsca BZ, Caragele BZ, Dara BZ. Pietroasa Mică BZ, Găvăneşti BZ, Gherăşeni BZ, Policiori BZ. Pănătău BZ, Şimileasca BZ, Glodeanu Siliştea BZ, Stâlpu BZ. Gura Săraţii BZ, Corbu BZ, Slobozia Mihăileni BZ, Lanurile BZ. Vâlcele BZ, Nisipurile BZ, Lipia BZ, Pogoanele BZ, Padina BZ. Mărăcineni BZ, Cotorca BZ, C.A. Rosetti BZ, Topliceni BZ. Pârscov BZ, Deduleşti BZ, Zărneşti BZ, Colţea BR, Chişcani BR. Geacâru BR, Bordei Verde BR, Cioara Radu-Vodă BR, Cioara Doiceşti BR, însurăţei BR, Ianca BR, Siliştea (Nazâru) BR. Unirea BR, Românu BR, Roşiori BR, Surdila Găiseanca BR. Surdila Greci BR, Scorţaru Nou BR, Tătaru BR, Cânepa BR. Viziru BR, Viişoara BR, Jirlău BR, Galbenu BR, Şuteşti BR. Ariciu BR, Neloc BR (H. I 406), Neloc BR (H. I 427), Corni GL. pechea GL, Matca GL, Priponeşti GL, Smârdan GL, Munteni GL, Vlădeşti GL, Cudalbi GL, Pupezeni GL, Furceni GL, Găneşti GL, Prodăreşti GL, Rogojeni (Chirileşti) GL, Cavadineşti GL,

jăăleni GL, Şendreni GL, Umbrăreşti GL, Torceşti GL, Blânzi
GL, Brăhăşeşti GL, Gohor GL, Cotoroaia GL, Galaţi GL, Balinteşti
GL, Găuri VN, Urecheşti VR, Năruja VN, Făurei VN, Paltin
VN, Livezile VN, Bordeştii de Sus VN, Boloteşti VN, Bogza VN.
Xfordeasca Veche VN, Vidra VN, Răcoasa VN, Tâmboieşti VN.
[erej VN, Crucea de Jos VN, Căbeşti BC, Plopana BC, Vâlcele
Ş*C*, Giurgioana BC, Albeşti VS, Iveşti VS, Buneşti VS, Lupeşti
VS, Pâhneşti VS, Dragomireşti VS, Vlădeşti VS, Obârşeni VS, perieni VS, Pădureni VS, Vetrişoara VS, Ţuţeani VS, Sipeni VS.
c'ozmeşti VS, Puieşti VS, Odaia Bursucani VS, Berezeni VS, privita VS, Rusca VS, Rânceni VS, Măscurei VS, Punteşeni VS.
Stâncăseni VS, Gura Idrici VS, Odaia VS, Bogeşti VS, Grăjdeni
VS, Bogdăneşti VS, Rădăeşti VS, Cârjoani VS, Dodeşti VS, Ghigoeşti
NT, Icuşeşti NT, Gropniţa IS, Bulbucani-Gropniţa IS, popeşti IS, Rădeni IS, Ruginoasa IS, Băiceni IS, Ţuţora IS.
Erbiceni IS, Ruginoasa IS, Budăi IS, Prisăcani IS, Doineşti IS.
Uda Tătăruşi IS, Crucea Broşteni SV, Dolheştii Mari SV, Brăhui eşti BT, Costuleni Măcăreşti Lăpuşna URSS, Ciamaşir Ismail
URSS, Dimitrovca Chilia URSS, Târnăuca Hliboca URSS.
8$
ca funcţionalitate ale *Ploieşilor* sau *Fierăritului*: Dobriţa GJ.
Budieni GJ, Curţişoara GJ, Zăvoieni VI, Zlăterei VI. Unele informaţii pun accent pe componenţa masculină a grupurilor: Clopoţiva
HD, Copăcioasa GJ, Scundu VI, Zăvoieni VI, precizând, sporadic, vârsta cerută: 5 – 6 ani Merenii de Sus TR, 7 – 8 ani:
Dobriţa GJ, Stoeleşti VI, Bughea de Sus AG, Sipeni OT, Vlaică
OT; 12 – 14 ani Rânceni VS. Cele mai numeroase informaţii vorbesc de grupuri de băieţi, fără alte menţiuni: Păucineşti HD.
Drăgăneşti BH, Ciunteşti AR, Vălani AR, Strehaia MH, Budieni
GJ, Mierea GJ, Godineşti GJ, Teleşti GJ, Cojmăneşti GJ, Curţişoara
GJ, Runcu GJ, Seaca de Pădure DJ, Amărăşti DJ, Zlătărei
VI, Grădinile OT, Şuica OT, Argeşelu AG, Costeşti AG, Bradu de
Jos AG, Pârvu Roşu AG, Păduroiu AG, Cobia DB, Izvoarele DB.

Poiana de Sus DB, Poseşti PH, Covadineşti GL, Smârdan GL.
Icuşeşti GL, Grumezoaia VS, Perieni VS, Ivăneşti VS, Ipatele VS, Rusca VS, Bogdăneşti VS, Odaia Bursucani VS, Bărăşti VS.
Viişoara (Băseşti) VS, Buneşti VS, Zorleni VS, Deleni VS, Dodeşti VS, Brăeşti VS, Roşcani VS, Măscurei VS, Boureni IS.

Într-un mare număr de localităţi constituirea grupurilor este-l mai vag oglindită în informaţii, probabil datorită întunecării memoriei colective, alături de băieţi fiind menţionate şi fetele.

Accentul condiţionării se mută pe limite de vârstă, vizând indirect puritatea rituală; apar astfel grupuri alcătuite din băieţi şi fete de la cinci până la zece ani, mai mari nu: Curpen G J, Bulzeşti D J, Poiana

Mare DJ, Bărăşti de Vede OT, Mereni OT, Dâmbovicioara AG;

patru, cinci fete şi băieţi: Curăţele BH; mai demult umblau pruncii

(de român), de-o vreme ţiganii: Ciunteşti AR; copiii/pruncii dă zece ani: Vălani AR; între şapte şi zece ani, nu mai mari:

Gurasada HD, Şicula AR, Bughea de Sus AG; până la zece ani:

Cenad TM, Igriş TM, Boureni I S; câţiva copii, fete şi băieţi, de la 10 ani în sus: Boteni AG, Poienile (Opăriţi) PH, Izvoarele P H;

şi băieţi şi/sau fete, fără precizarea vârstei: Poieniţa Tomii HD.
Runcu Nou HD, Vârciorog BH, Meziad BH, Sudrigiu BH, Coroiu AR, Cociuba Mare BH, Uniş BH, Beiuş BH, Vaşcău BH, Batăr BH, Cintei AR, Semlac AR, Uzdin RSFJ, Turcineşti GJ, Cojmăneşti GJ, Curţişoara GJ, Licurici GJ, Răchita DJ, HuniaDJ.
Plavişeviţa MH, Ştirbeşti VI, Oteşani VI, Bumbueşti VI, Bărbăteşti VI, Lăunele de Jos VI, Aluniş OT, Rucăr AG, Costeşti AG.
Nucşoara AG, Râjletu Govora AG, Scheiu AG, Pădureşti Oieşti AG, Bătrâni PH, Ceptura de Sus PH, Ogretin PH, Vlădeşti GL.
Torceşti GL, Corni GL, Pechea GL, Smârdan GL, Matca GL.
Corod GL, Pupezeni GL, Bordeasca Veche VN, Obârşeni VS.
Vetrişoaia VS, Stâncăşeni VS, Iveşti VS, Lupeşti VS, Cantemir Paltin VN, Răcoasa VN, Hângueşti VN, Odobasca VN, Urecheşti VN, Neloc. Râmnicu Sărat (D. 4558 f. 553 vi, Iveşti VS, Vlădeşti VS, Cosmeşti VS, Găiceana BC, Godineşti BC, Huruieşti BC.

Nu mai indexăm aici alte conotaţii ale termenilor. Asupra celor ce aruncă lumini în înţelegerea profilului mitologic al personajului întruchipat de purtătorul măştii verzi vom reveni iar conotaţiile derivate, de interes pur lingvistic, nu intră în sfera acestea lucrări de folclor.

Cum putem uşor constata, înşişi termenii ce denumesc ritualul şi pe-actantul principal reflectă, prin ariile geografice de atestare, unitatea în varietate a obiceiului în folclorul românesc/Cercetătorul care va încerca să abordeze monografic Paparuda-va îmbogăţi cu noi puncte hărţile terminologiei, în special cu datele oferite de aşteptatul *Atlas Etnografic al României*, păşind spre o imagine şi mai cuprinzătoare asupra informaţiei româneşti. O cercetare pe baze comparative, însă, va trebui să aştepte tipologii şi corpusuri similare la popoarele vecine, studierea comparată a obiceiurilor fiind mult mai dificilă şi mai încărcată de riscuri decât cea a unor teme sau motive literar-muzicale.

ALAIUL PAPARUDEI

Dacă alaiul *Sângeorzidui* (*Bloajei* sau *Păpălugării*) este alcătuit în exclusivitate de feciori, practicarea ritualului fiind una din îndatoririle cetei feciorilor, ca instituţie tradiţională, alaiul Paparudei nu este, cum se crede, format pretutindeni numai de fete.

Informaţii provenite din sudul Transilvaniei, în special din Haţeg, precum şi din zonele subcarpatice ale Olteniei şi Munteniei şi din sudul Moldovei vorbesc de o formă de practicare apropiată de cea a *Sângeorzului*, protagoniştii fiind băieţi adolescenţi – uneori

chiar feciori.

Grupul participanţilor este, astfel, constituit numai din băieţi:

Boita ZB, Cârmăzăneşti HD, Clopoţiva HD, Cozia HD, băieţi;

copii şi mai mari şi mai mici, între 7 şi 12 ani: Jucă MH, Strehaia MH, Grădiştea VI, Rusca VS; mai mulţi copii: Secu CS, Şuica

OT; flăcăi în grup mai mic: Copăcioasa GJ, Runcu GJ; chiar 10 – 15 în ceată: Dobriţa GJ. De regulă însă grupul este mai mic:

doi, trei copii din sat: Humele AG, Uda AG, Nicoreşti GL, Lupeşti VS; trei-patru copii din sat şi mai mari şi mai mici: Uzdin RSFJ.

Marmanu MH, Curpen GJ, Găliciuica DJ, Aluniş OT, Izbiceni

OT. E adevărat că în zonele subcarpatice, în special în Gorj, se pare că s-a produs o contaminare a ritualului cu acelea înrudite

84

şi fete de ţigan; doi-trei copii de ursari; Dănceu MH, Vânju Mare MH, Pleni ţa DJ, Gângiova DJ, Dobridoru DJ, Leu DJ, Siliştea Crucii DJ; trei copii de ţigan: Scăieşti DJ; cinci, şase copii mici de 10 – 12 ani: Pieleşti DJ, Crăciunii OT; fete şi băieţi de ţigani de 8 – 12 ani: Alimăneşti OT, Izvoarele OT; fete şi băieţi de ţigan: Livadia de Câmp HD, Uniş BH, Sudrigiu BH, Comlăuş AR. Gherman TM, Isverna MH, Valea Copcii MH, Zegaia MH, Curtişoara GJ, Gogoşu DJ, Pleniţa DJ, Găliciuica DJ, Catanele DJ. Pleşoiu OT, Grădinile OT, Stroeşti AG, Crângerii TR, Troianu TR, Zimnicele TR, Socetu TR, Ceptura PH, Dăeni TL, Cotorca BZ, Padina BZ, Băleni GL. Nu există însă atestări ale practicării în exclusivitate de băieţii de ţigan, cu toate că multe informaţii se mărginesc la menţiunea: numai ţiganii, aşadar copiii de ţigan: Dobra HD, Comlăuş AR, Chişlaca AR, Chizătău TM, Valea Mare CS, Borlovenii Vechi CS, Isverna MH, Curtişoara GJ, Hunia DJ. Moreni DJ, Leu DJ, Murgaşi DJ, Pieleşti DJ, Tencănău DJ. Fântâna Banului DJ, Iancu Jianu OT, Voievoda TR, Suhaia TR. Stanţa Piatra TR, Vărbilău PH, Brădeanu BZ, Viziru BR, Bordei Verde BR. Cele mai frecvente grupuri sunt alcătuite de fete de ţigan: Bătrâna HD, Şoimi BH, Hodişel BH, Cheşa BH, Sititelec BH, Cărăsău BH, Cresuia BH, Peci că AR, But era AR, Straja MH, Grozeşti MH, Săcelu GJ, Bârca DJ, Gogoşu DJ, Gângiova DJ, Dioşti GJ, Băileşti D J, Cleanov DJ, Goicea Mică DJ, Goicea Mare DJ, Ghercești DJ, Poiana de Sus DJ, Prunet DJ, Şuteşti VI, Bălceşti VI, De joi VI, Iancu Jianu OT, lanca OT, Mărgăriteşti OT, Mozăceni AG, Bâlciureşti DB, Finta DB, Ceptura PH. Bragadiru TR, Crângerii TR, Ciurari TR, Dorobanţu TR, Gărăgău TR, Tătărăştii de Sus TR, Spătărei TR, Odaia TR, Drăcşănei TR, Urluiu TR Teleormanu (Pielea) TR, Dracea TR, Năvodari (Cioara) TR, Băcăleşti TR, Peretu TR, Talpa Ogrăzile TR, Ţălpeni TR, Trivalea Moşteni TR, Micsuneştii Mari IF, Neajlovu

GR, Orezu IL, Podulupi IL, Grădiştea IL, Viile CT, N. Bălcescu CT, Gârliciu CT, Taspunar CT, Brădeanu BZ, Caragele BZ, Şimileasca BZ, Dara BZ, Vâlcele BZ, Topliceni BZ, Slobozia Mahala-Râmnicu Sărat, însurăţei BR, lanca BR, Topliceni BZ, Cioara Radu Vodă BR, Cioara Doiceşti BR, Siliştea (Nazâru) BR, Remanu BR, Scorţaru Nou BR, Galbenu BR, Colţea BR, Jirlău BR. Ceacâru BR, Balinteşti GL, Şendreni GL, Ştefănescu 1887 (1935). Ciauşianu 1906, Rădulescu-Codin 1906 (1930). l-unele informaţii oferă şi anumite detalii: şase fete de ţigan: Gârla Mare MH; între 5 – 10 ani: Misehii DJ; fete ţigance de 9 – 11 ani curate: Doloave RSFJ, Caransebeş CS; de 10 – 12 ani: Covăsinţ AR, Nucii Merii Petchii IF, Brăieşti SV; fete însoţite uneori de mamele lor: Drajna 37 (Hurdugi) VS, Buneşti VS, Blăgeşti VS, Bogdana VS, Ghigoieşti NT, Popeşti IS, Perieni IS, Slobozia IS, Schitu Duca IS.

La grupurile de fete varietatea este ceva mai pronunţată, atât cu privire la numărul participantelor, cât şi la condiţionarea vârstei. Distingem grupuri reduse la două protagoniste, ambele mascate: Mehadia CS, Orşova MH, Pojogi VI, Gălăşeşti AG. Brânceni TR, Lupşanu CL, Costugea CT, Carvăn CT; două, trei fete: Andreeşti GJ, Turcenii de Sus GJ, Urdarii.de Sus GJ, Cernăteşti DJ, Puntişeni VS; două-trei fete de 7 – 14 ani: Odaia TR; trei fete: LeuDJ, Gălaieşti IS; trei-patru fete de 7 – 8 ani: Costeşti VI, Ţoaeşti SV; cHe cinci, şase fetiţe: Hodac MS, Neîoc HD (Degan), Salcia DJ, Ruginoasa IS; de o mărime, de 7 – 8 ani: Lunca (Râioasa) TR, de 7 – 10 ani: Ibăneşti MS, Caşva MS, Hodac MS; fete sub 10 ani: Teodorescu 1885, Gheorghiu 1895; între 10 – 12 ani: Jabeniţa MS, Leu DJ, Costeşti VI; fete până la 11 – 13 ani, curate: Solovăstru MS, Cresuia BH; fete de 10 – 14 ani: Dâmbovicioara AG; fete de 14 – 16 ani: Ponoare (Călugări) BH; de 12 – 15 ani: Duşeşti BH; fete de la 7 la 14 ani: Muncelu Mic HD, Feregi HD, Odaia TR; de 14 – 18 ani: Puntişeni VS.

Grupul de fete, nedeterminat, fără limitarea vârstei, cu vagi

sugestii privind necesitatea purităţii rituale pentru întregul alai, nu numai pentru purtătoarea / purtătoarele măştii / măştilor verzi este cert atestat în: Vidacut HR, Ibăneşti Pădure MS, Ibăneşti
MS, Hodac MS, Caşva MS, Jabeniţa MS, Comori MS, Vestem
ZB, Mohu ZB, Bătrâna HD, Almaş Săliste HD, Runcu Mare HD.
Cerbăl HD, Muncelu Mic HD, Feregi HD, Câmp BH, Duşeşti
BH, Mihai Bravu BH, Cresuia BH, Cheşa BH, Cărăsău BH.
Pocluşa BH, Căpâlna BH, Nimăieşti BH, Coroi AR, Buteni AR.
Ghilad TM, Şopotu Non CS, Padina Mică MH, Bobaiţa MH.
Căpreni GJ, Bârzeiu de Pădure GJ, Breasta DJ, Bucovăt DJ.
Işalnâţa DJ, Mălăeşti DJ, Secui DJ, Cleanov *DJ*, Orleşti VI.
Nemoiu VI, Costeşti VI, Gura Padinii OT, Brastavăţu OT, Buzeşti
OT, Spineni OT, Burdea AG, Bălileşti AG, Bogaţi AG, Cobia
DB, Proviţa de Jos PH, Izvoarele PH, Bătrâni PH, Costeni PH.
Zimnicea TR, Slăveşti TR, Novaci GR, Somova TL, Niculiţel
TL, Sanghiol TL, Gohor GL, Balinteşti GL, Cârja VS, Sipeni VS.
Gura Idrici VS, Movileni Larga IS, Uda Tătăruşi IS, Sârbi BC.

f încă din secolul trecut practicarea obiceiului Paparudei a fost preluată de ţigani, cu toate consecinţele pe care acest fapt le presupune: diminuarea condiţionărilor rituale, pierderi importante în desfăşurarea ritualului, obnubilarea unor elemente din structura textelor rituale, slăbirea credinţei în eficacitatea şi utilitatea obiceiului. Săvârşirea ritualului e făcută de grupuri mixte de băieţi

86

Spre deosebire de alte ritualuri agrare, legate de anumite date / din calendarul agrar sau de începutul şi sfârşitul unor manei, /

Paparuda şi Caloianul se practică bivalent, atât la date fixe, cât şi în cazul declanşării calamităţii naturale pe care urmează să 4

Înlăture: seceta. Între cele două forme de manifestare pe care recunoaşte acest străvechi ritual agrar îi va fi greu cercetătorului să stabilească o succesiune, să identifice un fir evolutiv. Vechimea sa milenară determină o întunecare a contururilor, mai ales că şi informaţiile pe care le avem reflectă doar imaginea lui crepusculară, din ultimii 150 de ani. Datele privitoare la timpul practicării sunt, din păcate, mai firav ilustrate în atestările mai vechi, care ar fi fost mai

importante documentar – răspunsurile, la chestionarele

Haşdeu şi Densuşianu. Noi le prezentăm tipologic, ca şi pe celelalte clemente din structura ritualului, în contiguitatea geografică, fără detalii textuale de nuanţă, numai pe acelea direct formulate în cuprinsul informaţiilor.

Ritualul agrar al Paparudei era practicat în timp/vreme de secetă / când era vara secetoasă / când nu ploua mult timp / două sau mai multe săptămâni / mai mult de o lună / când seceta provoca necaz şi amărăciune / când se usca câmpu / când mureau vitele

„De foame şi de sete / când pierea lumea de secetă: Ibăneşti Pădure

MS, Ibăneşti MS, Hodac MS, Jabeniţa MS, Solovăstru MS, Comori MS, Beica MS, Clopoţiva HD, Gurasada HD, Carmăzăneşti HD. Almaş Sălişte HD, Bătrâna HD, Poieniţa Tomii HD, Cerbăl HD. Muncelu Mic HD, Feregi HD, Runcu Nou HD, Păucinesti HD. Stretea HD, Veţel HD, Herepeia HD, Vulcez HD, Căoniu (Căoi) HD, Bobâina HD, Baia de Cris HD, Cozia HD, Dobra HD, Bacea HD, Vaşcău BH, Mizieş BH, Sititelec BH, Meziad BH, Cresuia BH, Batăr BH, Ponoare BH, Câmp BH, Hodişel BH, Cărăsău BH, Şoimi BH, Şicula AR, Semlac AR, Pecica AR, Gura Văii AR, Covăsinţ AR, Chişlaca R, Comlăuş A AR, Coroi AR, Lugoj TM, Nevrincea TM, Sânmihaiu Român f M, Igris TM, Sârbova TM. Visag TM, Straja RSFJ, DoloaversFJ, To racu Mare RSFJ. Caransebeş CS, Maidan CS, Mehadia CS, Teregova CS, Tincova CS, Borlova CS, Naidăş CS, Borlovenii Mari CS, Răcăşdia CS. Valeadeni CS, Târnova CS, Rudăria CS, Baia de Aramă MH. Bistriţa MH, Jucă MH, Braniştea MH, Prunişor MH, Şişeştii de Jos MH, Vânju Mare MH, Orşova MH, Bobaita MH, Gârla Mare MH, Ruptura MH, Jiana MH, Valea Copcii MH, Zegaia MH. Isverna MH, Padina Mică MH, Grozeşti MH, Dăneşti GJ, Cojmăneşti GJ, Turcineşti GJ, Curpen GJ, Rugi GJ, Curtişoara GJ. Copăcioasa GJ, Hălăngeşti GJ, Zăicoiu GJ, Pojaru de Sus GJ. Săuleşti GJ, Teleşti GJ, Tismana GJ, Urdarii de Sus GJ, Căpreni

de Sus PH, Podulupi IL, (Gârbovi Î L, Lupşanu CL, Lipia BZ
Gura Săraţii BZ, Surdila Gr*" BR; fete de ţigani nomazi: Jiana
MH, Zegaia MH, Mărgăriteş".0T> Padina BZ. Atestări mai vagi, indirecte ale grupurilor alcăt-u i te din fete de ţigan: Cociuba Mare
BH, Şoimi BH, Apareu BH, herman TM, Jdreala RSF J, Rudăria
CS, Valeadeni CS, Târnova Cse Unirea (Risipiţi) DJ, Măceşul de
Jos DJ, Bălăneşti OT, Balş O T Vârtoapele de Sus TR, Straiţa
Piatra TR, Viişoara TR, Carvaneţi TR, Segarcea Vale TR, Zimnicele
TR, Valea Lungă DB/. Băneşti DB, Runcu DB, Pietroşiţa
DB, Serdanu DB, Dărmănes-DB, Sălciile PH, Micsuneştii Mari
IF, Perieţi IL, Ţăndărei IL, Piua Petrii IL, Arţari Viăicuâesti CL.
Topraisar CT, Oltina CT, N-Bălcescu CT, Băneasa CT, Jiiila
TL, Gura Săraţii BZ, Pogoanele BZ, Vişani BR, Cioara Radu
Vodă BR, Cudalbi GL, Bereem v's Vultureşti VS.

Nesigure sunt uneori desele despre grupuri constituite din femei: Piscu DJ, Slobozia jvloara DB, Stâlpu BZ, Cerţeşti GL.

Brăhăşeşti GL. E vorba, proba b – de o protagonistă şi însoţitoarea ei său. de două purtătoare de măşti verzi, femei însărcinate, tăvărate.

căci sunt cu noroc: BET r în a HD, Rucăr AG, Dăeni TL;

femeie / femei bătrână / bătrâiie şi câteva fete însoţitoare: Fereai
HD, Cresuia BH, Naidăş CS-O d a i-a Bursucani VS; o femeie bătrână iertată şi copii: Bătrân-HD, Feregi HD, Cresuia BH Ologeni
PH, Merenii de Sus TR, Budeşti GR, Niculiţel TL; femei sau fete: Vetrişoaia VS; douăţi e ne J de 30 – 35 ani: Valea lui Darie

VS. Mai ales informaţiile c'ule. Se. În armele decenii nu mai oferă date sigure, datorită intrării obiceiului în uitare: 2 – 3 persoane de vârstă mijlocie: Perieni VE» 3 – 4 persoane 16 – 18 ani: Boloteşti
VN; puteau fi fete, feme" bărbaţi – îmbrăcaţi tot în rochie:
Griviţa VS; oameni acoperiţi °u frunze: Paltin VN; un om, de
— Obicei ţigan: Pădureni VS; un em: Giurgioana BC; oameni-Laza VS, Rjşniţa VS; 2 – 3—4 persoane: Torceşti GL.

COORDONATE TEMPORAL ÎN PRACTICAREA PAPARUDEI

A doua întrebare ce se rid că n cercetarea tipologică a oricărui ritual se referă la timpul săvâf Şif" i, ca la una din coordonatele esenţiale ale fiinţei şi fiinţării acestuia, desemnate de însuşi conceptul de rituaUTimpul săvâr Şirii este în mentalitatea arhaică un timp calitativ distinct, un tiiflP sacru, de la primul gest sau act ritual până la ultimul, acestea reprezentând pragurile de intrare şi de ieşire din timpul sacru.

BZ, Caragele BZ, Găvăneşti BZ, Vâlcele BZ, Cotorca BZ, Şuteşti
BR, Siliştea BR, Bordei Verde BR, Chişcani BR, Ceacâru BR.
Roşiori BR, Surdila Greci BR, Surdila Găiseanca BR, Jirlău BR.
Berleştii de Sus BR, Priponeşti GL, Ghidigeni GL, Schela GL.
Condrea GL, Tulucești GL, Galaţi GL, Rogojeni (Chirileşti) GL.
Căneşti GL, Băleni GL, Bereşti GL, Cavadineşti GL, Rediu GL.
Brăhăşeşti GL, Blânzi GL, Gohor GL, Torceşti GL, Umbrăreşti
GL, Smârdan GL, Boghești VN, Bogza VN, Bordeasca Veche VN.
Nerej VN, Avrămeşti VS, Berezeni VS, Fereşti VS, Mircești VS.
Grivita VS, Vetrişoaia VS, Vultureşti VS, Pâhnesti VS, Gura
Idrici VS, Puntişeni VS, Ţuţeani VS, Albeşti VS, Găgeşti VS.
Viişoara (Băseşti) VS, Buneşti VS", Pădureni VS, Laza VS, Lupeşti
VS, Măscurei VS, Valea lui Darie VS, Rânceni VS, Rusca VS.
Râşniţa VS, Dodeşti VS, Grumezoaia VS, Bârlăleşti VS, Hurdugi
VS, Iepureni VS, Grăjdeni VS, Obârşeni VS, Odaia Bursucam – VS,
Perieni VS, Blăgeşti VS, Bogdăniţa VS, Bogeşti VS, Bogdana
VS, Cârjoani VS, Docani VS, Lupeşti VS, Bogdăneşti VS, Cârja VS.
Iveşti VS, Puieşti VS, Sălceni VS, Ibăneşti VS, Frumoasa BC.
Balcani BC, Motoşeni BC, Plopana BC, Căbeşti BC, Caşin BC.
Condrache BC, Negulesti BC, Vultureni BC, Giurgioana BC.
Oituz BC, Urechesti BC, Sârbi BC, Că poteşti BC, Floreşti BC.
Vâlcele BC, Brănişteni NT, Dulceşti NT, Ghigoieşti NT, Bulbucani
Gropniţa IS, Chişcăreni IS, Capu' Rediului IS, Uda Tătăruşi.
IS, Cucuteni IS, Galata IS, Boureni IS, Schitu Duca IS, Ţuţora IS.
Costuleni IS, Doineşti IS, Mogoşeşti IS, Hălăuceşti IS, Găureni IS.
Hodora IS, Miroslava IS, Popeşti IS, Româneşti IS, Rădeni IS.
Şipote IS, Sârca IS, Gălaieşti IS, Sineşti IS, Miclăuşeni IS.
Ipatele IS, Perieni IS, Oroftiana BT, Ibăneşti BT, Soroc era BT.

Bâdiuţi BT, Ţoleşti SV. Brăieşti SV, Ialov era URSS, Ceamaşir Ismail URSS.

Aşadar, în majoritatea localităţilor unde a fost atestat, săvârşirea ritualului pare să nu fi fost legată de o dată anume din calendarul tradiţional. E aceasta „forma laxă de practicare, după starea pluviometrică", 1 deosebită de alta ritualic condiţionată de o dată fixă, care însă diferă în spaţiu, încât va fi greu de stabilit *sărbătoarea* originară, ce poartă, cum am văzut, pe alocuri, însuşi numele ritualului.

În informaţii, amintirea unei date fixe este adesea vaga:

«rao zi, primăvara: Bârca DJ, Unirea BR; primăvara după ce s-a isprăvit de arat: Tătaru BR, Şimileasca BZ; prin mai:

Peretu TR, Zimnicele TR; într-o sărbătoare: Sudrigiu BH.

Ovidiu Bârlea, *Folclorul românesc I*, p. 397.

GJ, Poiana de Sus GJ, Licurici GJ, Mierea GJ, Cleşneşti GJ. Godineşti GJ, Andreeşti GJ, Bârzeiu de Pădure GJ, Gogoşu DJ. Găliciuica D J, Răchita DJ, Vârtop DJ, Cleanov D J, Frătoştiţa D J. Frăţila DJ, Prunet DJ, Argetoaia DJ, Breasta DJ, Bulz eşti DJ. Catânele DJ, Gângiova DJ, Hunia DJ, Dobridom DJ, Goicea Mare DJ, Goicea Mică DJ, Goieşti DJ, Işalniţa DJ, Măceşu de Jos DJ, Secu DJ, Boureni DJ, Mălăeşti DJ, Melineşti DJ, Murgaşi DJ, Pleniţa DJ, Salcia DJ, Scăeşti DJ, Seaca de Pădure DJ. Secui DJ, Pieleşti DJ, Şimnicu DJ, Tălpaş D *J*, Amărăşti, DJ Tencănău DJ, Vela DJ, Leu DJ, Dioşti DJ, Şuteşti VI, Zăvoieni VI, Bodeşti VI, Orleşti VI, Pojogi Cema VI, Popeşti VI, Ştirbeşti VI, Bărbăteşti VI, Stoileşti VI, Scundu VI, Dr agăşani VI. Ştefăneşti VI, Obistavu VI, Bălăneşti OT, Ibăneşti OT, Spineni OT, Viişoara Mărunţei OT, Vlaici OT, Brastavăţu OT, Albeşti OT. Mogoşeşti OT, Izvoarele OT, Negreşti OT, Rădeşti OT, Dranovăţu OT, Bărăştii de Vede OT, Buzeşti OT, Alunişu OT, Grădinile OT. Iancu Jianu OT, Şuica OT, Bughea de Sus AG, Costeşti AG. Rucăr AG, Nucşoara AG, Dâmbovicioara AG, Stroeşti AG, Bradu de Jos AG, Gălăşeşti AG, Humele AG, Leordeni AG, Pârvu RoşuAG. Pădureşti Oieşti AG, Uda de Jos AG, Slobozia AG, Bogaţi AG. Boteni AG, Albeşti AG, Băgeşti AG, Bălileşti AG, Ciumeşti AG. Coteşti AG, Mihăeşti AG, Schitu Goleşti AG, Bădeşti AG, Slănic

AG, Stâlpeni AG, Glânibocel AG, Godeni AG, HârtieştiAG, Măţau AG, Ţiţeşti AG, Valea Mare AG, Văleni Podgoria AG, Voineşti AG. Vedea (Gura Boului) AG, Râjleţu AG, Govora AG, Vata AG. Râjletu Vieroşiu AG, Mozăceni AG, Băleni Sârbi DB, Băleni Români DB, Bela DB, Cobia DB, Cucuteni DB, Izvoarele DB. Titu DB, Poiana de Sus DB, Micloşani DB, Raciu DB, Runcu DB. Serdanu DB, Slobozia Moară DB, Văleni DB, Stejam TR, Năvodari TR, Crângerii TR, Urluiu TR, Lunca TR, Socetu ŞI, Tufeni TR, Viişoara TR, Voievoda TR, Ciurari TR, Drăcşenei TR, Gărăgău TR, Odaia TR, Izvoarele TR, Olteni TR, Tătărăştii de Sus TR. Brebu PH, Mărginenii de Sus PH, Ploieştiori PH, Provita de Jos PH, Scăeni PH, Drajna de Sus PH, Bătrâni PH, Măgureni PH. Pacureţi PH, Scăeni PH, Centura PH, Vărbilău PH, Ogretin PH. Poienile (Opăriţi) PH, Măneciu Pământeni PH, Măneciu Ungureni PH, Valea Semăn PH, Ologeni PH, Poseşti PH, Izvoarele PH. Trestieni GR, Găiseni GR, Nuci Merii Petchi IF, Ştefăneşti IF. Snagov IF, Borăneşti IL, Cosâmbeşti IL, Coşereni IL, Piua Petrii IL, Poiana IL, Stejaru IL, Reviga IL, Unirea CL, Budeşti CL. Mitreni CL, Satu Nou CT, Gârliciu CT, Oltina CT, Băneasa CT. Seimenii Mari CT, Siliştea CT, Cosgun CT, Neloc CT, (D 4553. 305 v), Peceneaga TL, Dăeni TL, Mărăcineni BZ, Chiojdu Bâsca 90
Balta Albă BZ, Zărneşti BZ, Corbii BZ, Valea Raţei BZ, Cotorca/ BZ, Deduleşti BZ, Gura Săraţii BZ, Beceni BZ, Gherăşeni BZ, / Băbeni BZ, Măcrina BZ, Topliceni BZ, Nisipurile Râmnic u Sărat. Galbenii BR, Siliştea BR, Vizirii BR, Bogza VN, Chiojdeni VN. Balinteşti GL, Bereşti GL, Braniştea GL, Galaţi GL, Piscu *GLJ* Slobozia Conachi GL, Crăieşti GL, Ionăşeşti GL, Nicoreşti GL. Valea Mărului GL, Ţepu GL, Torceşti GL, Tulucesti GL. Brăhăşeşti GL, Corodu GL, Vizureşti Hănţeşti GL, Pechea GL, Şendrenij GL, Furceni GL, T. Vladimirescu GL, Corni GL, Corneşti GL. Gostache Negri GL, Cudalbi GL, Bogza VN, Bordeasca' Veche (Obileşti) VN, Ocheni BC, Cosmeşti VS, Iveşti VS, Prisăcani VS; a patra joi, Joia Paparudei: Ariciu BR, Matca GL, Tulucesti GL".

Băneasa GL, Mastacani GL, Movileni GL, Munteni GL, Smulţii GL, Găneşti GL, Sipeni-Tuţeani GL, Ghidigeni GL, Ungureni GL, (. Rediu GL, Cotoroaia GL, Vidra VN, Repedea VN; a noua joi după Paşti: Sita Buzăului CV, Hunia DJ, Lacu Rezii BR, Bă/ neasa CT.

V Neglijenţa culegătorilor a făcut ca o seamă de informaţii să nu cuprindă menţiuni exprese cu privire la timpul practicării ritualului. Din context se pot deduce însă aceleaşi condiţionări naturale – seceta, nevoia de ploaie: Zagon CV, Zăbala CV.

Sicele BV, Ibăneşti MS, Hodac MS, Jabeniţa MS, Boita ZB. Dobra HD, Ostrovu Mare HD, Livada de Câmp HD, Zám HD. Mihai Bravu BH, Apareu BH, Vârciorog BH, Voivozi (Chiniz) BH, Silitelec BH, Cociuba Mare BH, Duşeşti BH, Nimăieşti BH. Cresuia BH, Curăţele BH, Ciunteşti AR, Vălani AR, Ineu AR. Ghilad TM, Gad TM, Chizătău TM, Bucovăţ TM", Pecenişca CS. Secăşeni CS, Glimboca CS, Greoni CS, Naidăş CS, Strehaia MH. Dănceu MH, Plavişeviţa MH, Ieşelniţa MH, Roşia GJ, Turcenii de Sus GJ, Săcelu GJ, Peştişani GJ, Dobrita GJ, Peşteana GJ. Câmpofeni GJ, Bechet DJ, Bodăieşti DJ, Bucovăţ DJ, Bârca DJ. Băileşti DJ, Comoşteni DJ, Cernăteşti DJ, Carpen DJ, Calopăr DJ, Cioroiaşi DJ, Ciutura DJ, Ghercești DJ, Măceşii de Jos DJ. Mischi DJ, Gogoşu DJ, Unirea DJ, Bălceşti VI, Sirineasa VI. Zătreni VI, Boişoara VI, Bărbăteşti VI, Balş OT, Mereni OT. Mărgăriteşti OT, Negreni OT, Potcoava OT, Ianca OT, Izbiceni OT, Pleşoiu OT, Oporelu OT, Şuica OT, Bobiceşti OT, Crăciuneii de Sus OT, Costeşti AG, Păduroiu AG, Babaroaga AG, Vedea AG. Urluieni AG, Mozăceni AG, Nucşoara AG, Burdea AG, Cetăţenii din Deal AG, Vlădeşti AG, Băneasa TR, Caravaneţi TR, Spătărei TR, Bragadiru TR, Troianu TR, Zimnicea TR, Dorobanţu TR. Frumoasa TR, Nenciuleşti TR, Trivalca Moşteni TR, Vârtoaoele de Sus TR, Stanţa Piatra TR, Socetu TR, Suhaia TR, Lisa TR.

Brădetu AG, Grădiştea CL; cu o zi destinată în luna mai: Costeni PH, Stăncuţa Stanca BR, Surdila Greci BR, Neloc BR (H I 406), / Jorăşti GL; pe la Rusalii, după Joia Verde: Rocşoreni MH;

Într-o joie a Rusaliilor: Ceptura PH; o zi neprecizată, o sărbătoare:

Ciobanul CT, Ruşetu BZ, Pogoanele BZ, Cotulung BR, Filipeşti BR, I

Cuca Oasele GL, Frumuşiţa GL, Mânjina GL, Vârlezi GL, Făurei *i* VN, Năruja VN, Paltin VN, Răcoasa VN, Vlădeşti VS, Gâlţeşti VS; Pogoneşti VS, Berеasca VS: o sărbătoare femeiască: Piscâi DJ; rămasă de la păgâni: Copuzu IL; o sărbătoare cu pericol: Stâlpu BZ; i o serbare mică în popor: Şiviţa GL; o sărbătoare când femeile nu: lucrează şi se udă cu apă între dânsele, ca să fie timpul ploios: i Siliştea Crucii DJ; un fel de sărbători după Paşti pentru ploi: / Siliştea Crucii, Brăhaşeşti GL.

p Cele mai numeroase informaţii indică, direct sau indirect".

ziua *Paparudei* numită şi *Paparuda*: într-o zi de sărbătoare! numită ziua Paparudei: Fântâna Banului DJ, Moreni DJ, Nicî Hţel TL, Turcoaia TL, Cilibia BZ, Chiojdu Bâsca BZ, Surulesti BZ. Glodeanu Siliştea BZ, Buda BZ, Budeşti BZ, Dedulesti BZ, Topliceni BZ, Tătaru BR, Vizirii BR, Jirlău BR, Cotoroaia GL".

Şerbăneşti GL, Pechea GL, Smulţi GL, Bereşti GL, Matca GL. Fundeni GL, Poiana GL, Umbrăreşti GL, Buceşti GL, Drăgăneşti GL, Hângulești VN, Lespezi VN, Găiceana BC, Godineşti BC, / Huruieşti BC, Ghigoieşti NT; este o zi numită din bătrâni Paparuda:

Băcăleşti TR, Brânceni TR, Ţăndărei IL. Această zi cade într-o joi: Dedulesti BZ; se ţine timp de trei săptămâni, începând din a treia joi după Paşti: Cioara Radu Vodă BR; alteori din prima sau din a doua joi după Paşti: Sita Buzăului CV, Finta DB, Merenii de Sus TR, Drajna de Sus PH, Broştenii Noi IL, / Gohor GL; într-una din joile după Paşti, numită ziua lor: Micşuneştii Mari IF, Cazasu BR, Folteşti GL, Urecheşti VR. Unele informaţii sunt mai vagi: de marţi până joi, în a treia săptămână după Paşti: Buteni AR, Neloc MH (Paralescu), Strachina Ţăndărei IL, Slujitorii Albotești BZ, Stăncuţa Stanca BR, Neloc /

BR (il 1427); a treia miercuri după Paşti: Teleormanu TR.

Ziua Paparudei este, mai ales, a treia joi după Paşti, denumită frecvent *Joia Paparudei* sau *Paparuda*: Poiana Mare D J, Dârmăneşti AG, Boteni AG, Merenii de Sus TR, Dracea TR. Odaia TR, Mărginenii de Sus DB, Dărmăneşti DB, Tomşani PH, Star/ chiojd PH, Gârbovi IL, Iazu IL, Mărculeşti IL, Ograda IL, Slobozia IL, Podulupi IL, Orezu IL, Budeşti CL, Lupşanu CL, Petroiu. Borcea CL, Meglenia, Viile (Beilicu) CT, Poarta Albă CT, Ciocârlia CT, Dăeni TL, Garvăn TL, Isaccea TL, Sanghiol TL, Somova TL, Niculiţel TL, Enisala TL, Padina BZ, Găvăneşti BZ, Lipia BZ.

Cleşneşti GJ, Copăcioaia GJ, Curtişoara GJ; copil de 7 – 8 ani: Curpen GJ, Godineşti GJ, Runcu GJ; copii, fiind consideraţi I fără păcate: Poiana Mare DJ, Smârdan GL; copii mai mici, deci tot nevinovaţi: Găliciuica DJ, Argetoaia DJ, Calopăr DJ, Hunia DJ, Bodeşti VI, Lăunele de Jos VI, Costeşti VI; copii micuţi, băieţi, sunt fără de păcat: Zătreni VI, Grădiştea VI, Zăvoieni VI, Scundu VI, Şuica OT, Moreni OT, Rădeşti Albeşti OT, Spineni OT, Bărăştii de Vede OT, Izbiceni OT, Aluniş OT, Râjleţu Govora AG, Arge selu (Ciumeşti) AG, Boteni AG, Coteşti AG, Hârtieşti AG, Măţău AG, Mihăeşti AG, Schitu Goleşti AG, Bădeşti AG. Stâlpeni AG, Văleni AG, Văleni Podgoria AG, Valea Mare AG. Valea Mare Podgoria AG; băiat mai mare, de 10 – 11 ani: Vlădeşti AG, Voineşti AG; 2 – 3 băieţi de 7 – 13 ani: Rusca VS; un băiat mai ridicat: Nucşoara AG, Bradu de Jos AG; cel mai isteţ băiat: Pârvu Roşu AG, Bughea de Sus AG; un copilaş: Rucăr AG. Humele AG, Păduroiu AG, Uda de Jos AG; numai băiat: Cobia DB; un băiat de şcoală/ de vârstă şcolară: Izvoarele DB, Poiana de Sus DB, Poseşti PH, Coşereni IL, Ariciu BR, Livezile (Găuri) VN, Cavadineşti GL, Găneşti GL, Nicoreşti GL, Lupeşti VS. Albeşti VS, Bogdăneşti VS, Găgeşti VS, Perieni VS; un băiat de aproximativ 14 ani: Deleni VS, Bogheşti VS, Bogdăniţa VS. I Cârjoani VS, Iepureni VS, Grăjdeni VS, Ivăneşti VS, Ibăneşti VS, Măscurei VS, Obârşeni VS, D. Cantemir (Hurdugi) VS, Răf

trăieşti VS, Rânceni VS, Bărăşti VS, Dodeşti VS, Grumezoaia VS.

Căbeşti BC, Bărăşti BC; unjlăcău: Roşcani IS, Brăeşti IS, Popeşti IS, Chişcăreni IS, Cucuteni IS, Băiceni IS, Hodora IS, Miroslava TS, Moreni IS, Popeşti IS, Românești IS, Hălăucești IS, Ceamaşir URSS; un copil (băiat, prunc) de ţigan: Dobra HD; de 10 ani: Hodişel BH, Cărâsău BH, Chizătău TM, Jiana (Flămânda) MH. Isverna MH, Curtişoara GJ, Frătostita DJ, Argeselu (Ciumeşti) AG, Vărbilău PH, Socetu TR, Troianu TR, Gura Săraţii BZ. Băleni GL, Costuleni URSS. în unele localităţi masca verde poate fi îmbrăcată de un băiat sau de o fată: Bacea HD, Vaşcău BH. Batăr BH, Vârciorog BH, Curăţele BH; băiat sau fată de până la MO ani: Şicula AR, Cenad TM, Igriş TM, Răcăşdia CS, Licurici GJ, Godineşti GJ, Bulzeşti DJ, Răchita DJ, Bărăştii de Vede < OT, Albeşti OT/Mereni OT, Boteni AG, Pădureşti Oieşti AG. Tătaru BR, Bereşti GL, Lupeşti GL, Bogdana VS, Blăgeşti VS. Miclăuşeni IS, Schitu Duca IS.

*" V De obicei, purtătoarea măştii verzi este olială.) E trăsătura definitorie a tipului „clasic-j3. e ritual. În majoritatea informaţiilor.

criteriul de alegere a protagonistei din grupul constituit are la bază condiţia purităţii rituale, afirmată direct sau sugerată prin

fe

Măgurele TR, Zâmbreasca TR, Talpa Ogrăzile TR, Bâlciureşti DB. Băneşti Beşteloaia DB, Valea Lungă DB, Neajlovu GR, Braniştea GR, Ghimpaţi GR, Pădureni GR, Podu Doamnei GR, Novaci GR. Ceacu IL, legani IL, Perieţi IL, Valea Argovei CL, Plătăreşti CL. Budeşti CL, N. Bălcescu CT, Costugea CT, Cartai CT, Carvăn CT. Dulgheru CT, Topalu CT, Rasova CT, Dunăreni CT, Gârliciu CT. Gherenele CT, Saraiu CT, Topraisar CT, Luncaviţa TL. Dăeni TL, Jijila TL, Turcoaia TL, Gheraşeni BZ, Pietroasa Mică BZ, Brădeanu BZ, Dara BZ, Policiori BZ, Pănătău BZ (Glodeanu Siliştea BZ, Stâlpu BZ, Gura Săraţii BZ, Ceacâru BR, Cioara Doiceşti BR, însurăţei BR, Ianca BR, Românu' BR, Scorţaru Nou

BR, Vişani BR, Fârţăneşti GL, Prodăneşti GL, Vârlezi GL, Tălpigi GL, Vlădeşti GL, Cerţeşti GL, Munteni GL, Pupezeni GL, Cudalbi GL, Smârdan GL, Furceni GL, Găuri VN, Tâmboieşti VN, Odobasca VN, Pădureni VN, Paltin VN, Stâncăşeni VS, Rânceni VS.

Rusca VS, Iveşti VS, Laza VS, Berezeni VS, Măscurei VS, Valea lui Darie VS, Griviţa VS, Pogoneşti VS, Deleni VS, Mălăieşti VS.

Roşieşti VS, Dragomireşti VS, Ibăneşti VS, Bogdăneşti VS.

Cozmeşti VS, Puntişeni VS, Pădureni VS, Grumăzeşti NT, Movileni

Larga IS, Brăeşti IS, Roşcani IS, Siriţel IS, Coropceni IS.

Brăieşti SV, Suhărău BT, Costuleni Lăpuşna URSS, Onitcani URSS, Borceag URSS.

ALEGEREA PAPARUDEI

În masa informaţiei referitoare la acest obicei, alegerea actanjtului principal are o pondere remarcabilă, semn al importanţei I

ce revine actului alegerii în desfăşurarea ritualului. Memoria colec

tivă reţine mai mult condiţiile rituale de bază, gesturile şi actele esenţiale, ale căror contururi nu se şterg prea uşor.

Purtătorul măştii verzi este un băiat, băietan, copil mai mare şi mai zdravăn, fecioraş, flăcău. În unele informaţii se precizează vârsta acestuia, în altele este motivată ritual alegerea actantului /

principal. Mascatul este un fecioraş, un flăcău: 7 Veştem ZB, Boita

ZB, Clopoţiva HD, Păucineşti HD; un fecior tânăr de 18 – 20 ani: Pâhneşti VS; un copil mai mărişor, de 11 – 14 ani: Cărmazăneşti. HD, Cozia HD; de şapte până la zece ani, mai mare nu: Gurasada

HD; prunc curat, fără păcate: Ponoarele BH, Meziad BH, Drăgăneşti

BH; de 11 – 13 ani: Vaşcău BH, Cărăsău BH, Batăr BH".

Vârciorog BH, Curăţele BH; băiat de 10 ani: Vălani AR; copil (

mai mare: Ciunteşti AR, Cintei AR, Şicula AR; băiat de 7 – 10 ani: Cenad TM, Igriş TM, Uzdin RSFJ, Răcăşdia CS, Baia de Aramă *1*

MH, Marmanu MH, Strehaia MH; flăcău mai sprinten şi mai (

puternic: Budieni GJ, Licurici GJ, Teleşti GJ, Cojmăneşti GJ, de 10

ani: Drăgăşani VI, Burdea AG; o copilă de 10 – 14 am:
Cosâmbeşti I L; o fată, cea mai săracă şi mai frumoasă: Vidacut
HR, Nucşoara AG; juna sau copilă, de ordinariu din cele mai sărace: Chiojdu Bâsca BZ, Dunăreni CT; fată orfană de? ambii părinţi: Meglenia; o fată care e mai înaltă, mai voinică: Sârca
IS; o fată mai săracă, dar fată (fecioară): Poclușa BH, Nimăieşti
BH, Peştişani GJ; două fete: Mehadia CS, Orşova MH, Breasta
DJ, Bucovăţ DJ, Căpreni DJ, Işalniţa DJ, Costugea CT, Niculiţel
Ţl., Sanghiol TL; două copile până la 12 ani: Pojogi VI, Slăveşti
VI, Buzeşti OT, Spineni OT, Novaci GR; o fată sau şi mai multe:
Pojaru de Sus GJ, Bârzeiu de Pădure GJ, Gohor GL, Sipeni VS;
două, trei fete: Nemoiu VI, Orleşti VI; Sârbi BC; de la 14 – 18 ani:
Puntişeni VS; între 10 – 12 ani: Leu D J; trei fete: Turcenii de
Sus GJ, Andreeşti GJ, Cernăteşti DJ, Cosgun CT, Neîoc. CT.
Brahăşeşti GL, Gălaşeşti IS, Popeşti IS, Brănişteni NT, Dulceşti
NT; trei-patru fetiţe de 7 – 8 ani: Lunca (Râioasa) TR, Ţoleşti
SV; nişte / câteva fete/fetiţe: Mălăeşti DJ, Gura Boului AG.
Proviţa de Jos PH, Dăeni TL; fete mai mici de 12 ani: Blânzi
Corod GL, Neguleşti GL, Cârja VS; câte şase fete, tot de o mărime:
Salcia D J; una, două, trei sau mai multe fete curate: Costeni AG.
Cobia Găeşti DB; între 12 – 15 ani: Duşeşti BH; fete curate 12
13 ani: Cresuia BH, Runcu Nou HD; 3 – 4 fete curate: Cresuia
BH; mai multe fetiţe ca de 12 ani: Toracul Mare RSF J; fete curate, şcolăriţe: Şopotul Nou CS; fete între 10 – 14 ani: Ştefănescu 1935
fete sub 12 ani: Neloc. MH; fără păcate: Poiana D J; fete care-s curate adevărate, cum o fost Maica Precista, să nu şie curve:
Ibăneşti Pădure MS; fete de 7 – 10 ani: Ibăneşti MS, Ibăneşti
Pădure MS, Comori MS; fete de 8 – 10 ani: Caşva MS; pân' à la
12 ani: Jabeniţa MS, Covăsinţ AR; fete între 11 – 13 a.ni, în *poate albe*: Solovăstru MS; fete de 10 – 14 ani: Dâmbovicioara
AG, Costeni PH; fete curate, care nu suduiesc: Mihai Bravu BH;
fete de scoală: Biertan ZB; trei fete mari: Gura Idrici VS fee-Voievozi BH, Curăţele BH, Ghilad TM, Gura Padinii OT, Ştirbeşti
VI, Zimnicea TR, Găiseni şi Trestieni GR, Teodorescu

1885, Rădulescu-Codin 1906, (1930), Ciauşanu 1914, Somova TL

Tuzla Cetatea Albă URSS, Borceag URSS, Fereşti VS, Vetrişoaia VS; fată de ţigan (ţigăncuşă) virgină: Titu DB, Şuteşti BR;

fată mare: Gheraşeni BZ, Ciobanul CT; copilă de ţigjmjfe.*4*

6 ani: Gârbovi I L; 6 – 12 ani: Lup sanu CL, BOTc-arţ Pâeâroiu) CLde

78 ani: Borăneşti IL, Cocomcanca Mănucu IL; de 9-Io ani:

Slobozia Cotmeanu AG; tigjmzşă-tân & ră4 Ceacâru BR; ţigăncusă mică: Şuteşti VI, Zăvoiem VI, Mogoşeşti OT, Stejaru (B & lţaţi)

TR, Brânceni TR, Voievoda TR, Teleormanu (Pielea) TR, Axintele 97

limitarea vârstei. E aleasă o fată *curată*: satele din Valea Gui!

ghiulfi MS (Ibăneşti Pădure, Ibăneşti, Hodac, Jabeniţa, Solovăstni.

Caşva), Stretea HD, Câmp BH, Nimăieşti BH, Sudrigiu

BH, Mezia'd BH, Semlac AR, Pecica AR, Ineu AR, Andreeşti

GJ, Albeşti AR, GlâmbocelAG, Godeni AG, Micioşani AG, Bădeşti

AG, 55 lănic AG, Tiţeşti AG, Bălileşti AG, Valea Mare Podgoria

AG Văleni AG, Coşereni IL, Unirea CL; fată mare, curată, de

10 *5* ani, că aşa e bine: Niculiţel TL; fată curată, căci are credinţă

a Dumnezeu, iar nu femeie cu bărbat, căci acestea nu au credinţă a Dumnezeu: Unirea CL, Şipote I S; fată nevinovata:

Borlova CS, Coroiu AR, Degan 1904 (Hunedoara), Ialoveni URSS;

fată de adevărat, fată mare, fecioară: Bătrâna HD, Poieniţa Tomii

HD, Cerbăl HD, Bătrâni P H; numai fete micuţe, care n-au „rândurile".

se fac băbăruţe, nu poate fiecine să se facă: Almaş Sălişte

HD; fata mare: Săuleşti GJ, Vela DJ, Oteşani VI, Rusăneşti

OT, Boteni AG, Cucuteni DB, Scăeni PH, legani IL, Somova

TL, Enisala TL, Deleni VS, Mălăieşti VS, Movileni Larga I S;

O fecioară: Teregova CS; o vergură: Tincova CS; fată socotită ca virgina: Măgureni PH; o fată mai mică, de 6 – 12 ani: Cârjoani

VS; feţişoară între 6 – 10 ani: Obârşeni VS; o fată mai mică de 8 – 10 ani: Satu Nou CT; fetiţă de 9 ani, de şcoală, mai mare nu: Feregi HD, Nucşoara AG; de la 7 până la 10 ani, mai mare nu: Muncem Mic HD; fetiţă mică, de 10 ani, care-i mai mică între ele: A imaş Sălişte HD; fetiţă mică: Stăneşti VI, De joi VI, Budeşti GR, Bătrâni PH; copilă de 4 – 6 ani: Gârbovi IL, Slobozia IL, între 5 – 13 ani Ogretin PH, Poienile (Opăriţi) PH; copilă până la 10 ani: Ologeni PH, Izvoarele PH; o fată de vreo 10 ani: Brădetu AG; de la 7 până la 14 ani: Muncelu Mic HD; fată mică de 7 – 8 ani:

Cresuia BH; copilă de ţăran, mai tânără de 10 ani: Gheorghiu 1895, prăgăşani VI, Burdea AG, Ezibei CT; de la 10 – 12 ani: Cărăsă U BH, Costeşti VI, Nuci Merii Petchii IF, Bogaţi AG. Bela DB; fată mai mare de 10 – 11 ani: Vlădeşti AG, Mogoşeşti OT, Rildeşti OT; o copilă de 10 – 14 ani: Cosâmbeşti I L; o fată: mică: Veţel HD, Recea VI, Mirceşti VS, Cârligătura IS; o fată: Buteni AR, Valeadeni CS, Plavişeviţa MH, Dăneşti GJ, Roşia GJ, VÂJ top DJ, De joi VI, Lăpuşata VI, Orleşti VI, Stoileşti VI. Gălăseşti AG, Leordeni AG, Racoviţă AG, Brebu PH, Tomşani PH, Starchiojd PH, Păcureţi PH, Mărginenii de Sus PH, Suhaia iTR, B<; cent BZ, Chiojdu Bâsca BZ, Policiori BZ, Lanurile BZ. Roşiori BR, Surdila Găiseanca BR, Carvăn CT, Gohor GL, Băleni GL, Tofceşti GL, Caşin BC, Popeşti IS, Ţuţora IS, Prisăcani IS» Sineşti IS, Brănişteni NT; fată de 15 – 16 ani: Sita Buzăului CV. Nevrincea TM, Bogaţi VS, Căbeşti BC; copilă de ţăran mai tânără *m*

BC, Balcani BC, Lichitişeni BC; femei: Brăhăşeşti GL, Perieni VS*; ţigancă gravidă, asta era credinţa noastră a ţăranilor: Rudăria

CS, Teregova CS, Naidăş CS, DoloaversFJ, Caransebeş CS;

ţigănci *1* Dobra HD, Chişlaca AR, Lugoj TM, Radăria CS, Borlovenii

Vechi CS, Măceşul DJ, Gherăseni BZ; femei sărace sau ţigănci: Piscu DJ, Cetăţenii din Deal AG, Stanţa Piatra TR.

Slobozia Moară DB, Drajna de Sus PH, Perieţi IL, Stâlpu BZ.

Băneasa NCT, Saraiu CT, Jijila TL, Băleni GL, Târgu Bereşti GL.
Răcoăsa VN, Odaia Bursucam VS, Miroslava IS, Găuren? I S;
O femeie: Crăpăturile VI, Luncaviţa TL, Isaccea TL, Tâmpoieşti
BZ, femeie iertată: Bătrâna HD. fi *r* Purtătorul măştii verzi este un om (bărbat) sau o femeie, mai săraci, nevoiaşi, folosind, asemenea ţiganilor, obiceiul exclusiv în
[scopul obţinerii darurilor: Baia de Criş HD, Bobâlna HD, Comlăus
AR, Timişoara TM, Brădişoru de Jos CS, Visag CS, Glodeanu
BZ, Deduleşti BZ, Prodăneşti GL, Dragomireşti VS, Docani VS.
Buneşti VS, Roşieşti VS, Cantemir VS, Plopana BC, Bulbucani
IS, Capul Rediului IS, Cucuteni IS, Galata IS.

ACTUL RITUAL AL MASCĂRII SAU ÎMPODOBIRII PAPARUDEI

În general sumare pentru o localitate sau alta, datele reflectând acest moment din desfăşurarea ritualului, orânduite tipologic, încheagă o imagine globală destul de cuprinzătoare, ce reflectă pozitiv o stratificare diacronică a elementelor, deschizând căi de înţelegere şi explicare a unor semnificaţii mai adânci. Geografia folclorica luminează, prin determinarea unor arii de răspândire, încercările de ierarhizare istorică a riturilor de bază şi lămureşte întrucâtva proveniența celor suprapuse, aluvionare. De aceea, prezentarea tipologică a unui act ritual e îndrumată pe alte cărări decât cele practicate până în prezent la noi. Niciun aspect etnografic nu trebuie omis ca lipsit de importanţă. Fiecare atestare nouă e utilă şi merita consemnată, fără reducţii simplificatoare sau generalizări neîntemeiate.

Actul ritual al mascării sau împodobirii cu verdeaţă a Papa –, rudei se lasă greu încadrat în tipare, ca orice relicvă de viaţă spirituală preistorică. Folcloristul porneşte, asemenea arheologului, de la fragmente disparate şi dispersate, pe care le repertorizează şi le clasează, aşteptând lumina corelărilor explicative.

Un prim aspect asupra căruia trebuie să ne oprim este acela al nudităţii rituale a protagonistei, condiţie reflectată variat în informaţii. Înainte de a fi împodobită cu verdeaţa, Paparuda îşi

(Pârlitu) IL, Poiana IL, Stejarul (Pribegi) IL; fată / copilă de ţigan / rudar / nomad / ţigăncuşă: Livadia de Câmp HD, Apareu BH, Şoimi MH, Cociuba Mare BH, Copilna BH, Valea Mare CS. Straja RSFJ, Mihăescu 1897, Rocşoreni MH, Bistriţa MH, Prunişor MH, Braniştea MH, Şişeştii de Jos MH, Săcelu GJ, Breasta DJ, Goicea Mare DJ, Goicea Mică DJ, Băileşti DJ, Bârca DJ. Gângiova DJ, Gherceşti DJ, Şimnicu DJ, Străteşti AG, Bălenii Români şi Bălenii Sârbi DB, Mâneciu PH, Dărmaneşti DB, Peretu TR, Balinteşti GL, Fârţăneşti GL, Ţuţeani GL; fete mari (fecioare) de ţigan (rudari): Secui DJ, Bârca DJ, Gogoşu DJ, Belciureşti DB, Alexeni IL, Broştenii Noi IL, Băneasa CT; fete de ţigan de 7 – 14 ani: Bozovici CS, Neloc MH, de 9 – 11 ani: DoloaversFJ. Caransebeş CS; de 12 – 13 ani: Pecica AR, Orezu IL; mai mici de 12 ani: Grozeşti MH; două fete ţigance mari neprihănite: Lupşanu CL, Gârliciu CT; două, trei fete de ţigan: Curtişoara GJ, Iancu Jianu OT; trei până la cinci fete de ţigan: Cheşa BH, Padina Mică MH; fete de ţigani (rudari): Uniş BH, Cresuia BH, Sititelec BH. Sudrigiu BH/Valeadeni CS, Padina Mică MH, Sârbova TM, Neloc. MH, şi sestii de Jos MH, Teodorescu 1885, Rădulescu Codin 1906 (1930), Ci auşanu 1905, Ştefănescu 1887, Prunet DJ, Cleanov DJ. Brastavăţu OT, Mozăceni AG, Zimnicele TR, Bragadiru TR. Crângerii TR, Băcăleşti TR, Finta DB, Beşteloaia DB, Sălciile PH, Micşuneştii Mari IF, Podulupi IL, Copuzu IL; fetele şi / sau copiii ţiganilor: Comlăuş AR, Şişeştii de Jos MH, Vânju Mare MH. Catanele DJ, Dobridoru DJ, Pieleşti DJ, Pleniţa DJ, Gogoşu DJ. Valea lui Darie VS; de 8 – 12 ani: Leu DJ, Alimăneşti OT, Izvoarele OT, Crăciuneii de Sus OT, Negreşti OT, Ploieştiori PH, Crângerii TR, Socetu TR, Spătaru TR; copii de ţigan (probabil) şi fete sau numai fete: Gherman TM, Zegaia MH, Neloc. MH (Paralescu). Valea Copcii MH, Pleniţa DJ, Grădinile OT, Padina BZ; ţigancă / ţigănci (probabil fete): Livadia de Câmp HD, Buteni AR. Fântâna Banului DJ, Moreni DJ, Unirea DJ, Boureni DJ, Murgaşi

DJ, Obistavu VI, De joi VI, Potcoava OT, Bălăneşti OT, Balş OT, Dranovăţu (Segarcea de Vale) OT, Viişoara Mărunţei OT. Băneasa TR, Caravaneţi TR, Cioara TR, Viişoara TR, Pietroşiţa DB, Runcu DB, Raciu DB, Serdanu DB, Valea Lungă DB, Căzăneşti IF, Brebu PH, Piua Petrii IL, Ograda IL, Ceacu IL, Reviga IL, Ţăndărei IL, Perieţi IL, Băneasa CT, Siliştea CT, Topraisar CT, Gârliciu CT, Pietroasa BZ, Pogoanele BZ, Bogza VR, Berezeni VS; femeie împovărată: Bătrâna HD; femeie tăvărată, greoaie: Feregi HD; dodola e numa dintre alea greunoaie, încărcace, alealalce cântă: Gârbovăţ CS; femeie însărcinată, ele-s cu noroc: Rucăr AG, Teregova CS; femeie însărcinată Cresuia BH, Frumoasa

98

ceaşcă la soare: Şuica OT; cu o cămaşă sub frunze, cu tot mai puţin boz; numai pe cap o cunună de boz, despletită, cu pieptul g0 l, peste mijloc cu crengi şi frunze. Nu mai era cea de acum doi ani [1906] când de sus până jos a fost cu mare măiestrie îmbrăcată în boz: Lugoj TM; încinşi cu bozii înşirate pe aţă, cu vârful în jos, parte din ei pun bozii şi la gât: Zegaia MH; unu să năimeşte să se facă bloj, cu tufe de anine, la pădure îşi rup cloambe dă anine şi dă salcie şi le leagă cu aţă pă el, pă picioare, pă mâini, pă umeri: Clopoţiva HD; fetele stau cu mâinile în jos şi sălciile stau aşa-n sus, cu frunză roată: Muncelu Mic HD; pe la grumaz îşi pun căiţă cu iarbă: Feregi HD; fetele puneau flori dă trandafir pă cap, cu o cunună, restul cu haine: Runcu Nou HD; îşi adună sălcii, intră în râu, îşi leagă crengile cu sfoară în jurul brâului şi pe la gât, pe cap îşi pun o foaie de brusture, pe sub haine o fustă: Cresuia BH; crengile verzi şi brusturii înşirate pe o aţă şi petrecute pe la brâu, alt rând pe la grumaz: Cresuia BH; cu frunze de sus până jos şi leagă frunzele cu vârful crăcii în jos, de se scurtă apa bine: Boteni AG; de la cap, pe tot corpu, numai cu ochii vede: Oteşani VI; leagă bozii în două, trei rânduri: Slobozia Cotmeana AG; oamenii îşi fac cămaşa de frunze de boz: Satu Nou Siliştea CT; bozii atârnaţi unul de altul cu cotorul în sus: Glodeanu BZ; şi-mpletesc cununi de bozi, legându-le pe cap cu panglice şi câte o

monedă veche: Balinteşti GL; boji legaţi cu sfoară de la mijloc în jos, în sus îi fac căciulă ţuguiată aşa încât nu se vede nimic ce e înăuntru:

Găneşti GL; din boji formând un fel de strai / chipul unei haine, o pune pe capul copilului: Lupeşti VS, Gura Idrici VS, Pădureni

VS, Puntişeni VS; se face o bucată de plasă de boji cusuţi cu aţă:

Prodăneşti GL; înşiră bozii pe aţă şi înfăşoară pe unul din ei, de la cap până la picioare: Cobia DB; bogii îi leagă de corpul copiilor cu aţă: Gângiova DJ, Priponeşti GL; fac un fel de maldăr de boz şi puindu-l în cap atârnă pe umeri şi mai jos, fiind îmbrăcat astfel:

Mierea GJ, Zăicoiu GJ, Amărăşti DJ, Tălpaş DJ, un soi de acopărământ din buruieni (boji şi brusturi mai des) încât apar ca nişte mogâldeţe de buruiană: Rusca VS.

Participanţii adună boji şi-i leagă cu aţă dându-le forma une colibe: Deleni VS, Viişoara (Băseşti) VS; strâng boji şi fac un fe de haine cu care se îmbracă, acoperind tot: Grumezoaia VS

Dodeşti VS; ca o rochie verde: Stejaru IL; o haină făcută ca un sac din frunză de boji: Galata IS, Rădeni I S; îl dezbracă de haine şi-l îmbracă cu bozi, legate de un curmei de tei, care-i serveşte de brăcinar, de la bâru în jos oblojit cu bozi, iar în sus în pielea goală: Cleşneşti GJ, Văleni Podgoria AG; îmbracă pe unul cu frunze de arbori sau de câmp, îi leagă mâinile: Hârtieşti AG; adună

leapădă cămaşa / hainele / rochia, rămânând despuiată / goală / dezb r a e a tă de tot: Jucă MH, Curtişoara GJ, Izvoarele PH, Băleni

GL; în pielea goală / costumul natural / costumul lui Adam / cum a făcut-o mama ei / goală goluţă: Cozia HD, Comlăuş AR, Timişoara

TM, Lugoj TM, Cenad TM, DoloaversFJ, Caransebeş

CS, Răcăsdia CS, Valea Copcii MH, Zegaia MH, Marmanu MH.

Padina Mică MH, Strehaia MH, Neloc MH, Grozeşti MH, Baia de Aramă MH, Şişeştii de Jos MH, Turcineşti GJ, Săcelu GJ, Cleşneşti GJ, Prunet DJ, Bâileşti DJ, Breasta DJ, Bucovăţ DJ.

Ca lopăru DJ, Catanele DJ, Cioroiaşi DJ, Dobridoru DJ, Fântâna Banului DJ, Moreni DJ, Gângiova DJ, Ghercești DJ, Goicea Mare DJ, Goicea Mică DJ, Işalniţa DJ, Măceşul de Jos DJ, Mălâieşti

DJ, Murgaşi DJ, Pieleşti DJ, Pleniţa DJ, Salcia DJ, Şimnicu
DJ, Bulzeşti DJ, Gogoşu DJ, Răchita DJ, Gângiova DJ, Geanov
DJ, Dioşti DJ, Leu DJ, Frătoştiţa DJ, Zlătărei VI, Ştirbeşti VI.
Costeşti VI, Gura Padinii OT, Pleşoiu OT, Balş OT, Aluniş OT.
Brastavăţu OT, Nucşoara AG, Brădetu AG, Slobozia Cotmeana
AG, Mozăceni AG, Valea Mare AG, Dărmăneşti DB, Ogretin PH.
Lunca TR, Socetu TR, Viişoara TR, Trivale Moşteni TR, Suhaia
TR, Voievoda TR, Tătărăştii de Sus TR, Crângerii TR, Stejaru
TR, Odaia TR, Drăcşanei TR, Gârbovi IL, Reviga IL, Lupşanu
CL, Cotorca BZ, Padina BZ, Docani VS, Cantemir (Hurdugi)
VS, Iepureni VS, Grăjdeni VS, Ibăneşti VS, Obârşeni VS, Pădureni
VS, Odaia Bursucani VS, Puntişeni VS, Perieni VS, Bogdăneşti
VS, Plopana BC, Chişcâreni IS, Capu' Rediului IS, Cucuteni IS.
Popeşti IS, Schitu Duca IS, Boureni IS, Sârca IS, Românești
IS, Brăeşti IS, Dolheşti IS, Crucea Broşteni SV; despuiată / despuiete numai până la brâu: Comlăuş AR, Turcenii de Sus GJ.
Poiana Mare DJ, Viişoara Mărunţei OT, Vlaici OT, Rusăneştii de
Jos OT, Odaia TR, Urluiu TR, Micşuneştii Mari IF, Livezile
VN; în pielea goală până-n cingători: Bălăneşti OT, Serdanu DB.
Bila GR, N. Bălcescu CT, Glodeanu Siliştea BZ, Găneşti GL.
Lupeşti VS, Fereşti VS; cel mai mic dezbrăcat în pielea goală, ceilalţi despuiaţi până la brâu: Leu DJ, Stejaru TR; dezbrăcat /
despuiat numai în chiloţi: Boita ZB, Scundu VI.
r* Paparudele se încing împrejur cu plante verzi (boji) înşirate
I pe o aţă, astfel că de la brâu până la genunchi sunt acoperite: Gro
zeşti MH, Degan 1904 (neloc. HD), Paralescu 1934 (neloc. MH).
Runcu GJ, Bumbueşti VI, Stroeşti AG; pe unul îl îmbracă tot în frunză verde, de nu se vede nimica din el, numai faţa obrazului, la ochi olecuţă, ca să vadă: Ponoare BH; la o fântână apropiată se acoperă cu foi de boz, de sus până jos, fiind bine legate; foile de pe umăr se pun de obicei cu vârful în sus, ca picăturile de apă să strălu

f? A; GÂT 1 t (? * de D e a 3 A G A r e l u A G Glâmbocel AG
Alexeni IL, de la creştet până în picioare: Măţău AG, Micloşani

DB, Gohor GL; pe ste tot, de deasupra capului până jos, aşa că nu se vede nicidecum: Valea Mare AG, Văleni AG, Vlădeşti AG

Badeşti AG, Stâlpem AG; abia poate vedea cu ochii, ca să poată a-şi conduce trupul. Voineşti AG, Negreşti AG, Vata AG, Voievoda

TR Niculiţel TL, Somova TL, Bogdănita VS, Găgeşti VS

din creştetul capului până mai jos de genunchii picioarelor Zăvo

vă T R e C v e H < S nu V L O b! r? e n i VS, Iepureni VS, Grăjdeni

VS, Ibăneşti VS Plopana BC; de tot e învelit de nu-l pot cunoaşte:

Veştem ZB Budieni GJ, Cojmăneşti GJ, Tisrlna' GT

Popeşti VI Slăveşti VI, Crângerii TR, Midăuseni IS Sfrca IS

Paşcani Stolnicem I S; din creştet până-n tălpi: Batăr BH de nu i se văd nici ochii: Bacea HD, Satu Nou TL; îşi pună din cap pânî-n chicioan on fel di strai făcut din boz înşirat p i-a ţ î: Pădureţi VS

Se împodobesc cu boji / bojeni în jurul mijlocului şi pe cap îşi pun nişte brusturi: Scundu VI, Fereşti VS înşiră împrejurud

Ma matu Marmanu MMH, *R* Olobgeâmă PH P, IB? o u r e-n îi ulf S, fa A.e hl ia tub rDi nu: caglasi; acum bHoi, la W Bâlciureşti DB, Slobozia Moară DB, Gherăseni BZ la mi] loc cu un şir de bozi, care se ţin prin cingători: Bălănesc OT

cu bozi la părţile ruşinoase: Cioroiaşi DJ, are's t a D J Bucovăt

DJ Coloparu DJ, Mogoşeşti OT; se încing cu mai mu te cercuri de bozi: Catanele DJ, Pleniţa DJ, Pieleşti DJ, Floreşti DJ, G h i ceşti

D J Goicea Mică şi Goicea Mare D j, Salcia D I, Simnicu DT

cu bop de la brm în o's / la vale: Poiana de Sus GJ Răchita D T

Mischn D J, Cleanov D J, Leu D J, Bârca D J, Găliciuica D J, Gogoşu

D J, Rusaneştii de Jos OT, Băneasa TR, Brânceni TR, Caravane-TR

Navodan (Cioara) TR, Crângerii TR, Dracea TR, O ci al T R – P! r S t CTRC UTTE P, VC are %g a S e S C în? Pârlita) TR Lunca (Rhoasa TR, Socetu i râa Rt e, fă-o i pădte ar*™ Urluiu ei TR fete improurate (împrejurate) cu boz: Iancu Jianu OT; încinse pe a mijloc/brm: Bobina HD, Baia de Criş HD, Visag TM, Mehad a

CS Braniştea MH Orşova MH, Vrata MH, Şişeştii de Tos MH

Darmaneşti DB Gaisem GR, Tratieni GR, legani IL, Revină

M ar i T F e r a o o r n în B?; «V pe r d el u a de Mari IF Cotorca B2 Micsune? H; Cu fuste de boz: Berezeni VS; cu fuste de runze: Pleniţa

DJ, Bulzeşti DJ, Băcăleşti TR, Orezu ILÎncinse împresurate cnbozisau alte frunze: Valea Copcii MH, Ma? manu

r? Rp° Ş° r e n i MH» B al? O T – Mozăceni AG, Tu™

mlirtă v-T TR A l b 6 Ş t i V S; CU în a i în u l te? şi nu r i d Magureni PH, înfăşurată toată de la gât la genunchi: Der abjnoal i: de

snopi de bozii şi-i înşiră pe o aţă în chipul unei haine, pe care o îmbracă pe capul unuia: Mihăeşti A.O. Goleşti AG; adună brusturi şi fac haine din ei: Proviţa de Jos PH; haine de frunze de brusturi peste tot corpul, aşa fel că hainele rată întocmai ca Paparuda:

Răcoasa VN; haine făcute din frunz-e, verdeţuri şi ierburi: Sanghiol

TL; adună boji mulţi, îi leagă pe toţi de rădăcini, apoi desfăcându-i ca un cortel, îl pune în capul unui băiat sau fată: Blăgeşti

VS, Bogdana VS; o leagă cu boji din creştet până-n tălpi, astfel că nu se vede deloc: Odaia Bursucani VS, Docani VS; bozi înşiraţi pe o sfoară în mai multe rânduri superpuse unul peste altul, într-o formă conică: Dragomireşti VS; ca *o* îmbrăcăminte prin care nu se vede pielea lui: Perieni VS; o îmblojesc cu tot felul de frunzări din lemne, încât nu se mai vede: Nevfincea TM; se face o împletitură de boji, o cămaşă de boji pusă în capul uneia din fete: Prisăcani

I S; fuste din bogi: Dulceşti NT, se fac două fuste din boji, una mai lungă pe care o îmbracă ca pe o fustă şi alta mai scurtă, care se pune în cap: Perieni VS; rochie din boji: Nicoreşti GL;

se iau boji şi se înşiră pe o sfoară cât vârful în jos, se ia această pânză de boji şi se încinge cu ea, ca a acopere organele genitale:

Frătoştiţa DJ, Zlătărei VI, Pleşoiu OT; din lăstari mari de bozi un fel de haină cu care îşi învăluiau corpul: Pecica AR; cinci şiruri de boz de la cap în jos care erau înşiraţi pe sfoară, acoperind şi mâinile, ca o pelerină uriaşă, la cap un fel de glugă: Cintei – AR;

cum ar fi un ploier mare: Cărăsau BH; îmbracă din cap până în tălpi un copil mai zdravăn în frunze din planta numită boz, cu stâlpări de boz îi acopăr corpul tot, grumazul de tot, jur-împrejur de tot, trupul, picioarele, până sub tălpi; bozul îl leagă cu aţă:

Păucineşti HD, Igriş TM, Cenad TM, îşi leapădă cămăşile de pe ei,

se îmbracă în boji verzi, de nu se vede decât capul, se încing peste boji: Curtişoara GJ, Peretu TR; se-nveleşte cu bozi (buruieni)

de la cap peste tot corpul, numai cu ochii vede: Isverna MH.

Oteşani VI, Gohor GL; bozii atârnaţi unul peste altul, peste pelea goală, cu cotorul în sus: Pietroasele BZ; duminicile, după ora 11, flăcăii cei aleşi de vătaful de paparude pleacă pe vâlcele şi, după ce adună fiecare câte un braţ de bozi, intră într-o pădure, ori într-un crâng din apropiere, unde îi înşiră pe sfori, pe sârmă, iar flăcăul mai sprinten şi mai puternic, pe te o cămaşă uşoară, îmbracă bozii aceştia înşiraţi pe sfori într-un mod admirabil, în forma sitelor de la case; flăcăul îmbrăcat astfel şi cu pinteni şi zurgălăi la picioare constituie Paparuda: Copăcioasa GJ. Paparuda este acoperită cu verdeaţă de sus până jos, nu se vede decât capul: Curtişoara GJ.

Dâmbovicioara AG; îi înfăşură tot corpul: Zărneşti BZ; peste tot trupul său: Buneşti VS; peste tot: Baia de Aramă MH, Băli

102

umblă cu capulgol: Gălăşeşti AG, Ibăneşti OT, Orezu IL; cu capul / capetele gol / goale, despletită / despletite: Căpâlna BH.

Cărăsău BH, Viişoara Mărunţei OT, Socetu TR; făcută urât la cap cu pelin: Potcoava OT; cu un cerc de bozii la cap: Leu D J;

cu flori şi buruieni la cap: Brebu PH; cu o cunună de bozii verzi pe cap: Neajlovu GR, Piua Petrii IL, Băneasa CT; îşi împletesc cununi de bozi pe cap, se împestriţează cu panglici roşii, cu sălbi de firfirici: Teodorescu 1885, Ciauşianu 1904, Rădulescu-Codin

1906 (1930); cu boji şi prin moaţe şi coade, învelindu-şi capul:

Vrata MH; boji la cap: Căpreni GJ, Tismana GJ, Suhaia TR;

se mai mânjesc şi la faţa cu fructul bozului: Godineşti G J; pe cap avea o cunună de boz, ale cărei cotoare o cuprindea peste tâmple şi cele mai lungi se coborau peste părul din ceafă, despletită:

Lugoj TM; pe cap o glugă tot din boji: Semlac AR; cu pălării de boz: Băcăleşti TR; cu buruieni şi boz: Seimenii Mari CT; cununi pe cap de răchită: Ianca OT; o coroană pe cap: Dărmăneşti DB;

pă cap frunză dă brusturi: Cresuia BH; cunună verde pe cap, de grâu sau hamei: Caşva MS, Hodac MS; pă cap poarta un comanac dă pipirig: Batăr BH; o coroană tot de verdeţuri: Grozeşti MH;

cu mănunchiuri de iarbă în pletele răsfirate: Galaţi GL; coroană de flori, fel de fel de flori: Somova TL, Chiojdu-Bâsca BZ; pene

(flori) şi busuioc: Nimăieşti BH; pe cap o coroană de flori, frunze şi iarbă: Zegaia MH, Brebu PH, Lupşanu CL, Doineşti I S; coroane de flori de câmp şi laptele cucului: Băileşti DJ, Bâlciureşti

DB; de laptele cucului: Ologeni PH; o coroană de cloambe:

Clopoţiva HD, pe cap şi pe umeri îi pun câte un covrag de porumb:

Hălăngeşti GJ, Zăicani GJ, Boureni DJ, Obistavu VI; la cap o împodobesc cu panglici şi bani, ca să fie atrăgătoare: Neloc. MH

(Paralescu 1934).

Jr –, Menţiuni vagi, indirecte cu privire la împodobirea sau mascarea

Paparudei mai apar în informaţii provenite din: Vârciorog.

BH, Chişlaca AR, Rudăria CS, Bistriţa MH, Măceşu de Jos D J.

— Murgaşi DJ, Zăvoieni VI, Ştefăneşti VI, Costeşti AG, Merenii de Sus TR, Cobia DB, Găieşti DB, Ghimpaţi GR, Căzăneşti IL.

4 Lopraisar CT, Ariciu BR, Ţuţeani VS.

Numeroase mărturii renunţă, din păcate, la orice detalieri privind marcarea sau împodobirea paparudei / paparudelor, menţionând doar prezenţa certă a acesteia / acestora sub podoaba vegetală: Săcele BV, Ibăneşti MS, Ibăneşti Pădure MS, Comori MS.

Veţel HD, Poieniţa Tomii HD, Câmp BH, Apareu BH, Drăgeşti

BH, Meziad BH, Uniş BH, Şoimi BH, Sititelec BH, Sudrigiu BH.

Covăsinţ AR, Comlăus AR, Semlac AR, Şicula AR, Pecica AR.

Ineu AR, Buteni AR, Igriş TM, Ghilad TM, Gherman TM, Chizătău

105

Sus PH; pe cap, gât, mijloc cu bozii sau cu alior verde: Ştefănescu

1887 (1935), Lupşanu CL; pe cap, până la brâu cu bozi:

Alimăneşti OT, Izvoarele OT, Cosâmbeşti IL, Ograda IL, Perieţi

IL, Poiana IL, Slobozia IL, Ţăndărei IL, Borcea (Pietroiu) CL.

Româneşti IS; un rând la gât unu la brâu, de boz: Odaia Bursucam

VS; numai din brâu la vale, cu cârpe şi bozi: Troianu TR.

Ciurari TR, Dorobanţu TR, Suhaia TR; încinse, legate cu bozi sau

alte frunze: Vidacut HR, Poiana Mare DJ, Brăstavăţu OT.

Alunişu OT, Ştirbeşti VI, Tătărăştii de Sus TR, Băneşti DB.

Dărmăneşti DB, Neajlovu GR, Turtucaia Durostor RPB, Galbenu

BR, Unirea BR, Romanii BR, Enisala TL, Somova TL;

cu bozii în cap şi la brâu/mijloc: Pleniţa DJ, Pietroşiţa DB.

Runcu DB, Raciu DB, Broştenii Noi IL, Brăneşti IL, Grădiştea

CL, Ciobanu CT, Pogoanele BZ; strâng ştegii mulţi şi-o înşiră în trei şiruri ş-apoi se-mpodobesc pe cap cu o coroană de flori:

Somova TL.

Masca verde pspţi aşezată uneori peste haine rele / slabe /

zdrenţăroase / proaste: Caşva MS, Hodac MS, Comori MS, Clopoţiva

HD, Băleni Români DB, Băleni Sârbi DB, Urluiu TR.

Garvăn TL, Caragele BZ, Tătarii BR, Fârţăneşti GL, Gohor GL.

Valea lui Darie VS, Frumoasa BC, Balcani BC, Găureni IS, Hârlău

IS, Movileni Larga IS; îmbrăcându-se cu trenţe de care sunt legaţi boji: Sipeni VS, Laza VS, Râşniţa VS, Ţuţeani VS, Ivăneşti VS.

Întâlnim îmbrăcarea cu haine vechi: Gherăşeni BZ, Ciobanu

CT; de lucru: Boloteşti VR; peste o treanţă rupta de cămaşă:

Salcia DJ; haine neobişnuite: Bulbucani IS, Gropniţa IS; în rochii lungi, chiar bărbaţii: Griviţa VS; haine rupte, fuste lungi şi rupte: Iveşti VS; proaste, udate până la piele, cu câte un braţ de boz: Râjleţu AG; îmbracă pe unul urât, cu buruieni, cu petice:

Perierii VS, Vlădeşti VS, Hodora IS, Miroslava IS; un tânăr îmbrăcat rufos, peste haine cu boji: Pâhneşti VS, Laza VS;

cu un cearşaf: Ţuţora IS; cu rochiţe cu panglici multe: Brăieşti

SV; cu haine mai rele, la cap şi cingătoare cu flori sau frunze de nuc: Bordeasca Veche VN; peste haine rupte crengi de boz: Vetrişoaia

VS, Stâncăşeni VS. Sub masca verde, paparuda poartă o cămaşă lungă albă: Săcele BV, Jabeniţa MS, Bătrâna HD.

Muncelu Mic HD, Lugoj TM, Pojogi Cerna VS, Găiăşeşti AG.

Drajna de Sus PH, Bătrâni PH, Obârşeni VS, Cârjoani VS; cu haine subţiri sub podoaba de flori şi frunze de castan: Toracu Mare

RSFJ; numai chiloţi sub frunze, sub verdeaţă: Boita ZB, Scundu

VI.

] Din cuprinsul informaţiilor rezultă că o atenţie aparte se acordă modului de împodobire a capului Paparudei. Protagonista

104

GJ, Mierea GJ, Poiana de Sus GJ, Godineşti GJ, Licurici GJ.

Roşia GJ, Săuleşti GJ, Tismana GJ, Urdarii de Sus GJ, Poiana de Sus GJ Andreeşti GJ, Bârzeiu de Pădure GJ, Budieni GJ.

Dăneşti GJ, Curţişoara GJ, Cleşneşti GJ, Cojmăneşti GJ, Curpen GJ, Peştişani GJ, Săcelu GJ, Runcu GJ, Copăcioasa GJ, Hălăngeşti GJ, Zăicoiu GJ, Prunet DJ, Băileşti DJ, Bârca DJ, Bodăieşti DJ, Calopăr DJ, Căpreni DJ, Cioroiaşi DJ, Dobridoru DJ. Fântâna Banului DJ, Moreni DJ, Floreşti DJ, Unirea DJ, Gângiova DJ, Işalniţa DJ, Pieleşti DJ, Salcia DJ, Secui DJ, Siliştea Crucii DJ, Tălpaş DJ, Amărăşti DJ, Tencănău DJ, Vela DJ. Galiciuica DJ, Bârca DJ, Mischii DJ, Răchita DJ Vârtop DJ. Gogoşu DJ, Pleniţa DJ, Bulzeşti DJ, Frâtoştiţa DJ, Cleanov DJ. Dioşti D J, Leu D J, Boureni D J, Şimnicu D J, Şuteşti VI, Zăvoieni VI, Bodeşti VI, Bălceşti VI, Costeşti VI, Nemoiuvl, Orleşti VI. Stoileşti VI, Stăneşti VI, Oteşani VI, Slăviteşti VI, Zătreni VI. Scundu VI, Lăunele de Jos VI, Ştirbeşti VI, Zătreni VI, Iancu Jianu OT, AHmăneşti OT, Izvoarele OT, Bălăneşti OT, Crăciuneii de Sus OT, Ibăneşt-i OT, Mereni OT, Mogoşeşti OT, Negreşti OT.

Rădeşti OT, Spineni OT, Tufeni OT, Brastavăţu OT, Rusăneştii de Jos OT, Buzeşti OT, Pleşoiu OT, Balş OT, Izbiceni OT, Şuica OT, Mozăceni AG, Burdea AG, Stroeşti AG, Bălileşti AG, Băjeşti AG, Argeşelu AG, Coteşti AG, Mihăeşti AG, Schitu Goleşti AG. Bădeşti AG, Slănic AG, Stâlpeni AG, Râjleţu Govora AG, Văleni Podgoria AG, Valea Mare Podgoria AG, Bradu de Jos AG, Humele AG, Leordeni AG, Săliştea AG, Mozăceni AG, Pârvu Roşu AG. Păduroiu AG, Pădureşti Ceşti AG, Racoviţă AG, Uda de Jos AG. Nucşoara AG, Slobozia Cotmeana AG, Bogaţi AG, Segarcea Vale TR, Stejaru (Bălţaţi) TR, Băneasa TR, Caravaneţi TR, Năvodari (Cioara) TR, Crângerii TR, Dracea TR, Odaia TR, Teleormanu TR, Urluiu TR, Peretu TR, Lunca TR, Socetu TR, Spătăriei TR. Viişoara TR, Voievoda TR, Troianu TR, Crângerii TR, Drăcşănei TR, Gărăgău TR, Ciurari TR, Dorobanţu TR, Trivale Moşteni

TR, Stanţa Piatra TR, Socetu TR, Suhaia TR, Tătărăstii de Sus TR, Băcăleşti TR, Cobia DB, Slobozia Moară DB, Finta DB. Băneşti Beşteloaia DB, Izvoarele DB, Serdanu DB, Pietroşiţa DB. Runcu DB, Poiana de Sus DB, Raciu DB, Bălenii Sârbi DB. Bălenii Români DB, Bâlciureşti DB, Mărginenii de Sus DB. Neajlovu GR, Budeşti GR, Novacu GR, Ploieştiori PH, Măgureni PH, Starchiojd PH, Tomşani PH, Sălciile PH, Păcureţi PH. Micşuneştii Mari IF, Alexeni IL, Broştenii Noi IL, Orezu IL. Ograda IL, Perieţi IL, Poiana IL, Stejaru (Pribegi) IL, Reviga IL. Slobozia IL, Gârbovi IL, Borăneştii Noi IL, Copuzu IL, Podulupi IL, Piua Petrii IL, Arţari Vlăiculeşti CL, Lupşanu CL, Viile CT.

TM, Uzdin RSFJ, Naidăş CS, Târnova CS, Borlovenii Vechi CS. Secăşeni CS, Valea Mare CS, Şopotul Nou CS, Bozovici CS, Borlova CS, Teregova CS, Maidan CS, Valeadeni CS, Gârla Mare MH. Jiana MH, Andreeşti GJ, Goieşti DJ, Unirea DJ, Cernăteşti DJ. Gângiova DJ, Vârtop DJ, Catanele DJ, Tălpaş DJ, Dioşti DJ. Costeşti VI, Boişoara VI, De joi VI, Nemoiu VI, Orleşti VI. Stăneşti VI, Zătreni VI, Stoilesti VI, Tufeni VI, Bărăştii de Vede OT, Mereni OT, Grădinile OT, Humele AG, Bradu de Jos AG. Burdea AG, Săliştea (Râjleţu) AG, Boteni AG, Coteşti AG, Slănic AG, Drăcşănei TR, Gărăgău TR, Teleormanu TR, Peretu TR. Valea Lungă DB, Cucuteni DB, Ogretin PH, Măneciu PH, Poseşti PH, Bătrâni PH, Tomşani PH, Ceptura PH, Brebu PH. Vărbilău PH, Bucureşti IF, Cosâmbeşti IL, Gârbovi IL, Podulupi IL, Perieri IL, Piua Petrii IL, Alexeni IL, Copuzu IL, Unirea CL. N. Bălcescu CT, Topalu CT, Carvăn CT, Gârliciu CT, Oltina CT. Saraiu CT, Enisala TL, Dăeni TL, Jijila TL, Isaccea TL, Luncaviţa TL, Saţu Nou TL, Somova TL, Vâlcele BZ, Ciojdu Bâsca BZ. Mărăcineni BZ, Lanurile BZ, Caragele BZ, Filipeşti BR, Tătaru BR, Ceacâru BR, Colţea BR, Cioara Radu-Vodă BR, Siliştea (Nazâru) BR, Berleştii de Sus BR, Roşiori BR, Săcele BR, Vişani BR, Tâmboieşti VN, Livezile VN, Slobozia Mahala VN, Băleni GL, Bereşti GL, Lupeşti VS, Bogdăneşti VS, Cârja VS, Puieşti

VS, Ivăneşti VS, Viişoara VS, Deleni VS, Mircești VS, Ţuţeani VS.
Hurdugi VS, Roşieşti VS, Mălăieşti VS, Cârjoani VS, Caşin BC.
Vâlcele BC, Căbeşti BC, Brănişteni NT, Roşcani IS, Sineşti IS.
Brăieşti IS, Golăieşti IS, Popeşti IS, Şipotelă, Ceamasir Ismail URSS, Oroftiana BT, Suhărău' BT.

P înjnod. surprinzător, nici alegerea ramurilor frunzelor cu care [este împodobită Paparuda nu este întâmplătoare, prezența bozului/

bojului (Sambacus ebuâus) fiind de-a dreptul copleşitoare pe toată aria de răspândire a ritualului la români.

Paparuda este îmbrăcată / împodobită / încinsă / înhobotată Înzovolită/acoperita cu ramuri / crengi / foi / frunze de boz/bozi/boj;]

Cozia HD, Păucineşti HI), Clopoţiva HD, Batăr BH, Semfec AR, Pecica AR, Cintei AR, Comlăuş AR, Ghilad TM, Chizatău TM;

pentru că aceasta-i plantă curată: Sârbova TM, Răcăşdia CS;

pentru că aşa e mai bine să acopere trupul gol cu boz: Naidăş CS.

Borâovenii Vechii CS; în pielea goală şi punea bojii pe ea, de nu se vede deloc: Hunia DJ, Nucşoara AG; împodobite / îmbrăcate /

Încinse cu boz / bozi verzi: Secăşeni CS, Maidan CS, Şopotul Nou CS, Bozovici CS, Gârla Mare MH, Isverna MH, Vraa MH, Braniştea MH, Valea Copcii MH, Zegaia MH, Marmanu MH, Padina Mică MH, Strehaia MH, Dănceu MH, Plavişeviţa MH, Dobriţa

Nou TL, Uda Tătăruşi IS, Schitu Duca I S; bozi la mijloc şi brusturi pe cap: Fereşti VS; gătită cu o coroană de laptele cucului, cu bogi de brâu: Ologeni PH; cu boziu şi alior verde: Ştefănescu

1887 (1935), Ditzulescu 1897, Vişani BR; bozi, soc sau alte plante:

Popeşti IS, Prisăcani IS, Ipatele IS, Crucea Broşteni SV; bozii, ciulini sau alte buruieni: Vărbilău PH; boj sau soc: Covăsinţ AR;

cu boz pe ei şi clopotul de grumaz: Feregi HD; boj sau alte frunzării:

Floreşti DJ, Piua Petrii IL.

Paparuda e îmbrăcată / împodobită / învelită / încinsă / acoperită cu frunze / crengi / ramuri de salcie sau răchită: Cărmăzăneşti

HD, Neloc. HD, Muncelu Mic HD, Gurasada HD, Feregi

HD, Dobra HD, Stretea HD, Câmp BH, Apareu BH, Cresuia

BH, Cheşa BH, Cărăsău BH, Vălani AR, Ciunteşti AR, Straja

RSFJ, Târnova CS, Teregova CS, Boişoara VI, Bumbueşti VI.

Cetăţenii de Deal AG, Bughea de Sus AG, Dâmbovicioara AG.

Găiseni GR, Trestieni GR; crăci de pomi verzi, mai cu seamă salcie: Valea Mare AG; de orişice, de salcie, de arin sau de altceva:

Cărmăzăneşti HD; crengi de salcă, bercuri: Dobra HD, sălci şi plop: Dobra HD, cu frunze de salcie şi soc: Bătrâni PH.

Paparuda este împodobită cu alte plante sau cu buruieni, cu frunze de copaci etc.: foi / frunze de brusture: Cresuia BH, Hodişel

BH, Neloc. MH, Valea Lungă DB, Proviţa PH, Copuzu

IL, Satu Nou TL, Răcoasa VR, Fârţăneşti GL, Prisăcani IS, frunze de copaci păduroşi: Izvoarele DB, Runcu DB, Pietroşiţa

DB, Titu DB; frunze de arbori sau de câmp: Hârtieşti AG; crengi şi frunze: Frumoasa BC, Balcani BC; crengi verzi: Veţel ZB.

Bucovăţ DJ; ramuri verzi de copaciu: Vaşcău BH, Tincova

CS; frunze şi rămurele verzi: Sudrigiu BH; frunză de goron, verdeţuri:

Hodişel BH; ramuri verzi: Drăgăneşti BH, Costeşti VI;

crengi verzi şi iederă: Livadia de Câmp HD, Buteni AR; frunze de copaci şi buruieni: Neloc. Gheorghiu 1898; frunze late de plante (brusture, podbal) Bumbueşti VI, Brăhăşeşti GL; mlădiţe tinere: Coroi AR; frunze de fag: Sita Buzăului CV; plante şi frunze verzi: Teregova CS, Paltin VN; frunzări: Nevrincea TM.

Torceşti GL; frunze, verdeţuri şi ierburi: Veştem ZB, Ţepeşti

(Crăpăturile) VI, Sanghiol TL; haine de frunză: Cucuteni Băiceni

I S; crenguţe verzi şi flori, pe cap o coroană de flori, frunză şi iarbă: Gherman TM; Perieţi IL, Doineşti IS, Vâlcele BC; crenguţe verzi, frunze: Bacea HD, Uzdin RSFJ; huciu: Curăţele

BH; frunze verzi, crengi verzi, verdeaţă: Poieniţa Tomii HD.

Şoimi BH, Cărăsău BH, Cociuba Mare BH, Uniş BH, Mihai

Bravu BH, Duseşti BH; ramuri ori verdeţuri: Gherceşti DJ.
109
Băneasa CT, Seliştea (Taspunar) CT, Satu Nou CT, Siliştea CT.
Turtucaia Durostor RPB, Pogoanele BZ, Glodeanu BZ, Pietroasa BZ, Zărneşti BZ, Lipia BZ, Topliceni BZ, Deduleşti BZ, Padina BZ.
Gura Săraţii BZ, Cotorca BZ, Brădeanu BZ, Găvăneşti BZ, Gheräseni
BZ, Mărăcineni BZ, Policiori BZ, Şimileasca BZ, Siliştea
BR, Surdila Găiseanca BR, Surdila Greci BR, Şuteşti BR, Colţea
— BR, Viziru BR, Jirlău BR, Berleştii de Sus BR, Filipeşti BR.
Neloc. BR, Slobozia Mahala VN, Livezile VN, Băleni GL, Bereşti GL, Cavadineşti GL, Şendreni GL, Blânzi GL, Gohor GL, Nicoreşti GL, Nisipurile Râmnicu Sărat, Balinteşti GL, Rogojeni GL.
Găneşti GL, Prodăneşti GL, Blăgeşti VS, Bogdana VS, Bogdăniţa VS, Docani VS, Dragomireşti VS, Vultureşti VS, Rânceni VS.
Măscurei VS, Iepureni VS, Grajdeni VS, Ibăneşti VS, Obârşeni VS.
Odaia Bursucani VS, Perieni VS, Rădăeşti VS, Bogdăneşti VS.
Albeşti VS, Viişoara (Băseşti) VS, Deleni VS, Buneşti VS, Dodeşti VS, Grumezoaia VS, D. Cantemir VS, Mălăieşti VS, Cârja VS.
Puieşti VS, Ivăneşti VS, Sipeni VS, Ţuţeani VS, Giurgioana
BC, Motoşeni BC, Lichitişeni BC, Sârbeni BC, Caşin BC, Capu'
Rediului IS, Cucuteni IS, Galata IS, Perieni IS, Miroslava IS.
Moreni IS, Popeşti IS, Românești IS, Rudeni IS, Sârca IS, Brăeşti IS, Gălăieşti IS, Movileni Larga IS, Oroftiana BT, Suharău BT.
Ialoveni URSS.
Paparuda se împodobeşte / se îmbracă, este învelită / acoperită cu bozi şi cu alte plante, cu verdeaţă, buruieni etc.: Jdrela
RSFJ, Prunişor MH, Sişeştii de Jos MH, Viişoara Măruntei OT.
Vlaici OT, Vata AG, Jijila TL, Bogeşti VS, Cârjoani VS, Chişcăreni I S; Cu buruieni şi boz: Seimenii Mari CT, Gârliciu CT, Dăeni
TL; bozi şi bălării: Glâmbocel AG, Godeni AG, Văleni AG; buruieni, bozii, pelin Scăeni PH; bozii, cu frunze: Deduleşti BZ; bozii şi alte flori: Borlova CS, Dârmăneşti AG; bozi înşiraţi, brusturi şi alte buruieni mari: Pojogi Cerna VI, Popeşti VI, Stăneşti VI.
Zătreni VI, Albeşti OT, Bărăştii de Vede OT, Gălăsesti AG,

Ceptura

PH, Drajna de Sus PH, Lanurile BZ, Vâlcele BZ, Roşiori BR.

Galbenu BR, Băleni GL, Smârdan GL, Schitu Duca IŞ, Slobozia IS;

bozi, brusturi, lobodă: Puntişeni VS; bozi şi pelin: Rocşoreni MH.

Izvoarele PH, Zimnicea TR; bozi şi salcă: Băbâlna HD, Baia de

Criş HD, Visag TM; crengi de salcă ori bozi: Valea Mare CS.

Mehadia CS, Orşova MH; bozi sau salcie: Alunişu OT; bozi şi cununi de răchită pe cap: De joi VI, Ianca OT; boji, buruieni şi sălci verzi: Valeadeni CS, Sişeştii de Jos MH, Pojaru de Sus GJ.

Roşia GJ, Sauleşti GJ, Tismana GJ, Urdarii de Sus GJ; bozi verzi sau crengi de salcă sau alte crengi verzi: Şicula AR, Cernăteşti

DJ; bozi sau salcie: Voineşti AG; boz sau brusturi: Satu

logică gesturi şi acte rituale semnificative, fără ca prin demersul analitic să stânjenim imaginea sincretică asupra fenomenelor prezentate. J

— „*, A. Alaiul Paparudei umblă / colindă / merge / intră în fiecare

[<me / gospodărie / de la o casă la alta: Vidacut HR, Biertan

ZB, Dobra HD, Bacea HD, Stretea HD, Bobâlna HD, Baia de

Criş HD, Ciunteşti AR, Comlăuş AR, Visag TM, Nevrincea TM.

Gherman TM, Cenad TM, Uzdin RSFJ, Toracu Mare RSFJ.

Teregova CS, Valea Mare CS, Bobaiţa MH, Gârla Mare MH.

Zegaia MH, Marmanu MH, Strehaia MH, Jiana MH, Jucă MH.

Săcelu GJ, Curtişoara GJ, Galiciuica DJ, Leu DJ, Bucovăţ DJ.

Prunet DJ, Floreşti DJ, Mălăeşti DJ, Pleniţa DJ, Siliştea Crucii

DJ, Poiana Mare DJ, Gogoşu DJ, Zăvoieni VI, Boişoara VI.

Drăgăşani VI, Spineni OT, Mogoşeşti OT, Izvoarele OT, Alimăneşti

OT, Viişoara OT, Bărăştii de Vede OT, Pleşoiu OT, Schitu

Goleşti AG, Vlădeşti AG, Nucşoara AG, Gălăşeşti AG, Bradu de Jos AG, Mozăceni AG, Dracea TR, Brânceni TR, Teleeormanu

TR, Viişoara TR, Voievoda TR, Crângerii TR, Trivalea Moşteni

TR, Spătărei TR, Băneşti DB, Bela DB, Ceptura PH, Vărbilău

PH, Ologeni PH, Izvoarele PH, Micşuneştii Mari IF, Podulupi

IL, Borăneşti IL, Gârbovi IL, Ceacu CL, Viile CT, Satu Nou CT, Niculiţel TL, Garvăn TL, Luncavita TL, Mărăcineni BZ. Berleştii de Sus BR, Tătaru BR, Filipeşti BR, Şuteşti BR, Jirlău BR, Cioara Radu Vodă BR, Bereşti GL, Galaţi GL, Bogdăniţa VS, Perieni VS, Obârşeni VS, Plopana BC, Prisăcani IS, Măcăteşti IS, Crucea Broşteni SV, Teodorescu 1885, Gheorghiu 1895.

Mihăescu 1897, Ditzulescu 1897, Ciauşanu 1904, Rădulescu-Codin 1906 (1930). Intră la toate casele / de-a rândul caselor/

În fiecare curte / bătătură de gospodar: Hodac MS, Muncelu Mic HD, Neloc. HD, (Degan 1904), Cresuia BH, Uniş BH, Cociuba Mare BH, Şoimi BH, Cărăsău BH, Vălani AR, Şicula AR. Igriş TM, Târnov a CS, Grozeşti MH, Plenita DJ, Mischii DJ. Scăeşti DJ, Salcia DJ, Zlătă rei VI, Vlaici OT, Rădeşti OT. Nucşoara AG, Bălileşti AG, Cetăţenii de Deal AG, Boteni AG. Godeni AG, Racoviţă AG, Slănic AG, Segarcea din Vale TR. Zimnicea TR, Lunca TR, Cobia DB, Găiseni GR, Trestieni GR. Brebu PH, Sălciile PH, Perieţi IL, Coşereni IL, Lupşanu CL. Sanghiol TL, Enisala TL, Pietroasa BZ, Zărneşti BZ, Pogoanele BZ, Stâlpu BZ, Fârţăneşti GL, Lupeşti VS, Iepureni VS, Berezeni VS, Paşcani Stolniceni I S; vizitează toate casele strigând dinaintea uşii: Valea Mare AG. Umblă / merg pe la / prin curţile/

l l!

Gogoşu DJ; hamei: Solovăstru MS, Jabeniţa MS, Hodac MS.

Clopoţiva HD; frunze de hamei şi brusturi: Capâlna BH; o îmbracă cu frunze şi flori: Almaş Salişte HD, Ogretin PH; felurite buruieni şi frunzară pe cap: Găureni IS; buruieni: Bătrâna HD.

Bătrâni PH; cu fel defel de buruieni: Pietroasa BZ, Tătam BR.

Gârliciu CT; buruieni multe: Ciobanu CT, Târgu Bereşti GL, diferite buruieni: Cucuteni DB, Mirceşti VS, Roşieşti VS, Hodora IS, Miroslava IS, Cabeşti BC; buruieni, de sus până jos: Grozeşti MH; fel de fel de flori şi buruieni: Brebu PH, Brânceni TR, Seimenii Mari CT, Saraiu CT; frunze de ştegie: Semova TL, Enisala TL; ierburi şi buruieni: Baia de Aramă MH, Băjeşti AG, Vlădeşti

AG, N. Bălcescu CT, Carvăn CT, Oltina CT; flori: Măneciu
PH, legani IL, Unirea IL, Chiojdu Bâsca BZ; cu flori, cu crengi:
Topalu CT; coroană de flori de câmp între care şi laptele cucului pe cap: Bâlciureşti DB; chită de flori şi verdeu'în: Goieşti DJ;
flori de liliac: Poseşti PH, Niculiţel TL; cu iarbă şi cu flori: Argetoaia
DJ, Breasta DJ, Boteni AG; cu ţepi şi flori: Mărgăriteşti
OT, Caragele BZ, Cioara Radu Vodă BR; flori şi frunze verzi:
Vidacut HR; buruieni şi ierburi: Sititelec BH, Jia na MH, Poiana
Mare DJ, Goicea Mare DJ, Zlătărei VI, Măţău AG, Costeni PH.
(Borcea Pietroiu) CL, Ţăndărei IL, Dăeni TL, Niculiţel TL.
Isaccea TL, Costuleni URSS, Ceamaşir Ismail URSS; ierburi şi buruieni: Brăhăşeşti GL, Galaţi GL, Condrache BC, Dubeşti NT.
Brănişteni NT, Miclăuşeni IS, Sineşti IS, Sârca IS, Şipote IS;
Iarbă şi gălbinele: Tuzla Cetatea Albă URSS; frunze de ferigă:
Ibăneşti Pădure MS, Caşva MS, Comori MS, Costeşti VI; cu frunze de oţetar: Zimnicele TR; cu urzici şi alior: Ceacâru BR.
Unirea (Osmanu) BR; crengi (frunze) de soc: Ineu AR; de pelin
Bobaiţa MH, Remanu BR; de cucută: Borceag-Cahul URSS;
cu trestie, cu rogoz: Drăgăşani VI; cu flori şi frunze de castan:
Toracu Mare RSFJ; pa cap cu comanac de pipirig: Batăr BH;
de arin: Boita ZB, Mezied BH, Beiuş BH; huci de arin şi-n vârf peni (flori) şi busuioc: Nimăieşti BH, Cresuia BH.

DESFĂŞURAREA RITUALULUI

O variabilitate rar întâlnită caracterizează fiecare secvenţă din ritualul propriu-zis al Paparudei, sporind nebănuit dificultăţile unei descrieri unificatoare, limpezi şi lineare. Oprindu-ne asupra momentelor esenţiale din structura ritualului: *colindatul prin sat*, *jocul şi cântecul Paparudei* şi *udarea rituală a măştii măştilor verzi*, încercăm să orânduim tipologic şi într-o succesiune

În celălalt, de-a lungul: Vaşcău BH, Meziad BH, Căpâlna BH.
Curtişoara GJ, Humele AG; pe uliţele satului/ pe drum prin tot satul / pe toate uliţele: Boita ZB, Veştem ZB, Gurasada HD.
Bătrâna *HD*, Poieniţa Tomii *HD*, Feregi *HD*, Clopoţiva HD.

Veţel HD, Hodişel BH, Curăţele BH, Cresuia BH, Sudrigiu BĂ. Minai Bravu BH, Chişlaca AR, Borlova CS, Tincova CS, Naidăş CS, Borlovenii Vechi CS, Rudăria CS, Plavişeviţa MH, Dobriţa *GJ*, Turcenii de Sus *GJ*, Budieni GJ, Pojaru de Sus GJ, *Orleşti* VI, Stăneşti VI, Ştirbeşti VI, Scundu VI, Băgeşti AG, Mihăeşti AG, Bădeşti AG, Stâlpeni AG, Ţiţeşti AG, Drajna de Sus PH. Marginea de Sus PH, Izvoarele PH, Poienile PH, Lupeşti VS. Găureni IS, Miroslava I S; prin mijlocul satului: Brădetu AG; pe uliţele mari, pe drum". Dâmbovicioara AG, Bordeasca Veche VR, Pădureni VS; pa uliţi, la uşiţa uliţi: Nimăieşti BH; merg pe uliţi, rareori intră în curte: Bumbueşti VI, (Mohanu); umblă *f* merg/colindă prin sat / pe uliţe / pe drum: Sita Buzăului CV. Ibăneşti Pădure MS, Solovăstru MS, Jabeniţa MS, Comori MS. Livadia de Câmp HD, Cozia HD, Timişoara TM, Mehadia CS. Teregova *CS*, Bozovici *CS*, Orşova MH, Vrata MH, Şişeştii de Jos MH, Vânju Mare MH, Godineşti GJ, Licurici GJ, Urdarii de Sus GJ, Curpen G j, Căpreni GJ, Poiana de Sus GJ, Catanele DJ, Pieleşti DJ, Piscu DJ, Dioşti DJ, Dăneşti DJ, Bulzeşti *DJ*, *Hunia*. *DJ*, Frătoştiţa *DJ*, Nemoiu VI, De joi VI, Costeşti VI, Popeşti VI, Grădiştea VI, Şuteşti VI, Oteşani VI, Lăunele de Jos VI, Şuica OT, Grădinile OT, Alunişu OT, Gura Padinii OT, Brastavăţu OT, Hârtieşti AG, Valea Mare Podgoria AG. Vedea TR, Văleni AG, Argeşelu AG, Albeşti AG, Pârvu Roşu AG, Bogaţi AG, Socetu TR, Cobia DB, Finta DB, Slobozia Moară DB, Starchiojd PH, Scăeni PH, Ogretin PH, Ceptura de Sus PH, Nuci Merii Petchii IF, Budeşti CL, Gârliciu CT, Saraiu CT, Dara BZ, Topliceni BZ, Gherăseni BZ, Colţea BR, Siliştea (Nazâru) BR, Surdila Greci BR, Viziru BR, Ariciu BR, Gohor GL, Smârdan GL, Prodăneşti GL, Paltin VR, Buneşti VS, Laza VS, Râşniţa VS, Iveşti VS, Măscurei VS, Pădureni VS, Pâhnesti VS, Deleni VS, Cantemir (Hurdugi) VS, Măiăieşti VS, Sipeni Ţuţeani VS, Dragomireşti VS, Grăjdeni VS, Rădăeşti VS, Odaia Bursucani VS, Bogdăneşti VS, Bogeşti VS, Vâlcele BC, Floreşti BC, Căbeşti BC, Bulbucani IS, Galata IS, Hodora IS, Schitu Duca IS, Perieni IS, Românești IS, Dolheşti IS, Brăieşti SV

Ialoveni Lăpuşna URSS; pă toate uliţele satului şi pă la holde şi prin ţarine: Caşva MS, Cerbăl HD, Frumoasa BC, Bulbucani

IS; prin curţile oamenilor şi oboarele vitelor: Pădureşti *Oeşii*

AG; merg de-a săritele prin sat, pe drumurile satului: Gălăieşti

113

1

casele oamenilor: Şişeştii de/os *M0*> Cleanov *DJ*, *Gogoşii* DJ.

Tătărăştii de Sus TR, Orez, J IL, Cudalbi 9 L; în a în te a caselor oamenilor: Sârbova TM, Braştea I vW Şimileasca BZ; merg la fiecare poartă: Vetrişoara \ Tuli-şŞ GL, Schela GL; prin bătătura / ograda /curtea fierui locuitor: Breasta DJ, Galbenii

BR, Rusca VS; pe la oamU / rom-an i / locuitori / săteni: Bârca

DJ, Măceşul de Jos D], Leu], M e r O T Văleni Podgoria AG

Bâlciureşti DB, Titu DB, Ne-lovu *OR*, Poiana ÎL; pe la casele oamenilor / sătenilor / *Tomknăf*: Ciob>ra D, Ponoare BH, Apareu

BH, Pecica AR, Semlac AR, ţintei *AR*-Buteni AR, Maidan CS.

Valeadeni CS, Dănceu MH, rf. ocsor-11 MH, Andreeşti GJ, Tismana

GJ, Dobridoru DJ, şi DJ, *Gângiovd*. DJ, Băiceşti VI.

Bodeşti VI, Pojogi Cema Vf Crăci-n ei i OT7 Rusăneştii de Jos

OT, Spineni OT, Recea OT, gfiştea AG «Coteşti AG, Măţău AG.

Micloşani AG, Voineşti AG, răcsătfel TR, Gărăgău TR, Odaia

TR, Urluiu TR, Ciurari T R ci că l e 1 T R Crângerii TR, Runcu

DB, Poiana de Sus DB, Bă. II Sâri? * D B, Băleni Români DB.

Pietroşiţa DB, Măgureni PB Păcureţi PH, Tomşani PH, P10 – ieştişori PH, Alexeni IL, Br< tenii i-°i Î L, Grădiştea IL, Piua

Petrii IL, Copuzu IL, Slobţija IL, Ţăndărd IL, Unirea CL.

N. Bălcescu CT, Carvăn CT.) ltina CT, Seimeni CT, Taspunar

CT, Gârliciu CT, Câobanu *C*\ Isacc-a TL, Somova TL, Dăeni

TL, Satu Nou TL, Niculiţel <f L, Bradeanu BZ, Gherăşeni BZ.

Găvăneşti BZ, *Vâlcele BZ*, Lţ. urile şân *Chiojdu* Bâsca *BZ*, Gura

Săraţii BZ, Padina BZ, Glocanu Be» Beceni BZ, Românu' BZ.

Surdila Găiseanca BR, Cud; ipi GL, Nicoreşti GL, Cavadineşti

GL, Bogheşti VN, Cârja VS, ferieni ve> Ivăneşti VS, Găgeşti

VS, *Rânceni* VS, *Dodeşti* VS Grum-o a 3 a v's *Docani* VS, Ibăneşti

VS, Uda Tătăruşi IS, *CLQU* Rediu lui XS, Miroslava IS, Moreni
IS, Siriţel IS, Popeşti *fi* P r i s-a le i IS, Rădeni IS, Hârlău
IS; pe la casele sătenilor şi-l jrbanilor Taurian-Massim; pe la casele oamenilor, prin *ogrăzi*: *ţonârea* L; umblă săltând / să *rând* pe uliţe / drumuri şi pe la ea sje cam > I l i l o r: Săuleşti GJ, Bârzeiu de Pădure GJ, Vârtop DJ, Linăteşii DJ> Albeşti OT, Uda de
Jos AG, Dorobanţu TR, BreU PH, *Cusgun* CT, Taspunar CT
Caragele BZ, Băleni GL, *Kţeşti P*> Brănişteni BZ, Bădiuţi
BT; o plimbla, jucând-o p r e s-a t: frumoasa BC, Balcani BC;
câtu-i satu' dă lung, la fiecare e; să: P Ş a BH; colindă satul de la un cap la altul, intrând şi ii-ospoctf" 1 sătenilor: Zegaia MH.
Stroeşti AG; de-a lungul saiim, la t o a te casele, pe la porţi:
Muncelu Mic HD, Păucineşti *O*, GM>. B H Rudăria CS; din casă în casă, la toate porţile\ Cojmăfl-i. GJ, Zăvoieni VI, Vetrişoaia
VS, Tulucești GL, *Şmfa* GL" din capătul satului până.
112
Isverna MH, Peştişani GJ, Măceşu de Jos DJ, Lăunele de Jos – VI, Iancu Jianu OT, Stoileşti VI, Rucăr AG, Dărmăneşti DB.
Pere tu TR, Măgurele TR, Urluiu TR, Suhaia TR, Zimnicele TR.
Costeni PH, Bătrâni PH, Poseşti PH, Măneciu PH, Bila GR.
Arţari Viăiculeşti CL, Piua Petrii IL, Topraisar CT, Gura Săraţii
BZ, Policiori BZ, Cotorca BZ, Bogza VN, Slobozia Mahala VN.
Bol oteşti VN, Urecheşti VN, Băleni GL, Torceşti GL, Priponeşti
GL, Pupezeni GL, Puntişeni VS, Gura Idrici VS, Valea lui Darie
VS, Perieni VS, Stâncăşeni VS, Griviţa VS, Odaia Bursucam
VS, Vetrişoaia VS, Zorleni VS, Avrămeşti VS, Boureni IS, Ţuţora
IS, Ghigoieşti NT, Ceamaşir Ismail URSS. Paparuda e purtată / condusă / dusă de un copil / fată sau mai mulţi / multe însoţitori / însoţitoare: condusă de un băiat mai dibaci: Copăcioasa
GJ, Bereşti GL; de unul care-l conduce de mână prin sat:
Bacea HD; pe la case: Dodeşti VS, Grumezoaia VS, Dragomireşti
VS; altul îl poartă de mână şi îl duce prin sat: Nicoreşti GL.
Ipatele VS, Bărăşti VS, Căbeşti BC; alt băiat îl poartă de aţă pe la toate casele: Bogdăniţa VS; o poartă de aţă, jucând-o, udând-o şi zicând Paparuda: Bogeşti VS. Unul îl conduce pe drum prin sat: Dodeşti VS,

Brănişteni NT; alt băiat o apucă de acea aţă şi poartă paparuda pe la toate casele, rostind şi textul: Viişoara

(Băseşti) VS. E purtată de doi copii: Găgeşti VS; unul îi cântă, iar cel ce o poartă strânge şi darurile: Dragomireşti VS;

alţii-l poartă prin sat, udându-l: Grăjdeni VS, Obârşeni VS, Rădăeşti

VS; îl conduc din casă în casă: Bradu de Jos AG; cinci-şase copii, unul poartă păpăluga de capătul sfoarei, ceilalţi împrejur zic din gură cuvintele: Bogdăneşti VS; alţi băieţi şi fete o conduc, o udă cu cofa gazdei şi-i strigă: Obârşeni VS. Flăcăii şi fetele poartă papaluga prin sat: I alo veni Lăpuşna URSS; copiii şi fetele o poartă prin sat: Nucşoara AG; altă fată o poartă de mână, rostind textul: Borlova CS; e purtată de o altă fată virgină: Tincova CS, de două fete, care o ţineau: Câmp BH, Nimăieşti BH, Plavişeviţa

MH; de mai multe copile, care o udă: Mălăieşti VS; care o poartă şi cântă: Nevrincea TM; una îi leagă de o mână o sfoară şi o poartă de la o casă la alta, a treia trebuie să fie o femeie mai în vârstă care recitează versurile: Prisăcani IS. Purtătorul măştii tocmeşte un alt om, de merge după el cu cimpoiul sau fluierul şi cântă:

Plopana BC.

Umblarea prin sat a alaiului Paparudei este, aşadar, cu toate variaţiile pe care am încercat să le detaliem, o constantă a ritualului pe întregul teritoriu de manifestare, alcătuind, împreună cu jocul şi udarea rituală, structura de rezistenţă a obiceiului pe care-l studiem.

U &

IS, Suhărău BT; pe la fântâni, pe drum: Cerţeşti GL, Obârşeni

VS, Bărăşti VS, Motoşeni BC, Ipatele IS; pe dinaintea caselor:

Dunăreni CT; pa la casele vecinilor: Balinteşti GL, Cârjoani VS;

prin sat sărind, ducându-se la fântâni şi pe la casele oamenilor, la cea mai mare parte din case: Găneşti GL; prin sat pe la unele case: Gângiova DJ; din sat în sat, pe la casele oamenilor: Bistriţa

MH; cutreieră toată comuna, intrând la câte o casă: Şopotul Nou

CS, Cleşneşti GJ; pe la casele multor locuitori: Vata AG; mai toţi oamenii pun paparuda să joace: Odaia TR; pleacă prin sat, pe la porţi şi întreabă: primiţi Paparuda?: Boteni AG; pe uliii la răscruci de drum:

Padina Mică MH; prin sat şi la cârciumi, pa la boier, pă la case dă oameni. În curte… înăuntru jucau:

Merenii de Sus TR; de-a rându: Izbiceni OT; merge pe uliţe şi strigă în dreptul fiecărei case: Roşia GJ; la o fântână toarnă o cofă de apă, apoi pornesc pe la case; Bogdaneşti VS; pe la lume:

Tencănau DJ; încep a fugi prin sat: Obârşieni VS, Cucuteni

Baiceni I S; pe la casele şi puţurile oamenilor: Proviţa de Jos PH;

pă toate uliţele şi nu intră-n ocol la nimeni, merg numa pă uliţă, bloju merge încet: Clopoţiva HD; la fiecare casă, bat tot satul de-a lungul şi de-a latu: Batar BH, Coroi AR; prin sat, pe la casele celor mai cu stare: Straja RSFJ; pe la fiecare locuitor din sat:

Copăcioasa GJ; din casă în casă, până termină tot satul: Şuica

OT; din popas în popas, din uliţă în uliţa: Beiuş BH, Vaşcău BH.

Minda 1934 (Meglenia); se bagă şi pân' că-şi: Şopotul Nou CS;

merg pe uliţe, nu umblă de la casă la casă, merg de la casa lor până la o fântână: Fereşti VS; mai ales pe la fântâni, ciuturi şi casele oamenilor: Slăveşti VI; din fântână în fântână: Teleşti GJ.

Rogojeni GL, Albeşti VS, Blăgeşti VS, Sineşti IS; umblând pe uliţe câte cu o cofă plină cu apă: Brăhaşeşti GL, Giurgioana BC;

se duc la o fântână, se udă cu apă: Blânzi-Corod GL; înconjură fântână strigând: ploaie! ploaie!: Mirceşti VS; leagă apoi o aţă de paparudă şi o poartă pe la toate casele oamenilor: Viişoara

VS; umblă numai prin apa râului: Cărmăzăneşti HD; prin vale, prin apă: Almaş Sălişte HD; pe lângă ogaş: Pecenişca CS; la râu: Costeşti VI; la râu sau la o fântână iau apă în vase, apoi merg pe drum, udându-se: Runcu GJ, Giurgioana BC; umblă botezând pe oricare întâlneşte: Vedea TR; spre fântână, unde arunca

Mumuliţe: Burdea AG.

Umblarea prin sat a Paparudelor poate fi identificată şi în

alte informaţii, chiar dacă n-a fost textual menţionată de culegători:

Runcu Nou HD, Duşeşti BH, Drăgeşti BH, Voivozi (Chiniz)

BH, Ineu AR, Covăsinţ AR, Ghilad TM, Jdrela RSFJ.

114

Înzovolită cu boz: Golescu; sare în sus, se învârteşte pe loc:

Cosereni

IL, Gura Idrici VS; sare, făcând fel de fel de pantomime:

Stei ani IL; joacă, bătând din palme: Cosâmbeşti IL, Grădiştea

CL, Borcea (Petroiu) CL; pe dinaintea caselor: Dunăreni CT;

bate din palme şi joacă: Topraisar CT, Seimenii Mari CT; joacă şi bate din palme, intonând: Ha! ho! h al": Mărăcineni BZ; înaintea caselor: Şimileasca BZ; joacă sărind în sus şi învârtindu-se împrejur: Neloc BR; sare în toate părţile: Ipatele VS, Bărăşti

VS; jucând-o prin sat şi prin ţarine: Frumoasa BC, Balcani BC;

merg de-a săritele: Brănişteni NT, Gălăeşti I S; îl joacă ca pe urs:

Bulbucani IS, Gropniţa I S; săltând pe uliţi şi pe la fântâni: Oroftiana

BT. Încep să sară şi să bată din palme: Ditzulescu 1897;

se scutură prin curtea omului, stropind şi cântând: Aluniş OT.

Valea Mare AG, Văleni Podgoria AG, Mic loşani DB, Moreni IS.

Galata I S; se învârteşte împrejur, stropind în toate părţile: Voineşti

AG, Slănic AG, Boteni AG, Viişoara (Băseşti) VS. Se scutură ca să cadă apa de pe ea: Roşieşti VS; săltând pe drumuri, scuturând bozii şi stropind: Săhărău BT.

Paparuda joacă şi cântă / cântă şi joacă / joacă cântând / cântă jucând/vine jucând şi cântând / în joc şi cântec: Sita Buzăului

CV, Duşeşti BH, Cociuba Mare BH, Sudrigiu BH, Câmp BH.

Vaşcău BH, Vrata MH, Jiana MH, Răcăşdia CS, Bobaiţa MH.

Şişeştii de Jos MH, Vânju Mare MH, Isverna MH, Valea Copcii MH, Strehaia MH, Pojaru de Jos GJ, Curpen GJ, Prunet DJ.

Seaca de Pădure DJ, Bucovăţ DJ, Pieleşti DJ, Unirea DJ, Scăeşti DJ, Vela DJ, Cleanov DJ, Plenita DJ, Măcesu de Jos DJ.

Pleşoiu OT, Gura Padinii OT, Albeşti OT, Iancu jianu OT, Nemoiu VI, De joi VI, Şuteşti VI, Zlătărei VI, Gălăşeşti AG.

Pârvu Roşu AG, Boteni AG, Serdanu DB, Ceptura PH, Drajna de Sus PH, Măgureni PH, Brebu PH, Ologeni PH, Poseşti PH.

Bătrâni PH, Sălciile PH, Proviţa de Jos PH, Stejaru (Bălţăţi) TR.

Brânceni TR, Teleormanu TR, Viişoara TR, Voie vodă Tk! Drăcsănei

TR, Gărgău TR, Dorobanţu TR, Socetu TR, Spătărei
TR, Vârtoapele de Sus TR, Trivalea Moşteni (Tălpeni) TR.
Băcăleşti TR, Neajlovu GR, Poiana IL, legani IL, Ceacu CL.
Chiojdu Bâsca BZ, Glodeanu BZ, Zărneşti BZ, Beceni BZ, Lanurile
BZ, Vâlcele BZ, Jirlău BR, Surdâla Găiseanca BR, Berleştii de Sus BR, Şuteşti BR, Ciobanu CT, Luncaviţa TL.
Jijila TL, Garvăn TL, Enisala TL, Satu Nou TL, Băleni GL.
Priponeşti GL, Schela GL, Gohor GL, Condrea GL, Nicoreşti
GL, Tâmboeşti VR, Urecheşti VR, Livezile VR, Bogăţiniţa VS.
Berezeni VS, Râdăeşti VS, Dodeşti VS, Bogdăneşti VS, Măscurei
117
*

B. Jocul, săltarea., dublate de cântarea sau de rostirea ritmică a unor formule cu finalitate magică, constituie actul sincretic de bază în ritualuri străvechi de rodire şi fecunditate. Datele privind jocul şi cântarea rituala apar în covârşitoarea majoritate a informaţiilor ce ne-au stat la îndemână, chiar dacă unele sunt
4 apidare şi evazive.
Paparuda / paparudele joaca / saltă / sare / dansează / fac mişcări în curte / ocol / ogradă / bătătură: Teregova CS, Isverna MH.
Siliştea Crucii DJ, Şimnicu DJ, Tencănău DJ, Secui DJ, Breasta
DJ, Cioroiaşi DJ, Dobridoru DJ, Goicea Mare DJ, Goicea Mică
DJ, Salcia DJ, Bârca DJ, Bodăieşti DJ, Leu DJ, Zăvoieni VI.
Lăunele de Jos VI, Bălceşti VI, Potcoava OT, Dranovăţu OT.
Viişoara Mărunţei OT, Crăciuneii de Sus OT, Alimăneşti OT.
Izvoarele OT, Rusăneştii de Jos OT, Slobozia Cotmeana AG.
Mărginenii de Sus DB, Pietroşiţa DB, Runcu DB, Brebu PH.
Ploieştiori PH, Dracea TR, Odaia TR, Socetu TR, Ciurari TR.
Voievoda TR, Crângerii TR, Spătărei TR, Piua Petrii IL, Slobozia
IL, Perieţi IL, Ograda IL, Alexeni IL, Broştenii Noi IL.
Unirea CL, Satu Nou CT, Băneasa CT, Neloc. CT, Dăeni TL.
Niculiţel TL, Somova TL, Lipia BZ, Nisipurile Râmnicu Sărat.
Filipeşti BR, Românu BR, Tătaru BR, Ceacâru BR, Colţea BR.
Cioara Radu Vodă BR, Siliştea (Nazâru), BR, Unirea BR, Fârţăneşti

GL, Şendreni GL, Avrămeşti VS, Grumezoaia VS, Bogeşti VS, Cantemir (Hurdugi) VS, Miclăuşeni IS, Capu' Rediului IS. Sârca IS, Boureni IS, Schitu Duca IS, Roşcani IS, Chişcăreni IS; joacă pe la case în curte, în ritm lent, monoton: Buteni AR. Ştefănescu 1887; în ritmul ei începe să joace ritual: Stroeşti AG. Se învârte şi stropeşte pe cei din jur, învârtindu-se: Semlac AR. Boteni AG; se-nyârte dă tri ori roată şlaire „Dodoloaie, toate!": Ciunteşti AR; săltând şi plesnind cu palmele: Gârla Mare MH.

Cudalbi GL, Ghigoieşti NT. Acompaniază jocul cu bătăi ritmice din palme, fac mişcări circulare: Rocşoreni MH; jucând înaintea caselor: Braniştea MH; fel de fel de jocuri: Bistriţa MH. Joacă, bat din palme strigând: Pleniţa DJ, Băileşti DJ, Catanele DJ;

joacă, se-nvârtesc şi plesnesc din palme: Calopăru DJ, Fântâna Banului DJ, Moreni DJ. Joacă pl loc şi zâci Paparuda: Pădureni VS; joacă mai multe jocuri: Râjleţu Govora A G; joacă împrejurul, unul bulgăre de sare: Bălenii Sârbi DB, Bălenii Români DB;

le pun să joace împrejurul unui bolovan de sare, pus în mijlocul bătăturii: Finta DB. Giucau copchii di ţâgani di prăpăde pământu':

Tulucești GL; joacă făcând sărituri: Bâlciureşti DB; joacă ţigănească, aşa frumos că le saltă florile: Costeni PH; joacă în drum: Teodorescu 1885; joacă şi saltă: Laurian-Massim; joacă

lescu-Codin 1906 (1930), Ciauşanu 1914; joacă cântând câteva versuri, învârtindu-se în rond de mai multe ori, schiţând nişte strigări: Drăgăşani VI; joacă pe loc pe melodia [paparudei] învârtindu-se tot pe ioc, bătând din palme tot pe ritmul 3/4 în mod regulat.

Când nu bate din palme şi dansul continuă, ţine mâinile în sus, ca şi dansatoarele din templele indiene: Lupşanu CL (Vulpescu);

Încep să joace pe un rând, înainte şi înapoi, cântând: Neloc. MH. (Gheorghiu 1895, 84); fetele paparude joacă în tactul viorii şi bătăilor din palme de ţigance care rosteşte textul (invocaţiile de ploaie): Mozăceni AG (Cruceană, 1981); cântă şi joacă rostind versuri: Găiseni şi Trestieni GR; încep să joace înainte şi înapoi în rând şi cântând de mai multe ori: Grozeşti MH: joacă, învârtindu-se împrejur, când la dreapta, când la stânga, săltând uşor, pe când trei ţigănci îi

cântă: Mihăescu 1897; încep a juca, cântând în gura mare, aceste cuvinte se repetă de mai multe ori: Şuica OT;

cele două cântăreţe sar când într-un picior, când într-altul, mlădiindu-şi trupurile, pocnind din degete; Galaţi, GL; joacă bătând din palme şi cântă următorul cântec: Hălăngeşti GJ, Zăicani GJ.

Boureni DJ, Obistavu VI; unul bate toba, ceilalţi cântă: Torceşti

GL; cântă, joacă şi strigă: Torceşti GL; jucând, cântând, cu cimpoi sau lăutari: Perieni VS; le cântă unul cu clarinetul şi ele joacă sau cântă ele singure şi joacă: Izvoarele PH; însoţitoarea / un însoţitor cântă şi bate toba, paparudele joacă şi cântă: Nuci Merii

Petchii IF, Torceşti GL; joacă după melodia şi versurile cântate de ţiganca mamă: Podulupi IL; joacă la cântecul însoţitoarelor:

Cotorca BZ; două joacă, una cu băţul cântă: Micşuneştii Mari

I F; încep să cânte şi să bată din palme: Frătoştiţa DJ, Dioşti

DJ, Odaia TR, Reviga IL; joacă rostind / spunând şi ea din gură câte un vers: Ceacâru BR, Obârşeni VS, Măscurei VS, Odaia Bursucam

VS; strigând vorbe pentru ploaie: Ţoleşti SV; cântând să vie ploaie: Brăieşti SV; în timp ce joacă paparuda, ţigăncile cântă:

Dănceu MH; cei bătrâni cântă, copilele joacă, sar în sus şi bat din palme: Orezu IL; însoţitoarele cântă / strigă / recită, iar paparuda /

paparudele joacă: Covăsinţ, AR, Jucă MH, Dârmăneşti AG.

Humele AG, Leordeni AG, Cucuteni DB, Dărmăneşti DB, Urluiu

TR. Zimnicele TR, Budeşti GR, Băneasa CT, Niculiţel TL, Zărneşti

BZ; unele cântă, paparuda joacă în ritmul cântecului, bătând din palme: Şoimi BH, Arţari Vlaiculeşti CL; în mijlocul drumului:

Curtişoara GJ; copii cântă, paparuda joacă, se scutură: Nucşoara

AG; ţiganca mare cântă, paparuda joacă sărind: Gângiova DJ;

Însoţitoarea cântă, copii bat din palme: Merenii de Sus TR; paparuda chiuie şi se scutură: Gângiova DJ; bat din palme, joacă săltător şi intonează din gură: Suhaia TR; cântă şi bat din palme:

VS, Sipeni VS, Tuţeani VS, Schitu Duca IS, Prisăcani IS, Popeşti

IS, Bădiuţi BT. Paparuda sare necontenit în sus: Ibăneşti VS

danţând şi recitind versurile: Dăeni TL; ea trebuie să sară şi să ceară ploaie: Vârtop DJ, Gura Idrici VS, Cucuteni IS săltând pe uliţe şi

prin curţi, strigă: Bârzeiu de Pădure GJ, Dăneşti GT

Săuleşti GJ; săltând şi recitind versuri pentru ploaie: Brastavătu

OT; jucând, bat din palme, recitind în cor: Leu DT Saltă cântând:

Stăneşti VI, Mărgăriteşti OT; saltă bătând din palme şi cântând: Tătărăştu de Sus TR, Pădureni GR, Brădeanu BZ

Gherăsem BZ! Viziru BR; sare în sus, se-nvârte şi zice Papaluga:

Gura Idricii VS, Periem VS; ţopăie şi rostesc „Paparuda" Vetrişoaia

VS, Rusca VS; cântă şi se învârte pe loc: Cresuia BH de un de mână şi joacă cântând: Fereşti VS, jucând şi urând ploaie-Grădinile OT; jucând neregulat în faţa casei şi cântând: Padina

BZ; cântă şi joacă pe drum, chiuind şi strigând un cântec ritual-Mozacem AG; se întoarce zicând de trei ori aceeaşi rugăciune

Comlauş AR; se aşază încerc, una după alta, bătând din palme

Îndoindu-se de spate şi cântând de trei ori: Padina Mică MH

Somoya TL; saltă pe uliţă, rugând pe Dumnezeu a da ploaie!

Lupeşti VS; joacă zicând să dea Dumnezeu ploaie: Topliceni

BZ după tactul cântecului saltă, bat din palme şi plesnesc din degete. Prisacam ÎS; fără să umble, sar şi strigă: „Dă Doamne ploaie!: Blmzi Corod GL; sare, se scutură şi strigă: Obheni

VS; sare să se scuture şi cântă: Târnova CS; în vale, unde-s bălti o întorc roată şi cântă: Almaş Sălişte HD; încep să cânte şi să joace în semn de rugă: Poiana Mare D J; în faţa casei inc însă i?

— C3 Şi. Să

T

C

TScec b a t în d din P. al în e?" zi e în d Paparuda: Costuâeni-Macareşti URSS; ţopăie şi cântă: Pecica AR; se învârte de trei on rostind: Băbărugă, ruga!": Vălani AR; cântă, joacă şi plesnesc din palme: Ghercești DJ, Galiciuica DJ, Gângiova DT

Mischn DJ, Izbiceni OT, Balş OT, Lunca TR, Zimnicea T R

Lupşanu CL, Saraiu CT, Gura Săraţii BZ; joacă şi în cântecul lor spun mai multe cuvinte relative la agricultură-Ţăndărei ILmcepe să joace, rostind cuvinte în sensul credinţei poporului!

stejarul IR; tresaltă, cântă din popas în popas: Minda 1934

(Meglema); cei mici care joacă, cântă, bătând din palme, cerând ploaie: Neloc. Mri (Paralescu); cea care e făcută paparudă joacă şi bate din palme zicând: „Paparuda le-o!”: Stefănescu 1935

cântând cu un ton milos, apoi înaintea casei gospodarului, încep

Să joace ritmic, după cântec bătând din palme: Zegaia MHdupă ritmul cântecului, două sau mai multe paparude joacă în mod săltator, bătând din palme p esnind din degete, imitând sunetul castanetelor şi repetând: ha! ha! h al”: Teodorescu 1885 Rădu

118

DB, Poiana de Sus DB, Valea Lungă DB, Băneşti Beşteloaia DB, Măneciu PH, Izvoarele PH, Bătrâni PH, Ceptura PH, Păcureţi PH, Peretu TR, Ghimpaţi GR, Piua Petrii IL, Borăneşti IL, Turtucaia RPB, Dulgheru CT, Isaccea TL, Dara BZ, Ariciu BR, Ariciu BR, Surdila Greci BR, Galbenu BR, Băleni GL. Torceşti GL, Bogza VN, Găgeşti VS, Griviţa VS, Plopana BC. Uda Tătăruşi IS, Ceamşir Ismail URSS. Ea / ele strigă / zic / recită / rostesc paparuda: Ibăneşti Pădure MS, Curăţele BH. Chişlaca AR, Cintei AR, Gherman TM, DoloaversFJ, Uzdin RSFJ, Caransebeş CS, Rudăria CS, Turcenii de Sus GJ, Grădiştea VI, Budieni GJ, Tismana GJ, Godineşti GJ, Teleşti GJ. Licurici GJ, Dăneşti GJ, Urdarii de Sus GJ, Bârca DJ, Hunia DJ, Costeşti VI, Popeşti VI, Stoilesti VI, Zăvoieni VI, Ştirbeşti VI, Şuica OT, Buzeşti OT, Bărăştii de Vede OT, Păduroiu OT. Pădureşti Oieşti AG, Vărbilău PH, Ogretin PH, Poienile (Opăriţi) PH, Tomşani PH, Starchiojd PH, Măgurele TR, Braniştea GR, Viile CT, Oltina CT, Gârliciu CT, Carvăn CT, Băneasa CT. Taspunar CT, Policiori BZ, Pănătău BZ, Gura Săraţii BZ, Caragele BZ, Cioara Doiceşti BR, Roşiori BR, Tătaru BR, Torceşti GL. Smârdan GL, Cudalbi GL, Gohor GL, Bereşti GL, Deleni VS. Ivăneşti VS, Măscurei VS, Rusco VS, Cârja VS, Condrache BC.

Schitu Duca IS, Ţuţora I S; strigând în cor Vlaici IT; strigând mai mulţi dintr-un glas: Urluiu (Pârlita) TR; strigând ca Dumnezeu să dea ploaie: N. Bălcescu CT; recitind / zicând şi săltând: Siliştea (Taspunar) CT, Cosgun CT; în dreptul fiecărei casc: Roşia

GJ; cerând ploaie: Slăveşti VI; nu cântă, dar umblă zicând paparuda

Poienile PH; ziceau aşa ca o poezie, nu cântau: Cenad TM;

grupul de copii strigă deodată paparuda: Doineşti IS; îndrugând aproape la fiecare casă versurile paparudei: Coroi AR; ceata descântă tot aşa: „Băbărugă rugă!": Ponoare BH; se scutură şi strigă cu glas tare: Moreni IS, Galata I S; strigă că e cald şi n-are cine să-l scalde: Pâhneşti VS.

Însoţitoarea / însoţitoarele / însoţitorii cântă / uneori împreună cu purtătorul / purtătoarea / purtătoarele măştii verzi melodia/

viersul/versurile paparudei: Veştem ZB, Boita ZB, Neloc.

HD (Degan), Veţel HD, Bătrâna HD, Cozia HD, Runcu Nou

HD, Gurasada HD, Clopoţiva HD, Batăr BH, Meziad BH, Apareu

BH, Poclușa BH, Hodisel BH, Cărăsău BH, Căpâlna BH.

Şoimi BH, Covăsint AR, Straja RSFJ, Cenad TM, Răcăsdia

CS, Valea Mare CS, Naidăş CS, Jucă MH, Hălăngeşti GJ, Ză icoiu

GJ, Cojmăneşti GJ, Zlătărei VI, Oteşani VI, Gura Padinii

OT, Coteşti AG, Boteni AG, Slănic AG, Valea Mare AG, Voineşti

AG, Godeni AG, Bradu de Jos AG, Dâmbovicioara AG, Stroeşti

121

Căzăneşti IL; cântând cântece monotone stacate în dans, pe un ritm repede: Balinteşti GL; cântă pe drum: Dobriţa GJ; colindând nişte versuri, cerând lui Dumnezeu ploaie: Crucea Broşteni

SV; cântând de trei ori paparuda: Boita ZB; descântă stropind:

Boteni AG; cântând, repetând de mai multe ori: Cozia HD; cântă o urare pe la case Dăeni TL; cântă tot grupul: Meziad BH; în cor, pe un singur ton, cântarea ploii: Şicula AR; cântând monoton, în timp ce se rostesc aceste cuvinte: Zegaia MH, Marmanu MH;

cântarea care se cântă are o melodie specifică: Bulzeşti DJ; o cântau de trei ori: Solovăstru MS; se roagă în timp de secetă:

Năvodari TR; cântă pe străzi, urmată de celelalte fete: Veştem

ZB, Maidan CS; cântând nişte colinde scurte şi cerând ploaie:

Teregova CS; un cântec în care cere ploaie: Tincova CS; descântând şi rugându-se să dea Dumnezeu ploaie: Bobâlna HD, Baia de Criş HD; înaintea casei cântă un vers meliodios, stătător din puţine

vorbe: Nevrincea TM, Mehadia CS, Orşova CS; intră în curţi şi cântă stropind: Loviştea şi Valea Topologului (Cruceana

1981); un cântec monoton întrerupt de exclamaţiile: „hai! hai!

hai!": Lugoj TM; pleacă cântând cântarea lor: Bozovici CS; nu întreba şi cântau paparuda. O cânta aşa puţin de două, trei ori, până venea şi le uda: Igriş TM; cântau pe o melodie repede, mai mult recitind: Săcelu GJ; cântecul este rostit de grupul însoţitor:

Scundu VI; flăcăii care-l însoţesc cântă sub diferite melodii versurile paparudei: Copăcioasa GJ; însoţitorii strigă şi cântă paparuda: Batăr BH, Toracu Mare RSFJ, Brădet AG; se roagă frumos: „Ploaie, Doamne, ploaie" Neloc. HD (Degan 1904);

se roagă pentru ploaie: Siriţel IS.

Paparuda / paparudele, uneori întregul grup cântă melodia paparudei: Vidacut HR, Comori MS, Biertan ZB, Dobra HD.

Bacea HD, Stretea HD, Muncelu Mic HD, Feregi HD, Runcu Nou HD, Livadia de Câmp HD, Poieniţa Tomii HD, Gurasada HD, Clopoţiva HD, Drăgăneşti BH, Sititelec BH, Poclusa BH. Căpâlna BH, Hodişel BH, Cărăsău BH, Cheşa BH, Cresu'ia BH. Nimăieşti BH, Uniş BH, Mihai Bravu BH, Vârciorog BH, Apareu BH, Beiuş BH, Vaşcău BH, Voievozi (Chiniz) BH, Ineu AR. Sârbova TM, Ghilad TM, Şopotul Nou CS, Precenişca CS, Valea Mare CS, Naidăş CS, Rudăria CS, Borlovenii Vechi CS, Glâmboca CS, Secăşeni CS, Curtişoara GJ, Budieni GJ, Cojmăneşti GJ. Andrecşti GJ, Gogoşu DJ, Răchita DJ, Bumbueşti VI, Costeşti VI, Negreni OT, Spineni OT, Negreşti AG, Nucşoara AG, Dâmbovicioara AG, Racoviţă AG, Bradu de Jos AG, Burdea AG. Bughea de Sus AG, Rucăr AG, Mozăceni AG, Cobia DB, Bela

ajută să cânte: Neloc. MH (Paralescu 1934), fecioraşul mascat <păpălugara) e urmat de acele fete mai tinere de 15 ani, care cântă:

Veştem ZB; unul dintr-înşii îi cântă: Cârjoani VS.

P *jfe*) Udarea constituie, fără îndoială, actul de maximă con

— centrare ritual-ceremonială din desfăşurarea Paparudei.

Culegătorii au fost, în general, conştienţi de acest lucru şi au consemnat cu destulă consecvenţă datele esenţiale despre udare. Din masa informaţiilor desprindem actanţii, gesturile şi semnificaţiile ce li se atribuie în colectivităţile tradiţionale, referinţe la sincronizarea

— Cu alte elemente de ritual.

Stăpânul casei / gazda udă paparuda: iese şi aruncă apă dintr-un vas: Licurici GJ, Gogoşu DJ, Mălăeşti DJ, Şuica OT, Tătărăştii de Sus TR, Cosâmbeşti IL, Dăeni TL, Deleni VS; stăpânul fiecărei case ia o cofă de apă şi o toarnă pe paparudă: Mărăcineni

BZ, Pietroasa Mică BZ, Neloc. BR, Bogdăneşti VS, Capu' Rediului

IS; iese cu găleata / vadra / cofa şi udă paparuda: Covăsinţ

AR, Prunet DJ, Alimăneşti OT, Mărgăriteşti OT, Izvoarele OT.

Viişoara OT, Piua Petrii IL, Stejaru IL, Beceni BZ, Livezile VN.

Omul la care a jucat udă paparuda: Socetu TR, Spătărei TR.

Viişoara TR; fiecare gospodar / gazdă iese şi aruncă apă peste paparudă: Copăcioasa GJ, Băleni Sârbi DB, Băleni Români DB.

Crucea Broşteni SV; apă scoasă atunci din fântână: Apareu BH.

Rocşoreni MH, Boişoara VI, Racoviţă VI, Ditzulescu 1897.

Boteni AG, Arţari Vlăiculeşti CL, Padina BZ, Costuleni Măcăreşti

Lăpuşna URSS, Ceamaşir Ismail URSS; gazda casei stropeşte paparuda: Neloc. HD (Degan); gazda casei iese cu o oală sau cu o cofă şi udă paparuda: Ştefănescu 1935; fiecare gazdă iese cu o doniţă cu apă şi o toarnă pe paparudă: Mălăeşti DJ.

Ţiţeşti AG, Stâlpeni AG, Glâmbocel AG; omul casei sau altcineva:

Ograda IL; stăpânul sau stăpâna casei uda paparuda: Magureni

PH, Viile CT, Neajlovu GR. Aşadar, stăpânii casei / din fiecare casă: Tismana GJ, Urdarii de Sus GJ, Gângiova DJ, Bradu de

Jos AG, Racoviţă AG, Colţea BR, Siliştea (Nazâru) BR; oamenii casei: Gherăşeni BZ, Nisipurile Râmnicu Sărat; cei din casă îi ies înainte cu cofele pline de apă: Lanurile BZ, Zărneşti BZ, Tătaru

BR; stăpânul cu / sau găzdoaia, cu o cofă de apă ies şi/o udă: Lupeşti VS, Viişoara VS, Dodeşti VS; cineva de la acea casă: Grumezoaia VS; careva din oamenii casei: Coşerenili.

Poiana IL, Garvăn TL, Pâhneşti VS; fiecare gospodar sau gospodină, altcineva din cei ai casei: Dobra HD, Stratea HD, Bacea

HD, Şicula AR, Semlac AR, Pecica AR, Sârbova TM, Laurian-Massim 1871, Nevrincea TM, Slănic AG, Valea Mare AG, Văleni

123

AG, Mărginenii de Sus DB, Merenii de Sus TR, Spătărei TR.
Ograda IL, Poiana IL, Budeşti CL, Arţari Vlăiculeşti CL, Zărneşti
BZ, Mărăcineni BZ, Vâlcele BC, Fereşti VS, Movileni Larga
IS, Sârca IS, Capu' Rediului IS, Ceamaşir Ismail URSS. Cântă cele două ţigănci, cam în etate de mijloc, care o însoţesc: Leordeni
AG, Lupşanu CL; cei 7 – 8 copii care îl înso: esc: Coteşti
AG; băieţii şi fetele ce însoţesc paparuda: Bădeşti AG, Godeni
AG; toţi cei doisprezece însoţitori strigă pe un glas: Păucineşti
HD; fetele din grupul însoţitor: Clopotiva HD; cele patru-cinci ţigănci care se încârdesc cu paparuda: Coşereni IL; ţiganca sau ţigăncile bătrâne cu prăjini lungi în mâini: Viişoara OT, copiii ce însoţesc paparuda cântă: Rădeşti OT, Măţău AG, Mihăeşti
AG, Cobia DB; alta ţigancă/ alte ţigănci mai în vârstă, de obicei mama/mamele ei / lor cântă: Cârmăzăneşti HD, Almaş Sălişte
HD, Muncelu Mic HD, Feregi HD, Pecica AR, Gherman TM.
Lugoj TM, Naidăş CS, Bobaiţa MH, Zegaia MH, Marmanu MH.
Dănceu MH, Jiana MH, Padina Mică MH, Grozeşti MH, Neloc.
MH (Gheorghiu 1895). Baia de Aramă MH, Pojaru de Sus GJ.
Gângiova DJ, Leu DJ, Gogoşu DJ, Frătoştita DJ, Mărgăriteşti
OT, Alimăneşti OT, Izvoarele OT, Bălceşti VI, Zăvoieni VI.
Dârmăneşti AG, Mozăceni AG, Bâlciureşti DB, Cucuteni DB.
Runcu DB, Dărmăneşti DB, Pietroşiţa DB, Lunca TR, Odaia
TR, Socetu TR, Zimnicele TR, Voievoda TR, Drăcşănei TR.
Dorobanţu TR, Crângerii TR, Unui TR, Micşuneşti Mari IF.
Nuci Merii Petchi IF, Podulupi IL, Gârbovi IL, Perieţi IL, Orezu
IL, Cosâmbeşti IL, Alexeni IL, legani IL, Pietroiu CL, Lupşanu
CL, Unirea (Şocariciu) CL, Ştefănescu 1935, Satu Nou CT, Niculiţel
TL, Lipia BZ, Chiojdu Bâsca BZ, Cotorca BZ, Padina BZ.
Simiâeasca BZ, Viziru BR, Unirea BR, Surdila Găiseanca BR.
Colţea BR, Filipeşti BR, Ceacâru BR, Tâmboieşti VM, Cârjoani
VS; a doua ţigancă, mai bătrână îi cântă un fel de versuri în care

se cuprinde mai mult ideea de a ploua Dumnezeu: Pietroşiţa

DB; le cântă din gură o ţigancă mai bătrână care umblă cu ele:

Ditzulescu 1897; o ţigancă mai bătrână cu un băţ lung care le păzeşte: Galaţi GL, una din ţigănci cu băţul, o prăjină lungă că aşa să fie recolta, stă între ele, cântându-le: Micşuneştii Mari

IF; una sau două ţiganei, cântând un cântec prin care cer ploaie:

Ploieştiori PH; ţigănci bătrâne, care acompaniază mişcările circulare ale paparudei cu bătăi ritmice din palme şi cu versurile paparudei:

Rocşoreni MH; două, trei rudărese cu traistele la gât care

EÎntă, bat din palme şi intonează paparuda: Zăvoieni VI; o ţigancă bătrână cu traista la subţioară, cu un hârdău de lapte:

Gârbovi IL; pe lângă cei mici care joacă, alţii mai bătrâni care-i

122

HD; un băiat scoate apa din fântână şi-l udă: Fereşti VS; paparudele merg pe la casele oamenilor, udându-i şi primesc şi ele a fi udate: Pojogi-Cerna VI; toată lumea cine să zgogheşte acasă:

Clopoţiva HD; toţi oamenii ies: Vidacut HR, Vâlcele BC; oamenii le primesc, ies cu doniţe şi le udă: Ştefănescu 1887; câteva găleţi peste ele: Drăcşănei TR; o udă cu apă, stropind în lături pentru a ploua: Raciu DB; se udă cu apă una pe alta şi stropesc în lături cântând: Salcia DJ, Piscu DJ; îl udă cu o cofă de apă şi el se scutură: Moreni IS; ies cu vedrele cu apă şi aruncă pe dânşii, mai cu seamă pe cel învelit: Budieni GJ, Ciurari TR; femei şi fete le udă, zicând că nu le udă pe cele îmbrăcate cu bogi, ci seceta:

Dulceşti NT, Miclăuşeni IS; ţâpă apă mai întâi pe bloj şi udă crucea, apoi pe fete: Poieniţa Tomii HD; femeile de prin casă toarnă cu căldările apă neîntrerupt: Rusăneştii de Jos OT; din toate casele ies femeile cu ciubere cu apă: Borlova CS; femeile, fetele, băieţii chiar aruncă pe întrecute apă cu cofele: Vâlcele

BZ, Topliceni BZ, Şuteşti BR, Jirlău BR, Seimenii Mari CT.

Gohor GL, Caşin BC, Galata IS; la fiecare casă biata Păpăruga îndură o cofiţă de apă sau mai multe: Coroi AR, Baia de Aramă

MH, Mălăeşti DJ, Glâmbocel AG; care vrea să primească paparuda iese la poartă şi aruncă apă pe copii, toarnă mereu pe ei:

Frătoştiţa D J; muierile ies în calea lor cu un ol / ulcior / cu o cântă şi le udă: Cresuia BH, Ponoare BH, Câmp BH, Sudrigiu

BH, Sititelec BH; femeile ori fetele ies cu puţineiul ori cu doniţa şi le udă: Borlovenii Vechi CS, Turcenii de Sus GJ, Mălăeşti

DJ, Popeşti VI, Cobia DB, Pietroşiţa DB, Poienile PH, Budeşti

CL, Carvăn CT, Enisala TL, Policiori BZ, Bereşti GL, Fârţăneşti

GL, Cârja VS, Perieni VS, Popeşti IS; fiecare cu câte un cofăel, încep a-l uda, apoi merge prin sat şi udă pe cine întâlneşte sau numai pe băiatul acela pe care îl numesc ei păpălugă: Hodora IS;

toarnă cu găleata ca să plouă aşa de tare, să se asemene cu tornatul lor: Işalniţa DJ.

Din păcate, numeroase informaţii se mărginesc la simpla atestare a actului udării rituale, fără să ofere alte deschideri spre semnificaţiile acestuia. De obicei se menţionează cine anume săvârşeşte ritul, cum am văzut şi în mărturiile detaliate mai înainte.

Jteraeja / găzdoaia / stăpâna / gospodina / proprietăreasa iese cu o găleată / vadră / doniţă / cofă / oală / cântă de apă şi aruncă /

toarnă / varsă / azvârle pe paparudă / o udă: DoloaversFJ, Teregova

CS, Caransebeş CS, Naidăş CS, Grozeşti MH, Neloc. MH

(Paralescu), Zegaia MH, Marmanu MH, Dăneşti GJ, Roşia GJ.

Leu DJ, Bălceşti VI, Bumbueşti VI, Rădeşti OT, Gura Padinii

Podgoria AG, Voineşti AG, Dracea TR, Odaia TR, Orezu IL.

Lupşanu CL, Cudalbi GL, Smârdan GL, Priponeşti GL, Docani

VS, Iepureni VS; cineva de la casă vine de-l udă de trei ori; Nucşoara

AG; o femeie sau un om cu o căldare aruncă pe paparudă:

Bârzeiu de Pădure GJ, Gârliciu CT, Gura Idrici VS.

În unele informaţii apar menţiuni extrem de interesante privind-udarea cu lapte, semnificativă magic, întrucât vorbeşte despre o funcţie *mana* a ritualului Paparudei. Sătencele toarnă apa cu puţineiul / unele spală puţineiul de lapte şi cu acea apă aruncă pe ele, crezând că vaca va da mai mult: Ceptura de Sus

PH; oamenii o stropesc cu apă din puţinei câteodată şi cu zer:

Drajna de Sus PH; ai casei le udă cu apă amestecată cu lapte: Neajlovu GR, cu apă pe cap sau apă cu zer de lapte sau lapte: Ceacâru BR. Altă dată se uda cu zer: Lipia BZ; cu apă şi cu lapte: Gherăseni BZ; acum le udă cu apă din puţinei: Finta DB; cu cofa de apă sau lapte şi aruncă peste ele: Ditzulescu 1897; apă cu zer: Podulupi IL, apă din hârdăul în care mulge vaca: Cotorca BZ. Stăpânul casei ia o cană cu lapte, dar mai cu seamă o găleată o doniţă cu apă: Rădulescu-Codin 1906 (1930), Ciauşanu 1914.

Alte informaţii reliefează aspecte noi ale funcţiei mana, pe care o subliniază şi textele. Cu găleata plină cu apă amestecată cu tot felul de seminţe, preparata eicpres, le udă: Gârla MareMH; le udă şi le cerne în cap făină prin sită: Daeni TL, Meglenia (Minda).

Numeroase mărturii accentuează obligativitatea ritului udării. Stăpâna *trdâm* & *JĂ A – aşc*l udând-o din cap. până „în picioare: Prisăcani I S; fiecare om pe lângă care trece e dator să-l ude cu o cofă de apă: Ivăneşti I S; oamenii la care joacă sunt datori să le stropească, să toarne apă pe ele: Bucovăţ D J; stăpâna casei e datoare să le toarne cofe cu apă în cap: Şimileasca BZ, Plopana BC; noi trebe să aruncăm apă: Jucă MH; nu pleacă până nu-i udă: Curtişoara GJ; fiecare-i udă pe stradă, la fiecare poartă: Jucă MH; au dreptul să toarne apă: Niculiţel TL; care vrea îi toarnă chiar o găleată: Hălăuceşti IS; unde se oprea îl uda: Izvoare PH; le udă / toarnă apă pe ele la fântână / la fiecare fântână: Comlăuş AR, Pecica AR, Orezu IL, Blânzi Corod GL, Cotoroaia GL, Cerţeşti GL, Vlădeşti GL, Motoşeni BC, Bărăşti VS, Sârca IS, Ipatele I S; toarnă apă cu ulceaua pe ele: Andreeşti GJ; ies pe la porţi şi le udă / toarnă apă pe ele: Cresuia BH; ies pe la porţi cu ulcelele cu apă în mână şi azvârl după ei: Cozia HD, Cojmaneşti MH; gazda îl udă de trei ori, el se scutură ca şi când plouă: Nucşoara AG; îi toarnă de trei ori în cap: Unirea CL; îi toarnă mai multe doniţe de apă pe corp, începând de la cap: Voievoda TR; gazda cu fântână aruncă pe boz trei găleţi de apa din fântâni: Păucineşti

Alte menţiuni directe sau indirecte privind udarea rituală a paparudei / paparudelor: Sita Buzăului CV, Veştem ZB, Bătrâna HD, Almaş Sălişte HD, Muncelu Mic HD, Livadia de Câmp HD Feregi HD, Cociuba Mare BH, Batăr BH, Curăţele BH. Beiuş BH, Vaşcău BH, Şoimi BH, Meziad BH, Drăgeşti BH. Buteni AR, Ineu AR, Ciunteşti AR, Cenad TM, Comloş TM. Igriş TM, Uzdin RSFJ, Jdrela RSFJ, Târnova CS, Valea Mare CS, Maidan CS, Şopotul Nou CS, Rudăria CS, Vânju Mare MH. Isverna MH, Strehaia MH, Peştişani GJ, Murgaşu GJ, Tencănău D j, Cleanov DJ, Ghercești DJ, Dobridoru DJ, Poiana Mare DJ. Bodăieşti DJ, Măceşu de Jos DJ, Bârca DJ, Goicea Mare DJ. Gura Padinii OT, Plenita DJ, Scăeşti DJ, Secu DJ, Siliştea Crucii DJ, Negreşti OT, Mereni OT, Spineni OT, Grădinile OT. Mogoşeşti OT, Potcoava OT, Drăgăşani VI, Şuteşti VI, Grădiştea AG, Oteşani VI, Zăvoieni VI, Scundu VI, Nucşoara AG, Boteni AG, Valea Mare Podgoria AG, Văleni AG, Mozăceni AG, Schitu Goleşti AG, Bughea de Sus AG, Vata AG, Slobozia Cotmeana AG, Cetăţenii din Deal AG, Slobozia Moară DB, Cucuteni DB. Băneşti DB, Beşteloaia DB, Cobia DB, Năvodari TR, Zimnicele TR, Merenii de Sus TR, Voievoda TR, Crângerii TR, Peretu TR. Băcăleşti TR, Bătrâni PH, Brebu PH, Popeşti PH, Ogretin PH. Izvoarele PH, Costeni PH, Mărginenii de Sus PH, Nuci Merii Petchii IF, Ştefăneşti IF, Piua Petrii IL, legani IL, Turtucaia RPB, Minda' 1934 (Meglenia), Mihăescu 1897, Grădiştea CL. Gârliciu CT, Ciobanu CT, Topraisar CT, Saraiu CT, Satu Nou TL, Somova TL, Dăeni TL, Glodeanu BZ, Zeletin BZ, Gura Săraţii BZ, Pogoanele BZ, Ariciu BZ, Surdila Greci BR, Surdila Găiseanca BR, Tătaru BR, Boghești VN, Tâmboești VN, Brăhăşeşti GL, Torceşti GL, Gohor GL, Smârdan GL, Priponeşti GL, Rogojeni GL, Prodăneşti GL, Băleni GL, Perieni VS, Obârşeni VS, Măscurei VS, Iveşti VS, Rădăeşti VS, Grăjdeni VS. Mălăieşti VS, Deleni VS, Cantemir (Hurdugi) VS, Vetrişoaia VS, Lupeşti VS, Berezeni VS, Vultureşti VS, Avrămeşti VS.

Rânceni VS, Puieşti VS, Bogeşti VS, Căbeşti BC, Balcani BC.
Frumoasa BC, Bulbucani IS, Gropniţa IS, Sârca IS, Chişcăreni IS, Cucuteni IS, Şipote IS, Movileni Larga IS, Stolniceni Paşcani IS, Ialoveni URSS.
Paparuda trebui E –, iidată numai cu apă curată, neîncepută: Lupşanu CL; atunci scoasă din fântână: Paucineşti HD, Apareu BH, Rocşoreni MH, Boişoara VI, Boteni AG, Arţari Vlăiculeşti CL, Padina BZ, Obârşeni VS, Ditzulescu 1897.
Îndată ce-i aud, ies cu vase şi-i udă: Valeadeni CS, Bradu de Jos AG; de cum intră / ajung în curte / ocol / ogradă / bătă

OT, Pleşoiu OT, Godeni AG, Trivalea Moşteni TR, Odaia TR.
Spă cărei TR, Drăcşănei TR, Bâlciureşti DB, Dărmăneşti DB.
Ologeni PH, Păcureţi PH, Găiseni GR, Trestieni GR, Micşuneşti!
Mari IF, Alexeni IL, Ceacu IL, Perieţi IL, Podulupi IL, Lupşanu CL, Borcea (Pietroiu) CL, Băneasa CT, Niculiţel TL, Cotorca BZ, Şimileasca BZ, Unirea BR, Românu' BR, Vi ziru BR, Balinteşti GL, Rusca VS, Prisâcani IS.
Femeia / femeile / romăncele / sătencele iese / ies cu găleţile / doniţele / căldările / urcioarele etc. udând paparuda / paparudele:
Ibăneşti MS, Ibăneşti Pădure MS, Hodac MS, Caşva MS, Jabeniţa MS, Solovăstru MS, Comori MS, Biertan ZB, Boita ZB, Poieniţa
Tomii HF, Duşeşti BH, Bozovici CS, Borlovenii Vechi CS, Braniştea
MH, Şişeştii MH, Gângiova DJ, Poiana de Sus DJ, Mischii DJ, Zlătărei VI, Vlaici OT, Bălileşti AG, Mihăeşti AG, Mozăceni AG, Dârmăneşti AG, Humele AG, Valea Lungă DB, Runcu DB.
Ciurari TR, Brânceni TR, Budeşti GR, Reviga IL, Deduleşti BZ, Filipeşti BR, Gohor GL, Răcoasa VN.
În numeroase alte informaţii şi aceste indicaţii sunt destul de vagi. Astfel, se consemnează că oamenii / sătenii / romanii / lumea / gospodarii, ba chiar poporul ies / iese şi udă paparuda / paparudele, de sus până jos / din cap până în picioare / peste tot /

leoarcă / ciuciulete / la piele: Cozia HD, Runcu Nou HD, Voivozi (Chiniz) BH, Poclușa BH, Căpâlna BH, Hodișel BH, Cărăsău BH. Cheșa BH, Cresuia BH, Văleni AR, Gherman TM, Lugoj TM. Straja RSFJ, Toracu Mare RSFJ, Pecinișca CS, Teregova CS. Rudăria CS, Mehadia CS, Răcăsdia CS, Valeadeni CS, Flămânda MH, Padina Mică MH, Orșova' MH, Prunișor MH, Săcelu GJ. Cojmănești GJ, Pojaru de Sus GJ, Curtișoara GJ, Unirea (Risipiți) DJ, Pielești DJ, Breasta DJ, Șimnicu DJ, Bucovăț DJ. Secu DJ, Știrbești VI, Bodești VI, Izbiceni OT, Iancu Jianu OT, Crăciuneii de Sus OT, Stoilești VI, Burdea AG, Mozăceni AG, Rucăr AG, Dâmbovicioara AG, Albești AG, Costești AG. Pârvu Roșu AG, Vlădești AG, Stroești AG, Serdanu DB, Titu DB, Măneciu PH, Ploieștiori PH, Proviță PH, Scăeni PH, Starghiojd PH, Tomșani PH, Izvoare PH, Dorobanțu TR, Stejaru TR, Vârtoapele TR, Caravaneți TR, Zimnicea TR, Voievoda TR. Bucureşti IF, (Teodorescu), Broștenii Noi IL, Copuzu IL, Slobozia IL, N. Bălcescu CT, Isaccea TL, Luncaviţa TL, Dăeni TL. Niculițel TL, Lipia BZ, Gherășeni BZ, Condrea GL, Ganești GL. Paltin VN, Urecheşti VN, Roșiești VS, Valea lui Darie VS, Bunești VS, Zorleni VS, Pâhnești VS, Pădureni VS, Odaia Bursucani VS. Mirosalva IS, Schitu Duca IS, Tuțora IS, Cucuteni Băiceni IS. Găureni IS, Suhărău BT, Oroftiana BT.

126

*

GL; așa să curgă ploaia după cum merge apa din căldare: Ceacu CL; cum curge apa din vas, așa să curgă și ploaia, ca să se facă bucatele; Neloc. BR; așa să curgă apa din cer: Stejaru (Bălțați)

TR; precum noi astăzi vă udăm, tot așa și Dumnezeu să ude să mănăturile pe câmp: SanghiolTL; trebuie apă, că a însetat Papaluga:

Brănișteni NT; apă-ți dau ca și tu să ne dai și să nu tragi sucu pământului: Batăr BH; cum eu sunt de udată până la piele, așa să ude Dumnezeu pământul: Brebu PH; să fie timpul ploios și vacile să aibă mult lapte: Finta DB; cum curge apa după ea, așa să curgă laptele la vite: Dârmănești AG; să trăiești Păpălugă și să te audă Dumnezeu:

Dodeşti VS; să vă audă Dumnezeu, să avem ploiţe frumoase: Biertan ZB; audă-vă Tatăl – din cer şi vă milostivească, că ne piere iosagu: Cintei AR.

lirtpori formule de acest fel apar înglobate în textele rituale sau ţin locul formulelor tipice din structura acestor texte: Spor şi berechet: Mcrenii de Sus TR; Niculeşti DB, Budeşti CL; Să dea Dumnezeu sănătate / Şi ploaie la bucate: Chiojdu Bâsca BZ;

Berechet să dea Dumnezeu şi ploi multe: Spătărei TR; Să dea Dumnezeu sporul lui Avraam şi a lui Isaac / La ei în sac: Unirea CL; să dea Dumnezeu belşugu: Pietroasa BZ; să ne vie binele: Pleniţa D j, să fie rai şi belşug: Vârtop D J; să se facă cerealele; Giurgioana BC, să le fie de bine: Bucureşti I F; spor, cocoană, dă la nouă mori: Dobrosloveni DJ.

Unele dintre formule capătă treptat ritmul şi măsura celor tipice, Trântate sau scandate, integrându-se în structura acestora:

Toarnă apă cu hârdăul / Să curgă laptele / Cum curge apele: Cotorca BZ 8 – 10; Dar să fie grasă / Pă hălduţa noastră: Vaşcău BH 6 – 7; Să ploaie-n grădină / Să fie smântână: Rudăria CS.

Un aspect mai nebulos în cercetarea ritualului este oferit de stropirea sau udarea celor întâlniţi în cale de către componenţii alcuului-Eaparudei. Câţiva însoţitori – poartă în mâini cofe / cănţi / căldări / găleţi / vase / căni cu apă, din care aruncă / stropesc / botează / udă pe cei întâlniţi pe drum / ce le ies în cale / ce ies să-i ude, precum şi Paparuda/ Paparudele: Godineşti Gj, Dobrita GJ, Cleşneşti GJ, Pupezeni GL, Cerţeşti GL, Gohor GL, Laza VS, Puntişeni VS, Perieni VS, Baloteşt-i VN. Ei udă. oamenii pe furiş din vasele lor: Curtişoara GJ, Copăcioasa GJ; stropesc pe gazdă, iar gazda stropeşte atât Paparuda / Paparudele, cât şi pe însoţitori Boteni AG, Hârtieşti AG, Schitu Godeşti AG, Bălileşti AG, Cetăţenii din Deal AG, Siliştea AG, Stoileşti VI, Ogretin PH, Bătrâni PH; cu apa din găleţi şi oale udă la cruci, la fântâni, la cişmele, gardurile oamenilor, pe oamenii întâlniţi şi Paparuda, fără ca cineva să se supere: Scundu VI; stropesc crucile şi oamenii

tură / gospodărie aruncă apă pe ei /ele: Dăneşti GJ, Bumbueşti

VI, Gălăşeşti AG, Humele AG, Nicoreşti GL, Grumezoaia VS.

Mai frecvent actul ritual al udăjilriia & tii / măştilor vegetale se sincronizează cu jocul şi cântecul Paparudei, ritul gestual fiind chemat de cel oral: Hodac MS, Poieniţa Tomii HD, Nimăieşti

BH, Buteni AR, Toracu Mare RSFJ, Braniştea MH, Neloc.

MH (Paralescu), Jiana MH, Cojmăneşti GJ, Gângiova DJ, Leu

DJ, Dobridoru DJ, Prunet DJ, Zlătărei VI, Pleşoiu OT, Rusăneşti

OT, Rădulescu-Codin 1906 (1930), Ciauşanu 19 H, Dârmaneşti

AG, Spătărei TR, Odaia TR, Teleorman TR, Cosâmbeşti

IL, Ograda IL, Perieţi IL, Ceacu CL, Gârliciu CT, Gherăseni BZ.

Mărăcineni BZ, Vâlce-le BZ, Beceni BZ, Jirlău BR, Colţea BR.

Ciacâru BR, Rusca VS. Udarea se face în timpul acestei săltări:

Nisipurile Râmnicu Sărat; când ele cer să fie udate: Gârla Mare

MH, Şuica OT, Mozăceni AG, Văleni AG, Arţari Vlăiculeşti CL;

când ei joaca, cei de pejnargine îl stropesc cu apă: Boureni IS".

unul aruncă din cofiţă apă peste cei din cerc [care joacă]: Ghigoieşti

NT; pe timpul cât joacă sunt mereu udate: Zărneşti BZ.

În timp ce sunt udate, Paparudele continuă a juca: Grozeşti MH;

se scutură, ca şi când plouă: Nucşoara AG, Poseşti PH.

Udarea se făcea uneori după terminarea jocului şi cântecului:

Licurici GJ, Măgureni PH, Lupşanu CL, Oltina CT; după ce joacă şi cânta: Veştem ZB, Bela DB, Socetu TR. Paparudele se prefac că fug, chiar fug, mai ales când apa e rece, dar sunt ajunse şi tot nu scapă de botez: Rădulescu-Codin 1906 (1930); căci femeile alergau după cel mascat şi-l udau: Gohor GL. Din urmă vin alţii cu căldările în mâini, care scot apă din fântâni şi-l udă mereu:

Obârşeni VS, Cucuteni Baiceni IS. Actul ritual aljjdării e remarcat, în numeroase informaţii, ca esenţial: prin el sc. 3 etermină pornirea ploilor roditoare: Mogoşeşti OT, Spineni OT, Bogeşt TVS; udarea se face cu credinţa că Dumnezeu va da ploaie şi rod: Corod GL;

şi aşa va curge din cer cum curge peste Paparudă: Stejaru (Bălţaţi)

TR, Seimenii Mari CT; stropirea sau udarea aducând ploaie şi birşug în toate: Pojaru de Sus GJ, Brebu PH.

Principiul riţual-magic al similitudinii este reliefat de abundenţa apei aruncate asupra p-ruileii-toarnă cu găleata, ca să plouă aşa de tare, să se asemene cu tornatul lor: Işalnita DJ.

Stejaru (Bălţaţi) TR, Brebu PH, Ceacu CL.

Intenţia magică este prezentă şi în formule orale mai puţin tipice, care însoţesc gestu Pfâfual: aşa să ploaie de tare: Cheşa

BH; aşa să curgă ploaia la vară: Drăganeşti GL; aşa să dea Dumnezeu apă la pământ, ca să crească toate buruienile şi să se sature oamenii şi dobitoacele: Furcenii GL; aşa să cadă apa: Roşieşti

128

I

rudelor. Credinţa subiacentă că udarea din belşug a acestora ar avea o influenţă imediată jişupr a ploilor a determinat excese în practicarea ritualului. Astfel, asupra femeilor gravide întâlnite era aruncată toată apa din vase, iar dacă se aflau aproape de un r! u sau o gârlă le îmbrânceau în apă lăriL-milă: Godineşti GJ, Poi

Opi Cerna VI, Alunişu OT, Recea OT, Rucăr AG, Bogaţi DB.

Poienile PH, Corod GL, Ionăşeşti GL, Iveşti GL, Bogdăneşti VS.

Neguleşti BC, Giurgioana BC. Preferinţa pentru udarea femeilor însărcinate se corelează cu un alt elemenţiie stâuceură al obiceiului:

alegerea unei gravide ca purtătoare a măşt" n-vefzi, dincolo de care acţionează aceeaşi credinţă privind eficienţa Diracticii; ploaia vine mai ales dacă Paparuga / Dodoliţa-este o femeie însărcinata

Feregi HD, Bătrâna HD, Cresuia BH, Rudăria CS, TeregovalS.

Naidăş CS, Caransebeş CS, DoloaversFJ, Frumoasa BC.

Balcani BC, Lichitişeni BC; uneori o nevastă tânără, la prima ei".

sarcină. Cresuia BH, Rudăria CS*

Vechimea şi filiaţia unor astfel de prescripţii rituale sunt greu determinabile, chiar prin atente analize stratigrafice. Noi cunoaştem slab astăzi principiile logicii şi simbolisticii populare, chiar dacă observăm frecvenţa unor operaţiuni mental-logice consecvent aplicate în configurarea prescripţiilor rituale şi în structurarea scenariilor ritual-ceremoniale. Raportând atari elemente particularizante la prescripţii de largă răspândire, constatăm că gândirea arhaică s-a folosit şi aici de principiul logic al obversiunii, care explică, probabil, şi

actul ritual al udării sau stropirii fântânilor, puţurilor: Pojogi Cerna VI, Slăveşti VS.

Nemoiu VI; precum şi atracţia cortegiului faţă de fântâni şi izvoare, unde însoţitorii udă abundent pe purtătorul / purtătoarea măştii vegetale: Teleşti GJ, Slăveşti VI, Proviţa de Jos PH, Găneşti GL, Cerţeşti GL, Cotoroaia GL, Rogojeni Chirileşti GL, Mirceşti VS, Albeşti VS, Bogdana VS, Mânjeşti VS, Fereşti VS, Blăgeşti VS, Motoşeni BC, Sineşti IS.

Corelaţii interesante se vor putea stabili între actul ritual de care ne-am ocupat aici şi practica udării reciproce a oamenilor în ziua de Paparudă sau la Sângeorz, considerată de noi o datină de sine stătătoare şi nu un subtip al ritualului Paparudei.

Confuzia produsă în memoria colectivă între ritualul propriu-zis al Paparudei şi alte rituri / ritualuri de ploaie sau cu altă finalitate a afectat în mare măsură mărturiile privind actul ritual al udării. Unele informaţii par, totuşi, să vorbească de / şi de udarea rituală a Paparudei: Vlădeşti GL, Rediu GL, Munteni GL. Corni GL, Corod GL, Pupezeni GL, Pădureni VN, Bordeştii de Sus VN, Repedea VN, Pogoneşti VS, Lupeşti VS, Horeşti BC.

Întâlniţi pe drum: Scheiu AG; udă 44 de cruci şi toate fântânile pe unde trec: Nemoiu VI; botezând pe oricare, pe drum, cu o cracă de boz / busuioc, sau cu alte verdeţuri: Bumbueşti VI.

Lăunele de Jos VI, Vedea (Gura Boului) TR; din vase încep a boteza / stropi / uda pe oameni: Salcia DJ, Vata AG, Râjleţu Govora AG, Hârtieşti AG, Văleni DB, Bogaţi DB, Brăhăşeşti GL; botezând cu apa curţile, casele şi oboarele vitelor: Pădureşti Oieşti AG.

În satele Văii Gurghiului (Ibăneşti MS, Ibăneşti Pădure MS. Hodac MS, Caşva MS, Solovastru MS, Jabeniţa MS) Păpălugile stropesc lumea şi holdele cu *un* mănunchi de grâu sau feregă, din vasele cu apă, în toate părţile, ca şi când ar ploua: Ibăneşti MS.

Fug după oameni şi-i stropesc cu un mănunchi ca mătura, din găleată: Ibăneşti Pădure MS. Umblă stropind sau chiar turnând apă pe cei întâlniţi: Cojmăneşti MH, Căpreni DJ, Bulzeşti DJ.

Aluniş OT, Uda de Jos AG, Băjeşti AG, Gohor GL, Perieni VS.

Gălăieşti IS; varsă apă pe drum, udând pe oricine: Laza VS.

Râşniţa VS, Rânceni VS, udând pe toţi, fără excepţie de sex sau sănătate: Sanghiol TL; nimeni nu trebuie să fugă de udat, că atunci nu mai plouă: Clopoţiva HD; intră şi prin că-şi şi uda căsnicii şi cu cine să întâlnesc oră drum, *tot* udă: Şopotul Nou *CS*;

udând pe cei întâlniţi sau pe cei ce dorm afară: Runc GJ; fata cu pământuful stropeşte pe drum, prin curţi, oameni, vite, acareturi:

Valea Topologului AG (Cruceană). Cel ce conduce ceata, cel mai isteţ, cu căldarea şi buchetul stropea pe cei întâlniţi… casă, acareturile, animalele, gazdele: Boişoara VI, Titeşti VI, Perişani VI.

Însoţitorii / însoţitoarele udă Paparuda, dar şi pe cei întâlniţi:

Curtişoara GJ, Bumbuleşti VI, Lăunele de Jos VI; zicând că s-au făcut Papalugă spre a uda oamenii cu apă: Buneşti VS; stropesc pe unde merg cu un ojoc de frunză: Almaş Sălişte HD. Alteori udă pe oameni la fântână şi pă ea ţâpă oamenii: Bătrâna HD; iau cu cânta şi tot udă, cum ar fi udate de ploaie: Feregi HD; o udă lumea cu apă la gârlă, şi ea uda lumea împrejur, fără să se supere, căci ea îi stropeşte doar cu o mână, cealaltă-i învelită în verdeaţă:

Bătrâni PH; mergeau la râu şi se stropeau: Costeşti VI; umblau numai prin râu: Cărmăzăneşti HD; şi stropesc n-au bai dacă e cineva, numa stropesc, apa o iau din vale: Almaş-Sălişte HD.

Bojul intră în apa râului cu crucea şi o tot udă, apoi o aruncă pe apă: Clocotiva HD.

Demne de înregistrat sunt unele detalii priviad udarea de către cortegiul Paparudelora-celor-întâlniţi. În numeroase-localităţi erau căutate mai ales femeile însărcinate / tăvărate / îngreunate

binecuvântate, care se feresc, superstiţios, din calea Papa

130

Racoviţa VI, Mozăceni AG, Măţău AG; darurile fiind după bunăvoinţa: Igriş TM, Merenii de Sus TR, Micşuneştii Mari IF.

Paparuda' nu poate / nu e bine să plece de la o casă fără ceva;

În acea casă nu se mai revarsă belşugul: Cintei AR; ruga ar rămâne zadarnică: Zegaia MH. Darul este o cinste / cinstire pentru aducătoarele de belşug, de aceea trebuie făcut cu dragă inimă, pentru a

fi primit: Bacea HD, Cintei AR, Semlac AR, Comlăuş AR.

Nevrincea TM, Tincova CS, Teregova CS, Valeadeni CS, Leu DJ.

Galiciuica DJ, Coşereni IL, Sanghiol TL.

Cele mai numeroase date privind dăruirea se referă mai ales la darurile pe care le primeşte alaiul. Paparuda este dăruită-e

unul / două / mai multe / câteva ouă, pe care" le adunat de obicei, însoţitoarea / una din însoţitoare: Vidacut HR, Mohu ZB, Biertan

ZB, Dobra HD, Muncelu Mic HD, Feregi HD, Almaş Sălişte HD.

Clopotiva HD, Neloc HD (Degan), Veţel HD, Cresuia BH, Curatele BH, Câmp BH, Ponoare BH, Beiuş BH, Vascău BH, Şoimi BH, Cărăsău BH, Batăr BH, Vălani AR, Şicula AR, Coroi AR.

Nevrincea TM, Valeadeni CS, Zegaia MH, Copăcioasa GJ, Bumbueşti

VI, Şuica OT, Gura Padinii OT, Godeni AG, Pârvu Roşu AR, Merenii de Sus TR, Micşuneştii Mari IF, Budeşti CL, Somova TL, Padina BZ, Nisipurile Râmnicu Sărat, Ariciu BR, Nicoreşti GL, Boghesti VR, Bodgăneşti VS, Obârşeni VS, Dodeşti VS.

Heleşteni IS; femeile, care arunca o găleată, dau un ou, gazda cu fântână aruncă trei găleţi şi dă trei oua: Păucineşti HD.

Paparuda este dăruită / cinstită / răsplătită cu mălai.: un blid / o strachină / o copaie / o covată / un căuş / un ciur de mălai /

puţin/niţel: Cintei AR, Valeadeni CS, Padina Mică MH, Jiana MH, Jucă MH, Prunet DJ, Gângiova DJ, Leu DJ, Pleniţa DJ. Fratoştiţa DJ, Galiciuica DJ, Mischii DJ, Gura Padinii OT. Alimăneşti OT, Izvoarele OT, Mozăceni AG, Godeni AG, Serdanu DB, Olo geni PH, Peretu TR, Dorobanţu TR, Tătărăstii de Sus TR, Voievoda TR, Socetu TR, Odaia TR, Micşuneştii Mari IF. Piua Petrii IL, Coşereni IL, Brostenii Noi IL, Budeşti CL, Unirea CL, Gura Săraţii BZ, Padina *BZ*, Cotorca BZ, Zâmeşti BZ, Colţea BR, Filipeşti BR, Ceacâru BR, Hârlău IS. Acelaşi dar îl întâlnim în descrierile: Teodorescu 1885, Rădulescu-Codin 1903 (1930). Ciauşanu 1914, Ştefănescu 1935. Darul constă în făină de mălai /

porumb sau de grâu: Dobra HD, Pecica AR, Naidăş CS, Valeadeni

CS, Zegaia MH, Rocşoreni MH, Jiana MH, Jucă MH, Prunet
DJ, Fratoştiţa DJ, Leu' DJ, Odaia TR, Micşuneştii Mari IF.
Ciobanu CT, Somova TL, Niculiţel TL, Enisala TL, Sanghiol
TL, Ezibei RPB, Cudalbi GL, Prisăcani IS, Heleşteni IS, Ceamaşir
Ismail URSS; o strachină de grâu sau altceva: Prisacan
133
Am coborât mai mult în detalii ™ *A*
ce or trei aspecte de ză d „n delflurar/frif& ce> &» a întrucât cunoaşterea acestora este esen*Zf* „tu al u l t „cercetat, ne di" orice perspectivă. Absenta datâor S" 1 U d i u l «?
baza din unele descrieri de obiceiuri în fP e elementele de diciază în mare măsură valoarea de-*T*™** al t o r a Preju
de folclor şi; implic ac t S f şi I? ™
gare. cât *ar fi* acestea Ş 5 t W r a f şi X & * W * – DARURILE RITUALE
f e a i e S determină.
I rosturi magice. bine precizate fesborir r «*. *rituală*, act cu tregului ritual.) Nu L e vorba! e C – ar d? / „a * – stadiului actual de evoluţie a obiceiului d. S e nu t are a a demersului, magic prestat de grupul de *t V*? s P I a e comunităţii şi al gospodăriilor ce o o l t f? în beneficiul adânc înrădăcinat în credinţe şi pracHrTXi-df Un ac t r i t-al manei holdelor, a belşugului a E T – P r o în o v-ar e a primite aveau, de al t f e l? de t f t i l! t ăt «. fi>arurile în cadrul ospăţului ce *tâJ*? * «*f* – ale
Aşteptate cu mare bucurie de ™ în j. J
de belşug, paparudele sunt Lem? Z r *f* „i şi te ducătoare
Podulupi II/coşereni *i C L T i J f „O „1* dar<Se:
tradiţie veche, din bătrâni Galicii™ în FW F? * e's te e a °
dăruite/cinstite cu ceva casă lefi"? /) Ee t r e b u I e răsplătite / rea / urările de primit / p r i i te / de fii / f/ 2 * * *f** * & BH, Cărăsău BH, Văleni AR Leu D T M P W B? şi t i te le
reşca 1885, Diteulescu 1887 Rădiscu S a „5 T R> Teode>
Bâsca BZ. Pentru săltare / din te W /??? 9" 6 C «O), Chiojdu cinstesc, deşi nimeni nu-i oblie Ssa o, 7 f-o ţ l° dăruiesc/
Sârbova TM, Padina Mică MH Fr/wvl a în a n-Massim 1871
Proviţa PH, Măgureni PH Du" aren fi? J „B r f n ce n i TR

TL, Capu' Rediului IS, Moreni IS E z b el R P B S-ar ighioi
r i t a al e nmoti; catăi npretai-Se S» da™™
f. cac. tatea demersului săvârş" G o st a t» W f. Icacl a te a w inese.
trebuie să le dăruiască cias? ea scli o n t r? P în U S/a-ţi în ac a".
uranle / ruga / suferinţa udării lor Coroi AR} *T* din te Cu l /
v-uoi AK, Grozeşti MH, yeaa ia MH, Marmanu MH, Boişoara VI, Racoviţă VI; ceva legume: Bălceşti VI, Serdanu DB, Mărăcineni BZ; castraveţi:
sfeelec BH, Cărăsău BH; nuci: Vaşcău BH, Beiuş BH, Şicula
AR, Vărbilău PH; dulciuri, bomboane: Cărăsău BH, Boişoaravl.
Racoviţă VI, Valea Topologului VI, Mozăceni AG; muiere. bumbiti:
Ponoare BH; nmjeie. coştis: Cărăsău BH; zahr: Vărbilău
PH; altceva, ce are de mâncare: Grozeşti MH.
Paparuda este dăruita în bani-Săcele BV, Comori MS.
Jabeniţa MS, Solovăstru MS, Dobra HD, Gurasada HD, Almaş
Sălişte HD, Muncelu Mic HD, Feregi HD, Rusca VS, Vetrişoaia
VS; câte un leu: Clopotiva HD; câţiva lei: Bacea HD; gritari:
Batăr BH; 2 – 3 lei: Nimăieşti BH, Meziad BH, Cresuia BH.
Cărăsău BH, Şoimi BH, Hodişel BH, Ponoare BH, Voivozi (Chiniz)
BH, Semlac AR, Pecica AR, Cintei AR, Comlăuş AR; nişte bănişori: Coroi AR, Bogza VR; 2 – 3 cruceri: Nevrincea TM.
Sârbova TM, Valeadeni CS; bani, care cum poate: DoloaversFJ.
Toracu Mare RSFJ, Jdrela RSFJ, Tincova CS, Brădetu AG;
câte un leu: Şopotul Nou CS, Jiana MH, Baia de Aramă MH.
Zegaia MH. O cinstesc cu un gologan: Bistriţa MH; cu bani:
Dobriţa GJ, Copăcioasa GJ, Poiana Mare DJ, Fratoştiţa DJ.
Leu DJ, Mischii DJ, Cudalbi GL; cu câţiva crăiţari: Prunet
DJ; mărunţiş, cu care binevoieşte a gratifica această nimfă:
Drăgăşani VI, Boişoara VI, Bălceşti VI, Racoviţă VI, Valea
Topologului VI, Alimăneşti OT, Izvoarele OT, 5 – 10 bani: Slănic
AG, Boteni AG, Mihăeşti AG, Pârvu Roşu AG, Ţiţeşti AG, Stâlpeni
AG, Bădeşti AG, Nucşoara AG, Dâmbovicioara AG, Mozăceni
AG; câteva parale: Serdanu DB, Cobia DB, Drajna de Sus

PH, Vărbilău PH, Ceptura PH, Merenii de Sus TR, Voievoda TR
Trestieni GR, Găiseni GR, Broştenii Noi IL, Coşereni IL. Paparudele primesc vreo monedă: Rădulescu-Codin 1906 (1930), Ciauşanu
1914; primesc un ban: Ditzulescu 1897, Brădetu AG, Budeşti
CL; un ban vechi, o para, şiştac, la Huma se dau bani circulatorii:
Meglenia (Minda 1934); gologani: Dunăreni CT, Sanghiol
TL, Niculiţel TL, Mărăcineni BZ, Nicoreşti GL; cinci bani:
Dodeşti VS; un pitac: Bogdăneşti VS, Ibăneşti VS, Iepureni VS.
Perieni VS, Dragomireşti VS, Rădeni IS, Moreni IS, Capu' Rediului
IS, Heleşteni IS. Paparuda primeşte bacşiş: Şişeştii de Jos MH.
Zăvoieni VI, Siliştea AG, Măgurele TR, Stejaru TR, Costeni PH.
Ogretin PH, Seimenii Mari OT, Satu Nou TL, Pogoanele BZ.
Românu' BR, Balinteşti GL, Găneşti GL, Bogheşti VS, Românești
IS, Rădeni I „Crucea Broşteni SV. Paparudele primesc şi haine vechi: o cămaşă, un opreg: Zegaia MH, Maramnu MH, Neloc.
Dobrogea (Gheorghiu); cămăşi vechi: Rădulescu-Codin 1906
135
IS; un ciurel de porumb: Zegaia MH, Marmanu MH; cucuruz
Rudaria CS; gnu: Căpâlna BH; orz: Ceamaşir Ismail URSS;
O strachina de fasole: Ditzulescu 1897, Rădulescu-Codin 1906
(1930), Ciauşanu 1914, Micşuneştii Mari IF, Prisăcani IS. Darurile în alimente sunt extrem de variate. Paparudele sunt dăruite cu o bucată de caş: Runcu Nou HD, Cresuia BH, Ponoare BH;
de brânză sau caş: Zegaia MH, Mozăceni AG, Ezibei RPB, Enisala
TL; cu lapte: Ştefănescu 1887, Odaia TR, Gârbovi IL, Enisala
TL, Ceacrrâi BR; câte o oală cujapţe: Somova TL; o bucată de unt: Godeni AG; o bucată / un dărab de clisă *I* slănină: Batăr
BH, Ponoare BH, Sudrigiu BH, Cresuia BH, Căpâlna BH, Cărăsău
BH, Şoimi BH, Covăsinţ AR, Pecica AR, Răduria CS, Valeadeni
CS; carne: Fratoştiţa DJ, Gura Padinii OT, Zărneşti BZ; unsoare:
Merenîi de Sus TR, Somova TL, Enisala TL; ceva de mâncare:
DoloaversFJ, Caransebeş CS, Isverna MH, Vânju Marc MH.
Măţău AG, Bogza VN, Berezeni VS, Stolniceni IS; mai ales bucate:
Tincova CS, Zăvoieni VI, Zimnicea TR, Chiojdu Bâsca BZ;

diferite alte alimente: Livadia de Câmp HD, Apareu BH, Rocşoreni

MH, Mozăceni AG, Gârbovi IL, Meglenia (Minda 1934).

Neloc. Dobrogea (Gheorghiu 1895), Capu' Rediului IS; rămăşiţe de mâncăruri: Ceacâru BR; vin, varză, carne: Zărneşti BZ; o bucată de pită, colaci: Muncelu Mic HD, Căpâlna BH, Cărăsău

BH, Şoimi BH, Cresuia BH, Câmp BH, Vaşcău BH, Batăr BH.

Comlăuş AR, Cintei AR, Şicula AR, Pecica AR, Sârbova TM.

Igriş TM, Valeadeni CS, Rocşoreni MH, Zegaia MH, Marmanu

MH, Copăcioasa GJ, Pleniţa DJ, Fratoştiţa DJ, Bălceşti VI.

Mozăceni AG, Vărbilău PH, Târgu Bereşti GL, Bâdiuţi BT; o bucată de mălai: Bălceşti VI; plăcintă, care are făcută: Muncelu

Mic HD, Ponoare BH; covrigi: Şicula AR, Valea Topologului

VI; hrană: Scăeşti DJ; de-afe mâncării: Măţău AG, Trestieni

GR, Găiseni GR; de toate cele: Ponoare BH; ceva, ce are: Clopotiva

HD, Şicula AR, Grozeşti MH, Mihăescu 1897. Pe lângă alte daruri, li se oferă îndeosebi alimente: Laurian-Massin 1871.

Pocluşa BH, Cociuba Mare BH, Coroi AR, Lugoj TM, Ghilad TM;

tu care îşi umple straiţa: Visag TM, Teregova CS, Borlovenii

Vechi CS, Strehaia MH, Neloc. MH (Paralescu), Hălăngeşti GJ.

aicoiu GJ, Curtişoara GJ, Berezeni VS; ceva pentru petrecere:

Poiana de Sus GJ, Piscu DJ, Boureni DJ, Obistavu VI, Bărăştii

de Vede OT, Valea Mare Podgoria AG, Bela DB, Poiana de Sus *hb*, Măgureni PH, Proviţa PH, Brânceni TR, Nuci Merii Petchii

JF, Ştefănescu 1935, Arţari Vlăiculeşti CL, Perieţi IL, N. Bălcescu vi, Saraiu CT, Sanghiol TL, Beceni BZ, Viziru' BR, Galaţi GL.

Mmboeşti VN. Uneori li se oferă fructe, poame; Runcu Nou HD.

*34

n T Mărturii vagi privind o masă rituală în încheierea ritualului mai apar şi în alte informaţii: Igriş TM, Isverna MH, Piscu DJ.

Boureni DJ, Obistavu VI, Brânceni TR, Zâmnicele TR, Ologeni

PH, Proviţa PH, Budeşti GR, Beceni BZ, Ceacâru BR, Enisala

TL, Sanghiol TL, Saraiu CT.

În cele mai numeroase localităţi darurile erau împărţite între

participanţi / participante, de obicei Paparudei revenindu-i cea mai importantă parte; fetei care o fost Mămaruţă îi dau mai multe oua şi mai mulţi bani: Almaş Sălişte HD, Cresuia BH.

Hodişel BH, Nimăieşti BH, Şoimi BH, Coroi AR, Cintei AR.

Şopotul Nou CS, Boişoara VI, Racoviţă VI, Dâmbovicioara AG.

Boteni AG, Pârvu Roşu AG, Merenii de Sus TR, Niculiţel TL.

Uneori se pare că darurile sunt împărţite egal: Dănceu MH, Stroeşti

AG. Ouăle primite în dar sunt uneori vândute, iar banii obţinuţi sunt de asemenea împărţiţi: Biertan ZB, Sudrigiu BH, Şicula AR.

Nevrincea TM, Budeşti CL.

FINALITATEA RITUALULUI

P*

O surprinzătoare unitate de vederi relevă informaţiile în privinţa rosturilor magice ale practicării Paparudei, credinţa puternică în eficacitatea ritualului neputând fi decât greu zdruncinată de evoluţia mentalităţii populare. Aşa cum se înfăţişează ele în culegerile sporadice şi în puţinele cercetări mai adâncite de teren, datele despre finalitatea ritualului par inegale şi oarecum de domeniul observaţiei de suprafaţă, adânc legată de mecanismele transmiterii prin tradiţie. Pentru a oferi posibilitatea unei priviri mai în profunzime, în acest paragraf al descrierii citǎm mai abundent din mărturiile directe sau indirecte. Se va putea observa uneori cât de limpede şi de sistematic articulată este gândirea populară în explicarea naturii şi fenomenelor ei şi cât de lung a fost drumul parcurs de ea până la explicaţiile de azi asupra obiceiurilor şi vieţii spirituale în general.

Obiceiul paparudei se practică în timp de secetă / în timpuri secetoase, ca să înceteze seceta / pentru a ploua / ca să plouă /

pentru ploaie: Sita Buzăului CV, Boita ZB, Carmăzăneşti HD. Muncelu Mic HD, Gurasada HD, Stretea HD, Livadia de Câmpie HD, Cociuba Mare BH, Apareu BH, Voivozi (Chiniz) BH, Covăsinţ AR, Şicula AR, Semke AR, Comloş TM, Igriş TM, Naidăş CS. Borlovenii Vechi CS, Secu CS, Rudăria CS, Dobriţa GJ, Breasta DJ, Bulzeşti DJ, Cioroiasi DJ, Ciutura DJ, Dobridoru DJ, Goieşti DJ, Mălăeşti DJ, Scăeşti DJ, Secui DJ, Bârca DJ, Frăţila DJ.

(4930), Ciauşanu 1914. Dsarurilp «în

Isprăvit jocul; Stefănesnrilqâr TT-1 1 1 1 1 6 d «pă ce Pan, r

neti HD, Ponoare BH/Grozeşti MHPR, / d u p a u dar e: Păucă

BA În unele inform a t i i <, scoLV Î u e şi t i VI, Mărărf.

Cioara-Doiceşti BR, Coatei BR „Br°Şten". Ui* C?

O L V * * „& SdidlD? S d l n însoţitori

S u Af Mafau A G ivna lela1 1 M6 a? rle1 Poodr g orilaz voAdi r Oci? ° la n-a M are DT* B ar a Drajna de Sus PR r>. \? t i i de Vede OT o a * „r i-a AG, Socetu TR *v' J*? e U I»

cetei: Stroesti Ar VasJ°» l a< cauăruşă) p u r t a t a Darul în fac masă, la «C 1 1 * K; cu câşti? 1 ce, *?? ™me făină ouă, unsoare-te I f M f e g J * *

ginoasa IS; se rfne în din dl. S f t

— „na e U alta:», & *; S l g g g – p 1 e! t

Pentru Petrecere: PIScu

Podulupi I L; se roagă pentru ca Dumnezeu să dea ploaie, să crească bucatele: Izvoarele DB, Bâlciureşti DB, Siliştea CT; să trimită ploaie pe pământ: Popeşti VI, Spineni OT, Buzeşti OT, Miclăuşeni

IS; să dea ploaie la pământ, să crească iarba: Beceni BZ, semănăturile: Costuleni Măcăreşti URSS; să crească holdele/

cerealele / câmpurile: Cresuia BH, Cărăsău BH, Isverna MH.

Merenii de Sus TR; ca să dea ploi la timp / vreme pentru câmp /

holde: Ditzulescu 1897, Breasta DJ, Cioroiaşi DJ, DobridoruDJ.

Galiciuica DJ, Cucuteni DB, Serdanu DB; ca să plouă când e secetă: Melineşti DJ, Murgaşi D J; ca să plouă la timp să se facă bucatele: Alexeni IL, Broştenii Noi IL; crezând că atrage bunătatea lui Dumnezeu, ca să ploua la timp: Tătaru BR; ca să înceteze seceta / pentru înlăturarea secetei: Gângiova DJ, Ialoveni

Lăpuşna URSS, Meglenia (Minda 1934); saltă pentru ploaie, înlăturând seceta: Ruptura MH, Bârca DJ, Ceamaşir URSS;

paparuda e pentru ploaie, pentru grâne, pentru oameni, dar la ce nu-i bună?! La orice, dacă vrea Dumnezeu: Mihăescu 1897.

Paparuda / Paparudele roagă cerul să dea ploaie: Cârja VS; pentru ploaie: Zlătărei VI; să ne dea Dumnezeu ploaie, să facă pâinea:

Niculiţel TL; cerând divinităţilor milostive să dea ploaie pentru semănături: Keloc. MH (Paralescu); că poate s-andăli de ploaie:

Ponoare BH; să se fadă bucate multe vara: Slobozia IL, legani IL.

Paparudele se fac / practică în / cu scopul de a aduce / chema / da ploaie: Cresuia BH, Pleniţa DJ, Unirea DJ, Salcia DJ, Seaca de Pădure DJ, Izvoarele OT, Alimăneşti OT, Bela DB, Piua Petrii IL, Cosgun CT, Chiojdu Bâsca BZ, Spre Baltă BR, Bordeasca Veche VN, Buneşti VS, Cucuteni I S; în aşteptarea unui an bogat: Bogza VN; cu ploaie şi cu rod mult: Segarcea Vale TR; ca să nu bată grindina semănăturile: Stâlpu BZ. Paparuda ar avea o putere nevăzută de a atrage ploile: Copăcioasa GJ, jocul ei ar avea ca scop invocaţiunea ploaiei: Şuica OT; întrucât aşa au apucat din bătrâni: Viile CT; de la părinţii noştri pentru ploaie: Bătrâni PH.

Oamenii / sătenii / gospodarii / ţăranii credeau / ziceau că după practicarea paparudei, va ploua îndată / numaidecât / mintenaş: Cerbăl HD, Căpreni GJ, Bârca DJ, Catanele DJ, Glâmbocel AG, Vata AG, Dunăreni CT, Blăgeşti VS; nu după mult începe ploaia: Izvoarele PH; nici nu rabdă până sară şi plouă: Costeni PH; cred că imediat sau cel mult până la o zi va ploua: Poiana de Sus DB; cred că îndată după ce paparudele botează, Dumnezeu va trimite ploaie: Vedea TR; dacă nu în prima, în a doua zi sau a doua săptămână plouă: Muncelu Mic HD, Scundu VI; crezând că a doua zi va ploua: Balinteşti GL, Fârţăneşti GL; că trebuie numaidecât să plouă: Isaccea TL, Blăgeşti VS, Bogdana VS;

Bărbăteşti VI, Ştirbeşti VI, Scundu VI, Şuteşti VI, Stoileşti VI. Iancu Jianu OT, Ibăneşti OT, Mereni OT, Vlaici OT, Gura Padinii OT, Slobozia Cotmeana AG, Nucşoara AG, Rucar AG, Stâlpeni AG, Râjleţu-Govora AG, Recea AG, Băneasa TR, Brânceni TR. Năvodari TR, Crângerii TR, Cobia DB, Mărginenii de Sus DB. Serdanu DB, Poienile PH, Măneciu PH, Poseşti PH, Izvoarele PH, Ploieştiorii PH, Nuci Merii Petchii IF, Coşereni IL, Arţari Vlăiculeşti CL, Budeşti CL, Ciobanu CT, Ungureni GL, Matca GL, Crăieşti GL, Ţepu GL, Torceşti GL, Umbrăreşti GL, Vizureşti Hănţeşti GL, Ibăneşti VS, Odaia Bursucani VS, Bogdăneşti

VS, Mascurei VS, Puntişeni VS, Pâhneşti VS, Roşieşti VS, Căbeşti BC, Sârbi BC, Schitu Duca IS, Chişcăreni IS, Găureni IS, Hodora IS, Miroslava IS, Şipote IS, Brăieşti SV; ca să dea / aducă Dumnezeu cel de sus ploaie / sa ploaie / să deschidă porţile cerului / să pornească ploile / să se îndure şi să dea ploi: Isverna MH. Argetoaia DJ, Galiciuica DJ, Leu DJ, Popeşti VI, Rusăneştii de Jos VI, Alunişu OT, Buzeşti OT, Mihăeşti AG, Voievoda f R. Caravaneţi TR, Socetu TR, Urluiu TR, Merenii de Sus TR, Bălenii RomâniDB, Bălenii Sârbi DB, Izvoarele DB, Bătrâni PH, Băneasa CT. N. Bălcescu CT, Niculiţel TL, Topliceni BZ, Caragele BZ, Jirlău. BR, Tătaru BR, Cavadineşti GL, Costache Negri GL, Corod GL. Brăhăşeşti GL, Racoasa VN, Lupeşti VS, Râşniţa VS, Ghigoieşti NT, Galata IS, Popeşti IS, Miclăuşeni IS, Oroftiana BT. Paparudele umblă pentru ploaie / pentru ploi / pentru pornirea / aducerea ploilor la vreme de secetă / pentru a stârni ploile: Ibăneşti Pădure MS, Hodac MS, Solovăstru MS, Jabenita MS, Clopotiva HD. Sititelec BH, Sudrigiu BH, Cărăsău BH, Ponoare BH, Vălani AR. Ciunteşti AR, Sârbova TM, Teregova TM, Zegaia MH, Dănceu MH, Braniştea MH, Runcu GJ, Cojmăneşti GJ, Costeşti VI. Stroeşti AG, Peretu TR, Bătrâni PH, Braniştea GR, Novaci GR. Băneasa CT, Policiori BZ, Budeşti BZ, Dediuleşti BZ, Ariciu BR, Gohor GL, Giurgioana BC. Prin jocul şi cântecul lor, ele cer/ cheamă / provoacă / aduc ploile pe pământ / pe holde / semănături/ ogoare: Meziad BH, Coroi AR, Lisa TR, Viişoara TR, Poiana IL, Stejaru IL, Lupşanu CL, Neguleşti BC, Hârlău IS; ele cer ca să fie anul ploios; Găvăneşti BZ; ca să plouă toată vara: Bârca DJ, Pogoanele BZ; ca să fie anu ploios şi vacile să aibă mult lapte: Finta DB; ca vara să fie ploioasă: Topliceni BZ; ca să plouă peste vară să se facă pâinea: Micşuneştii Mari IF, Cosmeşti GL. Poiana GL, Lespezi BC; ca să fie vara un timp ploios: Ocheni BC; anul să fie ploios şi roditor: Iveşti GL. Crezând că are să fie anul mănos şi abundent: Puţeni Valea Mărului VS; paparudele invocă

puterea lui Dumnezeu de a dezlega ploile şi belşugul:

138

pădure MS; după care adesea se-ntâmplă de plouă: Grăjdeni VS, poporul este încredinţat că nimfa apelor invocată cu un chip nu va întârzia a trimite o ploaie: Drăgăşani VI; se-ntâmplă că ploaie până-n seară, că umblă tăt copiii tineri, nepăcătoşi, noi putem să tot umblăm, că nu mai ploua: Clopotiva HD; se întâmpla chiar şi ploua, la o zi, două: Schitu Duca I S; după ce au umblat, a şi plouat: Cresuia BH; dacă nu ploua la prima, fac a doua şi a treia oară, până plouă: Almaş Sălişte HD, Dobriţa GJ.

Unele informaţii detaliază relaţia practicării ritualului cu stratul subiacent de străvechi credinţe: poporul nostru crede foarte mult în Paparude, pe motivul că ele ar avea o putere nevăzută de a atrage ploile. El afirmă că acolo unde paparudele urmează regulat a chema ploile şi unde oamenii vor arunca cât mai multă apă asupră-le niciodată nu va fi secetă mare: Copăcioasa GJ.

Pietroşiţa DB, Runcu DB; poporul stătea smerit până îşi terminau versurile: Cintei AR, Zăvoieni VI; crezând că astfel, după jocul şi cântecul lor, va ploua: Muncelu Mic HD, Cărăsău BH; cerul ascultă glasul nevinovaţilor copii, care cer ploaie pe pământ:

Coroi AR; dar la unii vine ploaie, la alţii nu: Cărăsău BH. Oamenii aruncă vina pe ele [paparude], dacă nu plouă, zicând că nu şi-au făcut datoria cu sfinţenie, de aceea Dumnezeu a încuiat ploile:

Copăcioasa GJ. Oamenii trebuie să cinstească Păpăruga, aşa-i place la Dumnezeu alduitu: Cresuia BH; ca să-i fie ruga de primit:

Sititelec BH, Sudrigiu BH; căci Paparuda este un mijlocitor:

Vârtop DJ, care invocă dezlegarea ploilor şi belşugul: Podulupi IL.

Pentru ca Paparuda [obiceiul] să-şi ajungă scopul, trebuie să nu se supere [nimini] sau să înjure, chiar dacă este udat: Scundu VI.

Paparudele sunt, de aceea, aşteptate şi primite pretutindeni, nimeni nu le goneşte. Celor ce nu primesc Paparudele li se va întâmpla ceva rău, iar recoltele vor suferi de secetă: Lupşanu CL.

Ditzulescu 1897, Rădulescu-Codin 1906 (1930), Ciauşanu 1914.

Cine nu primea Paparuda, era blestemat cu secetă: Dărmăneşti

DB; întrucât există credinţa că aceluia căruia nu-i joacă Paparuda, peste vară nu-i merge bine: Prisăcani I S; la casa la care ele vor merge, îi merge bine în acel an, iar la care nu se duc îi merge rău:

Balinteşti GL. Oamenii, care au primit Băbăruga, omul cel mascat, şi au dăruit-o, aşteaptă ploile şi sunt siguri că peste puţin timp va ploua: Bacea HD.

Credinţa în eficacitatea practicii slăbise pe alocuri, încă de la sfârşitul secolului trecut, sub presiunea explicaţiilor religioase şi raţionalist-empirice: plouă apoi când vrea Dumnezeu, ce, Dumnezeu se uită la lucruri d-astea: Fereşti VS; când se pune pe secetă poa' să facă zeci mii de Paparude: Curtişoara GJ; s-a întâmplat, umblat, se întorceau de unde au plecat [la pârău] şi aruncau lbele pe apă: Boişoara şi Racoviţă AG; după ce au colindat tot satul, merg cu toţii la râu şi ţipă pe apă florile şi cleoambele.

Apoi se scaldă cu toţii. Aruncă şi crucea în apă: Clopotiva HD;

după ce au gătat cu umblatul de pe stradă, merg la o apă curgătoare:

Beiuş şi Vaşcău BH; merg la pârâu, dezbracă dudulețul, îl scaldă şi aruncă bozul pe apa, salutându-l până nu se [mai] vede:

Minda 1934 (Meglenia); cându-s gata să duc cu băbăruga la o fântână şi totu-l scaldă-n apă, de nu-i zbiculat nici susuoară: Ponoare

BH; la sfârşit se scaldă în râu: Hagimasuri – *Aromâni*;

se retrag către seară tot la locul de unde au plecat cu paparuda.

Acolo băiatul se dezbracă de bozii şi cu ceilalţi împarte darurile:

Copăcioasa G J; dezbracă Băbăruga de veşmântul ei de mlădiţe:

Coroi AR; terminând cu udatul, pun bozii pe o cruce: Lăunele de Jos VI; când au terminat cu umblatul merg acasă şi se dezbracă:

Cresuia BH; după încheierea practicii, paparuda aruncă masca:

Stroieşti AG; după ce rebegesc de frig lepădă brusturii şi se îmbracă:

Proviţa de Jos PH; după ce-am umblat, venim înapoi s-o dezbrăcăm, dăm într-o parte frunza pe apă: Cărmăzăneşti HD.

Acesta este ritualul Paparudei, aşa cum poate fi el reconstituit din informaţiile pe care le-am avut la îndemână. Cercetătorul va putea beneficia în viitor de date mai numeroase, mai ales după publicarea

materialului adunat în vederea elaborării *Atlasului*

Etnografic al României. Coroborând datele descrierii noastre cu cele ale Atlasului, el va avea o imagine cuprinzătoare asupra acestui străvechi obicei agrar la români, iar prin compararea materialului românesc cu cel al popoarelor vecine va putea încerca monografierea lui.

să nu plouă, degeaba am făcut Paparude, că tot n-a plouat: Bătrâni

PH; românii consideră o ruşine pentru ei acest lucru, [umblarea cu paparude], şi nu-i mai dau importanţă, ba cred că este ceva păgânesc şi diavolesc: Drajna de Sus PH; astăzi nu se mai văd aste obiceiuri, crezând foarte mult în aducerea moaştelor: Pietroşiţa

DB, Runcu DB; asta era credinţa noastră a ţăranilor, parcă ţiganii aduceau ploaia?! Da aşa credeam noi: Rudăria CS; acolo nu ni-s noi la cârmă. Dumnezeu poate lucra lucrurile astea, nimeni nu poate nici porni, nici opri: Târnova CS. Nereuşita demersului ritual-magic era pusă pe seama necredinţei oamenilor sau a nerespectării ritualului: S-a izmenit lumea de tot, acum vreo 50 – 60 dă ani, când eram eu fată mare, ce era joia asta a treia, te speriai!

Nu mai aveai loc pe uliţi dă Paparude: Dărmăneşti DB. Calamitatea naturală reînvie însă credinţa, ajungându-se adesea la o practicare disperată a obiceiului. Într-o descriere amănunţită din „Drapelul" (Lugoj) e relevată revolta unor femei împotriva poliţiei ungureşti, stricătoare de legi şi de datini, care arestase un grup de Papărugi: „Domnule, te rog scapă-le, dacă eşti român şi domn la oraş, Scapă-le, domnule, că ne bate Dumnezeu!

Nu vezi dumneata ce foc a dat peste noi! Crapă pământul de atâta secetă, vai de păcatele noastre! Şi nu ne mai lasă nici Păpărugile!

De unde să ploaie, dacă le închide? Scapă-le, domnule, că-i bătaia lui Dumnezeu pe capul nostru!": Lugoj TM.

ÎNCHEIEREA RITUALULUI

Menţiunile referitoare la încheierea ritualului Paparudei sunt surprinzător de puţine în informaţiile pe care le-am folosit în descrierea noastră, cum de altfel sunt şi datele privind masa ceremonială comună, pe care le-am prezentat în paragraful destinat

darurilor rituale.

Cele mai importante-aspecte sunt legate de abandonarea podoabelor vegetale de către *Paparuda / Paparude*: după ce au umblat tot satul se duc la un râu ori lac şi aruncă bozii în apa, scăldându-se şi copiii care au fost cu paparuda: Bradu de Jos AG; după ce au terminat de colindat astfel tot satul, se duc la vreun râu şi acolo bojii-i dau pe apă, iar copiii se scaldă un ceas şi mai bine, cântând mereu Paparudă: Humele AG; după ce copiii au umblat tot satul se duc la râu sau eleşteu, se scaldă cu toţii, lăsând şi bozii în apă:

Pârvu Roşu AG; după ce au colindat satul întreg, dodoliţele vin din nou la râu şi se dezbracă de crengile care le împodobeau, crengi pe care le aruncă apoi pe apă: Cresuia BH; după ce terminau

142

Catalogul acesta are menirea de a-l ajuta pe cercetătorul

„T r să aprofundeze cât mai temeinic problemele circulaţiei folclo-V 1 1 °şi ale variabilităţii în timp şi spaţiu a motivelor-formulă de n Cparudă, dar şi modalităţile specifice de perfor. mare a textelomtual-ceremonia-le, fără a căror cunoaştere e imposibilă înţelegerea ritualului. Am constatat că o variantă a cântecului paparudelor se întrupează, de regulă, prin aglutinarea aleatorie a motivelor existente în repertoriul pasiv al unei comunităţi. Numărul de motive cuprinse într-o variantă şi structurarea acesteia nu sunt efecte ale hazardului, dar noi nu cunoaştem încă legitaţiile „ascunse".

ce guvernează „aleatorismul" menţionat.

Catalogul identifică motivele şi circumscrie ponderea şi importanţa fiecăruia, stabilitatea şi variabilitatea în spaţiul geografic, propunând, astfel, ierarhizări şi cronologizări, posibile studii amănunţite din perspective genetice, geografico-foldorice, sociologice, etnologice.

Prima familie de motive pe care o prezentăm este alcătuită din cele iniţiale, cu funcţie directă de invocare a zeităţii aducătoare de ploaie. E vorba de o încrengătură de derivaţii motivice dintr-un nucleu genetic astăzi greu, dacă nu imposibil, de reconstituit.

Ordinea în care prezentăm motivele este dată de întinderea ariilor de difuziune, aşa cum pot fi acestea stabilite pe baza informaţiei

studiate. În marcarea variaţiei motivice am coborât doar până la un anumit nivel, în funcţie de gradul de consistenţă tipologică, diferit de la un motiv la altul, dar, inevitabil, şi sub apăsarea necesităţilor de coerenţă şi lumină ce domină orice demers sistematizator.

Pentru viitorii cercetători ai acestui ritual agrar, tipologia noastră repertorizează toate motivele de invocare a Paparudei pornind de la cele mai răspândite, care se subsumează sistematic şi uniform, dincolo de variaţia lexicală nemarcată tipologic, notată cu *A*, urmând cu o variaţie semnificativă la nivel de vers *B* şi cu cele mai adânci, ce reprezintă stadii incipiente de reformulare.

C şi *D*, minusuri sau pierderi de substanţă *E*, dezvoltări, înmuguriri şi excrescenţe mai mult sau mai puţin creatoare ale motivului de bază *F*.

Nu în cazul tuturor motivelor a fost posibilă această gradare a repertorizării. De multe ori am fost nevoiţi să detaliem acolo unde o nebuloasă tendinţa spre improvizare, tot mai accentuată, a semănat prolixitatea în variantele mai noi.

În catalog sunt indexate şi motive din variante sau fragmente de variante neincluse în corpusul de texte, aflate în „paralelele".

dictate sau înregistrate, precum şi în informaţii. Alături de locali

145

CATALOGUL TIPOLOGIC AL MOTIVELOR PAPARUDEI

Descrierea sintetică şi tipologică a ritualului facilitează, într-o oarecare măsură, tipologizarea textelor rituale, adică alcătuirea unui catalog suiănunţiţ al variantelor, sarcină specifică folcloristicii literare, spre deosebire de prima, lăsată la noi în seama etnografilor sau expediată în pagini generalizatoare de introducere. Conceptul de text ritual pe care îl folosim a intrat în uzul cercetării în urma adâncirilor funcţionaliste şi pare suficient de aplicat spre a-l prefera, în orice caz, celui de „poezie" a unui obicei, care ne-ar depărta neîngăduit de mult de natura formulelor orale folosite într-un ritual alături de acte gestual-mimetice, coregrafice sau de formule muzicale. E adevărat că în lumina orientărilor mai noi însuşi termenul de *text* a fost înzestrat cu noi conotaţii, dar acestea sunt încă suficient de neutre şi opace. Interpretarea textelor sau formulelor ritual ceremoniale ca „poezie" ce

însoţeşte / dublează / acompaniază / punctează secvenţe rituale dintr-un obicei trebuie definitiv abandonată. Aceste texte nu sunt nicidecum poetice, literare. Semantic şi funcţional ele sunt acte ritual-orale specifice şi complementaritatea perfectă de funcţii pe care o atestă, ca şi formele lor proprii de viaţă şi de manifestare, reclamă procedee originale de clasificare şi tipologizare.

Dislocate din cuprinsul descrierilor şi aşezate pe fişe separate, în vederea alcătuirii corpusului de texte, formulele rituale versificate de paparudă par şi mai ciudate. Ele devin, dintr-odată, mult mai stranii şi mai tăcute decât înainte, lăsând impresia unor la nesfârşit repetabile încercări de a articula aceleaşi idei şi semnificaţii, în configurări de o clipă, care sunt cu atât mai efemere, cu cât se vor mai consistente, mai adânc trăite de grupul de performeri.

Jocul caleidoscopic al acestor formule fosilizate în variante dezarmează pe cercetător, lăsându-l neputincios în strădania de a grupa şi ierarhiza variante, după valenţele lor structurale şi funcţionale.

144

2, 5 6 i 2 4 – *15* – *16*, Podulupi ÎL 1 – 4, Ciochina IL

Ţ 78 Giurgeni (Piua Petrii) ÎL 1 – 6, Coşereni ÎL 1 – 4,.

*r7*lZ* Dulgheru CT 1 – 4, Oltina CT 1 – 4, Băneasa CT 1 – 4.

Hrlicra CT 1 – 4, Pârscov BZ (2 var.) 1 – 4, Stâlpu BZ 1 – 2 + = – *6* Beceni BZ *1* – *4*, Gherăseni BZ 1 – 4, Dara BZ 1 – 4, Gura Săraţii BZ 1 – 4, Policiori BZ 1 – 7, Colţea BR 1 – 6, Tătaru BR 14 j Viziru BR 1 – 4, Pupezeni GL 1 – 4, Şendreni GL 1 – 4.

Sălceni VS 1 – 4, Oituz BC 1 – 4, *C*: *Cu apă curată*: Dejoiu VI j 4; *Ploaie ca săgeata*: Grădinile OT 1 – 2 + 7 – 8; *Cu cofa cu apa*: *Comori* MS 1 – 4; *Ieşi pe toată balta*: Livadia de Câmp HD j 4; *Dumnezeu să dea apa*: Albeşti OT 1 – 4; *Pre toată livada*: Târnova CS 1 – 4; *Peste ţara toată*: IeşelniţaMH 1 – 4; *Să nu bată piatra*: Izvoru OT 1 – 4; *Peste toată faţa*: ZIagna ZB 1 – 4, Măgureni PH 1 – 4, (41 – 44; *Peste toată coaste*: Ştirbeşti VI 5 – 8; *De o toarnă toată*: Tătaru BR 1 – 4; *Peste toată brazda*: Măgureni PH 21 – 24; *Peste toată vatra*: Turtucaia RPB 1 – 4; *Toarnă cu găleata* (*Să cure ca apa*: Mereni OT 1 – 4, Gălăşeşti AG 1 – 4;

Cu găleata plină / *Să ploaie-n grădină*: Rudăria CS (2 var.) 3 – 4/ 5 – 6, Şopotul Nou CS 8 – 9, Răcăşdia CS 3 – 4; *Cu găleata lată* / *S-o bată de apă*: Giacăş ZB 19 – 20: *Cu găleata*, *leata*} *Varsă cu lopata*: Tăgădău AR 13 – 14; *Toarnă cu găleata* / *Sa umple covată*:

Cernăteşti DJ 4 – 5; *Şi cu masa gata* / *Pentru paparudă* / *Ce câmpia udă*: Păcureţi PH 1 – 6.

Versurile 3 – 4 ale motivului capătă, în anumite *zone*, *rezonanţe* cu totul diferite, ce conturează subtipuri distincte: *Cu găleata plină* / *Ploile să vină*: Dobriţa GJ 1 – 4, Rasova GJ 3 – 4 +

7 – 8, Teleşti GJ 1 – 4, Costeni GJ 1 – 2 + 5 – 6, Lupşanu CL 1 – 2 + 22 – 23; *Cu găleata rasă Ploile să* (*le*) *varsă*: Vrata MH 3 – 4. Teleşti GJ 1 – 4, Craiova DJ 1 – 4, Răchita DJ 3 – 4, Plenita DJ 12 + 5 – 6, Măceşu de Jos DJ 1 – 4, Hunia DJ 1 – 4, Balş OT 1 – 4, Zătreni V L'l – 4, Grădiştea VI 1 – 2 + 5 – 6, Sirineasa VI 1 – 3, Pojogi Cerna VI 1 – 4, Mozăceni AG 1 – 2 + *5 – 6*. Ogretin PH 1 – 2 + 5 – 6, Bălteşti PH 1 – 4, Dărmăneşti DB 1 – 6. Joiţa Racari GR 1 – 4, Neajlov u GR 1 – 5, Bucureşti IF (2 var.) 1 – 4/7 – 10, Nuci Merii Petchii IF 1 – 4, Snagov I F l – 4, Gârbovi IL 1 – 4, Lupşanu CL (2 var.) *1 – 4*, Radu Vodă CL *1 – 4*, Saraiu CT 1 – 4, Caratal Siriu CT 1 – 4, Padina BZ 1 – 4, Cioara Doiceşti BR 1 – 4, Cioara Radu Vodă BR 1 – 4, Galbenu BR 1 – 4, Surdi la Greci BR 1 – 4, Torceşti GL 1 – 4, Umbrar eşti GL 1 – 4, Băleni GL 1 – 4, Barcea GL 1 – 4, Fereşti VS *1 – 4*; *Cu găleata d-apa* / *Peste lumea toată*: Boita ZB 1 – 4, Straja RSFJ i-4, Răcăşdia CS 16 – 19, Secăşeni CS 1 – 3, Bozovici CS (3 var.) 1 – 4, Gârbovăţ CS 1 – 4, Bănia CS 1 – 4, Rudăria CS 1 – 4, Glimboaca CS 1 – 4.

147

BUB – iod – i fa B; r; soţbj% – \ fa a p i i B >-i fo' *VM*

SW 8— npM B f o n «;'s™Sqi şi (a B A ţ)

— ™ „3 «uvU o L Ţ u? a? i B, n r 8 D! S ţ S E A [n O «M J S D „I u r a t a i

! = 4EOtpul UIE [UAţţOIU auiAOjd SJED Utp E a ţ B j I rr 1 – 6, Costeni GJ 1 – 2 + 7 – 8, Secu DJ 1 – 6, b".

„1 – 6 Cernăteşti Dj 1 – 6, Frăţila DJ 1 – 8, Scundu VI l – i y w-oc + i VI (2 var.) 1 – 6/1 – 4, Ştirbeşti VI 1 – 6, Val

Gogoşii

5-rbâtesti VI (2 var.) 1 – 6/1 – 4, Ştirbeşti VI Valea Mare

VT 1 – 6 Stroeşti AG 1 – 6; *Cu urcioru*, *cioru* / *Ca să-mi ud piciol*-Vânju Mare MH 1 – 6, Enisala TL 1 – 2 + 12 – 13, Tulcea

T L'I – 2 + 12 – 13; Cw *urcioru*, *cioru I Peste tot ogoru*: Zărneşti

Mălureni) AG 1 – 6, Vâlsăneşti AG 1 – 6, Stroeşti AG 1 – 6, Cetăţeni

AG 1 – 6, Hârtieşti AG 1 – 6, Mihăeşti AG 1 – 6, Vlădeşti

ĂG 1 – 6, Carvănu Mic CT 1 – 2 + 7 – 10; *Peste tot izvoru*: Ibăn eşti MS 1 – 6, Cernăteşti DJ 1 – 6; *Peste tot mohoru*: Ibăneşti

Pădure MS 1 – 6; *Peste tot trupşoru*: Zăvoieni VI 1 – 6; *Peste tot ceriu*: Gogoşu DJ 1 – 6; *Cu urcioru*, *cioru i să deschidă* (*descuie*, *tulbure*, *slobozim*) *ceru*: Ibăneşti Pădure MS 1 – 6, Dănceu MH1 – 12.

Vrata MH 1 – 2, Gârla Mare MH 5 – 10, Grozeşti MH 1 – 6, Plenita

DJ 1 – 4 + 7 – 8, Ianca OT 1 – 5, Mozăceni AG 1 – 6, Lupşanu

CL 1 – 2 + 29 – 30, Micşuneştii Mari IF 1 – 4 + 1 1 – 1 2;

Să tulbure noru: Zătreni VI 1 – 6; *Să-nchidem oboru*: Bădeşti

AG 1 – 6; *Cu urcioru-n cer i s-a slobozim ceru*: Vărăştii GR 12

13; *Să dăm cu urcioru* / *Să despice ceru*: Budeşti GR 7 – 8; *Să deschidem* (*descuiem*) *ceru*: Bobaiţa MH 2, Ştefănescu 1935 4 – 5.

Distihul analizat şi-a adăugat altele, complementare, prin asociere semantică: *Cu oala*, *cu oala* / *Peste toată ţara*: Costeni GJ 7 – 10;

Şi cu donicioara I Peste toată ţara: Bălileşti, AG 1 – 8.

De aceeaşi largă rezonanţă s-a bucurat imaginea îngemănată

Cu ciubăru, *băru* / *Peste tot poporu'*: Cojmăneşti MH 1 – 6, Dobrot

Albeşti AG 1 – 6, Măţău AG 1 – 6, Brădetu AG 1 – 6, Boteni AG

(2 var.) 1 – 6, Rucăr AG 1 – 6, Bughea de Sus AG 1 – 6, Nucşoara

AG 1 – 6, cu interesante valenţe semantico-expresive în subtipurr.

Peste tot ogoru: Boteni AG 1 – 6, Valea îndărăt AG 1 – 6, Zărneşti

AG 1 – 6, Cetăţenii din Deal AG 1 – 6, Vlădeşti AG 1 – 6.

Hârtieşti AG 1 – 6, Bălileşti AG 1 – 6; *Peste tot oboru*: Vâlsăneşti

AG 1 – 6, Bogdăneşti VI 1 – 6, Humele AG 1 – 6, Mihăeşti AG

1 – 6, Bădeşti AG 1 – 6, Bradu de Jos AG 1 – 6, Costeşti AG 1 – 6. Leordeni AG 1 – 6; *Peste tot râzoru*: Sita Buzăului CV, 1 – 2 + 5 – 8, Zagon CV 1 – 2 + 5 – 8; *Cu ciubăru, băru / Peste tot tărenu*: Bucovăţ TM 1 – 6.

Un impact mai fecund asupra evoluţiei motivului a avut însă cuplul paralelistic cu *găleata plină Ploile să vină = Cu găleata rasă Ploile se varsă*, conturând o imagine mai dinamică sub aspect ritual, cu tendinţa de detaşare treptată de nucleul invocaţiei rituale.

Motivului de bază i se adaugă versurile: *Cu găleata plină / Ploile să vină*: Rudăria CS 1 – 6, Sasca Română şi Sasca Montană 149

Sasca Română CS 1 – 4, Sasca Română şi Sasca Montană CS 1 – 4, Ohaba Bistra CS (3 var.) 1 – 4, Marga MH (2 var.) 1 – 4.

Floreşti DJ 1 – 4, Sudiţi ÎL 1 – 4, Topraisar CT 1 – 3; *Cu găleata d-apă I Prăstă valea saca*: Secăşeni CS 1 – 5; *Cu-n pahar de apă / Peste lumea toată*: Ohaba Bistra CS (3 var.) 1 – 4; *Cu apă curată /*

Peste lumea toată: Godineşti GJ 1 – 4; *Cu găleata roată/ Peste lumea (ţara) toată*: Borlova CS 9 – 10 – f13 – 14, Baia de Aramă MH 1 – 4, Godineşti GJ 1 – 4, Rasova GJ 5 – 8, Tismana GJ 1 – 4. Costeni GJ 1 – 4, Floreşti DJ 1 – 4, Mateeşti VI 1 – 4, Lăunele de Jos VI 1 – 4, Păduroiu AG 1 – 4, Bărăştii de Vede OT 1. – 2, + — 5 – 6; *Cu păharu, ham / Peste tot hotaru*: Zagon CV 3 – 4, Sita Buzăului CV 1 – 4, Covasna CV 3 – 4; *Cu ciubăru, baru / Peste totpoporu'*: Dâmbovicioara AG 1 – 4; *Cu ciubăru, băru / Peste tot răzoru*: Zagon CV 1 – 2 + 7 – 8; *Ploaie cu zătoru / Peste tot poporu'*: Turcineşti GJ 3 – 4.

Tot în conexiune cu primele două versuri apar şi următoarele: *cu găleata nouă /Plouă, Doamne, plouă (Dumnezeu să plouă)*: Ruja ZB 1 – 3, Bazna ZB 1 – 3, Chizătău TM 1 – 4, Curpen GJ 1 – 2 + 19 – 20, Roşia GJ 1 – 4, Zlătărei VI 1 – 4, Costeşti VI 1 – 4, Slăveşti VI 1 – 4, Grădiştea VI 1 – 4, Zăvoieni VI 1 – 4. Dănicei VI 1 – 4, Spineni OT (2 Var.) 1 – 4/3 – 6, Alunişu OT 1 – 4.

Bărăştii de Vede OT 1 – 4, Negreni OT 1 – 4, Izvoru OT 1 – 2 +

5 – 6, Şuica OT (2 var.) 1 – 2 + 5 – 6/1 – 4, Albeşti OT 1 – 2 +
5 – 6, Ogretin PH 1 – 4, Slăveşti TR 1 – 4; *Toarnă cu găleata să cure ca apa*: Mereni OT 1 – 4, Gălăşeşti AG 1 – 4; *Cu ulcuţa (uiceaua) nouă/Că-i plină de rouă*: Banloc TM 1 – 4, Lugoj TM
35 – 36, Livezile TM 1 – 4, Lighezan 1 – 4, Corneşti TM 1 – 4.
Macedonia TM 1 – 4, Sârbova TM 1 – 2 + 5 – 6, Uzdin RSFJ 3 – 4.
Straja RSFJ 5 – 6, S.veţi Mihajlo RSFJ 1 – 4, Alibunar RSFJ
14 – 17, Bâlvăneştii de Jos MH 1 – 4, Bădiuţi BT 1 – 2 + 5 – 6;
Cu găleata noastră / Pastă holda noastră: Cenaclu Mare TM 1 – 4;
Da cu ce, cu ce / Cu găleţile: Cozia HD 1 – 4, Curpen GJ 1 – 4;
Cu găleţile / în toate părţile: Micsuneştii Mari IF 1 – 2 + 5 – 6.
Plătăreşti CL (2 var.) 1 – 6/1 – 4 + 11 – 16, Niculiţel TL (2 var.) 1 – 4/5 – 8 (29 – 32); *Ca să cază ploile / Cu găleţile*: Babaroaga AG
1 – 4, Teodorescu 1 – 4; *Cu cofiţele / Cu căldăruşele*: Ariciu BR
1 – 4; *Cu toate găleţile / Să se umplă văile*: Ibăneşti Pădure MS
7 – 8, Grozeşti MH 11 – 12.

Celor patru versuri din motivul de bază li se asociază, într-o tendinţă de accentuare a invocării, prin sinonimie paralelistică, imagini noi ale udării rituale: *Cu urcioru, cioru / Peste tot poporu'*:

Hodac MS (2 var.) 1 – 6, Jucă MH 1 – 6, Bălăceşti GJ 1 – 6, Valea cu Apă GJ 1 – 6, Peşteana Jiu GJ (3 var.) 1 – 6/9 – 12, Cojmă
148
CS 1 – 2 Bozovici CS 1 – 2, Padina Mică MH 1 – 2, Jucă MH 1 – 2.
Curtişoa'ra GJ 1 – 2, Dobriţa (Bota) GJ 1 – 2, Bârzeiu GJ 1 – 2.
Licurici GJ 1 – 2, Băileşti DJ 1 – 2, Frăţila DJ 1 – 2, Seaca de Pădure DJ 1 – 2, Ştirbeşti VI 1 – 2, Vaideeni VI 1 – 2, Bodeşti VI 1 – 2, Manăileşti (Negreşti) VI 1 – 2, Popeşti VI 1 – 2, Recea Horezu VI 1 – 2, Zătreni VI 1 – 2, Costeşti VI 1 – 2, Pojogi Cerna VI 8 – 9, Vlaici OT 1 – 2, Merei OT 1 – 3, Recea OT 1 – 2, Buzeşti OT 1 – 2, Dobrosloveni OT 1 – 2, Ursoaia OT (2 var.), Băjeşti AG 1 – 2, Gălăşeşti AG 1 – 2, Mozăceni AG 1 – 2, Godeni AG 1 – 2. Schitu Goleşti AG 1 – 2, Valea Mare AG 1 – 2, Albeşti AG 1 – 2. Argeşelu AG 1 – 2, Văleni Podgoria AG 1 – 2, Voineşti AG 1 – 2.

Negreşti AG 1 – 2, Niculeşti DB 22 – 23, Be la DB 1 – 2, Pădureni GR 1 – 2, Gaiseni şi Trestieni GR 1 – 2, Sălciile PH 1 – 2, Bătrâni PH 1 – 2, Izvoarele PH 1 – 2, Starchiojd PH 1 – 2, Drajna de Sus PH 1 – 2, Ceptura PH 1 – 2, Mărginenii de Sus PH 1 – 2. Teodorescu 1 – 2, Curcani CL 1 – 2, Orezu ÎL 1 – 2, Reviga IL 1 – 2, Ciocârlia de Sus CT 1 – 2, Peceneaga TL 2 – 3 Stâlpu BZ 1 – 2.

Chiojdu BZ 1 – 2, C.A. Rosetti BZ 1 – 2, Ariciu BR 1 – 2, Livezile VN 1 – 2, Bogza VN 1 – 2, Gohor GL 1 – 2, Priponeşti GL 1 – 2. Smârdan GL 1 – 2, Cotoroaia GL 1 – 2, Dodeşti Murgeni VS 1 – 2. Obârşeni VS 1 – 2, Rădăeşti VS 1 – 2, Pădureni VS 1 – 2, Rânceni VS 1 – 2, Odaia Bursucani VS 1 – 2, Dodeşti Murgeni VS 1 – 2. Cârjoani VS 1 – 2, Rusca VS 1 – 2, Griviţa VS 1 – 2, Avrămeşti VS 1 – 2, Giurgioana BC 1 – 2, Ghigoieşti NT 1 – 2, Icuşeşti NT 1 – 2, Schitu Duca IS 1 – 2, Buznea IS 1 – 2, Doineşti IS 1 – 2.

Chiar şi în această structură condensată variază versul 2: *Scoală*: Carvăn CT 1 – 2; *Ieşi fată şi*: Popeşti VI 1 – 2, Stoileşti VI 1 – 2; *Joacă* ştie: Teleormanu TR 1 – 2, *Adă ploaie şi udă*: Braieşti SV 1 – 2; *Plouă*: Bodeşti VI 1 – 2, Glodeanu Siliştea BZ 1 – 2; *Dumnezeu să udă*: Viile CT 1 – 2, Topraisar CT 1 – 2; Băiceni IS 1 – 2; *Domnu' să ne ude*: Tuţora IS 1 – 2, *Cine mă udă*: Teregova CS 1 – 2; *Cu tot cerul udă*: Dobrotu AG 7 – 8; *Pica ploaie şi ne udă*: Ibăneşti BT 3 – 4; *Cui place te udă*: Fereşti VS 1 – 2. Alteori acest nucleu se dezvoltă prin înmugurire, căpatând ceva mai multă consistenţă: *Cu găleţile / Ca să umplă văile / Cu apă de ploaie /*

Tot cu ţuţuroaie: Ibăneşti Pădure MS 7 – 10, Grozeşti MH 13 – 14.

Măgurele TR 7 – 10; *C-o cant di apî*: Berezenii VS 1 – 3; *Udă cu găleata f* că *ploaia e gata*: Pojogi Cerna VI 5 – 7; *Şi mă udă toată*:

Odaia Bursucani VS 1 – 3; *Paparudă nouă/ Vino di ni plouă*:

Tulucești GL 1 – 4. Sporadic, cu funcţie strict introductivă apare numai primul vers: Covăsinţ AR 1, Groşeni AR 1, Mâneciu PH 1.

Izvoarele TR 1, Niculiţel TL 1, Turcoaia TL 1, Jirlău BR 1.

Roşiori BR 1, C.A. Rosetti BR 1, Siliştea (Nazâru) BR 1, Caratal

CS 1 – 6, Turcenii de Sus GJ 1 – 6, Andreeşti GJ 1 – 6, Măgurele TR 1 – 6, dar şi cu *găleata rasa / Ploile se varsă*: Ruptura MH 1 – 6.

Dărmaneşti DB 1 – 6, care vădeau o mai largă răspândire în contaminare directă cu nucleul genetic de bază.

O anume tendinţă spre amplitudine a unit aceste două clişee cu formula rituală de invocare mai răspândită, ajungându-se la cea mai închegată structură a motivului pe care-l prezentăm:

Danceu MH 1 – 4 + 7 – 10, Vânju Mare MH 1 – 4 + 9 – 12, Gr0 zeşti MH 1 – 2 + 5 – 10, Turcineşti GJ 5 – 8, Cojmăneşti GJ 1 – 4 + 7 – 10, Dăneşti GJ 1 – 8, Runcu GJ (2 var.) 1 – 8, Săuleşti GJ 1 – 8, Urdar îi de Sus GJ 1 – 8, Catanele DJ 1 – 8, Pârvu Roşu AG 1 – 8.

Fuziunea acestor formule a dislocat versurile 3 – 4 din motivul iniţial într-un mare număr de variante: Solovăstru MS 1 – 6.

Cozia HD 1 – 2 + 5 – 8, Paralescu MH 1 – 6, Jucă MH 1 – 4. Padina Mică MH 1 – 6, Rocşoreni MH 1 – 6, Sişeştii de Jos MH 1 – 6, Jiana MH 1 – 6, Strehaia MH 1 – 5, Valea Copcii MH 1 – 6. Zegaia MH 1 – 6, Rugi GJ 1 – 6, Stolojani GJ 1 – 6, Săcelu GJ 1 – 6, Turcineşti GJ 1 – 6, Câmpofeni GJ (2 var.) 1 – 6, Pestişani GJ 1 – 6, Celei GJ 1 – 6, Rasoviţa GJ 1 – 8, Curpen GJ 1 – 2 + 5 – 8, Cleşneşti GJ 1 – 6, Bechet DJ 3 – 8, Leu DJ 3 – 8, Plenita DJ 1 – 6, Boureni DJ 1 – 6, Obistavu VI 1 – 6, Grădinile OT 1 – 6. Poienile (Opăriţi) PH 1 – 6, C. Brâncoveanu ÎL 1 – 6, Lup sanu CL 1 – 4 + 22 – 23, Vărăştii GR 1 – 6, Ţăndărei (Strachina) IL 14 – 17, Carvănu Mic CT 1 – 6, Mărăcineni BZ 1 – 6, Lanurile BZ 1 – 6, Jirlău BZ 12 – 16, Condrea GL 1 – 6, Uda Tătăruşi IS 1 – 6.

Costuleni Lăpuşna URSS 1 – 6. O uşoară variaţie lexicală apare în două variante: *Cu găleata roatăj Peste ţara toată*: Rasova GJ 2 – 8 şi cu *găleata rasă / Să dea ploaie deasă / Cu găleata plină Să dea Ploaie lină*: Dobriţa GJ 1 – 6.

Motivul pe care-l prezentăm a pierdut, frecvent, din substanţă, prin întunecarea treptată a memoriei colective şi tot mai slaba cunoaştere a semnificaţiei sale genuine, proces frecvent în practicarea obiceiurilor. Valoarea rituală a repetiţiei sinonimice se pierde şi ea,

invocarea magică a zeităţii ploilor transformându-se în formulă ceremonială simpla, limitată la primele două versuri ale motivului de bază: *E. Paparudă, rudă / Vino de ne udă* (cu o largă variaţie lexicală, pe care nu o mai consemnăm): Beia BV 1 – 2.

Ruja ZB 1 – 2, Tăgădău AR 19 – 20, Pecica AR 1 – 2, Rădeşti AR 1 – 2, Lugoj TM 32 – 33, Sârbova TM 1 – 2, Corneşti TM 11 – 12.

DoloaversFJ 1 – 2, Toracul Mare RSFJ 1 – 2, Sveti Mihailo RSFJ 1 – 2, Borlova CS 1 – 2 (9 – 10) Rudăria CS (2 var.) 1 – 2. Lighezan 1959 1 – 2, Târnova CS 1 – 2, Naidăş CS 7 – 8, Secaşeni 150

Şi răzbati ploili: Prisecani IS 1 – 3; *Săi în sus să curgă*: Nicosti GL 1 – 2; *Săi în sus ca norii / Şi dezleagă ploile*: Perierii VS 1.1 – 3 *Săi în sus şi nouă să scornească ploile*: Mohu ZB 1 – 4.

Veştem ZB (2 var.) 1 – 4/1 – 2, Valchid ZB 1 – 4; *Săi în sus la nour ei* (*nori*) *I şi deschide cheile*: Enisala TL 1 – 3, Tulcea TL 1 – 3; *Şi descuie porţile*: Bogdăneşti VS 1 – 3, Ţuţeani VS 1 – 3; *Săi în sus, să-i în jos / Săi în toate părţile*: Vetrişoaia VS 1 – 3; *Săi în toate părţile / Să deschidă porţile* (*ploile, cărţile*): Grumezoaia VS 1 – 3/1 – 4, Viişoara VS 1 – 3, Bogeşti VS 1 – 3, Cuza Vodă (Borăşti) IS 1 – 3, Ipatele IS 1 – 3, *să-i în sus, să-i în jos*! *Săi în faţa lui Cristos / Săi în toate părţile \ Să pornească ploile*: Beica MS 1 – 5, Pădureni VS 1 – 6; *Săi în sus să-i în jos Dă drumul portiţelor i s-a iasă ploiţele*: Telejei URSS 1 – 5; *Săi în sus la nori \ Şi-apucă cheile ceriului / Şi dă drumu' ploilor*: Bereşti GL 1 – 4, Ceamaşir URSS 1 – 4.

În ariile sud-vestice, unde purtătoarea măştii verzi este când *Paparugă* sau *Băbărugă*, când *Dodolă*, *Dodoloaie* sau *Dodoliţă*, motivele iniţiale prezentate până aici sunt concurate serios de altele, în cuprinsul cărora invocaţia este mai direct adresată zeităţii coborâte ritual printre oameni.

Păpărugă, rugă, A. [Variaţia nemarcată tipologic: 1. *BÂDĂ, Doamne, ploiţa, băruga, Papăruţa, Mâmăruţa*]: Gurasada HD 1 – 2, Bătrâna HD 1 – 2, Muncelu Mic HD 1 – 2, Stretea HD 1 – 2.

Dobra HD 1 – 2, Bacea HD 1 – 2, Neloc HD. 1 – 2, Sititelec BH (2 var.) 1 – 2, Miersig BH 1 – 2, Căuasd BH 1 – 2, Roit BH 1 – 2. Cheşa BH 1 – 2, Batăr BH 1 – 2, Fiziş BH 1 – 2, Podusa BH (2 var.)

1 – 2, Nimăieşti BH (2 var.) 1 – 2, Cresuia BH (3 var.) 1 – 2. Sudrigiu BH 17 – 18 (27 – 28), Ponoarele (Călugări) BH 1 – 2;

C. 1/2: *Păpăruie*, *ruie Ploaie*, *Doamne*, *ploaie*: Ostrovu Mare HD 1 – 2; 2. *Ploaie*, *Doamne*, *Ploaie*: Almaş Salişte HD 1 – 2; F. *Cruciuliţă cruciuliţă* / *Dă*, *Doamne*, *ploiţă*: Runcu Nou HD 1 – 2.

Băbâruţă. *ruţă*, *A*. [Variaţie nemarcată tipologic: 1. *Mă-Dă*, *Doamne*, *ploiţa*. *măruţă*, *Păpăruţă*}: Batăr BH 1 – 2, Poclușa BH 1 – 2, Miersig BH 1 – 2, Căuaşă BH 1 – 2, Roit BH 1 – 2, Cociuba Mare BH (2 var.) 1 – 2, Sititelec BH 1 – 2.

Dodoliţă, *liţă*, A. [Variaţie fonetică nemarcată tipologic. *Dă*, *Doamne*, *ploiţa*. uneori alternând în cuprinsul aceleiaşi variante]:

Mizieş BH 1 – 2, Nimăieşti BH 1 – 2, Sudrigiu BH 1 – 2, Şuncuiuş BH 1 – 2, Sititelec BH 1 – 2;

I7. *Dodili*, *dodili* / *Sclobozi*, *Doamne*, *ploili*: Cărăsau BH 1 – 2.

153

Siriu CT 1, Gohor GL 1, Cudalbi GL 1, Puntişeni IS 1. Apar însă şi variante în care acest vers a căpătat o funcţie de refren. Tot sporadic apar şi ultimele două versuri ale motivului: Bacea HD 4 – 5, Naidăş CS 3 – 4, Bulzeşti *D*] 5 – 6, Rădeşti OT 3 – 4, Ianca OT 2 – 3, Dăeni TL 1 – 2.

Motivul apare şi cu unele excrescenţe şi dezvoltări mai lipsite de ecou în variante, pe care nu putem să nu le indexăm aici. Primelor 2 – 3 versuri din nucleul de bază li se adaugă, mai mult sau mai puţin organic, altele. *F Cu găleata plina* / *Peste toată ţara*:

Ştefăneşti VI 1 – 4; *Până-n seară să vină ploaie* / *Să curgă şiroaie*: Odaia Bursucani VS 4 – 5, *Să stârnească ploile să vie şuhoaiele*: Giurgioana BC; *Să curgă şiroaie* / *Sa umpli butoaie*: Rânceni VS 3 – 4; *Adă ploaie şi uda* / *Udă păpuşoili* / *Şi crească zăvoaili*: Brăieşti VS 2 – 4; *Domnu' să ne* (*te*) *ude* Băiceni IS 1 – 2, Ţuţora

IS 1 – 2; *Pică ploaie şi ne udă*: Ibăneşti BT 3 – 4; *Ploiţă, ploiţă* / *Ieşi din buruiene* / *Şi slobodai ploile* / *Să curgă şiroaiele*: Erbiceni IS.

Papalugă, lugă, Acest nucleu motivic nu este unul derivat.

Sari în sus şi uda. cum s-ar putea deduce din aria lui de răspândire mai restrânsă. El pare mai vechi decât cele anterior indexate, întrucât imperativul săltării e profund legat de credinţele şi practicile rodirii, fecundităţii, iar în caleidoscopia fragmentelor se întrevăd elemente străvechi de ritual.

Pe de altă parte, el e atestat în cele mai vechi informaţii despre ritualul *Paparudei*, iar azi mai apare doar în zone unde se practică un tip mai arhaic al obiceiului: Zăbala CV 1 – 2, Covasna CV 1 – 2.

Vidacut HR 1 – 2, Bruiu ZB 1 – 2, Giacăş ZB 1 – 2, Floreşti ZB 1 – 2, Vişani BR 1 – 2, Gohor GL 1 – 2, Lupeşti GL 1 – 2, Măscurei GL 1 – 2, Perieni VS 1 – 2, Gura Idrici VS 1 – 2, Obârşeni VS (2 var.) 1 – 2, Docani VS 1 – 2, Ruginoasa IS 1 – 2; *Sari în sus la (de) rugă*: Cavadineşti GL 1 – 2, Perieni VS 1 – 2; *Săi în sus la ruga I De ia cheile* /*Şi descuie ploile*: Grumezoaia VS 1 – 4.

Bogdăneşti VS 1 – 3, Ibăneşti VS 1 – 3, Iepureni VS 1 – 2, Lupeşti VS 1 – 3, Sipeni VS 1 – 4; *Săi în sus să ploaie*: Albeşti VS 1 – 2; *Să d, ce ploile* /*Să curgă şiroaiele*: Berleştii de Sus BR 1 – 3; *Săi în sus la Dumnezeu* / *Şi scoboara ploile*: Dodeşti VS 1 – 3; *Şi cere cheile Descuie ploile*: Găgeşti VS 3 – 4; *Săi în sus la luna*:

Deleni VS 1 – 2; *Săi în sus ca oile* / *Şi sloboade ploile*: Popeşti IS 1 – 3, Gropniţa Bulbucani IS *1 – 3*; *Săi în sus lanoruleţ (noorei)*: Samova TL 1 – 2, Ostrov TL 1 – 2, Tuicea TL 1 – 2, Agighiol TL 1 – 2, Enisala TL 1 – 2, Bereşti GL 1 – 2; *Săi în sus la noorei* / *Să deschidă ceru*: Ostrov TL 1 – 2 4 – 4; *Săi în sus de sparge norii* / *Ca să curgă ploile*: Bogheşti VN 1 – 3; *Săi în sus ca norii f*

152

ploaie, vino: Jdrela RSF J 1 (9); *Oi, ploaie, oi*: Jdrela R

Oloaie ploaie: Mircești VS 1. *w*;

P rtrivate din aceste motive sunt cele menite să detemurw dentapâoilor şi fertilitatea câmpului, care tind să le o nu a – adevărată familie motivica.

Ploaie Doamne, ploaie A. [Variaţia nemarcată ţipotogic.

Să curgă şiroaie. Doamne, Adă, Să-nceapă Slobozi U Da meargă, să umplă, Poienița Tomii HD. 1 – 2 Veţel H 2. *Să*

Pecica AR 5 – 6, Săvârşin AR 1 – 2, Coroi AR 1 – 2, Jdi-v l-Jj

8 – 9 Lugoj TM 5 + 7 26 – 27), Vârtop DJ 3 – 4, N e ne i u f e TM

1 – 2 Bătrâni PH 3 – 4 Vârteju IF 6 – 7, Sudiţi ÎL 9 – 1 O. V TR

* a i-a R P B 5 – 6, Carvăn CT 20 – 21, Enisala TL 4 – 5. Turtu – GL 4 – 5 Puntiseni VS 3 – 4, Bădiuţi BT 9 – 1 O; *B. Să* – f e r e şi t i

Crucea de Piatră Bucureşti IF 3 – 4, Priboieni AG 5 – 6; *r a să curgă*: Ursoaia OT 3 – 4; *Cu apă şi cu ploaia*: Bătrâni Pw i. *a*

De ne adă ploaie: Agighiol TL 18 – 19; *F Să curgă* * 3 – 4

Facă şi păraie i s-a curgă şalău / Sa jaca forau: Almaş *oaiej*

HD 6 – 10; *Pe toate păraie /[Şi pe-al nost pârâu \ Sa* aalişte *sarlău*: Almaş Sălişte HD 2 – 6; *Şi curgi şâroai \ Şi umpli* (™™*Za*

butoai: Hălăngeşti şi Zăicani GJ 5 – 6, Rinceni VS *Kre. asca*)

meargă sărlaie \ Pe tace păraie: Zám HD 2 – 4, Valea y.

17 – 18, Dobrotu AG 9 – 1 O; *Să umplă şanţurile*: Cheşa B. are

5 a *curgă ploitele / Destupaţi pâraiele / Să curgă şurloaie*—*;

neşti AG 8 – 10, Zărnesti AG 13 – 14; *Să curgă păraiele /* staugoarele:

Beica MS 3 – 4, Perieni VS 4 – 5; *Peste Jmfe toate*

Păduroiu AG 7 – 8; *Pin toate grădinile*: Bumbueşti VI *oaite*.

Boisoara VI 5 – 6; *Peste toate luncile*: Turcineşti GJ 1 6-o, *stârnească ploile i s-a vie şuhoaiele*: Pădureni VS 6 – 7, 4 w Z 6*

VS 3 – 4, Obârşeni VS, 3 – 4, Măscurei VS 3 – 4, Giurgi-ameşti

3 – 4, Cuza Vodă (Borăşti) IS 3 – 4, Ipatele IS 3 – 4; n-a BL

noroaiele: Săcelu GJ 11; *Până-n seară să vinăploavj-a jaca şiroaie*: Odaia Bursucani VS 4 – 5; *Ploile, potopurile* \V *curgă şiroai*: Boureni DJ 7 – 8; Să *umplă văile I Cu apa curgă*

Tot cu tuturoaie \ Pământu' să moaie: Grozeşti MH *l-PL°a/iel curgă puhoaiele*: Nicoreşti GL 3, Bogdăniţa VS 4 – 5, 15; ba

VS 4 Boghiceni URSS 4; *Să meargă sărlaie / Sa buie* vişoara

Zám HD 2 – 4. *parate*:

Cerne-o cu ciurelu, A. [Variaţie nemarcată tipologic.

Toarnă [*-o*] *cu ciubăru. toarnă, varsă, plouă, duru*; * *f toarnă,*

ploile din, *cerne încet*, *cerne Doamne*]: Zlagna *S*> *varsă*.

Păucineşti HD 2 – 3 (5 – 6), Bătrâna HD, 3 – 4, *G v – 2*

155

Dodoloaie, *toate*, *A*. [Variaţia nemarcată tipologic 2: *Dă*.

A dă, *Doamne*, *ploaie Doamne dă*, *slobozi*, *Dumnezeu să*]: Apareu BH 1 – 2, Mihai Bravu BH 1 – 2, Duşeşti BH 1 – 2 (11 – 12).

Drăgăneşti BH 1 – 2, Hodişel BH 1 – 2, Cresuia BH 1 – 2, Curăţele BH 1 – 2, Uniş BH 1 – 2, Cărăsău BH (2 var.)! – 2, Cociuba xMare BH 5 – 6, Şoimi BH 1 – 2, Căpâlna BH (2 var.) 1 – 2, SudrigiU

BH 1 – 2, Vălani AR 1 – 2, Ciunteşti AR 1 – 2, Covăsint AR

(3 var.) 1 – 2, Tăgădău AR (2 var.) 1 – 2, (11 – 12), Gherman TM 1 – 2, Chizătău TM 17 – 18, Ghilad TM (2 var.) 1 – 2, Cenad TM 1 – 2, Corneşti TM 17 – 18, Livezile TM 13 – 14 (21 – 22, 29 – 30).

Jdioara TM 7 – 8, Sânmihaiu Român TM 7 – 8, Sârbova TM 11 – 12.

Lugoj TM 25 – 26 (58 – 59), Uzdin RSFJ 1 – 2, DoloaversFJ

1 – 2, Lighezan 5 – 6, Naidăş CS (2 var.) 1 – 2, Secas Ora vita CS

1 – 2, Pecinişca CS 1 – 2, Greoni CS 1 – 2 (5 – 6, 13 – 14), Borlovenii

Vechi CS 1 – 3, Rudăria CS (2 var.) 3 – 4/9 – 10, Tibiteu

Jupa CS (2 var.) 11 – 12/7 – 8; *C*. *Toate*, *toate*, *toate*/ *Vină de ne ploaie*: Rudăria CS 7 – 8; *Doamne*, *fa să ploaie* / *Trei zile să ploaie*/

Patru zile ploaie; Lugoj TM 42 – 45. *Hoi*, *hol*, *dodoloi* / *Ieşi afară pân' la noi*. Răcăsdia CS 1 – 2.

În legătură genetică cu acestea apare nucleul invocaţiei, a cărui putere de difuziune are probabil şi explicaţii muzicale, dată fiind şi funcţia de refren pe care a dobândit-o în procesul circulaţiei.

Ploaie, *Doamne*, *ploaie*. *A*: Dobra HD 12, Feregi Cerbăl

HD (3 var.) 1, Păucineşti HD 1, Clopotiva HD (2 var.) 1/5, Ostrovu

Mare HD 2, Almaş Sălişte HD (2 var.) 1/2, Ponoarele BH 2.

Câmp BIT 1, Beiuş, Vaşcau BH 1, Zăvoiu BH 2, Săvârşin AR 1.

Groseni AR 3, Comlăuş AR 1 (7), Vălani AR *2*, Gura Văii AR 1.

Ineu AR 1, Coroi AR 1 (4), Jdioara TM 5, Lugoj TM 5, Tibiteu

Jupa CS (2 var.) 1/8. Ohaba Bistra CS 5 (11, 16, 21), Şopotu Nou
CS 1, Borlova CS 5, Valeadeni CS 19, Maidan CS 14, Caransebeş
CS 7, Borlova CS 5/11, Bozovici CS 9, Padina Mică MH 15, Câmpofeni
G J 1, Runcu GJ 25, Turcineşti G J 1, Bulzeşti DJ 4, Secu
j) J 11, Gogoşu DJ 5, Cernăteşti DJ 3 (8), Orleşti VI 1, Blânzi
QL 1, Condrăcheşti Tecuci 1; *B. Ploua*, *Doamne*, *ploaie*: Căr
„Lăzăiieşti HD 4, Vaşcău BH (2 var.) 1, Siliştea Crucii DJ 1;
pă, *Doamne*, *ploaie*: Dudu OT, Orleşti VI, Măceşul D J, Rădeni jă; *Dă*, *Doamne*, *o ploaie*: Vârteju IF 5; *Dă-ne*, *Doamne*, *ploaie*:
Lanurile BZ 7; *Să dea Domnul ploaie*: Popeşti VI 3, Pârvu Roşu y\G 19, Mozăceni AG 7; *Să dea ploile*: Ţăndărei ÎL 1, *Slobozi*, *poamfie*, *o ploaie*: Banloc TM 13; *A dă*, *Doamne*, *ploile*: Gârla
Mare MH 1, Gogoşu DJ 5, Fratoştiţa DJ 5, Boişoara VI 5; *Vino*.
154
TT Niculiţel TL, Pietroasa BZ*; Să dea Dumnezeu ploaie la vreme*
Calaţi CxL; *Să dea Dumnezeu ploaie la holde*: Ionăşeşti VS
Dumnezeu să dea ploaie cât mai grabnic; Bărăştii de Vede OT
Cu apă de ploaie / Tot cu ţuţuroaie / Pământu' să moaie: Grozeşti *mţi* 13 – 15, Dej oi VI 5 – 6; *Să ne dea ploiţa / Sa ude holdiţa*;
Stroieşti AG 10 – 11.
Plouă, *Doamne*, *plouă*, *A*. Hodac MS 7 – 10, Ibăneşti MS 1 – 4.
Că de cându-i mai Clopotiva HD (2 var.) 1 – 4, Runcu GJ, *plouat*, (2 var.) 13 + 15 – 16/9 + 11 – 12, Grădiştea
(*Văile o săcat*) VI *8 – 9*, Cobia DB 3 – 7; *F. Toate cetea*
Pământu' ni s-o uscat, *s-au uscat şi pământu' a crăpat*: Năruja
VR 1 – 5; *Că pământu' s-o uscat Bucatele nu să jac*: Grădiştea de
Munte HD 1 + 7 – 8; *Cucuruzu s-a uscat Mazărea s-a şujlicat*:
Runcu Nou HD 1 – 5; *Morile n-or mai umblat f Grânili ni s-or uscat*: Degan [HD] 1 – 5; *Că de n-a ploua / Noi n-avem ce mânca*:
Caşva MS 1 – 4; *Asta vară n-ai plouat / Şi roadele s-au uscat*:
AICED fgr. 9868 12 – 13.
Da, *Doamne*, *ploiţa*, *A*. [Variaţie nemarcată tipologic: *Plouă*.
Ploiţă curată Doamne, *ploaie*, / *Adă*, *Doamne*, *ploaie*]: Şi-*Fâr un pic de piatră*, titelec BH (3 var.) 2 – 4, Apareu BH 2 – 4.

Batăr BH 2 – 4, Miersig BH 2 – 4, Căuaşă BH 2 – 4, Roit BH 2 – 4. Duşeşti BH 2 – 4, Cresuia BH 2 – 4, Sudrigiu BH 2 – 4 (9 – 10). Cociuba Mare BH (3 var.) 2 – 4 (5), Şoimi BH 2 – 4, Căpâlna BH 2 – 4, Drăgăneşti BH 2 – 4 Vârciorog BH 2 – 4, Covăsinţ AR (4 var.) 2 – 4; *Să nu pice piatră*: Comlauş AR 1 – 3 + 8 – 9*; Fără vânt şi* (*jără*) *piatră*: Mihai Bravu BH 2 – 4, Suncuiuş BH 2 – 4. Căpâlna BH (2 var.) 2 – 5, Cărăsău BH (3 var.) 2 – 4, Cheşa BH (2 var.) 6 – 8, Fiziş BH 3 – 5; *Fără viscol, fără piatră*: Curăţele BH 2 – 4, Meziad BH 1 – 3; *C. Ca pân' sâtă stracurată*: Nimăieşti BH (2 var.) 2 – 4, Cresuia BH (2 var.) 2 – 4/3 – 5; *De la Domnu' dată*: ZIagna ZB 27 + 29 – 30, Muncelu Mic HD 2 – 4, Dobra HD 2 – 4; Carmăzăneşti HD 4 – 7, Stretea HD 2 – 4, Feregi HD 1 – 3. Uniş BH 2 – 5, Câmp BH 2 – 4, Beiuş Vaşcău BH (2 var.) 1 – 3. Covăsinţ AR (3 var.) 2 – 4, Tăgadău AR 2 – 4 (15 – 16), Cutina TM 21 – 22, Ohaba Bistra CS 9 – 10, Doine 1955 9 – 10; *Din cântă vărsată / De la Domnu' dată*: Câmp BH 1 – 4; *Pentru noi lăsate*: Livadia de Câmp HD 7 – 8; *Pe holde* (*grâne*) *vărsată*: Gherman TM 2 – 4, Chizătău TM 18 – 20, Banioc TM 13 – 15; *Din ceruri vărsata* (*lăsată*): Lugoj TM 30 – 34 (59 – 61), Lighezan 6 – 8, Hodoş 7 – 10, Straja RSFJ 10 – 12, Naidăş CS 2 – 4, Bănia CS 5 + 9 – 10, Secăşeni CS 2 – 4, Tibiteu (Jupa) CS (2 var.) 15 – 17/

157

săbairaosi „A – 00 r) KT, „.
I – 3 f iH3*V_2 Lito**L*?» – *H1 f.*"— tXSI» ™*t*» <J! – n* + Z t – f 3 «W
EJWfr ECE „A. „\. A Cfbr aui Ofi o! SD «ipipuir
V i „V J să moq Wro IA S „— sa» W – 7?
— 4 f / e f f e; z?» /au t în – z au
8-i SW 1 P „J 9 F SW ttontop '7, *i S9SJ*., B! Iiutej".
m4 mp – um, bW!" S8UI [«*> ««««v în 4
«v-*noi**? – *9 rz* CJBA o OR <LSO° \J* *" ">» *a*
SDrai Aozocr (f §3 feAopog e T – i e g r S:) n oN
„«fi Hff ne C I B A Z) Hân A
6» I T 7 >-e HV
udă groapa: Tulcea TL 12 – 15, Prislov TL 12 – 15; *Plouă cu*

găleata / Peste toată ceata: Bulzeşti DJ 5 – 6; *Cu găleata rasa*!

Ploile se varsă: Vrata MH 3 – 4, Răchita DJ 3 – 4; *Udă păpuşoaili*!

Şi crească zăvoaili: Brăieşti SV 3 – 4; *Şi curgi pâraili / Pe toată ogoarili*: IS 4 – 5; *Să pornim cu ploile / Să trăiască vitele*: Curcani CL 5 – 6; *Toarnă găleata roată / Să ploaie lumea toată*: Răcăşdia CS.

Din motivele invocării pe care le-am indexat, formulele de mai sus şi următoarele două au ajuns simple descrieri de secvenţe ale obiceiului, căpătând înţelesuri pur ceremoniale.

— *Cu găleata nouă A*. [Var. nemarcată tipologic: *ulcuţă*, *ol*

— *Cât plină de rouă*. *cută*, *ulceaua* \ S-*o umplem*]: Banloc TM 3 – 4, Macedonia TM 3 – 4, Sârbova TM 5 – 6, Sânmihaiu Român TM 5 – 6, Ghilad TM 3 – 4, Lugoj TM 38 – 39, Uzdin RSFJ 3 – 4. Straja RSFJ 5 – 6, Sveti Mihajlo RSFJ 3 – 4, DoloversFJ 16 – 17, Bâlvăneştii de Jos MH 3 – 4; *Cu ulcica nouă* \ *Până-n*

— *Vârf de rouă*: Sudiţi ÎL 5 – 6; *Cu ulcuţa nouă / S-o umplem de rouă*: Lighezan 1959 3 – 4.

O simplă versificare a credinţei populare potrivit căreia ocolirea unor gospodării ar provoca pagube şi alte nenorociri apare în motivul ceremonial: *Să nu trecem casele* \ *Să pornească ploile*!

Să nu fie secetă: Cernica IF 1 – 3, Braniştea GR 2 – 6, Ştefănescu 1935 1 – 3, Grindu ÎL 3 – 5; *Să nu trecem casele / Că ne* trece *ploile*: Dobrosloveni OT 3 – 4, Merenii de Sus TR 3 – 4; *Să nu trecem casele / Că e râu de boalele*: Bucureşti IF 3 – 4 (9 – 10).

Nu toate formulele de invocaţie sunt însă suficient stabilizate formal spre a putea fi subsumate tipologic. În această privinţă trebuie să remarcăm că dacă unele formule greu indexabile par autentice, numeroase altele sunt rodul eforturilor creatoare neîmplinite sau chiar rezultatul amestecului grosolan al culegătorilor în texte: Biertan ZB 5, Valchid ZB 9, Degan 1 – 2 (9 – 15), Păucineşti HD 4 – 5, Sicula AR 1 – 2 (15 – 16), Cintei AR 1 – 4 (1 1 – 13), Lugoj TM 39 – 42, Straja RSFJ 13, Răcăşdia CS 11 – 13.

Pojaru de Sus GJ 1-10, Boureni DJ 13 – 14 Fratoştiţa DJ

5 – 10, Gângiova DJ 5, Pleniţa DJ 9 – 10, Zlătărei VI 9 – 12.
Stoileşti VI 3, Obistavu VI 13 – 14, Ştefăneşti VI (2 var.) 1 – 2.
Hârtieşti AG 11, Mărgăriteşti OT 5, Dobrosloveni OT 17 – 19.
Niculeşti DB 31, Straiţa Piatra TR 2 – 3, Dorobanţu TR 11.
Drăcşănei TR 2 – 3, Troiânu TR 1, Merenii de Sus TR 3 – 4 (1 1 – 12.
42 – 43, 54 – 59, 60 – 65) Gărăgău TR 17 – 18, Izvoarele PH 1 – 4.
Brebu PH 1 – 2, Bucureşti IF 14 – 15, Teodorescu 3 – 4, Găiseni şi Trestieni GR 10, Curcani CL, 3 – 4, Sanghiol TL 1 – 2, Peceneaga
TL 1 – 4, Glodeanu Siliştea BZ 1 – 5, Padina BZ 1, Pietroasa
159
8 – 10, Greoni CS 2 – 4, Ohaba Bistra CS 54 – 7 – 8, Glimboca CS
17 + 19 – 20, Sudiţi ÎL 9 + 11 – 12, Bădiuţi BT 9 + 11 – 12; *Pe rouă vărsată*: DoloaversFJ 2 – 4: *Din ceruri vărsată*: Bozovici
CS (2 var.) 7 – 9 + 11 – 12/9 – 12; Caransebeş CS 7 + 9 – 10.
E. Curăţele BH 1 – 2; *F. De la Domnu' dată Pe pământ lăsată*
Feregi Cerbăl HD (2 var.) 2 – 4; *Mândră şi curată*/*De la Dumnezeu lăsată*: Mizieş BH 3 – 4; *Luminiţă şi curată* /*Şi de la Dumnezeu dată*: Muncelu Mic HD 2 – 4; *Din cer strecurată* / *Fără pic de piatră*:
Coroi AR 4 – 7; *De la Domnu' dată* / *Pân' ciur strecurată* / *Fără nicio piatră*: Zavoiu BH 3 – 6, Poclușa BH 2 – 5, Buteni AR
2 – 3; *De la Domnu' dată* / *Ploaie până-n brâu*: Ineu AR 2 – 4;
Pe holde aruncată / *De la Domnu' dată*: Hodişel BH 2 – 6; *Pân' ciur stracurată Dă la Domnu' dată* / *Pa holde aruncată*: Poclușa
BH 2 – 6, Ciunteşti AR 3 – 7, Vălani AR 3 – 6, Gura Văii AR 1 – 4;
Di la Domnu' dată Pă ciur străcurată Pa sâtă cernută / *Pa câmp aşternută*: Ponoarele (Călugări) BH 2 – 7, Vaşcau BH 2 – 6;
Ploile curate / *De la Domnu' date* / *Pân' ciur strecurate*: Minerău
AR 9 – 12; *O ploaie curată Prastă lumea toată*: Bozovici CS
7 – 8; *O ploaie curată* / *Dă la Domnu' dată* / *Fără leac de piatră*:
Gurasada HD 2 – 5, Micherechi RPU 1 – 5; *Ploiţă curată* / *Pă locuri* (*grâne*) *vărsată*: Denta TM 2 – 4, Banloc TM 13 – 15.
Livezile TM 14 – 16, Petrovasilo TM 5 – 9, Sveti Mihajlo RSFJ

8 – 10; *Ploiță curată Din ceruri lăsată Pe pământ vărsată*:
Jdioara TM 9 – 11; *Ploiță curată / Pe grâne vărsată*: Lanurile BZ
7 – 9/ *Ploiță curată / De Domnu' lăsată*: Ohaba Bistra CS 15 – 16.
Vârteju (Nefliu) IF 12 – 13; *Ploiță curată/ Din ceri vărsată*: Tibiteu
Jupa CS 9 – 10; *Ploiță curată / Fără Jir (pic) de piatră / De la Domnu' dată*: Vaşcău BH (2 var.) 2 – 4. Excrescenţe ale motivului:
Bacea HD 2 – 3, Drăgăneşti BH 1 – 4, Radeşti AR 3 – 4, Comlăuş AR 1 – 3 (7 – 9), Gherman TM 1 – 4, DoloaversFJ 1 – 4, Paralescu [MH] 21 – 22, Runc GJ 26 – 29, De joi VI 4, PănătăubZ 2.
Din cele două categorii de motive s-au ivit în procesul variabilităţii folclorice câteva formule mai puţin viabile în repertorii, din care unele lipsite de noimă în logica variantelor. *Ieşi cu găleata / De ne udă fata*: *A*. N, Bălcescu TL (2 var.) 3 – 4/4 – 5; *B*. 2 *ceata* Enisala TL 10 – 11; *faţa* Agighiol TL 12 – 13; *Ieşi cu urcioru j De ne udă picioru'*: *A*.N. Bălcescu TL (2 var.) 5 – 6 / 6 – 7, Tulcea TL 8 – 9, Prislov TL 8 – 9, Enisala TL 12 – 13, Agighiol TL 10 – 11;
Ieşi cu paharu I De ne udă daru: Prislov TL 10 – 11, Tulcea TL 10 – 11, N. Bălcescu TL (2 var.) 11 – 12/10 – 11, Enisala TL 16 – 17; *Ieşi cu cănuţa De udă cosiţa*: Agighiol TL 14 – 15; *Ieşi cu cofiţa De ne udă viţa*: Agighiol TL 8 – 9, Enisala TL 14 — 15; *Ieşi cu ulcica / De ne udă viţica / Ieşi cu năstrapa / De ne*
158
Trimite cheiţele, A [Variaţianemarcată tipologic: 1. *Şi. Să descuie porţile ce aduceţi, dă-ne Doamne, dă-ne, ia*; *2. Des-Să cursă ploiţele. chide, deschiie*; 3. *Să vie, să iasă*]. Zlătărei
VI 6 – 8, Pădureni GR (2 var.) 16 – 19/9 – 1 1; 2. *Să deschii lădiţele*: Băneşti DB, 3 – 5, Vâlsăneşti AG 7 – 9, Domneşti
Qjţ 9 – 11, Podu Doamnei GR 1 – 4; *Să descui lacătele*: Somova — JX 3 – 4; *Adă, moaşă*: Bumbueşti VI 5 – 9, Ceptura PH 3 – 4; *Să luăm cheia cu cercelul / Să deschidem cu ea cerul*: Grindu IL 5 – 6; *F. Ne suim la cer \ Să descuiem ceriu*: Valchid ZB 7 – 8; *Care-i sfântu cu cheile / Să deschidă ceru / Să dea drumul ploilor*:

Ostrov TL 4 – 6; *Adă*, *moaşe*, *cheili* \ *Să descuiem cerurili* / *Să curgă vâlcerurli*: Valea îndărăt 7 – 13, Albeşti VS 3 – 4; *Dă-ne*.

Joie, *cheile să deschidem cerurile* / *Ca să cadă ploile* / *Se ude grânele*: Săcele BV 5 – 8; *Am plecat cu cheile să descuiem cerurile să ne curgă ploile*: Turcineşti GJ 15 – 16; Măţău AG, 7 – 8;

Cioara Radu Vodă BR 7 – 9; *Ia cheiţele* / *Şi descuie porţile* / *Să curgă ploiţele*: Nădejde 1902 2 – 5.

Adă, *voamne*, *cheile*, *A*. [Variaţie nemarcată tipologic: 1. *Şi Să descuiem ploile*. *dă*, *dă-ne*, *dă-ne*, *lele*, „*venirăm*, *aduceţi*; *cheiţele 2*. *slobozim*, *deschidem*, *pornim cu*, *ploiţele*]: Alibunar RSFJ 9 – 11, Sveti Mihajlo RSFJ 7 – 8, Straja RSFJ 14 – 17. Jiana MH 13 – 15, Peşteana GJ (2 var.) 7 – 8/13 – 14, Valea cu Apă GJ 7 – 8, Copăcioasa GJ 5 – 6, Valea Mare VI 7 – 8, Bărbăteşti VI 13 – 14, Dănicei VI 5 – 6, Ştirbeşti VI 13 – 14, Bulzeşti DJ 1 – 2, Bechet DJ 9 – 10, Frăţila DJ 13 – 14, Alunişu OT 5 – 6. Rădeşti OT 1 – 2, Păduroiu AG 5 – 6, Pârvu Roşu AG 17 – 18. Boteni AG (2 var.) 7 – 8/9 – 10, Văleni AG 2 – 3, Bălileşti AG 9 – 10, Plesca Clejani GR 7 – 9, Dorobanţu TR 7 – 8, Cobia DB 9 – 10, Drajna de Sus PH 8 – 9, Sudiţi ÎL 13 – 14, Mărăcineni BZ 7 – 8, Bădiuţi BT 13 – 14; *B*. *Să dăm cheiţele* / *Să pornească ploile*: Ceptura PH 11 – 12 *Dă-ne*, *Doamne*, *cheile cerului*: Văleni AG 2 – 3; *Noi umblăm cu cheile* / *Să descuiem ploile*: Zoreşti (Nisipurile) BZ 11 – 12; *Să dă-hei cu cheile să pornim ploiţele*: Bucureşti IF 10 – 11; *A venit cu cheile* / *Să deskiză raiele* \ *Să Pornească ploile*: Izbiceni OT 2 – 4; *Să ia cheile* / *Să* descheie *ploile*:

Găgeşti VS 3 – 4; *D*. *Adă*, *Doamne*, *cheia mare i s-a descuiem ploaia tare*: Cojmăneşti GJ 13 – 16; *Dă-ne*, *Doamne*, *cheile* / *Să descuiem ploile i s-a udăm pământurile*: Boteni AG 6 – 8; *De ia cheile*/

Şi descuie ploile / *Să vină pâraiele*: Grumezoaia VS 3 – 5, Bârlăleşti VS 3 – 5; *Să deschidem uşile* / *Ca să ploaie ploile*: Petrovaselo TM 1 – 2 + 4; *Dumnezeu să ne dea să descuiem cerurile* / *Să*

5 Z 2, Iveşti GL 1 – 3, Drăgăneşti GL 1, Ionăşeşti GL *i*, Galaţi

GL 1 – 2, Furcenii GL *l*, Perieni VS 5, Ivăneşti VS 1, Constuleni Lăpuşna URSS 21 – 22, Huma şi Cupa Meglenia 1 – 2/1 – 5.

În unele variante sau fragmente de variante rolul formulelor de invocaţie a scăzut treptat fiind preluat uneori de versuri cu funcţii de refren. Înainte de a trece la altă grupă de motive, înfăţişăm răspândirea celor mai importante dintre acestea. *Paparudele* Gârla Mare MH (2 var.) Jiana MH, Hălăngeşti GJ, Zăicani GJ, Gogoşu DJ, Pleniţa DJ, Craiova DJ, Fratoştiţa DJ, Bulzeşti DJ, Ursoaia OT, Ianca OT, Lunca TR, Spătărei TR, Drajna de Sus PH, Crucea de Piatră Bucureşti IF, Bucureşti IF, Braniştea GR, Plesca Clejani GR, Ciochina IL, Grindu IL, Ostrov TL, Cudalbi GL; *Paparudele*, *udă-ne*!: Spătărei TR, Vârteju IF. Arţari Vlăiculeşti CL; *Paparudiţa* (*paparudiţo*)!: Neloc. MH. Leu DJ, Dobrosloveni OT, Mozăceni AG, Stroeşti AG, Dorobanţii TR, Merenii de Sus TR, Sălciile PH, Costuleni URSS; *Pap arudeleo*! Vârtop DJ, Leu DJ, Izvoarele TR, Spătărei TR, Merenii de Sus TR, Podu Doamnei GR, Scorţaru Nou BR; *Paparuda ha*!: Suhaia TL; *Paparuda ce*!: Bucureşti I F; *Paparudo fa*: Baloeni BZ; *Hei ploiţă*, *hei*!: Scundu VI, Mozăceni AG, Ursoaia OT (2 var.), Izvoarele TR, Băcăleşti TR 1, Pădureni GR, Domneşti GR. Brădeanu BZ; *He*, *Maică he*!: Drăcşănei TR 1, Bucureşti IF. Merenii de Sus TR, Scorţaru BZ; *Hai*, *Marie*, *hai* (*Ha*, *Mario „ha*!: Poiana Mare DJ, Galciuica DJ, Bârca DJ, Leu DJ, Pleniţa DJ, Băneşti ZB, Tătărăşti de Sus TR, Merenii de Sus TR, Dorobanţu TR, Braniştea GR, Grindu IL, Suhaia TL, Lanurile BZ. Nisipuriler. Sărat, Viziru BR, Jirlău BR; *Hai*, *Mariţă*, *hai*!: Zegaia MH, Troianul TR; C. Brăncoveanu IL; *De*, de de *Mario de*!: Merenii de Sus TR; *Hei*, *dololoi* / *De trei ori ne ploi*: Lighezan; *Hoi duduloi*!: Pla vise viţa MH 5 (10); *Hei*, *dor*, *dor Dodoloi*: Valeadeni CS; *Hop*, *Dodola noastră*!: Pecica AR; *Hai Dodoloaie*! Cenaclul Mare TM 7; *Dodoloaie toate*: Ghilad TM 1; Chizătău TM 17, Denta TM 1; *Hai Dodola*: Petrovaselo TM 3, Alibunar RSFJ 6 (8, 10, 12), Secăseni, CS 1; *Băbăniţa*, *riţă*: Minerău AR 1. (*4, 8*) Valea Mare AR 1; *Peperuie ruie*: Ostrovu Mare HD 1;

Hoi cu dodoloi: Ghilad TM 1 (8).

Un straniu grup de motive are ca element de bază cheile /

cheiţele cu care trebuie deschise cerurile sau dezlegate / deschise ploile binefăcătoare. Motivele sunt din cel mai vechi strat şi merita să li se acorde în viitor toată atenţia, date fiind rosturile magice frecvente şi conotaţiile lor mitice, dar mai ales acea atât de ciudată

„Folosire" simbolică a sunetului lor;

160

roagă AG 12 – 13, Grumezoaia VS (2 var.) 5 – 6/4 – 5, Rădăieşti

YS 3 – 4, Cârjoani VS 3 – 4, Iepureni VS 4 – 5; 1. *Să deschidem cerul*: Bobaiţa MH 2 – 3; *Deschide pridvorii* \ *Să vină izvoru*:

Runcu GJ 19 – 20; *Să dezlegăm ploile* / *Să curgă pâraiele Pe toate ogoarele*: Beica MS 1 – 5, Enisala TL 1 – 3, Tulcea TL 1 – 3.

Perierii VS 3 – 5, Pădureni VS 3 – 6; *Şi scoboară ploile* \ *Să meargă pâraiele*: Dodeşti VS 3 – 4; *Deschide ploile* / *Să curgă pâraiele I*

Peste toate văile: Ibăneşti VS 3 – 5, Bogeşti VS 3 – 4; *Să pornească ploile I Ca să crească grânele*: Brădeanu BZ 2 – 3; *Şi descuie cheile* /

Să curgă pâraiele: Bogdăneşti VS 3 – 4; *Ne suim la cer* (*Să descuiem cern*: Valchid ZB 7 – 8; *Şi ia cheile* / *Să descui lacătele*: Semova TL 2 – 3.

Să-mi ploaie ploile, *A*. [Variaţia nemarcată tipologic: \. *Să vină*.

Să crească grânele. *curgă*, *dea*, *pornească*; 2. *holdele*, *câmpurile bucatele*, *recoltele*]: Zagon CV 9 – 10, Beica

MS 4 – 5, Giacăş ZB 5 – 6, Bazna ZB 6 – 7, Zlagna ZB 25 – 26.

Veştem ZB 4 – 5, Valchid ZB 3 – 4, Veţel HD 1 + 4, Cheşa BH

2 + 4, Bumbueşti VI 5 + 7, Babaroaga AG 9 – 10, Costeşti AG

15 – 16, Poiana de Sus DB 5 – 6, Lupşanu CL 6 – 7, Brădeanu

BZ 2 – 3, Mărăcineni BZ 8 – 9, Odaia Bursucani VS 4 – 5, *B*. *Să ploaie ploite* (*ploita*) / *Să crească holdiie* (*holdita*): Giacăş ZB

3 – 4, Bazna ZB 4 – 5, Zlagna ZB 27 – 28, Valchid ZB 9 – 10.

Floreşti ZB 3 – 4, Biertan ZB 5 – 6; *Să dea drumu' ploilor să crească bucatele*: Ostrov TL 6 – 7, Somova TL 4 – 6; *D*. 1. *Să udăm pământul*: Buteni AR 11 – 12; *Ploaie cu ciurlău* / *Ca să crească grâul*: Cinteiu AR 9 – 10; *Ploile-or ploua* \ *Grânele-or creştea*:

Recea AG 10 – 11; *F. Ploaie, Doamne, luncile* \ *Să se facă drugile*:
Cojmăneşti GJ 17 – 18; *Să pornească ploile* / *Sa umplă pătulele*:
Ştefăneşti VI 2 – 3; *Să ude ogoarele*: Hârtieşti AG 10 – 12; *Pe toate câmpiile* (*ogoarele*): Gaiseni, Trestieni GR 20 – 21, Obistavu
VI 13 – 14; *Să ude holdele să crească porumbiţele*: Stroeşti AG
7 – 8, Dorobanţu TR 15 – 16; *Să ude câmpiile* / *Să se facă pâinile*:
Bogheşti VN 4 – 5.

Unul din cele mai interesante şi, probabil, mai vechi motive de invocare a ploilor curate circulă exclusiv în aria sud-vestică a spaţiului folcloric de atestare a ritualului Paparudei. Simplitatea şi stabilitatea lui, încărcătura sa metaforică sunt semnele unui îndelung proces cizelator, ale marii sale vechimi.

Bumburel d-argint A. [Variaţie nemarcată tipologic: 1. *bum-Varsă pă pământ. buleu* în variantele din Bihor şi Arad. 2.
tipă varsă-l, ploaie]: Livadia de Câmp HD
5 – 6, Apareu BH 5 – 6, Sudrigiu BH 7 – 8, Cresuia BH 5 – 6.
1 (53
pornească ploile: Zmeuretu VI 3 – 5; Mozăceni AG 3 – 5; *Ploile s-au descuiat* / *Apele s-au tulburat* / *Oamenii s-au bucurat la pământul s-a udat*: Bărbăteşti VI 7 – 12; *Te roagă la Dumnezeu* /
Să-l deie cheilele să dea drumul ploilor: Fereşti GL *2 – 4*.
Să sunăm cheile, A. [Variaţie nemarcată tipologic 1: *sune*.
Să scornim ploile. luăm, cheii ele; *2*: *curgă, pornim, scormonim, hinuele*. Naidăi C S 1 5 – 1 6, F. iar. 1897:
17 – 18, îomşani PH % *1*, Ceptura Pil 1 – 2, Cernica IF 7 – 9.
Ştefănescu 1935: 4 – 3, Micsuneştii Mari IF 13 – 14, Braniştea
GR 12 – 15, Budeşti CL 5 – 6, Grinda ÎL 7 – 8, Stâlpu BZ 3 – 4.
Gura Săraţii BZ 5 – 6, Dara BZ 5 – 6, Niculiţel TL 4 – 5 / 6 – 7;
B. Să scoatem cheile: Orez a ÎL 11 – 12; *Să adunăm cheile*: Recea
AG 8 9, Nicuieşti DB 29 – 30, Gâiseni şi Trestieni GR 8 – 9;
Venirăm eu cheile J Să deschidem ploile: Turcineşti GJ 15 – 16.
Bulzeşti *D*] 12, Drajna de Sus PH 7 – 8; S-*aruncăm cheile*/
Să deschidem ploile: Bumbueşti VI 26 – 27; *D*: *Să luăm cheia cu cercelul* / *Să deschidem cu ea cerul să sunăm cheilele să pornim ploiţele*: Grindu ÎL 6 – 9; *Să dăm în urcior să sunăm cheile* /

Să scormonim ploile: Niculiţel TL 5 – 7; *Şâapiică cheile ceruluij*

Şi da drumul ploilor: Ceamaşir Ismail URSS 3 – 4; *F*: *Să descheiem cheile i s-a pornim cu ploile*: Catanele DJ 9 – 10; *Să descheiem cheile / Să pornim cu ploile / Să curgă şurloaile*: Enisala TL 3 – 5;

Să descuie cheile să curgă pâraiele: Tulcea TL 3 – 4, Prislov TL 3 – 4, Lupeşti VS 3 – 4, Bogdăneşti VS 3 – 4; *Zalele să sune / Ploile să cure*: Grindu ÎL 10 – 11, Braniştea GR 14 – 15, Radu Vodă CL 11, Ştefănescu 1935 8 – 9; *Zalele – au sunat I Ploile s-au vărsat*: Dobrosloveni OT 22 – 23, Dorobanţu TR 1 – 2; *Zalele au venit / Ploile-au pornit*: Dobrosloveni OT 20 – 21; *Zalili sunară /*

Ploili văr sară: Merenii de Sus TR 6 – 7 (45 – 46); *Să dăm cu urcioru să descuiem (despicăm) ceru*: Budeşti CL (2 var.) 7 – 8.

Braniştea GR 8 – 10; *Cu ulcioru cioru / Să se deschidă noru*: Micşuneştii Mari IF 11 – 12.

Deschide portiţele, *A*. [Variaţia, nemarcată tipologic 1. *Descuie*. *Să curgă ploiţele*. *porţile*; 2. *Să ploaie*, *să intre*, *să vie*, *ploile*]: Ştefăneşti VI 1 – 2, Stroeşti AG 7 – 8, Zărneşti AG 11 – 12, Hârtii eşti AG 7 – 8, Costeşti AG 15 – 16, Ceptura PH 3 – 4, Merenii de Sus TR 62 + 64, Ariciu BR 5 – 6, Bereşti GL 3 – 4, Cavadineşti GL 3 – 4, Gohor GL 3 – 4, Năruja VN 6 – 7. Mălăieşti VS 3 – 4, Deleni VS 3 – 4, Bogdăniţa VS 3 – 4, Sipeni VS 4 – 5; *B*. *Deschide portiţa / Că vine ploiţa*: Dobriţa GJ 9 – 10.

Runcu GJ 17 – 18; *C*: *Deschideţi uşile / Să pornească ploile*: Bogdăneşti VI 7 – 8; *D*. *Deschide cerurile / Să pornească ploile*: Baba 162

I 3 *patruzeci de ploi*: Bumbueşti VI 11 – 12, Lupşanu CL 5 – 6.

R du' vodă CL 5 – 6; *şaptezeci de ploi*: Plesca Clejani GR 5 – 6; *nouăzeci de ploi*: Padina BZ 5 – 6; *şase ploi*: Podu Doamnei GR Ii12*; Să trântească nouă ploi*: Voie vodă TR 5 – 6*; Să curgă Uoaia şuvoi*: Săcelu GJ 9 – 10; *Să-nceapă de joi*: Socetu TR 11 – 12; *în nouă joi*: Leu DJ 18 – 19; *Facasă noroi*: Costeni GJ 13

14 – D'*De marţi până marţi / Să vă săturaţi*: Cozia HD 15 – 16 (23 – 24), Dobriţa GJ (2 var.) 11 – 12/7 – 8, Costeni GJ 11 – 12.

Spineni OT 7 – 8; *De marţi până marţi / Să ne tot plouaţi*: Runcu

GJ 11 – 12; *De marţi până marţi i să se ţină lanţ* (*De curg ploile lanţ*): Săcelu GJ 7 – 8, Costeşti VI 5 – 8, Dărmăneşti DB 13 – 14;

De marţi până marţi / *Ploi să nu mai staţi*: Bumbueşti VI 11 – 12;

De marţi până marţi / *Să cure talaz*: Dăneşti GJ 9 – 12; *De marţi până marţi i s-a ploaie talant*: Dăneşti GJ 11 – 12, Rasoviţa GJ

11 – 12; *De marţi până marţi f să ploaie-n ţârnaţ*: Cozia HD 11 – 12; *De joi până marţi* / *Să ne tot plouaţi* / *De marţi până joi* / *Dă-ne*.

Doamne, *ploi*: Runcu GJ 21 – 24; *De luni până luni* / *Sa ploaie-n tăciuni*: Cozia HD 9 – 10, Turcineşti GJ 13 – 14; *Dar-ar Domnii să dea* / *Nouă ploi* / *Ca să vină şi la noi*: Stolojani GJ 7 – 9.

Din acelaşi strat de motive originare cu cele ale invocării şi cu cele două anterior prezentate face parte şi cel următor, care vădeşte însă o anume bivalentă funcţională, întrucât introduce fericit motivele *mana* în structura majorităţii variantelor.

Unde dai cu sapa, *A*. [Variaţie nemarcată tipologic: ordinea
Să curgă ca apa; versurilor paralelistice; 1/3: *unde*} *când*, *dai*)
Unde dai cu plugu, *tragi*; 2/4: *curgă meargă* / *crească* / *iasă* /
Să curgă ca untu. *moaie* / *între urle* / *pornească ţâşnească*]:
Ibăneşti Pădure MS (2 var.) 7 – 10/14 – 17.

Cheşa BH, 9 – 12, Sârbova TM 13 – 16, DoloaversFJ, 15 – 18.

Straja RSFJ 24 – 27, Caransebeş CS 15 – 18, Iaz CS 3 – 6; Naidăş

CS (2 var.) 11 – 14/7 – 10, Glimboca CS (2 var.) 7 – 8/9 – 12, Ohaba

Bistra CS (3 var.) 5 – 8/7 – 10/9 – 12, Rudăria CS (2 var.) 3 – 6/7

10, Marga MH (2 var.) 5 – 8/9 – 12, Bâlvăneştii de Jos MH 11 – 14.

Ieşelniţa MH 7 – 10, Plavişeviţa MH 6 – 9, Grozeşti MH 16 – 19.

Ruptura MH 7 – 10, Runcu GJ 13 – 16, Cojmăneşti GJ 26 – 29.

Dăneşti GJ 13 – 16, Andreeşti GJ 7 – 10, Catanele DJ 19 – 22.

Cernăteşti D J 9 – 10, Carpen D J 5 – 8, Galiciuica D J 7 – 10, Prunet

DJ 5 – 8, Leu DJ 5 – 8, Pleniţa DJ 9 – 12, Frăţila DJ 9 – 12.

Gângiova DJ 7 – 10, Valea Mare VI 9 – 12, Ştirbeşti VI 9 – 12.

Bărbăteşti VI 9 – 12, Bălceşti VI 7 – 10, Bodeşti VI 3 – 6, Nemoiu

VI 7 – 10, Stăneşti VI 9 – 12, Zăvoieni VI 7 – 10, Gura
Padinii OT 9 – 10, Şuica OT 9 – 12, Mărgăriteşti OT 7 – 10, Mereni
OT 4 – 5, Bălăneşti OT 5 – 8, „Foaieint". 1897: 5 – 8, Pârvu-Roşu
165
Nimăieşti BH 7 – 8, Sititelec BH 5 – 6, Şoimi BH 5 – 6, Cărăsău
BH 5 – 6, Covăsinţ AR (2 var.) 5 – 6/6 – 7, Buteni AR 9 – 10.
Crivina de Jos TM 5 – 6, Cutina TM 5 – 6 (9 – 10) Denta TM 5 – 6.
Jdioara TM (2 var.) 5 – 6/7 – 8, Lugoj TM 36 – 37, Banloc TM
5 – 6, Doloavers Fj 5 – 6, Ohaba Bistra CS (2 var.) 1 1 – 12/12 – 13
Secăşeni CS 5 – 6, Bănia CS 7 – 8, Caransebeş CS 5 – 6, Târnova
CS (2 var.) 11 – 12/1 – 2, Maidan CS 8 – 9, Valeadeni CS 5 – 6.
Tibiteu Jupa CS (2 var.) 5 – 6 (1 3 – 14). Glimboca CS 5 – 6, Ieselniţa
MH 5 – 6, Marga MH 7 – 8, Bâlvăneştii de Jos MH 9—10.
Doine 1955, 5 – 6; *B*. 1. *Cu o gură de argint*: Stăneşti VI 5 – 6;
Aurel… Păucineşti HD 1 – 2; *Cu inel de argint / Pastă tot pământ*:
Straja RSFJ 7 – 8, Sudiţi ÎL 7 – 8, *Bâdiuţi* BT 7 – 8; *Peste tot pământ*: Rudăria CS 5 – 6; *Să cadă pe pământ*: Valea Mare CS
5 – 6; *Ploaie pe pământ*: Păucineşti HD 6 – 7, Marga MH 7 – 8;
D. *Bumburel de aur / Ploaie din balaur*: Păucineşti HD 6 – 9;
Bumbulei de-aramă Ţâpă pa hotare Apareu BH 7 – 8.

Simplitate şi stabilitate manifestă şi motivul următor, mult mai larg răspândit însă, din care s-au desprins şi câteva formule noi, odată cu umbrirea sensurilor celui organic.

De joi până joi A. Cozia HD 13 – H, Vrata MH 5 – 6, Rup-*Să dea nouă ploi*. tura MH 11 – 12, Gârla Mare MH 3 – 4.
Jiana MH 7 – 8, Valea Copcii MH 7 – 8.
Braniştea MH 1 – 2, Padina Mică MH 7 – 8, Zegaia MH 7 – 8.
Vânju Mare MH 7 – 8, Copăcioasa GJ 7 – 8, Peşteana Jiu GJ 1 – 2.
Dăneşti GJ 9 – 10, Ruji GJ 7 – 8, Runcu GJ 9 – 10, Dobrita GJ
(2 var.) 13 – 14/5 – 6, Rasoviţa GJ 9 – 10, Plenita DJ (*2* var.)
5 – 6/7 – 8, Cleanov DJ 1 – 2, Secu DJ 7 – 8, Măceşul de Jos DJ
5 – 6, Cernăteşti DJ 7 – 8, Poiana Mare DJ 6 – 7, Răchita DJ 1 – 2.

Gogoşu DT 7 – 8, Şirineasa VI 4 – 5, Nemoiu VI 5 – 6, Bumbuesti VI (2 var"!) 11 – 12/9 – 10, Grădinile OT 9 – 10, Gura Padinii OT 5 – 6, Ianca OT 6 – 7, Alunişu OT 7 – 8, Suica OT 7 – 8, Spineni OT 9 – 10, Măţău AG 9 – 10, Mozăceni Deal AG 1 – 2, Stroesti AG 5 – 6, Urlueni AG 2 – 3, Coteşti AG 13 – 14, Dorobanţii TR 13 – 14, Garăgău TR 2 – 3, Nenciuleşti TR 10 – 11, Vârtbapele de Sus TR 1 – 2, Trivalea Moşteni (Tălpeni) TR 1 – 2, Dărmăneşti DB 15 – 16, Bălteşti PH 5 – 6, Vârteju IF 10 – 11, Bucureşti ÎL (2 var.) 12 – 13, Braniştea GR 17 – 18, C. Brâncoveanu ÎL 7 – 8. Curcani CL (2 var.) 2 – 3/3 – 4, Arţari Vlăiculeşti CL 1 – 2, Carvănu Mic OT 22 – 23, Cotorca BZ 1 – 3, Padina BZ 1 – 2; *C*: *nouăzeci de ploi*: Turcineşti GJ 11 – 12, Peşteana Jiu GJ 7 – 8, Craiova DJ 5 – 6 Bălceşti VI 5 – 6, Babaroaga AG 11 – 12, Izvoarele TR 3 – 4, Băneşti DB 6 – 7, Ceptura de Sus PH 5 – 6, Valea Argovei CL 14 – 15 (103 – 104), Grindu ÎL 11 – 12, Arţari Vlăiculeşti CL 164

— a V6; *sapa groapa plugu pământu'*: Şoimi BH 7 – 10; *maiul l lâuiiil-l plugul I belşugul*: Priboieni AG 9 14; *grapa \ apa /*

Jlueul vântul: Lighezan 9 – 12; *grapa / apa / plugul*} *gându*: V" ai dr. Îi CS 19 – 22; *v. 2/4*: *Şi să umplă groapa \ Şi margă ca vântu*: Sititelec BH 5 – 8, Cociuba Mare BH (2 var.) 5 – 8/9-*IZ*, Miersig — DŢT 5 – 8; *v. 4*: *Să curgă* (*meargă*) *ca râu*: Ibăneşti Pădure MS 710, Bozovici CS 5 – 8; *Să curgă* (*meargă*) *ca Şugu*: Jdioara $Ţ_3$V1 12 – 15, Tibiteu Jupa CS (2 var.) 7 – 10/11 – 14; *Să curgă ca*

Oltu: Nenciuleşti TR 3 – 6; *Să nu crească rugul*: Băneasa CT 56 + 15 – 16; *Să crească porumbu*: Lanurile BZ 13 – 16; *v. 2/4*: *Să crească ca iarba \ Să rodească câmpu*: Apareu BH 9 – 12. *E*. Motivul apare în unele variante redus la primul distih, care se dovedeşte a fi nucleul genuin: Ibăneşti Pădure MS 3 – 4, Glimboca CS 7 – 8, Leu DJ 8 – 9, Gura Padinii OT 9 – 10, Drajna de Sus PH 5 – 6, Valea Argovei CL 5 – 6, Plătăreşti CL (2 var.) 5 – 6/9 – 10.

Agighiol TL 30 – 31, N. Bălcescu TL 9 – 10, Băleni GL 7 – 8.

Rusca VS 3 – 4, Vetrişoaia VS 4 – 5. Dar şi acesta cunoaşte o variaţie *B*. *Să se umplă groapa*: Capâlna BH 5 – 6, Şoimi BH 7 – 8.

Hodişel BH 3 – 4, Roit BH 5 – 6, Buteni AR 5 – 6; *Să se facă balia*: Gura Văii AR 5 – 6; *Să ţâşnească apa*: Ibăneşti MS *6 – 1*.

Băleni GL 7 – 8; *Să izvoare apa*: Săvârşin AR 11 – 12, Uzdin

RSFJ 5 – 6; *Să ploaie cu cofa*: Dolheşti IS 3 – 4; *Dumnezeu cu apa*: Pojogi Cerna VI 10 – 11; *Să plouă cu găleata*: Pleşoiu OT

4 – 5; *Să crească ca iarba*: Apareu BH 9 – 10; *C*: *Unde-o pica apai să se facă iarba*: Lanurile BZ 21 – 22. Din versurile 3 – 4 au derivat: *Unde dai cu plugu*] *Să curgă belşugu*: Hedişel BH 5 – 6

Carvănu Mic CT 14 – 15; *Să se umplă pământu'*: Şoimi BH 9 – 10

Să crească porumbii: Poiana Mare DJ 8 – 9, Şendreni GL 7 – 8

Să nu crească rugul: Băneasa CT 15 – 16; *Când o dai cu bobu* /

Să curgă ca orzu: Valea Argovei CL 7 – 8. *F*. *Când oi da cu raliţa j*

Să cure ca mazărea: Gărăgău TR 11 – 12; *Unde dai cu găleata*/

Păpuşoiu să rodească: Fereşti VS 5 – 6; *Unde sapi cu mâna* / *Să curgă făina*: Priboieni AG 11 – 12; *Unde pui cu mâna* / *Să ridici cu chila*: Niculeşti DB 18 – 19, Niculiţel TL 18 – 19, Mărăcineni

BZ 13 – 14; *Unde-i da cu fier ele i s-a curgă izvoarele* (*şiroaiele*):

Bradu de Jes AG 11 – 12, Costeşti AG 11 – 12; *Unde-i pune iţele i s-a curgă pioiiele*: Bradu de Jes AG 13 – 14; *Unde s-a pus chila Puie Domnu' mila*: Gledeanu Siliştea BZ 6 – 7; *Unde-aţi pus cu parii să luaţi cu care* (*hambaru*) Niculeşti DB 16 – 17.

Poiana de Jos DB 12 – 13; *Unde-oi da cu toporu* (*pui picioru'*) /

Să cur ga izvor u: Drăgăneşti BH 11 – 12, Podu Doamnei GR 7 – 8;

Unde-ai dat un bob \ *Rodească o mie* / *Unde-ai dat o mie* [*Numărul să nu se ştie*: Agighiol TL 32 – 35.

167

AG 9 – 12, Costeşti AG 7 – 10, Bradu de J o's AG 7 – 10, Humele

AG 7 – 10, Păduroiu AG 9 – 12, Gălăşeşti AG 4 – 6, Văleni Podgoria

A G 3 – 6, Mozăceni AG 18 – 23, Gâşteşti TR (2 var.) 5 – 8.

Voievoda TR 1 – 4; Drâeşănei TR 4 – 7, Frumoasa TR 1 – 4.

Dorobanţii. TR 9 – 12, Socctu TR 1 – 4, Gârăgău TR 7 – 10, Valea

Lungă DB 2 – 5, Serdanu DB 1 – 4, Pădureni GR (3 var.) 5 – 12/ 5 – 8 / 4 – 7, Domneşti GR 5 – 8, Braniştea GR (2 var.) 25 – 28/4 – 7

Podu Doamnei GR 5 – 6 + 9 – 10, Plesca Clejani GR 11 – 13. Sălciile PH 3 – 6, Bălteşti PH 9 – 12, Ceptura PH 3 – 6, Tomsani PH 8 – 1 1, Măgureni-PH 29 – 32, Ştefănescu 1935: 14 – 17, Cernica

IF 17 – 20, Micşuneştii Mari IF 7 – 10, Curcani CL 5 – 8. Budeşti CL (2 var.) 9 – 12/17 – 20, Lup sanu CL 18 – 21, Radu Vodă CL 14 – 17, Podulupi ÎL 5 – 8, Orezu ÎL 19 – 22, Sudiţi IL 19 – 22, Grindu ÎL 17 – 20, Gârbovi ÎL 5 – 8, Oltina CT 5 – 8. Gârliciu CT 9 – 12, Băneasa CT 5 – 6 + 15, Ciocârlia de Sus CT 7 – 10, Niculiţel TL (4 var.) 6 – 9/13 – 16/17 – 20/20 – 23, Stâlpu

BZ 11 – 14, Şimileasca BZ 1 – 4, Gherăşeni BZ 5 – 8, Brădeanu BZ 8 – 11, Gura Săraţii BZ 9 – 12, Gavaneşti BZ 1 – 4, Topliceni BZ 5 – 8, Dara BZ 7 – 10, C.A. Rosetti (2 vâr.) 1 – 5/3 – 6, Zoreşti (Nisipurile) BZ 6 – 9 (14 – 15), Jirlău BR 3 – 7, Colţea BR 9 – 12. Surdila Găiseanca BR 4 – 7, Cioara Radu Vodă BR 5 – 6 + 10 – 11. Cioara Doiceşti BR 5 – 8, Vişani BR 3 – 6, Tulucești GL 5 – 8. Baleni GL 7 – 8, Barcea GL 5 – 8; *B*: *4*. *untul*> *vântul*: Sudrigiu BH 13 – 16, Cresuia BH 9 – 12, Drăgăneşti BH 5 – 8, Sititelec BH 7 – 10, Capâlna BH 5 – 8, Zăvoiu BH 7 – 8 + 11 – 12, Rădeşti AR 11 – 14, Sârbova TM 11 – 14, Livezile TM 23 – 26, Chizătău TM 7 – 10, Cornești TM 7 – 10, Banloc TM 16 – 19, Lugoj TM 9 – 1 O + 13 – 14, Lighezan 9 – 12, Bozovici CS 14 – 17, Gârbovăt CS 5 – 8, Valea Mare CS 13 – 16, Bâlvaneştii de Jos MH 11 – 14. Zegaia MH 9 – 12, Turcineşti GJ 7 – 10, C. Brâncoveanu ÎL 9 12; v. 3 – 4: *plugul* / *belşugul* Carvănu Mic CT 14 – 17, Bădiuti BT 22 – 25; v. 1 – 4: *mai ui* / *mălaiul sapa* / *apa* Paralescu MH 8 – 11, Cobia DB 5 – 8, Izvoru OT 7 – 10, Ursoaia OT 16 – 21. Alunişu OT 9 – 10 + 13 – 14, Spineni OT 11 – 16, Priboieni AG 9 – 10 + 13 – 14, Mozăceni AG 27 – 29, Craiova DJ 15 – 18, Drajna de Sus PH 6 – 7, Bălteşti PH 7 – 8 + 11 – 12, Vârtoapele TR 3 – 6. Merenii de Sus TR 47 – 50, Crucea de Piatră Bucureşti IF 7 – 10.

Bucureşti IF 9 – 13, Valea Argovei CL 41 – 44, Ciochina ÎL 9 – 22.
Topraisar CT 4 – 7, Carvănu Mic CT 16 – 19, Policiori BZ 9 – 15.
Mărăcineni BZ 15 – 18, Siliştea (Nazâru) BR 2 – 5, Dodeşti Murgeni
VS 3 – 6, Dodeşti VS 3 – 6, Costuleni Lăpuşna URSS.8 – 11;
V. *1 – 4*: *maiul* / *mălaiul* / *plugul* / *porumbul*: Poiana Mare *D*]
8 – 9, Şendreni GL 5 – 8; *sapa groapa J plugul* / *belşugul*: Hodişe 166
Pl 11 – 12, Cernica IF 11 – 12, Braniştea GR 19 – 20, Ştefănescu 1 9
J
3 5: l o – l l, Grindu ÎL 13 – 14, Viziru BR 5 – 6, Barcea GL 1 1 – 12; *grădinile*: Naidăş CS 11 – 12; *bordeiele*: Grozeşti MH 20 – 21.
Măgurele TR 11 – 12; *brâiele*: Prislov TL 5 – 6, Tulcea TL 4 – 5.
Enisala TL 9; *stufurile*: Cotorca BZ 9 – 11; *oboarele*: Mărăcineni BZ 11 – 12; *hambarele*: Băneasa CT 19 – 20; *cucutele*: Mozăceni AG 8 – 9. *C*. *v*. *2*: *Ca şi tufele*: Bumbueşti VI 15 – 16; *CU îi casa*: Almaş Sălişte HD6; *Pân' toate grădinile*: Bumbueşti VI 7 – 8;
Să umple pătulele: Teodorescu 9 – 10, Prisăcani IS 9 – 10; *v*. 1/2:
Să răsară (*să se facă*) *grânele* / *Pân' toate grădinile*: Boişoara VI 7 – 8, Bălileşti AG 11 – 12, Bumbueşti VI 7 – 8; *Grâul să ne crească*!
Şi să rodească: Jdreala RSFJ 3 – 4, Secu DJ 9 – 10; *E*. *Să crească grânele* (*grâul*, *grânete*, *să se facă*, *să fie*): Zăbala CV 3, Zagon CV 10, Ruja ZB 9, Biertan ZB 6, Almaş Sălişte HD (2 var.) 3/7.
„Familia" 1868: 6, Sudrigiu BH 24, Mihai Bravu BH 5, Cintei AR 10.
Timişoara TM 4, Ghilad TM 3 – 4, Maidan CS 5, Bobaiţa MH 6.
Boteni AG 12, Costeşti AG 16, Hârtieşti AG 12, Poiana DB 6.
Niculeşti DB 31 – 32, Găiseni şi Trestieni GR 11, Sudiţi ÎL 15.
Glodeanu Siliştea BZ 2, Tulcea TL 5, Perieni VS 6, Avrămeşti VS 5; *Să rodească grânele*: Mohu ZB 5, Veştem ZB 5; *Ca să crească grâul*: Maidan CS 5; *Să se crească grânele* / *Grâne*, *grânişoarele*:
Huma şi Cupa Meglenia (2 var.) 3 – 4/6 – 7; *Oarzele şi grânele*:
Bogdăneşti VS 7; *Grâul să rodească*: Răcăşdia CS 9; *Să se facă*

grâul mare: Ostrovu Mare HD 6; *F. Să rodească grăul / Şi să treacă răul* Şicula AR 5 – 6; *Să rodească grânele să umplă coşurile*:

Cociuba Mare BH 5 – 6, *Să sporească grânele / Să umplă pătulele*:

Babaroaga AG 9/10 – 11, *Ne fereşte* (*holdele*) *grânele / De toate malurile* Paralescu MH 18 – 19, Prisăcani IS 14 – 15.

— „, „, „*A*. [Variaţia nemarcată tipologic: *grâne I*

Gnu până-n brâu. *Mm*. *grâiU hrâiU*] M o în i ZB 6, Veştem

ZB, (2 var.) 5 – 6/7 – 8, Degan 17, „Familia" 1868: 5, Muncelu Mic

HD 5, Micherechi RPU 6, Săvârşin AR 16, Mânerău AR 6, Valea Mare AR 4, Jdrela RSFJ 5 – 6, Chizătău TM 11 – 12, Bucovăţ

TM 13 – 14, Timişoara TM 5, Maidan CS 6, Răcăşdia CS 24, Valeadeni

CS 7, Caransebeş CS 27 – 28, Bâlvăneştii de Jos MH 19.

Enisala TL 9, Prislov TL 6, Tulcea TL 6, Lanurile BZ 10 – 11;

Să se facă grâul / Să se treacă brâul: Galiciuica DJ 11 – 12; *F. Grâul cât îi casa*; lmaş Sălişte HD 8.

Secara cât scara:. a V l r n}! T

C° V a S 1 Q

(2 r 1 9 / M

Micherechi RPU 9, Lugo] TM 19 – 20, Bucovăţ

TM 11 – 12, Denta TM 13, Jdioara TM (2 var.) 17 – 18//6 – 27.

Valeadeni CS 9, Gârbovăţ CS 12, Bănia CS 14, Ohaba Bistra CS 16, Caransebeş CS 25 – 26, Secăşeni CS 11 – 12, Bâlvăneştii 160

Unde-i valea saca, Motiv mai nou, ritual-ceremonial, derivat

Apă să se facă / din cel ritual de invocare a manei prezentat

Unde-i valea lungă mai înainte, insuficient cristalizat, specific

Apa să s-ajungă. arici vestice şi sud-vestice a Paparudei.

A: Jdioara TM 16 – 19, Târnova CS 5

6 + 9 – 10, *B*. *v*. *2*/*4*: *Mai mult* Straja RSFJ 20 – 23, Lugoj

TM 46 – 49, Valea Mare CS 16 – 20, Valeadeni CS 15 – 18, Caransebeş

CS 11 – 14, Glimboca CS (2 var.) 13 – 16/3 – 6, Secăşeni

CS 4 – 7, Bâlvăneştii de Jos MH 5 – 8, Bădiuţi BT 18 – 21; *Gr în multlşi mai mult*: Maidan CS 10 – 13; *D. Unde-i balta saca/*

Să se umplă-ndată: Cresuia BH 7 – 8, Sudrigiu BH 5 – 6, Buteni AR 7 – 8; *Unde-i groapa saca Umple-o, Doamne, de-apă*: Căuaşă BH 5 – 6; *Pe cea vale saca / Norii ni se lasă / Ploaia ni se varsă*: DoloaversFJ 5 – 7; *Unde-i valea saca / Umple-ne de apă*: Grădiştea de Munte HI) 4 – 5, Paucineşti HD 3 – 4, Şopotul Nou

CS 2 – 3; *Unde-i valea saca / Mai mult să se facă / Unde-i valea lina I Mai mult să ne vină*: Livezile TM 17 – 20, Valea Mare CS

19 – 20, Greoni CS 9 – 12 (26 – 30); *Pe unde-i valea saca f Pe grâne vărsată*: Denta TM 7 – 8; *Pe unde-i valea plină Mai multă să vină*; Secăşeni CS (2 var.) 4 – 7/7 – 8, Târnova CS 7 – 8, Răcaşdia

CS 20 – 23; *în f întina lină / Apă să mai vină în f întina saca / Apă să se facă*: Ohaba Bistra CS 13 – 16.

Indexarea motivelor *mana* trebuie să înceapă firesc cu cele dedicate manei câmpului, fără îndoială mai vechi într-un ritual agrar, cum este cel al *Paparudei*. Şi acestea sunt în general binecunoscute în aria de răspândire a obiceiului cercetat, deşi nu au aceeaşi frecvenţă în cuprinsul variantelor din toate zonele. Cele mai vechi şi mai stabile, prezente şi în alte obiceiuri, se referă la cultura grânelor.

Crească grânele A.F. int. 1897: 19 – 20, Licurici GJ 3 – 4

CU pralinele. Catanele DJ 13 – 14, Bumbueşti VI 13 – 14»

Costeşti AG 17 – 18, Recea AG 12 – 13.

Gărăgău TR 13 – 14, Tomşani PH 22 – 23, Ceptura PH 9 – 10.

Găiseni şi Trestieni GR 12 – 13, Budeşti (2 var.) 15 – 16/9 – 10.

Valea Argovei CL 50 – 51 (56 – 57, 69 – 70, 82 – 83, 99 – 100, U l îi

2), Lupşanu CL 7 – 8, Ţăndărei (Strachina) ÎL 7 – 8, Podulupi

IL 14 – 15, Orezu ÎL 13 – 14, Carvăn CT (2 var.) 4 – 5/26 – 27.

Oltina CT 9 – 10, Ciocârlia CT 5 – 6, Neloc. CT (D. 4553/300) 1 – 2.

Niculiţel TL (3 var.) 12 – 13/9 – 10/10 – 11, Dăeni TL 3 – 4, Turcoaia

TL 2 – 3, Brădeanu BZ 3 + 5, Dara BZ 11 – 12, Stâlpu BZ 7 – 8.

Zoreşti (Nisipurile) BZ 6 – 7, Scorţaru Nou BR 4, Cioara Radu

Vodă BR 12 – 13, Colţea BR 7 – 8, Tătaru BR 5 – 6, Surdila Găiseanca

BR 2 – 3, Roşiori BR 2 – 3; *B. v. 2*: *pădurile*: Craiova

168

T MH 21 Sudiţi ÎL 25. *C. Adă, Doamne, un rod / Ca să-l tJZfiod*: Jdioara TM (2 var.) 11 – 12/28 – 29.

r oarzele A.* [Variaţia nemarcată tipologic: 1. *Iară*.

„Iwoazele. ™*r> P"* 2 – *ca> ca* f*! 1 Budeşti CL (2 var.)

6**/7 17 – 18/11 – 12, Orezu ÎL 15 – 16, Stâlpu

— 07 9 – 10 Carvănu Mic CT 28 – 29> Dăeni TL 5 – 6, Turcoaia

2 T 45 Niculitel TL (2 var.) 11 – 12/12 – 23. *B.v.l.* sângeoarifc-*

Bumbueşti VI (2 var.) 7 – 8/15 – 16; *banele*: Prislov TL 7.

Ţulcea TL 7, Enisala TL 6 – 7; *vasele*: Tomşani PH 26 – 27;

casele-Scortaru Nou BR 6, Stâlpu BZ 9 – 10, Ciocârlia de Sus

CT 34 Băneasa CT 21 – 22, Carvănu CT 6 – 7, Cartai Şiriu CT

2 – 9, Viziru BR 7 – 8; *trestiele*: Ţăndărei ÎL 3 – 5; *Ca trestia de înalt / Sa de fiaiu înalt*: Ţăndărei ÎL 5 – 8.

Dinovese / Până înmase. A. Veştem ZB 5 – 6/9 – 10, Mohu ZB 8.

Înainte de cultivarea porumbului, cultura meiului avea o tradiţie îndelungată la români, dar în ritualul cercetat de noi urmele sunt destul de slabe. Culegeri de folclor mai timpurii ar fi putut atesta, desigur, o altă realitate.

Dară meiele A. [Variaţie nemarcată tipologic: 1. *Creascât bordeiele. ca, crească-ţi, crească-vă, Să ne facă, fără.*

1/2. Ambele substantive la singular]: Licurici

GJ 5 – 6, Leu DJ 22 – 23, Grădinile OT 11 – 12, Recea AG

14 – 15, Niculeşti DB 35 – 36; Lunca TR 4 – 5, Găiseni şi Trestieni

GR 14 – 15, Tomsani PH 24 – 25, Unirea CL 3, Budeşti

CL (2 var.) 19 – 20/13 – 14, Orezu ÎL 17 – 18, Podulupi ÎL 16 – 17.

Carvăn CT 8 – 9, Turcoaia TL 6 – 7, Jirlău BR 9 – 10; B. *v.* 2.

trestiile: Caratal-şiriu CT 6 – 7; *F. Şi mălaiele cu bordeiele*:

Niculitel TL 16 – 17.

Cucuruz ele A. [Variaţie nemarcată: 2, *prăjinile*]: Lu-*CU grădinile*.

goj TM 23 – 24, Jdioara TM (2 var.) 13

14/23 – 24, Sârbova TM 5 – 6, Chizâtău TM

15 – 16, Livezile TM 11 – 12, DoloaversFJ 12 – 13, Caransebeş CS 21 – 22, Ohaba Bistra CS 9 – 10, Gârbovăt CS 9 – 10, Târnova CS 21 – 22, Ohaba Bistra CS (2 var.) 13 – 14/17 – 18, Bozovici CS 7 – 8, Bănia CS 11 – 12, Glâmboca CS 9 – 10, Gârbovăt CS 9 – 10, Târnova CS 13 – 14, Valeadeni CS 10 – 11, Valea Mare CS 9 – 10; *B*. 2: *colibele*: Sârbova TM 9 – 10; *ambarili*: Naidăş CS 13 – 14; *F*. *Cucuruzi să-mi crească / Locuri să-nverzească*: Săvârşin AR 13 – 14, Sârbova TM 9 – 10, Cutina TM 13 – 14.

Livezile TM 9 – 10, Corneşti TM 15 – 16, Lugoj 15 – 16; *Cucuruz să crească I Frunza să lăţească*: Doine 1955 13 – 14; *Holdele fodească Cucuruzul crească*: Valea Mare CS 7 – 8; *Cucuruzul să*

171

de Jos MH 18, Lanurile BZ 12 – 13. *Din secări pin subţiori*

A. Mohu ZB 7, Veştem ZB 7 – 8/9 – 10.

<CW «7 *cufitu*. *A*. Almaş să-iiste HD 4 Ostrovu Mare Hî>

r 7 – 8, Muncelu Mic HD 6, Degan i7} Poieniţa Tomii HD 3, Runcu Nou HD, Feregi HD (2 var)

4/5, Stretea HD 5, Veţel HD 3, Gurasada HD 6, Dobra Hi)

5, Covăsinţ AR (2 var.) 8/13, Mânerău AR 5, Valea Mare AR 6, Comlăuş AR, Timişoara TM 6, Cenaclu Mare TM 6, Igriş TM 5, Bozovici CS 13, Greoni CS 33, Poiana de Sus DB 7.

D: *Şi greu ca pământu'*: Pecica AR 10 – 11. *E*. *Spicu cât îi masa* Almaş Sălişte HD 9; *Spicele cât palmele*: Grozeşti MH 25 Măgurele

TR 17 – 18; *Crească spicele Cât brabetele (vrăbiele)*: Paralescu

MH 12 – 13, Babaroaga AR (2 var.) 6 – 7/8 – 9, Costuleni Lăpuşna

URSS 12 – 13, Teodorescu 7 – 8; *Spicu să dea baniţa*: Paralescu MH 26.

A... *i* «: \ A. Păucineşti HD (2 var.) 8/10, Batăr BH

Spicu cât roinu-u. 6 R a de şi t i A R (% B a n l o e *mg* $! r b o va TM (2 var.) 3/7, Gherman TM 7, Denta TM 12, Ghilad TM (2 var.)

5/6, Jdioara TM (2 var.) 15 – 16/24 – 25, Lugoj TM 21 – 22, Alibunar
RSFJ 5, Sveti Mihajlo RSFJ 5, DoloaversFJ 8 – 9.
Straja RSFJ 28 – 29, Glimboca CS (2 var.) 11/6, Gârbovăţ CS li.
Bănia CS 15, Bozovici CS 13, Ohaba Bistra CS (2 var.) 17/19.
Valeadeni CS 8 (28), Secăşeni CS 9 – 10, Bâlvăneştii de Jos MH
17, Marga MH 13, Poiana de Sus DB 8, Sudiţi ÎL 23 – 24, Bădiuţi
BT 26 – 27. *B*. *Spicu cât hoticu*: Sudrigiu BH 19.
Rodu până-n podu'. *A*. „Familia" 1868: 8, Degan 18, Păucineşti
HD (2 var.) 7/11, Vetel HD 2, Muncelu
Mic HD 6, Poieniţa Tomii HD 4, Runcu Nou HD 5, Feregi HD
(2 var.) 5/6, Gurasada HD *1*, Micherechi RPU 10, Dobra HD 6.
Stretea HD 6, Comlăuş AR 5, Mânerău (2 var.) AR 7, Valea Mare
AR 7, Covăsinţ AR (2 var.) 10/15, Cherman TM 5 – 6, Ghilad
TM (2 var.) 6/7, Cenaclul Mare TM 5, Chizătău TM 13 – 14, Sârbova
TM (2 var.) 4/8, Igriş TM 6, Alibunar RSFJ 6, Sveti Mihajlo
RSFJ 6, DoloaversFJ 10 – 11, Maidan CS 7, Glimboca CS 8.
Valeadeni CS (2 var.) 12 – 13 (27), Răcăşdia CS 25, Marga MH 14.
Poiana de Sus DB 8. *C*. *Orzu până-n podu'*: Caransebeş CS 23 – 24.
D. *Paiul până-n pod/ Rodu de la cot*: Bacea HD 8 – 9; *Rodu până-n cot*: Ostrovu Mare HD 9 – 10.
Rodu umple podu'. *A*. Batăr BH 5, Covăsinţ AR 10, Rădeşti
AR 20, Banloc TM 10, Lugoj TM 17 – 18.
Bucovăţ TM 9 – 10, Timişoara TM 7, Straja RSFJ 29, Glimboca
CS 12, Bănia CS 15, Ohaba Bistra CS (2 var.) 15 – 20, Bâlvăneştii
170
T 6 Peceneaga TL 4, Brădeanu BZ 4, Nicoreşti GL 4, Obâr
US-VS Bogdăniţa VS, Fereşti VS 6, Bogdăneşti VS, Iepureni ffq 5 Perierii VS 7, Boghieni URSS; *Să jacă cerealele*: Giurgioana
Rf 5 5» /fil* *productele* / 5 «*umple pătulele*: Vânju Mare MH
13 – 14.
Exista însă şi alte formule de propiţiere a manei holdelor şi

câmpului, pe care le înşirăm mai jos:

Să crească drugile I CU prăjinile: Bălăneşti OT 9 – 10, Spătărei TR 6 – 8; *CU coatele*: Grozeşti MH 24, Măgurele TR 15 – 16;

Ca furcile: Scundu OT 8 – 9; *Drugile porumbului I Ca coarnele plugului*: Spineni OT 17 – 18; *Să rodească drugile întocmai ca juncile*: Salcia DJ 7 – 8; *Şi dovletele* (*dovlecii*) \ *CU pătulele*:

Vrata MH 9 – 10, Bălăneşti OT 11 – 12; *Şi covragii* (*înalţi*) *ca copacii*: Scundu VI 9, Salcia DJ 5 – 6; *Pânele să crească f şi jrumos să ne rodească* / *Şi jrumos să ne rodească*: Heleşteni IS; *Să crească porumburile* / *Să umple pătulele*: Valea Copcii MH 13 – 14.

Spătărei TR 8; *Să se jacă pâinile*: Bărăşti VS 4, Ipatele VS, Boghești VS 5; *Să umple coşarele*: Gohor GL 7; *Să crească roadele*:

Săcelu GJ 12, Văleni AG 5; *Să crească holdițele* (*holdele*): Valchid ZB 10, Bereşti GL 6; *Să rodească câmpurile* / *Să hrănească noroadele*: Gănești GL 6 – 7, Gohor GL 8 – 9; *Să crească bucatele*:

Neajlovu (Babele) GR, Mărgăriteşti OT 6, Ostrov TL 7, Văleni AG 4; *Să se jacă bucatele*: Scorţaru Nou BR 3; *Să se jacă holdele* / *Pe la toate casele*: Fratoştiţa DJ 9 – 10; *Ca să crească buruienile* / *Şi să sature oamenii şi dobitoacele*: Furcenii Cosmeşti GL 2 – 3; *Să crească dudaiele*: Dodeşti VS 5, Iepureni VS 5; *CU hambarele*: Frumoasa TR 7 – 8; *CU casele*: Unirea CL 4 – 6; *Iarba să crească*: Mihai Bravu BH 7, Jdrela RSFJ 10, Brebu PH *1*; *Să crească iarbă grasă*: Piatra (Stanţa) TR 4; *Iarbă* / *Până-n barbă*: Micherechi RPU 7, Jdrela RSFJ 11 – 12; *Să dea Dumnezeu belşug*:

Pietroasa Mică BZ 1; *Şi rodeşte holdele* / *Mai curând brânele* (*grânele*)

f Că-s mai puţinele: Valchid ZB 4 – 6; *Să dea Dumnezeu* / *Sporul lui Avraam şi a lui Isac* / *La ei în sac I Plai îmbelşugat*: Unirea CL 1 – 4; *Rodu să rodească* / *Gazda să trăiască*: Banloc TM*, ia să ne hrănească*: Nevrincea TM 3 – 4; *Şi să înflorească*:

Sudiţi ÎL 25 – 27; *Roade în coşarc*: Bădiuţi BT 32; *Hai, hai, rodule*!: Comlăuş AR 4; *Să crească* (*rodească*) *holdele* (*ţarinile, semănăturile, câmpurile, cerealele, grânele, porumbul, cucurezele, livezile, bucatele*): Zagon CV 3, Zăbala CV 3, Veştem ZB 5.

Valchid ZB 4, Floreşti ZB 3 – 4, Ibăneşti Pădure MS 12 – 13. Jabeniţa MS 3 – 6, Bacea HD 6 – 7, Duşeşti BH 5 – 6, Cheşa BH 4, Sud rigiu BH 19 – 26, Tăgădău AR 9 – 10, Pecica AR 8 – 9. 173

crească: Bucovăţ TM 7, Ghilad TM 4, Răcăşdia CS 10; *Frunza să lăţească* /*Spicul să-njlorească*: Cutina TM 17 – 18; *Cucuruz cât mine*: Valea Mare AR 5; *Cucuruză* / *Până-n buza*: Jdrela RSF J 7 – 8, *Păpuşoiu I Cât lădoiu* Bădiuţi BT 28 – 29.

Şi porumburile A. [Variaţie nemarcată tipologic. 1. *Creascât prăjinile*. *că*, *dar*, *iar*; *porumbele*, *păpuşoaiele*, *mălaiele*; *2*. *Ca şi, la*] Paralescu MH H-15 Vrata MH 7 – 8, Grozeşti MH 22 – 23, Craiova DJ 13-H, Gogoşu DJ 7 – 8; Spătaru OT 1 – 2, Balş OT 5 – 6, Urlueni AG 4 – 5. Măgurele TR 13 – 14, Cernica IF 14 – 15, Ştefănescu 1935, 12 – 13.

Braniştea GR 22 – 23, Grindu ÎL 15 – 16, Turtucaia RPB 7 – 8. Băneasa CT 17 – 18, Brădeanu BZ 5 – 6, Găvăneşti BZ 5 – 6. Viziru BR 9 – 10, Barcea GL 9 – 10, Costuleni Lăpuşna URSS 14 – 15; B. *v*. *2*. *pădurile*: Costeşti AG 19 – 20, Nenciuleşti TR 7 – 8, Ceptura PH 7 – 8, Cotorca BZ 5 – 6; *pătulele*: Valea Copcii MH 13 – 14, Leu DJ 20 – 21, Vârtop DJ 5 – 6, Galiciuica DJ 5 – 6. Catanele DJ, Ianca OT (2 var.) 7 – 8/8 – 9, Grădinile OT 13 – 14. Gărăgău TR 15 – 16, Lunca TR 2 – 3, Drăcşenei TR 8 – 9, Frumoasa TR 5 – 6, Voievoda TR 7 – 8, Spătărei TR 3 – 5, Cioara Radu Vodă BR 14 – 15; *casele*: Tătaru BR 7 – 8; *streşinile*: *F*. Int. 1897 21 – 22, Dara BZ 13 – 15; *gardurile*: Teodorescu 5 – 6. Babaroaga AG 6 – 7, Băneşti DB 16 – 17, Prisăcani IS 5 – 6; *tufele*: Lupşanu CL 9 – 10; *tujăneii*: Bumbueşti VI (2 var.) 5 – 6/ 13 – 14; *trestiile*: Mozăceni AG 10 – 11, Măgurele TR 13 – 14; *rogoazele*: Niculiţel TL 14 – 15; *porumbul*/*bordeiul*: Oltina CT 11 – 12; *C*. *v*. *1*/*2*: *mălaiele*/*casele*: Unirea CL 5 – 6; *păpuşoaiele*/ *bordeiele*: Enisala TL 8; *porumbii*/*sorbu* (*corbu*): Recea AG 16 – 17, Niculeşti DB 37 – 38, Găiseni şi Trestieni GR, Budeşti CL (2 var.) 21 – 22/15 – 16; *porumbii*/*sorbii*, *corbii zglobii*:

V'alea

Mare VI 13 – 14, Tomşani PH 28 – 29, Niculiţel TL 14 – 15; *Porumbii/zglobii* Valea Mare VI 13 – 14; *D. Să umple pătulele*: Voievoda TR 7 – 8, Nenciuleşti TR 7 + 9, Brădeanu BZ 4 4 + 6, *F. Să crească porumbii cât prăjina*: Spătaru OT 1; *Să crească bucatele / Cât prăjinile*: Mărăcineni BZ 9 – 10; *Porumbul să crească f Porumbul şi grâul*: Bobaiţa MH 5 – 6; *Porumbul să crească/ Câmpul să rodească*: Carvanul Mic CT 25 – 26; *Şi să jaci păpuşoi / Cât prăjinile*: Barcea GL 9 – 10; *Porumbu să crească*: Avrămeşti VS 6; *Tenkiu să rodească*: Ceciuba Mare BH 7, Mihai Bravii 6, Sudrigiu BH 21, Duşeşti BH 5, Tăgădau AR 10; *Să crească porumbu*; Bobaiţa MH 5, Dorobanţu TR 12, Stanţa Piatra TR 7*; Să crească porumburile*: Nădejde 1902; 8, Stroeşti AG 8. Dorobanţu TR 16, Gângiova DJ 6, Bucureşti IF 5; *Să crească (rodească) păpuşoaiele (porumburile)*: Ghilad TM 4, Pojaru de 172

x; *i*P-a*, *r sănătoase*): Craiova DJ 7 – 8, Leu DJ 27 – 28, Recea V* 24 – 26 Ceptura PH 13 – 14, Sălciile PH 24 – 25, Gârbovi TT o 10 Grindu ÎL 26 – 27, Grădeanu BZ 16 – 17; Jirlău BR j g, 19, Cioara Radu Vodă BR 21 – 22, Cartai Şiriu CT 11 – 12; *Vacile mănoase I Fie sănătoase*: Lupşanu CL 11 – 12; *Vacile lăptoase*

I şi mă-l mu-Mănoase: Brădeanu BZ 17 – 18; *Oile lânoase / Mai mult sănătoase*: Arţari Vlaiculeşti CL 5 – 6, Mărăcineni BZ 21. – 22, Dara BZ 21 – 22, Viziru BR 11 – 12; *Grase şi mănoase/ Vite prăşitoare*: Măgureni PH 33 – 35; *Şi mai mult lăptoase/ Ca de voie bună /Să ne dea şi lină*: Socetu TR 17 – 20, Tomşani PH 18 – 19; *Gazda-i sănătoasă*: Lugoj TM 40 – 41; *Laptele să curgă /*

Să curgă urlând / Untul duduind: Cernica IF 28 – 30, Braniştea GR 36 – 38, Ştefănescu 1935: 23 – 25, Grindu ÎL 27 – 29, Stâlpu BZ 21 – 22, Lanurile BZ 19 – 21, Viziru BR 11 – 14; *Untu duduind /*

Laptele urlând: Budeşti CL (2 var.) 13 – 14/21 – 22*; Să curgă laptele /Cum curg apele*: Cotorca BZ 15 – 17; *Să bată vântul /*

Să-i curgă untul: Brebu PH 5 – 6.

„X. *A*: [Variaţia nemarcată tipologic: 1. *Înju-J3 oi mjungakmgători, trăgători*; *ordinea* versurilor]: Cra-*Oament muncitori*. i o va D J 9 1 O L eu D J 2 5 – 2 6, Catanele

DJ 24 – 25, Pârvu-Roşu AG 15 – 16, Socetu TR 5 – 6, Merenii de

Sus TR 67 – 68, Vârtoapele TR 7 – 8, Bucureşti IF 5 – 6, Braniştea

GR 30 – 31, Ştefănescu 1935: 18 – 19, Cernica IF 22 – 23, Lupşanu

CL 16 – 17, Radu Vodă CL 12 – 13, Grindu ÎL 22 – 23, Ciocârlia

CT 11 – 12, Băneasa CT 7 – 8, Niculiţel TL 10 – 11; Viziru BR

15 – 16, Cioara Radu Vodă BR 17 – 18, Mărăcineni BZ 19 – 20;

B. *v*. *2*. *călători*: Jirlău BR 2122; *D*. – (*-Flăcăi jucători*/

Mai mult sănătoşi: Tomşani PH 16 – 17/21 – 22; *E*. Nwmai v.

Boii trăgători: F. int. 1897; 35; *F*. *Oameni sănătoşi* / *Şi boii vârtoşi*:

Brădeanu BZ 12 – 13; *Oameni muncitori* / *Mai mult sănătoşi*:

Ceptura PH 15 – 16; *Oameni sănătoşi* / *Şi boii vârtoşi*: Brădeanu

BZ 14 – 15.

A. [Variaţie nemarcată tipologic:, 1/2 plu-*Koi roiton* ral ar t i eu i-a t; *stupii*]: Niculeşti DB (2 var.)

Boi trăgători. 7 – 8/20 – 21, Poiana de Jos DB 5 – 6.

Măgureni PH 36 – 38, Niculiţel TL (3 var.) 5 – 6/9 – 10/14 – 15/

20 – 21; *D*. – f *Oameni muncitori*: Niculiţel TL 9 – 11; *S-aibă atâta miere* / *CU aveţi plăcere*: Măgureni PH 37 – 40; *Roi roitori* / *Caii hămători* / *Voinici muncitori*: Podulupi ÎL 9 – 11.

…*A*. [Variaţia nemarcată tipologic: *înhămă-Can amatori toH> h a* în *a t o r i arători*\: Recea AG 22 – 23.

Porci rimatori. Niculeşti DB (2 var.) 7 – 10/43 – 44, Poiana de Jos DB 7 – 8, „Flori alese" 5 – 6; C. *Caii curgători* / *Oameni*

175

Îi 4 S **? – /bff»?

Urli 9 vi4 r-x ăb 3 p * * *** *>TOS «-s a S

6 – 8 cm *Pânmo oi-U JPF* ««*n-A*

H-EI/9-C tei 7 ira, X-Snă 3P «4 si-i.<99) «! 8AOSJV

° P «A bză? R7/n? IB4 «i u, s – n i O 1 – 6 f a n38 s

Să facem păpuşi A. Zagon CV 13 – 14, Ruja ZB 5 – 6, Valqx *dam la mătuşi*. chid ZB 15 – 16, Giacăş ZB 13 – 14, Zlagna

° ZB 15 – 16, Bumbueşti VI 13 – 14, Bălil eşti AG 15 – 16, Hârtieşti AG 15 – 16, „F. int". 1897: 29 – 30.

Dara BZ 19 – 20; *B*. v. 7/2 *ţepuşe f mătuşe*: Biertan ZB 11 – 12;

n păpuşi îmbunate i s-a dăm la surate: Stâlpu BZ 25 – 26; *Să facem crestate să dăm la surate*: Ruja ZB 7 – 8, Bumbueşti VI

21 – 22; *F*. *Pupeze îmbrânate / Să dăm la surate*: Giacăş ZB 15

16; *Facem pupejoare / Dăm la verişoare*: Bazna ZB 12 – 13, Zlagna

ZB 17 – 18, Bumbueşti VI 23 – 24; *Săjacemvămuţă (cocuţă) / Să dăm lafâtuţe*: Almaş Sălişte HD 12 – 13, Sudrigiu BH 25 – 26.

Să facem granate /Să dăm la surate: „F. int". 1897: 23 – 24, Dara BZ 17 – 18.

Să facem covrigi A. Beia BV 9 – 10, Floreşti ZB 11 – 12,.

Să dăm la voinici. Bruiu ZB 6 – 7, Giacăş ZB 9 – 10, Bazna

ZB 10 – 11, Valchid ZB 17 – 18, Zlagna

ZB 13 – 14, Biertan ZB 13 – 14, Bumbueşti VI (2 var.) 9 – 10/

19 – 20, Bălileşti AG 17 – 18, F. int. 1897: 27 – 28.

Între motivele ceremoniale de cerere a darurilor de către grupul de actanţi e greu să mai facem încercări de cronologizare. Le prezentăm, aşadar, în ordinea importanţei pe care o au azi în circulaţie.

Să nu dai cu strachina, *A*. Jiana MH 17 – 20, Dănceu MH 13

Că e râu de pagubă; 14 – 4 – 17 – 18 Boureni DJ 9 – 12, Catanele

Şi să dai cu duru, DJ 25 – 28, Leu DJ 11 – 14, Obistavu VI

Să umple pătulu. 9 – 12, Valea Mare VI 15 – 18, Bechet DJ

11 – 14, Gura Padinii OT 7 – 8 + 11 – 12.

Pleşoiu OT 2 – 3, Spineni OT 13 – 14, Grădinile OT 15 – 18, Aluniş

OT 15 – 16, Bobiceşti OT 1 – 4 (7 – 10), Dobrosloveni OT

9 – 12, Recea AG 18 – 21 Babaroaga AG 13 – 16, Mozăceni AG

24 – 25/7 – 12, Socetu TR 13 – 16, Băcăleşti TR 2 – 5, Peretu

TR 1 – 2, Zimnicea TR 3 – 6, Izvoarele TR 5 – 8, Băneşti DB

10 – 11 + 14 – 15, Vârteju IF 2 – 5 (10 – 14), Micşuneştii Mari IF 21 – 24, Arţari Vlaiculeşti CL 11 – 14, Plătâreşti CL 7 – 10.

Curcani CL (2 var.) 7 – 10/9 – 12, Lupşanu CL 43 – 46, Radu Vodă CL 18 – 21, C. Brâncoveanu ÎL 13 – 16, Podulupi ÎL 22 – 25. „Flori alese" 1967, 1 – 4, Ciocârlia de Sus CT 15 – 18, Brădeanu. BZ 19 – 23; *C. v. 1/3*: *Daţi-mi, daţi.* \ *4. Că aşa e datina*: Carvăn CT 10 – 13; 2. *Că rogi foametea*: Niculeşti DB 39 – 42, Curcani CL 8 – 11, Podulupi ÎL 22 – 25; *D. 3/4*: *Să dai un ciur de mălai* / *Ca să urăm lung trai*: Cotorca BZ 19 – 22; *Să-ţi moară duşmanu*: Sălciile PH 20 – 24; *Şi să dai cu sita să umpli şi tinda*: Padina 17 T

muncitori: Gârliciu CT 5 – 6, Neloc. CT 3 – 4; *Caii înhămători i Boi înjugători I Porci râmători*: Stâlpu BZ 15 – 17.

Găini sănătoase A. [Variaţia nemarcată tipologic: 1. *pă Vara prăşitoare. sări*]: Budeşti CL (2 var.) 23 – 24, Podulupi IL 18 – 19, 'Niculiţel 25 – 26, Măgureni PH 36; *C. Găini oătoare* / *Muieri păstrătoare*: Niculiţel TI, 18 – 19;

Găini ouătoare / *Vite prăşitoare*: Dara BZ 25 – 26; *F. Păsări julgoasel Holde mănoase*: Carvănu CT 41 – 42.

Porcii unturoşi A.F. int. 36 – 37, Micşuneştii Mari IF

Oameni sănătoşi. 17 – 18, Ştefăneşti CL 7 – 8, Budeşti CL (2 var.) 26 – 27/25 – 26, Dara BZ 23 – 24;

F. Porcii unturoşi / *Porumbii drugoşi*: Carvănu Mic CT 38 – 39;

Mâncă, gazdă, sănătos / *Porcii unturoşi*: Straja RSFJ 35 – 36.

Următoarele trei motive deschid o altă grupare funcţionaltematică, consacrată cererii darurilor rituale. Cercetătorii obiceiurilor agrare vor putea observa uşor că la început era vorba de *darurile primiţiale* din recoltele bogate pe care oamenii le aşteptau în urma săvârşirii ritualului Paparudei, primele trei motive fiind cu certitudine vechi, de substanţă ritual-magică, în vreme ce aluziile directe la daruri din motivele următoare sunt târzii, de natură ceremonială.

Să facem colaci A. [Variaţie nemarcată tipologic 1. *Să coasă dăm la săraci. cern*], Beia BV 7 – 8, Zăbala CV 4 – 5.

Floreşti ZB 9 – 10, Valchid ZB 13 – 14.
Bruiu ZB 4 – 5, Giacăs ZB 7 – 8, Bazna ZB 8 – 9, Zlagna ZB
11 – 12, Biertan ZB 9 – 10, Almaş Sălişte HD 10 – 11, Şicula AR
9 – 10, Licuriciu GJ 7 – 8, Peşteana Jiu GJ 9 – 10, Gângiova
DJ 12 – 13, Valea Standului DJ 12 – 13, Bumbuesti VI 11 – 12.
„F. int". 1897: 25 – 26, Bălileşti AG 13 – 14, Merenii de Sus TR
14 – 15, Dara BZ 15 – 16, Stâlpu BZ 23 – 24; *B. lajârtaţi*: Sita
Buzăului CV 9 – 10, Zagon CV 11 – 12, Bumbuesti VI '17 – 18;
Să-mpărţim: Săcele BV 9 – 10; *la naşi*: Hârtieşti AG 13 – 14;
C. Să se jacă colacul să mânce săracu': Racoviţă AG 5 – 6; *Colaci mari şi găvănaţi să-i dăm celor scăpătaţi*: Săcele BV 11 – 12;
F. Să facem lumini / Să dăm la streini: Biertan ZB 15 – 16;
Să facem ţipai / Să dăm la răblai: Giacăş ZB 11 – 12; *Să facem prescuri\ Să dăm la nebuni*: Licuriciu GJ 9 – 10, Peşteana Jiu
GJ 11 – 12, Merenii de Sus TR 16 – 17; *Să facem pită / Pită şi plăcinta*: Şicula AR 7 – 8; *Să se coacă grâiele / Să facem lipiile*:
Sita Buzăului CV 7 – 8; *Să facem lichie / Să dăm la Sârghie*: Zlagna
ZB 9 – 10; *Să facem puput / Să dăm la pruncuţ*: Sudrigiu BH
22 – 23.
176
g-10 Lugoj TM 47 – 48*, şi cu mâna întinsă Dă-ne nana*, *clisă*:
Sititelec BH 13 – 14.
C-o olcuţă veche A. Cresma BH 17 – 18, Drăgăneşti BH
Ne dă castravete. 15 – 16, Miersig BH 13 – 14, Ceciuba Mare
BH 9 – 10, Sititelec BH 15 – 16, Câuaşă
B H 9 10, Covăsinţ AR 19 – 20.
În afară de acestea mai există şi alte formule tipice, mai.
pul în stabilizate, de cerere a darurilor:
Două (patru) ouşoare / Trei (patru) zile ploaie: Dobra HD 7 – 8.
Lugoj TM 28 – 29, Glimboca CS 21 – 22; *De ne veţi da două)*
Pin diseară plouă: Carvănu Mic CT 35 – 36; *Veniţi şi ne daţi /*
Cu apă ne udaţi: Biertan ZB 17 – 18; *Dă-rfe o coroană Ploaie o săptămână*: Lugoj TM 52 – 53; *Pe-on blid de slănină Plouă p-o săptămână*: Târnova CS 15 – 16; *Să ne dea şi nouă Douăzeci de ouă I*

Până-n seară plouă: Socetu TR 8 – 10; *Ca de voie bună* /

Să ne dea şi lână: Socetu TR 19 – 20; *Dă-mi-o ţâr de pită* / *Dă-mi o ţâr' de clisă*: Covăsinţ AR 5 – 6; *Pe ouă şi pe mălai* \ *Hai, Mario, hai*: Băneşti DB 8 – 9, Lanurile BZ 24, Nisipurile Râmnicu Sărat;

Ado duru cu făină \ *Şi puţineiul cu zară* \ *Na, băiete, na*: Ruptura MH 13 – 15; *C-un sac de făină S-un dărab de slănină*: Vidacut HR 5 – 6.

Sporadic apar în variante şi formule netipice, uneori chiar neversificate de cerere a darurilor: Ruja ZB 29, Gherman TM 8 – 11, Curpen GJ 21 – 30, Negreşti OT 3 – 4, Mozăceni AG 30 – 36, Niculeşti DB 1 – 2, Mărgineni PH 45 – 50, Măgureni PH 5 1 – 52, Podulupi ÎL 26 – 27, Cioara Doiceşti BR 9 – 12, Carvănu Mic CT 31 – 36.

Ultima categorie indexabila de motive cuprinde formulele de urare adresate gazdei, ce încheie de obicei textul ritual cântat sau rostit de *Paparude*.

Stăpân să trăiască A. Craiova DJ 19 – 20, Niculeşti I) B 14

Să le stăpânească. 15, Sălciile PH (2 var. 7 – 8/11 – 12. Arţari Vlăiculeşti CL 7 – 8, Budeşti CL 33 – 34,.

Valea Argovei CL 10 – 11 (75 – 76, 88 – 89), Podulupi ÎL 2 0 – 2 1.

Orezu ÎL 25 – 26, Niculiţel TL (2 var.) 7 – 8 (15 – 16, 23 – 24>

25 – 28; *B*. 1. *Gazda să trăiască*: Mărăcineni BZ 23 – 24; *Gazda-i sănătoasă*: Lugoj TM 38 (41) *Oameni să trăiască*: „F. int". 1897.

46 – 47; Micşuneştii Mari IF 19 – 20; 1/2. *Lumea să trăiască*/ *să vă pomenească*: Ursoaia OT 30 – 31; 2. *Munca să-şi muncească* Galiciuica DJ 13 – 14.

Vâniu-i vânturos Formula finală a cântecului Paparudelor.

Gazda-i sănătos. legată direct de ultimul vers (*Să meargă ca vântu*) al celui mai larg răspândit motiv

Mică MH 9 – 14, Dănceu MH 13 – 18, Zegaia MH 13 – 18, Tomşarri PH. 12 – 13, Plesca Clejani GR 14 – 19, C. Brâncoveanu IL 17 – 18; *Cine dă cu sita* / *Să se umple tinda I Cine dă cu duru*/

Să umple patului: Dărmăneşti I) B 9 – 12, Măgureni PH. 53 – 56.

Niculiţel TL (3 var.) 17 – 20/ 23 – 26/24 – 27. *E*. Numai ultimele două versuri: Pleşoiu OT 2 – 3, Peretu TR 2 – 3, Pădureni GR

13 – 15, Plătăreşti CL 7 – 8. *F*. *Să dai cu duru să umpli pătulu j*

Şi să dai cu scafa / Ca să umpli masa: Valea Copcii MH 9 – 12;

De îi da cu duru} *Să umpli pătulu / Toarnă cu găleata / Să umple poiata*: Buzeşti OT 3 – 6; *Să dai cu strachina* (*baniţă*) (*Să umpli magazia* (*bătătura*): Zegaia MH 19 – 20, Rocşoreni MH 7 – 10.

Băneşti DB 12 – 13, C. Brâncoveanu ÎL 19 – 20; *Cine dă şi gologanul*

Să le-o verse cu horcanu: Mozăceni AG 32 – 33, Merenii de

Sus TR 26 – 27, Bucureşti IF 7 – 8, Vărăştii Sârbi GR 26 – 27.

Bucureşti IF 7 – 8, Vărăştii Sârbi GR 26 – 27, Lupşanu CL 4 7 – 48; *Cine dă din brânză / Locuri să se uza*: Vărăştii Sârbi GR 20 – 21, Lupşanu CL 37 – 28; *Cine dă din săpun f să facă porumbii bun*: Vărăştii Sârbi GR 25, Lupşanu CL 41 – 42; *Cine dă din came grasă f Ploaie* cât *mai deasă*: Dănceu MH 21 – 22, Dobrosloveni

OT *5 – 6*, Lupşanu CL 39 – 40, Vărăştii Sârbi GR 2 2 – 2 3;

Cine dă cu sutele / Să fie rai şi berechet: Merenii de Sus TR 30 – 35; *Să ne dai din ouă* (*Cine dă din ouă*) / *Locul să vă plouă* (*Mai pa seară plouă*): Dănceu MH 19 – 20 Dobroslo veni OT 7 – 8.

C-o găleata nouă, *A*. [Variaţie nemarcată: 2: *botă*, *corfă*}:

C-o mână de ouă, Beia BV 3 – 4, Vidacut PIR 3 – 4, Giacas

ZB 17 – 18, Floreşti ZB, 5 – 6, Bruiu ZB

11 – 12, Ruja ZB 3 – 4, Valchid ZB 19 – 20, Zlagna ZB 5 – 6.

Biertan ZB. 19 – 20; *F*. *C-o găleată plină C-on ştie de slănina*:

Bruiu ZB 13 – 14; *Ş-o găleată veche şi-un ştiuk de ureche*: Valchid

ZB 21 – 22; *C-un ştiuk de slănină C-on blid de făină*: Valchid

ZB 23 – 24, Zlagna ZB 7 – 8, Floreşti ZB 7 – 8*; C-un sac de făină f* cu *un dărab de slănină*: Vidacut HR 5 – 6.

Ş-o olcuia nouă A. Cresuia BH 13 – 14, Drăgăneşti BH 13

Dă-ne, *nană*, *ouă*. 14, Duşeşti BH 7 – 8, Cociuba Mare BH

9 – 10, Miersig BH 9 – 10, Sititelec BH

13 – 14, Căuaşă BH 7 – 8, Tăgădău AR 17 – 18, Covăsinţ AR

7 – 8 *D*. *Asta-i rugă nouă*: Sititelec BH 11 – 12.

C-o olcuţă-nkisă A. Cresuia BH 15 – 16, Duşeşti 9 – 10; *Cu Ne dă nană, clisă*. *ulceaua-niinsă*: Miersig BH 11 – 12, Sititelec BH 11 – 12, *Pă părău cu Liza* Covăsinţ AR 17 – 18; *Unde-i valea linsă f Dă o Ură clisă*: Ghilad TM 178

II Păpălugă, lugă, / Ieşi de mă udă, / C-o găleată nouă, *f* C-o botă de ouă. / Să batem podina, / Să ouă găina; / Să facem colaci, / Să dăm la săraci; / Să facem covrigi, / Să dăm la voinici.

Beia BV; 2. Paparudă, rudă / Ian vin de ne udă / Cu găleata lata / Peste toată ceata / Dă-ne, Joie, cheile, / Să deschidem cerurile.

Ca să cadă ploile, / Să se ude grânele / Şi să facem la colaci / Să-mpărţim pe la săraci / Colaci mari şi găvănaţi, / Să-i dăm celor scăpătaţi. *Săcele BV*; 3. Paparudă, rudă / Săi în sus şi udă, /

Cu paharu, haru, / Peste tot hotaru; / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata. *Covasna CV*; 4. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, /

Cu paharul, harul, / Peste tot hotarul; / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata; / Cu ciubărul, barul, / Peste tot răzorul. / Să ploaie ploile, / Să crească grânele. *Zagon CV*; 5. Paparudă, rudă, /Vino de ne udă / Cu paharul, harul, / Peste tot hotarul; / Cu găleata, leata, / Peste toată gleata. / Cu ciubărul, barul, / Peste tot răzorul.

Să ploaie ploaie, / Să crească grânele, / Să facem colaci, / Să dăm la fârtaţi; / Să facem păpuşi, / Să dăm la mătuşi. *Zagon CV*; 6. Paparudă, rudă, / Săi în sus şi udă, / Să crească grânele, /

Să crească grânele, / Să coacem colacii, / Să dăm la săracii. *Zăbala CV*; 7. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă / Cu paharu, haru, /

Pastă tot hotaru; / Cu ciubăru, băru, / Pastă tot răzoru. / Să se coacă grâu, / Să facem lipiile / Să facem colaci / Să dăm la fârtaţi.

Sita Buzăului CV; 8. Păpălugă-lugă, / Săi în sus şi udă, / C-o găleată nouă, / C-o mână de ouă; / Cu un sac de făină / Cu un dărab de slănină. *Vidacut HR*; 9. Păpălugură, lugura, / Săi în sus, să-i în jos, / Săi în toate părţile, / Sa ploaie ploiţele, / Să crească holdiţele. *Beica MS*; 10. Păpălugă, lugă, / Vino şi ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata; / Cu ulcioru, cioru, / Peste tot mohoru, / Piune-a da cu plugu, / Să

moaie ca untu; / Piune-a da cu sapa, / Să meargă ca apa. *Ibăneşti Pădure MS*; 11. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă / Cu găleata, leata, / Peste toată

181

mana: Covăsinţ AR 11 – 12, Lugoj TM 11 – 12, Sârbova TM 15 – 16, Livezile TM 27 – 28, Bâlvăneştii de Jos MH 15 – 16; *Untu-i unturos* /*Gazda-i sănătos*: Ieşelniţa MH 11 – 12. *Să trăiască gazda* (*stăpânul*) *casei* (*boierii*, *coconita*, *stăpânii*, *gazda* (*stăpânul*) *casei* (*boierii*, *coconita*, *stăpânii*, *ai casei*: Stefănescu 1935, 26, Banloc TM 12, Straja RSFJ 34, Cernica IF 22 Bucureşti IF (3 var.) 12 – 13/16/18, Braniştea GR 40, Grindu IL 31, Băneasa CT 11, Cioara Radu Vodă BR 16, Bădiuţi BT 35; *Ce-i în casă să trăiască* / *Ce-i afară izvorască*: Curpenu GJ 21 – 22; *Gazda s-aibă noroc*: Covăsinţ AR 16; *Să trăiţi*: Dara BZ 27; *Şi la mulţi ani să trăiască*: Niculiţel TL 25; *Viţeii să crească* / *Stăpânii să trăiască*: Lanurile BZ 25 – 26; *Fetele virtuoase* / *Mai mult sănătoase*: Brădeanu BZ 15 – 16; *Fetele frumoase*: Gherăseni BZ 11; *Să se veselească*: Socetu TR 7; *Să dea Dumnezeu sănătate I şi ploaie la bucate*: Chiojdu BZ 1 – 2; *La anul şi la mulţi ani*. *A*. Buteni AR 15, Craiova DJ 21, Văleni Podgoria AG 7. Boteni AG 12, Valea Lungă DB 10, Sălciile PH 28, Cetpura PH 17, Bucureşti IF (2 var.) 11 – 19, Cernica IF 23, Braniştea GR 41, Ştefănescu 1935: 27, Grindu ÎL 32, Budeşti CL 36, Valea Argo vei CL 61 (90), Cotorca BZ 15, Niculiţel TL 25; *D*. *La anu' şi la mulţi ani* cu *belşug pe zece ani*: Grindu ÎL 32 – 35; *La anu' şi la mulţi ani şi cu pace la împăraţi*: Niculiţel 31 – 32; *La toamna bişag să fie*: Ştefăneşti VI 18 (23); *Să fie rai şi bişag*: Vârtopu DJ 1; *Să fie grai berechet*: Jdrela RSFJ 2, Merenii de Sus TR 33; *Să ne vie binele*: Pleniţa DJ 9; *Spor*, *cucoană*, *de la nouă mori*: Dobrosloveni OT 24. Alte urări de bine şi sănătate adresate gazdelor: *Trăiască oamenii şi vitele* / *Să nu moară vitele* /: Dudu OT; când pleacă le urează de bine Bărăştii de Vede CT; încep un şir de urări; Prisăcani IS; *Să dea Dumnezeu sănătate* / *Şi ploaie la bucate*: Chiojdu Bâsca BZ.

de-apă / Peste lumea toată. / Dă-ne Doamne, ploaie, / Pământu'*

să moaie, / Unde-o da cu sapa / Să meargă ca apa; / inde-o ara plugu, / Să meargă ca untu. / Pomii să-nflorească / Grâu' să ne crească. *Boita ZB*; 26. Păpălugă, lugă, / Ia ieşi de ne udă, / C-o găleată, leată, / Peste toată fata; / C-o găleată noua, / C-o mină de ouă; / C-un blid de făină. / Ş-un ştiuc de slănină; / Să facem lichie, / Să dăm la Sârghie. / Să facem colaci, / Să dăm la săraci; /

Să facem covrigi, / Să dăm la voinici. / Să facem păpuşi, / Să dăm la mătuşi; / Să facem pipijoare, / Dăm la domnişoare. / Lăsaţi-ne-n casă, / Că plouă de varsă; / Plouă cu ciurelul, / Varsă cu ciubărul; /

Lăsaţi-ne în şură, / Că plouă de urlă. / Să ploaie ploile, / Să crească grânele; / Să ploaie ploiţe, / Să crească holdiţe, / Ploiţă curată, /

De Dumnezeu dată. *Zlagna ZB*; 27. Păpălugă-lugără / tra, la, la, la / Săi în sus şi nouă, / Să scornească ploile, / Să ude câmpurile.

Să rodească grânele / Şi din grâne până-n brâne, / Din săcări păn subţiori, / Din ovese până-n mese, / Să batem podilele, / Să ouă găinile / La toate vecinele / Să mânce-le copilele. *Mohu ZB*;

28. Păpălugă, lugă, / Ia-mi ieşi de ne udă, / Cu găleata lată, / Peste toată gloata. /Să ploaie ploiţe, /Să crească grâniţe; /Să le secerămu, /

Să le măcinămu, / Să facem colaci, / Să dăm la săraci; /

Să facem ţepuşe, / Să dăm la mătuşe; Să facem covrigi, / Să dăm la voinici; / Să facem lumini, / Să dăm la străini. / Veniţi să ne daţi, udaţi, /C-o găleată nouă, /C-o mână de ouă. *Biertan ZB*;

29. Pă păpă-pălugără / Lălă, lălă, / Săi în sus şi noară, / Să scornească ploile, /Să rodească holdele. /Şi din grâne / Până-n brâne; /

Din săcări / Păn subsuori; / Din ovese / Până-n mese. / Să batem podinele / Să ouo găinile / La toate vecinile. *Veştem ZB*; 30. Papa, papalugără, /Săi în sus şi nouă; /Să batem podinele, /Să ouă găinile. / Din ovese / Până-n mese; / Şi din grâne / Până-n brâne; /

Din secări / Pân' subsuori! *Veştem ZB*; 31. Păpălugă, lugă, / Săi în sus de udă, / Să ploaie piciţa, / Să crească holdiţa. /C-o găleată nouă, /C-o mână de ouă; /C-on ştiuc de slănină. /C-on blid de făină, /Să

facem colaci, /Să dăm la săraci; /Să facem covrigi, /

Să dăm la voinici. *Floreşti ZB*; 32. Păpălugă, lugă, / Săi în sus şi noură, / Şi scorneşte ploile / Şi rodeşte holdele, / Mai kur în brânele /

Că-s mai puţinele. / Ne suim la ceriu, / Să descuiem ceriu, / Să ploaie ploiţe, /Să crească holdiţe; /Să le săcerămu, / Să le măcinămu, /

Să facem kolaci, /Să dăm la săraci; /Să facem păpuşă, /

Să dăm la mătuşă; /Să facem covrigi, /Să dăm la voinici. /Ş-o găleată nouă. /Ş-o mână de oauă: /Ş-o găleată veke / Ş-un ştiuc de ureke; / Ş-un ştiuc de slănină / Ş-un blid de făină. *Valchid*

ZB; 33. Păpălugă, lugă, /leş afar' şi udă, /C-o găleată nouă, /

C-o mână de oauă. / Să facem. păpuşi, / Să dăm la mătuşi; / Să facem

gloata; / Cu ulcioru, cioru, / Să tulbure ceriu. / Când a da cu

PÂugu, / Să curgă ca râu; /Când a da cu sapa, / Să curgă ca apa.

Ibăneşti Pădure MS; 12. Paparudă, rudă, / Vină de ne udă, /

Cu ulcioru, cioru, / Peste tot mohoru; / Cu găleata, leata. / Peste toată gloata. / Cu găleţile, / Ca să umple văile, / Cu apă de ploaie /

Pământu' să-l moaie. / Să ude ogoarele / Şi să facă griile / Pe tăte câmpiile / Unde-i da cu sapa, / Să crească ca apa; / Unde-i da cu plugu, / Să crească ca untu. *Ibăneşti Pădure MS*; 13. Păpălugă, lugă, / Vina şi mă udă, / Unde-i da cu sapa, / Să iasă apa. *Ibăneşti*

Pădure MS; 14. Dă, Doamne, să ploaie, /Pământu' să se moaie, /

Că de n-a ploua, / Noi n-avem ce mânca. *Caşva MS*; 15. Papalugă, lugă, / Haida şi ne uda, / Cu găleata, leata, / Cu ulcioru, ulcioru, /

Să curgă izvoru; / Une-oi da cu sapa, / Să ţâşnească apa. *Ibăneşti*

MS; 16. Adă, Doamne, ploaie / Locul să se moaie / Că de când n-a mai plouat / Locu nostru s-a uscat. *Ibăneşti MS*; 17. Papalugă, lugă, / Vină şi ne udă, / Cu găleata, leata, / Pistă tată gloata.

Cu ulcioru, cioru, / Pristă tăt poporu'. / Dă, Doamne, ploaie, /

Pământu' să se moaie, / Că de când n-o mai plouat / Pământu' s-o uscat. *Hodac MS*; 18. Păpălugă, lugă, / Vina şi ne udă, / Cu găleata, leata, / Pistă tată gloata, / Cu ulcioru, cioru, / Pistă tăt poporu'. *Hodac MS*; 19. Adă, Doamne, ploaie, / Pământu' să se moaie, / Bucăţile să crească, / Pământu' să rodească. / Că de când n-o plouat / Bucăţile s-o

uscat. *Jabeniţa MS*; 20. Păpălugă, lugă, /

Vină de mă udă, / Cu găleata, leata, / Cu cofa cu apa. / Dă, Doamne, ploaie, / Locul să se moaie. / *Comori MS*; 21. Lugă, păpălugă, /

Ieşi afară şi ne udă, / C-o găleată plină, / Ploile să vină; /C-o găleată rasă, / Ploile să varsă. *Solovăstru MS*; 22. Păpălugă, lugă, / Săi în sus şi udă, / Să crească grâu mare, / Sa facem colaci, /

Să dăm la săraci; / Să facem covrigi, / Să dăm la voinici, / Păpălugă, lugă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata, / Cu găleata nouă / Cu o corfă de ouă; / Cu găleata plină, / C-un stic de slănină

Păpălugă, lugă. *Bruiu ZB*; 23. Păpăudă, udă, / Săi în sus şi udă, / Să ploaie ploiţe, / Să crească holdiţe; / Să ploaie ploile, /

Să crească holdele; / Să facem colaci, / Să dăm la săraci; / Să facem covrigi, / Să dăm la voinici; / Să facem ţâpăi. / Să dăm la răblăi; / Să facem păpuşi, / Să dăm la mătuşi; / Pupeze-ngrânate

Să dăm la surate, / Ş-o găleată nouă, / Ş-o botă de ouă; /

Ş-o găleată-leată, / Ş-o botă de apă. *Giacăş ZB*; 24. Păpălugă, lugă, / Haida de ne udă, / C-o găleată nouă. / De-ar ploua ploiană.

Să crească holdeană; / De-ar ploua ploiţă / Să crească/

holdiţă. / Să facem colaci, / Să dăm la săraci; / Să facem covrigi, /

Să dăm la voinici; / Să facem pipişoare / Să dăm la verişoare

Bazna ZB; 25. Paparudă, rudă, / Haida şi ne udă / C-o găleată

182

nita Totnii HD; 48. Mămăruţă, ruta, / Ploaie, Doamne.

1 *e**e* i s-a miargă şarlaie / Pe toată paraia / Şi pe-al nost pârău / c-meargă şarlău. / Să se fakă grâu, /Grâu kat îi kasa, / Spiku kat a sa / să facem kolaci / Să dăm la săraci / Să facem vămuţă, /

11

rlin ciur. *Almaş-Sălişte HD*; 49. Mămăruţă, rută, / Ploai, *i* dăm la fătuţă. / Mamaruţa, rută / întoarci-te-mprejur / Ka crrâutU-n Ciur. /iwtaş-octi-e; *ILJL*/, *ty*. mauicu uia, înia, / jriucti.

Doamne, ploai / Să se fakă grâu, / Spiku kat kuţâtu, / Stogu kat e kasa. /Pita kat e masa. /Mămăruţă, rută, / întoarce-te-mprejur /

Ka grâuţu-n şiur. *Almaş-Sălişte HD*; 50. Mamaruţa, ruta, / Ploai-o.

Doamne, ploai-o, / Şi să facă grâu. / Stogu câtu-i casă, / Prinosu cât masa. /Şi curgă şălaie / Facă şi paraie; /Şi curgă şalău / Şi facă pârău. *Almaş-Sălişte HD*; 51. Mamaruţa, rută, / Târşe-te-mpresuru

Ka grâuţu-n şuru (bis) / Ploai-o, Doamne, ploai-o. (bis)

Almaş-Sălişte HD; 52. Rută, babaruţă, / întoarce-te-mprejur / Ca griul în ciur. / Plouă, Doamne, ploaie, / Ploiţă curată, / Fără fir de piatra, / De la Domnu' dată. *Cârmăzăneşti HD*; 53. Slobozi, Doamne, ploile, / Să curgă şiroaiele, / Să purceadă morile, / Să rodească grânele. / Mană, Doamne, mană / Rodu până-n podu', / Spicu cât cuţâtu. *Veţel HD*; 53 a. Paparuie, ruie / Ploaie, Doamne, ploaie /

Să se ude drumul mare. / Cerne cu ciurelul, / Toarnă cu ciubărul /

Să se facă grâul mare / Spicul / Cât cuţitul, / Rodul / Până în cotu'.

Ostrovu Mare HD; 54. Babaruţă, rută, / Dă, Doamne, ploiuţă, /

O ploaie curată, / De la Domnu' dată, / Fără leac de piatră. / Spicu cât cuţâtu / Rodu până-n podu'. / Oile lânoasa, / Vacile lăptoasă./

Pita cât îi masa, / Stogu cât îi casa. *Gurasada HD*; 55. Ploaie, Doamne, ploaie, / De când n-ai ploiat, / Văile-or săcat, / Pământ s-o uscat./

Toarnă cu găleata, / Să usuie vatra; / Toarnă cu ciubrău, / Să usuie măru. *Clopotiva HD*; 56. Ploaie, Doamne, ploaie, / Toarnă cu găleata, / Să usuie vatra; / Toarnă cu ciubăru, / Să usuie maru.

Clopotiva HD; 57. Ploaie, Doamne, ploaie, / Cerne cu ciurelu, /

Toarnă cu ciubăru, / Să ujuie măru. / Ploaie, Doamne, ploaie, /

Toarnă cu găleata, /Să ujuie vatra. *Clopotiva HD*; 58. Ploaie.

Doamne, ploaie, / Cerne-o cu ciurelu, / Toarn-o cu ciubăru, /Să ujuie măru. / Ploaie, Doamne, ploaie, / Toarnă cu găleata, / Să ujuie vatra.

Clopotiva HD; 59. Ploaie, Doamne, ploaie, / Că ge când n-ai mai ploiatu / Tot pământu' s-o uscatu. / Ploaie cu găleata, / Să usuie vatra; / Ploaie cu ciubăru, / Să usuie măru. *Clopotiva HD*; 60.

Slobozi, Doamne, ploile, / Să purceadă morile, / De când. Doamne, n-o plouat, / Morile n-or mai umblat, / Grânile ni s-or uscat. /

Şi dă. Doamne, ploile, / Nu le da cu ciurelu, / Ci le dă cu ciubărul /

Doi, cruce frumoasă, / Du-te sănătoasă, / Pân' la Dumnezeu / Şi nouă ne cere / Ploaie să ne deie, / Ciuruind cu ciuru / Vărsând cu ciubăru. / Rodu până-n podu', / Grâu până-n brâu, / Spicu cât cuţitu.

185

OH vuşxm – J r 1 3UUIBO/T Brr / i? UJBOX/nT3 jnă

nu *Mp* se B o / r i J W /! W s n o-s ri7 nrn-S / / n p o d u-uid lui? p? § /'9} B} S9JO.

castravete. *Cresuia BH*; 74. Papa paparuga / Dă-ni, Doamnei.

loai / Ploiţa curat / Far d-on fir dă kiatr. *Vî e* nuxte. v. – «—... *arciorog BH*; 75.

R ploaie, dodoloaie, /Dă, Doamne, ploaie, /Dă, Doamne, ploaieirată, / Fără viscol, fără pt iatră. *Curăţele BH*; 76. Dă, Doamne, nloaie curată, / Fără viscol, fără piatra / Ca prin sită strecurată.

Meziad BH; 77. Dodoloaie, / Vină ploaie, / Vină curată, / Fără de piatră. / Unde-oi da cu sapa. / Să margă ca apa; / Unde-oi da cu plugul, / Să margă ca vântul. *Drăgăneşti BH*; 78. Dodoloaie, toate, / Dă, Doamne, să ploaie / O ploaie curată, / Fără nicio piatră./

Colo-n vale-n şesu, / Unde tenchiu-i desu; / Colo-n vârf de dealu, /

Unde tenchiu-i raru / Unde dai cu sapa-le, / Să curgă apa-le; /

Unde pui piciorul, / Să curgă izvorul / Cu olcuţa nouă / Ne dă nana ouă / Cu olcuţa veche / De dă castraveche. *Drăgăneşti BH*;

79. Dodoliţă, liţă, / Dă, Doamne-o ploiţa, / Şi o dă curată, / Fără vânt şi fără piatră. *Şuncuiuş BH*; 80. Băbărugă, ruga / Noi umblăm prin văi / Ploaie să ne dai. / O ploaie curată, / Fără vânt şi fără piatră. /Colo sus pe deal, /Unde-i porumbul rar; /Colo sus la şes, / Unde-i porumbul des. *Fiziş BH*; 81. Dodolae, lac / Dă-ne.

Doamne, ploaie, / Ploiţa curată, / Fără nicio cheatră. / Unde-i balta seacă / Să se umple îndată / Bumbuleţ de-argint / Ploaie pe pământ, /

Ploiţa curată / Fără nicio cheatră / Cerne-o încet cu ciuru /

Vase ca ciubaru. / Unde dai cu sapa, / Să intre ca apa; / Unde dai cu plugu, / Să intre ca vântul. / Mămăruţă, rută, / Dă, Doamne, ploiţa. / Spicu cât hoticu, / Croampele cât capu'. / Să crească tenchiu/

Să facem pupuţ / Să dăm la pruncuţ; / Să crească grâul / Să facem cocuţă / Să dăm la fătuţă. / Mămăruţă, rută / Dă, Doamne, ploiţa.

Sudrigiu B; 81 a. Laie, laie, laie, /Dă-ne, Doamne-o ploaie, /

O ploaie curată, / Fără vânt şi fără kiatri / Grâu şi crească / Tenkiu şi rodească / Iarba şi-ncolţască. *Mihai Bravu BH*; 82. Laie, laie, laie, / Dă-ne, Doamne, o ploai, /O ploai curată, / Fără vânt şi fără kiatri / Grâu şi criască / Tenkiu şi rodiască / Iarba şi-ncolţască.

Mihai Bravu BH; 83. Mămăruţă, ruta / Da, Doamnei, ploiţa, /

Ploiţa curată / Făr-o pic dă kiatră; / Kiatra pă păduri / Ploaie pa rituri. /Indii da cu sapa, /Şi să umplă groapa; /Indii da cu plugu / Şi margă ca vântu. / Cu ulceaua nouă / Dă-ne, nană, uouă; /

Şi cu una-nkisă, / Dă-ne, nană, clisă. *Sititelec BH*; 84. Paparuga, ruga, /Dă, Doamne, ploiţa, /Ploiţa curată / Fără vân şi kiatră; /

Kiatră pă păduri, / Ploaia pă rituri, / Indii da cu sapa, / Şi să umplă groapa. *Sititelec BH*; 85. Paparuga, ruga, / Dă, Doamne, ploiţa, / Ploiţa curată, / Far o leac de kiatră; / Kiatră pă păduri, /

Ploaie p-arături. / Da-ndi-i da cu plugul, / Şi margă ca vântu./

Da-ndi-i da cu sapa, / Şi să umple groapa. / Asta-i rugă nouă /

Dă-ne, nană, uouă; /Şi cu mâna-ntinsă, /Dă-ne, nană, clisă.

187

Neloc. *HD*; 61. Ploaie, Doamne, ploaie, / Toarnă cu ciubăru /

Sierne cu şiurielu. / Pă cea valea seacă / Umple-ne de apă, / Să se uda drumul mare, / Că pământu' s-o uscat, / Bucăţele nu să fac.

Grădiştea de Munte HD; 62. Aurel de-argintu, / Ploaie pă pământu' /

Face valea saca, / Ne umple de apă, / Toarnă cu ciubăru, / Cierne cu ciurielu. / Rodu până-n podu'. / Spicu cât voinicu, *Păucineşti HD*; 63. Ploaie, Doamne, ploaie! / Cerne cu ciurul, / Toarnă cu ciubărul, / Pe fântâna seacă, / Ne umple de apă. / Bumburel de-argint, /

Ploaie pe pământ; /Bumburel de aur / Ploaie din Balaur./

Rodul până-n pod, / Spicul / Cât voinicul. *Păucineşti HD*; 64. Băbaruţa, ruta, / Ploaie, Doamne, ploaie, / Să meargă şărlaie / Pă tace păraie. / Băbăruţă, rută, / Da, Doamne, plouţă, / Să meargă şărlaie, / Să buie păraie. *Zám HD*; 65. Dodoloaie, toate, / Adă.

Doamne, ploaie, / Ploiţă curată, / Fără nicio t'iatră / Bumbulei d-argintu / Ţâpă pă pământu'; / Bumbulei d-aramă / Ţâpă pă hotăra, /

Indei da cu sapa, /Să crească ca iarba; / P-îndi-o mere plugu / Să rodiască câmpu. *A pateu BH*; 66. Dodoliţa, dodoliţa, /

Dă-ne, Doamne, o ploiţă / Mândră şi curată, / De la Dumnezeu lăsată. *Mizieş BH*; 67. Dodoliţa, liţa, /Dă, Doamne, ploiţă, /

Ploiţă curată, / Fără vânt / Şi fără kiatră, / Ca pân' sâtă strecurata, /

Bumbuleu de-argint / Varsă pă pământ. *Nimăieşti BH*; 68. Băbăruga, ruga / Dă, Doamne, ploiţă, / Fără viscol, fără kiatră / Ca pân' sâtă străcurată. *Nimăieşti BH*; 69. Băbărugă, ruga, / Dă, Doamne, ploaie curată, / Fără vânt şi fără kiatră, / Ca pân' sâtă străcurată.

Cresuia BH; 70. Băbărugă, băbărugă, / Roagă-te lui Dumnezeu /

Să deie ploaie curată, / Fără vânt şi fără kiatră, / Ca pân' sâtă străcurată!

Cresuia BH; 71. Păpăruga, ruga, /Dă, Doamne, ploiţă/

Şi o dă curată / Fără nicio piatră / Bumbuleu d-argintu /

Varsă-l pă pământu'. / Unde-i baltă saca / Umple-o, Doamne, odată; /

Unde-i da cu sapa / Să meargă ca d-apa; / Unde-i da cu plugu /

Să margă ca vântu. *Cresuia BH*; 72. Dodoloaie, toate, / Adă, Doamne, ploaie / Şi o dă curată / Fără nicio piatră / Bumbuleu d-argintu

Varsă-l pă pământu' / Unde-i baltă saca / Umple-o, Doamne, odată / Unde-o da cu plugu / Să margă ca vântu, / Unde-i da cu coasa, / Să margă ca d-apa / Şi-o olcuţă nouă / Ne dă nana ouă / Şi-o olcuţă înkisă / Ne dă nana clisă / Şi-o olcuţă veke /

Ne dă nana cresta veke. *Cresuia BH*; 73, Dodoloaie, toate, /Adă.

Doamne, ploaie / Şi un dă curata, / Fără nicio piatră. / Bumbule d-argintu / Varsa-l pă pământu'. / Unde-i baltă saca, / Umple-o.

Doamne-odată; / Unde-i da cu plugu, /Să margă ca vântu; /Undei da cu sapa, / Să margă ca apa. / Ş-o olcuţă nouă / Ne dă nana uauă / Ş-olcuţă-nkisă / Ne dă nana clisă / Ş-o olcuţă veke / Ne dă

rr. 98. Dodoloaie, loaia, / Adă, Doamne, ploaia, / Ploiţă curată, /

t r r a vânt şi piatră. / Indei da cu sapa, / Să umple groapa. *Căpâlna* nu 99. Hai dodoloaie, /Adă, Doamne, ploaie, /Ploiţă curata, /

Fără nicio piatră, / Indeţi da cu sapa, / Şi margă ca apa; / Indei ja cu plugu, / Să margă ca vântu. *Căpâlna BH*; 100. Dodoloaie, toate, / Adă, Doamne, ploaie, / Ploiţă curată, / Pe holde aruncata, /

Fâr-on pic dă piatră. / Dă la Domnu' dată. *Hodişel BH*; 101. Dodoloaie, dodoloaie / Ada, Doamne, ploaie. /înclei da cu sapa, /Şi să umpla groapa; / Indei da cu plugu, / Să fie belşugu. *Hodişel BH*;

102. Dodoloaie, toate, / Adă, Doamne, ploaie, / Ploiţă curată, / Far

dă strop dă k iatră; / Bumbuleu d-argintu / Varsă pă pământu'.

Carăsău BH; 103. Dodili, dodili / Slobozi, Doamne, ploili, / Ploiţă curată, / Fără vânt şi fără pk iatră. *Cărasău BH*; 104. Dodoloaie, toate, / Adă, Doamne, ploaie, / Ploiţă curată, / Fără nicio k iatră.

Carăsău BH; 105. Băbărugă, doaie, / Adă, Doamne, ploaie /

Şi să umplă şanţurile / Ca şi crească recoltile! / Băbărugă, ruga, /

Dă, Doamne, ploiţă, / Ploiţă curată, / Fără vânt şi piatră. / Unde-i da cu sapa, / Şi să vadă apa; Unde-i da cu plugu, / Şi să vadăudu! /

Cheşa BH; 106, Băbărugă, rugă, /Dă, Doamne, ploiţă, / Ploiţă curată, / Pân' ciur strecurată / Fără pic dă piatră / Pă holde-aruncată;

Poclușa BH; 107. Băbărugă, ruga, / Dă, Doamne, ploiţă, /

Ploiţă curată, / Pân' ciur strecurată, / Fără pic dă chiatră. *Poclușa*

BH; 108. Babarugă, rugă, / Ploai-o, Doamne, ploaie, / Ploiţă curată

Di la Domnu' dată / Pă ciur strecurată; / Pă sâtă cernută, /

Pa câmp aşternută. *Ponoarele* (*Călugări*) *BH*; 109. Ploaie, Doamne, ploaie. / Ploiţă curată, / De la Domnul data, / Ca şi din ciurel, /

Ca şi din ciubăr. *Vaşcău BH*; 110, Ploai-o, Doamne, ploaie, /

Ploiţă curată / De la Domnul dată / Fără un pic de piatră; /

Dodoliţă, liţă, / Ploiţă curată, /Fără un pic de piatră! *Vaşcău*

BH; 111. Plouă-o, Doamne, plouă, /Ca şi din ciurel, /Ca şi din

ciubăr, / Ploiţă curata, / De la Domnul dată, / Da să fie grasă /

Pa holduţa noastră / Fără un pic de piatră! / Ploaie-o, Doamne, ploaie, / Ploiţe curate, / De la Domnul date, / Fără un pic de piatră /

Pân' sită cernute / Pe câmp aşternute. *Vaşcău BH*; 112. Ploaie.

Doamne, ploaie, / Ploiţă curată, / De la Domnul dată. / Ploaie-o din ciurel, / Ploaie-o din ciubăr. / Ploaie cu bulbuci / Ce-i bună de prunci, / Ploaie mândră, deasă, / Să fie *mănoasa* Toată ţara noastră! *Beiuş Vaşcău BH*; 113. Ploaie, Doamne, ploaie / Ploiţă curată, / Din cântă vărsată, / Di la Domnul data. / La spicu griului /

Şi la roadă tenchiului. *Câmp BH*; 114. Mămăruţă, gută! /Da.

Doamne, plouţă / Ploiţă curată, / Făr-un fir dă piatră / Rodu s-umplă podu' / Spicu cât voinicu! *Batăr BH*; 115. Păpăruga, ruga / Roagă Dumnezeu / Şi ne deie ploaie, / Ploiţă curată / Făr

189

Sititelec BH; 86. Păpărugă, rugă, /Da, Doamne, ploiţă, /Ploiţă curata, / Făr oleac da chiatră! / Da-ndi dai cu sapa, / Şi să umple groapa. / Da-ndi dai cu plugu, / Şi margă ca vântu. / Chiatră pa păduri / Ploaie pa rituri! *Sititelec BH*; 87. Păpărugă, ruga, /

Dă, Doamne, ploiţă, /Ploiţă curată / Făr-o le-a' dă cheatră. / Bumbule d-argintu / Varsă pă pământu'. / înghi-i da cu plugu, / Să margă ca vântu, / Înghi-i da cu sapa, / Să margă ca d-apa. / C-o ulceauănchisă

Dă-ne, nană, clisă; / C-o ulceaua noauă / Dă-ne, nană, oauă; / C-o ulceaua veche / Dă-ne castravete. *Sititelec BH*; 88.

Păpărugă, rugă, / Dă, Doamne, ploiţă, / Ploiţă curată, / Fără pic dă chiatră! /înde dai cu sapa, /Şi să umple groapa; /înde dai cu plugu, / Şi margă ca vântu. / O ulceaua noauă, / Dă-ne nană, uoauă. / Şi cu muna-ntinsă, / Dă-ne, nană, clisă / Şi cu munca veche, /

Dă-ne castravete! *Miersig BH*; 89. Dudăloaie, toate, /Adă, Doamne, ploaie, / Ploiţă curată, / Fără nicio piatră, / Tenchiu şi rodească, /

Păsula-nflorească! / Şi-o olcuţă noauă, / Dă-ne, nană, uoauă, /Şi-o olcuţă-nchisa / Dă-ne, nană, clisă / Dudăloaie, toate, / Adă, Doamne

ploaie! *Buşeşti BH*; 90. Păpărugă, ruga, /Dă, Doamne, ploiţă, /

Ploiţă curată, / Făr d-on pic dă chiatră. / Indei groapa saca, /

Umple, Doamne, d-apă. / C-o ulceaua noauă, / Dă-ne, nană, oauă; /

C-o ulceaua veche / Dă-ne castravete. *Cauaşă BH*; 91. Ei, la, dodola.

Ploaie-o, Doamne, ploai! / Ploiţă curată, / Di la Domnu' dată; /

Păn ciur strecurată, / Fără nicio chiatră. / Indeon da cu sapa /

Să vă vadă apa. / Ploai-o, Doamne, ploaie, /Prazu să se moaie; /

Indeom da cu plugu, / Să urle ca vântu. *Zăvoieni BH*; 92. Păpăruţă, rută / Dă, Doamne, ploiţă, / Ploiţă curată, / Făr-on pic dă chiatră. / Indeoi da cu sapa, / Şi să umple groapa. *Roit BH*; 93.

Lododoaie, doaie, / Adu, Doamne, ploaie / S-o ploai curată, / Fără nicio kiatră / Bumburel d-arjintu / Adă-l / (Varsă-l) pă pământu' /

Undi-i da cu sapa, / Să se umple groapa; / Undi-i tragi cu plugu.

Să se umpli pământu'. *Şoimi BH*; 94. Dodoloaie, laie, / Adă, Doamne ploaie, /Dă ploaie curată, / Fără nicio kiatră, Dă la Domnu' dată.

Uniş BH; 95. Băbăruţa, ruta, / Dă, Doamne, ploiţă, / Ploiţă curată, / Fără nicio piatră. / Laie, dodoloaie, / Adă, Doamne, ploaie, (bis) / Ploiţă curată, / Fără nicio piatră. / Indii da cu sapa.

Şi să umple groapa; / Indii da cu plugu, / Şi urli ca vântu. *Cociuba*

Mare BH; 96. Mămăruţă, rută, / Dă, Doamnei, ploiţă, / Ploiţă curată, / Fără nicio kiatră / Inne-i da cu sapa, / Şi să umple groapa; /

Inni-i da cu plugu / Şi margă ca vântu. / Cu o olcuţă nouă, / Dă-ne, nană, uouă; / Cu o olcuţă veke, / Dă-ne castravete. *Cociuba Mare BH*; 97, Mămăruţă, ruta, /Dă, Doamnei, ploiţă, /Ploiţă curată, /

Fără nicio leac dă kiatră. / Şi rodiască grâurili, / Şi să umple coşurili, /

Şi rodiască tenkiurili, / Şi să umple humbarilj. *Cociuba Mare*

188

pă, Doamne, să ploaie / Ploiţă kurată, / De la Domnul

„J? I'Bumbuleu de-argintu / Varsă pă pământu'. / Spiku kat ku

* + / Sakara kat skara, /Rodu până-n podu'. *Covăsinţ AR*; 128.

n diloaie, toate, / Doamne dă să ploaie / Ploiţă kurată, /Di la n unu dată. *Covăsinţ AR*; 129. Dodiloaie, toate, / Doamne dă a ploaie. / Ploiţă kurată, / Di la Domnu' dată. / (După ce o udă:) /

Dă-m o ţâr' de pită, / Dă-m o ţâr' de klisă. *Covăsinţ AR*; 130. Ploaie.

Doamne, ploaie, / Ploaie cu şiroaie, /Pământu' să-nmoaie! / Ploaie.

Doamne, ploaie, / Ploiţă curată, / Din cer strecurată / Fără pic de piatră! *Coroi AR*; 131. Dodoloaie, toate / Adă, Doamne, ploaie, /

Ploiţă curată, /Di la Domnu' d aţă! / P acolo pă deal / P-înde-i tenchiu r ar; / P a colo pă şes, /P-înde-i tenchiu des. /Cânepa să

crească, / Tenchiu să rodească! / Hai, dodoloaie, / Dă-ne Doamne, ploaie, / Cu găleata, leata, / Varsă cu lopata, Ploiţă curată, / Di la

Domnu' dată. / C-o olcuţa noauă / Dă-ne, nană, uoauă! /Păpărugă rugă / Vină şi ne udă. *Tăgădău AR*; 132. Paparudă, rudă, /Vină şi ne udă, / Să vină pe dată, / O ploaie curată. / Ploaie, Doamne, ploaie, / Locul să se moaie; / Holda să rodească / Şi rodu să crească; /

Iarba să-ncolţească, /Frunza să-nverzească. / Unde dai cu sapa, / Să meargă cu apă; / Unde treci cu plugul, / Să meargă ca vântul. / Griul să-nfrăţească, / Cât omul să crească / Spicul cât voinicul / Paiul gros ca dricul / Să-ngreune rodul / Şi să umple podul. *Rădeşti AR*; 133. Buburuţă, rută, / Ploaie, Doamne, ploaie, /

Locu să se moaie, / Grâne până-n brâne / Cucuruz cât mine. / Spicu cât cuţit [u], /Rodu până-n pod. *Valea Mare AR*; 134. Ploaie.

Doamne, ploaie / Băbăruţă – rută / Să meargă şioroaie / Şterne-o cu olcuţa, / Toarn-o cu olcuţa, / Şterne-o cu sâtuţă, / Toarnu-o cu ciubăr, /Şterne-o cu ciurel. /înde dai cu sapă, / Să izvoare (sic)

apă, / Cucuruz să crească, / Câmpul să-nverzească, / Rodu să rodească./

Grâu-i până-n brâu, / Săcara-i cât scara. *Săvârşin AR*;

135. Băbăruţă – rută, / Ploaie, Doamne, oloaie, / Locu să se moaie, /

Băbăruţă – rută / Spicu cât cuţitu / Grâuu până-n brâuu / Rodu

până-n podu' / Băbăruţă – rută! /Ploaie, Doamne, ploaie / Ploile, curate / De la Domnu' date, /Pân' ciur strecurate. *Mânerău AR*;

136. Păpărugă, rugă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, /Peste/

toată gloata; /Cu olcuţa nouă, /Plinuţă de rouă. / Hoi, dodoloi.

Dă-ne, Doamne, ploi. *Sânmihaiu Român TM*; 137. Păpărugă, rugă, / Ia ieşi de ne udă / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata./

Spicu cât cuţitu, / Rodu până-n podu'. *Igriş TM*; 138. Duduloaie toate / Adă, Doamne, ploaie. *Cenad TM*; 139. Duduloaie, toate, /

Doamne, dă să ploaie / Ploiţă curată / Pe grâne vărsată, / Să fie rodu / Până în podu' / Spicu cât voinicu, / Prevalea afundă, / Dă-ne.

191

d-un fir de teatră! / Gnu până-n brâu, / Iarba până-n barbă, / Tei

tiu cât copaciu, /Săcara cât scara, /Rod, rod până-n pod; /Pân' la casa lu' Irod! *Micherechi RPU*; 116. Ploaie, Doamne, ploaie/

De la Domnul dată, /Să nu pice chiatră. / Hai! Hai! rodule?" /

Rodu, rodu până-n podu' / Spicu, spicu ca cuţitu. / Ploaie, Doamne ploaie, / Pioiţă curată, / Să nu pice chiatră. *Comlauş AR*; 117. Rugă

păpărugă, / Rugă, păpărugă, / Ploai-o, Doamne, ploaie, / P-acolo pă

deal, / P-înde-i tenchiu rar / P-acolo pă şes, / P-înde-i tenchiu des./

Cerne-o cu sita, / Ba cu doniţa; / Cerne-o cu ciuru, / Ba cu ciubăru.

Groşeni AR; 118. Duduloaie, toate, / Ploaie, Doamne, ploaie, /

Pioiţă curată, / Pin ciur străcurată, / Dă la Domnii dată, / Pă holde-aruncată, / Fără pic dă piatră. *Ciuntești AR*; 119. Băbăruga, ruga, / Ploaie-o, Doamne, ploaie, / Pioiţă curată, / Pân' ciur străcurată

Dă la Domnu' dată / Pă holde-aruncată. *Vălani A R*; 120.

Ploaie, Doamne, ploaie, /Pioiţă curată, /De la Domnul dată, / Prin ciur strecurată. / înde dă cu sapa / Să se facă baltă. *Gura Văii*

AR; 121. Dadă, dălăloaie/ Adă, Doamne, ploaie, /De la Domnul dată / Pân' şter strecurată. / înde dai cu sapa / Să se umplă groapa/

Indei balta saca / Sa se umple-o dată / Bumbuleţ di-argint /

Varsă-l pă pământ. *Buteni AR*; 122. Mămărugă, rugă, / Să plecăm la rugă; / Iarna trecu-n fugă / Din fus şi din drugă / Şi ne dă pe fugă / Primăvară udă. /Ploaie cu găleata, /Să crească şelata; /

Ploaie cu ciurlăul / Ca să crească grăul. / Şi d-aci înainte / Noi toţi, Doamne sfinte, / Ne-om ruga fierbinte. *Cinteiu AR*; 123.

Păpărugă, rugă, / Vino de ne udă, / Varsă cu ciubăru, / Toarnă cu ciurelu. / Dă, Doamne, să ploaie, / Să curgă şiroaie, / Pământul să-l moaie, / Câmpu să-nverzească, / Griul nalt să crească, / Spicu cât cuţitu / Şi greu ca pământu'. / Vacile lăptoase, / Oile lânoase / Mioarele grase / Cânepa cât casa / Inul nalt cât masa / Hop! Dodola noastră! *Petica AR*; 124. Păpărugă, ruga, / Nişte cu tărciuga, /

Ploaie, Doamne, ploaie, / Câmpul să să-nmoaie, / Să rodească grăul/Şi să treacă răul, /Să ne facem pită, /Pită şi plăcintă; /

Să facem colaci, / Să dăm la săraci. / Ploaie, Doamne, ploaie /

Fetele să-nmoaie, / Feciorii să crească, / Să le cocoşească, / Păpărugă ruga / Nişte cu tărciuga. *Şicula AR*; 125. Ploaie, Dom'le, ploaie, /

Pioiţă curată / De la Domnul dată! / Ploaie până-n brâu. *Ineu AR*; 126. Hoi dudulae! /Doamne dă să ploaie / Pioiţă curată, /

Fără nicio chiatră, / Bumbule de-argintu / Varsă pă pământu'./

Ş-o câcuţă nouă / Dă, nană, ouă (găină). / înde dai cu sapa, / Să meargă ca vântu, / Vântu vânturosu / Gazda-i sănătoşii. / Spicu cât cuţitu; / Săcara cât scara, / Rodu până-n podu', / Gazda s-aibă norocu. / Pă părău cu Liza / Ne dă nana clisa; / Şi-o olcuţă veche /

Ne dă castra veche. *Covăsinţ AR*; 127. Dodilă, dodilă, / Doliloaie.

190

T, ai cu plugu / Să miargă ca vânt. / Paparugă – rugă, / Ia ieşi j 1 nud, / Ploaie, Doamne, ploaie, / Locul să se moaie; / Locul

— 'nverzească / Cucuruz să-mi cresc / Hai Dodoloaie, / I-adă, n arunc, ploai. *Cornești TM*; 149. Paparugă – rugă / Ieşi de ne da / Cu găleata voastră / Pastă holdă (sic) noastră. / Roadă până-n odu / Spicu cât cuţitu: / Hai Dodoloaie. *Cenaclul Mare TM*;

150. Ruga, ruga, paparugă, / Dă-ne, Doamne, ploaie, / Câmpul să se moaie, /Să ne crească grânele; / Griul până-n brâui / Spicul cât cuţitul / Rodul împle podul. /Toarnă cu ciurelul, /Varsă cu ciubărul

etc. *Timişoara TM*; 151. Paparugă, rugă, /Ia ies dă ne udă, / Cu găleata, leata, / Pastă toată gloata. / Bumburel d-arjânt /

Varsă pă pământ. *Crivina de jos TM*; 152. Păpărugă, rugă, /

Ia ieş dă ne udă, / Cu găleata, leata, / Pastă toată gloata. / Bumburel d-înt'/ Varsă pe pământ / Duduloaie, toate, / Adă, Doamne, ploaie, / Să meargă şiuroaie / Luocu să se moaie / Adă, Doamne, un rod, / Ca să-l pun în puod, / Cucuruzăli / Cât părăginili / Spicu / Cât voinicu / Sacara / Cât scara / Şi rod / Să-l pun în pod. *Jdioara TM*;

153. Păpărugă, rugă, / Ia ieş dă ne udă, / Cu găleata, leata, / Pastă toată gluata. y Ploaie, Doamne, ploaie, / Luocu să se moaie. / Bumburel d-argint / Pastă tuot pământ. / Ploiţă curată, / Din seruri lăsată / Pă pământ vărsată / Ungi-am dat cu sapa. /Să meargă ca apa; / Ungi-am dat cu plugu, / Să miargă ca Şucu (apă); /

Ungi-i valea saca, / Apă să se facă; / Ungi-i valie lungă, / Apa să s-azungă. / Ploaie, Doamne, ploaie, / Locu să se moaie. / Cucurudzâli /

Cât prăjinili, / Spicu / Cât voinicu, / Secara / Cât scara. / Rodu să rogească, / Podu să-mplinească. *Jidioara TM*; 154. Păpărugă, rugă, / Ia ieş dă ne udă / Cu ulcuţa nu auă / S-o umplem dă ruauă.

Macedonia TM; 155. Păpărugă, rugă, / Ia ieş dă ne udă, / Cu ulcuţa-i nu auă / Că-i plină dă ruauă; /Nouărul să iasă, /Pulaia mi să varsă. / Bumburiel d-arjintu / Varsă-l pă pământ. / Spicu cât oinicu / Ruodu d-umple puodu. / Ruodu să ruogiască, / Gazda să trăiască. / Slobuodz, Duamne-o pulaie, / Plouoiţa curată, / Pă luocuri vărsată. / Unge dai cu sapa, / Să meargă ca d-apa; / Unge dai cu plugu, / Să meargă ca vântu. *Banloc TM*; 156. Paparugă, rugă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata/ Peste toată gloata. / Ploaie.

Doamne, ploaie, / Locu să se-nmoaie / Să meargă ciuroaie / Pe toate păraie. / Unde-ai da cu plugu / Să meargă ca vântu. / Vântu-i vânturos, /

Gazda-i sănătos. / Unde-ai da cu sapa / Să meargă ca apa./

Cucuruzu-mi crească / Locu să-nverzească, / Rodu / Umple podu'; /

Secara / Cât scara; / Spicu / Cât voinicu. / Cucuruzele, / Cât grădinile./

Hai, Dodoloaie, toate, / Adă, Doamne, ploaie, / Să meargă

ciuroaie. / Patru zile ploaie. / Dă ploaie curată, / Că-i din cer lăsată./

Paparugă, rugă, / Ia vezi de ne udă. / Adă, Doamne, ploaie, / Câmpu

193

1

gazdă, urdă, / Dă-ne gazdă, clisă, / Să crească grâti pe valea-ntinsa.

Gherman TM; 140. Păpăruga, rugă, / Ia ies dă ne udă, / Cu cănata nouuă! / Dă, Doamne, să pluouă! / Cu găleata, leata, / Prăstă tuată gluata. / Und-o dat cu plugu, / Să miargă ca vântu; / Und-o dat cu sapa, / Să miargă ca apa. / Grâuu / Până-n brâuu / Ruodu / Până-n puodu; / Cucuruzălie / Cât grădinelie. / Hoi, dodoloie, / Dă-ne Doamne, pulaie / Ploiţa curată, / Oră holde vărsată. *Chizătău TM*;

141. Dodoluaie, luaie, / Lasă, Doamne, pulaie / Grâuu să criască /

Cucurudzu să se mariască! / Spicu cât voinicu, / Ruodu până-n puodu! *Ghilad TM*; 142. Hoi cu dodoluaie. / lej dă ne pulaie /

Cu uolcuţă nouuă / S-o umplem dă ruouă! / Hoi cu dodoloi.

Spicu cât voinicu. /Rodul până podul. /Hoi cu dodoloi! /Oră valia lisă!... /Să ne dai, gazdă, o ţără clisă! *Ghilad TM*; 143.

Păpăruga, rugă, / Ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata; /Cu ciubăru, bani, / Peste tot tărenu, /Cucuruz să crească/

Să nu se... / Rodu, / Umple podu'; / Secara / Cât seara; / Grâu /

Până-n brâu. *Bucovăţ TM*; 144. Ploaie, Doamne, ploaie, / Locul să se moaie / Şi rodul să crească, / Ca să ne hrănească. / Pe toţi şi pe toate / Vite, păsări, toate, / Tu, Doamne, le udă, / Căci lucră cu trudă etc. *Nevrincea TM*; 145. Dă-ne, Doamne, cheilere/

Să deschidem uşilere / Hoi, Dodoloaie! / Ca să ploaie ploilere/

Ploiţa curată / Pre locuri vărsată, / Câmpul să rodească. *Petrovasilo*

TM; 146. Păpăruga, rugă, /Ia ieşi dă ale udă, /Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. / Bumburel d'argintu / Varsă-l pe pământu'./

Ploaie, Doamne, ploaie, / Locul să se moaie. / Bumburel d-argintu, / Varsă-l pe pământu'. / Ploaie, Doamne, ploaie, / Locul să se moaie. / Locul să-nverzească, / Cucuruz să crească, / Ploaie.

Doamne, ploaie, / Locul să se moaie, / Frunza să lăţească, / Spicul să-nflorească, / Ploaie, Doamne, ploaie, / Locul să se înoaie. / Ploiţa curată, / De la Domnul dată, / Ploaie, Doamne, ploaie, / Locul să se moaie. *Cutina TM*; 147. Păpăruga – rugă / Ieşi de ne udă /

Cu o ulcuţă nouă / Să (sic) umpliem de rouă, / Norii ni s-a varsă, /

Hai, Doamne, ploaie / Locui să se moiae / Socu-i să să-nverzesca /

Cucuruz să-ncrească / Cucuruzilirie / Ca grădinilirie / Hai, Dodoloaie, /

Da dă-mi / Doamne-o ploaie, / Pioiţa-i curată-i / Pre grâne versată. /Unde-i valea sacă-i, /Prese / Mai mult să se facă; /

Unde-i valea lină. / Prese / Mai mult să ne vină / Hai, Dodoloaie, /

Da dă-mi, Doamne, o ploaie! / D-unde-or da cu sapa-i / Să meargă ca apa; / Unde-or da cu pluguri, / Să meargă ca vântur / Vântu.

Vântu-i roşu, / Gazdiisănătoşi. /Hai, Dodoloaie, /Da dă-mi, Doamne-o ploaie! *Livezile TM*; 148. Paparugă – rugă, /Ia ieşi dă mă uda/

Cu ulcuţă nouă, / S-o umplem dă rouă, / Norie ni-l să iasă /

Ploaie ni-l să varsă, / Unde dai cu sapa, / Să miargă ca d-apa /

192

rin /Cu uolcuţa. nu auă / Plinuţă dă ruauă! /Spicu cât voinicu/.

Ruodu pănă-m puodu. / Dă-m, Duamne, kieiile / Săslobozâm ploile

— Urielile)! / Şuriele curaci / Pie locur vărsaci. *Sveti Mihajlo* pa.

u ciubăru, / Ca să-nflorească măru; / Toarnă cu vadra / Ca să reasca jireada / Şi griul şi finul / Şi cucuruzul şi spicu / Şi bostanii i crumpu. / Hai, gazdă, hai / Nu te-mbia, ca la cai; / Nu te uita, a ai / Pită bună şi ceapă; / Grăbeşte şi-adu apă. / Toarnă peste poate / Căci toate sunt coapte / Nu te îmbia. /Ci toarnă vadra, /

a-i avea noroc / Măcar să treci prin foc / Ha, gazdă hai, / Gră

este şi pre la cai, / Că prea mult nu-i sănătos, / Că ţi să-ntoarce cojocul pre dos! *Toracul Mare RSFJ*; 167. Păpărugă, rugă, /

Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. /

Bumburel d-argint / Varsă-l pre pământ. / Grâu până-n brâu, /Spicucât voinicu, / Secara cât scara, / Cucuruzele / Cât grădinile, / Rodu / Până –podu! / Hei, Doi! Doi! / Unde-i vâna saca, / Apă să se facă; /

Unde-i vâna lungă, / Apă să s-ajungă. / Ploaie, Doamne, ploaie, /

Pământul să-l moaie! / Unde-o da cu plugu, / Să meargă ca gându; /

Unde-o da cu grapa, / Să meargă ca apa. / Unde e semănat, / Să fie de secerat, / Rodu până-n podu', / Spicu cât voinicu / Hei, Doi.

Doi! *Valeadeni CS*; 168. Păpărugă, rugă, / Vino de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. / Ca să crească grâu, / Grâu până-n brâu / Şi rod până-n pod. / Bumburel d-argint / Varsă pre pământ! /Unde-i valea saca, /Grâu mult să se facă; /Unde-i valea plină / Şi mai mult să vină. / Ploaie, Doamne, ploaie, / Pământul îl moaie. *Brădişom de Jos* (*Maidan*) *CS*; 169. Păpărugă, rugă, / Ian ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata./

Bumburel d-argint / Vărsat pe pământ. / Ploaie, Doamne, ploaie, /

Locuri să se moaie, / Ploiţă curată, / Din cenuri vărsată. / Unde-i valea saca, / D-apă să se facă; /Unde-i valea, lungă, /Mai mult să s-ajungă; / Unde-o da cu plugu; / Să meargă ca untu; / Unde-o da cu sapa, / Să meargă ca d-apa. / Ploaie, Doamne, ploaie, / Locuri să se moaie; /Cucuruză-le, /Cât grădinile: /Orzu / Până-n podu': /

Săcara / Cât scara; / Grâu / Până-n brâu. *Caransebeş CS*; 170. Păpărugă, rugă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata, / Bumburel d-argint / Să cadă pe pământ. / Holdele rodească, /

Cucuruzul crească. / Cucuruzăle / Cât grădinile! / Adă.

Doamne, ploaie, /Locul să se moaie! / Unde-o da cu plugul, / Să meargă ca vântul; /Unde-o da cu sapa, /Să meargă ca d-apa./

Pe toate păraie / Să meargă şiroaie. / Unde-i valea seacă, / Mai mult

se-nmoaie! / Bumbureu de-argint / Varsa-l pe pământ. / Cu ulciţă nouă, / Că e plin de rouă. / Oile Imoasa, / Gazda-i sănătoasă./

Dodoloaie, toate, / Doamne fă să ploaie, / Trei zile să ploaie, / Patru zile ploaie. / Unde-i valea seacă, / Mai mult să se facă; / Unde-i

valea lungă; /D-apă să se-ajungă; /Unde-i valea linsă / Dă o ţară clisă. / Dă-ne o corună, /Ploaie o săptămână! /Dumnezeu să ploaie / Să meargă ciuroaie! / Dă, Doamne, păraie / Câmpu să se-nmoaie! / Hai, Dodoloaie, toate, /Doamne dă să ploaie, /Tot ploaie curată / De din cer lăsată / Păpărugă, rugă, /Ia ieşi şi ne udă / Cu găleata / Peste toată ceata. *Lugoj TM*; 157. Păpărugă, rugă, / Ian ieşi de ne udă, / Cu olcuţa nouă, / S-o umplem de rouă./

Dodoloaie, toate, / Dă-ne, Doamne, ploaie, / Ploiţă curată, / Din ceruri vărsată. /Unde dă cu grapa, / Să meargă ca apa; / Unde dă cu plugu, / Să meargă ca vântu / [Apoi, din când în când, ca un refren" J /Hoi, Dodoloi/De trei ori ne ploi! *Banat*; 158. Păpărugă, rugă, / Ia ieşi de ale udă. / Spicu cât voinicu, / Rodu până-n podu'. / Cucurudzâlere / Cât grăginilere. / Ploaie, Doamne, ploaie, /

Locu să se-nmoaie, / Cucurudz să-mi criască, / Locuri să-nvierdzască./

Ungie dai cu sapa, /Să meargă ca apa; /Ungie dai cu plugu, / Să meargă ca vântu; / Vântu-i vânturos, / Gazda-i sănătos.

Sârbova TM; 159. Păpărugă, ruga, / Ia ieş de ale udă / Cu găliata, leata, / Prăstă toată gloata. / Cu olcuţa noauă / Să umplie de roauă, / Spicu cât voinicu, / Rodu până-n podu'. / Cucurudzâlierie

Cât colibilierie, / Dudulaie, laie / Ploaie, Doamnie, ploaie. / Unghie dai cu sapa, / Să miargă ca apa; / Unghie dai cu plugu, / Să miargă ca untu. *Sârbova TM*/ 160. Duduloaie, toate, / Dă-ne.

Doamne, ploaie, /Ploiţă curată / Pă grâne vărsată; /Bumburiel d-argint / Varsă-l pă pământ, / Unde-i valea saca / Pă grâne vărsată, /

Ia ieşi de ne uda / Cu găleata, leata / Peste toată gloata./

Spicu cât voinicu / Secara cât scara, *Denta TM*; 161. Păpărugă.

— Rugă / Ieşi de ne udă / Cu o ulcuţă nouă / Plină de rou'. / Lasă spicu cât voinicii, /Hoi, Dodoloaie; /Lasă rodu pană în podu', /

Hoi, Dodoloi. / De de Doamne, chieilerie, / Daţi-mi / Hoi Dodoloaie, /

Să slobozim ploilerie, /Hoi, Dodoloi. *Alibunar RSFJ*;

162. Dodoloaie, toate, / Dă, Doamne, ploaie, / Ploiţă curată, / Pe rouă vărsata. / Pe cea vale saca / Norii mi se lasă, / Ploaia mi se varsă. /Să se facă spicu / Cât voinicu; /Şi rodu / Până-n podu'./

Cucuruzele / Cât grădinile! / Păpărugă, ruga, / Ian ieşi de ne udă, /

Cu olcuţa nouă, / S-o umplem de rouă. *DoloaversFJ*; 163. Vino, pulaio, vino! /Cătră noi vino cu berekiet! / Grâuu să criască /

Şi să rodască, / Grâni / Până-n brâni, / A cucurudzu / Până-n budza /

Vino, pulaio, vino! / Iarba să ne criască, / Iarba/ Până-n barbă /

Oi, pulaio, oi! *Jdreala RSFJ*; 164. Păpărugă, rugă, / Ia iej da ne

194

valea plină, / Apa să mai vină; / Şi unde-i valea lungă / Şi-acolo s-ajungă. / Bumburel d-argin / Varsă pre pământ / Cucurezele / Cât grădinile / Pe-un blid de slănină / Plouă p-o săptămână. *Târnova CS*; 182. Paparugă, rugă, /Ia ies de ne udă, / Cu găleata, leata, /

Peste toată gloata. / Bumburel d-argint / Varsă-l pe pământ./

Unde dă cu sapa, / Să meargă ca apa; / Unde dă cu plugu, / Să meargă ca Şugu. /Dodoloaie, toate, /Adă-i, Doamne-o ploaie./

Bumburel d-argint *I* Varsă-l pe pământ. / Adă-i, Doamne-o ploaie /

Ploiţa curată / Din ceri vărsată. *Jupa* (*Tibiteu*) *CS*; 183. Paparugă, rugă / Ia ieş de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. / Bumburel d-argint / Varsă-l pe pământ. / Dodoloaie, toate, /

Adă-i, Doamne-o ploaie, / Ploiţa curată / Din cer i vărsată. / Unde dă cu sapa, / Să meargă ca apa; / Unde da cu plugu, / Să meargă ca Şugu. *Jupa* (*Tibiteu*) *CS*; 184. Păpărugă, rugă, /Ia ieş da ne udă / C-o găleată d-apă / Peste lumea toată. / Unghie dai cu plugu, / Să meargă ca vântu; / Unghie dai cu sapa / Să meargă ca apa. / Cucurâzâlie / Cât grăginile. / Spicu cât voinicu. / Săcara cât scara. *Gârbovăţ CS*; 185. Ploaie, Doamne, ploaie, / Unde-i valea saca, /Să se umple d-apă. /Şerne cu şurielu, / Toarnă cu şubăru./

Rudă, rudă, / Vină dă ne udă, / Cu găliata plină, / Udă prin grădină.

Şopotu Nou CS; 186. Păpărugă, ruga, /Ia ieş dă ale udă, /C-o găleată d-apă / Prăstă lumea toată. / Ploaie, Doamnie, ploaie, /

Locuri să se moai. / Bumburiel d-arjinti / Varsă-l oră pământi./

Ploiţa curată / Şie-i din şteri lăsată. / /: Cucurudzâlierie / Cât

graginilie: /: Rodu umplie podu': /: Săcara-i cât scara: / Spicu ca voinicu. *Bănia CS*; 187. Hoi, hol, dodoloi, / Ieşi afară păn la noi, / Cu găleata plina, / Să ploaie-n grădină; / Cu găleata rasa, /

Să ploaie lumea toată, / Ploaie, Doamne, ploaie, / Brazdele smoaie, /

Grâu să rodească, / Cucuruzele să crească. /Hoi, hol, dodoe loi, / Las, să moaie, / Las, să ploaie. / Las să ciure cu ciurelu /

Las, să toarne cu ciubăru. / Păpărugă, rugă, / Ia ieşi de ne udă, /

C-ogăleată d-apă / Peste lumea toată, / Unde-i valea saca, / Sa se umple d-apă; /Unde-i valea plină / Mai multă să vină. /Grâu, grâu, pană-n brâu. /Rod, rod, până-n pod. *Răcăşdia CS*; 188.

Paparudă, rudă, / Ia ieşi de mă udă, / Cu o găleată de-apă, / Peste lumea toată, / Ploaie, Doamne, ploaie, / Locul să se moaie, / Varsă cu ciubărul, / Cerne cu ciurelul. *Sasca Română CS*; 189. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă, / C-o găleată d-apă, / Peste lumea toată; /

C-o găleată plină, / Mai mult să ne vină. *Sasca Română şi Sasca Montană CS*; 190. /: Duduloaie, toate, /Dă-i Doamne, să ploaie: Ploiţa curată / Ce-i din aer lăsată: /: Dă-n e-o cu şurelu: /: Paparudă, rudă / Ia ieşi de ni udă: /: Ploaie, Doamne, ploaie/ Locui să se moaie: / Unde dai cu plugu, / Să meargă ca untu; /

să se facă. / Bucatele crească, / Câmpul să rodească, / Iarba să înverzească, / Pe toţi să hrănească. *Valea Mare CS*; 171. Păpăruga, rugă, / Ieşi dă ne udă! / Toarnă cu ciubărul, / Cerne cu ciurelul

! / Ploaie, Doamne, ploaie! *Borlova CS*; 172. Păpărugă, ruga, / Vino dă mă udă (bis) / Tuarnă cu şiubăru / Şterne cu şiurelu

(bis) / Pa pogina tuată / Apă să se facă (bis) / Pa pogina plină / Apa iar să vină. / Păpărugă, rugă, / Vino dă mă udă, / Piuai.

Duamne, pulaie, / Luocu să se muaie, / Cu găleata mată / Pastă lumea tuată. *Borlova CS*; 173. Păpărugă, ruga, / Ia ieş dă ne udă, /

C-o găleata dă-apă / Pastă lumea toată. / Bumburel d-argint / În varsă pă pământ. / Une-ai dat cu sapa, / Să meargă ca apa./

Cucurudz să-l iei/Cât părăginili, /Spicu cât voinicu. /Rodu îţ umple podu'. /Une-i valea saca, /Apa să se facă; /Une-i valea lungă, /

Valea să s-ajungă. / Ploaie, Doamne, ploaie, / Locu să se moaie /

Ploiță curată / Că-i din seri lăsată / Doauă ovișoare / Patru dzâle ploaie. *Glimboca CS*; 174. Ploaie, Doamne, pluoaie / Locu să se muoaie / Pă o valie saca, / Apa să se facă, / Pa o valie lungă, /

Apa sa s-ajungă. / Spicu cât voinicu, / Ruodu până-m podu', / Pă un-o dat cu plugu, / Să miargă ca untu; / Și pă un-o dat cu grapa, /

Să tuoarne cu găliata. *Glimboca CS*; 175. Ruga, păpărugă, / Ia iej dă ne udă, / C-o găliată d-apă, / Prăsată fumia toată. / Pământu' să se moaie, / Umiedzală să vină, / Ploaia iar să vină, / Dă copii să-i fie milă. / Copiii-s fără păcat, / Pământu-nsătat. / întoarse-ți.

Doamne, mila ta, / Și nu ne lăpăda. / Marva-nsătată / Vița neudată, /

Și moșâia uscată. / Doamne, să vină, să vină / Ploaie lină, / Să ne vină apă dăstulă / Rugă, păpărugă, / Mila ta, Doamne, ne udă.

Bozovici CS; 176. Paparugă, rugă, / Ia ieș dă ale udă, / C-o găleata d-apa / Prăstă lumea toată. / Toarnă cu șiurielu, / Varsă-l cu șiubăru, /

O ploaie curată, / Prăstă lumea toată. / Ploaie, Doamnie.

ploaie, / Locul să se moaie. / O ploaie curată, / Cea din ceri lăsată.

Bozovici CS; 177. Păpărugă, ruga, / Ia ieși dă ale udă, / C-o găleata d-apă / Prăstă lumea toată. / Ploai, Doamnie, ploaie, / Locuri să se moaie. / Cucurudzâlie, de / Cât grăginilie. / Ploaie, Doamnie, ploaie./

Locu să se moaie, / O ploaie curată, / Prăstă lumea toată./

Spicu cât voinicu (bis) / Unghie dai cu plugu, / Să meargă ca vântu /

Unghie dai cu sapa, / Să meargă ca apa. *Bozovici CS*; 178. Păpărugă, rugă, / Ia iez dă ne udă; / Adă, Doamne, ploaie, / Locuri să se moaie. / Unde dai cu sapa, / Să meargă ca apa; / Unde trazi cu plugu / Să meargă ca râu. *Bozovici CS*; 179. Dudăluoaie / Dă-i

Ducamne / Să pluoaie. *Pecenișca CS*; 180. Ploaie, duduloaie, /

Ploaie, Doamne, ploaie / Adă, Doamne, ploaie. *Borlovenii Vechi CS*; 181. Păpărugă, rugă, / Ia ieși de ne udă / Cu găleata, leata, /

Pre toată livada. / Unde-i valea saca, / Apă să se facă; / Și unde-i

untu. /". Ploaie, Doamne, ploaie, / Locul să se moaie, / Bumburel d-ar-int / Varsă-l pă pământ. / în fântâna lină, /Apa să mai vină;

În fântâna saca, / Apa să se facă. *Ohaba-Bistra CS*; 203. Dodoloaie, toate, / Adu, Doamne-o ploaie, / O ploaie curată, / Ca din cer lăsată./

Dodoloaie, toate, / Slobozi, Doamne-o ploaie, / O ploaie curată, /

Ca din cer lăsată. / Că unde-i valea saca, / Mai mult să se facă; / Unde-i valea lină / Mai mult să le vină / Dodoloaie, / Slobozi.

Doamne, o ploaie / Să mă sui în seri, / Să fac nuorei, / Nuorei de ploaie. / Slobozi, Doamne, o ploaie, / O ploaie curată, / Ca din cer lăsată. / Dodoloaie, / Adu, Doamne, o ploaie, / Să mă sui la seri / Să fac nuorei, / Nuorei dă ploaie, / Locu să se moaie. / Unde-i valea lină, / Mai mult să le vină; / Unde-i valea saca, / Mai mult să se facă. /Dodoloaie, /Adu, Doamne, o ploaie / Spicu cât [cuţitu]

[Boaba] / Cât porumba. / Dodoloaie, / Adu, Doamne, o ploaie.

Greoni CS/ 204. Ploaie, ploaie, ploaie / Locul să se moaie / Unghie dai cu plugu / Să miargă ca untu / Unghie dai cu sapa / Să miargă ca apa. *Iaz CS*; 205. Păpărugă, rugă / Ia ieşi de ne udă / Cu găleata plină / Să ploaie-n grădină; / Cu găleata rasă / Să ploaie pe casă / Hai, hai, duduloi! / Spicu cât voinicu / Druga cât păluga /

Hai, hai, duduloi! *Pescari CS*; 206. Păpărugă, rugă, /Ia ieşi dă ne udă / Cu olcuţa nouă, / Că-i plină dă rouă; / Unde-i valia saca;

Mai mult să se facă; /Unde-i valia lungă, /S-acolo s-ajungă./

Bumburel d'argint, / Varsă-l pă pământ; / Undi-a dat cu sapa.

Să-mi porniască apa; / Undi-a dat cu plugu, / Să-mi porniasca vântu. / Vântu-i vânturos, / Gazda-i sănătos, / Spicu cât voinicu, / Săcara cât scara / Şi grâu până-n brâu; / Boamba cât porumba, Rodu-i umple podu'. / *Bâlvăneştii de Jos MH*; 207. Paparudă, rudă, /Vino de ne udă, / Cu găleata plină, / Ploile să vină; / Cu găleata rasă, /

Ploile se varsă. /Apele să crească, /Lunca să rodească, / *Şişeşui de*

Jos MH; 208. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata; / Cu urcioru, cioru, / Ca să-mi ud picioru'. / De joi până joi / Să dea nouă ploi. / Cu galeta rasă, /

Ploile să varsă; /Cu găleata plină, /Ploile se-adună/, Să facă productele / Să umple pătulele / *Vânju Mare MH*; 208. Rudă, rudă, paparudă, / Vino de ne udă, / Vino cu găleata roată/ De udă lumea toată. *Baia de Aramă MH*; 210. De la joi până la joi / Să dea nouă ploi / *Braniştea MH*; 211. Cu urcioru, cioru, /

Să descuiem ceru, / Cu găleata rasă, / Ploile se varsă. / De joi până joi, / Să dea nouă ploi, / Să crească porumbele / Cât prăjinele /

Şi dovletele / Cât pătulele. *Vrata MH*; 212. Paparudă, rudă, /

Ieşi afară de mă udă, /Cu găleata, leata, /Peste toată gloata; /

Cu găleata rasă, / Ploile se varsă. / Unde o da cu plugu /, Să cure ca untu; / Unde o da cu sapa, / Să cure că apa. / De joi până joi /

199

Unde dai cu sapa, / Să meargă ca apa. *Naidăş CS*; 191. Duduloaie toate, /Dă-i, Doamne, să ploaie / Vars-o cu găleata, / Pastă toată gloata. /Şterne cu şiurelu / Vars-o cu şiubărul. / Undi dai cu plugul, /

Să meargă ca untu; / Undi dai cu sapa, / Să meargă ca apa./

Crească grânili / Cât grădinili; / Cucuruzâli / Cât ambarili / Să sunăm tşeiâi. / Să ascornim ploili. *Naidăş CS*; 192. Păpărugă, rugă, /

Vino de ne d-udă, / Cu găleata de-apă, / Pe-unde-i valea seacă, /

Multă să se facă; / Pe unde-i valea plină, / Mai multă să vină.

*Secăşeni CS*193. Hoaie Dodoloaie! / Dumnezeu să ploaie, /

Ploiţa curată / Din ceruri lăsata; / Bumbarel de-argint / Varsă-l pe pământ; / Pe unde-i valea plină / Mai multă să vină. /Spicul /

Cât voinicul, /Secara/Cât scara! *Secăşeni CS*; 194. Peperugă, rugă, /

Vină dă ni udă, / C-o găleată d-apă, / Prăstă valea saca! mai mul

să se facă. *Secăşeni CS*; 195. Dodole / Dai boje hişu / Da name.ci pole. / (rom.) De Doamne, ploaia / Sa se pemântu moaia. / *Secăşeni*

CS; 196. Paparudă, rudă, / Ia iej da ne udă, / Cu găleata plină, /

Ploile să vină; / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata; / Unde dai cu sapa, / Să meargă ca apa, / Unde dai cu plugu / Să meargă ca untu. *Rudăria CS*; 197. Păpărugă, ruga, /Vino de ne udă, / Cu găleata, lată, / Peste lumea toată. / Bumburel de-arginti / Peste to pământu'. /Toate, toate, toate, /Dă, Doamne, să ploaie, / Să ploaie-n grădzină/ Să fie smântână. *Rudăria CS*; 198. Duduloaie, toate, / Dă-i Doamne, să ploaie

/ Ploaie, cu găleata plină / Dă-i.

Doamne, să vină / Luie, lui e, Doamne, ploaie / Duduloaie, toate /

Dă-i, Doamne, să ploaie / Cu găleata plină / Sa ploaie-n grădină.

Rudăria CS; 199 i Păpărugă, rugă, / Dă, Doamne, să ude / [Ia ieşi afară şi udă]/Duduloaie, toate, /Dă, Doamne, să ploaie./

Udă cu găleata plina / Dă ploaie-n grădină. *Rudăria CS*; 200.

Păpărugă, rugă, / Ia ieş dă ale udă, / C-un pahar dă apa, / Pastă lumea toată / Ploaie, Doamne, ploaie, / Locuri să se moaie, /

Ploiţă curată, / Că-i din şteri lăsată. / Unghie dai cu sapa. / Să meargă ca apa. / Unghie dai cu plugu, / Să meargă ca untu. / Cucurudzălierie, /

Cât grăginilierie, / Rodu umplie podu', / Săcara cât scara, /

Spicu cât voinicu. *Ohaba-Bistra CS*; 201. Păpărugă, ruga, / Ia ieş dă ale uda, / C-un pahargie apă, / Pastă lumea toată, / Ploaie.

Doamne, ploaie / Locul să se moaie. / Undie dai cu sapa, / Să meargă ca apa: / Undie dai cu plugu, / Să meargă ca untu. / Ploaie.

Doamne, ploaie, / Bumburiel d-arjinti / Varsă-l pă pământu'. / Ploiţa curată /De Domnul lăsată. /Ploaie, Doamnie, ploaie/ Cucuruzdălie

Cât grăginilie, / Spicu cât voinicu, / Rodu umplie podu'./

Ploaie, Doamne, ploaie, *Ohaba-Bistra CS*; 202. Păpărugă, rugă, /

Ia ieş dă ne uda, / C-on pahar ge apă / Pastă lumea toată. Un'e dai cu sapa, / Să meargă ca apa; / Un'e dai cu plugu, / Să meargă

198

Cu găliata data. / Piestă toată gloata: /: Hoi, duduloi: / Pi unde-o dat cu plugu, / Să miargă ca un tu; / P i unde-o dat cu sapa, Să miargă ca apa, /: Hoi duduloi: //: Ploaie, Doamne, ploaie / Pământu' să-nmoaie: / *Plavişeviţa MH*; 223. Paparudă, rudă, /Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste ţara toată. / Bumburel de argint / Lasă pe pământ. / Că unde dai cu plugu, / Să meargă ca untu; /Unde dai cu sapa, /Să meargă ca apa, /Untu-i unturos, /

Gazda-i sănătos. *Ieşelniţa MH*; 224. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, /Cu găleata plină, /Ploile să vină; /Cu găleata rasă, /

Ploile să varsă. / Paparudiţă! / Unde dai cu sapa, / Să curgă ca

apa; /Unde dai cu maiu, / Să crească mălaiu. /Şi să crească spicele

Cât brabetele; / Şi porumbile / Cât prăjinile. / Să rodească holdele, Să umple hambarele. / Ne fereşte grânele / De toate malurile/

Paparuda, fa! / Dă-ne ploaie liniştită, /Maica preacinstită! /

Seminţele să-ncolţească, / Să încolţească, mari să crească / Ţarinile să rodească. / Spicu să dea baniţa, / Strugurele vedriţa, / Paparudiţo!

Neloc. *MH*; 225. Paparudă, rudă, /Vină de mă udă, /

Cu găleata rasă, / Ploile să varsă. /Papărudiţo, papărudiţo! / Ia ia-ne de ne udă / Cu găleata plină, / Ploile să vină; / Cu găleata rasă, / Ploile să varsă/, Cu ulcioru-n cer, / Să deschidem ceru, /

Să ne dai cu ciuru / Să umplem pătulu; / Să ne dai cu sâta, / Să umplem şi tinda. / Să nu dai cu strachina / Că e rău de pagubă./

Să ne dai din oua. / Locul să vă plouă, / Să ne dai din carne grasă, /

Să plouă mai des. / *Dănceu MH*; 226. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă, / Cu găleata plină, / Ploile să vină; / Cu găleata rasă, /

Ploile să varsă, /Să dai cu ciurul, /Să umple patului; /Să dea cu strachina, / Să umple magazia. *Rocşoreni MH*; 227. Paparudă, rudă, /Vino de mă udă, / Cu găleata plină / Ploile să vină; /Cu găleata rasă, / Ploile se varsă. / De joi până joi/ Să dea nouă ploi./

Să ne daţi cu ciurul / Să umpleţi patului; / Să ne daţi cu sita /

Să umpleţi şi tinda. / Să nu daţi cu strachina. / Că e rău de paguba./

Ploaie, Doamne, ploaie. *Padina Mică MH*; 228. Paparuda, ruda.

Vine să ne udă, // Cu găleata plină, / Ploile să vină; / Cu găleata rasă, / Ploile să varsă; / Cu găleata plină, / Ploile să vină. *Celei*.

GJ; 229. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, / Cu găleata roată /

(Unii: Cu apă curată) / Peste lumea toată. *Godineşti GJ*; 230.

Rudă, paparudă, / Ploaie de ne udă, / Cu galeta roată, / Peste lumea toată. *Tismana GJ*; 231. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă /

Cu găl iată rasă, / Ploile să varsă; / Cu găl iată plină / Ploile să vină! *Peştişani GJ*; 232. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata; / Cu găleata plină, / Ploile să vină; /Cu găleata rasă, /Ploile să varsă. /De joi până joi/Dă-ne nouă ploi; / De

marţi până marţi / Să ne tot ploiaţ! / Ploaie, ploaie.

201

Să dea nouă ploi. / Ado ciuru cu făină / Şi puţineiul cu zai<w

Na, lăiaţă, na! / *Ruptura*. *MH* 213. Ado, D [cam] ne ploile, / P a p".

rudele / De joi până joi / Să dea nouă ploi. /Vino de ne uda «/

Paparudele / Cu găleata. / leata, / Pe toată ceata / Cu urcioru [c10

ru] / Să se deschidă cerul. / *Gârla Mare MH*; 214. Hai de-a pap3

rudele / Ca să deschidem cerul / Ploaia să pornească, / Să i„e pământul, / Porumbul să crească, / Porumbul şi grâul. *Bobaiţa MP* >

215. Păpărugă, rugă, / Ia ieş gen e udă, / Cu o găleată geaja /

Pasta lumea toată, / Ploaie, Doamne, ploaie. / Locuri să se moaie-/

Bumbureu d-arzint / Ploaie pă pământ. /Un'e dă cu sapa/Să meargă ca apa; / Une dă cu plugu / Să meargă ca untu. / S p t cu cât voinicii, / Rodu până-n pod; / Ploaie, Doamne, ploaie, /L» >eu să se moaie. *Marga MH*; 216. Păpărugă, rugă / Ia ieş dă ne udă / Cu-n urcior cu apă / Peste lumea toată, / Un'e-o da cu plugu>/

Să meargă ca untu; /Un'e-o da cu sapa, Să meargă ca aa-/

Marga MH; 217. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă, / Ca urcioru>

cioru, /Să tulbure ceru; /Cu găleata, lata, /Peste toată gloata» /

Cu găleata plină, / Ploile să vină; / Cu găleata rasă / Ploile să varsă; / Cu găleţile, / Să se umple văile, / Cu apă de ploaie, / Vot cu ţurţur oaie, / Pământul să moaie. / Când a da cu plugul, / Să umble ca untul; / Când a da cu sapa, / Să cure ca apa. / Să se fac

A

a grânele, / Cât bordeiele / Şi porumbele, / Cât oră] inele, / Drugile cât coatele, / Spicele cât palmele. / *Grozeşti MH*; 218. Paparudă, ru CaW

Vino de mă udă, / Cu găleata plină, / Ploile să vină; / Cu gale3-*3

rasă, / Ploile se varsă. / De joi până joi / Să dea nouă ploi. / U00

dai cu plugul, /Să meargă ca vântul; /Unde dai cu sapa, *l* să curgă ca apa / Să nu dai cu strachină, / Că e rău de paguba > /

Şi să dai cu ciurul, / Să umple pătulu; / Şi să dai cu sita, / Să umple şi tinda; / Şi să dai cu baniţa, / Să umple bătătura. / Cu ce r e el cu ghiocei, / Cu salbă de noauă lei / Hai, Mariţă, hai! *Zegaia MH*;

219. Paparudă, rudă, / Vină de mă udă, / Cu găleata plină, / Ploile să vină; /Cu găleata rasă, /Ploile să varsă. /De joi până joi/Să dea nouă ploi / Să dai cu ciurul, / Sa umpli patului; / Şi să da1 cu scafa, / Ca să umple masa. / Să crească porumb urile / Să umple pătulile / *Valea Copcii MH*; 220. Paparudă, rudă, / Vino *de* pe udă, /Cu găleata plină, /Ploile să vină; /Cu găleata rasă, /Pi0 1*6

să varsă. / De joi până joi / Să dea nouă ploi. / Paparudiţa! / Mă

reata lui Matei / Cu cercei şi ghiocei! / Paparudiţa! / Adu, Doa în –

ne cheile / Paparudele! / Să descuiem ploile / Paparudele! /.< Să ne dai cu ciuru, /Se umpli patului; /Să nu dai cu strachiii a//

Că e rău de paguba. / *Jiana* (*Flămânda*) *MH*; 221. Paparudă, r-° – a.

Ploile să vină, / Cu găleata plină, / Ploile să varsă / Cu găle a i-a rasa / *Strehaia MH*; 222. Rudă, paparudă, / Ia ieşi die ale i*° – a ’7

200

„Ploaie, ploaie / Să nu ne laşi. să murim de foame). / Dă, Doamne toate la timp / Şi dă ploaie întotdeauna, / Să ne ţii lunca bună /

I varsă, Doamne, ploile, / De-ntăreşte luncile, / Cu găleata noauă, /

loile să ploauă, / Ce-i în casa să trăiască, / Ce-i afară să izvorască./

a vină / Şi pă noi afară să ne dăruiască /; Că noi / Umblăm după ploi / Ca neşte nevoi / Goi ca vai de noi / îmbrăcat în neşte bo] //

Dă, Doamne, cu ploiile / îmbra. că ne pe noi / Ca neşte nevoi.

Curpen GJ; 244. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, / Cu găleata nouo, / Plouă, Doamne, plou. o, / Că de când n-ai mai plouat / Bucatele s-au uscat / Făsuiu s-a ofilit / Porumbii s-a veştejit. / Adă.

Doamne, keile / Să descuiem ploile / Pe toate ogoarele. / Unde dai cu sapa / Să iese apa / Unde dai cu plugu / Să iese porumbu.

Alimpeşti GJ; 245. Paparudă, rudă, / Vină de ne udă, /

Cu găleata plină, /. Ploile să vină; / Cu găleata rasă / Ploile să iasă. *Câmpofeni GJ*; 246. Paparudă, rudă, / Vino de mă

(ne) udă, / Cu găleata plină / Ploile să vină; /Cu găleata rasă/

Ploile se varsă. *Câmpofeni GJ*; 247. Paparudă, rudă, / Vino şi mă udă/, Cu găleata plină, / Ploile să vină, / Cu găleata rasă, / Ploile să varsă, / De marţi până marţi, / De curg ploile lanţ, / De joi până joi / Să curgă ploaia şuvoi, / Să facă noroaiele, / Sa crească roadele.

Săcelu GJ; 248. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. / Să curgă şiroaiele, / Să crească butoaiele, /

Paparudă, ruda. *Hălăngeşti şi Zăicani GJ*; 249. Pipirudă, rudă, / Vino de ne udă, / Cu o găleată rasă, / Ploile se varsă; / Cu o găleată plină, /Ploile să vină… *Cleşneşti GJ*; 250. Rudă, rudă, paparudă, / Ieşi afară de ne udă / Să se facă grânele / Cât prăjinele /

Şi meiele / Cât bordeiele. / Să se facă colaci, / Să dăm la săraci; /

Să facem prescuri, Să dăm la nebuni. *Licurici GJ*; 251. Paparudă, rudă, /Ia ieşi de ne udă, /Cu ulcioru, cioru, /Peste tot poporu'; /

Cu găleata, leata / Peste toată gloata. / Adă, Doamne, cheile, / Să descuiem ploile / *Valea cu Apă GJ*; 252. Paparuda, uda, / Dă.

Doamne, să ploaie, / Să ploaie cu bolborosi, / Să se facă porumbi groşi; / Să ploaie cu hudoaie, / Să se facă porumbi, să se moaie./

Lumea să nu piară. / Ci mult să trăiască / Şi nouă să ne plătească.

Pojaru (*de Sus*) *GJ*; 253. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, /

Cu ulcioru, cioru, / Peste tot poporul; / Cu găleata, leata, /Peste toată ceata/; Adă, Doamne, cheile, /Să deschidem ploile: /Cu găleata, leata, / Peste toată ceata; /Cu ulciorul, ciorul, /Peste tot poporul. *Peşteana Jiu GJ*; 254. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă: /

Cu găleata, leata, / Peste toată ceata; / Cu ulcioru, ciorul, / Peste tot poporul. /: De joi până joi/Să daţi nouăzeci de ploi: / Cu găleata, leata, /Peste toată ceata; /Cu ulcioru ciorul, /Peste tot poporul. /: Adă, Doamne, cheile, / Să deschidem ploile: /: Cocoana

ploaie, / Pământ să se moaie, / De când n-a ploiat, / Pământ s-a uscat. /Deschideţ portiţa, /Să vină ploiţa; /Deschide pridvoru, /

Să vină izvoru. *Runcu GJ*; 233. Paparudă, rudă. / Vino de ne udă,

/

Cu găleata, leata, / Peste toată ceata, / Cu găleata plină, / Ploile să vină, / Cu găleata rasă, / Ploile să varsă, / Plouă, Doamne, ploaie, /

Pământul să-nmoaie; / De când n-a plouat, / Pământ s-a uscat./

Unde trag cu plugu, /Să curgă ca untu; /Unde dai cu sapa, /

Să cură ca apa, / Deschideţi portiţa, / Că vine ploiţa; / Deschideţi pridvoru / Că vine izvoru. / De joi până marţi, / Să ne tot plouaţi; /

De marţi până joi, / Dă-ne Doamne, ploi. / Dă-ne ploaie, Doamne, /

Că murim de foame. / Dă-ne, Doamne, ploaie, Dă-o, Doamne, bogată, Dă-o, Doamne, curată. *Runcu GJ*; 234. Paparudă, rudile, /

Ploaie, Doamne, rudile, / Cu găleata plină / Ploile să vină, / Ploaie cu găleata roată, / Piste ţara toată, / Paparudă, rudă, / Ploaie.

Doamne, de mă udă. *Roşova GJ*; 235. Rudă, rudă, / Paparuda, /

Vino ploaie / De mă udă, / Cu găleata plină, / Ploile să vină; /

Cu găleata rasă, / Ploile să varsă. / De joi pană joi / Să dea nouă ploi; / De marţ până marţ / Să cură talant. *Raşoviţa GJ*; 236.

Paparudă, rudă, / Ieşi afar de udă, / Cu găleata plină, / Ploile să vină; /Cu găleata, leata, /Ploile sunt gata. *Turcenii* (*de* (*Sus*) *G*]; 237. Paparudă, rudă, / Ieşi afară de ne udă, / Cu găleata plină, / Ploile să vină; / Cu găleata rasă, / Ploile să varsă. / Unde-o da cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde-o da cu plugu, / Să curgă ca vântu. / De joi până joi, / Să dea nouăzeci de ploi; / Şi de luni până luni / Să plouă-n tăciuni. / Venirăm cu cheiile, / Să deschidem ploiile. *Turcineşti GJ*; 238. Ploaie, Doamne, ploaie, /Pestă toate luncile, / Ploaie cu zătoru, / Pestă tot poporu'; /Cu găleata rasă, /

Ploiile să varsă; / Cu găleata plină, / Ploile să vină. *Turcineşti GJ*; 239. Paparudă, rudă / Vino de ne udă / Cu găleata rasă /

Ploiile să varsă/Cu găleata plină / Ploiile să vină / De joi până joi / Să dea nouă ploi. *Ruji GJ*; 240. Paparudă, rudă, /Vino de mă udă, / Cu găleata rasă, /Ploile se varsă; /Cu găleata plină, /

Ploile să vină. /Deskideţ portiţa, /Că vine ploiţa; /Deskide şi poarta, /Că vine şi ploaia. /Din marţ până marţ / Să vă săturat, /

Din joi până-n joi / Să-i dea nouă ploi. *Dobriţa GJ*; 241. Rudă,

paparudă, / Ploaie şi ne udă, / Cu găleata rasă, / Să dea ploaie deasă; /Cu găleata plină, /Să dea ploaie lină. /*Dobriţa* (*Bota*)

GJ; 242. Paparudă, rudă, / Ploaie şi ale udă, / Cu găleata plină, /

Ploile să vină, /De joi până joi / Să dea nou'ploi; /De marţ/

până marţ / Să vă săturat. *Dobriţa GJ*; 243. Paparudă, rudă, leş afară de ne udă / Da cu ce, cu ce? / Cu găleţile. / Cu găleata rasă, /

Ploile să varsă / Cu găleata plină, / Ploile să vină / Dă, Doamne cu ploile, / Să se facă drugile, / Să-ntărească luncile. / Dă, Doamne.

202

apa. *Cojfnăneşti GJ*; 264. Paparudă, rudă, / Vine de ne udă, /

găleata rasă, /Ploile să varsă; /Cu găleata plină, /Ploile să vină. / Dar-ar Domnu' să dea / Noo ploi / Ca să vină şi la noi.

tolojani GJ i 265. Paparudă, rudă, /Ieşi afară de ne udă, /Cu aleata, leata, / Peste toată ceata; / Cu ulcioru, cioru, / *Peste tot* poporu'. *Bălăceşti GJ*; 266. Pipiruda, ruda / Vino *di* ne udă, /

— u găleata roată, / Peste lumea toată; / Cu găleata plină / Ploile a vină; / Cu ulşioru, şioru / Peste tot poporu'; / Cu oala, cu oala, /

Peste toată ţara. /Di marţi până marţi / Să vă săturaţi; /Di joi până joi / Facasă noroi! *Costeni GJ*; 267. Paparudă, rudă, /Vino de ne udă, /Cu găleata, lata, /Peste toată gloata; /Cu găleata plină, / Ploile să vină. / Unde dă cu sapa, / Să iese ca apa; / Unde dă cu plugu, / Să iese cu untu. *Andreeşti G J*; 268. Paparudă, rudă, /

Vino de mă udă, /Cu găleata, leata, /Peste toată ceata; / Cu găleata plină, /Ploile să vină; /Cu găleata rasă, /Ploile se varsă.

Urdarii de Sus GJ; 269. Paparudă, rudă, /Vino de ne udă, /Cu găleata, leata, / *Peste* toată ceata, / Cu găleata plină, / Ploile să vină; / Cu găleata rasă, / Ploile să varsă. / De joi până joi / Să dea nouă ploi; / De marţi până marţi / Să cure talaz. / Unde-om da cu plugul, / Să cure ca untul; / Unde-om da cu sapa, / Să cure ca apa.

Bănesti GJ; 270. Paparudă, rudă, /Vino de mă udă, /Cu găleata nouă, /Plouă, Doamne, plouă. *Roşia GJ*; 271. Paparudă, rudă, /

Vină de mă udă, /Cu urcioru, cioru. /Să descuiem ceru; /Cu găleata rasă, / Ploaia să se varsă. / De la joi până la joi / Să dea

[noua] ploi. /Unde dă cu plugu, /Să cure ca untu; /Unde dă cu

sapa, / Să cure ca apa. / Să *ni vie* binele / Paparudele! / Hai, Mario, hai! *Pleniţa DJ*; *212*. Paparudă, rudă, /Vino de mă udă, /Cu găleata rasă, / Ploile să varsă, / Din joi până-n joi / Să dea nouă ploi, /Cu urcioru, cioru, / Să deschidă cerul; /Tot cu sapa sapă/

Ca să vină apa. *Pleniţa DJ*; 273. Paparudă, rudă, /Vino de mă udă, / Cu găleata, leata, /Peste toată eleata; / Cu urcioriu, cioriu, /

Peste *tot ceriu*, / Să crească porumbele / *Cât* prăjinele. *Gogoşu DJ*;

274. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. /Adă, *Doamne*, *ploile*, / Paparudele! / De joi până joi / Să dea nouă ploi! *Gogoşu DJ*; 275. Paparudă, rudă / Vino de mă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. / Unde-om da cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde-om da cu plugu, / Să curgă ca untu. *Carpen DJ*; *276*. Paparudă, rudă, /Ploile te udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata; / Cu urcioru, cioru, / Peste tot izvoru / De joi până joi/ Să dea nouă ploi. / Unde o da cu sapa, /

Să cure ca apa. *Cernăteşti Di*; 277. De joi până joi / Să dea nouă ploi. *Cleanov DJ*; 278[Paparudă, rudă / Vino de mă udă. *Seacs*

205

borţoasă / Ploile se varsă: / Adă, Doamne, cheile, / Să desfacem ploile. / Cu ulciorul, *dorul*, / Peste tot poporul. *Ptşttana Jiu GJ*;

255. Paparudă, rudă, / Vină şi mă udă, / Cu găleată, leata, / Peste toată ceata; / Cu ulciorul, cioru, /Peste tot poporul. / Adă, Doamne, cheile, / Să desfacem ploile. / Să facem colaci, / Să-i dăm la săraci; /

Să facem prescuri, /Să-i dăm la nebuni. /Adă, Doamne, druga, /

Să *mulgem* pe *murga*, / Murga cufuritu, / Ploaie răspânditu *Peşteana*

Jiu GJ; 256. Paparudă, rudă, / Vino de mă uda, / Cu găleata plină, /Ploile să vină. *Teleşti GJ*; *257*. Paparudă, rudă, /Ieşi afar' de-i udă, / Udă cu găleata, /Peste toată ceata. *Buditni GJ*;

258. Paparuda, ruda / Ia ieşi de ne udă / Cu găleata rasă / Ploile să varsă. /De joi până joi /Să dea nouă ploi/Cu găleata plină/

Ploile să vină / De marţi până marţi / Să vă săturaţi. *Curtişoara GJ*; 259. Paparudă, rudă / Ieşi afar' *de-l* udă / Da cu ce, cu ce? /

Cu găleţile. / Cu găleata plină / Ploile să vină / De luni, până luni /

Să crească porumbii buni; / De marţi până marţi / Să vă săturaţi /

De joi până joi / Să dea nouă ploi. / Paparudă, rudă /, Ieşi afar' de-l udă, / Da *cu* ce, cu ce? / Cu găleţile; / Cu găleata rasă / Ploile să varsă; /Cu găleata plină / Ploile să vină. / Paparudă, rudă, /

Ieşi afar' de-l udă, / De luni până luni / Să crească porumbii buni; /

De marţi până marţi / Să vă săturaţi; / De joi până joi, / Să dea nouă ploi. *Curtişoara GJ*; 260. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă".

Cu găleata rasă / Ploile să varsă //: Păpărudişor: / Cu găleata plină / Ploile să vină, /De marţi până marţi / Să vă săturaţi/:

Păpărudişor: /Şi să *vii* cu keile / Păpărudişor / Să deskidem cerurile/:

Paparudă, rudă: /Şi să vii cu ciuru / Să umple pătulu /

Să nu dai cu strachina /: Păpărudişor: / Să nu dai cu strachina /

Că *e* rău de paguba / Păpărudişor. *Curtişoara GJ*; *261*. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, / *Cu* găleata, leata, / Peste toată gloata; /

Cu găleata leata, / Peste toată gloata; / Cu găleata plină, / Ploile să vină; /Cu găleata rasă, /Ploile să varsă. *Săuleşti GJ*; *262*.

Paparudă; rudă, / Ieşi afar' de udă, / Peste ceata toată, / Aduceţi cheiţele / Să descuiu ploiţele. / De joi până joi / Să deie nouă ploi.

Copacioasa GJ; 263. Paparudă, ruda, / Vino de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata; / Cu urciorul, ciorul, / Peste tot poporul/; Cu găleata plină, /Ploile să vină; /Cu găleata rasă, /

Ploile să varsă; / Cu trochiţa, chita, / Să vină păoiţa. /Adă, Doamne, cheile / Sa descuiem ploile; /Adă, Doamne, cheia mare, /

Să descheiem ploaia tare. / Ploaie, Doamne, luncile, / Să se facă drugile, / Să se facă drugi de-un *cot*, / Să umplem patului tot./

Şi să mai punem şi-n pod. / Pe-ai din pod să-i huruim, / La găini să-i risipim, / Găinile-or râcăi / Şi porcii vor rompăi. / Când om da cu plugul / Să curgă ca untul; / Când om da cu sapa, / Să curgă

Atâţia galbini pe masă; / *Câte* paie pe umbrar, / Atâţi galbeni în

poz-unar. *Leu DJ*; 289. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. *Dioşti DJ*; 290. Paparuda, ruda, / Vino de ne udă, / Cu căldarea rasă, / Ploile să varsă. / De ioi până joi / Să dea nouă ploi. *Măceşu de Jos DJ*; 291. Paparudă, ruda, / Ieşi de mă udă, /Cu găleata, leata, /Peste toată gloata./

Să pornească ploile, / Să facă porumbele (porumbi). / Când oi da cu sapa, / Să cure ca apa; / Unde-oi pune plugu, / Să cure ca untu.

Gângiova DJ; 292. Uite paparuda, / Vino de le udă, / Cu-apa din găleată, / Că noi ne-om ruga / Dumnezeu să dea / O ploaie curată, /

Griul să se facă, / Porumbii să crească, / Totul să rodească, / Să faceţi averi, / Să fiţi ca boieri; / Să faceţi colaci, / Să daţi la săraci. *G-îngiova*

DJ; 293. Paparudă, rudă, /Vino de mă udă, /Cu găleata, leata. *Calopăru DJ*; 294. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, /

Cu găleata rasă, / Vino de o varsă. *Hzmia DJ*; 295. Paparudă, rudă, /

Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, /Pentru toată gloata. / Hai. Mario, hai *Bârca DJ*; 296. Paparudă, rudă, /Vino de udă. *Băileşti DJ*; 297. Să fie rai şi bişag! / Paparuda-leo! / Să curgă ploile, / Să umplă şiroaiele / Să se facă porumbele / Cât pătulele. *Vârtop DJ*; 298. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. / Să crească covragii / înalţi ca copacii; /

Să rodească drugile / întocmai ca juncile. *Sălcia DJ*; 299. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă, / Cu găleata, leata / Peste lumea toată etc. *Floreşti DJ*; 300. Paparuda, ruda, / C-am venit cu ruga./

Plouă, Doamne, plouă, /Toarnă cu găleata, /Să umple covată./

Să umple izvoarele, /Şi toate pâraiele / Plouă, Doamne, plouă!

Cemăteşti DJ; 301. Paparudă, rudă, /Vino de mă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata, / Cu urcioru, cioru, / Peste tot poporul. / De joi până joi / Să dea nouă ploi, / Ploile să crească, /

Griul să rodească. /Ploaie, Doamne! *Secu DJ*; 302. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata rasă, / Ploile să verse, / Cu găleata plină, / Ploile. să vină, /Ploile, potopurile, /Să curgă şiroaiele./

Să nu dai cu strachina, /Că e rău de pagubă, /Ci să dai cu ciuru-al mare, / Să umpli patului t are! / Şi să cadă ploile / Pe toate

ogoarele! / Câte cuie sunt pe casă / Atâţia galbini pe masă. *Boureni DJ*; *303*. De joi până joi / Să dea nouă ploi. / Cu găleata rasă, / Ploile se varsă. *Răchita DJ*; 304. Venirăm cu cheile / Să deschidem ploile / Paparudele! / Plouă, Doamne, plouă / Cu găleata. [leata] / Peste toată ceata. *Bulzeşti DJ*; 305. Rudele, rudelej Rude, paparudele \j Paparudă, rudă, / Vino de mă udă / Cu găleata rasă / Ploile se varsă / Cu găleata plină / Ploile să vină / Adă, Doamne, cheile / Să descuiem ploile / Să nu dai cu strachina / Că e rău de paguba / Şi să dai cu ciuru / Să umple pătulu. *Bechet* 207 *de Pădure DJ*; 279. Paparudă-rudă, /Ieşi afar şi udă! / Udă cu urciorul /Peste *tot* poporul / Toarnă cu găleata /Peste toată ceata1. / Cu găleata-leata / Peste toată coasta / Unde-o da cu. plugul, /Să curgă ca untul; / Unde-o da cu sapa, /Să curgă ca apa. /Dă-ne, Doamne, cheile / Să descuiem ploile. *Frăţila DJ*; 280. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata. /Ado, Doamne, ploile, /Paparudele! /Pe toate vâlcelele. Paparudele! / Să se plimbe ploile, / Paparudele! / Pe toate câmpiiie, /paparudele! / Să se facă holdele, /Paparudele! / Pe la toate casele / Paparudele! / Doamne, lumea te iubeşte / Paparudele Şi cu toţii te slăveşte, /Paparudele! /Pentru grija ce le-o ai / Paparudele \j şi nu-i laşi iară mălai / Paparudele! *Fratoştiţa DJ*; 281. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata. *Poiana Mare DJ*; 282. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata leata, / Peste toată gloata. / Ha! Marie! Ha! /De joi până joi / Să dea nouă ploi. /Să crească porumbu, / Unde-o da cu plugu. /Ha, Marie, Hal *Poiana Mare DJ*; 283. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. / Să crească porumbele / Cât pătulele! / Unde-oi da cu sapa, / Să cure ca apa; / Unde-oi da cu plugul, / Să cure ca untul. / Să se facă griul, / Să ne treacă brâul. / Lumea să trăiască, / Munca să-şi muncească. *Galiciuica DJ*; 284. Paparudă, ruda, / Toarnă cu găleata, /

Peste toată gloata. *Mischii DJ*; 285. Paparudă, rudă, /

Ia ieşi de mă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. / Unde-i da cu plugu, / Să cure ca untu, / Unde-i da cu sapa, / Sa cure ca apa. *Prunei DJ*; 286. Paparudă, rudă, / Ieşi afară de udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata. *Pieleşti DJ*; 287. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata rasă, / Ploili să varsă. / De la joi până la joi / Paparudele! / Să dea nouăzeci de ploi. /Paparudele! /

Vacile lăptoase, / Mai mult sănătoase; / Boii jugători, /Oameni muncitori. /Să le crească gr inele, / Ca pădurile / Paparudele! /

Păpuşoaiele ca prăjinile / Paparudele! / Unde-oi da cu sapa, /Să curgă ca apa; / Unde-oi da cu maiu, să curgă mălaiu. / Stăpânii să trăiască, /Să le stăpânească! / Paparudele! / La anu' şi la mulţi ani! /Paparudele! *Craiova DJ*). 288. Hei, Mario, hei! /

Paparudele! /Paparudă, rudă, /Ia ieşi de mă udă, /Cu găleata plină, /Ploile să vină; /Cu găleata rasă, /Ploile se varsă. / Unde dai cu sapa, / Să cure ca apa. / Să nu dai cu strachina, / Că-i rău de pagubă; / Ci să dai cu ciuru, / Să umpli pătulu. / Hai, Paparudelo

Voinicel, voinicel, / Sărută-mă în buricel! / în nouă joi / Să dea noua ploi, / Să facă porumbele / Cât pătulele; / Şi meiele / Cât bordeiele. / Hei, Paparudelo! / Boi înjugători, / Oameni muncitori, /

Vacile lăptoase, / Mai mult sănătoase, / Câte cuie sunt pe casă, /

206

Ca tu torni cu oala, / Dumnezeu să umple troaca etc. *Mănăileşti* (*Negreşti*) *VI*; 319. Paparudă, rudă, / Ieşi fată şi o udă, / Să dea pomnul ploaie, / Câmpul să rodească. *Popeşti VI*; 320. Paparudă, rudă, / Cu găleata rasă, / Să plouă să verse, / De joi până joi / Să dea noua ploi. *Şirineasa VI*; 321. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă, / Cu găleata nouă, / Plouă, Doamne, plouă! *Slăveşti VI*; 322.

Paparudă, rudă, / leş a iar şi udă, / Cu găleata noo / Dumnezeu să ploo. /Adu, Doamne, keile, /Să dăscuiem ploile. *Dănicei VI*;

323. Paparuda, ruda, / Ieşi a iar şi udă, / Cu găleata roată, / Peste lumea toată. *Lăuneh* de *Jos VI*; 324. Paparudă, rudă, / leş

a iar de udă, /Cu găleata nuouă / Plouă, Doamne, pluoual/Cu găleata rasă / Ploile să varsă, Plouă cu ulcioru, / Că, de când n-ai mai plouat, / Bucatele s-a uscat. *Grădiştea VI*; 325. Paparudă, rudă, / Ia ieşi

de ne udă, / Cu găleata rasă, / Ploile să verse; / Cu găleata plină, / Ploile să vină, /Ploile, potopurile, / Să curgă şiroaiele./

Să nu dai cu strachina, / Că e rău de pagubă, / Ci să dai cu ciuru-al mare, / Să umpli patului tare 1 / Şi să cadă ploile/ Pe toate ogoarele 1 / Câte cuie sunt pe casă, /Atâţia galbini pe masă. *Obi*

slavii VI\; 326. Paparuda, ruda, / Dumnezeu cu uda, / Plouă cu găleata, / Peste toată ceata; / Plouă cu urciorul, / Peste tot poporu'.j

Hai, ploiţă, hai! / Drugile cu iurcile / Şi cofragii ca copacii / Adu.

Doamne, druga, / Să mulgem pe murga / Murga cufurită, / Ploaia risipită. *Scundu VI*; 327. Paparudă, rudă, /Vino de ne udă, /

Varsă cu găleata / Peste toată gloata. *Drăgăşani VI*; 328. Haidea»

paparudă, / Cu găleata, leata / Dumnezeu să ne dea keiile / Să descuiem cerurile / Să pornească ploile. *Zmeurătu VI*; 329. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă / Cu găleata, leataj Peste toată gloata, /

Cu o gură de argint / Varsă pe pământ. / Dă, Doamne, o ploaie, /

Pământul să moaie. / Când oi da cu sapa, / Să intre ca apa; /Când *oi* da cu plugu, / Să intre ca untu. *Stăneşti VI*; 330. Paparudă, rudă, / Vin a iar de udă, / Cu găleata rasă, / Ploile se varsă, / Cu, urcioru, cioru, /Să tulbure noru. *Zătrenivl*; 331. Paparudă, rudă, /Vino şi ne udă, /Cu găleata, leata, /Dar apa curată, /Cu apă de ploaie / Pământul să moaie. *De joi VI*; 332. Paparudă rudă, / Ieşi a iar de udă, / Cu găleata, [leata, / Peste toată eleata./

De joi până joi/Să ne ude nouă ploi. /Când o da cu sapa, /

Să cure ca apa; / Când o da cu plugul / Să cure ca untul. *Nemohti VI*; 333. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de te udă, / Cu găleata, leata.

Peste toată gloata; / Cu urcioru, cioru, / Peste tot trupşoru. / Und a da cu sapa, / Să cure ca apa; / Und a da cu plugu, / Să cure ca untu. *Zăvoieni VI*; 334, Paparudă, rudă, / leş a iar de udă, /

Ku găleată nouă, / Dumnezeu să plouă. *Zăvoieni VI*; 335. Paparudă, rudă, /Ieşi afar' şi udă! /Udă cu urcioru, / Peste *tot* po

DJ; 306. Paparuda, ruda, / Ia ies şi ne udă, / Cu găliata, data, /

Peste toată ciata / Dă, Doamne, ploile / Să cure pâraiele, / Să se facă grânele / Pân' toate grădinile. *Boişoara VI*; 307. Paparudă, rudă / Vino şi ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata./

Adu, moaşă, cheile, /Paparudele. / Sa descuiem porţile, / Paparudele! /

Să pornească ploile, / Paparudele! / De joi până joi/

Patruzeci de ploi, / Crească porumbeii / Tot ca tufăneii; / Crească grânele/Ca şi tufele. /Să facem colaci, /Să dăm la furtaţi; /Să facem covrigi, / Să dăm la voinici; / Să facem crestate, / Să dăm la surate; /Facem pupejoare, / Dăm la verişoare. / S-aruncâm cu cheile, /Paparudele! / Să deschidem, ploile. /Paparudele! *Bumbueşti VI*; *308*. Paparudă, rudă, / Vino şi ne udă, / Cu găleata, *leata*., /

Peste toată ceata. / Dă, Doamne, ploile, / Să cure pâraiele, / Să se facă grânele / Pân' toate grădinile. / De joi până joi, / Dă-ne nouă ploi. / De marţi până marţi, / Ploi să nu mai staţi. / Să dea grânele, /

Cât prăjinele; / Să dea oarzele, / Cât sângeoarzele. *Bumbueşti VI*;

309. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata. / Să crească porumbeii / Ca şi tufăneii; / Să crească oarzele, /Ca sângioarzele. /Să facem covrigi, /Să dăm la voinici; /

Să facem colaci, / Să dăm la săraci; / Să facem păpuşi, / Să dăm la mătuşi. *Bumbucşti VI*; 310. Paparudă, rudă, / Ieşi afară de udă.

Vaideeni VI; *311*. Paparudă, rudă, /Vino şi mă udă, /Cu găleata nouă, /Plouă, Doamne, plouă. /De joi până joi/Să dea nouă ploi, / De marţi până marţi / Să se ţină lanţ. *Costeşti VI*; 312.

Paparudă, rudă, / Ieşi afar' şi udă, / Udă cu găleata, / Peste toată ceata; /Udă cu ulcioru, / Peste tot poporu'. /Aduo, Doamne, keile, /

Să descuiem ploile; / Ploile s-au descuiat, / Apele s-au tulburat, /

Oamenii s-au bucurat / Că şi pământu' s-a udat. *Bărbăteşti VI*; 313. Paparudă, rudă, /Ieşi afar' şi udă. /Udă *cu* urciorul, /

Peste tot poporul, / Toarnă cu găleata, / Peste toată ceata! Cu găleata, leata. / Peste toată coasta. / Unde-o da cu plugul, / Să curgă ca untul; / Unde-o da cu sapa, / Să curgă ca apa. / Dă-ne, Doamne, cheile / Să descuiem ploile. *Bărbăteşti VI*; 314. Paparudă rudă.

Plouă de ne udă. / Unde-oi da cu sapa, / Să cure ca apa; /Unde-oi da cu plugu, / Să cure ca untu. *Bodeşti*, *VI*; 315. Paparudă, rudă, /

Ieşi afar' de udă. /Cu găleata/ leata, / Peste toată ceata; Cu

ciubăru, băru, / Peste tot oboru. Şi deschideţi uşile, / Să pornească ploile. *Bogdăneşti VI*; 316. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, /

Cu găleata rasă, / Ploaia ce se varsă, / Paparudă, / rudă, / Udă cu găleata, / Că ploaia e gata. / Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, /

Când om da cu sapa, / Dumnezeu cu apa. *Pojogi-Ctrna VI*; 317.

Paparudă, rudă, /Vino de ne udă, /Cu găleata roată, /peste lumea toată. *Matceşti VI*; 318. Paparudă, rudă, /Ieşi afar' de udă, /

S08

să dea apa; /Cu găleata nouă, /Dumnezeu să plouă. *Albeşti OT*;

347. Paparuda, ruda, /" Ieşi afar' de udă! *Vlaici OT*; 348. Rudă, paparudă, / Ieşi afar' şi udă, /Toarnă cu găleata, / Udă toată ceata.

Oporelu OT; 349. Adă, Doamne, cheile, /Să descuiem ploile./

Toarnă cu găleata, / Peste toată sloata. *Rad eşti OT*; 350. Paparudă, rudă, / Ieşi afar' de uclă; / Cu găleata, lata, / Peste toată gloata; /

Cu găleata nouă, / Dumnezeu să plouă. / De joi până joi / Să dea nouă ploi. / Unde-i da cu plugu, /Să curgă ca untu; /Unde-i da cu sapa, / Să curgă ca apa. *Şuica OT*; 351. Paparudă, rudă, / Ieşi afar' de udă, /Cu găleata nouă, /Dumnezeu să ploua. *Şuica OT*;

352. Paparudă, rudă, / leş afar şi udă, / Cu găleata nouă / Dumnezeu să plouă. *Negreni OT*; 353. Paparudă, rudă, / Când oi da cu ciurul, / Să umple patului; / Când o da cu sapa, / Să plouă cu găleata.

Pleşoiu OT; 354. Paparudă, rudă, / Ieşi afară de udă. *Recea OT*; 355. Paparudă, rudă, / Ieşi afar' de udă, / De îi da cu ciuru, /

Să umple pătulu, / Toarnă cu găleata, / Să umple poiata. *Buzeşti OT*; 356. Paparudă, rudă, / Ieşi afar' de udă, / Cu găleata, leata, /

Să nu bată piatra, /Cu găleata nouă, /Dumnezeu să plouă. /Când oi da cu sapa, / Să ţâşnească apa; / Când oi da cu maiu, / Să iasă mălaiu. / Toarne cu găleata, / Să nu bată piatra. / Să crească bucatele, /

Să sature satele. *Izvoru OT*; 356 a. Dacă dai cu ciuru/

Se umple pătulu / Dacă dai cu strachina / Este rău de pagubă/

Udele, udele / Paparudiţo! / Dacă dai cu ciuru / Se umple pătulu/

Dacă dai cu strachina / Este rău de pagubă. *Bobiceşti OT*; 357.

Paparudă, ruda, / Vino de mă udă, / Să mă uzi cu apă / Ploile

să-nceapă / Să curgă şuroaie. / Plouă cu găleata / Peste toată gloata./

Hai, ploiţă, ha a-a-a-a-a-i! / Să deschidă ploile, /Peste toate văile, / Peste toate luncile. / Ploaia să pornească, / Apele să crească, /

Câmpul să rodească. /Hai, ploiţă, ha-a-a-a-a-i! / Când oi da cu maiul, / Să curgă mălaiul; / Când oi da cu ciurul, / Să umple patului

Când oi da cu sapa, / Să curgă ca apa. / Hai, ploiţă, ha-a-a-aa i! / Câmpul să învie, / Berechet să fie / Paparudele! / Ploaie d-a măruntă, / Mulţumire multă; / Ploaie cu bulboci, / Le place la toţi /

Lumea sa trăiască, / Să vă pomenească. / Hai, ploiţă, ha-a-a-a-ai! /

Când joci paparudele, / Se şi pornesc ploile / Peste toate văile, /

Văile şi luncile. /Hai, ploiţă, ha-a-a-a-ai! / Ploaia o să vie / Şi pe deal la vie / Strugurii să crească, / Via sa rodească. / Hai, ploiţă, ha-a-a-a-ai! / Să se verse ploile, /Să umple câmpiile, / Să curgă şanţurile / Şi să crească florile. /Hai, ploiţă, ha-a-a-a-ai! /Şi să curgă ploile, / Să crească şi fetele, / Să-ndrăgească horele / Şi să cânte zorile. /Hai, ploiţă, ha-a-a-a-ai! *Ursoaica OT*; 358. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă, / De mă uzi cu apă, / Ploaia va să-nceapă, / Iarba va sa crească, / Câmpul să rodească; / De mă

porul; / Toarnă cu găleata / Peste toată ceata, / Cu găleata, leat a, /

Peste toată coasta. / Unde-o da cu plugul, Să curgă ca untul; /

Unde-o da cu sapa, / Să curgă ca apa, / Dă-ne Doamne, cheile, /

Să descuiem ploile. *Ştirbeşti VI*; 336. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata; / Cu ulcioru, cioru, /Peste tot poporul. //: Adă, Doamne, keile, /Să descuiem ploile: // Când oi da cu sapa, / Să cure ca apa / Când oi dacuplugu /

Să cure ca untu. /Să crească porumbii / Mai mari decât zglobii./

Să nu dai cu strakina / Că e rău de pagubă; / Şi să dai cu ciuru, /

Să umpli pătulu. *Valea Mare VI*; 337. Paparudă, rudă, /Ieşi afară de udă, / Cu găleata nouă, / Plouă, Doamne, plouă! /Paparudă, udă, /

Deschide portiţele, / Ca să luăm cheiţele, / Să vie ploiţele. / Paparudă, paparudă, / Cum pe noi ne-ai udat, / Aşa să dea Dumnezeu

Sfântul / Ca să plouă pământul. *Zlătărei VI*; 338. Paparudă, rudă, /

Vino de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata, / De la joui la joui, / Să dea nouăzeci de ploi. / Unde-o da cu plugu, / Să cure ca untu; / Unde-o da cu sapa, / Sa cure ca apa. *Bălceşti VI*;

339. Jucaţi paparudele, / Să pornească ploile, / Să umple pătulele, /

Paparudele! / Să plouă cu ciurele, / Ciurele, dârmoanele, / Să umple pătulele, / Să se verse ploile, / Să se umple gârlele, / Ca să crească florile, / Paparudele! / Joacă fata lui Matei, / Cu cercei de brebenei, /

Cu salbă de ghiocei, / Să pornească ploile, / Să crească bucatele /

Paparudele! /Joacă, joaca, fa Marie, /La toamnă bişag să fie, /

Cară o sută şi-o mie, / Să-mi dea şi mie şi ţie. / Paparudele! / Haidea, haidea, fa Marie, / La toamnă bişag să fie! / Paparudele! *Ştefăeşti*

VI; 340. Paparudă, rudă, / Ieşi afară de udă, / Cu găleata nouă, /Dumnezeu să plouă. *Spineni OT*; 341. Deschideţi porţili, /

Să intre ploiţilii/ Paparudă, rudă, / Ieşi afar' de udă / Cu găleata nouă, / Dumnezeu să plouă. / De marţi până marţi, / Să vă săturaţi; /

De joi până joi, / Să dea nouă ploi. / Unde dai cu sapa, / Ca să curgă apa; / Unde dai cu ciuru, / Să umpli pătulu; / Unde dai cu maiu, /

Să curgă mălaiu, / Drugile porumbului, / Ca coarnile plugului. *Spineni*

OT; 342. Paparudă, rudă, /Ieşi afar' de udă, / Cu găleata nouă, / Dumnezeu să plouă! / Ado (dă), Doamne, cheile, / Să descuiem ploile; / De joi până joi / Să dea nouă ploi. / Să dea cu sapa, /

Să curgă apa; /Să dea cu ţărna, /Sa curgă gârla; /Să dea cu maiu, / Sa curgă mălaiu; / Să toarne cu ciuru, / Să umple pătulu.

Aluniş OT; 343. Paparudă, rudă, / Ieşi afar' de udă, / Cu găleata nouă, / Dumnezeu să plouă, / Cu găleata roata, / Peste lumea toată.

Bărăştii de Vede OT; 344. Paparudă, rudă, /Iaşi afar' şi udă, /

Toarnă cu găleata, / Aşa să cure apa, / Când s-o da cu sapa. *Mereni*

OT; 345. Să crească porumbu / Cât prăjina! *Spătaru OT*; 346.

Paparudă, rudă, / Ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, / Dumnezeu

210

rudă, /Ia ieşide mă udă, /Cu găleata, leata, /Peste toată gloata./

Din joi până joi/ Să dea nouă ploi. /Să nu dai cu strachina, /Că e rău de paguba; *J* şi să dai cu sapa, / Să cure cu apă; / Şi să dai cu ciurul, /Şi umjple patului. *Gura Padinii OT*; 369. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de n & e udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata./

Din joi până joi /: Să dea nouă ploi. / Să dea nouă ploi. /Să nu dai cu strachină, Că e rău de pagubă; / Să dai cu ciurul, / Să umple patului; / Să dai «Cu sapa, /Să curgă ca apa. *Gura Padinii OT*.

370. Paparuca, ru «dă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu ciubăru, băru / Peste tot poporu'. /Paparudă, rudă, /Ieşi afar' şi udă, /Ca să iasă tot poporu'. *Dâmiovictioara AG*; 371. Paparudă, rudă, /Ia ieş dă ne udă, / Cu găleata, leata / Peste toată ceata; / Cu ciubăru, băru, /

Peste tot poporu'. *Jtucăr AG*; 372. Paparudă, rudă / Vino şi ne udă/

Cu găleata leata / pe ste toată ceata / Cu ciubăru băru / Peste tot poporu'. *Nuqoara AG*; 373. Paparudă, rudă, / Ieşi-afar şi udă/

Cu găliata, data / Peste toată ciata, / Cu ciubăru, băru / Peste tot poporu'. *Nuqoara AG*; 374. Paparudă, rudă, /Vino de ne udă.

Voineşii AG; 375. Paparudă, rudă, / Ieşi afar' de udă. *Albeşti*

AG; 376. Paparuda, ruda, / Ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, /

Peste toată ceata; / Cu ciubăru, băru, / Peste tot poporu'. *Bughea de Sus AG*; 377. Paparudă, rudă, / Ieşi afar' de udă. *Valea Mare*

AG; 378. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, / Unde dai cu sapa, /

Să cure ca apa; / Unde dai cu plugu, / Să cure ca untu. / La anul şi la mulţi ani! *Văleni AG*; 379. Paparudă, rudă, / Dă-ne, Doamne, cheile cerului, / Să dăscuiem ploile, / Să crească bucatele / Şi roadele.

*Văleni AG*380. Paparudă, rudă, / leş apă dă udă, / Cu găleata, leata, /Peste toată ceata; /Cu ciubăru, băru, / Peste tot poporu'. / Adu, Doamne, keile, / Să descuiem cerurile / Dă-az până joi / Să dea noo ploi. *Măţău AG*; 381. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă. *Godeni AG*; '382. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă, / Cu găleata, leata, / Piste toată ceata; / Cu ciubăru, băru, / Piste tot ogoru. / Ado, moaşe, keili, /

Să dăscuiem cerurli / Să curgă vâlcelurli / Să curgă pâraie, / Să facă zuroaie

Apele să crească, / Mândra să oprească. *Valea îndărăt*

AG; 383. Paparudă, [rudă, / Vino de mă udă. *Schitu Goleşti*

AG; 384. Paparudă, rudă, / Ieşi afară de udă, / Cu ciobăru, băru, / Peste tot ogoru, / Cu găletaa, leata, / Peste toată sloata.

Cetăţeni AG; 385. Paparudă, rudă, / Vino şi ne udă, / Cu găleata, leata, /Peste toate & ceata; /Cu ciubăru, băru, /Peste tot poporu'./

Udă, udă, paparudă, / Cu tot cerul udă, / Să curgă şiroaiele / Şi toate pâraiele; /să crească bucatele, /Să umple hambarele. / Să se ducă seceta, / Unde-a dus mutu' iapa. *Dobrotu AG*; 386. Paparudă, rudă, / Ia le şi dă ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată

213

uzi cu vadra, / Va-nflori ograda / Şi va creşte-n vie / Struguri razachie.

Hai, ploiţă, ha-a-a-a-ai! / Paparudă, rudă, / Vino de mă udă / De-mi dă udătură, / Vin în bătătură. / Carele-nşirate, / Cu grâu încărcate; /Şi stupi cu albine / Şi pătule pline. /Hai, ploiţă, ha-a-a-a-ai! / *Ursoaica OT*; 359. Paparudă, ruda, /Vino de mă udă, / Ca să cadă ploaie, / Sa curgă şuroaie. / Hai, ploiţă, ha-a-a-aa i! / Ca să crească grânele, /Să umple pătulele. / Ia deschide cerurile, /

Să pornească ploile, / Să crească porumbaşii / Să mănânce /

Şi să crească copilaşii. / Hai, ploiţă, ha-a-a-a-a-ai! / Să ferească holdele / De toate stricăciunile. / Paparudele! / Din toate ogoarele /

Să goneşti tăciunele. / Paparudele! / Câmpul să învie, /Berechet să fie / Lumea să trăiască, / Să vă pomenească. / Hai, ploiţă, ha-aaa-ai! /. *Ursoaia OT*; 360. Paparudă, rudă, /Vino de mă uda, /

Cu găleata rasă, / Ploile să varsă, / Să fac porumbele / Cât prăjinile.

Balş OT; 361. Paparudă, rudă, /Vino de mă udă, /Cu găleata, leata, /Peste toată ceata. *Bârza OT*; 362. Paparudă, rudă, /Vino de ne uda, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. / Să pornească ploile, / Să facă bucatele. / Unde om da cu sapa, / Sa cure ca apa; /

Unde om da cu plugu, / Să cure ca untu. *M argăr iţeşti OT*; 363.

Paparuda, ruda, / Ieşi afară de udă, / Cu găleata, leata, / Peste

toată eleata. / Unde dai cu sapa, / Să cure ca apa; / Unde-i da cu plugul, /

Să cure ca untul. / Să crească drugele / Cât prăjinele; / Şi dovlecii /

Cât pătulele. / Că noi am plecat / Joi de dimineaţă, / Cu ceaţa în spinare, / Cu rouă în picioare. *Băiăneşti OT*; 364. Paparudă, rudă, /

Ia iez dă ne udă, / Să nu trecem casele, / Că ne treci ploili, / Cine dă din carne grasă, / Mai pă seară plouă deasă; / Cine dă din uouă /

Mai pă seară plouă. / Să nu dai cu strakina / Că e rău dă pagubă /

Şi să dai cu ciuru, / Că umpli pătulu. / Câte cuie sân pă casă / Atâta galbini pă masă / Udă-li, udă-li, / Paparudiţo! / Să ne ude ploile, /

Pe toate arăturile, / Toate bătăturile / Zalele au venit, /Ploile-au pornit; /Zalele-au sunat, /Ploile-au vărsat. /Spor, cocoană, dă la nouă mori! / *Dobrosloveni OT*; 365. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă, / Cu găleata plină, / Ploile să vină; / Cu găleata rasă, /

Ploaia să se varsă; / Cu găleata, leata, / Ploaie ca săgeata. / Ai din joi în joi/Câte nouă ploi. /Să se facă meele, /Cât bordeele; /Şi porumbele, / Cât pătulele. / Sa nu dai cu strachina, / Că e rău de pagubă; / Şi să dai cu ciuru, / Că-ţi umple pătulu. *Grădinile OT*;

366. Paparudele! /A veni cu keile, /Să deşkiză raiele, /Să facă porumbu şi grâuşoru, /C-acolo a-i gândişoru. *Izbiceni OT*; 367.

Paparudele / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata, / Cu urcioru, cioru, /Să deschidem ceru, /De joi până joi/Să dea nouă ploi./

Să crească porumbele / Cât pătulele. *Ianca OT*; 368. Paparudă.

212

dai cu doniţa: // Păpărudiţo, / Ca să dea domnul să dea, / Păpărudito.

Jugur AG; 400. Paparudă, rudă, / Vino dă ne udă / Cu găleata, leata / Peste toată ceata / Cu ciubăru, băru / Peste tot ogoru. / Dă-ne, Doamne, keili / Să descuiem cerurli / Să cure pâraili

Să umple hârdaili. / Dă joi până joi / Să dea patruzaci dă ploi /

Să vie şi peste noi. *Jugur AG*; 401. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, /Cu ciubăru, băru, /Peste tot ogoru; /Cu găleata, leata/

Peste toată gloata; /Şi cu donicioara / Peste toată ţara. /Dă-ne.

Doamne, cheile, / Să descuiem ploile, / Să răsară grânele, / Prin toate grădinile. / Să facem colaci, / Să dăm la săraci; / Să facem păpuşi, / Să dăm la mătuşi; / Să facem covrigi, / Să dăm la voinici.

Bălileşti AG; 402. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă. *Băjeşti AG*;

403. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, / Udă cu găleata, / Peste toată ceata; / Uda cu urciorul, / Peste tot ogorul; / Udă cu butoiul, /

Peste tot zăvoiul. / Iar voi, fete mari, / Cu gâtul numai icuşari, /

Deschideţi portiţele, /Să curgă ploiţele; /Destupaţi pâraiele, / Să curgă şiroaiele, /Ploile să vie / P-un răzor de vie; /Ploile să cadă / Pe meri, în livadă; / P-un răzor de usturoi, / Să curgă şiroi, /

Iar bozii de pe noi / Şi cu pâinea de la voi, / Să le dăm pe apă, /

Ca ploile să-nceapă. *Zărneşti AG*; 404. Paparudă, rudă, / Vino şi mă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata; / Cu ciubăru, băru, /

Peste tăt poporu'. *Brădet AG*; 405. Paparudă, rudă, / Ieşi afar'

de udă, / Toarnă cu găleata, / Să cure ca apa; / Toarnă cu plugu, /

Să cure ca untu. *Gălăşeşii – AG*; 406. Paparudă, rudă, /Ia ieşi de mă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata, / Să se facă colacu, /

Să mânce săracu'. *Racoviţă AG*; 407. Paparudă, rudă, / Ieşi afară de udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. *Uda de Jos AG*;

408. Paparudă, rudă, / Ieşi afară de udă. *Argeşelu* (*Ciumeşti*) *AG*;

409. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata, / Să-nceapă să ploaie, / Să curgă şiroaie, / Să crească grânele / Şi toate bucatele. / Unde dai cu maiul, / Să curgă mălaiul;

Unde sapi cu mâna, / Să curgă făina; / Unde ari cu plugul, /

Să crească belşugul. /Hai, Catrino, să sărim, /Paparudele! / Că ştii iarna ce păţim / Paparudele! *Priboieni AG*; 410. Paparudă, rudă, / Ieşi afar' şi udă, / Cu găleata, leata, / Peste lumea toată./

Adu, Doamne, cheile, / Să descuiem ploile, / Să curgă păraiele, /

Peste toate văile. /Unde om da cu sapa, /Să meargă ca apa; /

Unde om pune plugu, / Să meargă ca untu. *Păduroiu AG*; 411.

Paparudă, rudă, / Ieşi afar' de udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata; / Cu ciubăru, băru, / Peste tot oboru. / Unde-i da cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde-i da cu plugul, / Să curgă ca untul…"

Unde-i pune fiarile, / Sa curgă şiroaiele, / Unde-i pune iţele / Să curgă ploiţele. *Bradu de Jos AG*; 412. Paparudă, rudă, / Scoală ceata / Cu ciubăru, băru. *Boteni AG*; 387. Paparudă, rudă, / Cu găleata uda; / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata; / Cu ciubăru, băru, / Peste tot ogoru. /…/ Dă-ne, Doamne, cheili, / Să descuiem ploili. *Boteni AG*; 388. Paparudă, rudă, / Dă-ne, Doamne, keile /

Paparudă, rudă, / leş afar de udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata; /Cu ciubăru, băru, /Peste tot poporu'. /Dă-ne, Doamne, keile, / Sa descuiem ploile, / Să udăm pământurile, / Ca să crească grânele, / Grânele, porumburile / Şi toate livezile. / La anu' şi la mulţi ani! *Boteni AG*; 389. Paparudă, rudă / Ieşi afar' dă udă, /

Cu găleata, leata; / Peste toată ceata, / Cu ciubăru, băru, / Peste tot oboru. / Dă-ne, Doamne, cheili, / Să dăscuiem ploili, / Să se facă grânili; /Să facem colaci / Să dăm la săraci, / Să facem păpuşi, /

Să facem covrigi / Să dăm la ăi mici. / Să dea Dumnezeu ploaie! *Boteni AG*; 390. Paparudă, rudă, / leş afar' de uda, / Cu găleata, leata, / Cu ciubăru, băru / Peste tot poporu'. / Dă-ne, Doamne, keile / Să descuiem ploile. / Să udăm pământurile / Ca să crească grânele / Grânele, porumburile, / Şi toate livezile, / La anu' şi la mulţi ani. *Boteni* 4G; 391. Paparudă, rudă, / Udă cu găleata, /

Cu găleata, leata, / Peste toată ceata. / Udă cu ciubăru / Peste tot poporu'. *Boteni AG*; 392. Paparudă, rudă, / Vino şi ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata; / Cu urcioru, cioru, / Peste tot poporu'. *Stroeşti AG*; 393. Paparuda, rudă, /Ieşi afară de udă! /

Udă cu găleata / Peste toată ceata; / Udă cu urcioru, / Peste tot ogoru. / Deschideţi portiţele, / Să curgă ploiţele; / Destupaţi pâraiele, /

Să curgă şuroaiele. / Un răzor de vie, / Ploile să vie, / Un răzor de usturoi, / Să curgă şiroi! *Stroeşti AG*; 394. Paparudă-rudă, /

Vino şi ne udă / Cu găleata-leata, / Peste toată ceata! /Din joi-n joi / Să dea noua ploi / Să ude holdele / Să crească porumbiştile./

Paparudiţa, / Să ne dea ploiţa / Să ude holdiţa. *Stroeşti AG*; 395.

Paparudă, rudă, / Vino da ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata; / Cu ciubărul, barul, / Peste tot ogorul. *Vlădeşti AG*;

396. Paparudă, ruda, / Ieşi afară de udă, / Cu găleata, leata, /

Peste toată ceata, / Cu ciubăru, băru, / Peste tot oboru. *Mihăeşti*

AG; 397. Paparudă, rudă, / Ieşi afară şi udă, / Cu găleata, leata, /
Peste toată ceata; /Cu ciubăru, băru, /Peste tot ogoru. /Deschideţi portiţile, /Să plouă ploiţele, /Să ude grădiniţele; / Să dea ploile, / Să ude ogoarele, / Să crească grânele. / Să facem colaci, /
Să ducem la naşi; / Să facem păpuşi, / Să dăm la mătuşi. *Hârtieşti*
AG; 398. Paparudă-rudă, / Ieşi afar' de udă, / Udă cu găleata, /
Peste toată sloata; /Cu ciubăru' băru, /Peste tot ogoru. /Aduceţi cheiţele, / Să descui portiţele, / Să cure ploiţele. *Vâlsănești* (*Vălsănești*)
AG; 399. De joi până joi, / Păpărudiţo, / Să dai nouăzeci da ploi, / Păpărudiţo, / Să nu dai cu strachina, /Păpărudiţo, //: Şi fă până joi / Să dea nouăzeci de ploi. / Să nu dai cu strachina, / Că e rău de pagubă; / Să ne dai cu ciururile, / Să umpli pătulele.
Babaroaga AG; 420. Paparudă, rudă, / Vino de te udă, / Ca să cadă ploile, / Cu găleţile, / Paparudele! / Ca să dea porumburile / Cât gardurile
Să crească spicele / Cât vrăbiile; / Sa sporească grânele, /
Să umpli pătulele / Să deschizi cerurile, / Să pornească ploile; /
Şi să creşti holdele, / Să goneşti tăciunele / Din toate ogoarele./
Paparudele! *Babaroaga AG*; 421. Paparudă, rudă, /Ieşi afar' de udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata; / Cu ciubăru, barul, /
Peste tot oborul. / Unde-oi da cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde-oi da cu plugul, / Sa curgă ca untul. *H%mele AG*; 422. Paparudă, rudă, / Ieşi afară şi ne udă, / Cu găleata leata, / Peste toată zloata; /
Cu ciubărul, barul, / Să închidem oborul. *Băneşti AG*; 423. A.
Mario [ha]: / De joi până joi, / Să dea nouă ploi, / Să dea cu prăjinele
Să Facă porumbii. *Urlueni AG*; 424. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata. / Dumnezeu să ploaie, / Pământul să-l moaie / Şi bucatele să crească, / Lumea să se veselească, / C-apoi din bucate / S-avem şi noi parte. *Tătăreştii de Sus TR*; 425. Dă joi până joi / Să dea nouă ploi. *Trivalea-Moş*
terii (*Tălpenii Netoţi*) *TR*; 426. Ha, Mario, ha! / Să dea Dumnezeu pe lume, / Să curgă d-o ploaie bună / Unde-o da cu sapa, / Să cure ca apa; / Unde-o da cu plugul, / Să cure ca untul. / Să crească

porumburile / Cât pătulele. *Drăcşenei TR*; 427. De, de de Mario, deio, / [Paparudeoleo] / Boieri la masă / Ploaia să revarsă, / Că noi că venirăm, / Cu doi boz în capu', / Zalili sunară, / Ploili vărsară./

Adu, Doamne, ploaie / Pământu' să moaie, / Că noi suntem florili //:

Care-aducem ploili: //Pă toate judeţili / [De, Mario, deio] / Să facem colaci, / Să dăm la săraci; / Să facem prescuri, / Să dăm la nebuni. / Ne rugăm şi zi şi noapte / [Paparudileo] / Să nu fie secetă

[De, Mario, deio] / Noi mai denio, mamă, deio, / Paparudeleo/

Şi că ne-ajungă ploili / De, Rădino, deio / Doăzej dă gologan /

Să le varsă ku borkan / Paparudeleo! / Cine dă cu şutili / De.

Rădino, deio, /Ai cine dă cu şutili / Paparudeleo! /Să fie grăi bereket / De, Mario, deio, / Să vie arimunţili / De, de Mario, deio, /

Paparudeleo! / Tetrail, nu mă, rakleo, /De, Rădino, de-o, / Paparudiţo!

Boieri la masă, /Ploaia să răvarsă, /Că noi cm venirăm/

Cu doi boz în capu', /Zalili sunară, / Ploili vărsară. / Unde-i da cu sapa, / Să cură ca apa; / Unde-oi da cu maiu / Să curgă mălaiu / De.

Rădino, deio, /Paparudiţă! / Una cântă, două joacă / De, de.

Mario, deio, / Roagă-te la Dumnezão / Să nu fie secetă, / Paparudiţo! /

Să fie grai bereket / De Mărgioalo, deio, / Pă toate potecile./

Paparudiţă! / Dăskide porţili / Să într-arimunţili / Că vine cu

217

dă ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata; / Cu ciubăru, baru, / Peste tot oboru. *Leordeni AG*; 413. Paparudă, rudă, / lă ieşi de ne udă, / Noi ne-om [m] îneca, /Joi de dimineaţa, / Pă rouă, pa ceaţă, / Pă la dumneavoastră, / Că e ziua noastră! / S-adunăm cheile, / Să scornim ploile! / Ploile-or ploua, / Grânele-or creştea! /

Crească grâurile / Cât prăjinili!; / Sară meiele / Cât bordeiele; / Sară porumbu/Mai mare dă corbu! /Să nu daţi cu strachina, / Că roade foametea; /Şi să daţi cu ciuru, /Să umplu pătulu! / Cai arători, / Porci râmători, / Vacile lăptoase, / Fir-ar sănătoase! / Spor şi berechet. *Recea AG*; 414. Paparudă, rudă, / Ieşi afar' de udă /

Cu găleata, leata, / Peste toată roata; / Cu ciubăru, băru, / Peste

tot oboru. / Unde-i da cu plugu, / Să curgă ca untu; / Unde-i da cu sapa. / Să curgă ca apa. / Unde-i da cuferele / Să curgă ca izvoarele. /Să dea nouă ploi /De joi până joi. /Deschideţi portiţele, /

Să curgă ploiţele, / Să crească grânele / Cât prăjinele, / Şi porumburile / Cât pădurile. *Costeşii AG*; 415! Paparudă, rudă]/

Ieşi afar' de udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata; / Cu găleata plină, / Ploile să vină; / Cu găleata rasă, / Ploile să varsă/.

Unde-i pune plugul, /Să curgă ca untul; / Unde-i pune sapa, /

Să curgă ca apa. / Oile lânoaseli, / Vacile lăptoaseli, / Boii trăgători, /

Oameni muncitori. / Aduceţi cheiţele, / Sa descuiem ploiţele, / Ploaie să dea D [umnezeu], *Pârvu Roşu AG*; 416. Paparudă, ruda, /Ia ieşi de mă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata; / Cu urcioru, cioru, / Să slobozim ceru, / Să dea Domnul ploaie, / Să crească grânele / Cât cucutele; / Şi porumburile / Cât trestiele. *Mozăceni*

AG; 417. V-am trimis pe Riţa / Paparudiţa! /Cu cheile / Să deschidă cerurile, / Să pornească ploile. / Hai, ploiţă, hai! / Am venit cu Riţa, / Paparudiţa! / Cu bozii pe cap, / Cu sânii proţap. / Lacătele am rupt, /Ploile-au început. /Hai, ploiţă, hai! / Zi-i din struna/

Răgădună, / Să cântăm cu Riţa / Paparudiţa: /-unde dai cu sapa, / Să cure ca apa; / Hai, ploiţă, hai! / Unde ari cu plugul, /

Să curgă ca untul; / Hai, ploiţă, hai! / Unde aduni cu ciurul /

Umple-se patului. / Hai, ploiţă, hai! / Unde dai cu maiul, / Să curgă mălaiul. / Hai, ploiţă, hai! /Câte cuie sunt pe casă, /Atâţia galbini pe masă! / Cine da un gologan, / S-aibă parte d-un borcan! /

Cine dă mălai cu ciurul, / Să i se umple patului. /Hai, ploiţă, hai!

Mozăceni AG; 418. Paparudă, rudă, /Ieşi afar' de udă, /De joi până joi/Să dea nouă ploi! / Cu găleata-aleasă, / Ploile să varsă! /

Să nu dai cu strachina, / Paparudolo! /Că e rău de pagubă; /

Paparudolo! /Şi să dai cu ciurul, / Să umple patului! *Mozăceni-Deal AG*; 419. Paparudă, rudă, / Vino de te udă, / Ca să cadă ploile, /

Cu găleţile, /Paparudele! / Să crească spicele/Cât vrăbiile./

Paparudele! /Să sporească grânele, /Să pornească ploile, /De joi

Ca să crească iarbă grasă / Vacile lăptoase, / Oile lânoase. / Sa crească porumbul *Piatra* (*Stanţa*) 442. Unde dai cu sapa, / Să cure ca apa; / Unde dai cu plugu, / Să cure ca untu. / Să crească porumbele / Cât pătulele; / Să crească dudaiele / Cât hambarele.

frumoasa TR; 443. Paparuda, rudă, / Vino de mă udă, / Cu găleata, lata, / Peste toată gloata, / Cu găleata plină, / Ploile să vină, / Cu toate găleţile, /Să se umple văile, / Cu apă de ploaie, /Tot cu ţuţuroaie, /Să se facă grânele / Cât bordeiele; /Şi porumbele / Cât oră] inele; / Drugele / Cât coatele; /Spicele / Cât palmele. *Măgurele*.

TR; 444. Delake, delake! Paparuduleo / Cu găleata lină, / Ploaia să le vină; /Cu găleata rasă, / Ploaia să le varsă, /Cine-o da din urdă / Locuri să se udă / Cine-o da din gologani / Paparuduleo! /

Să le uarsă cu borcanu / De, Rsdino, de! / Delake, delake / Papandeţule! /

Cine-o da din gologani De, Radino, de! /Să le uarsă cu borcan / De Radino, de! /Cine-o da din urdă / Locuri să se udă / Să dea Dumnezeu noroi: paparuduleo / De la joi, pân' la joi / Paparudiţo! / Să dea nouăzeci dă ploi / Paparuduleo / [: Ca noi c-am venit / Ploile-a sosiţi:] / Cu găleata rasă / Ploaia să le varsă; / Cu găleata lină / Ploaia să le vină / De a talakea da-n buriko / Salko râmniko / Delake, delake / Paparuduleo / Să dea

Divmnezău noroi / Paparuduleo / Dă la joi pân' la joi / Paparudeo /

Să dea nouăzeci dă ploi / Că noi c-am veniţi / Cu doi mânica /

Şi zalele le suna / Şi ploiţili uărsai/ Pă la toate casele / De, Radino, de / Pân' toate ogoarele / Să crească dovlecile /Dară grânile /

Cât pătulile / Dar porumbile / Cât prăjinile / Delake, delake, / Mariuţo, ce! /Să dea Dumnezeu spor şi bereket! *Turnu Măgurele*

TR; 445. Delake, delake / De, Radino, de /Ca noi că venirăm /

Cu doi bozi în cap/ Şi zalele le suna / Paparudeleo/ [: Şi ploiţili vărsa:] / Cu găleata lină / Ploaia să le vină; / Cu găleata rasă /

Ploaia sa le varsă. / Dăskide portiţili / Paparuduleo 1/ Să intrăm cu ploili / Paparuduleo! / Deskide portiţili / Paparuduleo! / Să intrăm cu ploili / Paparudeo! // /: Udă-le, udă-le / Paparudeleo! /

Să-ţi ude arăturili / Paparuduleo! // Cu găleata rasă / Ploaia să

le varsă; / Cu găleata lină / Ploaia să le vină. / Cine-o da din brânză /

Locul să le uză / Cine-o da din ouă / Mai pă seară plouă / Cine-o da din gologani / Paparuduleo / Să le varsă cu borcan / Paparuduleo

Câte cuie sunt pe casă / Paparudiţo / Atâţia galbini pe masă /

Delake, delake / Paparuduleo / Ka n-ai la koronkore / Paparuduleo /

Hai mai de hai mai de / Paparudeţule / Delake, delake / Paparuduleo

Că noi c-am venit /Cu doi bozi în cap / Şi zalili le-a suna /. /: Şi ploiţili vărsa: // Măgăreaţa lui Matei / Paparudiţo / Cu cercei de ghiocei / Paparudiţo / Cu salba de nouo lei / Paparudiţo*!*

Hai dă-le, udă-le, / Paparudoleo *J* Să-ţi uzi arăturili: // Să nu dai

219

ploali. / [Paparudiţo] / De Mario, de de deio, / Oameni muncitori, /

Boii trăgători, /De, de de Rădino, deio, /Paparudiţo! *Merenii (de Sus) TR*; 428. Măgăriţa lui Matei / Cu salba de ghiocei /

Să nu treacă căşili / Că le trece ploile. *Merenii de Sls TR*; 429.

Unde o zgâria cu plugu, / Să cure ca untu; / Unde o da cu sapa, /

Să cure ca apa. / Oamenii muncitori, / Boii trăgători, / Să se veselească, /

Să ne dea şi nouă / Douăzeci de ouă. / Până în seară plouă, /

Să înceapă de joi, / Să dea nouă ploi, / Să ne dea mălai cu ciuru, /

Dă umple pătulu. / Să nu dea cu strachina, /Că e rău de paguba; /

Oile lânoase / Şi mai mult lăptoase, / Ca de voie bună / Să ne dea şi lină etc. *Secetu TR*; 430. De la joi până la joi/ Să dea nouă ploi! / Când oi da cu maiu, / Să cure că mă! au; /Când oi da cu sapa / Să cure ca apa. /Boii trăgători, /Oameni muncitori! *Vârtoapele de Sus TR*; 431. Hai, Mario, hai! /De joi până joi, /Să dea noua ploi. / Coconita lui Matei / Sare din tei în tei / Cu salba de nouă lei! /Când oi da cu sapa, /Să curgă ca apa; /Când oi da cu plugul, / Să cure ca untul; /Când oi da cu raliţa, / Să cure ca mazărea. /Să se facă grânele / Cât prăjinele; / Şi porumburile /

Cât pătulele. /Să dea Dumnezeu, / Să vie până în seară; Ploaia huruind. *Gărăgău TR*; 432. Paparudă, / Cine dă cu ciuru, / Să umple patului! *Peretu TR*; 433. Să dea Domnu' ploaie, / Să curgă şuroaie! / Unde dă cu sapa, / Să curgă ca apa! / Unde da cu plugu /

Să curgă ca Oltu. / Să se facă porumburile / Cât pădurile, / Sa umple pătulele. /De joi până joi / Să dea nouă ploi. *Nencutleşti TR*;

434. Hai, Mario, hai, / Paparudo le-o! / Noi am venit, / Cu doi bozi în cap, / Zalele am sunat, / Ploile s-au vărsat. / Dă-ne, Doamne, cheile, / Să pornim cu ploile, / Când oi da cu plugul, / Să cure ca untul; /Când oi da cu sapa, / Să cure ca apa. /De joi până joi//

Să dea nouă ploi. / Să ude arăturile, / Să crească porumbile. *Dorobaniu*

TR; 435. Ha, ploiţa, ha! / Să nu dai cu strachina, / Că e rău de paguba; / Şi să dai cu ciuru, / Să umple pătulu. *Băcăleşti TR*;

436. Paparudă, rudă, /Joacă şi te uda. *Teleormanu* (*Pielea*) *TR*;

437. Unde dai cu sapa, /Sa cure ca apa; /Unde-i pune plugu, /

Să urce ca untu. / De joi până joi / Să trântească nouă ploi. / Să crească porumburile, / Să umple pătulele. *Voievoda TR*; 438.

Paparuda le-o, / Paparudele se joacă, / Porumbele să crească, / Porumbele

Cât pătulele; / Drugele/Cât prăjinele, / Sa umple pătulele.

Spătărei TR; 439. Paparudele! /Să fac porumbele / Cât pătulele; /Şi meiele/Cât bordeiele. *Lunca* (*Râioasa*) *TR*; 440.

Paparudeleo: // / Hai: / ploiţă, hai, / De joi până joi / Să dea nouăzej de ploi, / Să nu dai ku strakină, / Că le rău de pagubă; / Şi să dai cu ciuru, /Să umpli pătulu. *Izvoarele* (*Bivolița*) *TR*; 441.

Paparudo le-o! / A, Mario, h al / Dă, Doamne, vreme ploioasă, /

218

Hai, Mario, hai! / Să vie cheiţele, / Să descuie lădiţele, /Să curgă ploitele./

De joi şi până joi / Să dea 90 de ploi / Pe ouă şi pe mălai, /

13 ai, Mario, hai! / Să dai cu ciuru, / Să se umple pătulu / Să dai cu baniţa, / Să se umple magazia; / Să nu dai cu strachina, / Că e rău de pagubă. / Să crească porumburile / Cât gardurile. *Băneşti-Beştdoaia DB*; 460. Unde-i da cu plugul, / Să curgă ca untul /

Să umple patului; / Unde-i da cu sapa, / Să (curgă) toarne cu găleata, / Banii cu lopata. *Serdanu DB*; 461. Să daţi cu năvodu, /

Să umpli şi podu' / Păpădie, die / Bani în băcănie / Logofeţi scrie /

Să nu se mânie. / Roi roitori, / Boi trăgători, / Cai amatori, / Porci rimat ori, / Vacile lăptoase, / Oile lânoase! /: Fir-ar sinătoase!: / Stăpân să trăiască / Sa le stăpânească i / Undi-aţi pus cu parul / Să luaţi cu caru / Undi-aţi pus cu mina, / Să luaţi cu kila. / Roi roitori, /

Boi trăgători! / Paparudă, rudă, / la ieş dă ne udă, / Noi ne-am mânecat

Joi dă dimineaţă / Pă roauă pă ceaţă / Pă la Dumniavoastră

Că le ziua noastră: // S-adunăm keile, / Să scornim ploile, / Ploile-ar ploua / Grânele-o creştia, / Crească grânile / Cât prăjinile, /

Iară meiele / Cât bordeiele, / fără porumbu / Mai mari da.

corbu. / Să nu daţi cu strakina / Că roţi foametea, / Şi să daţi cu ciuru/Să umpli pătulu! /Cai smători, /Porci râmători, /Vacile lăptoase, /Oile lânoase J//: Fir-ar sănătoase!: //Spor şi bereket!

Niculeşti (*Poenarii Vulpeşti*) *DB*; 462. Paparuda, ruda, / Ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata. / Să-mi ploaie ploile. /Să-mi crească grânele; / Spicu cât cuţitu, /Rodu până-n pod, / Oile lânoase, / Vacile lăptoase. *Poiana de Sus DB*; 463.

Paparudă, rudă, / Vină de ne udă / Cu apă şi cu ploaie / Ia sa curgă şurloaie. *Bătrâni PH*; 464. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă. *Starchiojd PH*; 465. Păpărugă, rugă, / Dă Doamne, să curgă, / Să ne toarne cu găleata / Să ne ude tuată viaţa. *Izvoarele*

PH; 466. Paparudă, rudă / Dă Doamne să ploo, / Pă mine să mă ude. *Izvoarele PH*; 467. Paparudă, rudă, / Vină de mă udă.

Izvoarele PH; 468. Paparudă, rudă, / Haide de ne udă. *Drajna de Sus PH*; 469. Paparudile: / Paparudă, rudă, /Ia ieş dă mă udă, / Cu. găleata, leata, / [Peste toată gloata.] / Când oi da cu sapa, /

Să curgă ca apa. /: Am vini cukeili: ///: Să descuiem ploili: /

Drajna de Sus PH; 470. Paparudă, rudă, /Vino de ne udă, / Cu găleata nuoo, / Dă, Doamne, să pluoo, / Cu găleata rasă / Ploili să varsă. *Ogretin PH*; 471. Paparudă, rudă / Să iasă să ne udă, /

Cu găleata, leata, / Peste toată sloata. / Sa bată vântul, / Să-şi

curgă untul. / Să crească ierburile, / Să mănânce vacile, / Să le curgă laptele, / Să le mulgă fetele, / Să-şi gătească cosiţele, *Brebu PH*;

472. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă / Cu găleata, leata, / Şi ne dă răsplata. *Vărbilău PG*; 473. Paparudă, rudă, / Vină de ne udă, /

cu strakina / Paparudiţo / Că e rău de paguba / Paparudiţo.

Şi să dai cu ciuru / Să-ţi umplă patului. / Spor şi bereket să dea

Dumnezeu! *Turnu Măgurele TR*; 446. Paparudă, rudă / Ia ieşi dă ne udă / Cu găleata leata / Paste toată gloata / Sunăm keile /

Scornim ploile /Dă joi până joi / Să dea nouă ploi / Unde-ai da cu sapa / Să cure ca apa / Unde-ai da cu plugu / Să cure ca untu/

Crească porumbii / Mai mari ca sorghii / Crească grânele / Ca pătulele

Le, le, le, le, le-o, / Paparudă, rudă / Ia ieşi dă ne udă. *Năsturelu TR*; 447. Hei, le-o, le-o, lei, / Paparuda, le-o, / Şi să dai cu ciuru/

Să umple pătulu; / Şi să dai cu maiu / Să cure mălaiu / Hai, le-o, le-o, le-o, / Paparuda, le-o / Şi să dai cu strachina / Că e rău de pagubă/

Hei le-o, le-o, le-o, le-o, le-o, le-o, / Udă-le, udă-le / Paparuda, le-o.

Porosckia TR; 448. Paparudă, rudă / Ia ieşi de ne udă / Cu găleata, leata / [Peste toată ceata] / Cu urcioru, cioru, //: Paste tot poporu': // Ia dai cu vătraiul / Să iese mălaiu / Să nu dai cu strachina

Că e rău de paguba / Să dai cu ciurelu / Să umple pătulu.

Izlaz TR; 449. Paparudă, ruda / Ia ieşi de ne udă / Cu găleata, leata, / Cu urcioru, cioru, //: Paste tot poporu': // Ia dai cu vătraiu /

Să iese mălaiu / Să nu dai cu strachina / Că e rău de paguba /

Să dai cu ciuru / Să umple pătulu//: Dă joi până joi: /: Să dai nouă ploi. *Izlaz TR*; 450. Ha, Mario, ha! / Măgăreaţa lui Matei /

O-a împodobit cu cercei / Şi mărgele de surcele / Paparuda ha!

Suhaia TR; 451. Paparuda lio, / Hă Mario, hă, / Să nu dai cu strakina, /

Că le rău dă pagubă; /Să dai cu ciuru, /Să umple pătulu.

Zimnicea TR; 452. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă etc. *Bela DB*; 453. Cu găleata, leata, / Unde oi da cu sapa, / Să curgă ca apa; /Unde oi da cu plugu / Să curgă ca untu, /Adu, Doamne, pluoaie /

Locurile să muaie / Uoili lânuase / Vacili lăptoase. / La anu' şi la mult ani! *Valea Lungă DB*; 454. Paparudă, rudă, / Ia ieşi dă mă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata; / Cu găleata rasă, /Ploaia să ne varse; /Cu ulciorul, ciorul, /Sa deskidă cerul./

Cine dă cu sita, / Să se umple tinda / Cine dă cu ciurul, / Să umple patului, / De marţi până marţi / Să le ţină-n lanţ / De joi până joi /

Să dea nouă ploi. *Dărmăneşti DB*; 455. Paparudă, udă, /Ieşi de ne udă, /Cu găleata udă. *Mărginenii de Sus DB*; 456. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de le udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata.

Cobia DB; 457. Paparuda, ruda, / leş afar' dă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gleata. / Când oi da cu maiu, / Să curgă mălaiu; /

Când-oi da cu sapa, Să curgă apa. / Dă-ne, Doamne, keili / Sa descuiem ploili. *Cobia DB*; 458. Paparudă, rudă, /leş afar' dă udă / Cu găleata, leata / Peste toată ceata. / Când oi da cu maiu /

Să curgă mălaiu; /Când oi da cu sapa, /Să curgă şi apa. /Dă.

Doamne, kiile, / Să dăscui ploiţele. *Cobia DB*; 459. Hai, hai, hai /

220

I ruda, / Ia ieşi de ne uda. / Când o da cu sapa, / Să curgă ca apa; /

Când o da cu plugu, /Să curgă ca untu. / Stăpânii să trăiască, /

Să le stăpânească / Pe la arăturile / Paparudiţa! / Să trăiască stăpânii, / Să le stăpânească. / Aici e la boieri, / La casele mari, /

Să le stăpânească! / Să fie uşor, / Să fie sănătos, / în toţi anii, /

Să le meargă binele. / Să nu dai cu strachina, / Că e rău de paguba;

Şi să dai cu şiuru, / Să-ţi moară duşmanu. / Vacile lăptoase, /

Mai mult sănătoase; /Oile lânoase, /Mereu sănătoase. /La mulţi ani / Cu sănătate! *Sălciile PH*; 482. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de mă udă, / Cu găleata rasă, / Ploaia să te vază. *Nuci Merii Petchii*

IF; 483. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, /

Peste toată gloata, / Cu găleţile, / în toate părţile. / Unde-oi da cu sapa, / Să curgă ca apa; /Unde-oi da cu plugul, /Să curgă ca untul. / Cu ulciorul, cioru, / Să se deschidă noru, / Sunând cheile, /

Scornind ploile. / Vacile lăptoase, / Oile lânoase; / Porcii

unturoşi, /

Oamenii sănătoşi. / Oamenii să trăiască, / Să le stăpânească. / Să nu dai cu strachina / Că-i mai mare paguba; / Şi să dai cu ciuru, /

Să umple pătulu. *Micşuneştii Mari IF*; 484. Paparudă, rudă, /

Ia ieşi de mă udă, /Cu găleata rasă, /Ploaia sate vază. *Snagov IF*; 485. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, /

Peste toată ceata. *Afumaţi IF*/ 486. Paparudă, rudă, / Ia ieş

de le udă, / Cu găleata rasă / Ploili să varsă, / Să crească porumbili, /

Paparudili! / Şi toate bucatili / Paparudili! / Paparudă, rudă, / Ia ieş de le udă / Cu găleata rasă / Ploile şi varsă. / Să crească neghinili

Paparudili! / Şi măslinile /Paparudili! / Şi porumbili / Paparudili! /

Şi toate bucatili / Paparudili! \ Să trăiască coconita/

Paparudili! / La anu' şi la mulţi ani! *Bucureşti IF*; 487. Anda-i sănătatea lor / Paparudo ce! / Să le fie dă bine / Paparudo ce! /

Să nu trecem căşili / Paparudo ce! / Că e rău dă boalili / Paparudo ce! / Boi jugătorii, /Oameni muncitori / Paparudo ce! /: Dă joi până joi / Să dea nouă ploi: / Paparudo ce! /: Să nu trecem căşili/: Paparudo ce!: /Că e rău dă boalili / Paparudo ce! / La mulţi ani cu sănătate! Să trăiască cocoana, / Să trăiască şi boieru, /

Ca să ne dea polişoru. *Bucureşti IF*; 488. He, de de deradimi, de /Paparudo, h o! / H e Mario, Mario, /Măgăreaţa lui Matei, /

Cu cercei, cu ghiocei, /Cu salba dă nouă lei. / Cini o da din gologan, /

Să le verse cu borcan. / Hai, Mario, hai ploiţo, / Să dăschei cu cheile, / Să pornim ploiţâli, / Din joi până-n joi/ Să dea nouă ploi /

De, de de până deseară / Ploaia mare, de! / S a trăiască boierii 1

Bucureşti IF; 489. Paparudă, rudă, / Ia ieş de le udă, / Cu găleata rasă, / Ploile să varsă / Să crească porumbili / Paparudili / Şi toate bucatili / Paparudili / Paparudă, rudă. *Bucureşti IF*; 490. Paparudele, udă-ne! / Să nu dai cu strakină, / Că-i mai multă pagubă;

Cu găleata plină, / Să curgă pe mine; / Cu găleata rasă / Să curgă pe casă. *Poienile* (*Opăriţi*) *PH*; 474. Paparudă „rudă… ruda, /

Vino de mă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. *Proviţa de Jos PH*; 475. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de mă udă, / Cu plină găleata, / Peste toată faţa, / Bate ciurele, / Bate sitele / Şi hambarele

Şi clopotele, / Bate să răsune, / Nori groşi să se-adune, /

Să dea ploile, / Să crească grânele, / Să crească porumbii, / Mai mari decât sorbii, / Să umpleţi pătule, / Sa faceţi mari şire, / Mereu veseli fiţi, / Necaz să nu ştiţi! / Sănătate-ntreagă, / Boalele să fugă

! / Paparudă, rudă, / Ia ieşi de mă udă. – / Cu plină găleata / Peste toată brazda. / Să scornească ploaia, / Să curgă cu droaia: / Pământ să răcorească, / Să poată să rodească. / Unde-ţi pune plugul, /

Să curgă ca untul; / Unde-ţi da cu sapa, / Să curgă ca apa. / Vacile lăptoase, / Grase şi mănoase; / Vite prăşitoare, / Păsări ouătoare, /

Boii trăgători, / Stupii roitori, / S-aibă atâta miere, / Cât aveţi plăcere./

Paparudă, rudă, / Ia vin de mă udă / Cu o plină găleată /

Peste toată faţa. / De mă uzi cu unt, / Nu fi întrecut; / De mă uzi cu lapte, /S-ar noroc la t o a te; / D e mă uzi cu apă, /Binele nu-ţi scapă. /Cine dăruieşte, /Domnul bogăţeşte; / Cine dă cu ciurul, /

Să umple patului; / Cine dă cu sita, / Să umple şi tinda. /Paparudă, rudă, / Cămaşa ţi-e udă / Şi trupul jilav, / Ca de pârcălab. *Măgureni*

PH; 476. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, / Unde dă cu plugul, / Să curgă ca untul; / Unde dă cu sapa, / Să curgă ca apa./

Să crească porumburile / Cât pădurile; / fără, iară grânele / Cât prăjinile. / Să dăm cu cheiţele, /Sa pornească ploile. /Vacile lăptoase, /

Mai mult sănătoase, / Oameni muncitori, / Mai mult sănătoşi./

La mulţi ani! *Cepiura PH*; 477. Să sune cheile, /Să curgă ploile, / Deschide portiţele, / Să curgă ploiţele / Din joi şi până în joi / Să dea nouăzeci de ploi. *Ceptura de Sus PH*; 478. Paparudă, rudă, / Peste tot eşti udă, / Ieşi afară de ne udă, / Cu găleata, leata, /

Peste toată ceata. / Să sunăm cheile, / Sa curgă ploile. / Unde-i da cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde-i da cu plugu, / Să iasă ca untu; / Unde-i da cu sita, / Să-i umplă tinda. / Vacile lăptoase, /

Femei sănătoase, / Boii trăgători, / Flăcăi jucători, / Oile

lânoase, /

Mai mult sănătoase, /Oameni muncitori, /Mai mult sănătoşi! /

(în unele variante se mai zice:) Dară [să dea] grânele, /Cât prăjinele;

Dară meile, / Cât bordeile; / Dară oarzele / Cât vasele; /

Dară porumbii / Cât sorbii! *Tomşani PH*; 479. Paparuda, ruda, /

Ia ieşi de mă udă, / Cu găleata, leata, / Şi cu masa gata, / Pentru paparudă / Ce câmpia udă. / *Păcureţi PH*; 480. Paparuda, ruda, /

Vino dă ne udă, / Cu găleata rasă, / Ploile se varsă, / De joi până joi / Patruzeci de ploi. / Şi bate cu maiu / Să curgă ca untu, / Şi bate cu sapa / Să curgă ca apa. *Bălteşti PH*; 481. Paparudă.

222

că cure ca untu. / Dă-ne, leliţă, kieili, / Să dăscui lădiţili, / Să curgă oloitili. / Hai, ploiţa, hai! *Pădureni* (*Gâşteşti*) *GR*; 499. Paparudă, rudă, / Sa ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, / Când oi da cu sapa /

Să curgă ca apa; / Când oi da cu plugu, / Să curgă ca untu. *Pădureni*

(*Gâşteşti-Români*) *GR*; 500. Ia ieşi de ne uda/ Paparudele! /

Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. / De la joi pân-la joi / Şaptezeci dă ploi / Ia să-mi dai keiţili, / Paparudule: / Să descui ploiţili, /

Şi să dai cu strakina, / Să cure ca apa; / Şi să dai cu plugu / Să curgă ca untu; / Să nu dai cu strakina / Că te roagă foametea; / Şi să dai cu ciuru, / Să umpli pătulu; / Şi să dai cu sita, / Să umpli şi tinda. *Plesca-Clejani GR*; 501. Cu găleata rasă, / Ploaia sa varsă, /

Cu găleata, leata, / Ploile să cadă, / Peste toată gloata. / Să crească bucatele *l Neajlovu* (*Babele*) *GR*; 502. Dă, Doamne, cheiţele, /

Paparuda le-a de! /Să descui lădiţele, /Să curgă ploiţele, /Unde-i da cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde-i da cu toporu, / Să curgă ca izvora; / Unde-i da cu plugul, / Să curgă ca untul. / De joi până joi /Să dea şase ploi. *Podu Doamnei* (*Nebuna Valea*) *GR*; 503.

Paparuda le-o! / Să nu trecem casele, / Paparudele! / Să pornească ploile, / Paparudele! / Să nu fie secetă; / Paparudele! / Să luăm urccorelul, / Paparudele! / Să descuiem cerul, / Paparudele; / Să sunăm cheiţele, / Ha, Mario, ha! / Zalele să sune, / Ploile să cure, /

Ha, Mario, ha! /De joi până joi. /Ha, Maria, h al / S a crească grânele, / Cât pădurile, / Paparudele! / Şi porumbele / Cât prăjinele /.

Paparudele! / Unde-i da cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde-i da cu plugul, /Să curgă ca untul. /Ha, Maria, ha! /Boi înjugători /

Oameni muncitori / Paparudele! / Oile lânoase, / Vacile lăptoase, /

Mai mult sănătoase; / Laptele să curgă, / Să curgă urlând, / Untul duduind, /Ha, Maria, h al / S a trăiască gazda casei! /La anul şi la mulţi ani! *Branişte*a *GR*; 504. Paparudă, rudă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata; / Und-oi da cu sapa, / Să curgă ca apa; /

Und-oi da cu plugul, / Să curgă ca untul. *Branişte*a *GR*; 505.

Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata rasă, / Ploili să varsă. / Cu găleata plină, / Ploile să vină, / Boierii la masă / Ploaia să le cază. / Când pe rouă / Când pe ceaţă, / Paparudelor / Când ia boierii dulceaţă. / Cu uricioru-n ceru / Să slobozim ceru. / Că noi suntem flori, / Care pornim ploile, / Pe faţa pământului, / Pe aburu vântului. / Adu, Doamne, ploaia, / Pământu' să-nmoaie / Cine dă din brânză / Locuri să se ază (udă) / Cine dă din carne grasă, / Ploaia cât mai deasă, / Cine dă din săpun / Să facă porumb mai bun./

Cine dă şi gologani / Să ţi-o verse cu borcanu. *Vărăşti GR*; 506.

De la joi şi pân' la joi/ Paparudile! / Să dea nouăzeci de ploi.

Paparudile! /Oile lui Mase, /Mai mult sănătoase. /Stăpân să trăiască, /

Să le stăpânească, /Udile, udile, /Paparudile! / Să nu dai

225

— Wuiu, / ca umple pătulu. /Dă, Doamne, o ploaie, /

Să curgă şiroaie, / Să nu dai cu strakina, / Că-i mai multă pagubă./

Din joi până joi, / Să dea nouă ploi, / Ploiţă curată, / Dă la Dumnezeu lăsată. *Vârteju* (*Nefliu*) *IF*; 491. Paparudele, udă-ne! /Să nu dai cu strakina, / Că-i mai multă pagubă; / Să ne dai cu ciuru, /

Să umple pătulu. /Paparudele, udă-ne. /Să ne dai cu ciuru, / Să umple pătulu / Paparudele, udă-ne / Să ne dai cu ciuru / Să umple pătulu / Să nu dai cu strakina / Că-i mai rău de pauba.

Vârteju (*Nefliu*) *IF*; 492. Să nu trecem casele, /Paparudele! /

Să pornească ploile, / Paparudele! / Să nu fie secetă. / Paparudele! /

Să sunăm cheiţele, / Ha, Mario, ha I / Să pornim ploiţele, / Ha.

Mario h al / S a crească grâurile/Ca pădurile. /Ha, Mario, h al /

Şi porumbele / Ca prăjinele. / Ha, Mario, ha! / Unde-i da cu sapa, /

Să curgă ca apa; / Unde-i da cu plugul, / Să curgă ca untul / Ha.

Mario, ha! / Boi înjugători, / Oameni muncitori. / Paparudele! / Oile înoase, / Vacile lăptoase, / Mult mai sănătoase; / Laptele să curgă /.

Să curgă urlând, / Untul duduind, / Ha, Mario, ha! / Să trăiască gazda casei! / La anul şi la mulţi ani! *Cernica IF*; 493. Păpădie, păpădie, / Banii din băcănie, / Logofeţii scrie, / Să nu se mânie./

Roi roitori, / Boi trăgători; / Cai arători, / Porci râmători; / Vaci lăptoase, / Oi Înoase, / Să fie sănătoase. / Unde-aţi pus păru, / Să luaţi hambaru; / Unde-aţi pus mâna, / Să luaţi cu chila. *Neloc*.

IF; 494. Paparudă, rudă, /Ieşi afară de ne udă, /Cu găleata rasă / Ploaia să ne varse. / Ha, Mario, ha! *Joiţa GR*; 495. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă / Noi ne-am mâneca / Joi dimineaţă/

Pe rouă, pe ceaţă / Pe la dumneavoastră / Că e ziua noastră, /

Să adunăm cheile, / Să scornim ploile; / Ploile or ploua, / Grânele or creşte, / Crească grânele / Cât prăjinile; / Să sară mielele / Cât bordeiele / Să crească porumbul / Mai mare ca corbu / Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, / Să-şi dea drumul ploile / Pe toate câmpiile.

Găiseni, *Trestieni GR*; 496. Paparudă, rudă, /Ia ies dă ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. / Undi-oi da cu sapa, /

Să curgă ca apa; / Undi-oi da cu plugu, / Să cure ca untu, / Dă-mi, bădiţă, kieile/Să descui lădiţili//: Să curgă ploiţili: // Hai, ploiţă, hai! *Domneşti GR*; 497. Paparudă, rudă, / Hai, ploiţă, hai! /

Ia ieşi dă ne udă, / Cu găleata, leata, / Hai, ploiţă, hai! / Peste toată gloata. /Când ai da cu sapa, /Hai, ploiţă, h a i! / S a cure ca a p a; / d n-ai da cu plugu, /Hai, ploiţă, h a i! /Să cure ca untu; /

Când ai da cu ciuru, / Hai, ploiţă, h a i! / S a umple pătulu / Dă-m, bădiţo, cheili, / Hai, ploiţă, hai! / Să descui portiţili, / Să cură ploiţili. /Hai, ploiţă, hai! *Pădureni* (*Gâşteşti*) *GR*; 498. Paparudă, rudă,

/Ia iej dă ne udă, /Cu găleata, leata, Peste toată gloata./

Undi-oi da cu sapa, / Să curgă ca apa; / Undi-oi da cu plugu /

224

fie binele / Pe la arăturile. / De la joi până la joi / Să dea nouăzeci de ploi/ Paparudiţo! /Şi-am pornit cu keile, / Ca să vină ploile/

Pe la arăturile. //: Saltă-n sus: // Să salte porumbu-n sus! /Toate grânele / Cât prăjinile. / Să le fie binele / Pe la arăturile / /: Udă-le:

Să uzi arăturile / Ploaie marea până-n seară / Să vă fie binele /

Pe la arăturile / Să dea Dumnezeu ploaie! *Valea Argovei CL*;

511. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata rasa, / Ploile se varsă, / De la joi pân' la joi / Patruzeci de ploi. / Ia mai saltă din călcâi / Ca moara din căpatâi. / Şi noi c-am venit / Pentru pomenit /

Cu bozii pe cap, / La gât le-am înşirat, / Şi la cingătoare, / Să curgă pe ele / Apa urlătoare. / Boii jugători / Oamenii muncitori. / Unde-aţi da cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde-aţi da cu plugu, / Să curgă cauntu. / Cu găleatalină, /Ploui să vină, / Boierii la masă, / Ploaia să le cază, / Când pe rouă, / Când pe ceaţă, / Când ia boierii dulceaţă, /

Cu ulcioru, cioru, / Să slobozim ceru. / Că noi suntem florili / Care pornim ploili, / Pe faţa pământului, / Pe aburii vântului. / Adu.

Doamne, ploaie, /Pământu' să se-nmoaie. /Cine dă din brânză, /

Locuri să se uză (udă); / Cine dă din carne grasă, / Ploaia cât mai deasă; / Cine dă din săpun, / Să facă porumbu bun; / Să nu dai cu strachina, / Că e rău de paguba; / Să ne dai cu ciuru, / Să se umple pătulu. / Cine dă şi gologanu / Să li-i verse cu borcanu.

Lupşanu CL; 512. Paparudă, rudă, / Ieşi cocoană de ne udă, /

Cu găleata rasă, / Ploaia se revarsă, / Ne udă cu cofele, / Să pornească ploile, / Ca să crească grânele / Cât prăjinile; / Şi porumburile /

Cât tuf ele! /Vacile mănoase, /Fie sănătoase. *Lupşanu CL*; 513.

Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata rasă, / Ploili sa.

varsă. / De la joi până la joi / Patruzeci de ploi. / Ia mai saltă din călcâi, / Ca moara din căpatâi. / Şi noi c-am venit / Cu doi bozii-n cap, /

Şi zaiele că suna. / Boii jugătorii, / Oameni muncitori, / Undeoi da cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde-oi da cu plugu, / Să curgă ca untu. / Sa nu dai cu strachina, / Că e rău de paguba.

Să ne dai cu ciuru, / Să vi se umple pătulu. *Radu-Vodă CL*; 514.

Paparudă, rudă, / Ia ieş dă ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. /Sa sunăm keile / Să pornim ploile. /Să dăm cu urcioru, /.

Să dăspice ceriu. / Când oi da cu sapa, / Să curgă ca apa; / Când oi da cu plugu, / Să curgă ca untu; / Untu duduind, / Laptele urlând./

Crească grânele / Ca prăjinile; / Dară oarzele / Cât răgoazele; / Dara meiele / Cât bordeiele; / Dară porumbu / Mai mări dă sorbu.

Găini ouătoare, / Vara prăşitoare; / Oile Imoase, / Vacile lăptoase, /

Porci unturoşi, / Oameni sănătoşi. / Păpădie, die, / Zi-i mă-tii să vie / De la băcănie / Cu struguri din vie / Stăpân să trăiască, /

Să le stăpânească! / Spor şi bereket! / La anu' şi la mult ani!

227

cu strachina, / Că-i mai mare paguba; / Şi să dai cu ciuru, / Sa umple pătulu. *Arţari*, *Vlăiculeşii CL*; 507. Paparuda, rudă, /Ia iej

dă mi-o udă, /Cu găleata plină, / Piste toată ţara! /Vacile lăptoasi, /

Uoili lânoasi, / Puorci unsuroşi, / Oamini sănătoşi. *Ştefăneşti CL*; 508. Paparudă, rudă, / Ia ieşi dă ne udă, / Cu găleţile, /

n toate părţile; /Cu găleata, leata, /Peste toată gloata. /Să nu dai cu ciuru, / Câţi umple pătulu. / Unde-oi da cu sapa, / Sa curgă ca apa. /Paparudili! paparudili! /Paparudă, rudă, /Ia ieşi dă ne udă. *Plătăreşti CL*; 509. Paparudă, rudă, / Ia ieş dă ne udă, / Cu găleţile, / 'n toate părţili. / Unde-oi da cu sapa. / Să curgă ca apa./

Şi să-mi dai cu ciuru / Să-mi umple pătulu; / Să nu dai cu strakina, /

Că e rău de pagubă. / Paparudă, rudă, / Ia ieş dă ne udă /

Cu găleţile, / Cu găleata, leata, / Pastă toată gloata. *Plătăreşti CL*;

510. Şi-am pornit cu cheile / Paparudiţo! / Paparudiţo! / Pă la araturile / Când o dai cu sapa, / Să curgă ca apa; / Când o dai cu bobu / Să curgă ca orz. / Omul muncitori, / Stăpân să trăiască, /

Să le stăpânească. / Să le fie binele / Pe la arăturile. / De la joi

pân' la joi / Să dea nouăzeci de ploi / Paparudiţo! /Şi-am pornit cu cheile, /Ca să vină ploile/ Pe la arăturile. / Paparudiţo! / Roagă-te la Dumnezeu, / Ca să ne plouă mereu, / Să facă bucatele / Pe la arăturile / Paparudiţo! / Şi-am pornit cu cheile, / Ca să vină ploile, /

Pe la arăturile, /Udă-le, udă-le, /Să uzi arăturile/: Paparudiţo /

Şi-am pornit cu cheile, / Ca să vină ploile, / Pe la arăturile./

Roagă-te la Dumnezeu, /Ca să ne plouă mereu, /Paparudiţo! /

Şi-am pornit cu cheile, / Ca să vină ploile, / Pe la arăturile. /Când o dai cu sapa, / Să curgă ca apa; / Când o dai cu maiu, / Să curgă mălaiu / Paparudiţo! / Salte-n sus, salte-n jos, / Paparudiţo! / Să-n salte porumbu-n sus! /Paparudiţo! /Dar şi grânele / Cât prăjinile;

Să le fie binele/ Pe la arăturile. / Salte-n sus, salte-n sus, /

Să-n salte porumbu-n sus! / Dar şi grânele / Cât prăjinile. / Şi-am pornit cu cheile, / Ca să vină ploile/ Pe la arăturile. / La mult ani cu sănătate! /Ca să vină ploile/Pe la arăturile. /Roagă-te la

Dumnezeu, / Ca să ne plouă mereu, / Să facă bucatele / Pe la arăturile / Să-n salte porumbu-n sus! / Dar şi grânele / Cât prăjinile

Să le fie binele / Pe la arăturile. / Păpădia, dia, / Bani în prăvălia, /

Stăpân să trăiască, / Să le stăpânească! / Torn la apă cu borcan / Şi-n-aruncă gologan / Paparudiţo! //: Saltă-n sus: // Să salte porumbu-n sus! / Toate grânele / Cât prăjinile; / Să le fie binele/Pe la arăturile. /Păpădia, dia, / Bani în prăvălia, /Stăpân să trăiască, / Să le stăpânească! //: La mult ani cu sănătate!:

Paparudiţo! Udă-le, udă-le, /Să le fie binele / Pe la arăturile./

Roagă-te la Dumnezeu//: Ca să ne plouă mereu: //: Saltă-n sus.

Să salte porumbu-n sus! / Toate grânele / Cât prăjinile; / Să le

226

dă ne udă! *Reviga IL*; 525. Paparudă, rudă, /Ia ieşi de ne udă, /

Cu găleţile / în toate părţile / Cu urcioarele, / Toate oboarele /

Paparuda lor / Bate la obor / Paparuda noastră / Bate la fereastră./

Să scoatem cheile, / Să scornim ploile, / Crească-ţi grânele /

Ca prăjinele; / Crească-ţi oarzele / Ca rogoazele; / Crească-ţi menirile

Ca bordelurile. / Unde dai cu sapa, / Să curgă ca apa / Unde dai cu plugu, / Să curgă ca untu / Oile lânoase, / Vacile lăptoase, /

Stăpânii să trăiască / Să le stăpânească. *Orezu IL*; 326. Paparuda, ruda, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata.

Coşereni IL; 527, Paparudă, rudă, / Ieşi, rômânco, de ne udă, /

Cu găleata rasă, / Ploile se varsă, / Unde umbla plugul, / Să curgă ca untul; / Unde dai cu sapa, / Să curgă ca apa. / Vacile lăptoase, /

Mai mult sănătoase. *Gârbovi IL*; 528. Să dea ploile, / Paparuda-i le-o! / Să se facă oarzele, / Paparuda-i le-o! / Ca trestia de înalt, /

Paparuda-i le-o! / Să fie paiu înalt. / Paparuda-i le-o! *Ţăndărei IL*; 529. Să nu mai fie secetă / Şi ploiţile să dea! / Paparudiţo! /

Saltă-n sus, saltă-n sus, /Să sare grânile-n sus! /Paparudiţo! /

Pă la toate le-om juca / Paparudiţo! / Şi nu mai se supăra. / Pă la toate porţile, / Să ne vină ploile, / Saltă-n sus, saltă-n sus. *Ţăndărei (Strachina) IL*; 530. Ude-ne, ude-ne, /Paparudiţo! /Să nu mai fie secetă / Că noi am venit / Cu doi bozi în cap. /... lele c-o turna /

Dar-ar grânele / Cât prăjinile, / Să le fie binele / Pe la arăturile./

Să le fie, să le stea. / Să le fie binele / Pe la arăturile. / Cu căldarea plina, / Ploaia să revină; / Cu căldarea rasă, / Ploaia să revarsă /

Să nu mai fie secetă. *Ţăndărei (Strachina) IL*; 531. Ai, păparudailio, /

Păpărudailea, / Ieşi-afară dă ne udă, / Păparudailio. / Cu găliata, data, / Păste toată gluata! / A, hă, ha Maria, ha! *Giurgeni (Piua Petrii) IL*; 532. Paparudă, rudă, / Vino de ne uda, / Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, / Ca să-nceapă ploaia, / Să curgă şiroaia, / Cu găleata-leata, / Peste toată zloata. / Unde dă cu maiul, /

Să crească mălaiul, / Unde dă cu sapa, / Să curgă ca apa, / Hai.

Catrină, să sărim, / Paparudele, / Că ştii iarna ce păţim, / Paparudele.

Ca pasărea prin copaci, / Paparudele, / Ploaie multă ca să faci, /

Paparudele. *Ciochina IL*; 533. Paparudă, rudă / Săi în sus şi udă, / Paprudă, rudă / Vino de mă udă, / Cu găleata plină, / Ploile să vină, / Cu găleata rasă, / Ploile se varsă, / De joi până joi, / Să dea nouă ploi, /

Unde dai cu plugul, / Să curgă ca vântul, / Unde dai cu sapa, / Să curgă ca apa, / Să nu dai cu strachina, / Că e rău de pagubă, / Şi să dai cu ciurul, / Sa umpli patului, / Şi să dai cu sita, /

Să umpli şi tinda, / Şi să dai cu baniţa, / Să umple bătătura, /

Cu cercei, cu ghiocei, / Hai, Mariţo, hai, / Cu salbă de nouă lei, /

Hai, Mariţo, hai. *C. Brâncoveanu IL*; 534. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă / Cu găleata, leata / Peste toată gloata / Unde-oi

229

Budeşti CL; 515. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. / Să sune keile / S-ar porni ploile / Să dăm cu urcioru / Să despicăm ceru / Crească grânele / Cât prăjinile;

Dară oarzele / Cât rogoazele; / Dară meile / Cât bordeile; /

Dară porumbu / Mai mari dă sorbu. / Când oi da cu sapa, / Să curgă ca apa; /Când oi da cu plugu, /Să curgă ca untu; /Untu duduind, / Laptile urlând. / Găini ouătoare, / Vara prăşitoare; / Porci unturoşi, / Oameni sănătoşi, /Păpădie, die, /Zi mă-tii să vie//:

Dă la băcănie / Cu struguri din vie: //Untu duduind, / Laptili urlând, / Vacile lăptoase, / Oile lânoase. *Budeşti CL*; 516. Paparudă, rudă, / Dă joi până joi / Să dea noo ploi. / Nu mai bată seceta, /

Să nu mai bată petrile, / Să-mpornim cu ploile, / Să trăiască vitele./

Să nu dai cu strakina / Că-z roţi foametea; / Să dai cu ciuru, /

Să umpli pătulu. *Curcani CL*; 517. Paparudele / Să-mpornim cu ploile / Paparudele / Dă joi până joi/Să dea noo ploi / Unde-oi da cu sapa / Să curgă ca apa / Unde-oi da cu plugu / Să curgă ca untu / Unde-oi da cu strakina / Trage sărăcia; / Unde-oi da cu ciuru / Să umpli pătulu. *Curcani CL*; 518. Se roagă lui Dumnezeu, /

De-a slobozi ploile, / Să se facă meiurile, / Să crească dudaiele /

Numai cât casele, /Să se facă bucatele! etc. *Unirea* (*Şocariciu*) *CL*; 519. Paparudele! /Paparudele! /Paparudă, rudă, / Vino de ne udă / Cu găleata, leata/ Peste toată gloata /: Paparudele!: / De joi până joi / Să dai nouăzeci de ploi! / – Bogdaproste! Bogdaproste!

Independenţa CL; 520. Paparudă, rudă, /Ia iej dă mă udă, /

Cu găleata, leata, /Piste toată vatra! /Să dea Domnu' ploaie, /

Să curgă şiroaie, / Să crească porumburile / Cât gardurile…

Turtucaia

RPB; 521. Paparudă, rudă, / Elă di ti udă, / Paparudă, rudă, //
Doa ploaia multă, / Domnu' să născuttă. / Sa crească groanili.
Crească gârnişoarile, /Cum să struminoarili… *Meglenia*; 522.

Duduleţu, leţu, / S na de ploaia / S'nă crească gronili, / Groani, garnişoarili / S n-am da ploiana / S'nu nău bată grindina / Ţirem ploaia multă fraţi / S'năm mâncoam cu sănătăţi. *Meglenia*; 523.

Frunzuliţă, nucile, / Paparudele! / Sa nu trecem casele, / Sa pornească ploile, / Să nu fie secetă. / Să luăm cheia cu cercelul, / Să deschidem cu ea cerul; / Să sunăm cheiţele, / Să pornim ploiţele./

Zalele să sune, / Ploile să cure, / De joi până joi, / Să dea nouăzeci de ploi; / Şi să crească grânele / Cât pădurile; / Şi porumburile /

Cât prăjinile; /Unde-oi da cu sapa, /Să curgă ca apa; /Unde-oi da cu plugul, /Sa curgă ca untul, /Ha, Mario, h al / B o i înjugători, /

Oameni muncitori, / Oile lânoase, / Vacile lăptoase, / Mai mult sănătoase; / Laptele să curgă; / Să curgă urlând, / Untul duduind./

Ha, Mario, ha! / Să trăiască gazda casei, / La anul şi la mulţi ani./
Cu belşug pe zece ani! *Grindu IL*; 524. Paparudă, rudă, / Ia ieşi

oboarele! /Unde pui cu mina, /Să ridici cu chila; /Unde dai cu maiu, / Sa curgă mălaiu / Unde dai cu sapa / Sa curgă ca apa /

Boii trăgători / Oameni muncitori! / Oile lânoase / Mai mult sănătoase!

Gazda curţii să trăiască / Să le stăpânească. *Mărăcineni*

BZ; 544. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de mă udă, / Cu găleata, lata, /
peste toată gloata. / Să sunăm cheile, / Să scornim ploile. / Unde-om da cu plugu / Să iasă ca untul; / Unde-om da cu sapa / Să iasă ca apa. / Să se facă grânili / Cât prăjinili / Şi porumburili / Cât streşinili

Şi facem colaci / Şi dăm la săraci / Şi facem granate / Şi dam la surate / Şi facem păpuşi (papuci) / Şi dăm la mătuşi. / Oile lânoase, /
Mai mult sănătoase, / Porcii unturoşi, / Oameni sănătoşi /

Găini ouat oare / Vite prăşitoare. /Şi trăiţi! *Dara BZ*; 545. Paparudă, rudă, / la vin de o udă / Cu găleata, leata / Peste toată

gloata. / Să sunăm cheiţele / Să scornim ploiţele etc. *Gura Săraţii BZ*; 546. Paparudă, rudă / Haidi di ni udă! / Paparudă, rudă, /

Haidi di ni udă, / Cu găleata, leata / Pişti tuoată gluata;! / Puorci unturuoşi, / Uamini sănătouşi! / Undi dă cu sapa / Să curgă ca apa / Undi da cu plugu, / Sa curgă ca uuntu. *Gura Săraţii BZ*;

547. Paparuda, ruda, / Cu găleata, leata. *Stâipu BZ*; 548. Unde dai cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde dai cu plugul / Să curgă ca untul.

Să se facă porumbul / Cât prăjinele etc. *Gravăneşti BZ*; 549. Unde dă cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde dă cu plugu, / Să curgă ca untu. *Şimileasca BZ*; 550. Paparudile / Ia ieşi de ne udă, / Să sunăm cheile, / Să scornim ploile. / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. / Crească grânele / Cât prăjinele, / Crească oarzele / Cât rogoazele./

Unde-oi da cu sapa / Să curgă ca apa; / Unde-i da cu plugu /

Să curgă ca untu. / Cai înhămători, / Boii înjugători, / Porcii râmători, /

Oile lânoase, / Vacile lăptoase, / Mai mult sănătoase. / Laptele urlând, / Untu duduind. / Să facem colaci / Să dăm la săraci, / Păpuşi îmbrânate / Să dăm la surate. *Stâlpu BZ*; 551. Bivoliţa lui

Minam / Cu cercei cu ghiocei, / Cu salba de nouă lei / Ha, Maria, ha! /Unde da cu sapa, / Să curgă ca apa, /Unde dă cu plugul, /

Să curgă ca untul / Ha, Maria, ha. *Topliceni* (*Zgârciţi*) *BZ*; 552.

Paparudă, rudă / Aide de mă udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. / Unde dai cu sapa / Să curgă ca apa; / Unde dai cu plugu /

Să curgă ca untu. /Vacile lăptoase, /Oile lânoase / Şi fetele frumoase.

Gherăseni BZ; 553. Joacă paparudele, /Să pornească ploile, / Ca să crească grânele, / Şi porumburile, / Cât prăjinele, / Să umple pătulele / Hai, ploiţă, hai! / Unde-i dai cu sapa, / Să curgă ca apa, / Unde-i da cu plugu / Să curgă ca untu / Hai paparudiţa! /

Oameni sănătoşi / Şi boii vârtoşi, / Fetele vârtoase, / Mai mult sănătoase, /

Vacile lăptoase / Şi mai mult mănoase. / Să ne dai cu strachina

Că e rău de pagubă / Hai, ploiţă, hai! / Să dai cu ciurelu, /

da cu sapa / Să curgă ca apa / Unde-oi pune plugu / Să curgă ca untu / Roii roitori / Caii hămători / Voinici muncitori / Crească câmpu bine/Cu tot rodul lui /Crească grânele / Cât prăjinele /

Dară meile / Cât bordeile / Găini ouătoare / Vara prăşitoare / Stăpân să trăiască / Să le stăpânească / Să nu dai cu strachina / Că rogi foametea / Să ne dai cu ciuru / Să umpli pătulu / Şi un ouşor / Să-ţi fie trupu uşor. *Podulupi IL*; 535. Paparudă, rudă, /

Vino de ne udă, / Cu găleata d-apă, / Peste gloata toată, / Cu ulcica nouă, / Până-n vârf de rouă / Cu inel d-argint, / Peste tot pământul, /

Ploaie, Doamne, ploaie, / Să curgă şiroaie, / Ploiţă, ploicică curată, /

Din ceruri lăsată, / Adă-mi, Doamne, cheile / Să slobozâm ploile, /

Ca să crească grânele, / Crească cucurezele, / Ploaie, Doamne, ploaie, /

Locu să se moaie, / Unde-i da cu sapa, / Să pornească apa, /

Unde-i da cu plugul, / Să meargă ca untul, / Crească spicul, / Cât voinicul, / Rodu] umple podul, / Rodul să rodească, / Şi să înflorească.

Sudiţi IL; 536. Paparudă, rudă, / Vino şi mă udă. *Chiojdu*

BZ; 537. Paparudă, rudă, / Dă ploaia curată, / Viilor, ţarinilor /

Şi nouă copiilor. *Pănătău BZ*; 538. Paparudă, rudă, /Vino de ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata. *Pârscov BZ*; 539.

Paparudă, rudă, / Se joacă paparuda! / la ieşi de ne udă / Se joacă paparuda! / Ne udă cu găleata / Se joacă paparuda! / Peste toată gloata / Se joacă paparuda! / Unde îi dai cu maiul / Se joacă paparuda! / Să curgă mălaiul/ Se joacă paparuda! / Unde îi dai cu sapa/ Se joacă paparuda! / Să curgă ca apa. / Se joacă paparuda!

Policiori BZ; 540. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, /

Cu găleata, leata, / Peste toată gloata. *Beceni BZ*; 541. Paparudă, rudă, /Ia ieşi de ne udă, /Cu găleata rasă / Ploaia să ne cază/

Cu găleata plină / Să curgă apă senină. / Dă-ne, Doamne, ploaie, /

Ploiţă curată / Pe grâne vărsată. / Grâu până-n brâu / Secara / Cât scara / Boaba / Cât porumba. / Unde-oi da cu sapa / Să iasă ca apa;

/ Unde-oi da cu plugu / Să crească porumbu. /Unde-6 pica apa / Să se facă iarba. / Oile lânoase / Vacile lăptoase / Fie sănătoase./

Viţeii să crească, / Stăpânii să trăiască! / Pe ouă şi pe mălai/

Hai, Mariţo, hai! *Lanurile BZ*; 542. Paparuda, ruda, /Măgăreaţa lui Mihai / Cu cercei cu ghiocei, / Cu salbă de nouă lei / Ha.

Maria, ha! / Unde dă cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde dă cu plugul, /Să curgă ca untul. /Ha, Maria, h al / N o i umblăm cu cheile / Să descuiem ploile / Ha, Maria, ha! / Unde da cu sapa /

Să curgă ca apa. /Să crească grânele / Cât prăjinile! / Pe ouă şi pe mălai / Ha, Maria, ha! *Zoreşti* (*Nisipurile*) *BZ*; 543. Ai! Paparuda, ruda, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata rasă / Ploaia să ne varsă;

Cu găleata plină/ Ploaia să ne vină. / Dă-ne, lele, cheile / Să descuiem ploile / Să crească bucatele / Cât prăjinile! / Dar grânele / Cât

230

Să curgă ca apa. / Am plecat cu cheile, / Să descuiem cerurile, /

Să ne curgă ploaia. / Unde dă cu plugul, / Să curgă ca untul./

Să se facă grânele, / Cât prăjinele, / Să se facă porumburile / Cât pat uleie! / Să trăiască stăpânul casei! / Boi înjugători, / Oameni muncitori. /Oile Imoase / Fie-mi sănătoase. /Vacile lăptoase / Mai mult sănătoase. *Bărăganul* (*Cioara Radu Vodă*) *BR*; 569. Paparudă, rudă, / Ieşi afară de ne udă, / Cu găleata rasă, / Ploile să varsă. / Unde dai cu sapa / Să curgă ca apa; / Unde dai cu plugu /

Să curgă ca untul. / Dă-ne, dă-ne ouăle / Că ne doare tălpile; /

Dă-ne, dă-ne laptele / Că ne doare ţâţele. *Bărăganul* (*Cioara Doiceşti*) *BR*; 570. Paparuda, ruda, / Să se facă grânele, / Cât prăjinele, / Vacile lăptoase / Mai mult sănătoase. *Roşiori BR*;

571. Paparudă, rudă, / Ai ieşi de udă / Cu găleata, leata / De o toarnă toată. / Să se facă grânele, / Cât prăjinele; / Şi porumburile, /

Cât casele. *Tătaru BR*; 572. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, /

Cu găleata, leata, /Peste toată gloata. /Să se facă grânele, /Cât pădurile; / Să se facă oarzele / Tot cât casele; / Să se facă porumburile

Cât prăjinile. / Oile lânoase, /Mai mult sănătoase; /Vacile lăptoase, / Mai mult sănătoase; / Boi-njugători, / Oameni muncitori.

Viziru BR; 573. Paparuda, ruda, /Când oi da cu maiul, /

Să curgă mălaiu, / Şi când. oi da cu sapa / Să curgă apa. *Siliştea* (*Nazâru*) *BR*; 574. Crească grânele / Cât prăjinele; / Crească-vă oarzele / Cât rogoazele; / Crească-vă meile / Cât bordeile. *Turcoaia* *TL*; 575. Păpărudăă! / Paparudă, udă / Vino de ne udă / Udă-ne, udă-ne! / Să ne uzi porumburile. *Peceneaga TL*; 576. Paparudelee!

Săi în sus la noorei / Paparudelee! / Care-i sfântu cu keile / Să deschidă ceru / Să dea drumu' ploilor / Să crească bucatele / Paparudelee

Ostrov TL; 577. Cu găleata / Peste toată gloata, / Să se facă grânele, / Cât prăjinile / Şi oarzele / Cât răgoazele. *Dăeni TL*;

578. M-au sculat joi dă dimineaţă / Cu roua-n picioare / Cu ceaţa-n spinare / Sa sunăm kiile / Sa [deschidem] ploile. / Undi dai cu sapa, / Să curgă ca apa; / Undi dai cu plugu, / Să curgă ca untu./

Crească-vă grânili / Cât paginili / Şi ourzăle / Cât răgoazăle / Dară porumbii (păpuşoi) / Mai mari ca korbii. / Oile lânoasă, / Vacile lăptoasă, / Găini ouătoare, / Muieri păstrătoare, / Stăpân să trăiască /

Să le stăpânească. *Niculiţel TL*; 579. Paparudă, rudă, / Ia ieş de ne udă, / Cu găleţile/ în toate părţâli / Roi roitori / Boi trăgători./

Stăpân să trăiască / Să le stăpânească / Crească-vă grâneli / Cât prăjinele; / Dară oarzăle / Cât răgoazăle. / Oile lânoasă, / Vacile lăptoasă, /

Stăpân să trăiască/ Să le stăpânească. / Unde dai cu sapa /

Să curgă ca apa; / Unde dai cu plugu / Să curgă ca untu. / Roi roitori, / Boi trăgători, / Stăpân să trăiască, / Să le stăpânească /

Şi la mulţi ani să trăiască! *Niculiţel TL*; 580. Paparuda, [ruda], /

văă umple pătulu! /Hai, ploiţă, hai! *Bradeanu BZ*; 554. Paparudă, rudă, / Dă ploaia de udă / Curţile şi poamele / Câmpul şi pădurile / Şi semănăturile. / Unde s-a pus chila / Puie Domnu' mila. *Glodeanu-silişiea BZ*; 555. Paparuda, rudile / Să se facă grânele! *Glodeanu-siliştea BZ*; 556. De joi şi până joi / Ha! paparudi-ţo / Să dea nouă ploi / Ha! papa-ru-di-ţo / Să crească porumburile

Ha! papa-ru-di-ţo / Cât pădurile / Ha! papa-ru-di-ţo /

Să crească grânile / Ha! papa-ru-di-ţo / Cât stufurile / Ha! paparudi-ţo / Toarnă apă cu hârdăul / Ha! papa-ru-di-ţo / Să curgă

laptele/Ha! papa-ru-di-ţo / Cum curge apele! Ha! papa-ru-diţo./

Să nu dai cu strachina / Că e rău de paguba / Să dai cu ciur de mălai / Că se va urăm lung trai / La anul şi la mulţi ani. *Cotorca BZ*; 557. Paparudă, rudă, /Ia ieşi de mă udă / Cu găleata rasă, / Ploile se varsă, / Din joi până-n joi / Să dea douăzeci de ploi.

Padina BZ; 558. Paparudă, rudă, / Paparudă, rudă, / Unde dai cu sapa, / Să curgă ca apa, / Unde dai cu plugu, / Să curgă ca untu.

C. A. Rosetti BZ; 559. Paparudă, rudă, /Ia ieşi de mă udă, /

C-o găleată rasă, / Ploaia să ne vază. *Galbenu BR*; 560. Paparuda, ruda / Ha, Maria, ha! / Unde dai cu sapa, / Să curgă ca apa /

Ha, Maria, ha! /Unde dai cu plugul / Sa curgă ca untul. /Ha.

Maria, ha! / Meiul / Cât bordeiul / Ha, Maria, ha! / Cu găleata rasă, / Ploile se varsă, / Ha, Maria, ha! / Cu găleata plină, / Ploile să vină / Ha, Maria, ha! / Vacile lăptoase / Mai mult sănătoase /

Ha, Maria, ha! /Boii înjugători, /Oameni catători. /Ha, Maria, ha! *Jirlâu BR*; 561. Paparudă, rudă, / Săi în sus de uda, / Unde-oi da cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde o merge plugul, / Să curgă ca untul. *Vişani BR*; 562. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă / Cu cofiţele / Cu căldăruşele / Să curgă ploiţele / Ploaie să ne-aducă.

Ariciu BR; 563. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne uda, / Cu găleata rasă, / Ploile să se varsă, / Cu găleata mare, / Ploile să se toarne, /

Cu găleata mică / Că îndată pică. *Surdila Greci BR*; 564. Paparudele, /

Să se facă grânele, / Cât prăjineie. / Unde-oi da cu sapa /

Să curgă ca apa; / Unde-oi da cu plugul / Să curgă ca untul.

Surdila Găiseanca BR; 565. Păpălugă lungă, / Săi să dee ploile /

Să curgă soroaile. *Berleştii de Sus BR*; 566. Păpăruda-i le-o /

Să dea D [umne] zeu ploaie / Să se facă bucatele / Grânele, cât prăjineie, /Oarzele, cât casile / He, Marica, hei /Sită mare intră-n casă / Sita rară ieşi afară. *Scorţaru Nou BR*; 567. Paparudă, rudă, /

Ia ieşi de ne uda, / Paparudă, rudă, / Cu găleata, leata / Paparudă, rudă / Peste toată gloata / Să se facă grânele / Cât prăjineie./

Unde dai cu sapa / Sa curgă ca apa; / Unde dai cu plugul / Sa curgă ca untul. *Colţea BR*; 568. Hai, Paparuda, ruda, / Ia ieşi de ne udă,

/ Cu găleata rasă, / Ploaia să ne varsă. / Unde dă cu sapa, /

232

Rodească o mie; / Unde-ai dat o mie, / Numărul / Să nu se ştie, /

Paparuvă, cuvă, /Vino de ne udă; /Cu ploaie măruntă, /Crească iarbă multă; / Adă ploaie lină, / Să avem făină; / Ploaie, cuvă, ploaie, / Să avem mălaie / Apă, cuvă, apă, / Pământul adapă; /

Sară şi răsară, /Rod bogat în ţară, /Curgă şi să-ncurgă; / Grâul în hambare, / Laptele-n şiştare, / Vinul roş pe masă, / Bucuria-n casă. / La anu' şi la mulţi ani! *Agighiol TL*; 586. Păpărugă, rugă /

Săi în sus la năurei / Şâm deskeie keile / Ca să-mi ploaie florile /

Să curgă şurloaiele / Să-mi crească oarzele, / Oarzele cât berzele, /

Păpuşoaile cât bordeile, / Grânele cât brânele. / leş cu găleata /

De ne udă ceata, / leş cu olcioru / De ne udă picioru', / leş cu cofiţa /

De ne udă viţa, / leş cu paharu / De ne udă daru, / Păpărugă, rugăleu! *Enisala TL*; 587. Păpăruduleţ, /Săi în sus la noruleţ, /

leş cu găleata / De ne udă fata, / leş cu urcioru / Dă ne udă ficioru, / leş cu căniţa / Di ni udă mânuţa. / Unde dai cu sapa /

Ca să iasă apa / Vino cu păharu / Şi ne udă daru. *Tudor Vladimirescu*

TL; 588. Păparugă-rugule, / Săi în sus la năurei / Şi deskide keile / Să curgă pârăile / Să-mi crească şi griile / Griile cât briile, /

Oarzâli cât barzăli / leş cu ulcioru / De ne udă picioru'; / leş cu paharu / De ne udă daru, / leş cu ulcica / De ne udă viţica, / leş

cu năstrapa / De ne udă groapa. *Prislov TL*; 589. Păpăruduleţ /

Săi în sus la noruleţ / leş cu găleata / Dă ne udă fata, / leş cu urcioru, / Dă ne udă ficioru / leş cu căniţa / Di ni udă mânuţa /

Unde dai cu sapa / Ca să iasă apa / Vino cu păharu / Şi ne udă daru. *Neloc. TL*; 590. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, / C-o găleată, leată, / Peste gloata toată. / Caii curgători, / Oameni muncitori, /

Oile lânoase, / Vacile lăptoase. / Unde-o da cu sapa / Să curgă ca apa; / Unde-o da cu plugul/ Să curgă ca untul. /*Gârliciu CT*;

591. Paparudă, rudă / Vin de ne udă / Cu găleata, leata / Peste toată gloata / *Dulgheru CT*; 592. Paparudă, rudă, / Ieşi afară de mă udă,

/ Cu găleata rasă, / Ploaia să ne vază. / Vacile lăptoase /

Oile brânzoase. / *Saraiu CT*; 593. Paparudă, rudă, /Ieşi afară şi udă, /Să crească oarzele / Cât casele! /Şi grânele / Cât prăjinile./

Unde-i da cu plugul / Să curgă ca untul; / Unde-i da cu sapa /

Să curgă ca apa. /Omul muncitor, /Boi înjugători; / Vacile lăptoase, /

Oile lânoase. / Să nu dai cu strachina / Că-ţi aduce paguba, /

Şi să dai cu ciurul / Să-ţi umple patului. *Ciocârlia de Sus* (*Biulbiu*) *CT*; 594. Paparudă, rudă, /Ia ieşi de ne udă, /Cu găleata lată/

Peste toată gloata. / Unde dai cu sapa / Să curgă ca apa. / Boi înjugători, / Oameni muncitori, / Oile lânoase, / Vacile lăptoase. / Stăpânii să trăiască! /Că a murit Ilie / Pe scândură lată, /Pascând oile pe baltă, / Unde trage plugul / Să nu crească rugul, / Să crească porumburile, / Cât creşte prăjinile; / Şi să crească grânele / Cât

235

Joi de dimineaţă / Cu ceaţa în spinare / Cu rouă în chicioare /

Să dăm în urcioru / Să sunăm cheile / Să scormonim ploile./

Paparudă, ruda / Roii roitori, / Boii trăgători, / Oamenii muncitori /

Crească-ne grânele / Cât prăjinele; / Şi păpuşoile / Cât rogoazile; /

Şi malaile/Cât bordeile! /Vacile lăptoase, /Oile lânoase! / Unde dă cu sapa / Să curgă ca apa; / Unde dă cu plugul / Sa curgă ca untul; / Unde dă cu ciuru / Să umple patului; / Unde dă cu sita /

Să umple tinda. *Niculiţel TL*; 581. Noi ne-am mânicat / Joi dă dimineaţă / Cu roo-n picioare / Cu ceaţă-n spinare / Paparudă, rudă / Ia ieş şi ne udă / Cu găleţile / ’n toate părţile / Crească-vă grânele / Cât prăjinele / fără oarzile / Cât rogoazile / Undi dai cu plugu / Să curgă ca untu / Undi dai cu sapa / Să curgă ca apa /

Cine-m dă cu ciuru / Să-i umpli patului / Cine-m dă cu sita /

Umple-i, Doamne, tinda. / Roi roitori, / Boi trăgători, / Vacile lăptoasî, /

Oile lânoasî, / Găini ouătoare, / Vara prăşitoare, / Stăpân să trăiască / Sa le stăpânească / Paparudă, ruda / Ia ieşi ne udă /

Cu găleţile / în toate părţile. *Niculiţel TL*; 582. Noi ne-am

mânicat

Joi dă dimineaţă / Cu roua-n picioare / Cu ceaţa-n spinare /

Paparudă-rudă / Ia ieş şi ne udă / Cu găleţili / ’n toate părţili /

Crească-va grânili / Cât prajânili / Dară oarzili / Cât rogoazili / Undi dai cu plugu / Să curgă ca untu, / Undi dai cu sapa / Să curgă ca apa. / Cini-m da cu ciuru / Să-i umpli patului, / Cine-m dă cu sâta /

Umple-i Doamne, tinda / Roi roitori, / Boi trăgători, / Vacili lăptoasî, /

Oili lânoase, / Găin ouătoare, / Vara prăşitoare, / Stăpân să trăiască / Să le stăpânească / Paparuda-ruda / Ia ieş şi ne udă /

Cu găleţili / în toate părţili. *Niculiţel TL*; 583. Păpăruvulieţ, păpăruvulieţ / Săi în sus la năurieţ, / Şi-n descuii cu keili, lacatili /

Şi dă drumu’ ploilor / Să udi tărlălili, / Ca să-n crească grâili. *Somova*

TL; 584. Păpăruga, rugule, / Săi în sus la năurei / Şi deskide keile / Să curgă pâraiele / Să-mi crească şi griile / Griile şi briile /

Oarzele cât berzele / Ieş cu ulcioru / De ne udă picioru’, / leş cu paharu / De ne udă daru, / leş cu ulcica / De ne udă viţica, / leş

cu năstrapa / De ne udă groapa. *Tulcea TL*; 585. Paparuva, cuvelei, /

Săi în sus la nourei; / De îmi ia cheiţele, / Să deschiei cerurile./

Să sloboade ploiele, / Să curgă şirloaiele, /Să ne ude holdele; /

Ia ieşi cu cofiţa, / De ne uda v iţa; / I a ieşi cu ulciorul / De uda chiciorul; / Ia ieşi cu găleata / De ne udă fata; / Ia ieşi cu căniţa, /

De udă cosiţa! /Paparuva, cuva, /Vino de ne udă; /Vin de ne-adă ploaie, / Să curgă şirloaie; / Dă-ne, cuvă, ploi, / în fiece joi / Câmpul să-nverzească, / Rod bun să rodească / Grâiele cât brâiele, / Oarzele, cât boazele, / Crească păpuşoaie, / Ştiuleţii să-ndoaie./

Unde dai cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde-ai dat un bob, /

Linulţească roadele / Să se bucure noroadele. *Gohor GL*; 609.

pgnalugă, luga, / Săi în sus la nori / Şi descuie porţile / Să ploaie nloile / Sa curgă şiroaiele / Să crească holdele etc. *Bereşti GL*;

610. Paparudă, rudă, / Săi în sus şi rugă, / Să descuie portiţele /

că curgă ploiţele etc. / *Cavadineşti GL*; 611. Papalugă, lugă, să-i

în sus să curgă / Şi să curgă puhoaiele / Şi să crească păpuşoaiele!

jvicoreşti GL; 612 Paparudă, rudă, / Ieşi afară de mă udă, / C-o găleată plină, rasă, / Ploile se varsă. / Unde-i da cu sapa, / Să curgă ca apa, / Unde-i da cu plugul / Sa curgă ca untul. / *Torceşti GL*;

613. Paparudă, rudă, // Ieşi afară de ne udă / Cu o găleată plină cu apă, / Ploaia sa ni se versa, / Pământul să se moaie / Şi sămânţa să răsară. / *Umbrăreşti GL*; 614. Paparudă, rudă, / Fetele te udă, /

Cu găleata, leata, / Peste toată ceata. / Când o da cu maiul, / Să curgă mălaiul; / Când o da cu plugul, / Sa curgă porumbul. / *Şendreni GL*; 615. Ei ne udă spatele / paparudele / Sa crească bucatele /

Paparudele / Aruncaţi-ne un ban, / Paparudele / Şi-om mai veni şi-n alt an, / Paparudele. / *Galaţi GL*; 616. Paparudă, rudă, / Vină şi mă udă. *Priponeşti GL*; 617. Rudele, /Paparudele! *I Cudalbi GL*

618. Paparudă, ruda, / Vino şi ne udă, / *Coioroaia GL*; 619. Paparudă, ruda, /Vină şi ne udă! *Gohor GL*; 620. Paparudă, rudă, /

Vino şi ne udă. *Smârdan GL*; 621. Paparudi, rudi, / Vini din udi, /

Cu găleata, leata, /Pişti toată gloata. / *Pupezeni GL*; 622. Paparuda, ruda, / Ieşi afară de ne udă, / Cu găleata rasa, / Ploaie să revarsă; /Cu găleata plină, /Ploaia să ne vina. / *Condrea GL*;

623. Paparudi, rudă/Ieşi afară şi ne udă. /Cu găleata rasă, /

Ploaia şi ni vărsai / Unde-ai da cu plugu, / Să curgă ca untu; /

Unde-i da cu sapa, / Să curgă ca apa! / Şi să face popuşoiu / Cât prăjinili; / Şi să faci grâili / Cât pădurili! *Barcea GL*; 624. Iţa iţa, la, la, / Paparuda ia, / Băbărudă, rudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata rasă, rasă, / Ploile să varsă. / Unde a da cu sapa.

Să ţâşnească apa. / *Băleni GL*; 625. Draga mamii kilugaş / Ti roagi la Dumneuzău / Să-l deie keiţii / Să dea drumul ploilor / Pi toate ogoarăle / Paparudă, rudă, / Când ploaie, ti udi. *Fereşti VS*;

626. Paparudă rudă, / Ieşi di ne udă / Cu găliata rasă, / Ploili să varsă. / Undi dai cu găliata, /Păpuşoiu să rodiască. *Fereşti VS*;

627. Paparudă, rudă, / Săi în sus şi udă, / Să şi stârnească ploile /

Să curgă şiroaiele / Să se facă păpuşoaiele. *Obârşeni VS*; 628.

Paparudă, rudă, / Săi în sus şi udă. *Obârşeni VS*; 629. Păpăhulă, hulă, /Sui în sus la lună / Şi deschide porţile, /Să curgă ploile!

Deleni VS; 630. Paparudă, rudă, / Săi în sus să ploaie / De adă cheiţele/Şi deschide cerul. *Albeşti VS*; 631. Păpălugă, lugă/

Săi în sus, să-i în jos / Săi în toate părţile / Să se descheie cărţile /

Să se pornească ploile / Să meargă pârăile. *Grumezoaia VS*; 632. 237

I crească oarzele / Cât casele. / *Băneasa* (*Parachioi*)

CT; 595. Paparudă, rudă, /Ia ieşi de ne udă, /Cu găleata, /

Peste toată gloata. /Unde-a tras cu plugu / Să curgă ca untu; /

Unde-a dat cu sapa / Să curgă ca ploaia. / Şi grânele / Cât prăjinile

Şi porumbul/Cât bordeiul. / *Ottina CT*; 596. Paparudă, rudă, /

Scoală de mă udă / Cu apă de ploaie / Să se facă grânele / Cât prăjinile, / Oarzele / Cât casele / Şi meiul / Cât bordeiul. *Carvăn CT*;

597. Paparudă, rudă, /Vino de ne udă; /Cu găleata rasă, / Ploile să varsă; / Cu găleata plină, / Ploile să vină; / Cu ulciorul, ciorul, /

Să curgă ţurţorul, / Peste tot poporul. / Daţi-mi, daţi cu ciurul, /

Să-mi umple patului! / Daţi-mi, daţi cu strachina, /Că aşa e datina! / Unde-i pune plugul, / Să curgă belşugul! / Unde daţi cu sapa, /Să curgă ca apa! / Unde daţi cu mai ui, /Să curgă mălaiul! /

Ploaie, Doamne, ploaie, /Să curgă şiroaie; /De joi până o i / S a dea nouă ploi! /Porumbul să crească, /Câmpul să rodească

Crească grânele, / Ca prăjinile; / Crească oarzele, / Ca rogoazele./

Daţi-ne ceva, / Şi vouă v-o da; / De ne daţi un ou, / Vă dă

Domnii un bou! /De ne veţi da două, /Pân' diseară plouă! /Oile lânoase, / Vacile lăptoase, / Porcii unturoşi, / Porumbii drugoşi; / Păsări fulgoase, / Holde mănoase. / Frumos v-am urat, / Frumos dar ne-am luat; / Iată-acum plecăm / Pe voi vă lăsăm: / Ne-om vedea cu bine, / La anul ce vine; / Noroc! noi vă dăm, / Belşug vă urăm, /

Belşug, sănătate, /Bucate de toate. / *Carvănul Mic CT*; 598.

Paparudă, nu d a / I a iej de ne udă, /C-un găleată apă… / Unde dai cu maiu, / Să curgă mălaiu; / Unde dau cu sapa / Să curgă cum apa. / *Topraisar CT*; 599. Paparudă, udă, /Dumnezeu să udă, *Viile CT*; 600. Paparudă, rudă, /Să iasă plugarii, /Cu găleata rasă, / Ploaia să revarsă.

/ Paparudă, rudă / Să se facă meiurile

Cât trestiile / Şi oarzele / Cât casele, / Paparudă rudă / Vacile lăptoase / Mai mult sanătfoasej *Cartai CT*; 601. Să crească grânele, /

Cât prăjinele, / Oile lânoase, / Vacile lăptoase. / *Neloc*. *CT*; 602.

Rudă, rudă, paparudă. *Livezile* (*Găuri*) *VN*; 603. Aleu, mămâie di ploaie / Dă, Doamne, să ploaie / Că di când n-a mai plouat/

Toate şale s-au uscat / Aleu mămâie di ploaie. *Năruja VN*; 604.

Aoleo, mama iei de ploaie, / Dă, Doamne, să ploaie, / Căc de când n-a mai plouat, / Toate selea s-a uscat / Şi pământu' a crăpat / Deskidez portiţele/Să curgă ploiţele. *Năruja VN*; 605. Paparudărudă

Vino de mă udă. *Crucea de Jos VM*; 606. Paparudă, rudă, /

Vino de mă udă. *Bogza VN*; 607. Rudă, rudă, paparudă / Săi în sus de sparge nourii / Ca să curgă ploile / Să ude câmpiile /

Să se facă pânile. / *Boghești VN*; 608. Paparudă, rudă, /Trimite cheiţele / Să descuie portiţele / Să curgă ploiţele / Să ne veselim fetiţele / Să îngraşe vitele / Să umple coşarele (pătulele) / Să

jtfăscurei VS; 657. Paparudă, rudă, / Vină de mă udă, / Unde-i da cu sapa. / Să ţâşnească apa. *Rusca VS*; 658. Paparudă, rudă, /

Săi în sus, să-i în jos, / Săi în toate părţile, / Când oi da cu sapa, /

O să sară apa. *Vetrişoaia VS*; 659. Paparudi, rudi, / Vini di mă udi / C-o canî di apî. *Berezmi VS*; 660. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă, / Şi mă udă toată. / Până-n seară să vină ploai / Să curgă siroai. *Odaia Bursucani VS*; 661. Paparudi, rudi, / Vini şi mă udi /

Săi în jos, / Săi în faţa lui Hristos, / Săi în toată părţili / Şi pornească ploii / Şi curgi şâroaili. *Pădureni VS*; 662. Paparudi. rudi, / Vini şi mă udi, / Şi curgi şâroai, / Şi umpli butoai. *Rânccni VS*; 663.

Paparudă, rudă, / Dă Doamne să ploaie, / Să curgă şiroaie. *Puntişeni*

VS; 664. Paparudă, rudă, / Săi în sus şi udă! *Gura Idrici*

VS; 665. Paparudă, rudă, / Vină şi mă udă. *Griviţa VS*; 665 a.

Paparudi, rudi, / Săi în sus şi udi. *Perieni VS* / 666. Paparudă, rudă, / Vină de mă udă. *Obârşeni VS*; 667. Apă trebuie, / Plantelor a creşte, / Dumnezeu cel mare, / Multe ape are. / Să ne dea şi nouă / O mică roua. *Miron Costin* (*Brănişteni*) *NT*; 668. Paparudă, rudă, / Vino

de mă udă. *Icușești NT*; 669. Paparudă, rudă, /

Vino de mă udă. *Ghigoiești NT*; 670. Paparudă, ruda, / Vino şi ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata. *Oituz BC*; 671.

Paparudă, ruda, / Vino de mă udă, / Să stârnească ploile, / Să vie puhoiele, / Să facă cerealele. / *Giurgioana BC*; 672. Paparuda, ruda, ruda, / Săi în sus ca oile/ Să sloboază ploile. *Grapnița*, *Bulbucani*

IS; 673. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă / Cu găleata plină, /

Ploile să vină, /Cu găleata rasă / Vină de mă varsă. *Uda-Tăiâruși*

IS; 674. D [umne] zeu să deie ploaie / Ca pământul să se moaie, / Pânele să crească / Şi frumos să ne rodească. *Heleșteni IS*;

675. Paparudă, rudă, / Săi în sus ca oile / Şi sloboade ploile. *Popești*

IS; 676. Paparudă, rudă, rudă, / Săi în sus şi te mai udă /

Săi în sus ca oile / Să se sloboadă ploile. *Popești IS*; 677. Păpălugă, lugă, / încalecă pe drugă, / Joacă, / o rupe de fugă / Să-ţi curgă buruienile, / Să pornească ploile. *Capu' Rediului IS*/ 678.

Paparuda, ruda, / Vino de te udă, / Ca să cază ploile, / Cu găleţile, /

Să dea porumburile / Cât gardurile; / Şi să crească spicele / Cât

vrăbiele. /Să sporească grânele, / Să umple pătulele, /Paparudele!

Să deschidă cerurile, / Să pornească ploile, / Şi să fereşti holdele, /

De toate malurile. / Să goneşti tăciunele / Din toate ogoarele.

Prisăcani IS; 679. Sar în sus ca nourii / Şi răzbaţi ploii. *Prisăcani*

IS; 680. Rugî, rugî, păpărugî, / Vini di ni udi. *Buznea IS*;

681. Păpălugă, lugă, / Săi în sus, să-i în jos / Să se stârnească ploile, /

Să meargă suhoaiele, / Să se facă pânele. *Cuza Vodă* (*Borăști*)

IS; 682. Papaludă, ludă, / Vină de mă udă. *Schitu Duca IS*; 683.

Rude, rude, paparude / Domnu' să ne ude. *Tuțora IS*; 684. Rudi.

239

Păpălugă, lugă, /Săi în sus la rugă/De ia cheile / Şi descuie ploile / Să meargă pârăile. *Grumezoaia VS*; 633. Papalugă, luga, /

Săi în sus la nouri, / Sa descheie porţile, / Să ploaie ploile / Să

curgă puhoaiele / Să crească păpuşoaiele / Oarzele şi griile. *Bogdăniţa VS*; 634. Paparudă, rudă, / Ia stai să te udă, / Sa stârnească ploile, /

Să curgă pâriile. *Rădăeşti VS*; 635. Păpălugă, luga / Săi în sus şi rugă / Şi descuie cheile / Să curgă pâriile. *Bogdăneşti VS*;

636. Păpălugă, lugă / Sui în sus la lună / Şi deschide porţile /

Ca să curgă ploile. *Mălaieşti VS*; 637, Păpălugă, luga, / Săi în sus di rugă / Să deschidă ploile / Să curgă pâraiele / Peste toate văili. *Ibăneşti VS*; 638. Paparudă, rudă, / Vino şi mă udă, / Unde-oi da cu sapa, / Să curgă şi apa; / Undi-oi da cu maiul / Să curgă mălaiul. *Dodeşti-Murgeni VS*; 639. Paparudă, rudă, / Vino şi mă uda. / Unde-oi da cu sapa / Să curgă şi apa; / Undi-oi da cu maiul /

Să curgă mălaiul. *Dodeşti VS*; 640. Păpălugă, lugă, / Sui în sus la

Dumnezeu / Şi scoboară ploile / Să meargă pârăile / Să crească dudăile. *Dodeşti VS*; 641. Păpălugă, păpălugă, / Săi în toate părţile

Să se deschidă ploile / Să curgă puhoaiele / Prin toate ogoarele.

Viişoara (*Băseşti*) *VS*; 642. Paparudă, rudă, / Iese să te ude /

Să stârnească ploile / Să meargă pâraiele. *Cârjoani VS*; 643. Paparudă, paparudă / Săi în sus, să-i în jos / Şi dezleagă ploile / Să curgă pâriile. *Bogaţi VS*; 644. Paparudă, rudă / Săi în sus de udă /

De sparge nâurii/Să curgă ploile / Să ude ţarinile / Să crească grâiele / Să se facă popuşoaile. *Perierii VS*; 645. Papalugă, lugă, /

Săi în sus la rugă / Şi descuie cerurile / Sa curgă pâraiele / *Perierii*

VS; 646. Papalugă, lugă, /Săi în sus şi rugă/ Descuie cerurile/

Să curgă pâraiele / Să crească dudăiele / Păpuşoaiele! / *Iepureni VS*; 647. Păpălugă, lungă, /Sui în sus la D [umneizeu / Şi ce [re]

cheile / De descuie ploile. / *Găgeşii VS*; 648. Rudă, rudă, paparudă, /

Îndură-te bunişoară / Şi ne adă ploişoară. *Iveşti VS*; 649. Paparudă, rudă / Ieşi de ne udă, / Cu găleata, leata / Peste toată gloata.

Sălceni VS; 650. Papaludă, ludă, /Săi în sus de-l udă, / Să pornească ploile / S a crească legumele. *Bocăni VS*; 651. Papalugă, luga / Sui în sus la nori / Şi urneşte noorii / Să pornească ploile.

Ţuţeani VS; 652. Păpălugă, luga, / Săi în sus de rugă / Sa deschizi

cerurile / Să curgă pâraiele. *Lupeşti VS*; 653. Păpălugă, lugă, /

Săi în sus de-l udă / Şi descuie cu cheile / Să curgă pâraiele. *Lupeşti*

VS; 654. Paparuda, ruda, /Sui în sus la rugă, /Şi cere cheile, /

Deschide portiţele / Să pornească ploiţele / Să rodească câmpurile /

Să se hrănească noroadele. *Sipeni VS*; 655. Paparudă, rudă, /

Vino de ne uda, / Ca să vină ploaie, / Să curgă şuroaie, / Grânele să crească, / Porumbu să crească. *Avrămeşti VS*; 656. Rudă, paparudă.

Sari în sus şi udă, / Să stârnească ploile, /Să curgă şirtaiele

238

pornească, / Holde să stropească, / Mare să ne crească, / Orzulu şi cu grâulu, / Secara şi meiulu, / Legumele toate / Şi orice bucate.

G. Dem. Teodorescu, *Poezii populare*. *Culegere de*… Bucureşti.

1885, p. 210 – 211, 700. Lugă, lugă, /Păpălugă, /Ieşi din a ta glugă, / Suie-n sus la rugă, / Seceta să fugă. / Ia cerului torţile /

Şi deschide porţile / Şi revearsă ploile: / Cură ca şuvoaiele / Prin toate grădinile; / Crească-ne olivele / Una cu legumele, / Curechiulu şi gulele. G. Dem. Teodorescu, *Poezii populare române*, *Culegere de*… *Bucureşti* 1885, *p. 210*; 701. Ruga, ruga / Paparuga! / Dă-ne.

Doamne, ploaia, / Câmpu să se moară / Să ne crească grâu, / Grâu până-n brâu, / Spicul cât cuţitul, / Rodul / Până-n podul, / Oile lânoase, /

Vacile lăptoase. /Toarnă cu ciurelu, /Varsă cu ciubăru.

Trăilă 1868; 702. Paparudă, rudă / Vino de te udă, / Ca să cază ploile / Cu găleţile, / Paparudele; / Să dea porumburile / Cât gardurile, /

Paparudele; / Şi să crească spicele / Cât vrabiele, / Paparudele! /

Să sporească grânele, / Să umple pătuleie / Paparudele. /Să deschizi cerurile / Paparudele, / Să pornească ploile / Paparudele, /.

Şi să fereşti holdele, / Paparudele, / De toate malurile, / Paparudele/

Să goneşti tăciunele, / Paparudele, / Din toate ogoarele, /

Paparudele!

G. Dem. Teodorescu, *Poezii populare române*. *Culegere de*… *Bucureşti*.

1885, *p*. *210*; 703. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă; / Paparudă, rudă, / Vino de ne udă; / Ca să-ncepă ploaie / Să curgă şiroaie

Cu găleata, leata / Peste toată sloata: / Unde dă cu maiul /.

Să crească mălaiul, / Unde dă cu sapa / Să curgă ca apa. / Hai

Catrino, să sărim, / Paparudele, / Că ştii iarna ce păţim, / Paparudele.

Ca pasărea prin copaci, / Paparudele, / Ploaia multă ca să faci, / Paparudele. G. Dem. Teodorescu, *Poezii populare române*.

Culegere de… Bucureşti, *1885*, *p*. *210*; 704. Păpărudă-rudă, / Ia ieşi de ne udă *J* Cu găleata-leata / Peste toată gloata. / Unde-o da cu sapa, / Să curgă ca apa, / Unde-o da cu plugu, / Să curgă ca un tu; / n zori de dimineaţă, / Pe rouă, pe ceaţă, / Cu ceaţa în spinare, / Cu rouă în picioare… / Păpărudă-rudă, / Ia ieşi de ne udă/ Cu găleata-leata / Peste toată gloata. / Să sunăm cheile, /

Să scornim ploile, /Să crească grânele / Cât prăjinile; /Şi porumburile

Cât streşinile. / Să facem granate, / Să dăm la surate; /

Să facem colaci, / Să dăm la săraci; / Să facem covrigi, / Să dăm la voinici; / Să facem păpuşi, / Să dăm la mătuşi! / Păpărudărudă, /

Ia ieşi de ne udă / Cu găleata-leata / Peste toată gloata./

Boii trăgători, / Porcii unsuroşi, / Oameni sănătoşi; / Oile lânoase, /

Mai mult sănătoase; / Vacile lăptoase, / Mai mult sănătoase. / Paparudărudă, / Ia ieşi de ne udă / Cu găleata-leata / Peste toată gloata. / Oameni să trăiască / Să le stăpânească! *Foaia intere*

241

paparudi / Dumnezeu ti udi. *Băiceni IS*; 685. Păpălugă, lugă /

Săi în sus, să-i în jos / Să se stârnească ploile / Să meargă suhoaiele /

Să se facă pânele, *Ipaiele IS*; 686. Paparudi, rudi, / vino di mă udi, /

Undi-oi da cu sapa, / Să ploai cu cofa. *Dolheşti IS*; 687. Lunga,

lunga, papalunga, / Săi în sus ca nourii / Şi dizleagî ploili, / Şi curgi pâraiele / Pi toată ogoarili. *Perieni IS*; 688. Ploiţă, ploiţă, /

Ieşi din buruiene /Şi sloboadi ploile/ Să curgă şiroaiele. *Erbiceni IS*; 689. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă, / Cu găleata plină, /

Ploile să vină, / Cu găleata rasă, /Ploile să varsă. / Pa paradită! /

Unde dai cu sapa, /Să curgă ca apa; /Unde dai cu maiu, /Să crească mălaiul. / Şi să crească spicele / Cât brabatele; / Şi porumbile

Cât prăjinile; / Să rodească holdele, / Să umple hambarele./

Ne fereşte grânele / De toate malurile / Paparudo fa! / Dă-ne ploaie liniştita, /Maică Preacinstită! /Seminţele să-ncolţească, /

Să-ncolţească, / Mari să crească / Ţarinile să rodească, / Spicul să dea baniţa, / Strugurele vederiţa, / Paparudo, fa! / *Cosiuleni* (*Lăpuşna*)

URSS; 690. Păpălugă, lugă, / Dă ploaie, / Să curgă puhoaele, /

Să crească păpuşoaele! *Boghiceni-Kotovskii URSS*; 691.

Păpălugă, lugă, / Săi în sus, / Săi în jos… / Dă drumul portiţelor, /

Să iasă ploiţele! *Telejei-Orhei URSS*; 692. Dă, Doamne, ploaie / La timp de nevoaie / Să răsară, să crească / Şi mult să rodească / Roşul grâuşorul / Şi galben porumbuşorul. / Doamne, pe tine te rugăm / Şi nila ta o aşteptăm. *Caira*, *Cetatea Albă URSS*;

693. Paparudă, rudă, / Săi în sus la nouri / Şi apucă cheile cerului /

Şi dă drumu' ploilor. *Ceamaşir Ismail URSS*; 694. Paparudi, rudi, / Adă ploaia şi udi, / Udi păpăşoaili / Şi crească zăvoaili.

Brăieşti SV; 695. Die, păpădie, /Spune-i ploii casă vie, / Rudă, paparudă, /Pică ploaia şi ne udă. *Ibăneşti BT*; 696. Paparudă, rudă, / Ia ieşi di ni udi / Pişti gloata tăti. / Cu ulcica nouă / Plinuţi di rouă. / Cu inel di argint / Pintregul pământ. / Ploaie, Doamne, ploaie, /Şi curgi şiroaie / Ploiţi curaţi / Din cer îi lăsaţi. /Dă-mi.

Doamnei, cheili / Şi slobozâm ploili / Ca şi crească grinili. / Ploai.

Doamnei, ploaie, / Locul şi să moaie. / Unde-i valea saca, / Mai mult şi să facă, /Undi-i valea lungi/Mai mult şi s-ajungi. /Undi-o da cu sapa / Şi sporească apa; / Undi-i da cu plugu, / Şi crească belşugu./

Crească spicu, / Cât voinicu. / Şi popşoiu / Cât lădoiu, / Iar cartofa / Cât îi cofa / Roadi în casări / Vinu' mult şi tari / Tot câmpu rodească / Gazda şi trăiască. *Bădiuţi BT*; 697. Paparudă, rudă, / Vină de ne udă, /Sa pornească ploile, / Să crească grâele!

Târnăuca-HUboca-Cernăuţi URSS; 698. Paparudă, ruda, / Sui în sus la cer / Şi cere cheile, / Să sloboadă ploile. / Şi să meargă pâraiele, /

Să se facă pânele! *Neloc*. *URSS*; 699. Papalugă, lugă, / Păpălugă, lugă, / Pân' la ceriu te suie, / Porţile-i descuie, / Ploaia să

240

& *tţ*. *3489 bă*); 714. Paparudă, rudă / Ia ieşi dă ne udă / Cu găleata, leata / Peste toată gleata / Crească grânele / Cât prăjinele /

Dară porumbu / Mai mari dă sorbu / Stăpân să trăiască / Să le stăpânească. *AICED mg*. *3489 b* (*2*); 715. Paparudă, rudă / Ia ieşi de ne udă / Cu găleata, leata / Peste toată gleata / Cu ulcioru, cioru / Să despicăm ceriu / Crească grânele / Cât grădinile / Crească porumbii / Mai mari ca sorbii. *AICED mg*. *3491 d*; 716. Paparuda „ruda, /Vino şi ne udă / Cu găleata, leata, / Peste toată ceata./

De joi până joi/Dă-ne nouă ploi; /De marţi până marţi, / Ploi să nu mai staţi / Să dea grânele, / Cât prăjinele, / Să dea oarzele./

Cât sângeoarzele. *AICED mg*. *3565 I* /.

sântă I (1897J, *n r*. 27, *p*. 2 – 3; 705. Rudă, rudă, / Paparudă /

Ia cheiţele/Şi descuie porţile! / Rudă, paparuda, / Sa curgă pl oiţele, /

Să crească fâneţele! / Rudă, paparudă / Să crească porumburile

Şi toate semănăturile. „Gazeta Săteanului" *19* (*1902*), *nr*. *12*, *p*. *257 – 258*; 706. Paparudă, rudă, / Vino de ne udă/

Paparudă, ruda, / Vino de ne udă / Ca să-nceapă ploaia / Să curgă şiroaie / Cu găleata, leata / Peste toată sloata; / Unde dă cu maiul /

Să crească mălaiul, / Unde dă cu sapa / Să curgă ca apa, / Ha, ha, ha, ha, ha, ha! „Adevărul de dimineaţă" / (*1904*), *nr*. *123*, *p*. 1; 707. Paparudă, rudă, / Vino de mă udă / Ca să curgă ploaie /

Cu găleţile. / Paparudele! / Să se ude fetele / Şi să crească grâiele!

etc. „Doina” 1928; 708. Păpărugă, rugă, / Ia vezi de ne udă /
Cu găleata, leata / Peste toată gloata! / Bumburel d-argintu /
Varsă-l pe pământu’; / Ploaie, Doamne, ploaie, / Locul să se-nmoaie, /
Ploiţă curată, / De la Domnul data; / Ploaie, Doamne, ploaie, /
Locul să se-nmoaie, / Cucuruz să crească, / Frunza să lăţească./
Ploaie, Doamne, ploaie, / Locul să se-nmoaie! *Doine*, *cânâece*, *strigături* [Bucureşti], Editura de stat pentru literatură şi artă.
[1955], p. 8 – 9; 709. Păpărugă, rugă, / Ian ieşi de ne uda / Cu ulcuţa nouă / S-o umplem de rouă, / Dodoloaie, toate, / Dă-ne, Doamne, ploaie, / Ploiţă curată / Din ceruri vărsată. / Unde dă cu plugu /
Să meargă ca vântu / [Apoi, din când în când ca un refren:] / Hoi
Dodoloi, /De trei ori ne ploi! *Lighezan*, *1959*; 710. Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne uda / Cu găleata leata / Peste toată gloata /
Cu găleata rasa / Domnul să ne vază, / De joi până joi / Să dea nouăzeci de ploi, / Ha, Maria, ha! / Să crească grânele / Cât prăjinele
Ha, Maria, ha! / Şi porumburile / Cât pat uleie / Ha, Maria, ha! /Şi meiurile / Cât bordeiurile / Ha, Maria, ha! / Unde-i da cu sapa, / Să curgă ca apa; / Unde-i da cu plugul, / Să curgă ca untul, /
Ha, Maria, ha! /Boii înjugători, / Oameni muncitori / Ha, Maria.
Ha! / Oile lânoase / Vacile lăptoase, / Mai mult sănătoase; / Laptele să curgă, / Să curgă urlând, / Untul duduind, / Ha, Maria, ha! /
Să trăiască gazda casei / La anul şi la mulţi ani. *Mss*. *ICED86 p. 110 – 111*. *CrătuneştilF*. 711 Paparudă, rudă, / Ieşi afar’ de udă /
Cu găleata, leata / Peste toată eleata / Când oi da cu sapa / Să curgă ca apa. / Când oi da cu plugul, / Să curgă ca untul / Când oi da cu maiul / Să curgă mălaiul. / Să dea Dumnezeu ploaie! *Mss*.
ICED, *141*, *p. 10 – 11*. Probabil Crângurile de Sus DB. 712.
Paparudă, rudă, / Ia ieşi de ne udă, / Cu găleata rasă, / Ploaia să ne varsă / Cu găleata plină / Ploaia să ne vină. / Astăzi, mâine, joi/Dă-ne nouă ploi. *AICED mg*. *3433 ce*; 713. Paparudă, rudă, /
Ia ieşi dă ne udă, / Cu găleata, leata, / Peste toată gleata /Crească grânele / Cât prăjinele / Dară porumbu / Mai mari da sorbu.

AICED

242

BIBLIOGRAFIE

[Alexici, Gheorgh el, *Păpărugă*, *rugă* (Corn. Timişului) în „Poporul" (Budapesta).

I (1894), nr. 9, p. 8; Variantă republicată, cu semne diacritice şi localizată

„Straja Comitatului Timiş" în „Poporul", V (1898), nr. 44, p. 701 – 702

sub titlul *Chemarea ploii în timpul secetii*, împreună cu o variantă din

Batăr – Bihor.

Alexici, Gheorghe, *Texte din literatura poporană remănă*, Adunate de… tom. L

Poezia tradiţională, Budapesta, Editura autorului, 1899.

Bartók, Bela, *Rumanian Folk Music* by –, Volume Two, Vocal Meledies; Volume

Three, Texts. Edited by Benjamin Suchoff, Text Translations by E.C. Teodorescu.

The Hague, Martinus Nighaff 1967.

Băieşu, I.M., V.M. Gaţak, *Poezia obiceiurilor calendamice*. Alcătuirea, articolul introductiv şi comentariile de I.M. Băieşu. Sub redacţia lui V.M. Gaţak

[Chişinău, Editura „Ştiinţa", 1975], în seria „Creaţie populară moldovenească".

a Academiei de Ştiinţe a R.S.S.M.

Bălăşel, Teodor, *Versuri populare remâne ceremonioase*. Adunate şi coordonate de pr., vol. I, Craiova, Ramuri, f.a.

Bernea, Ernest, *Poezii populare în lumina etnografiei*, Bucureşti, Editura Minerva.

1976.

Botezatu, G.G., H.M. Băieşu, E.V. Junghietu, M.G. Savina, E.V. Tolstenko.

A. S. Hâncu, V.A. Cirimpei, I-D. Ciob; mu, *Folclor din părţile Codrilor*.

Chişinău, Editura Ştiinţa, 1973.

Brăiloiu, Constantin], Emilia Comişel şi Tatiana Găluşcă-Crâşmariu, *Folclor din*

Dobrogea. Studiu introductiv de Ovidiu Papadima. [Notă asupra ediţiei de Emilia Comişel şi Tatiana Găluşcă-Crâşmariu], Bucureşti, Editura

Minerva, 1978.

Bulgărescu, George T., *Paparudele*, în „Gazeta Transilvaniei", 54 (1891), nr. 62.

Burada, Teodor, T., *O călătorie în Dobrogea* de Iaşi, Tipografia Naţională, 1880.

Republicată în ediţia lui Viorel Cosma: Teodor T. Burada, *Opere*, vol. IV.

Folclor şi etnografie, Bucureşti, Editura Muzicală, 1980 [Despre păpălugă la p. 21]. *Priveliştişi datini strămoşeşti*, în „Arhiva" (Iaşi), 20 (1909), nr. 7 – 8

245

Dumitraşcu, Nic. I., *Datini şi credinţe*. *Paparudele*, în „Ion Creangă", VII (1914), nr. 5, *p*. 143 – 144.

Faulete, Despina St., *Obiceiuri legate de evenimentele de seamă din viaţa omului* – lucrare de diplomă – Facultatea de Filologie a Universităţii din Cluj-Napoca, 1976, cond. şt. lect. univ. N. Bot, p. 34 – 35.

* * * *Flori alese din poezia populară*. *Poezia obiceiurilor tradiţionale*. Ediţie îngrijită de Ioan Şerb, Bucureşti, Editura pentru literatură, 1967 [Reproduce variante din G. Dem. Teodorescu, Gh. Alexici, T. Bălăşel şi AICED].

Fochi, Adrian, *Datini şi eresuri populare de la sfârşitul secolului al XIX-lea* Răspunsurile la chestionarele lui Nicolae Densuşianu, Bucureşti, Editura

Minerva, 1976.

* * * *Folclor poetic din Argeş*, Piteşti, Asociaţia folcloriştilor argeşeni „C. Rădulescu-Codin", 1979.

Forţofoiu, Alexe, *Botanică poporană*, în „Revista ilustrată", II (1899), nr. 3 (martie), p. 46. [Comunicat de] Balaci Mateescu, Şuica-Olt.

Galavu, Dumitru, *Tradiţia populară a Dobrogei*. Culegere de folclor Literar-muzical.

Constanţa, Comitetul de Cultură, 1974.

Ganea, Viorel şi Mihai Weber, *Câte doruri sunt pe lume*. Culegere de folclor muzical din sud-estul Transilvaniei. Ediţie alcătuită şi îngrijită de… Braşov.

1969, p. 275.

Gheorghiu, Const. D., *Datini poporane*. Credinţe, superstiţii şi obiceiuri din ţară, adunate de… Ediţiunea III-a, Piatra N [camţl, Editura Autorului, 1895.

Gherghinescu, C, *Paparudele*, în „Şezătoarea", I (1892), nr. 5 (1 iulie), p. 154 – 155.

Gherman Traian, *Ploaia în credinţele populare*, în „Comoara Satelor", II (1924), nr. 1, p. 5 – 11; nr. 2, p. 18 – 25; nr. 4, p. 57 – 63. *Meteorologia populară*.

Observări, credinţe, obiceiuri. Blaj, Tipogr. Seminarului greco-catolic.

1928, 71 p.] O ediţie revăzută, cuprinde 250 p. dact –, a putut fi consultată prin bunăvoinţa familiei folcloristului. Ea datează din 1958 şi n-a putut fi publicată încă].

Giura, Ioan, *Schiţă monografică a folclorului din comuna Buteni – Arad*, lucrare de diplomă – Facultatea de Filologie a Universităţii din Cluj, 1966, cond.

şt. conf. univ. dr. D. Pop, p. 70.

Grigorescu, Z., *Paparuda (două variante)*, în „Muguri" (Buzău), XI (1932), nr. 1 – 4 (ianuarie – aprilie), p. 7 [varianta din Pârscov – Buzău].

Hagimasuri, Elena-Mirela, *Obiceiuri de peste an la românii sud-dunăreni* – lucrare de diplomă – Facultatea de Filologie a Universităţii din Cluj-Napoca, 1980, cond. şt. prof. dr. D. Pop, p. 61 – 62.

Hans, *Note şi impresii*. *Paparudele*, în „Orientul" (Galaţi), II (1900), nr. 286, p. 1.

Hodoş, Enea, *Cântece bănăţene*, Caransebeş, Tipografia Diecezană, 1898 (Colecţia

„Biblioteca Noastră", nr. 11 – 12).

Hoţopan, Alexandru, *Folclor literar şi jocurile de copii la Micherechi*, în voi. „Din tradiţiile populare ale românilor din Ungaria (Studii)", 5, Budapest.
1984, p. 7 – 35.
274
(iulie-august), p. 289 – 306. Republicat în *Oper* III*. Folclor şi etnografie.
Bucureşti, Editura Muzicală, 1978 [Paparudele, p. 218 – 219J.
Candrea, I. A –, Ov. Densuşianu, Th. D. Speranţia, *Graiul nostru*. Texte din toate părţile locuite de români. Publicate de Bucureşti, Atelierele Grafice
Socec et Co., 1906.
Cazacu, Boris, *Texte dialectale*. *Oltenia*. Publicate sub redacţia lui... de Cornelia
Cohuţ, Galina Ghiculete, Maria Mărdărescu, Valeriu Şuteu şi Magdalena
Vulpe, Bucureşti, Editura Academiei Republicii Socialiste România.
1967, p. 38.
Chelcea, Ion, *Botenii Muscelului*, în „Boabe de grâu", V (1934), p. 32 – 39 [Paparuda, p. 37 – 38].
Ciauşanu, Gh. F., *Superstiţiile poporului român în asemănare cu ale altor popoare vechi şi nouă*, Bucureşti, 1914 (Din viaţa poporului.ro" mân), p. 35 – 36.
Ciucescu, Tanase şi Vasile Zamfir, *Poezii populare tradiţionale*, în voi. *Cântecele şi poveştile Oltului* (voi. VII din seria „Folclor din Oltenia şi Muntenia").
Bucureşti, Editura Minerva, 1979.
Constantinescu-Mircești, C.D., *Un sat dobrogean – Ezibei*, Bucureşti, Ed. „Bucovina".
I. E. Torouţiu, f.a.
Conea, Ion, *Clopotiva – un sat din Haţeg*. *Monografie sociologică* întocmită de echipa regală studenţească 19/935 conducerea lui... vol. I-II, Bucureşti
1935.

Creţu, Grigore, *Folclor din Oltenia şi Muntenia*, ediţie îngrijită de A. Miilea şi

I. Stănculescu, Prefaţă de Ovidiu Papadima. Volumul V din seria „Folclor din Oltenia şi Muntenia", Bucureşti, Editura Minerva, 1970.

— Cruceană, Ion, *Pe Argeş în jos, pe un mal frumos*. Culegere de folclor literar, Piteşti.

1981, p. 20 – 24.

Degan, Emil V., *Păpâruţa* (Din obiceiurile românilor) – Comitatul Hunedoara, în „Familia", LX (1904), nr. 43 (24 oct. /6 nov.), p. 511.

Densuşianu, Ovid, *Graiul din Ţara Haţegului*, Bucureşti, Socec, 1915, p. 286 – 287.

Densuşianu, Nic, *Vechi cântece şi tradiţii populare româneşti*. Texte poetice din răspunsurile la „Chestionarul istoric" (1893 – 1897). Text ales şi stabilit, studiu introductiv, note, variante, indici şi glosar de Bucureşti.

Editura Minerva, 1975.

Ditzulescu, Florea, *Paparudele*, în „Revista copiilor", II (1897), nr. 8, p. 179 – 180.

Prezentare generală a obiceiului, după G. Dem. Teodorescu şi a caracterelor structural-stilistice ale cântecului.

* * * *Doine, cântece, strigături*, [Bucureşti], Editura de stat pentru literatură şi artă [1955].

Drăgoescu, Ioniţă, *Caloianul – obicei dispărut în comuna Crucea de Jos*, în „Milcovul".

VI (1937), nr. 1, p. 7.

Drăguţ, Codin N., *Paparudele*, în „Albina", II (1899), nr. *35* (*30* mai), p. 1110

— 1111. Din Copăcioasa – Gorj.

246

Pavelescu, Gh., *Cercetări folklorice în sudul judeţului Bihor*, în „Anuarul Arhivei de Folklor", VII (1947), p. 35 – 122 [Băbăruga din satul Câmp – BH, p. 108].

* * * *Paparuda*, în „Foaia interesantă", I (1897), nr. 27, p. 2 – 3.

Petrovici, Emil, *Folklor din Valea Almăjului*: în „Anuarul Arhivei de Folklor".

I I I (1935), p. 25 – 158. [*Dodoloaie* la p. 138 – 139]. *Texte dialectale*. Culese de Emil Petrovici. Supliment la Atlasul Lingvistic Român II (ALRT I I).

Sibiu – Leipzig, 1943.

Popescu, AL, *Paparudele* (poésie populară), în „Țară Nouă", II (1885), nr. 15, p. 506 – 507.

Popescu-Mârii, Viorica, *Schiță monografică a satului Dănceu*, *raionul Vânju-Mare*, *reg*. *Oltenia* – lucrare de diplomă – Facultatea de Filologie a Universităţii din Cluj, 1964, cond. şt. conf. uaiv. D. Plp, p. X I I – X I I I şi 61.

Puchner, Walter, *Notes on the Onomatology and the Etymology of Buâgarian and*

Greek Names for the Dodolaj Perperuna Rite, în „Bălgarski folklor", 9

(1983), nr. 1, p. 59 – 65.

Rădulescu-Codin, C, *Comorile poporului*. *Literatură*, *obiceiuri şi credinţe*, Câmpulung.

1906, p. 43 – 44; Ediţia a II-a, Bucureşti, Edit. Casei Şcolilor.

1930, p. 84 – 85.

Riegler-Dinu, Emil, *Das Rumänische Volkslied*. Eine musik wissenschaftliche

Studie mit 162 Liederbeispielen und 2 Tabsllen, Berlin.

— Sibiu 1940.

Robea, Mihail, M., *Folclorul poetic din Stroeşti-Argeş*, Bucureşti, 1980.

Roman, Ion Gh., *Monografie folclorică a satului Rocşoreni*, *judeţul*. *Mehedinţi* – lucrare de diplomă – Facultatea de Filologie a Universităţii din Cluj.

1970, cond. şt. prof. dr. D. Pop, p. 43.

Sala, Vasile, *Credinţe*. *Eresuri*. *Obiceiuri*. De la Bsiuş şi Vaşciu în Bihor, în „Familia".

XXXVI (1900), nr. 4, p. 54 – 55.

Sărac, Teodor, *Schiță monografică a folclorului din comuni Apareu – reg*. *Crişana* – lucrare de diplomă – Facultatea de Filologie a Universităţii din Cluj.

1965, cond. şt. conf. univ. D. Pop, p. 14.

Sâmcelescu, Laiche I., *Paparudele*, în „Satul", VII (1937), nr. 80 – 81 (iulie-august), p. 30 [variantă şi descriere din Zegaia – Mehedinţi].

Slavici, Ion, *Die Rumänen în Ungam*, *Siebenbürgen und der Bukowina*, Wien und Teschen, 1881, p. 166 – 167: *Cântece de p%pxrugă* [descrierea obiceiului].

Stanca, Iosif, *Babaruga*. Credinţă poporală din Coroiu, în Bihor, în „Familia".

XXXII (1896), nr. 39, (29 sept. /11 oct.) p. 460.

Ştefănescu, Dobre, *Privire fugitivă asupra poeziei de ocaziune*, în „Ţara Nouă".

I I I (1887), nr. 8, p. 459 – 464.

Datini şi credinţe, în „Lumina pentru toţi", IV (188S), p. 108 – 109.

Paparuda, în „Doina", H (1935), nr. 4, p. 44 – 45 [Aceeaşi variantă, culeasă în 1883].

249

Laurian, A.T., I.C. Massimu, *Glossariu*, care cuprinde vorbele din limba română, streine prin originea sau forma loru, cum şi cele de origine indouiosă. După însărcinarea dată de Societatea Academică Romană. Elaboratu ca proiectul de… Bucureşti, 1871, p. 436.

Lighezan, Nicolae, *Folclor muzical bănăţean*. Note marginale de Dr. Petru Groza

[Studiu introductiv de Tiberiu Alexandru], [Bucureşti], Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor din R.P.R., 1959.

Magherescu, Sever, *Monografia folclorică a comunei Săcelu – Gorj* – lucrare de licenţă – Facultatea de Filologie a Universităţii din Cluj, 1971, cond. şt.

prof. dr. D. Pop, p. 26 – 27.

Margot, Theodore, *O viat orie în celle şaptesprezece districte alle României*, Bucureşti

1859, p. 42 – 43.

Marian, Simeon FI., *Sărbătorile la români*, Studiu etnografic de… vol. III, *Cincizecimea*.

Bucureşti, Ediţiunea Academiei Române, Inst. de arte grafice

Carol Gobl, 1901.

Minda, Theodor, *Paparudele în Meglenia*, în „Țară Nouă" (București), II (1933 – 1934), nr. 7 – 8 (iunie-iulie), p. 52 – 53.

Mârza, Traian, *Folclor muzical din Bihor*. Schiță monografică, București, Editura

Muzicală a Uniunii Compozitorilor, 1974.

Mohanu, Constantin, *Fântâna Dorului*. Poezii populare din Țara Loviștei, București.

Editura Minerva,.1975 [„Folclor din Oltenia și Muntenia" VI].

Mușlea, Ion, O/idiu Bârlea, *Tipologia folclorului*. Din răspunsurile la chestionarele lui B.P. Hașdeu, București, Editura Minerva, 1970.

Nartea, Vasile, *Paparuda* (*Două variante*), în „Muguri" (Buzău), XI (1932), nr. 1 – 4 (ianuarie – aprilie), p. 7 [variante din C.A. Rosetti – Buzău].

Nădejde, S., *Paparudeleși Caloianul*, *în* „Gazeta Săteanului", XIX (1902), nr. 12, p. 257 – 259.

Nicola, Ioan R., T. Mârza, *Colecție de cântece populare*. Anexă la *Cursul dj folclor*.

Cluj, 1958.

Nijloveanu, Ion, *Poezii populare de pe Argeș și Olt* în volumul *Folclor din Oltenia și Muntenia*. Texte alese din colecții inedite. IV [București], Editura pentru literatură, 1969.

Novacovici, Emilian, *Colezțiune folcloristică română din Răcăşdia și jur*. Întocmită și editată de… Oravița, Tip. Carol Wunder, 1902.

Oarcea, Vasile, *Poezii populare din Țara Zarandului* (voi. V din seria „Folclor din

Transilvania. Texte alese din colecții inedite") București, Editura Minerva.

1972.

Oprișan, Horia Barbu, *Folclor literar ilfovcan* [București], Comitetul pentru cultură și artă al județului Ilfov, 1971, p. 227 – 228.

* * * *Paparudele și Caloianu*, în „Adevărul de dimineață", I (1994), nr. 123, p. 1.

* * * *Paparuga*, în „Drapelul" (Lugoj), 8 (1908), nr. 62 – 66 (Foița

„Drapelului").

Paralescu-Kacoţy, Ioan N., *Paparudele* (Mehedinţi), în „Satul. Revistă de cultură pentru popor", IV (1934), nr. 42, p. 19.

SUMMARY

This first volume devoted to the Romanian agrarian customs is issued as

3. result of the necessity of stimulating modern research în a partially neglected field of ethnography and folkloristics, but of utmost importance în grasping the spiritual stuff of the Romanian people and of its history. The volume presents an ethnographic-folkloric typology and a corpus of ritual-ceremonial texts prefaceţi by a methodological study, meant to pave the way for future monographic comparative investigation.

Circumscribed space and wealth of the available information account for the inclusion of only One agrarian custom, maybe the oldest, în this volume, the

Paparuda x ritual.

The first part of the work is devoted to the typological description of the

Paparuda ritual, required by the research and the sistematization of the ritualceremonial formulae which have been catalogued in the second part. We have achieved a synthetic description, not a simple generalizing one, by resorting to the totality of available information, in other words to hundreds of local descriptions of the custom, element by element being typologically classified. The rites and the ceremonial elements are essentially repeatable facts of infinite variability which offer the researcher a remarkable opportunity of getting deep into the original forms. Folkloric geography is thus made serve the historical approach

by means of an original archeology of the spiritual phenomena.

While, describing the *Paparuda* ritual we tookinto account in the first place the name of the ritual, the wearer of the green mask – the main player – and – over a limited area – the holiday that generated the custom. The term *papalugăj păpălugă* (pl. *papalugi*)

attested by D. Cantemir's description, and by those which followed it, has, to this day, a large area of diffusion: South Transylvania and

South Moldavia as well as the castern part of the iatter province. În Transylvania this term is obviously determined by those given to the related custom of

1 Paparudă: A young girl or a woman who, during the drought, wraps her

(naked) boby în green leaves and wildgrowing plants, sings and dances in the streets and invokes the rain.

251

un juaeiul J-ăpușna, în „Anuarul Arhivei de Folklor".

II (1933), p. 174.

Teaha, Teofil, *Graiul din Valea Crisului Negru* [Bucureşti], Editura Academiei

R.P.R., [1961], p. 178.

Teodorescu, G. Dem. *Datini*, *moravuri şi credinţe naţionale*. *Ropotine*. *Paparude*, în „Românul", 8 (1874), p. 385 – 395.

Pafarudele. *Datină poporană*, în „Familia", 10 (1874), p. 210.

Încercări critice asupra unor credinţe, *datini şi moravuri ale poporului român*.

Bucureşti, 1874.

Poezii populare române. Culegere de... Bucureşti, Tipografia Grigore

Luis, 1885. O nouă şi valoroasă ediţie critică de George Antofi la Editura

Minerva, 1982.

Trăilă, Georgiu, *Paparuga*, în „Familia" 4 (1868), p. 327.

Tunescu, C, *Din mitologia populară română*. *Chemarea ploii*, în „Revista Societăţii

Murmurul Oltului", I (1901), nr. 2, p. 44 – 46.

Ursu, Nicolae, *Cântece şi jocuri din Valea Almăjului* (*Banat*), [Bucureşti], Editura

Muzicală, 1958, p. 1 6 1 – 163, 4 variante.

Contribuţii muzicale la Monografia comunei Sârbova. Extras din voi.

„Monografia comunei Sârbova", Timişoara, 1939.

Contribuţii muzicale la Monografia comunei Ohaba-Bisira (*Banat*). Extras din voi. „Studii muzicologice, I (1956).

Folclor nwzical din Banat şi Transilvania (300 de colinde, cântece şi jocuri).

Ediţie îngrijită, cu prefaţă şi studiu introductiv de Rodica Giurgiu, Bucureşti.

Editura Muzicală, 1983.

Viciu, A., *Datini poporale*. *Păpăruga*. Datină din Toracul Mare [R.S.F.J.j, în

„Ungaria", VII (1898), nr. 7 (septembrie), *p*. 216 – 217. Comunicat de

Virg. Secoşan, student. Variantă cu intervenţii ale culegătorului.

Vladislav, Sempronia, *Monografia folclorică a satului Livadia de Câmp* – lucrare de diplomă – Facultatea de Filologie a Universităţii din Cluj, 1966, cond.

şt. conf. univ. D, Pop, p. 21.

Vrabie, Gh., *Folklor remân*. Studiu şi texte. Comentate de… Craiova, Editura

Scrisul Românesc, f.a., p. 301 – 302.

Vulpescu, Mihail, *Cântecul popular românesc*, Prefaţă de N. Iorga, Bucureşti.

Tiparul „Oltenia", 1930, p. 190 – 193, 2 variante;

Irozii – Păpuşile. *Teatrul ţărănesc al Videimului*. *Scaloianul şi Paparudele*.

Bucureşti, Tipografia ziarului Universul [1941], p. 109 – 121.

2 variante, descriere generală, teoretizări.

for the selection of the protagonist who may be a pregnant woman (at her first pregnancy), any woman or an old woman „beyond pregnancy".

The ritual act of adorning the *Paparuda* of making the green mask is preceeded by the taking off of the clothes, the required nudity being total or parţial

(to the waist). The green plants are strung în garlands and the stripped body is wrapped up în them, sometimes from head to toe, as

if it were a long shirt made of leaves and wild-growing plants. Sometimes a long white shirt is accepted under the green mask or sorae ragged clothes. Particular attention is paid to adorning the head with garlands of leaves and flovvers blended with multi-coloured ribbons and bright metal coins, set on the let down hair. The presence of the dwarf elder in the green mask is overwhelming. This plant so widely known în magical practices and in the Romanian empirical medicine is referred to throughout the area of iffusion of the *Paparuda* ritual within our ethnic space, being considered „the purest plant", a „blessed" one.

The unfolding of the ritual is particularly complex, of an excepţional variety, fact which renders even more difficult its synthetical presentation. By confining our description to the essential moments in the structure of the custom: the wandering through the village, the *Paparuda* dance and song, her ritual sprinkling with water we have tried to typologically present, în logical succession, all the acts and gestures with magic implications at the same time trying to avoid being prejudicial to the syncretic image of the phenomena.

While going from house to house, from household to household, where usually the *Paparuda* procession enters and „reproduces" the whole ritual or while stopping în front of ea ch gate an old ritual prescription is being observând;

the ancient belief that misfortune and poverty might fall upon any unvisited household. Wells and other sources of water are places haunted by the *Paparuda* especially at ritual time when those in the procession would sprinkle with water the people they meet. Over limited areas the procession would also enter the gardens, orchards and occasionally would also go to the tilled lands, among wheat fields which they sprinkle with water.

The dance or the ritual lifting of the wearers of the green masks – a rudimentary dance crmsisting în a few revolving movements with shaken leaps in the rhythm of the primitive melody marked by rhythmic claps of hands – seems to be the basic syncretic act of the magic practice, which consists of musical, choreographic and literary elements, similar to the archaic rituals of germination and fertility. We

have almost entirety quoted the fragments describing the song and the dance of the *Paparuda* with a view to offer more details to the researchers as they reprezint the most important ritual sequences. Here we have insisted upon both the role of the protagonists and that of the followers who sing the tune, recite the text, clap their hands, the *Paparuda* remaining, according to many sources, silent.

253

Sângeorz or *Bloaje* used mostly in the north-west of this part of the country. In the west and south-west of the Romanian ethnic space are more frequently found the terms: *paparugă/păpârugă*, with phonetic variations (*băbâlugăjbăbărugăi mămărugă*) or *dodohaie*. The most widely used term: *paparudă Ipaparudă* is to be found in the rest of the territory where the ritual knows the more complete forms of the „classic" type.

The group of players is not formând everywhere, as it is generally thought, exclusively by girls. A minute description reveals the presence of boys in their teens and sometimes even of lads among those in the *Paparuda* procession in the south of Transylvania (especially in the *Haţeg* region), în sub-Carpathian Oltenia, în Muscel and in South-Moldavia regions where an intermediate type is to be found, something between *Paparuda* and the specific Transylvanian *Sângeorz*.

The requirement of the ritual purity of those forming the group is directiv or indirectly stressed în most of the information about *Paparuda* practised by girls. But the custom having been taken over by gypsies who would practise it in view of receiving gifts has led to the lessening of the ritual conditioning and to unexpected simplifications.

The period of time when a ritual takes place is – according to archaic mentality – qualitatively distinct from the first ritual act to the last. Considering this, we have minutely described the temporal coordinates of the *Paparuda* ritual starting with the data referring to the carrying out of the magic practice în case of drought and continuing with those referring to this practice at definite dates of the traditional agrarian calendar. Between these two forms of maniiestation with the Romanians of thisoldstanding agrarian ritual fu

tu re researches are supposed to establish the lines of evolution required by the outlining of this original image about which no historical evidence is available.

The choice of the main player who is going to be adorned with green plants holds an important place in the information indexed by our work, thus proving that collective memory retains more and better gestures and the essential ritual acts whose outlines do not easily fade away. By first presenting the type of *Paparuda* whose protagonist is a young boy or a Iad we do not mean to say that it reprezents an older custom, although its similitude to the time-honoured ritual of *Sângeorz* and its comparison with other customs and popular beliefs would suggest such a chronology. But the green mask is most frequently worn by a girl (sometimes two, or even more), a „pure", „immaculate", „virgin", as a necessary requirement for the rain to come as only the prayer of such a girl ensures the efficiency of the ritual practice.

Its contamination with other rain-making rituals: sprinkling with water pregnant women, reciprocal sprinkling of those who meet at wells or springs, as well as the lessening of the belief în ritual conditioning as aresult of the fact that the custom is taken over by gypsies have generated new criteria, ambiguous ones.

252

texts, in the absence of which the understanding of the ritual is out of the question

We found out that a variant of the *Paparuda* song is usually produced by the aleatory agglutination of the existing motifs in the *passive* repertoire of a community.

The number of motifs existing în a variant and its structure are not the result of hazard, but, unfortunately, we are not în a position to know the „hidden", laws governing the above mentioned „aleatory" element.

The catalogue identifies the motifs and circumscribes the weight and the importance of ea ch of them, its stability and variability over the geographic area, thus suggesting their hierarchy and chronology as well as possible detailed studies from ganetic, geographico-folkloric, sociologia l and ethnological perspectives.

The first family of reasons presented by us is made up of the initial ones, with a direct function of invoking the rain-making deity. In fact it is a branch of motif derivations from a genetic nucleus hardly possible to reconstitute nowadays-The order in which we have presented the motifs is dependent on the areas of diffusion, to the extent to which they could be determined on the basis of the materials under study. In the process of establishing the motif variation we have gone only up to a certain level depending on the degree of typologic consistency, diffe.

rent from motif to motif but, necessarily also under the impact of the requirements of coherence and clarity which should be observând by any sistematic approach.

The corpus of ritual texts includes all the variats or fragments of variants în geographical contiguity and they have been given numbers. Paralel variants

(dictated, recorded) are included only when a certain degree of differentiation has been found-The *Paparuda* custom, together with the related one of *Sângeorz* is known throughout the Romanian ethnic territory. Thus it proves a remarkable structuralfuncţional unity. It assumes better delineated forms in the areas situated on both sides of the Carpathians the birth – places of unremitting and intense Romanian spiritual life but it is also to be found in the peripheral areas in the west and Southwest of the country. It is a unitary ritual attested în over one thousand localities to which a fe\v more hundreds will be added after the publication of the Ethnographic

Atlas of România, with a strong archaic structure, deeply rooted in the Romanian customary sistem and deserving future industrious researches.

By bringing to light the wide and uniform spreading of the ritual in the

Romanian ethnic space, its great wealth and variety, the vitality of its vestiges of previous life în tonic unity, this premonographic attempt testities, orice more, the force of the spiritual creation of the Romanian people, its impressive tradiţional heritage.

Translated from Romanian by

În many localities the ritual moment is even more complex, the watering or sprinkling with water taking place during the dancing and the singing of the

Paparuda. The watering or sprinkling is synchronized with the ritual lifting up and the reciting or the singing of the text, t h e gesture rite being called for by the known oral formula. The magic ritual of similitude is brought into relief by the abundant quantity of water poured on the green mask its function being emphasized by the oral synchronic rites: „let rain pour as bounteously as water is being poured on the *Paparuda*". A number of these simple formulae have gradually assumed the value of the ritual the typical formulae sung or scanned, getling perfectly integrated with the proper ritual texts. An aspect less clearly understood is the sprinkling or the watering of the people met on their way by the members of the *Paparuda* procession who would carry jars or earthen vessels full with water in their hands to this end. It is no ea sy matter to establish the origin, the immemorial usage or the filiation of such ritual acts; such matters are still to be done by monographic studies in the future. There are, nevertheless, obvious correspondences between the ritual act mentioned above and the independent tradition of reciprocally sprinkling water on ea ch other of the people during the *Sângeorz* days (în Transylvania) or during the *Paparuda* (in the cast of Wallachia and the south-east of Moldavia). This tradition has been considered by some researchers as a subtype of the ritual under consideration in this study; as to us, we regard it as a distinct magic ritual, having a specific structure and practically different functions.

We have insisted upon the typologic description of the three basic elements, in the unfolding of the ritual: the wandering from house to house, in the village, the dance and the song, the watering of the green mask as a thorough knowledge of them is essential.

The classification of the data according to their ritual significance and mostly of those involving magic functions, the ritual-cultic finality of the action derived from the underlying stratum of beliefs and correlated representations as well as the presentation of

the few traces pertaining to the end of the ritual outline a complex but unusually unitary custom with definite identity.

The typologic description of the *Paparuda* ritual is logically followed by the indexing of the ritual-ceremonial texts, by a catalogue of the motifs making up over 700 variants available so far. The texts and ritual-ceremonial formulae are by no means poetical or literary works, as often stated. Semantically and functionally they are specific oral ritual acts perfectly complementary, in these respects, to the other rites: gestic-choreographic, magic, symbolic, etc. Possessing at the same time specific forms of folkloric life and manifestation, the motifs of the

Paparuda's texts require original means of typologic classification.

This catalogue is meant to help the future researcher to go deeply into the problems of folkloric circulation and the time and space variability of motifs – formulae of *Paparuda* as well as the specific way of performing the ritual-ceremonial

g".

CUPRINS

Prefaţă 5
Notă asupra ediţiei
Corpusul şi tipologia obiceiurilor agrare 15
Localităţi şi variante 31
Descrierea ritualului 77
ki> Numele obiceiului, purtătorului măştii verzi şi sărbătorii 77
Alaiul Paparudei 84
Coordonate temporale în practicarea Paparudei 84
Alegerea Paparudei, 99
Actul ritual al mascării sau împodobirii Paparudei 98
Desfăşurarea ritualului 110
— Umblarea prin sat 111
— Cântecul şi jocul ritual 116
— Udarea rituală 123
Darurile rituale 132

Finalitatea ritualului 137
Încheierea ritualului 142
Catalogul tipologic al motivelor Paparudei 144
Corpusul textelor rituale 181
Bibliografie 245
Summary... 251
Lector: IORDAN DATCU
Tehnoredactor: AURELIA ANTON
Bun de tipar: 2-XII-1988 Coli ed. 16, 90 Coli tipar 15, 75
Tiparul executat sub comanda nr. 1166 la întreprinderea Poligrafică „13 Decembrie 1918", str. Grigore Alexandrescu nr. 89 – 97 Bucureşti.
Republica Socialistă România